

73

Na temelju članka V. 3. d) Ustava Bosne i Hercegovine i suglasnosti Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (Odluka broj 01.02-21-1-1767/19 od 23. siječnja 2020. godine), Predsjedništvo Bosne i Hercegovine je, na 12. redovitoj sjednici održanoj 13. svibnja 2020. godine, donijelo

ODLUKU O RATIFIKACIJI UGOVORA O SLOBODNOJ TRGOVINI IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I REPUBLIKE TURSKE

Članak 1.

Ratificira se Ugovor o slobodnoj trgovini između Bosne i Hercegovine i Republike Turske, potpisan 2. svibnja 2019. godine u Ankari, na engleskome jeziku.

Članak 2.

Tekst Ugovora u prijevodu glasi:

UGOVOR O SLOBODNOJ TRGOVINI IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I REPUBLIKE TURSKE

Sadržaj

Preambula

Poglavlje I	Opće definicije i početne odredbe
Poglavlje II	Trgovina robama
Poglavlje III	Trgovina uslugama
Poglavlje IV	Javne nabave
Poglavlje V	Opće i zajedničke odredbe
Poglavlje VI	Institucionalne i završne odredbe
Aneks I	Lista proizvoda navedenih u članku 2.1. (Područje primjene) Poglavlja II (Trgovina robama)
Aneks II	Naveden u stavku 2. članka 2.3. (Uvozne carine, dažbine jednakog učinka i uvozne dažbine fiskalne naravi) Poglavlja II (Trgovina robama)
Aneks III	Naveden u stavku 3. članka 2.3. (Uvozne carine, dažbine jednakog učinka i uvozne dažbine fiskalne naravi) Poglavlja II (Trgovina robama)
Aneks IV	Pravila o podrijetlu i načini upravne suradnje (navedeni u članku 2.10. (Pravila o podrijetlu i suradnja između carinskih uprava) Poglavlja II (Trgovina robama))
Aneks V	Rasporedi specifičnih obveza u uslugama (navedeni u članku 3.7. (Rasporedi specifičnih obveza) Poglavlja III (Trgovina robama))
Dodatak I uz Aneks V	Rasporedi specifičnih obveza (Bosna i Hercegovina)
Dodatak II uz Aneks V	Rasporedi specifičnih obveza (Turska)
Aneks VI	Rješavanje sporova (navedeno u članku 6.5. (Rješavanje sporova) Poglavlja VI (Institucionalne i završne odredbe))
Dodatak I uz Aneks VI	Pravila o postupanju arbitražnog vijeća
Dodatak II uz Aneks VI	Kodeks ponašanja arbitara

PREAMBULA

Bosna i Hercegovina i Republika Turska (u daljnjem tekstu pojedinačno pod nazivom "Bosna i Hercegovina" odnosno "Turska" ili "Stranka", a kolektivno kao "Stranke");

Potvrđujući svoju čvrstu opredijeljenost za pluralističku demokraciju zasnovanu na vladavini prava, ljudskih prava i temeljnih sloboda;

Pozivajući se na svoju namjeru da aktivno sudjeluju u procesu ekonomske integracije u Europu kao važne dimenzije stabilnosti na europskom kontinentu te izražavajući svoju spremnost za suradnjom u pronalaženju puteva i načina da osnaže taj proces;

Potvrđujući svoju posvećenost principima tržišne ekonomije koja predstavlja temelj njihovih odnosa;

Imajući na umu važnost postojećih veza između Stranaka, njihovu želju za jačanjem tih veza i daljnjim širenjem prethodno uspostavljenih odnosa;

Uzimajući u obzir Sporazum o pridruživanju između Turske i Europske ekonomske zajednice i Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Bosne i Hercegovine i Europskih zajednica i njihovih država članica koji Bosni i Hercegovini nudi perspektivu integracije u europske strukture;

Uvjerene da će ovaj Ugovor stvoriti novu klimu za međusobne ekonomske odnose između Stranaka, a iznad svega za razvitak trgovine i ulaganja;

Riješene da postepeno eliminiraju prepreke za cjelokupnu međusobnu trgovinu, sukladno odredbama *Općeg sporazuma o carinama i trgovini iz 1994. godine* (u daljnjem tekstu "GATT iz 1994. godine"), *Općeg sporazuma o trgovini uslugama* (u daljnjem tekstu "GATS") te Sporazuma o osnivanju *Svjetske trgovinske organizacije* (u daljnjem tekstu "WTO"), s obzirom na cilj Bosne i Hercegovine da postane članica WTO-a;

Imajući na umu da se nijedna odredba ovog Ugovora ne može tumačiti na način da Stranke oslobađa njihovih obveza prema drugim međunarodnim sporazumima;

Čvrsto uvjerene u to da će ovaj Ugovor potaknuti intenzivnije uzajamno korisne trgovinske odnose između Stranaka i doprinijeti procesu integracije u Europu;

Uzimajući u obzir stavak 1. članka 31. Ugovora o slobodnoj trgovini između Bosne i Hercegovine i Republike Turske, koji je potpisan 3. srpnja 2002. godine, a stupio na snagu 1. srpnja 2003. godine (u daljnjem tekstu "UoST potpisan 3. srpnja 2002. godine") u kojem se navodi da će Bosna i Hercegovina i Republika Turska "u svojim naporima da postepeno razvijaju i proširuju svoju suradnju, posebno u kontekstu europskih integracija, surađivati s ciljem postizanja postepene liberalizacije i uzajamnog otvaranja svojih tržišta za ulaganja i trgovinu uslugama, uzimajući u obzir relevantne odredbe Općeg sporazuma o trgovini uslugama (GATS)";

Imajući na umu da stavak 2. članka 17. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Bosne i Hercegovine i Europskih zajednica i njihovih država članica navodi da će: "prije isteka prijelaznog razdoblja iz članka 18. (1), Bosna i Hercegovina s Turskom, koja je uspostavila carinsku uniju sa Zajednicom, na obostrano korisnoj osnovi, zaključiti sporazum o uspostavi prostora slobodne trgovine, sukladno članku XXIV GATT-a 1994, te o liberalizaciji poslovnog nastanjanja i pružanja usluga između njih na razini koja odgovara ovom Sporazumu, sukladno članku V GATS-a";

Imajući na umu Preporuku broj 1/2014 Zajedničkog odbora uspostavljenog UoST potpisanim 3. srpnja 2002. godine, usvojenu u Ankari dana 13. studenog 2014. godine, o pokretanju neophodnih unutarnjih pravnih procedura za otvaranje procesa pregovora s ciljem postizanja postepene liberalizacije i uzajamnog otvaranja svojih tržišta za trgovinu

uslugama, uzimajući u obzir relevantne odredbe Općeg sporazuma o trgovini uslugama (GATS);

Imajući na umu da je potrebno i prikladno da se tekstovi koji se odnose na trgovinu robama i na trgovinu uslugama objedine u jedinstveni dokument te da se osavremene određene odredbe UoST potpisanog 3. srpnja 2002. godine;

Odlučile su kako slijedi:

POGLAVLJE I

OPĆE DEFINICIJE I POČETNE ODREDBE

Dio I - Opće definicije

Članak 1.1.

Definicije opće primjene

Za potrebe ovog Ugovora, osim ako nije drukčije utvrđeno:

- (a) "**dani**" označava kalendarske dane;
- (b) "**GATS**" označava Opći sporazum o trgovini uslugama;
- (c) "**GATT iz 1994. godine**" označava Opći sporazum o carinama i trgovini iz 1994. godine;
- (d) "**Harmonizirani sustav**" ili "**HS**" označava Harmonizirani sustav naziva i šifarskih oznaka robe sačinjen u Briselu 14. lipnja 1983. godine, uključujući i Opća pravila za tumačenje, Napomene uz Odjeljke i Napomene uz Poglavlja, te njihove izmjene i dopune, koje su Stranke usvojile i ugradile u svoje carinske zakone;
- (e) "**MMF**" označava *Međunarodni monetarni fond*;
- (f) "**mjera**" označava svaku mjeru koju Stranka poduzme, bilo da je ona u formi zakona, propisa, rješenja, postupka, prakse, odluke, upravne mjere ili u nekom drugom obliku;
- (g) "**MFN**" označava najpovoljniju naciju;
- (h) "**WTO**" označava Svjetsku trgovinsku organizaciju;
- (i) "**WTO Sporazum**" označava Sporazum iz Marakeša o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije;
- (j) "**Sporazum WTO-a o antidampinškim mjerama**" označava Sporazum WTO-a o primjeni članka VI GATT-a iz 1994. godine;
- (k) "**Sporazum WTO-a o subvencijama i kompenzacijskim mjerama**" označava *Sporazum WTO-a o subvencijama i kompenzacijskim mjerama* iz Aneksa 1A Sporazuma WTO-a;
- (l) "**Sporazum WTO-a o primjeni sanitarnih i fitosanitarnih mjera**" označava *Sporazum o primjeni sanitarnih i fitosanitarnih mjera* iz Aneksa 1A Sporazuma WTO-a;
- (m) "**Sporazum WTO-a o zaštitnim mjerama**" označava *Sporazum o zaštitnim mjerama* iz Aneksa 1A Sporazuma WTO-a;
- (n) "**Sporazum WTO-a o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva (TRIPS)**" označava *Sporazum o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva* iz Aneksa 1C Sporazuma WTO-a; i
- (o) "**Sporazum WTO-a o tehničkim barijerama u trgovini**" označava *Sporazum o tehničkim barijerama u trgovini* iz Aneksa 1A Sporazuma WTO-a.

Dio II - Početne odredbe

Članak 1.2.

Uspostava zone slobodne trgovine

Stranke uspostavljaju zonu slobodne trgovine sukladno odredbama ovog Ugovora te sukladno članku XXIV GATT-a iz 1994. godine i članku V GATS-a.

Članak 1.3.

Ciljevi

Ciljevi ovog Ugovora su:

(a) liberalizacija i olakšavanje trgovine robama i uslugama između Stranaka sukladno odredbama ovog Ugovora;

(b) poticanje skladnog razvitka ekonomskih odnosa između Stranaka, kroz širenje međusobne trgovine, s ciljem unapređenja gospodarskih aktivnosti, poboljšanja uvjeta za život i zapošljavanje te financijske stabilnosti u objema državama;

(c) osiguranje pravičnih uvjeta za konkurenciju u trgovini između Stranaka;

(d) doprinos skladnom razvitku i širenju svjetske trgovine uklanjanjem barijera u trgovini; i

(e) olakšavanje ekonomske integracije, održivog razvitka i kontinuiranog uključivanja Stranaka u globalne ekonomske integracije.

Članak 1.4.

Odnos prema multilateralnim sporazumima

Stranke potvrđuju svoja međusobna prava i obveze sukladno Sporazumu WTO-a, uključujući GATT iz 1994. godine, GATS i svim kasnijim sporazumima i drugim multilateralnim sporazumima čije su potpisnice obje Stranke.

Članak 1.5.

Carinske unije, zone slobodne trgovine i pogranična trgovina

1. Ovaj Ugovor ne sprečava postojanje ili uspostavljanje carinskih unija, zona slobodne trgovine ili pograničnih trgovinskih aranžmana ukoliko oni nemaju negativan utjecaj na trgovinski režim Stranaka, a posebno na odredbe koje se odnose na pravila o podrijetlu predviđena ovim Ugovorom.

2. Informacije o sporazumima o uspostavi takvih carinskih unija ili zona slobodne trgovine će se, na zahtjev jedne ili druge Stranke, razmjenjivati u okviru Zajedničkog odbora.

POGLAVLJE II TRGOVINA ROBAMA

Članak 2.1.

Područje primjene

Odredbe ovog Poglavlja se primjenjuju na proizvode navedene u Poglavljima 1 do 24 Harmoniziranog sustava i proizvode navedene u Aneksu I ovog Ugovora (u daljnjem tekstu "poljoprivredni proizvodi") te proizvode navedene u Poglavljima 25 do 97 Harmoniziranog sustava s izuzećem proizvoda navedenih u Aneksu I ovog Ugovora (u daljnjem tekstu "industrijski proizvodi") podrijetlom iz Stranaka.

Članak 2.2.

Klasifikacija roba

Za potrebe ovog Ugovora, klasifikacija roba u trgovini između Stranaka bit će sukladne Harmoniziranom sustavu.

Članak 2.3.

Uvozne carine, dažbine jednakog učinka i uvozne dažbine fiskalne naravi

1. Za industrijske proizvode definirane u članku 2.1. (Područje primjene), uvozne carine, dažbine jednakog učinka i uvozne dažbine fiskalne naravi koje se primjenjuju u Turskoj na proizvode podrijetlom iz Bosne i Hercegovine bit će ukinute na dan stupanja na snagu ovog Ugovora.

2. Za poljoprivredne proizvode definirane u članku 2.1. (Područje primjene), uvozne carine koje se primjenjuju u Turskoj na proizvode podrijetlom iz Bosne i Hercegovine bit će ukinute na dan stupanja na snagu ovog Ugovora, osim proizvoda navedenih u Aneksu II ovog Ugovora, na koje će se primjenjivati uvjeti koji su definirani u tom Aneksu.

3. Za poljoprivredne proizvode podrijetlom iz Bosne i Hercegovine navedene u Aneksu III ovog Ugovora, pored uvoznih carina, bit će ukinute i dažbine jednakog učinka i

uvozne dažbine fiskalne naravi sukladno uvjetima definiranim u Aneksu III.

4. Za sve proizvode podrijetlom iz Turske, uvozne uvozne carine, dažbine jednakog učinka i uvozne dažbine fiskalne naravi koje se primjenjuju u Bosni i Hercegovini bit će ukinute na dan stupanja na snagu ovog Ugovora.

5. Stranke u međusobnoj trgovini neće uvoditi nove niti će povećavati postojeće uvozne carine, dažbine jednakog učinka i uvozne dažbine fiskalne naravi.

Članak 2.4.

Izvozne carine, dažbine jednakog učinka i izvozne dažbine fiskalne naravi

1. Stranke će na dan stupanja na snagu ovog Ugovora ukinuti sve izvozne carine, dažbine jednakog učinka i izvozne dažbine fiskalne naravi.

2. Stranke u međusobnoj trgovini neće uvoditi nove izvozne carine, dažbine jednakog učinka i izvozne dažbine fiskalne naravi.

Članak 2.5.

Količinska ograničenja i mjere jednakog učinka

1. Sva količinska ograničenja na uvoz i izvoz ili mjere jednakog učinka bit će ukinuta na dan stupanja na snagu ovog Ugovora.

2. Stranke u međusobnoj trgovini neće uvoditi nova količinska ograničenja na uvoz i izvoz ili mjere jednakog učinka.

Članak 2.6.

Uklanjanje tehničkih prepreka u trgovini

1. Prava i obveze Stranaka u pogledu tehničkih propisa, standarda i odgovarajućih mjera uređena su *Sporazumom WTO-a o tehničkim preprekama u trgovini*.

2. Stranke će surađivati i razmjenjivati informacije na polju ocjenjivanja usklađenosti, standardizacije, mjeriteljstva i akreditiranja s ciljem smanjivanja i/ili uklanjanja tehničkih prepreka u trgovini.

3. Svaka Stranka će, na zahtjev druge Stranke, dostaviti informacije o konkretnim pojedinačnim slučajevima tehničkih normi, standarda i mjera i vezi s njima.

4. U područjima u kojima su zaključeni i na snazi multilateralni (MLA) ili bilateralni (BLA) sporazumi između instituta za akreditaciju Stranaka i Europske organizacije za akreditaciju (EA), Stranke će:

a) uzajamno i automatski priznavati laboratorijska izvješća koja izdaju njihovi akreditirani laboratoriji u okviru opsega akreditacije, i

b) priznavati dokumente o ocjeni usklađenosti koje, kada se ispune uvjeti, izdaju njihova tijela akreditirana za ocjenjivanje usklađenosti. Zajednički odbor će ispitati ispunjavanje neophodnih uvjeta za sve postojeće i buduće slučajeve i odlučiti ili preporučiti daljnje radnje potrebne za primjenu ovog podstavka.

5. S ciljem uklanjanja tehničkih prepreka i efikasne provedbe ovog Ugovora u drugim područjima koja nisu obuhvaćena stavkom 4. ovog članka, Stranke će razmotriti zaključivanje sporazuma o uzajamnom priznavanju izvješća o ispitivanju, potvrda o usklađenosti i drugih dokumenata koja se izravno ili neizravno odnose na ocjenjivanje usklađenosti onih proizvoda koji su predmet trgovine između Stranaka. Zajednički odbor će razmotriti svaku takvu inicijativu koju mu Stranke dostave i može preporučiti da se počne s pregovorima, vodeći računa o takvim sporazumima između Bosne i Hercegovine i Europske unije.

Članak 2.7.

Poljoprivredna politika

1. Ne dovodeći u pitanje ustupke dane u članku 2.3. (Carine na uvoz, dažbine s jednakim učinkom i uvozne dažbine fiskalne naravi), odredbe ovog Poglavlja neće ni na koji način ograničavati Stranke u vođenju njihovih poljoprivrednih politika ili poduzimanju bilo koje mjere sukladno tim politikama, uključujući i provedbu sporazuma WTO-a.

2. Stranke će obavještavati Zajednički odbor o promjenama u svojim poljoprivrednim politikama koje provode ili mjerama koje se primjenjuju, a koje mogu utjecati na uvjete međusobne trgovine poljoprivrednim proizvodima. Na zahtjev jedne Stranke, bez odgode će se održati konzultacije kako bi se ispitala situacija.

Članak 2.8.

Posebne zaštitne mjere

Bez obzira na ostale odredbe ovog Ugovora, posebno članka 2.16. (Bilateralne zaštitne mjere), te s obzirom na posebnu osjetljivost poljoprivrednog tržišta, ako uvoz poljoprivrednih proizvoda podrijetlom iz jedne Stranke, a koji su predmetom ustupaka danih ovim Ugovorom, prouzrokuje ozbiljan poremećaj na tržištu ili domaćim regulatornim mehanizmima druge Stranke, Stranke će odmah pristupiti konzultacijama kako bi se pronašlo odgovarajuće rješenje. Dok se ne nađe takvo rješenje, pogođena Stranka može poduzeti odgovarajuće mjere sukladno odredbama GATT-a iz 1994. godine i drugih relevantnih sporazuma WTO-a.

Članak 2.9.

Sanitarne i fitosanitarne mjere

1. Stranke će primjenjivati svoje propise vezane za veterinarska, fitosanitarna i sanitarna pitanja, a posebno u razmjeni informacija o zaraznim bolestima životinja, karantenskim bolestima, biljnim štetočinama i korovu, vodeći računa o *Sporazumu WTO-a o primjeni sanitarnih i fitosanitarnih mjera*.

2. Stranke će primjenjivati svoje propise vezane za veterinarska, fitosanitarna i sanitarna pitanja na nediskriminatoran način, i neće donositi nikakve nove mjere koje za posljedicu imaju neopravdano ograničavanje trgovine.

3. Veterinarske i sanitarne mjere i rad veterinarskih službi Stranaka bit će sukladni *Međunarodnom uredu za epizootije i Codex Alimentariusu*.

4. Fitosanitarne mjere i rad službi za zaštitu bilja Stranaka bit će sukladni *Međunarodnoj konvenciji o zaštiti bilja*.

5. Stranke će razmjenjivati informacije o sanitarnoj i fitosanitarnoj zaštiti životinja, biljaka i proizvoda.

Članak 2.10.

Pravila o podrijetlu i suradnja između carinskih uprava

1. Aneksom IV (Pravila o podrijetlu i načini upravne suradnje) ovog Ugovora utvrđena su pravila o podrijetlu i načini upravne suradnje u svezi s njima koji će se primjenjivati u trgovini između Stranaka.

2. Stranke će poduzeti odgovarajuće mjere, uključujući redovit nadzor Zajedničkog odbora i dogovore o upravnoj suradnji, kako bi osigurale da se odredbe Aneksa IV (Pravila o podrijetlu i načini upravne suradnje) ovog Ugovora učinkovito i skladno primjenjuju te da se u najvećoj mogućoj mjeri smanje formalnosti uvedene u trgovini i postignu obostrano zadovoljavajuća rješenja za sve poteškoće koje proisteknu iz primjene tih odredaba.

Članak 2.11.

Unutarnje oporezivanje

1. Svaka Stranka će robama druge Stranke odobriti nacionalni tretman sukladno članku III GATT-a iz 1994.

godine, uključujući njegove interpretativne note. U tom smislu, članak III GATT-a iz 1994. godine i njegove interpretativne note su ugrađene u i predstavljaju dio ovog Ugovora, *mutatis mutandis*.

2. Izvoznici ne mogu ostvariti pravo na povrat unutarnjih poreza koji prelaze iznos neizravnog poreza propisanog za proizvode izvezene na teritorij jedne Stranke.

Članak 2.12.

Državna trgovačka poduzeća

1. Kada se radi o međusobnim pravima i obvezama Stranaka u pogledu državnih poduzeća, primjenjuje se članak XVII GATT-a iz 1994. godine, njegove napomene i dodatne odredbe te *Dogovor o tumačenju članka XVII GATT-a iz 1994. godine*, koje se ovim ugrađuju u i čine sastavni dio ovog Ugovora *mutatis mutandis*.

2. Stranka može od druge tražiti informacije bilateralnim putem, kao što je predviđeno u podstavku 4(c) i 4(d) članka XVII GATT-a iz 1994. godine.

Članak 2.13.

Subvencije i kompezatorne mjere

1. Kada se radi o međusobnim pravima i obvezama Stranaka u pogledu subvencija i kompezatornih mjera, primjenjuje se *Sporazum WTO-a o subvencijama i kompezatornim mjerama*.

2. Ovaj Ugovor ne daje nikakva dodatna prava niti uvodi bilo kakve dodatne obveze Strankama u pogledu mjera poduzetih sukladno *Sporazumu WTO-a o subvencijama i kompezatornim mjerama*.

Članak 2.14.

Damping

1. Kada se radi o međusobnim pravima i obvezama Stranaka u pogledu anti-dampinških mjera, primjenjuje se članak VI GATT-a iz 1994. godine i *Antidampinški sporazum WTO-a*.

2. Ovaj Ugovor ne daje nikakva dodatna prava niti uvodi bilo kakve dodatne obveze Strankama u pogledu mjera poduzetih sukladno članku VI GATT-a iz 1994. godine i *Antidampinškom sporazumu WTO-a*.

Članak 2.15.

Opće zaštitne mjere

1. Kada se radi o međusobnim pravima i obvezama Stranaka u pogledu općih zaštitnih mjera, primjenjuje se članak XIX GATT-a iz 1994. godine i *Sporazum WTO-a o zaštitnim mjerama*.

2. Ovaj Ugovor ne daje nikakva dodatna prava niti uvodi bilo kakve dodatne obveze Strankama u pogledu mjera poduzetih sukladno članku XIX GATT-a iz 1994. godine i *Sporazumu WTO-a o zaštitnim mjerama*.

Članak 2.16.

Bilateralne zaštitne mjere

Bez obzira na članak 2.15. (Opće zaštitne mjere), kad se neki proizvod uvozi u tako povećanim količinama i pod takvim uvjetima da prouzrokuje ili prijeti da prouzrokuje:

a) ozbiljnu štetu domaćim proizvođačima istih ili sličnih ili izravno konkurentnih proizvoda na teritoriju Stranke uvoznice; ili

b) ozbiljne poremećaje u bilo kojem povezanom sektoru gospodarstva ili teškoće koje bi mogle izazvati ozbiljno pogoršanje ekonomske situacije u regiji,

Stranka uvoznica može poduzeti odgovarajuće mjere pod uvjetima i sukladno postupku utvrđenim u članku 2.18. (Postupak za primjenu bilateralnih zaštitnih mjera, mjera ponovnog izvoza ili mjera u slučaju ozbiljne nestašice).

Članak 2.17.

Ponovni izvoz i ozbiljna nestašica

Kada postupanje sukladno odredbama članka 2.4. (Izvozne carine, dažbine jednakog učinka i izvozne dažbine fiskalne naravi) i članka 2.5. (Količinska ograničenja i mjere jednakog učinka) dovodi do:

a) ponovnog izvoza u treću zemlju proizvoda protiv kojeg Stranka izvoznica primjenjuje izvozna količinska ograničenja, izvozne carine ili mjere ili dažbine jednakog učinka; ili

b) ozbiljne nestašice ili prijetnje nestašicom proizvoda koji je bitan za Stranku izvoznicu;

te kada gore navedene situacije dovedu ili će vjerojatno dovesti do većih poteškoća za Stranku izvoznicu, ta Stranka može poduzeti odgovarajuće mjere pod uvjetima i sukladno postupcima utvrđenim u članku 2.18. (Postupak za primjenu bilateralnih zaštitnih mjera, mjera ponovnog izvoza ili mjera u slučaju ozbiljne nestašice). Te mjere će biti nediskriminirajuće i bit će ukinute kada uvjeti više ne budu opravdavali njihovo postojanje.

Članak 2.18.

Postupak za primjenu bilateralnih zaštitnih mjera, mjera ponovnog izvoza ili mjera u slučaju ozbiljne nestašice

1. Prije pokretanja postupka za primjenu zaštitnih mjera iz članka 2.16. (Bilateralne zaštitne mjere) i članka 2.17. (Ponovni izvoz i ozbiljna nestašica), Stranke će nastojati riješiti sve međusobne nesuglasice kroz izravne konzultacije.

2. U slučaju da jedna Stranka uvoz proizvoda koji bi mogao prouzrokovati situaciju navedenu u članku 2.16. (Bilateralne zaštitne mjere) podvrgne upravnom postupku s ciljem brzog pribavljanja informacija o trgovinskim tokovima, ona će o tome obavijestiti drugu Stranku.

3. Ne dovodeći u pitanje stavak 7. ovog članka, Stranka koja razmatra pribjegavanje zaštitnim mjerama smjesta će o tome obavijestiti drugu Stranku i dostaviti joj sve relevantne informacije. Konzultacije između Stranaka će se održati bez odgode u okviru Zajedničkog odbora s ciljem pronalaženja rješenja prihvatljivog za Stranke.

4. U svezi sa člankom 2.16. (Bilateralne zaštitne mjere) i člankom 2.17. (Ponovni izvoz i ozbiljna nestašica), Zajednički odbor će ispitati slučaj ili situaciju i može donijeti bilo koju odluku potrebnu za okončanje poteškoća o kojima ga je obavijestila pogođena Stranka. U slučaju izostanka takve odluke u roku od trideset dana od dana upućivanja predmeta Zajedničkom odboru, pogođena Stranka može donijeti mjere potrebne za poboljšanje situacije, a dužna je o poduzetim mjerama obavijestiti drugu Stranku.

5. O poduzetim zaštitnim mjerama odmah se obavještava druga Stranka. Njihov opseg i vremensko trajanje bit će ograničeni na ono što je najnužnije kako bi se popravila situacija koja je dovela do njihove primjene, te neće prelaziti štetu prouzrokovanu spornom praksom ili poteškoćom. Prednost će se davati onim mjerama kojima se najmanje remeti funkcioniranje ovog Ugovora.

6. Poduzete zaštitne mjere bit će predmetom periodičnih konzultacija u okviru Zajedničkog odbora s ciljem njihovog što skorijeg ublažavanja ili ukidanja kada uvjeti više ne budu opravdavali njihovo postojanje.

7. Ukoliko je zbog iznimnih okolnosti koje zahtijevaju žurno djelovanje onemogućeno prethodno razmatranje predmeta, pogođena Stranka može, u slučajevima iz članka 2.16. (Bilateralne zaštitne mjere) i članka 2.17. (Ponovni izvoz i ozbiljna nestašica), odmah početi primjenjivati privremene mjere koje su nužne kako bi se popravila situacija. O poduzetim mjerama će se bez odgode obavijestiti, te će se što je prije moguće održati konzultacije u okviru Zajedničkog odbora.

POGLAVLJE III TRGOVINA USLUGAMA Dio I - Opće odredbe

Članak 3.1.

Područje primjene

1. Ovo Poglavlje se primjenjuje na sve mjere koje Stranke uvedu ili primjenjuju, a koje utječu na trgovinu uslugama.

2. Ovo Poglavlje se ne primjenjuje na kabotažu u uslugama pomorskog prijevoza.

3. Ništa navedeno u ovom Poglavlju neće se tumačiti na način da od bilo koje Stranke zahtijeva da privatizira javna poduzeća ili nameće bilo kakvu obvezu u pogledu vladinih nabavi.

4. Odredbe ovog Poglavlja ne primjenjuju se na usluge koje se pružaju u okviru vršenja vladinih ovlaštenja.

5. Sukladno odredbama ovog Poglavlja, svaka Stranka zadržava pravo vršiti svoja ovlaštenja, regulirati i donositi nove propise kako bi ostvarila legitime ciljeve javnih politika¹.

6. Ovo Poglavlje se ne odnosi na subvencije ili dotacije koje daje Stranka, uključujući i vladine zajmove, garancije i osiguranje.

7. Ovo Poglavlje se ne odnosi na:

(a) usluge domaćeg i međunarodnog zračnog prijevoza, navedenog ili navedenog u redovima letenja, te usluge koje se izravno odnose na ostvarivanje prometnih prava, osim:

- (i) usluge popravki i održavanja zrakoplova;
- (ii) prodaje i marketinga usluga zračnog prijevoza;
- (iii) usluga kompjuterskog sustava rezervacija (CRS);
- (iv) zemaljskih usluga; i
- (v) rukovođenja i upravljanja zračnim lukama.

Članak 3.2.

Definicije

Za potrebe ovog Poglavlja:

(a) "**mjere koje Stranka uvodi ili primjenjuje**" označava mjere koje uvode ili primjenjuju:

(i) središnje, regionalne ili lokalne vlasti ili tijela; i
(ii) nevladina tijela u vršenju ovlaštenja koja su im povjerile središnje, ili lokalne vlasti ili organi;

(b) "**trgovina uslugama**" se definira kao pružanje usluge:

(i) s teritorija jedne Stranke na teritorij druge Stranke;
(ii) koju na teritoriju jedne Stranke pruža pružatelj usluga iz te Stranke korisniku usluga druge Stranke;
(iii) koju pruža pružatelj usluga iz jedne Stranke kroz komercijalno prisustvo na teritoriju druge Stranke; i
(iv) koju pruža pružatelj usluga iz jedne Stranke kroz prisustvo fizičkih osoba te Stranke na teritoriju druge Stranke;

(c) "**pravna osoba**" je:

(i) "u vlasništvu" osoba iz jedne Stranke ako je više od 50 posto sudjelovanja u kapitalu te pravne osobe u vlasništvu osoba iz te Stranke;

(ii) "pod nadzorom" osoba iz jedne Stranke ako te osobe imaju ovlasti da imenuju većinu njezinih direktora ili drukčije zakonito vode njezino poslovanje;

(iii) "povezana" s drugom osobom kad je ta druga osoba pod njezinim nadzorom, ili kad je ona pod nadzorom te druge osobe, ili kad su i ona i ta druga osoba pod nadzorom iste osobe;

(d) "**poduzeće/pravna osoba**" označava svaki pravni subjekt propisno osnovan ili organiziran sukladno važećem

pravu te Stranke, bilo u privatnom ili državnom vlasništvu ili pod njihovim nadzorom, uključujući svako dioničko društvo, povjereničko društvo, ortačko društvo, društvo jedne osobe, zajedničko ulaganje ili poslovno udruženje;

(e) "**pravna osoba jedne Stranke**" označava pravnu osobu koja je:

(i) osnovana sukladno pravu te Stranke i koja stvarno posluje na teritoriju te Stranke; ili

(ii) koja je, u slučaju pružanja usluge putem komercijalnog prisustva, u vlasništvu ili pod nadzorom;

- 1. fizičkih osoba iz te Stranke; ili
- 2. pravnih osoba iz te Stranke navedenih u podstavku (i);

(f) "**fizička osoba jedne Stranke**" označava fizičku osobu koja ima državljanstvo Bosne i Hercegovine ili Turske prema njihovom odgovarajućem domaćem zakonodavstvu;

(g) "**usluge koje se pružaju u okviru vršenja vladinih ovlasti**" označavaju svaku uslugu koja se ne pruža ni na komercijalnoj osnovi niti u uvjetima konkurencije s jednim ili više pružatelja usluga;

(h) "**pružatelj usluga jedne Stranke**" označava svaku fizičku ili pravnu osobu jedne Stranke koja pruža ili nastoji pružati neku uslugu;

(i) "**pružanje usluge**" obuhvaća proizvodnju, distribuciju, marketing, prodaju i isporuku usluge;

(j) "**komercijalno prisustvo**" označava svaku vrstu poslovnog ili profesionalnog nastana, uključujući putem:

- (i) osnivanja, kupnje ili postojanja pravne osobe, ili
- (ii) formiranja ili postojanja podružnice ili predstavništva, na teritoriju jedne Stranke s ciljem pružanja usluga;

(k) "**mjere koje Stranke uvode ili primjenjuju, a koje utječu na trgovinu uslugama**" obuhvaćaju mjere koje se odnose na:

(i) kupnju, plaćanje ili korištenje usluga;

(ii) pristup uslugama i korištenje usluga u svezi s pružanjem usluga za koje Stranke zahtijevaju da se općenito javno nude;

(iii) prisustvo, uključujući komercijalno prisustvo, osoba iz jedne Stranke radi pružanja usluga na teritoriju druge Stranke;

(l) "**sektor**" usluge označava:

(i) u svezi sa specifičnom obvezom, jedan ili više ili sve podsektore te usluge, kako je navedeno u Rasporedu specifičnih obveza te Stranke

(ii) inače, cjelinu tog sektora usluge, uključujući sve njegove podsektore;

(m) "**korisnik usluge**" označava svaku osobu koja prima ili koristi usluge;

(n) "**izravni porezi**" obuhvaćaju sve poreze na ukupni prihod, na ukupni kapital ili na elemente prihoda ili kapitala, uključujući poreze na dobit od otuđivanja imovine, poreze na nekretnine, nasljedstva i darove te poreze na ukupni iznos nadnica ili plaća koje su isplatila poduzeća, kao i poreze na povećanje kapitala;

(o) "**monopol**" označava svaku javnu ili privatnu osobu koju je na određenom tržištu na teritoriju jedne Stranke ovlastila ili formalno ili stvarno uspostavila ta Stranka kao isključivog pružatelja tih usluga.

(p) "**usluge popravka i održavanja zrakoplova**" označavaju one poslove koji se obavljaju na zrakoplovu ili njegovom dijelu dok je zrakoplov povučen iz prometa i ne obuhvaćaju tzv. linijsko održavanje;

(r) "**prodaja i marketing usluga zračnog prijevoza**" označavaju mogućnosti odgovarajućeg zračnog prijevoznika da slobodno prodaje i vrši marketing usluga zračnog prijevoza, uključujući sve aspekte marketinga poput istraživanja tržišta,

¹ Za potrebe ovog stavka, izraz "legitimni ciljevi javnih politika" obuhvaća, ali bez ograničenja, javnu politiku u području sigurnosti, javnog zdravlja, zaštite okoliša, zaštite osobnih podataka, zaštite potrošača, sprečavanja nekurentnih postupaka, održivog razvitka itd.

oglašavanja i distribucije. Te djelatnosti ne obuhvaćaju određivanje cijena usluga zračnog prijevoza niti primjenjivih uvjeta;

(s) "**usluge kompjuterskog sustava rezervacija (CRS)**" označavaju usluge koje pružaju kompjuterski sustavi koji sadrže informacije o redovima letenja, slobodnim mjestima, cijenama karata i pravilima za izdavanje karata i koje omogućuju vršenje rezervacija ili izdavanje karata;

(t) "**zemaljske usluge**" označavaju pružanje slijedećih usluga u zračnoj luci na temelju plaćanja naknade ili ugovora: zastupanje zračnih prijevoznika, upravljanje i nadzor; rad s putnicima; rukovanje prtljagom; usluge rukovanja rampama; posluživanje (osim pripreme hrane); rukovanje teretom i održavanje zrakoplova niti upravljanje ili eksploataciju osnovne centralizirane infrastrukture zračne luke kao što su oprema za odleđivanje, sustavi distribucije goriva, sustavi rukovanja prtljagom i fiksni sustavi transporta unutar zračne luke;

(u) "**usluge rukovođenja i upravljanja zračnim lukama**" označavaju pružanje usluga zračnog terminala, uzletišta i drugih usluga infrastrukture zračne luke na bazi plaćanja naknade ili ugovora. Usluge rukovođenja zračnim lukama ne obuhvaćaju usluge nadzora letenja.

Članak 3.3.

Tretman najpovoljnije nacije

1. Osim onoga što je navedeno u Listi MFN izuzeća Stranke u Aneksu V (Raspored specifičnih obveza u uslugama), ta Stranka će odmah i bezuvjetno odobriti uslugama i pružateljima usluga druge Stranke ne manje povoljan tretman od onog koji odobrava istim ili sličnim uslugama i pružateljima usluga neke treće zemlje.

2. Obveze koje proizlaze iz stavka 1. ovog članka ne odnose se na tretman odobren:

(a) na temelju mjera koje osiguravaju priznavanje kvalifikacija, dopuštenja ili mjera opreza sukladno Odjeljku IV (Financijske usluge);

(b) na temelju bilo kojeg međunarodnog sporazuma ili aranžmana koji se u potpunosti ili dijelom odnosi na oporezivanje.

3. Ovaj članak se ne primjenjuje na sporazume o ekonomskoj integraciji kojima se stvara unutarnje tržište usluga, a čija je potpisnica Stranka.

Članak 3.4.

Pristup tržištu

1. U svezi pristupa tržištu kroz oblike pružanja usluga navedene u članku 3.2. (Definicije), svaka Stranka će uslugama i pružateljima usluga druge Stranke odobravati tretman koji nije nepovoljniji od onog predviđenog uvjetima i ograničenjima koji su dogovoreni i navedeni u njezinom Rasporedu.

2. U sektorima u kojima je preuzela obveze pristupa tržištu, mjere koje Stranka ne zadržava ili ne usvaja, bilo na bazi podjele na regije ili na cijelom teritoriju, ako drukčije nije navedeno u njezinom Rasporedu, definiraju se kao:

(a) ograničenja broja pružatelja usluga, bilo u obliku brojčanih kvota, monopola, isključivih pružatelja usluga ili zahtjeva za ispitivanje ekonomskih potreba;

(b) ograničenja ukupne vrijednosti uslužnih transakcija ili imetka u obliku brojčanih kvota ili zahtjeva za ispitivanjem ekonomskih potreba;

(c) ograničenja ukupnog broja uslužnih poslova ili ukupne količine uslužnih proizvoda izražene u navedenim brojčanim jedinicama u obliku kvota ili zahtjeva za ispitivanjem ekonomskih potreba;

(d) ograničenja ukupnog broja fizičkih osoba koje se mogu zaposliti u pojedinom sektoru usluga ili koje pružatelj usluga može zaposliti, a koje su potrebne za pružanje određene usluge i koje su izravno povezane s tim u obliku brojčanih kvota ili zahtjeva za ispitivanjem ekonomskih potreba;

(e) mjere koje ograničavaju ili zahtijevaju određene vrste pravnih subjekata ili zajedničkog ulaganja kroz koje pružatelj usluga može pružati usluge; i

(f) ograničenja sudjelovanja stranog kapitala izražena najvišim postotkom stranog sudjelovanja ili ukupnom vrijednošću pojedinačnog ili ukupnog stranog ulaganja.

Članak 3.5.

Nacionalni tretman

1. U sektorima navedenima u njezinom Rasporedu, a ovisno o svim uvjetima i ograničenjima koja su u njemu utvrđena, svaka Stranka će uslugama i pružateljima usluga druge Stranke vezano za sve mjere koje utječu na pružanje usluga odobravati tretman koji nije nepovoljniji od onog koji ona daje vlastitim istim ili sličnim uslugama i pružateljima usluga.

2. Stranka može udovoljiti zahtjevu iz stavka 1. ovog članka tako što će uslugama ili pružateljima usluga druge Stranke odobravati tretman formalno jednak tretmanu koji daje vlastitim istim ili sličnim uslugama i pružateljima usluga ili tretman formalno različit od takvog tretmana.

3. Smatra se da je formalno jednak ili formalno različit tretman nepovoljniji ako uvjete konkurencije mijenja u odnosu na iste ili slične usluge ili pružatelje usluga druge Stranke u korist svojih usluga ili pružatelja usluga.

Članak 3.6.

Dodatne obveze

Stranke mogu pregovarati obveze vezane za mjere koje utječu na trgovinu uslugama, a koje ne podliježu unošenju u Raspored prema članku 3.4. (Pristup tržištu) ili članku 3.5. (Nacionalni tretman), uključujući i one koje se odnose na pitanja kvalifikacija, standarda ili pitanja dopuštenja. Takve obveze će biti unesene u Raspored Stranke.

Članak 3.7.

Rasporedi specifičnih obveza

1. Svaka Stranka će u Rasporedu utvrditi specifične obveze koje preuzima sukladno članku 3.4. (Pristup tržištu), člankom 3.5. (Nacionalni tretman) i člankom 3.6. (Dodatne obveze). S obzirom na sektore u kojima se preuzimaju takve obveze, svaki Raspored sadrži slijedeće:

(a) uvjete i ograničenja pristupa tržištu;

(b) uvjete i kvalifikacije nacionalnog tretmana;

(c) poduzimanje radnji u svezi dodatnih obveza navedenih u članku 3.6. (Dodatne obveze);

(d) ako je primjereno, vremenski okvir za provedbu takvih obveza; i

(e) datum stupanja na snagu takvih obveza.

2. Mjere koje nisu sukladne članku 3.4. (Pristup tržištu) i članku 3.5. (Nacionalni tretman) tretiraju se kako je predviđeno stavkom 2. članka XX GATS-a.

3. Rasporedi specifičnih obveza Stranaka navedeni su u Aneksu V (Rasporedi specifičnih obveza u uslugama).

4. Nijedna Stranka ne može donijeti nove ili više diskriminirajuće mjere u pogledu usluga ili pružatelja usluga iz druge Stranke u odnosu na tretman koji se daje sukladno

specifičnim obvezama preuzetim na temelju stavka 1. ovog članka.

Članak 3.8.

Izmjene rasporeda

Stranke će, na pisani zahtjev jedne Stranke, održati konzultacije kako bi razmotrile svaku izmjenu ili povlačenje neke specifične obveze u Rasporedu specifičnih obveza Stranke koja je podnijela zahtjev. Konzultacije će se održati u roku od tri mjeseca nakon što odgovarajuća Stranka podnese zahtjev. Tokom konzultacija, Stranke će nastojati osigurati da opća razina obostrano povoljnih obveza ne bude manje povoljna za trgovinu od one koja je odobrena u Rasporedu specifičnih obveza prije nego što su takve konzultacije održane. Izmjene Rasporeda podliježu postupcima utvrđenim u članku 6.2. (Zajednički odbor) i članku 6.8. (Izmjene i dopune) Poglavlja VI (Institucionalne i završne odredbe).

Članak 3.9.

Uzajamno priznavanje

1. U svrhu ispunjavanja svojih relevantnih standarda ili kriterija za izdavanje odobrenja, dopuštenja ili certificiranja pružatelja usluga, svaka Stranka će s dužnom pažnjom razmotriti svaki zahtjev druge Stranke za priznavanjem obrazovanja ili stječeno iskustva, ispunjavanja uvjeta ili dopuštenja ili certifikata koja izda druga Stranka. To priznavanje može biti zasnovano na sporazumu ili dogovoru s drugom Strankom, ili samostalno odobreno.

2. U slučajevima kad jedna Stranka prizna, na temelju sporazuma ili dogovora, obrazovanje ili stječeno iskustvo, ispunjavanje uvjeta ili izdana dopuštenja ili certifikate, na teritoriju treće države, ta Stranka će drugoj Stranki dati odgovarajuću mogućnost da ispregovara svoje pristupanje takvom sporazumu ili dogovoru, bilo postojećem ili budućem, ili da s njom ispregovara sličan sporazum ili dogovor. U slučajevima kad jedna Stranka samostalno izvrši priznavanje, ona će drugoj Stranki dati odgovarajuću mogućnost da dokaže da obrazovanje ili stječeno iskustvo, ispunjavanje uvjeta ili dopuštenja ili certifikate izdane na teritoriju te druge Stranke treba također priznati.

3. Svaki takav sporazum ili dogovor ili samostalno priznavanje bit će sukladni relevantnim odredbama Sporazuma o WTO-u, a posebno stavka 3. članka VII GATS-a.

Članak 3.10.

Transparentnost i objavljivanje povjerljivih informacija

1. Svaka Stranka će provoditi ili uspostaviti odgovarajuće mehanizme za pružanje odgovora na upite zainteresiranih osoba u svezi svojih zakona i propisa koji se odnose na predmet ovog Poglavlja.

2. Ništa u ovom Poglavlju ne zahtijeva od bilo koje Stranke da daje povjerljive informacije čije bi objavljivanje spriječilo provedbu zakona ili bi na drugi način bilo protivno javnom interesu ili bi moglo štetiti legitimnim komercijalnim interesima pojedinih javnih ili privatnih poduzeća.

3. Regulatorna tijela svake Stranke će učiniti javno dostupnim uvjete, uključujući i svu potrebnu dokumentaciju, koji su potrebni za popunjavanje zahtjeva vezanih za pružanje usluga.

4. Na zahtjev podnositelja zahtjeva, regulatorno tijelo Stranke će podnositelja obavijestiti o stanju njegovog zahtjeva. Ako su tom tijelu potrebne neke dodatne informacije, ono će bez nepotrebnog odlaganja o tome obavijestiti podnositelja zahtjeva.

5. Na zahtjev podnositelja čiji zahtjev nije prihvaćen, regulatorno tijelo koje je odbilo njegov zahtjev dužno je, u

mjeri u kojoj je to moguće, podnositelja obavijestiti o razlozima za odbijanje zahtjeva.

Članak 3.11.

Domaći propisi

1. Svaka Stranka će osigurati da se sve mjere opće primjene obuhvaćene ovim Poglavljem koje utječu na trgovinu uslugama primjenjuju na razuman, objektivan i nepristrasan način.

2. Kako bi se osiguralo da mjere koje se odnose na zahtjeve za kvalifikacijama i postupcima, tehničke standarde i uvjete za izdavanje dopuštenja ne predstavljaju nepotrebne prepreke trgovini uslugama, svaka Stranka će se pobrinuti da te mjere, sukladno potrebama svakog sektora, budu:

(a) zasnovane na objektivnim i transparentnim kriterijima, kao što su stručnost i sposobnost za pružanje usluga;

(b) u slučaju postupaka za izdavanje dopuštenja, da same po sebi ne predstavljaju ograničenje za pružanje usluga.

3. U slučaju kada Stranka zahtijeva odobrenje/ovlaštenje za pružanje neke usluge, ona će osigurati da njezine nadležne vlasti:

(a) u razumnom roku nakon podnošenja zahtjeva koji se prema domaćim zakonima i propisima smatra potpunim, obavijeste podnositelja o odluci u svezi tog zahtjeva;

(b) odrede, u mjeri u kojoj je to izvodljivo, indikativni vremenski okvir za obradu zahtjeva;

(c) u slučaju odbijanja zahtjeva, izravno ili na njegov zahtjev obavijeste podnositelja, u mjeri u kojoj je to izvodljivo, o razlozima za odbijanje;

(d) na zahtjev podnositelja, pruže bez nepotrebnog odlaganja informacije o stanju zahtjeva;

(e) pruže podnositeljima mogućnost da isprave manje greške i propuste u svojim zahtjevima, koliko je to moguće, i nastoje dati upute u svezi s dodatnim informacijama koje su potrebne; i

(f) kada to smatraju prikladnim, prihvaćaju kopije dokumenata koje su ovjerene sukladno njihovom domaćem zakonu umjesto izvornih dokumenata.

4. Svaka Stranka će osigurati da svaka naknada za izdavanje odobrenja nadležnog tijela bude razumna i da sama po sebi ne predstavlja ograničenje za pružanje odgovarajuće usluge.

5. Regulatorna tijela svake Stranke će učiniti javno dostupnim uvjete, uključujući i svu potrebnu dokumentaciju, koji su potrebni za popunjavanje zahtjeva vezanih za pružanje usluga.

Članak 3.12.

Uskraćivanje povlastica

Stranka može uskratiti povlastice iz ovog Poglavlja pružatelju usluga iz druge Stranke koji je pravna osoba ako ustanovi da je ta pravna osoba u vlasništvu ili pod nadzorom osoba iz države koja nije jedna Stranka, a Stranka koja uskraćuje povlasticu:

(a) nema diplomatske odnose s tom državom koja nije jedna Stranka; ili

(b) donese ili primjenjuje mjere u odnosu na tu državu koja nije Stranka ili osobu iz te države kojima se zabranjuje poslovanje s tom pravnom osobom ili koje bi bile prekršene ili izbjegnute ako bi se toj pravnoj osobi dodijelile povlastice iz ovog Poglavlja.

Članak 3.13.

Revizija obveza

Ako nakon što ovaj Ugovor stupi na snagu, Stranka jednostrano još više liberalizira neku od svojih specifičnih obveza, ona će razmotriti zahtjev druge Stranke da se ta

jednostrana liberalizacija uključiti u ovaj Ugovor. Svakim takvim uključivanjem treba zadržati sveukupnu ravnotežu obveza koje je prema ovom Ugovoru preuzela svaka Stranka.

Članak 3.14.

Koprodukcija i audio-vizuelne usluge

1. Uvažavajući činjenicu da audio-vizuelne koprodukcije u područjima koja obuhvaćaju film, animaciju i emitiranje programa mogu značajno doprinijeti razvitku audio-vizuelne industrije te intenziviranju njihove međusobne razmjene i razumijevanja u području kulture i ekonomije, Stranke se slažu da razmotre mogućnost pregovaranja koprodukcijskog sporazuma u audio-vizuelnom sektoru.

2. Koprodukcijski sporazum, sukladno stavku 1. ovog članka, postaje sastavni dio ovog Ugovora nakon njegovog stupanja na snagu. O pojedinostima tog koprodukcijskog sporazuma pregovarala bi nadležna tijela Stranaka.

Dio II - Privremeno kretanje fizičkih osoba

Članak 3.15.

Područje primjene

1. Ovaj Dio se odnosi na mjere koje utječu na kretanje fizičkih osoba koje su pružatelji usluga Stranke te na fizičke osobe Stranke koje je, radi pružanja usluga, zaposlio pružatelj usluga Stranke.

2. Ovaj Ugovor se ne odnosi na mjere koje utječu na fizičke osobe koje traže pristup tržištu rada Stranke, niti na mjere vezane za državljanstvo, prebivalište ili zapošljavanje na trajnoj osnovi.

3. Ništa u ovom Ugovoru ne sprečava Stranku da primjenjuje mjere za reguliranje ulaska fizičkih osoba na njezin teritorij ili njihovog privremenog boravka na njezinom teritoriju, uključujući mjere potrebne za zaštitu integriteta i osiguranje urednog kretanja fizičkih osoba preko njezinih granica, a pod uvjetom da se takve mjere ne primjenjuju na način koji bi poništio ili umanjio povlastice koje su nekoj Stranki dane prema ovom Ugovoru.¹

Članak 3.16.

Opći princip

Svaka Stranka će što je moguće ekspeditivnije primjenjivati svoje mjere koje se odnose na odredbe iz ovog Dijela kako bi izbjegle nepotrebno ometanje ili odlaganje trgovine robama ili uslugama prema ovom Ugovoru.

Članak 3.17.

Specifične obveze

1. Prilikom određivanja obveza sukladno članku 3.4. (Pristup tržištu) i člankom 3.5. (Nacionalni tretman), svaka Stranka će definirati u svom Rasporedu obveze koje preuzima za ulazak i privremeni boravak na svom teritoriju fizičkih osoba iz druge Stranke. U ovim Rasporedima definirat će se rokovi, ograničenja i uvjeti koji reguliraju te obveze za svaku kategoriju pružatelja usluga, uključujući i duljinu boravka i eventualnu mogućnost produženja boravka, te sva brojčana ograničenja kao što su kvote i svaki zahtjev za ispitivanje ekonomskih potreba.

2. Svaka Stranka će fizičkim osobama iz druge Stranke odobriti ulazak i privremeni boravak sukladno ovom Poglavlju, uključujući i rokove i uvjete za svaku kategoriju definirane u Aneksu V (Raspored specifičnih obveza u uslugama) pod uvjetom da te fizičke osobe postupaju sukladno relevantnim (imigracijskim) zakonima i propisima koji se odnose na ulazak

i privremeni boravak, kao što su oni o javnom zdravlju i sigurnosti i nacionalnoj sigurnosti.

3. Sama činjenica da Stranka odobrava ulazak i privremeni boravak fizičkoj osobi iz druge Stranke neće se tumačiti na način da tu osobu oslobađa obveze ispunjavanja svih važećih uvjeta za izdavanje dopuštenja ili drugih uvjeta za obavljanje profesije ili poslovanje na drugi način, uključujući sve obvezujuće kodekse ponašanja.

4. Stranke će izbjegavati primjenu ispitivanja ekonomskih potreba i količinskih ograničenja ili drugih postupaka sličnog učinka kao uvjeta za ulazak i privremeni boravak za osobe premještene unutar društva, a koje su izvršni direktori ili stručnjaci kako je svaka Stranka odredila u svom Rasporedu specifičnih obveza.

Članak 3.18.

Pružanje informacija

1. Za potrebe ovog Poglavlja, svaka Stranka će osigurati da njezina nadležna tijela učine javno dostupnim informacije potrebne za djelotvornu primjenu odobrenja za ulazak i privremeni boravak na njezinom teritoriju.

2. Informacije iz stavka 1. ovog članka će posebno obuhvaćati opis:

(i) svih kategorija odobrenja i dopuštenja koja se odnose na ulazak i privremeni boravak za svaku kategoriju navedenu u Aneksu V (Rasporedi specifičnih obveza u uslugama);

(ii) uvjeta i postupaka za podnošenje zahtjeva za i izdavanje prvog dopuštenja za ulazak i privremeni boravak, uključujući i uvjete koji se moraju ispuniti i način podnošenja zahtjeva; i

(iii) uvjeta i postupaka za podnošenje zahtjeva za izdavanje i obnavljanje odobrenja i dopuštenja za ulazak i privremeni boravak.

3. Svaka Stranka će drugoj Stranki dostaviti podatke o relevantnim publikacijama ili internetskim stranicama na kojima su dostupne informacije iz stavka 2. ovog članka.

Članak 3.19.

Ulazak, privremeni boravak i odgovarajući zahtjevi i postupci

1. Stranke će, sukladno domaćim zakonima i propisima, osigurati transparentnost, efikasnost, redovit i pravičan zakonski postupak u pogledu viza, radnih dopuštenja i slične vrste odobrenja kada se radi o ulasku i privremenom boravku fizičkih osoba koje pružaju usluge.

2. Dokumentacija koja se traži za izdavanje viza, radnih dopuštenja i slične vrste dokumenata mora biti relevantna i primjerena svrsi u koju se prikupljaju odobrenja.

3. Naknade za obradu zahtjeva za ulazak i privremeni boravak i rad pružatelja usluga bit će razumne i određivat će se s obzirom na uključene administrativne troškove.

4. Potpuni zahtjevi će se obrađivati promptno i ekspeditivno. Nadležna tijela svake Stranke će podnositelja zahtjeva za ulazak i privremeni boravak i radno dopuštenje obavijestiti o ishodu njegovog zahtjeva odmah po donošenju odgovarajuće odluke. U ovoj obavijesti će se, po potrebi, navesti trajanje boravka i svi drugi rokovi i uvjeti.

5. Zahtjevi za izdavanje radnog dopuštenja obrađivat će se što je moguće ekspeditivnije, a u svakom slučaju rok za obradu zahtjeva neće biti dulji od 60 dana.

6. Na zahtjev podnositelja nadležna tijela dotične Stranke će, bez neopravdanog odlaganja i u mjeri u kojoj je to moguće, pružiti informacije o stanju njegovog zahtjeva.

7. U slučaju nepotpunog zahtjeva, podnositelj će u najkraćem roku biti obaviješten o informacijama potrebnim za kompletiranje zahtjeva te će mu biti dana mogućnost da popravi sve nedostatke u razumnom vremenskom razdoblju.

¹ Sama činjenica da se za fizičke osobe zahtijeva viza neće se smatrati poništavanjem ili umanjivanjem povlastica prema uvjetima specifičnih obveza iz Aneksa V (Rasporedi specifičnih obveza u uslugama).

8. U slučaju odbijanja zahtjeva, podnositelj će biti obaviješten o odbijanju te će mu biti pružene informacije o postupcima revizije koji su na raspolaganju.

Dio III - Telekomunikacijske usluge

Članak 3.20.

Definicije

Za potrebe ovog Dijela:

"atribucija" označava preporučeni način opisivanja, karakteriziranja, dodjeljivanja, raspoređivanja i korištenja ograničenih telekomunikacijskih resursa, uključujući frekvencije i brojeve;

"odobrenje" označava dopuštenja, koncesije, registracije ili druga odobrenja koja Stranka može zahtijevati za pružanje javnih telekomunikacijskih usluga;

"kolokacija" označava pristup i korištenje fizičkog prostora s ciljem instaliranja, održavanja i popravke opreme na objektima koji su u vlasništvu ili pod nadzorom i koje koristi neki drugi glavni pružatelj javnih telekomunikacijskih usluga;

"troškovno orijentiran" znači zasnovan na troškovima, i može uključivati razumnu dobit te može obuhvaćati različite troškovne metodologije za različite objekte ili usluge;

"poduzeće" kao što je određeno u članku 3.2. (Definicije) Poglavlja III (Trgovina uslugama);

"osnovni elementi" su oni elementi mreže ili javne telekomunikacijske usluge:

(a) koji su neophodni za pružanje javnih telekomunikacijskih usluga;

(b) koje isključivo ili pretežno pruža jedan pružatelj ili ograničen broj pružatelja, i

(c) koje ekonomski ili tehnički nije moguće zamijeniti kako bi se pružala usluga;

"krajnji korisnik" označava krajnjeg potrošača ili pretplatnika javne telekomunikacijske usluge, uključujući pružatelja usluga koji nije pružatelj javnih telekomunikacijskih usluga;

"homologacija" označava - proces pribavljanja potvrda kojima nadležna agencija za nadzor potvrđuje, u svakom pojedinom slučaju, usklađenost tehničke opreme sa svim zakonskim zahtjevima u pogledu sigurnosti, neškodljivosti za zdravlje ljudi, kompatibilnosti i slično;

"interkonekcija" označava vezu između dvije ili više javnih telekomunikacijskih mreža unutar teritorija jedne Stranke kojom se korisnicima jednog pružatelja omogućava komuniciranje s korisnicima drugog pružatelja te pristup uslugama koje pruža neki drugi pružatelj;

"sučelje" označava točku povezivanja na mrežu, uključujući sve fizičke konekcije s njihovim tehničkim specifikacijama za pristup koje čine dio takve mreže i koje su neophodne za pristup mreži i efikasno komuniciranje putem mreže;

"iznajmljene linije" označava telekomunikacijske linije između dvije ili više određenih točaka koje su namijenjene za određenu uporabu ili su na raspolaganju određenom klijentu ili drugim korisnicima koje odredi taj klijent;

"glavni pružatelj" označava pružatelja javnih telekomunikacijskih usluga koji ima mogućnost da bitno utječe na uvjete sudjelovanja, u smislu cijene i isporuke na relevantno tržište mreža ili javnih telekomunikacijskih usluga, kao rezultat:

(a) nadzora nad osnovnim elementima ili,

(b) korištenja svog položaja na tržištu;

"element mreže" označava svaki objekt ili opremu koja se koristi za pružanje javnih telekomunikacijskih usluga, njezin tehnički opis mora uključiti njezine karakteristike, funkcije i kapacitet koji nudi takav objekt ili oprema;

"nediskriminatoran" označava tretman koji nije nepovoljniji od onog koji se u istim ili sličnim okolnostima daje bilo kojoj drugoj mreži ili sličnom korisniku telekomunikacijskih usluga;

"prenosivost broja" označava pravo krajnjih korisnika javnih telekomunikacijskih usluga da zadrže, za fiksne telefonske brojeve na istoj lokaciji, a za mobilne telefonske brojeve na bilo kojoj lokaciji, iste telefonske brojeve kada prelaze u mrežu sličnog pružatelja javnih telekomunikacijskih usluga;

"javna telekomunikacijska mreža" označava infrastrukturu koja se koristi za pružanje javnih telekomunikacijskih usluga;

"javne telekomunikacijske usluge" označavaju svaku telekomunikacijsku uslugu koja se pruža javnosti. Te usluge mogu, između ostalog, obuhvaćati telefon i prijenos podataka, bez promjene oblika ili sadržaja tih informacija od jednog do drugog kraja, ali one isključuju informacijske usluge;

"referentna interkonekcijaska ponuda" označava ponudu glavnog pružatelja za interkonekciju koja je registrirana kod i odobrena od regulatornog tijela za telekomunikacije, a koja je u dovoljnoj mjeri detaljna da pružateljima javnih telekomunikacijskih usluga koji žele da prihvate te cijene, rokove i uvjete, omogućuje da dobiju interkonekciju bez potrebe vođenja pregovora s dotičnim pružateljem;

"telekomunikacije" označavaju emitiranje, prijenos i primitak signala fizičkim, elektromagnetskim ili optičkim putem;

"regulatorno tijelo za telekomunikacije" označava tijelo ili tijela u sektoru telekomunikacijskih usluga kojem su sukladno domaćem zakonodavstvu svake Stranke povjerene sve regulatorne dužnosti;

"prikjučna točka mreže" označava točku priključka javne telekomunikacijske mreže na objekte i opremu krajnjih korisnika ili, tamo gdje je to moguće, točku priključka drugih telekomunikacijskih mreža na nju; i

"korisnik" označava fizičku ili pravnu osobu, bilo da se radi o pretplatniku ili ne, koja koristi telekomunikacijske usluge, a može biti i pružatelj javnih telekomunikacijskih usluga.

Članak 3.21.

Područje primjene

1. Ovaj Dio se odnosi na:

(a) mjere koje donosi ili primjenjuje jedna Stranka vezane za pristup i korištenje mreža i javnih telekomunikacijskih usluga;

(b) mjere koje donosi ili primjenjuje jedna Stranka vezane za obveze operatora mreža ili pružatelja javnih telekomunikacijskih usluga, i

(c) ostale mjere koje donosi ili primjenjuje jedna Stranka vezane za mreže i javne telekomunikacijske usluge.

2. Ovaj Dio se ne odnosi na mjere koje donosi i primjenjuje jedna Stranka vezane za emitiranje¹ i kablovsku distribuciju radijskog i televizijskog programa namijenjenog javnosti, osim što garantira poduzećima koja pružaju ove usluge pristup i kontinuirano korištenje mreža i javnih telekomunikacijskih usluga, kao što je utvrđeno u članku 3.22. (Pristup i korištenje mreže i javnih telekomunikacijskih usluga).

3. Ništa u ovom Dijelu neće se tumačiti na način da od Stranke zahtijeva, ili da zahtijeva da Stranka obaveže bilo koje poduzeće, na uspostavu, izgradnju, pribavljanje, iznajmljivanje

¹ Emitiranje se definira onako kako je to određeno zakonodavstvom svake Stranke.

i vođenje rada telekomunikacijskih mreža ili pružanje javnih telekomunikacijskih usluga ako se one ne pružaju javnosti.

4. Pored toga, neće se tumačiti da ovaj Dio sprečava neku Stranku da osobama koje su privatni operatori mreža zabrani korištenje svojih mreža za pružanje mrežnih i javnih telekomunikacijskih usluga trećim osobama.

Članak 3.22.

Pristup i korištenje mreže i javnih telekomunikacijskih usluga

1. Ovisno o pravu Stranke da ograniči pružanje usluga sukladno pričuvama izloženim u Aneksu V (Rasporedi specifičnih obveza u uslugama), Stranka će osigurati da poduzeća iz druge Stranke koja pružaju telekomunikacijske usluge imaju pristup mrežama ili javnim telekomunikacijskim uslugama koje se nude na njezinom teritoriju ili preko njezinih granica i može ih koristiti pod razumnim i nediskriminatornim uvjetima, uključujući između ostalog stavove definirane u stavku 2. do 6. ovog članka.

2. Svaka Stranka će osigurati da tim poduzećima bude dozvoljeno da:

(a) kupuju ili iznajmljuju i priključuju krajnje ili druge uređaje za sučeljavanje s javnim telekomunikacijskim mrežama;

(b) pružaju usluge krajnjim, pojedinačnim ili višestrukim korisnicima putem vlastitih ili iznajmljenih sklopova;

(c) povezuju privatne iznajmljene ili vlastite sklopove s mrežama i javnim telekomunikacijskim uslugama te Stranke ili sa sklopovima koje je iznajmilo ili koje su u vlasništvu drugog poduzeća, i

(d) obavljaju funkcije prespajanja, signalizacije, obrade i pretvaranja, i koriste operativne protokole po svom izboru.

3. Svaka Stranka će osigurati da poduzeća iz druge Stranke mogu koristiti mreže i javne telekomunikacijske usluge za prijenos informacija na svoj teritorij ili preko njezinih granica, i za pristup na teritoriju bilo koje Stranke informacijama sadržanim u bazama podataka ili na drugi način pohranjenim u strojarški čitljivom obliku.

4. Neovisno o stavku 3. ovog članka, Stranka može poduzeti potrebne mjere kako bi:

(a) osigurala sigurnost i povjerljivost poruka, i/ili

(b) zaštitila privatnost osobnih podataka krajnjih korisnika telekomunikacija;

pod uvjetom da se te mjere ne primjenjuju na način koji bi predstavljao sredstvo proizvoljne ili neopravdane diskriminacije ili prikrivenog ograničavanja trgovine uslugama.

5. Svaka Stranka će osigurati da se ne nameću uvjeti za pristup i korištenje mreža ili javnih telekomunikacijskih usluga osim onih koji se smatraju potrebnim da se:

(a) osigura odgovornost pružatelja javnih mreža ili usluga javnih telekomunikacija za javnu uslugu, posebno njihovu sposobnost da svoje mreže ili usluge učine dostupnim javnosti;

(b) zaštititi tehnička cjelovitost mreža ili javnih telekomunikacijskih usluga; ili

(c) osigura da pružatelji usluga druge Stranke ne pružaju usluge koje su Stranke ograničile u Aneksu V (Rasporedi specifičnih obveza u uslugama).

6. Pod uvjetom da zadovolje kriterije utvrđene u stavku 5. ovog članka, uvjeti za pristup i korištenje mreža ili javnih telekomunikacijskih usluga mogu obuhvaćati:

(a) zahtjev za korištenje određenih tehničkih sučelja, uključujući i sučeljne protokole, za interkonekciju s tim mrežama i uslugama;

(b) zahtjeve za interoperabilnost tih usluga, ako je potrebno;

(c) homologaciju ili odobrenje terminala ili druge opreme koja se sučeljava s mrežom, te tehničke zahtjeve vezane za priključivanje takve opreme na te mreže; i

(d) ograničenja interkonekcije privatnih iznajmljenih ili vlastitih sklopova s takvim mrežama ili uslugama ili sa sklopovima koji su u vlasništvu ili ih je iznajmilo drugo poduzeće.

7. Ništa u ovom članku ne sprečava Stranku da od poduzeća zahtijeva dostavljanje obavijesti ili pribavljanje dopuštenja, koncesije, registracije ili druge vrste odobrenja kako bi pružalo neku vrstu javnih telekomunikacijskih usluga na njezinom teritoriju.

Članak 3.23.

Javna dostupnost kriterija za izdavanje dopuštenja

1. U slučaju kada se zahtijeva dopuštenje, slijedeće će biti učinjeno javno dostupnim:

(a) svi kriteriji za izdavanje dopuštenja i vremensko razdoblje koje je uobičajeno potrebno za donošenje odluke o zahtjevu za izdavanje dopuštenja, i

(b) rokovi i uvjeti pojedinačnih dopuštenja.

2. Podnositelj zahtjeva će se, na zahtjev, obavijestiti o razlozima iz kojih se uskraćuje izdavanje dopuštenja.

Članak 3.24.

Djelovanje pružatelja

Tretman glavnih pružatelja

1. Svaka Stranka će osigurati da glavni pružatelji na njezinom teritoriju odobre pružateljima javnih telekomunikacijskih usluga druge Stranke tretman koji nije manje povoljan od onog koji ti pružatelji, u istim ili sličnim okolnostima, odobravaju svojim podružnicama, povezanim društvima ili nepovezanim društvima pružateljima usluga u pogledu:

(a) raspoloživosti, ponude, cijena ili kvalitete mreža ili sličnih javnih telekomunikacijskih usluga; i

(b) raspoloživosti tehničkih sučelja potrebnih za interkonekciju.

Konkurentne zaštitne mjere

1. Svaka Stranka će provoditi odgovarajuće mjere kako bi spriječila da pružatelji koji su, pojedinačno ili putem spajanja, glavni pružatelji na svom teritoriju, primjenjuju ili nastave primjenjivati nekonkurentne prakse.

2. Nekonkurentne prakse navedene u stavku 1. ovog članka obuhvaćaju:

(a) obavljanje nekonkurentnih aktivnosti unakrsnog subvencioniranja;

(b) korištenje informacija dobivenih od konkurenata s nekonkurentnim rezultatima; i

(c) propust u pravovremenom pružanju drugim pružateljima javnih telekomunikacijskih usluga tehničkih informacija o osnovnim elementima i komercijalno relevantnih informacija koje su tim pružateljima potrebne kako bi pružali telekomunikacijske usluge.

Interkonekcija s glavnim pružateljima

A. Opći uvjeti

1. Svaka Stranka će osigurati da glavni pružatelj omogućiti interkonekciju:

(a) na svakoj točki na mreži gdje je to tehnički izvedivo;

(b) pod uvjetima (uključujući tehničke standarde i specifikacije) i cijenama koje nisu diskriminatorne u odnosu na druge pružatelje;

(c) čija kvaliteta neće biti lošija od one koja se pruža za vlastite slične usluge ili nepovezanim pružateljima usluga ili svojim podružnicama ili drugim povezanim društvima;

(d) pravovremeno, pod uvjetima (uključujući tehničke standarde i specifikacije) i troškovno-orijentiranim cijenama koje su transparentne, razumne, uzimaju u obzir ekonomsku opravdanost i u dovoljnoj mjeri su razdvojene kako pružatelj ne bi morao plaćati komponente mreže ili uređaje koji mu nisu potrebni za pružanje usluge, osim kada nakon analize tržišta regulatorno tijelo odluči da to nije neophodno da bi se postigla djelotvorna konkurencija; i

(e) na prethodno podneseni zahtjev, na dodatnim točkama pored priključnih točaka na mrežu koje se nude većini korisnika, uz naplatu nadoknade koja se ogleda u troškovima izgradnje potrebnih dodatnih objekata.

B. Interkonekcijske opcije

2. Svaka Stranka će osigurati da pružatelji javnih telekomunikacijskih usluga iz druge Stranke mogu izvršiti međusobno povezivanje svojih objekata i opreme s objektima i opremom glavnih pružatelja na njezinom teritoriju, sukladno najmanje jednoj od slijedećih opcija:

(a) referentnom interkonekcijskom ponudom ili drugom standardnom interkonekcijskom ponudom koja sadrži cijene i uvjete koje glavni pružatelji nude pružateljima javnih telekomunikacijskih usluga;

(b) uvjetima važećeg ugovora o interkonekciji; ili

(c) pregovaranjem novog ugovora o interkonekciji.

C. Javna dostupnost postupaka interkonekcije

3. Svaka Stranka će učiniti dostupnim javnosti važeće postupke za interkonekciju s glavnim pružateljima na njezinom teritoriju.

4. Stranka će učiniti javno dostupnim važeće postupke za pregovore o interkonekciji s nekim glavnim pružateljem na njezinom teritoriju.

5. Stranka će osigurati način na koji pružatelji iz druge Stranke mogu dobiti cijene, rokove i uvjete koji su potrebni za interkonekciju a koje nudi neki glavni pružatelj. Ti načini obuhvaćaju najmanje osiguranje:

(a) javne dostupnosti ugovora o interkonekciji koji su na snazi između nekog glavnog pružatelja na njezinom teritoriju i drugih pružatelja javnih telekomunikacijskih usluga na njezinom teritoriju;

(b) javne dostupnosti cijena, rokova i uvjeta za interkonekciju s nekim glavnim pružateljem koje određuje regulatorno tijelo za telekomunikacije ili drugo nadležno tijelo; ili

(c) javne dostupnosti referentne interkonekcijske ponude.

Usluge za koje se ove cijene, rokovi i uvjeti učine javno dostupnim ne smiju uključivati sve usluge vezane za interkonekciju koje nudi neki glavni pružatelj, koje Stranka odredi na temelju svojih zakona i propisa.

Članak 3.25.

Ponuda i određivanje cijena iznajmljenih sklopova

1. Svaka Stranka će se pobrinuti da glavni pružatelji na njezinom teritoriju osiguraju poduzećima iz druge Stranke iznajmljene sklopove, koje su javne telekomunikacijske usluge, prema razumnim i nediskriminatornim rokovima, uvjetima i cijenama.

2. Za potrebe stavka 1. ovog članka, svaka Stranka će dati ovlaštenje svom regulatornom tijelu za komunikacije da od glavnih pružatelja na svom teritoriju zahtijeva da poduzećima iz druge Stranke nude iznajmljene sklopove po paušalnoj cijeni ili po cijenama koje su zasnovane na kapacitetu i troškovno orijentirane.

Članak 3.26.

Kolokacija

1. Svaka Stranka će osigurati da glavni pružatelji na njezinom teritoriju osiguraju pružateljima javnih telekomunikacijskih usluga iz druge Stranke fizičku kolokaciju opreme potrebne za interkonekciju ili za pristup razdvojenim elementima mreže prema razumnim, nediskriminatornim i transparentnim rokovima, uvjetima i cijenama.

2. Svaka Stranka može, sukladno domaćem pravu i propisima, utvrditi elemente koji podliježu primjeni stavka 1. ovog članka.

Članak 3.27.

Pristup stubovima, vodovima, kanalima i prava prolaza

Svaka Stranka će se pobrinuti da glavni pružatelji na njezinom teritoriju osiguraju pružateljima javnih telekomunikacijskih usluga iz druge Stranke pristup stubovima, vodovima, kanalima i prava prolaza prema razumnim i rokovima, uvjetima i razumnim i nediskriminatornim cijenama.

Članak 3.28.

Preprodaja

Svaka Stranka će osigurati da glavni pružatelji na njezinom teritoriju:

(a) nude pružateljima javnih telekomunikacijskih usluga druge Stranke na preprodaju, po razumnim¹ cijenama, javne telekomunikacijske usluge koje ti glavni pružatelji pružaju krajnjim korisnicima po maloprodajnoj cijeni, i

(b) ne postavljaju diskriminatorne ili neopravdane uvjete ili ograničenja kod preprodaje ovakvih usluga².

Članak 3.29.

Razdvajanje elemenata mreže

1. Svaka Stranka će dati ovlaštenje svom regulatornom tijelu za telekomunikacije da od glavnih pružatelja na svom teritoriju zahtijeva da pružateljima javnih telekomunikacijskih usluga iz druge Stranke nude pristup elementima mreže razdvojeno u pogledu rokova, uvjeta i troškovno orijentiranih cijena za pružanje javnih telekomunikacijskih usluga koje su razumne, nediskriminatorne i transparentne.

2. Svaka Stranka može odrediti koji elementi mreže bi trebali biti dostupni na njezinom teritoriju i koji pružatelji mogu dobiti te elemente, sukladno domaćim zakonima i propisima.

Članak 3.30.

Interkonekcija

1. Svaka Stranka će se pobrinuti da pružatelji javnih telekomunikacijskih usluga na njezinom teritoriju izravno ili neizravno osiguraju interkonekciju pružateljima javnih telekomunikacijskih usluga iz druge Stranke sukladno domaćem zakonodavstvu te Stranke.

2. Za potrebe stavka 1. ovog članka, svaka Stranka će osigurati da pružatelji javnih telekomunikacijskih usluga na njezinom teritoriju poduzmu razumne mjere kako bi zaštitili povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija ili vezanih za pružatelje ili krajnje korisnike javnih telekomunikacijskih usluga te koristili te informacije samo za pružanje tih usluga.

¹ Stranka može utvrditi razumne cijene primjenom metodologije koju smatra odgovarajućom.

² Kada je tako utvrđeno domaćim pravom ili zakonodavstvom, Stranka može zabraniti da preprodavač po veleprodajnim cijenama dobije javnu telekomunikacijsku uslugu koja je po maloprodajnim cijenama dostupna samo ograničenoj kategoriji korisnika, i da je nudi drugoj kategoriji korisnika.

Članak 3.31.

Prenosivost broja

Svaka Stranka će osigurati da pružatelji javnih telekomunikacijskih usluga na njezinom teritoriju omogućuju prenosivost broja na povoljan način i prema razumnim nediskriminativnim rokovima i uvjetima.

Članak 3.32.

Fleksibilnost pri izboru tehnologija

1. Nijedna Stranka ne smije sprečavati pružatelje javnih telekomunikacijskih usluga da imaju fleksibilnost pri izboru tehnologija koje koriste u pružanju svojih usluga, uključujući bežične mobilne usluge, sukladno važećim tehničkim propisima u svakoj Stranki.

2. Ništa u ovom članku neće se tumačiti na način da sprečava regulatorno tijelo da, u slučaju kad neki operater namjerava primijeniti drukčiji pristup usluzi koja je odobrena, zahtijeva dodatno dopuštenje ili drugo propisno odobrenje za pružanje takve javne telekomunikacijske usluge.

Članak 3.33.

Univerzalna usluga

1. Svaka Stranka ima pravo da odredi koju vrstu obveza u pogledu univerzalnih usluga želi usvojiti ili primijeniti.

2. Svaka Stranka će svaku obvezu u pogledu univerzalne usluge koju usvoji ili provodi vršiti na transparentan, nediskriminativan i konkurentno neutralan način te će osigurati da nijedna obveza u pogledu univerzalne usluge ne predstavlja veće opterećenje od potrebnog za onu vrstu univerzalne usluge koju ta Stranka odredi.

Članak 3.34.

Raspodjela, dodjela i korištenje ograničenih resursa

1. Svaka Stranka će provoditi postupke za raspodjelu, dodjelu i korištenje ograničenih telekomunikacijskih resursa, uključujući frekvencije i brojeve, na objektivna, povoljna, transparentna i nediskriminativna načina, izuzimajući one koji su za vladinu uporabu.

2. Mjere Stranke vezane za raspodjelu i dodjelu frekvencija i upravljanje frekvencijskim spektrom ne predstavljaju mjere koje su, same po sebi, nespojive sa člankom 3.4. (Pristup tržištu).

3. Slijedom toga, svaka Stranka će zadržati pravo da uspostavi, provodi i primjenjuje politike upravljanja frekvencijskim spektrom koje za posljedicu mogu imati ograničavanje broja pružatelja javnih telekomunikacijskih usluga sve dok se to radi sukladno drugim odredbama ovog Ugovora. Pored toga, svaka Stranka zadržava pravo na raspodjelu i dodjelu frekvencijskih pojasa uz vođenje računa o sadašnjim i budućim potrebama i raspoloživosti spektra.

4. Svaka Stranka će učiniti dostupnim javnosti trenutno stanje raspodijeljenih i dodijeljenih frekvencijskih pojasa, ali neće biti obvezna da detaljno identificira raspodijeljene i dodijeljene frekvencije za određene vladine korisnike.

5. Kada se vrši raspodjela spektra nevladinih telekomunikacijskih usluga, postupci svake Stranke zasnivat će se na otvorenom i transparentnom procesu javnih komentara koji uzima u obzir javni interes. Ovi procesi će generalno biti zasnovani na tržišnom pristupu raspodjeli spektra zemaljskih nevladinih telekomunikacijskih usluga.

Članak 3.35.

Regulatorno tijelo

1. Svaka Stranka će osigurati da njezino regulatorno tijelo za telekomunikacije bude neovisno, odvojeno i da ne polaže račune nijednom pružatelju javnih telekomunikacijskih usluga.

2. U tu svrhu, svaka Stranka će osigurati da njezino regulatorno tijelo za telekomunikacije nema nikakav financijski

interes ili operativne funkcije kod bilo kojeg pružatelja javnih telekomunikacijskih usluga.

3. Svaka Stranka će osigurati da odluke i postupci njezinog regulatornog tijela budu nepristrasni prema svim sudionicima na tržištu. U tu svrhu, svaka Stranka će osigurati da bilo kakav financijski interes koji ta Stranka ima kod pružatelja javnih telekomunikacijskih usluga nema utjecaja na odluke i postupke njezinog regulatornog tijela za telekomunikacije.

4. Nijedna Stranka neće nekom pružatelju javnih telekomunikacijskih usluga odobriti tretman koji je povoljniji od onog odobrenog sličnom pružatelju iz druge Stranke, s opravdanjem da je taj pružatelj kojem je odobren povoljniji tretman u cjelosti ili djelomično u vlasništvu državne vlade bilo koje Stranke.

Članak 3.36.

Rješavanje domaćih telekomunikacijskih sporova

Svaka Stranka će osigurati da postoje interni mehanizmi za rješavanje sporova sukladno svom važećem domaćem zakonodavstvu.

Članak 3.37.

Transparentnost

Sukladno svom domaćem zakonodavstvu, svaka Stranka će u najvećoj mogućoj mjeri:

(a) smjesta objaviti ili učiniti dostupnim javnosti propis kojim se uspostavlja regulatorno tijelo za komunikacije, uključujući i osnovu za taj propis.

(b) omogućiti zainteresiranim osobama, u najvećoj mogućoj mjeri, putem javne obavijesti dane dovoljno ranije, da daju primjedbe na svaki propis koji predloži regulatorno tijelo za telekomunikacije, i

(c) učiniti dostupnim javnosti mjere koje se odnose na mreže ili javne telekomunikacijske usluge, uključujući mjere koje se tiču:

(i) cijena i drugih uvjeta pružanja usluge;

(ii) specifikacije tehničkih sučelja;

(iii) uvjeta za priključivanje terminala i ostale opreme na javnu telekomunikacijsku mrežu;

(iv) zahtjeva za obavijesti, dopuštenja, registracije ili drugog odobrenja, ako takvi postoje;

(v) informacija o odgovornim tijelima za izradu, izmjene i usvajanje mjera vezanih za standarde koji utječu na pristup i korištenje, i

(vi) postupaka vezanih za rješavanje telekomunikacijskih sporova, utvrđenih u članku 6.5. (Rješavanje sporova) i Aneksu VI (Rješavanje sporova).

Članak 3.38.

Odnos prema drugim Poglavljima

U slučaju bilo kakve neusklađenosti između ovog Dijela i nekog drugog Poglavlja ovog Ugovora, prednost ima ovaj Dio kada se radi o neusklađenosti.

Članak 3.39.

Standardi i međunarodne organizacije

Stranke priznaju važnost međunarodnih standarda za globalnu kompatibilnost i interoperabilnost mreža ili telekomunikacijskih usluga te se obvezuju da će te standarde promovirati kroz rad nadležnih međunarodnih tijela, uključujući *Međunarodnu uniju za telekomunikacije* i *Međunarodnu organizaciju za standardizaciju*.

Dio IV - Financijske usluge

Članak 3.40.

Područje primjene i definicije

1. Ovo Poglavlje utvrđuje principe regulatornog okvira za sve financijske usluge za koje se daju specifične obveze u Aneksu V (Rasporedi specifičnih obveza u uslugama).

2. Za potrebe ovog Dijela:

"financijske usluge" označavaju svaku uslugu financijske naravi koju nekoj Stranki nudi pružatelj financijskih usluga. Financijske usluge obuhvaćaju sve usluge osiguranja i usluge u svezi s osiguranjem te sve bankarske i ostale financijske usluge (osim osiguranja). Financijske usluge uključuju slijedeće djelatnosti:

(a) Usluge osiguranja i u svezi s osiguranjem:

(i) izravno osiguranje (uključujući suosiguranje): životno; neživotno;

(ii) reosiguranje i retrocesija;

(iii) posredovanje u osiguranju, kao što je zastupanje i agencijsko posredovanje; i

(iv) pomoćne usluge u svezi s osiguranjem, kao što su konzultantske usluge, akuarske usluge, usluge procjene rizika i usluge namirenja potraživanja; i

(b) Bankarske i ostale financijske usluge (osim osiguranja):

(i) primanje depozita i drugih povratnih sredstava od pravnih subjekata;

(ii) davanje zajmova svih vrsta, uključujući potrošačke kredite, hipotekarne kredite, faktoring i financiranje komercijalnog poslovanja;

(iii) financijski lizing;

(iv) sve usluge plaćanja i prijenosa novca, uključujući kredite, kreditne i debitne kartice, putničke čekove i bankovne mjenice;

(v) jamstva i obveze;

(vi) trgovanje za svoj vlastiti ili za račun klijenata, bilo na berzi, ili na vanberzanskom tržištu ili na neki drugi način, slijedećim:

A. instrumentima tržišta novca (uključujući čekove, mjenice i potvrde o depozitu);

B. devizama;

C. derivativnim proizvodima koji uključuju ali se ne ograničavaju na terminske ugovore (fjučerse) i opcije;

D. instrumentima deviznog tečaja i kamatnih stopa, uključujući proizvode kao što su swapovi, sporazumi o terminskom tečaju;

E. prenosivim vrijednosnim papirima; i

F. ostalim prenosivim instrumentima i financijskim sredstvima, uključujući zlatne poluge;

(vii) sudjelovanje u emisiji svih vrsta vrijednosnih papira, uključujući garantiranje otkupa i plasman u svojstvu agenta (bilo javne ili privatne emisije) i pružanje usluga vezanih za takve emisije;

(viii) novčano posredovanje;

(ix) upravljanje sredstvima, poput upravljanja gotovinom ili portfeljem, upravljanje svim oblicima zajedničkog ulaganja, upravljanje penzijskim fondovima, usluge deponiranja i čuvanja;

(x) usluge poravnanja i kliringa za financijska sredstva, uključujući vrijednosne papire, derivativne proizvode, te druge prenosive instrumente;

(xi) pružanje i prijenos financijskih informacija te obrada financijskih podataka i odgovarajućih softvera; i

(xii) savjetodavne, posredničke i druge pomoćne financijske usluge za sve djelatnosti navedene u točkama od (i) do (xi), uključujući kreditne preporuke i analizu, istraživanje i

savjetovanje u području ulaganja i portfelja, savjetovanje u pogledu kupnje i restrukturiranja i strategije poduzeća;

"pružatelj financijskih usluga" označava svaku fizičku ili pravnu osobu Stranke koja želi pružati ili pruža financijske usluge, ali ne uključuje javne subjekte;

"nova financijska usluga" označava uslugu financijske naravi, uključujući usluge vezane za postojeće i nove proizvode ili način na koji se proizvod isporučuje, koju ne pruža bilo koji pružatelj financijskih usluga na teritoriju Stranke, ali koju pruža na teritoriju druge Stranke;

"javni subjekt" označava:

(a) vladu, središnju banku ili monetarnu vlast Stranke ili subjekt u vlasništvu ili pod nadzorom Stranke, koji se načelno bavi obavljanjem vladinih funkcija ili aktivnosti za vladine potrebe, isključujući subjekt koji se načelno bavi pružanjem financijskih usluga na komercijalnoj osnovi; ili

(b) privatni subjekt koji obavlja funkcije koje uobičajeno obavlja središnja banka ili monetarna vlast kad obavlja te funkcije.

Članak 3.41.

Mjere opreza

1. Svaka Stranka može donijeti ili provoditi mjere iz razloga opreza¹, uključujući:

(a) zaštitu ulagača, deponata, vlasnika polica ili osoba prema kojima pružatelj financijskih usluga ima fiducijarnu obvezu; i

(b) osiguranje integriteta i stabilnosti financijskog sustava te Stranke.

2. Ove mjere ne smiju predstavljati veće opterećenje nego je to potrebno kako bi ostvarile svoj cilj, a tamo gdje nisu sukladne drugim odredbama ovog Ugovora, ne smiju se koristiti kao način na koji bi bilo koja Stranka izbjegavala svoje obveze ili dužnosti koje proizlaze iz tih odredbi.

3. Ništa u ovom Ugovoru neće se tumačiti na način da od Stranke zahtijeva da otkrije informacije koje se odnose na poslove i račune pojedinih klijenata niti bilo kakve povjerljive ili zaštićene informacije koje se nalaze u posjedu javnih subjekata.

4. Ne dovodeći u pitanje druge načine reguliranja prekogranične trgovine financijskim uslugama iz razloga opreza, Stranka može zahtijevati registraciju pružatelja prekograničnih financijskih usluga druge Stranke te financijskih instrumenata.

Članak 3.42.

Transparentnost

1. Stranke priznaju važnost transparentnih propisa i politika koje uređuju djelatnosti pružatelja financijskih usluga za olakšavanje pristupa stranih pružatelja financijskih usluga tržištu druge Stranke i njihovog poslovanja na tom tržištu. Svaka Stranka se obvezuje da će promovirati regulatornu transparentnost u financijskim uslugama.

2. Nadležna tijela svake Stranke će zainteresiranim osobama staviti na raspolaganje domaće uvjete i važeće postupke za popunjavanje zahtjeva u svezi s pružanjem financijskih usluga.

3. Ako je za pružanje financijskih usluga obvezno posjedovanje dopuštenja ili odobrenja, nadležna tijela Stranke će uvjete za dobivanje takvog dopuštenja ili odobrenja učiniti javno dostupnim.

¹ Podrazumijeva se da izraz "razlozi opreza" može uključivati održavanje sigurnosti, stabilnosti, integriteta ili financijske odgovornosti pojedinačnih pružatelja financijskih usluga.

4. Svaka Stranka će osigurati da se sve mjere opće primjene na koje se odnosi ovaj Dio provode na razuman, objektivni i nepristrasan način.

5. Svaka Stranka će, u mjeri kojoj je to moguće, omogućiti razumno vremensko razdoblje od objavljivanja finansijskih propisa opće primjene do dana njihovog stupanja na snagu.

6. Svaka Stranka će osigurati da se pravila opće primjene koja donesu ili provode samoregulirajuće organizacije određene Stranke bez odgode objave ili na drugi način učine dostupnim na takav način koji će zainteresiranim osobama omogućiti da se s njima upoznaju.

7. Svaka Stranka će primjenjivati ili uspostaviti odgovarajuće mehanizme za davanje odgovora na upite zainteresiranih osoba u svezi mjera opće primjene obuhvaćenih ovim Poglavljem.

Članak 3.43.

Samoregulirajuće organizacije

Kada jedna Stranka traži članstvo, sudjelovanje u ili pristup bilo kojoj samoregulirajućoj organizaciji, berzi ili tržištu vrijednosnih papira ili terminskih ugovora (fjučersa), klirinškoj agenciji ili bilo kojoj drugoj organizaciji ili udruženju, kako bi pružatelji finansijskih usluga iz druge Stranke finansijske usluge pružali na ravnopravnoj osnovi s pružateljima finansijskih usluga te Stranke, ili kada ta Stranka tim subjektima izravno ili neizravno daje privilegije ili prednost u pogledu pružanja finansijskih usluga, ta Stranka će osigurati da ti subjekti pružateljima finansijskih usluga iz druge Stranke odobre nacionalni tretman i tretman najpovlaštenije nacije.

Članak 3.44.

Sustavi plaćanja i obračuna

Prema uvjetima kojima se odobrava nacionalni tretman, svaka Stranka će pružateljima finansijskih usluga druge Stranke koji imaju poslovni nastan na njezinom teritoriju odobriti pristup sustavima plaćanja i obračuna kojima upravljaju javni subjekti i zvaničnim mogućnostima financiranja i refinanciranja koje su dostupne u okviru uobičajenog poslovanja. Cilj ovog članka nije da omogućava pristup sredstvima zajmodavca Stranke u krajnjoj instanci.

Članak 3.45.

Nove finansijske usluge

1. Svaka Stranka će dopustiti pružatelju finansijskih usluga iz druge Stranke koji ima poslovni nastan na njezinom teritoriju pružanje bilo koje nove finansijske usluge čije bi pružanje u istim ili sličnim okolnostima prema domaćem pravu ta Stranka dopustila svojim pružateljima finansijskih usluga, pod uvjetom da za tu novu finansijsku uslugu nije potrebno donošenje nekog novog ili izmjena postojećeg zakona.

2. Stranka može odrediti institucionalni i pravni oblik putem kojeg se usluga može pružati te može zahtijevati odobrenje za pružanje usluge. U slučajevima kada se zahtijeva takvo odobrenje, donosi se odluka u razumnom roku, a odobrenje se može odbiti samo iz razloga opreza.

Članak 3.46.

Prijenos i obrada informacija

Ovisno o domaćem zakonodavstvu, nijedna Stranka neće poduzimati mjere kojima se sprečava prijenos informacija ili obrada finansijskih informacija na ili s njezinog teritorija, uključujući prijenos podataka elektroničkim putem, ili mjere kojima se, na temelju pravila o uvozu sukladno međunarodnim sporazumima, sprečava prijenos opreme, ako je takav prijenos informacija, obrada finansijskih informacija ili prijenos opreme neophodan za odvijanje uobičajenog poslovanja pružatelja finansijskih usluga druge Stranke. Ništa u ovom članku ne

ograničava pravo Stranke da zaštiti osobne podatke, privatnost i povjerljivost privatnih podataka i računa osim ako se takvo pravo ne koristi kako bi se izbjeglo poštivanje odredbi ovog Poglavlja.

Članak 3.47.

Specifična izuzeća

1. Ništa u ovom Dijelu neće se tumačiti na način da sprečava Stranku, uključujući njezine javne subjekte, da na svom teritoriju isključivo provodi aktivnosti ili pruža usluge koje predstavljaju dio javnog penzijskog plana ili zakonski sustav socijalne sigurnosti, osim kada prema domaćim propisima takve aktivnosti mogu obavljati pružatelji finansijskih usluga u konkurenciji s javnim subjektima ili privatnim institucijama.

2. Ništa u ovom Ugovoru se neće primjenjivati na aktivnosti koje obavljaju središnja banka ili monetarne vlasti niti bilo koji drugi javni subjekt u provedbi monetarne ili politike deviznog tečaja.

3. Ništa u ovom Dijelu neće se tumačiti na način da sprečava Stranku, uključujući njezine javne subjekte, da na svom teritoriju isključivo provodi aktivnosti ili pruža usluge za račun, s jamstvom ili koristeći finansijska sredstva te Stranke, uključujući njezine javne subjekte, osim ako te aktivnosti prema domaćim propisima mogu obavljati pružatelji finansijskih usluga u konkurenciji sa javnim subjektima ili privatnim institucijama.

Članak 3.48.

Priznavanje

1. Stranka može priznati mjere opreza druge Stranke prilikom odlučivanja o tome kako će se njezine mjere koje se odnose na finansijske usluge primjenjivati. Takvo priznavanje, koje se može ostvariti putem harmonizacije ili na drugi način, može se zasnivati na sporazumu ili dogovoru između Stranaka, ili može biti samostalno odobreno.

2. Stranka koja je, bilo u vrijeme stupanja na snagu ovog Ugovora ili nakon toga, potpisnica sporazuma ili dogovora iz stavka 1. ovog članka s nekom trećom strankom će drugoj Stranki dati adekvatnu mogućnost da pregovara svoje pristupanje takvim sporazumima ili dogovorima ili da pregovara njima slične sporazume ili dogovore, i to u okolnostima u kojima postoje ekvivalentni propisi, nadgledanje, provedba takvih propisa, i po potrebi postupaka u svezi s razmjenom informacija među strankama koje su sklopile sporazum ili dogovor. U slučaju kada Stranka samostalno odobri priznavanje, ona će drugoj Stranki dati adekvatnu mogućnost da dokaže postojanje takvih okolnosti.

Dio V - Usluge cestovnog prijevoza i pomoćne usluge

Članak 3.49.

Područje primjene

1. Ovaj Dio se odnosi na mjere Stranaka koje utječu na trgovinu uslugama međunarodnog teretnog cestovnog prijevoza i pomoćnih usluga.

2. Tamo gdje je primjenjivo i sukladno pravilima članka V GATT-a iz 1994. godine i relevantnim odredbama *WTO Sporazuma o olakšavanju trgovine*, ovaj Dio obuhvaća i tranzitni promet.

Članak 3.50.

Definicije

Za potrebe ovog Dijela, "vozilo" označava motorno vozilo ili povezanu kombinaciju vozila koja su registrirana u Stranki i koja se koriste isključivo za prijevoz robe.

"međunarodni cestovni prijevoz tereta" označava:

(a) vožnju koja se obavlja natovarenim ili nenatovarenim vozilom pri čemu se polazišno i odredišno mjesto nalazi na teritoriju Stranke;

(b) vožnju koja se obavlja natovarenim ili nenatovarenim vozilom u tranzitu;

"**pomoćne usluge**" označavaju usluge razvrstane prema CPC klasifikaciji pod 741, 742, 748 i 749, koje se pružaju kao potpora međunarodnom cestovnom prijevozu tereta;

"**prijevozna oprema**" označava dio vozila čija je svrha nošenje tereta, koje ima nosače i koje se pomoću uređaja koji predstavlja dio vozila može odvojiti od vozila i ponovo montirati na njega;

"**tranzit**" označava prijevoz preko teritorija Stranke kada prelazak preko tog teritorija predstavlja samo dio cijelog putovanja koje počinje i završava se izvan granica Stranke preko čijeg se teritorija odvija promet; i

"**kvarljiva roba**" označava robu koja se brzo kvari zbog svojih prirodnih svojstava, a posebno zbog nepostojanja odgovarajućih uvjeta skladištenja.

Članak 3.51.

Sloboda tranzita

Stranka neće uvoditi niti primjenjivati nikakvu mjeru koja predstavlja količinsko ograničenje ili ima jednak učinak na broj pružatelja usluga ili vozila u tranzitu.

Članak 3.52.

Upravni i tehnički zahtjevi

Stranka neće uvoditi niti primjenjivati nikakve upravne i tehničke zahtjeve¹ koji nisu zasnovani na objektivnim i transparentnim kriterijima, kao što su kompetentnost i sposobnost za pružanje usluga, te će osigurati da ti zahtjevi ne predstavljaju proizvoljnu ili neopravdanu diskriminaciju ili prikriveno ograničavanje trgovine uslugama obuhvaćenim ovim Dijelom.

Članak 3.53.

Kretanje prijevozne opreme

Svaka Stranka će dozvoliti prekogranično kretanje i tranzit prijevozne opreme² potrebne za pružanje usluga obuhvaćenim ovim Dijelom prema razumnim i nediskriminatornim odredbama i uvjetima.

Članak 3.54.

Određeni cestovni pravci

Stranka neće uvoditi niti primjenjivati nikakvu mjeru kojom se od pružatelja usluga iz druge Stranke zahtijeva da koristi neki određeni cestovni pravac, što se ne traži od vlastitih pružatelja istih ili sličnih usluga.

Članak 3.55.

Obvezni načini prijevoza

Nijedna Stranka neće donijeti niti primjenjivati nikakve diskriminatorne mjere koje sprečavaju pružatelje usluga iz druge Stranke da koriste način prijevoza koji preferiraju.

Članak 3.56.

Kvarljiva roba

Stranke priznaju bitnu ulogu koju cestovni prijevoz ima u pogledu pravovremene isporuke kvarljive robe i, s ciljem sprečavanja gubitka ili propadanja kvarljive robe koje se može izbjeći, one će:

a) dati odgovarajući prioritet pružateljima usluga i njihovim vozilima koja prevoze kvarljivu robu prilikom

određivanja pregleda koji se mogu zahtijevati prilikom prelaska granica; i

b) nastojati izbjeći uvođenje restriktivnih mjera koje sprečavaju pravovremenu isporuku kvarljive robe.

Članak 3.57.

Kazne

1. Svaka Stranka će osigurati da kazne koje naplaćuju njezina nadležna tijela budu razumne, nediskriminatorne i unaprijed utvrđene zakonom i to dovoljno detaljno kako bi pružatelji usluga mogli unaprijed procijeniti iznos koji se naplaćuje za svako kršenje.

2. Svaka Stranka će osigurati da, u slučaju kada se nekom pružatelju usluga naplati kazna zbog kršenja, ta kazna neće biti ponovo naplaćena za to isto konkretno kršenje tokom kretanja preko njezinog cjelokupnog teritorija u okviru istog putovanja.

Članak 3.58.

Pristup infrastrukturi i njezino korištenje

Stranke neće uvoditi niti primjenjivati nikakvu mjeru koja bi uskratila pružateljima usluga iz druge Stranke pristup odgovarajućoj prometnoj infrastrukturi ili njezino korištenje³ prema razumnim i nediskriminatornim odredbama i uvjetima.

Članak 3.59.

Financijsko jamstvo

Ako nadležne vlasti jedne Stranke zahtijevaju polaganje financijskog jamstva kao uvjet za pružanje usluga obuhvaćenih ovim Dijelom na svom teritoriju, one će odrediti razuman iznos tog jamstva, uzimajući u obzir uključeni rizik, te će pravovremeno osloboditi to jamstvo.

Članak 3.60.

Transparentnost

1. Svaka Stranka će učiniti javno dostupnim na internetu relevantne mjere koje utječu na pružanje usluga obuhvaćenih ovim Dijelom, uključujući po potrebi informacije o:

- (a) težini i dimenzijama vozila,
- (b) fiskalnim naknadama,
- (c) graničnim formalnostima,
- (d) socijalnim i okolinskim propisima, i
- (e) kaznama.

2. Svaka Stranka će na ažuran način pružiti informacije na internetu o svim izmjenama i dopunama propisa, novim propisima i međunarodnim sporazumima koji utječu na pružanje usluga obuhvaćenih ovim Dijelom.

Članak 3.61.

Profesionalni vozači

Profesionalni vozači koje zapošljava pružatelj usluga iz jedne Stranke mogu se zadržati na teritoriju druge Stranke bez vize najduže 90 dana u okviru svakog razdoblja od 180 dana.

Članak 3.62.

Odnos prema drugim sporazumima

1. Stranke potvrđuju svoja postojeća prava i obveze prema drugim sporazumima čije su potpisnice obje Stranke.

2. U slučaju bilo kakve neusklađenosti između odredbi ovog Ugovora koja utječe na usluge obuhvaćene ovim Dijelom i drugih sporazuma, primjenjivat će se odredba koja je najpovoljnija za pružatelja usluga.

¹ Ovaj članak se neće primjenjivati na zahtjeve u pogledu raspodjele kvota za međunarodni cestovni prijevoz tereta i izdavanje prometnih dopuštenja.

² Za veću sigurnost, prikolice i poluprikolice pokrivene su definicijom vozila i ne smatraju se transportnom opremom.

³ Za potrebe ovog članka, relevantna prometna infrastruktura označava svu infrastrukturu, uključujući objekte uz cestu, potrebnu za pružanje usluga koja je generalno dostupna pružateljima usluga.

Članak 3.63.

Odnos prema Poglavlju III (Trgovina uslugama)

U slučaju bilo kakve neusklađenosti između odredbi ovog Dijela i Poglavlja III (Trgovina uslugama), prednost će imati odredbe ovog Dijela u mjeri u kojoj se radi o neusklađenosti.

Dio VI - Elektronička trgovina

Članak 3.64.

Definicije

Za potrebe ovog Dijela:

"digitalni proizvodi" označavaju kompjuterske programe, tekst, video, slike, tonske snimke i druge proizvode koji su kodirani u digitalnom formatu i koji se proizvode za komercijalnu prodaju ili distribuciju i prenose elektroničkim putem. Radi veće sigurnosti, digitalni proizvodi ne obuhvaćaju financijske instrumente, uključujući novac, prikazane u digitalnom formatu;

"elektronička autentikacija" označava proces ili postupak provjere identiteta Stranke u elektroničkoj komunikaciji ili prometu i/ili osiguranje cjelovitosti elektroničke komunikacije;

"elektronička trgovina" označava svaku ekonomsku ili komercijalnu aktivnost koja se obavlja elektroničkim putem i bez ikakve fizičke interakcije;

"elektroničke tehnologije" označavaju kombinaciju softvera i hardvera koja omogućuje interakciju između osoba iz Stranka koje koriste dokument u elektroničkom obliku;

"elektronički prijenos ili prenesen elektroničkim putem" označava prijenos izvršene bilo kojim elektromagnetskim putem, uključujući putem fotona;

"osobni podaci" označavaju sve podatke, uključujući informacije, o fizičkoj osobi čiji identitet je utvrđen ili se može utvrditi;

"upravni trgovinski dokumenti" označavaju obrasce koje izdaju ili kontroliraju Stranke koji se moraju popuniti od stranke ili u ime uvoznika ili izvoznika u svezi s uvozom ili izvozom robe; i

"neželjena komercijalna elektronička poruka" označava elektroničku poruku koja je poslana u komercijalnu ili marketinšku svrhu na neku elektroničku adresu bez suglasnosti primatelja ili uprkos eksplicitnom odbijanju primatelja, putem pružatelja usluga pristupa internetu i, ako je tako predviđeno domaćim zakonima i propisima svake Stranke, neke druge telekomunikacijske usluge.

Članak 3.65.

Područje primjene

Ovaj Dio se odnosi na mjere koje donese ili primjenjuju Stranke koje utječu na trgovinu elektroničkim putem.

Članak 3.66.

Opće odredbe

1. Stranke prepoznaju ekonomski rast i prilike koje se nude kroz sve veću uporabu elektroničke trgovine, posebno za poduzeća i potrošače, te važnost potrebe za stvaranjem takvog okruženja koje će imati povjerenje i sigurnost u njezinu uporabu.

2. Stranke uviđaju da elektronička trgovina može povećati šanse za trgovinu i doprinijeti ekonomskom rastu te naglašavaju važnost promoviranja uporabe elektroničkih tehnologija u trgovini s ciljem smanjivanja troškova na najmanju moguću mjeru i olakšavanja trgovine.

Članak 3.67.

Carine

1. Stranke se slažu da neće uvoditi carine na elektronički prijenos između Stranka.

2. Stavak 1. ovog članka ne sprečava Stranke da uvedu unutarnje poreze ili druge unutarnje naknade za elektronički prijenos.

Članak 3.68.

Nediskriminatoran tretman digitalnih proizvoda

1. Nijedna Stranka ne smije dodijeliti manje povoljan tretman digitalnim proizvodima koji su kreirani, proizvedeni, objavljeni, ugovoreni, stavljeni u promet ili po prvi put učinjeni dostupnim po komercijalnim uvjetima na teritoriju druge Stranke ili digitalnim proizvodima čiji je autor, izvođač, proizvođač, programer ili vlasnik osoba iz druge Stranke od onog koji dodjeljuje drugim istim ili sličnim digitalnim proizvodima.¹

2. Stranke su suglasne da se ovaj članak ne odnosi na subvencije ili dotacije koje daje Stranka, uključujući zajmove, jamstva i osiguranje dane uz potporu vlade.

3. Ovaj članak se ne odnosi ni na jednu mjeru koja utječe na emitiranje programa.

Članak 3.69.

Domaći okvir elektroničkog prometa

Stranke će nastojati izbjegavati svako nepotrebno regulatorno opterećenje elektroničkog prometa.

Članak 3.70.

Usluge elektroničke autentikacije i certificiranja

1. Nijedna Stranka neće donositi niti primjenjivati nikakve zakonske propise u pogledu elektroničke autentikacije koja bi:

(a) Strankama u elektroničkom prometu zabranjivali da međusobno odluče o odgovarajućim načinima elektroničke autentikacije tog prometa; ili

(b) sprečavali Stranke da pred sudskim ili upravnim vlastima dokažu da je njihov elektronički promet sukladno svim zakonskim zahtjevima u pogledu elektroničke autentikacije.

2. Ne dovodeći u pitanje stavak 1. ovog članka, Stranka može, za neku određenu kategoriju elektroničkog prometa ili elektroničke komunikacije koja ima poseban značaj za taj promet, zahtijevati da način autentikacije bude sukladan određenim standardima učinka ili da bude zasnovan na posebnom elektroničkom certifikatu koji izdaje pružatelj usluga certificiranja koji je akreditiran ili priznat sukladno zakonima i propisima te Stranke, pod uvjetom da se takvim zahtjevom ispunjava neki legitimni cilj politike.

Članak 3.71.

Zaštita osobnih podataka

1. Stranke prepoznaju ekonomske i društvene prednosti zaštite osobnih podataka korisnika elektroničke trgovine i činjenicu da ona doprinosi jačanju povjerenja potrošača u elektroničku trgovinu.

2. Svaka Stranka će, na način koji bude smatrala prikladnim, zaštititi osobne podatke korisnika elektroničke trgovine. Osobni podaci korisnika elektroničke trgovine ne mogu se razmjenjivati s drugom Strankom bez suglasnosti korisnika.

3. Svaka Stranka će nastojati da:

(a) donese ili primjenjuje domaći zakonski okvir koji osigurava zaštitu osobnih podataka korisnika elektroničke trgovine; i

(b) razmjenjuje informacije o svojim iskustvima u zaštiti osobnih podataka.

¹ Radi veće sigurnosti, u slučaju kada digitalni proizvod neke nepotpisnice Ugovora predstavlja "isti ili sličan digitalni proizvod", on će za potrebe ovog stavka biti okarakterisan kao neki "drugi isti ili sličan digitalni proizvod".

Članak 3.72.

Bespapirna trgovina

Stranke će nastojati da:

- (a) upravne dokumente o trgovini učine dostupnim javnosti u elektroničkom obliku; i
- (b) prihvate upravne dokumente o trgovini dostavljene elektroničkim putem kao zakonski jednake verziji tih dokumenata na papiru.

Članak 3.73.

Suradnja u području elektroničke trgovine

1. Stranke će razmjenjivati informacije i iskustva u pogledu zakona i propisa u području elektroničke trgovine, a posebice u pogledu zaštite osobnih podataka i jačanja povjerenja korisnika.

2. Stranke će voditi dijalog o regulatornim pitanjima koja se pojave u elektroničkoj trgovini koji će se, između ostalog, odnositi na slijedeća pitanja:

- (a) priznavanje certifikata o elektroničkoj autentikaciji izdanih javnosti i olakšavanje prekograničnih usluga certificiranja;
 - (b) odgovornost pružatelja posredničkih usluga u pogledu prijenosa i pohranjivanja informacija;
 - (c) tretman neželjenih komercijalnih elektroničkih poruka;
 - (d) sva druga pitanja od značaja za razvitak elektroničke trgovine.
3. Ovaj dijalog će obuhvatiti razmjenu informacija o zakonodavstvu Stranaka u pogledu ovih pitanja, kao i o provedbi tog zakonodavstva.

Članak 3.74.

Zaštita potrošača na internetu

1. Stranke uviđaju važnost provedbe i donošenja transparentnih i djelotvornih mjera za zaštitu potrošača od prijevarami i obmanjujućih praksi u trgovini, kao i mjera koje pogoduju razvijanju povjerenja potrošača kada sudjeluju u elektroničkoj trgovini.

2. S tim ciljem, svaka Stranka će u svojim domaćim zakonima usvojiti ili primjenjivati odredbe o zaštiti potrošača kako bi zabranila prijevare i obmanjujuće prakse u trgovini koje nanose štetu potrošačima koji sudjeluju u elektroničkoj trgovini.

3. Stranke će nastojati promovirati suradnju između svojih državnih tijela za zaštitu potrošača ili drugih relevantnih tijela u pogledu aktivnosti vezanih za prekograničnu elektroničku trgovinu s ciljem unapređenja dobrobiti i povjerenja potrošača.

4. Državna tijela za provedbu zaštite potrošača svake Stranke će, u odgovarajućim slučajevima od obostranog interesa, nastojati surađivati s odgovarajućim tijelima iz druge Stranke u provedbi svojih zakona koji se odnose na zaštitu potrošača kako bi spriječili ili zaustavili prijevare i obmanjujuće komercijalne prakse u elektroničkoj trgovini.

5. S tim ciljem, Stranke trebaju razmjenjivati informacije i iskustva o svojim pristupima zaštiti potrošača koji sudjeluju u elektroničkoj trgovini te o drugim pitanjima vezanim za elektroničku trgovinu.

Članak 3.75.

Neželjene komercijalne elektroničke poruke

1. Svaka Stranka će donijeti ili primjenjivati mjere u pogledu neželjenih komercijalnih elektroničkih poruka koje:

- (a) zahtijevaju od pošiljatelja neželjenih komercijalnih elektroničkih poruka da omoguće primateljima zaustavljanje takvih poruka;

(b) zahtijevaju suglasnost primatelja, kako je to utvrđeno zakonima i propisima u svakoj Stranki, za primanje komercijalnih elektroničkih poruka; ili

(c) na drugi način osiguraju smanjenje neželjenih komercijalnih elektroničkih poruka na najmanju moguću mjeru.

2. Svaka Stranka će osigurati pravnu zaštitu od pošiljatelja neželjenih komercijalnih elektroničkih poruka koji ne postupaju sukladno njezinim mjerama koje se provode sukladno stavku 1. ovog članka.

Članak 3.76.

Pružanje usluga elektroničkim putem

Stranke potvrđuju da mjere koje utječu na pružanje usluge isporučene ili izvršene elektroničkim putem podliježu obvezama sadržanim u relevantnim odredbama Poglavlja III (Trgovina uslugama) koje su predmetom bilo kojih izuzeća ili ograničenja navedenih u Aneksu V (Rasporedi specifičnih obveza u uslugama) koja se primjenjuju na takve obveze.

POGLAVLJE IV JAVNE NABAVE

Članak 4.1.

Cilj

Stranke smatraju da otvoreni postupak za dodjelu ugovora o javnim nabavama zasnovan na nediskriminaciji i reciprocitetu predstavlja poželjan cilj.

Članak 4.2.

Područje primjene

Pristup postupcima za dodjelu ugovora bit će ograničen na područje primjene, pravila, postupke i ugovore iznad praga utvrđenog zakonodavstvom Stranaka. Ovaj Ugovor ne obuhvaća ugovore izvan područja primjene zakona o javnim nabavkama Stranaka. S tim ciljem, svaka Stranka nastoji osigurati da zakonski propisi koji se odnose na nabave garantiraju transparentnost i pravičnu konkurenciju.

Članak 4.3.

Nacionalni tretman

S obzirom na pristup postupcima za dodjelu ugovora, svaka Stranka će robama i uslugama¹ iz druge Stranke i dobavljačima iz druge Stranke odmah i bezuvjetno odobriti tretman koji nije manje povoljan od tretmana koji ta Stranka odobrava domaćim robama, uslugama i dobavljačima.

Članak 4.4.

Industrijski razvitak

1. Prema stavku 2, 3. i 4. ovog članka, uzimajući u obzir razvojne potrebe i okolnosti Stranaka te ne dovodeći u pitanje članak 4.3. (Nacionalni tretman), Stranke mogu:

- (a) primjenjivati preferencijalni tretman domaćeg u pogledu cijena dobavljača domaćih roba i usluga; i
 - (b) uvoditi ili provoditi kompenzacije.
2. S učinkom od osam godina nakon stupanja na snagu ovog Ugovora, svaka Stranka će primijeniti članak 4.3. (Nacionalni tretman), u odnosu na:

(a) dobavljače robe podrijetlom iz druge Stranke, kako je definirano u članku 2.10. (Pravila o podrijetlu robe i suradnja između carinskih uprava) Poglavlja II (Trgovina robama); i

(b) pružatelje usluga iz druge Stranke koji imaju poslovni nastan i obavljaju značajne poslovne djelatnosti na teritoriju te Stranke.

3. U pogledu preferencijalnog tretmana cijena, Stranke neće povećavati maksimalnu prednost koja je na snazi na dan stupanja na snagu ovog Ugovora.

¹ Radi veće sigurnosti, usluge uključuju i građevinske radove.

4. U slučaju da Stranke, u pogledu preferencijalnog tretmana cijena ili kompenzacija u okviru nekog međunarodnog sporazuma, izričito ili prešutno odobre povoljniji tretman bilo kojoj trećoj stranki ili strankama, ili prestanu odobravati preferencijalne cijene ili kompenzacije u okviru svog domaćeg zakonodavstva, svaka Stranka će automatski omogućiti tu istu prednost drugoj Stranki.

Članak 4.5.

Sigurnosna i opća izuzeća

1. Ništa u ovom Poglavlju neće se tumačiti na način da sprečava bilo koju Stranku u poduzimanju bilo koje mjere ili neotkrivanju neke informacije koju smatra potrebnom za zaštitu svojih osnovnih sigurnosnih interesa u pogledu nabave oružja, streljiva ili ratnog materijala ili nabave neophodne za nacionalnu sigurnost ili za potrebe nacionalne odbrane.

2. Pod uvjetom da se takve mjere ne primjenjuju na način koji bi kod postojanja istih uvjeta predstavljao sredstvo proizvoljne ili neopravdane diskriminacije između Stranaka ili prikrivenog ograničavanja međunarodne trgovine, nijedna odredba ovog Poglavlja neće se tumačiti na način da sprečava bilo koju Stranku u donošenju ili provedbi mjera:

(a) potrebnih radi zaštite javnog morala, reda ili sigurnosti;

(b) potrebnih radi zaštite života ili zdravlja ljudi, životinja ili biljaka;

(c) potrebnih radi zaštite intelektualnog vlasništva; ili

(d) koje se odnose na robu ili usluge osoba s invaliditetom, filantropskih ustanova ili rada u zatvorima.

Članak 4.6.

Odnos prema Poglavlju III (Trgovina uslugama)

Obveze Stranaka na temelju ovog Poglavlja podlijegat će svim uvjetima, pričuvama i ograničenjima opisanim u Poglavlju III (Trgovina uslugama).

POGLAVLJE V OPĆE I ZAJEDNIČKE ODREDBE

Članak 5.1.

Opća izuzeća

1. Ništa u ovom Ugovoru neće spriječiti Stranke u poduzimanju radnji i uvođenju mjera sukladno članku XX GATT-a iz 1994. godine i članku XIV GATS-a, *mutatis mutandis*.

2. Zajednički odbor će u najvećoj mogućoj mjeri biti upoznat s mjerama poduzetim sukladno stavku 1. ovog članka, kao i o njihovom prestanku.

3. Stranke razumiju da mjere navedene u članku XX(b) GATT-a iz 1994. godine i članka XIV(b) GATS-a obuhvaćaju okolinske mjere koje su potrebne radi zaštite života i zdravlja ljudi, životinja i biljaka, te da se članak XX(g) GATT-a iz 1994. godine primjenjuje na mjere koje se odnose na očuvanje živih i neživih iscrpljivih prirodnih resursa.

Članak 5.2.

Sigurnosna izuzeća

Ništa u ovom Ugovoru neće se tumačiti na način:

(a) da od Stranke zahtijeva da pruži neku informaciju čije se otkrivanje smatra protivnim njezinim bitnim sigurnosnim interesima;

(b) da sprečava neku Stranku u poduzimanju mjera koje smatra potrebnim radi zaštite svojih bitnih sigurnosnih interesa:

(i) u svezi s proizvodnjom ili prometom oružja, streljiva ili ratnog materijala ili u svezi s gospodarskim aktivnostima koje se izravno ili neizravno obavljaju u svrhu snabdijevanja vojnih struktura;

(ii) u svezi s fisijским ili fuzijskim materijalima ili materijalima iz kojih se oni dobivaju; ili

(iii) za vrijeme rata ili drugih žurnih situacija u međunarodnim odnosima; ili

(c) da sprečava neku Stranku u poduzimanju mjera s ciljem ispunjavanja svojih međunarodnih obveza u svrhu održavanja međunarodnog mira i sigurnosti.

Članak 5.3.

Pravila o konkurenciji za poduzeća

1. Niže navedeno je nespojivo sa ispravnom primjenom ovog Ugovora ukoliko može utjecati na trgovinu između Stranaka:

(a) svi sporazumi između poduzeća, odluke udruženja poduzeća i usklađene prakse između poduzeća koja kao svoj cilj ili rezultat imaju sprečavanje, ograničavanje ili narušavanje konkurencije;

(b) zlouporaba dominantnog položaja jednog ili više poduzeća na cijelom teritoriju Stranke ili na njezinom značajnom dijelu.

2. Odredbe stavka 1. ovog članka će se primjenjivati na aktivnosti svih poduzeća, uključujući javna poduzeća i poduzeća kojima Stranke odobre posebna ili isključiva prava. Poduzeća kojima su povjerene uslužne djelatnosti od općeg ekonomskog interesa ili ona koja imaju karakter monopola koji ostvaruje prihod, podliježu odredbama stavka 1. ovog članka u mjeri u kojoj primjena tih odredbi ne ometa provedbu, po zakonu ili u praksi, posebnih javnih zadataka koji su im dodijeljeni.

3. Kada se radi o poljoprivrednim proizvodima, odredbe stavka 1.(a) ovog članka neće se primjenjivati na one sporazume, odluke i postupke koje čine sastavni dio organizacije nacionalnog tržišta.

4. Stranke se obvezuju da će svoje zakone o konkurenciji provoditi na transparentan, pravovremen i nediskriminatoran način, uz uvažavanje principa pravičnosti postupka i prava na odbranu dotičnih stranaka s ciljem sprečavanja postupaka iz stavka 1. ovog članka.

Članak 5.4.

Plaćanja

1. Osim u okolnostima navedenim u članku 5.5. (Poteškoće u svezi s bilancom plaćanja), Stranka neće primjenjivati ograničenja na međunarodne transfere i plaćanja za tekuće transakcije s drugom Strankom.

2. Ništa u ovom Ugovoru neće utjecati na prava i obveze Stranaka prema *Sporazumu o Međunarodnom monetarnom fondu*, uključujući devizna plaćanja koja su sukladna Sporazumu o Međunarodnom monetarnom fondu, pod uvjetom da ne primjenjuje ograničenja na kapitalne transakcije, osim prema članku 5.5. (Poteškoće u svezi s bilancom plaćanja) ili na zahtjev MMF-a.

Članak 5.5.

Poteškoće u svezi s bilancom plaćanja

1. Stranke će nastojati izbjegavati uvođenje mjera ograničenja, uključujući mjere koje se odnose na trgovinu robom i uslugama zbog poteškoća u svezi s bilancom plaćanja.

2. U slučaju kada jedna od Stranaka ima ozbiljne poteškoće u svezi s bilancom plaćanja ili joj one neposredno prijete, ta Stranka može, sukladno uvjetima utvrđenim u Sporazumu o WTO-u i sukladno *Sporazumu o Međunarodnom monetarnom fondu*, uvesti restriktivne mjere, uključujući i mjere koje se odnose na uvoz.

3. Stranke podrazumijevaju da ograničenja navedena u stavku 1. ovog članka neće biti diskriminatorna, da će biti ograničenog trajanja te da ne smiju prelaziti ono što je

neophodno kako bi se sanirala situacija u svezi s bilancom plaćanja. Mjere će se postepeno ublažavati s poboljšavanjem stanja u svezi s bilancom plaćanja te će biti ukinute kad uvjeti više ne budu opravdavali njihovo postojanje.

4. Odnosna Stranka će o njihovom uvođenju odmah obavijestiti drugu Stranku i, kad god je to moguće, o vremenskom rasporedu njihovog ukidanja.

Članak 5.6.

Intelektualno, industrijsko i trgovačko vlasništvo

1. Stranke će osigurati odgovarajuću i djelotvornu zaštitu prava intelektualnog, industrijskog i trgovačkog vlasništva sukladno *Sporazumu WTO-a o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva* (TRIPS) i drugim međunarodnim sporazumima u području intelektualnog vlasništva čije su potpisnice. To obuhvaća i djelotvorne načine provedbe tih prava.

2. Stranke će redovito ocjenjivati provedbu ovog članka. Ako dođe do poteškoća koje utječu na trgovinu u svezi s pravima intelektualnog, industrijskog i trgovačkog vlasništva, bilo koja Stranka može zahtijevati žurne konzultacije kako bi se iznašla obostrano zadovoljavajuća rješenja.

POGLAVLJE VI INSTITUCIONALNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 6.1.

Razvojna klauzula

1. Kad Stranka smatra da bi u interesu gospodarstava Stranaka bilo korisno razviti i produbiti odnose uspostavljene ovim Ugovorom njihovim proširenjem na područja koja njime nisu obuhvaćena, uputit će drugoj Stranki obrazložen zahtjev. Zajednički odbor može ispitati takav zahtjev i, tamo gdje je to opravdano, dati svoje preporuke, posebice s ciljem započinjanja pregovora.

2. Sporazumi koji proisteknu iz postupka navedenog u stavku 1. ovog članka podlijegat će ratifikaciji Stranaka sukladno njihovom unutarnjem zakonodavstvu.

Članak 6.2.

Zajednički odbor

1. Stranke ovim osnivaju Zajednički odbor koji se sastoji od predstavnika Bosne i Hercegovine i Turske.

2. Prvi sastanak Zajedničkog odbora održat će se godinu dana nakon stupanja na snagu ovog Ugovora. Nakon toga, Zajednički odbor će se sastajati svake dvije godine u Bosni i Hercegovini ili u Turskoj naizmjenično, osim ako se Stranke drukčije ne dogovore. Zajedničkim odborom će kopredsjedavati predstavnici koje imenuju Bosna i Hercegovina i Turska. Zajednički odbor će se dogovarati o rasporedu svojih sastanaka i utvrđivati svoj dnevni red.

3. Zajednički odbor:

(a) osigurava pravilno funkcioniranje ovog Ugovora;
(b) nadzire i olakšava provedbu i primjenu ovog Ugovora;
(c) nadzire rad svih pododbora, radnih skupina i drugih tijela uspostavljenih na temelju ovog Ugovora;
(d) razmatra načine daljeg unapređivanja trgovinskih odnosa između Stranaka;

(e) ne dovodeći u pitanje članak 5. Aneksa VI (Rješavanje sporova), nastoji riješiti probleme do kojih bi moglo doći u područjima obuhvaćenim ovim Ugovorom; i

(f) razmatra sva druga pitanja od interesa koja se odnose na neko područje obuhvaćeno ovim Ugovorom.

4. Zajednički odbor može:

(a) odlučivati o uspostavi ili raspuštanju pododbora ili im dodjeljivati odgovornosti;

(b) davati preporuke o pitanjima u svezi ovog Ugovora, uključujući preporuke za izmjene i dopune ovog Ugovora;

(c) mijenjati ovaj Ugovor ako ima posebna ovlaštenja za to;

(d) donositi tumačenja odredbi ovog Ugovora;

(e) donijeti svoj poslovnik o radu; i

(f) poduzimati bilo kakve radnje u obavljanju svoje funkcije, a prema dogovoru Strana.

Članak 6.3.

Odlučivanje

1. Ne dovodeći u pitanje važeće zakonske uvjete i procedure Stranaka, Zajednički odbor će, s ciljem ostvarivanja ciljeva ovog Ugovora, imati ovlaštenja za donošenje odluka u pogledu svih pitanja u slučajevima predviđenim ovim Ugovorom.

2. Donesene odluke bit će obvezujuće za Stranke. Stranke će poduzeti potrebne mjere kako bi provele donesene odluke sukladno svojim važećim zakonskim uvjetima i procedurama.

3. Zajednički odbor će svoje odluke i preporuke donositi uzajamnom suglasnošću.

Članak 6.4.

Koordinatori Ugovora

1. Stranke ovim određuju slijedeće koordinate Ugovora:

(a) za Bosnu i Hercegovinu: Sektor za međunarodne trgovinske odnose Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa ili njegovog slijednika; i

(b) za Tursku: Generalnu direkciju za Europsku uniju Ministarstva ekonomije ili njezinog slijednika.

2. Koordinatori Ugovora će:

(a) pripremati dnevni red i koordinirati pripremu sastanaka Zajedničkog odbora;

(b) po potrebi, pratiti odluke koje donese Zajednički odbor;

(c) djelovati kao kontaktne točke s ciljem olakšavanja komunikacije između Stranaka o svim pitanjima obuhvaćenim ovim Ugovorom, osim ako nije drukčije predviđeno ovim Ugovorom; i

(d) razmatrati svako drugo pitanje koje može utjecati na funkcioniranje ovog Ugovora, a na zahtjev Zajedničkog odbora.

Članak 6.5.

Rješavanje sporova

1. Stranke će poduzeti sve potrebne mjere kako bi ispunile svoje obveze na temelju ovog Ugovora. One će osigurati da ciljevi utvrđeni u ovom Ugovoru budu ostvareni.

2. Svaki spor u svezi s tumačenjem, provedbom ili primjenom odredbi ovog Ugovora bit će riješen primjenom postupaka i mehanizama utvrđenih u Aneksu VI (Rješavanje sporova).

Članak 6.6.

Protokoli, aneksi, dodaci, napomene i fusnote

Svi postojeći i budući protokoli, aneksi, dodaci, napomene i fusnote uz ovaj Ugovor čine njegov sastavni dio.

Članak 6.7.

Povjerljivost

Kada Stranka sukladno ovom Ugovoru pruži drugoj Stranki informacije koje je označila kao povjerljive, druga Stranka će čuvati povjerljivost tih informacija. Takve informacije će se koristiti samo u svrhu koja im je određena i neće se na drugi način otkrivati bez posebnog dopuštenja Stranke koja je pružila informaciju, osim ako se njezino otkrivanje ne zahtijeva u okviru sudskog postupka.

Članak 6.8.

Izmjene i dopune

1. Izmjene i dopune ovog Ugovora mogu se vršiti uz pisani dogovor između Stranaka.

2. Izmjene i dopune ovog Ugovora podliježu ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju sukladno unutarnjim zakonskim uvjetima Stranaka.

3. Stranke će jedna drugu putem diplomatskih kanala obavijestiti o okončanju svojih unutarnjih zakonskih postupaka navedenih u stavku 2. ovog članka.

4. Izmjene i dopune ovog Ugovora stupit će na snagu prvog dana drugog mjeseca nakon datuma primitka posljednje obavijesti o okončanju unutarnjih zakonskih postupaka ili u nekom kasnijem terminu, ako se Stranke tako dogovore.

Članak 6.9.

Stupanje na snagu

1. Ovaj Ugovor podliježe ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju sukladno unutarnjim zakonskim zahtjevima Stranaka.

2. Stranke će jedna drugu obavijestiti, putem diplomatskih kanala, o okončanju svojih unutarnjih pravnih procedura navedenih u stavku 1. ovog članka.

3. Ovaj Ugovor stupa na snagu prvog dana drugog mjeseca nakon datuma primitka posljednje obavijesti o okončanju unutarnjih pravnih procedura.

4. Po stupanju na snagu ovog Ugovora, prestaje važenje slijedećeg:

- Ugovora o slobodnoj trgovini između Bosne i Hercegovine i Republike Turske, potpisanog 3. srpnja 2002. godine;

- Protokola o Izmjenama i dopunama Ugovora o slobodnoj trgovini između Bosne i Hercegovine i Republike Turske, potpisanog 14. svibnja 2009. godine; i

- Odluke broj 1/2011 Zajedničkog odbora uspostavljenog na osnovu Ugovora o slobodnoj trgovini između Bosne i Hercegovine i Republike Turske, potpisane 14. siječnja 2011. godine.

Članak 6.10.

Rok valjanosti i otkazivanje

1. Ovaj Ugovor je zaključen na neograničeno vremensko razdoblje.

2. Svaka Stranka ga može otkazati putem diplomatskih kanala slanjem pisane obavijesti drugoj Stranki. U takvom slučaju Ugovor se raskida prvog dana sedmog mjeseca nakon datuma kada je druga Stranka primila obavijest.

3. Stranke su se složile da se, u slučaju pristupanja jedne od Stranaka Europskoj uniji, ovaj Ugovor raskida, bez ikakvih kompenzacija drugoj Stranki, na dan prije datuma pristupanja Europskoj uniji. U tom slučaju, Stranka koja pristupa Europskoj uniji će o tom pristupanju u razumnom vremenskom razdoblju obavijestiti drugu Stranku.

Članak 6.11.

Vjerodostojni tekstovi

Ovaj Ugovor je sačinjen u dva izvorna primjerka na engleskom jeziku, pri čemu su oba jednako vjerodostojna.

U POTVRDU TOGA niže potpisani, propisno ovlašteni opunomoćenci potpisali su ovaj Ugovor.

NAČINJENO u Ankari, 2. svibnja 2019. godine.

Za Bosnu i Hercegovinu
predsjedatelj Predsjedništva
Bosne i Hercegovine
Milorad Dodik, v. r.

Za Republiku Tursku
predsjednik
Recep Tayyip Erdoğan, v. r.

ANEKS I

(Lista proizvoda navedenih u članku 2.1. (Područje primjene) Poglavlja II (Trgovina robom))

HS broj	Opis proizvoda
2905 43	Manitol
2905 44	D-glucitol (sorbitol)
3302 10 29	Mješavine mirisnih tvari i mješavine
3501	- Kazein:
3501 10 10	- - Za proizvodnju regeneriranih tekstilnih vlakana
3501 10 50	- - Za industrijske uporabe, osim proizvodnje prehrambenih proizvoda ili krme za stoku
3501 10 90	- - Ostalo
	- Ostalo:
3501 90 90	- - Ostalo
3502	Albumini (uključujući koncentrate dvije ili više bjelančevina iz surutke, koji sadrže po masi više od 80% bjelančevina iz surutke, računato na suhu tvar), albuminati i ostali derivati albumina:
	- Albumin od jaja:
	- - Sušeni:
3502 11 10	- - - Neuporabljiv, ili će biti učinjen neuporabljivim, za ljudsku prehranu
3502 11 90	- - - Ostalo
	- - Ostalo:
3502 19 10	- - - Neuporabljiv, ili će biti učinjen neuporabljivim, za ljudsku prehranu
3502 19 90	- - - Ostalo
	- Albumin od mlijeka, uključujući koncentrate dvije ili više bjelančevina iz surutke:
3502 20 10	- - Neuporabljiv, ili će biti učinjen neuporabljivim, za ljudsku prehranu
	- - Ostalo:
3502 20 91	- - - Sušeni (na primjer, u listovima, ljuskama, pahuljicama, prahu)
3502 20 99	- - Ostalo
	- Ostalo:
	- - Albumini, osim albumina od jaja i albumina od mlijeka (laktalbumin):
3502 90 20	- - - Neuporabljiv, ili će biti učinjen neuporabljivim, za ljudsku prehranu
3502 90 70	- - - Ostalo
3502 90 90	- - Albuminati i ostali derivati albumina
2852 90 00	- - Ostalo
3505 10	Dekstrini i ostali modificirani škrobovi
3505 10 10	Dekstrini
3505 10 90	Ostalo
3505 20	Ljepila
3809	Sredstva za doradu, nosači boje za ubrzanje bojenja ili fiksiranja tvari za bojenje i ostali proizvodi i preparati (na primjer, sredstva za apreturu i nagrizanje), koji se upotrebljavaju u industriji tekstila, papira, kože ili sličnim industrijama, na drugom mjestu nespomenuti niti obuhvaćeni
3809 10	- Na osnovi škrobnih tvari
	- Ostalo
3809 91	- - Koji se upotrebljavaju u tekstilnoj ili sličnim industrijama (isključujući 3809 91 00 90)
3809 92	- - Koji se upotrebljavaju u papirnoj ili sličnim industrijama (isključujući 3809 92 00 90)
3809 93	- - Koji se upotrebljavaju u kožarskoj ili sličnim industrijama (isključujući 3809 93 00 90)
3824 60	Sorbitol, osim onog iz tarifnog broja 2905 44
4501	Prirodna pluta, sirova ili prosto pripremljena; otpaci od pluta; pluta drobljena, granulirana ili mljevena:
4501 10 00	- Prirodna pluta, sirova ili prosto pripremljena
4501 90 00	- Ostalo
5201 00	Pamuk, nevlačeni ili nečešljan
5301	Lan, sirov ili obrađen ali ne preden; kučina i laneni otpaci (uključujući otpatke prede i raščupane tekstilne materijale)
5302	Konoplja (Cannabis sativa L.), sirova ili obrađena ali nepredena; kučina i otpaci od konoplje (uključujući otpatke prede i raščupane tekstilne materijale)

ANEKS II

(Naveden u stavku 2. članka 2.3. (Uvozne carine, dažbine jednakog učinka i uvozne dažbine fiskalne naravi) Poglavlja II (Trgovina robama))

1. Poljoprivredni proizvodi podrijetlom iz Bosne i Hercegovine navedeni u Tablici 1 su isključeni iz carinskih koncesija na uvoz u Tursku.

Tablica 1

HS broj	Opis proizvoda
0102	Žive životinje, vrste goveda
0104	Žive ovce i koze
ex 0105	Živa domaća perad iz vrste <i>Gallus domesticus</i>
0201	Govede meso, svježe ili rashlađeno
0202	Govede meso, smrznuto
0204	Ovčje ili kozje meso, svježe, rashlađeno ili smrznuto
0206	Jestivi klanički proizvodi od životinja vrsta goveda, svinja, ovaca, koza, konja, magaraca, mula i mazgi, svježi, rashlađeni ili smrznuti
ex 0207	Meso i jestivi klanički proizvodi od peradi iz vrste <i>Gallus domesticus</i> , svježi, rashlađeni ili smrznuti

2. Ne dovodeći u pitanje stavak 1. ovog Aneksa, Turska će objaviti količine unilateranih godišnjih bescarinskih tarifnih kvota na uvoz u Tursku mesa i proizvoda od mesa navedenih u Tablici 1 i podrijetlom iz Bosne i Hercegovine, koje će stupiti na snagu sa početkom od 1. siječnja svake godine.

3. Bez obzira na članak 2.10 (Pravila o podrijetlu i suradnja između carinskih uprava) Poglavlja II (Trgovina robama)

(a) tokom 24 mjeseca nakon stupanja na snagu ovog Ugovora, proizvodi obuhvaćeni tarifnom kvotom za tarifne brojeve 0201 i 0202 će steći status proizvoda s podrijetlom ako su proizvedeni od životinja koje su cjelovito dobivene u Bosni i Hercegovini ili životinja koje su bile tovljene najmanje 90 dana u Bosni i Hercegovini;

(b) nakon toga, naprijed navedeni proizvodi će steći status proizvoda s podrijetlom jedino ako su proizvedeni od životinja koje su cjelovito dobivene u Bosni i Hercegovini ili primjenom bilateralne kumulacije.

4. Ostali proizvodi navedeni u Tablici 1, za koje se može odobriti godišnja bescarinska kvota navedena u stavku 2. ovog Aneksa, će dobiti status proizvoda s podrijetlom jedino ako su proizvedeni od životinja koje su cjelovito dobivene u Bosni i Hercegovini ili primjenom bilateralne kumulacije.

ANEKS III

(Naveden u stavku 3. članka 2.3. (Uvozne carine, dažbine jednakog učinka i uvozne dažbine fiskalne privode) Poglavlja II (Trgovina robama))

HS broj	Opis proizvoda	Poljoprivredna komponenta/Fond za stambenu izgradnju koji se primjenjuje unutar kvote	Godišnja carinska kvota
0303 14	Pastrve (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> i <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>)	0	100 tona
0303 25	Šaran (<i>Cyprinus Carassius</i> , <i>Ctenopharyngodon idellus</i> , <i>Hypophthalmichthys</i> spp., <i>Cirrhinus</i> spp., <i>Mylopharyngodon piceus</i> , <i>Catla catla</i> , <i>Labeo</i> spp., <i>Osteochilus hasselti</i> , <i>Leptobarbus hoeveni</i> , <i>Megalobrama</i> spp.)	0	100 tona

0711 90 30	Kukuruz šećerac	0	300 tona
1806	Čokolada i ostali prehrambeni proizvodi koji sadrže kakao	0	500 tona
1904	Prehrambeni proizvodi dobiveni bubenjem ili prženjem žitarica ili proizvoda od žitarica (npr. kukuruzne pahuljice); žitarice (osim kukuruza) u zrnju ili u pahuljicama ili drukčije pripremljene (osim brašna, prekrupe i griza), prethodno kuhane ili drukčije pripremljene, koje nisu spomenute niti uključene na drugome mjestu	0	500 tona
1905	Kruh, peciva, kolači, keksi i ostali pekarski proizvodi sa sadržajem kakaa ili bez kakaa; hostije, prazne kapsule za farmaceutsku uporabu, oblatne, rižin papir i slični proizvodi	0	2.500 tona
ex 2202	Vode, uključujući mineralne vode i gazirane vode, sa dodatim šećerom ili drugim sredstvima za zaslađivanje ili aromatizaciju i ostala bezalkoholna pića, osim sokova voća ili povrća iz tarifnog broja 2009		
2202 99 91	- - - sa sadržajem po masi masti manje od 0,2% dobivene od proizvoda iz tarifnih brojeva 0401 do 0404	0	5.000 hl
2202 99 95	- - - sa sadržajem po masi masti 0,2% ili više, ali manje od 2%		
2202 99 99	- - - sa sadržajem po masi masti 2% ili više		

ANEKS IV

Pravila o podrijetlu i načini administrativne suradnje

(Navedeni u članku 2.10. (Pravila o podrijetlu i suradnja između carinskih uprava) Poglavlja II (Trgovina robama))

Članak 1.

Odredbe koje se odnose na Regionalnu konvenciju o pan-euro-mediterranskim preferencijalnim pravilima o podrijetlu

1. Pravila o podrijetlu predviđena Protokolom I ovog Aneksa primjenjivat će se se sve dok Regionalna konvencija o pan-euro-mediterranskim preferencijalnim pravilima o podrijetlu¹ (u daljnjem tekstu: "Konvencija") ne stupa na snagu, bar između Bosne i Hercegovine, Turske, svih zemalja ili teritorija koje sudjeluju u procesu stabilizacije i pridruživanja Europske unije² i Europske unije.

2. Sukladno stavku 1, Stranke su suglasne da informiraju jedna drugu, bez odgode, o svakoj zamjeni postojećeg Protokola sa Konvencijom, radi blagovremenog ispunjavanja obveza za početak primjene Konvencije između Bosne i Hercegovine i Turske.

Članak 2.

Primjenljiva pravila o podrijetlu sukladno Konvenciji

1. Od datuma obavijesti, koje će biti objavljeno u Službenom listu Europske unije, koji ukazuje na ispunjenje potrebnih uvjeta za primjenu kumulacije između Bosne i

¹ Službeni list Europske unije L 54, 26.2.2013., str. 4

² Kao što je definirano Zaključcima Vijeća za opće poslove u travnju 1997. godine i saopćenjem Povjerenstva u svibnju 1999. godine o uspostavi procesa stabilizacije i pridruživanja sa zemljama Zapadnog Balkana.

Hercegovine i Turske (obavijest sukladno članku 3. Dodatka I Konvencije), Protokol I ovog Aneksa prestat će se primjenjivati.

2. U svrhu primjene Ugovora od datuma navedenog u stavku 1, Dodatak I i, gdje je to prikladno, relevantne odredbe Dodatka II Regionalne konvencije, kao i odredbe koje su navedene u nastavku će se primjenjivati.

3. Sve reference na "relevantni sporazum" u Dodatku I i, gdje je to prikladno, u relevantnim odredbama Dodatka II Regionalne konvencije, tumačit će se tako da znače Ugovor.

4. U svrhu primjene Ugovora, članak 3. Dodatka I Konvencije primjenjivat će se na:

(i) proizvode koji su obuhvaćeni Odlukom br. 1/95 Vijeća za pridruživanje EZ-Turska od 22. prosinca 1995¹. godine i "Sporazumom između Republike Turske i Europske zajednice za ugljen i čelik o trgovini proizvodima obuhvaćenim Ugovorom o osnivanju Europske zajednice za ugljen i čelik".

(ii) proizvode osim onih koji su navedeni u podstavku (i) samo kada su podrijetlom iz Bosne i Hercegovine, Turske ili bilo koje zemlje ili teritorije koja sudjeluje u procesu stabilizacije i pridruživanja Europskoj uniji.

Članak 3.

Rješavanje sporova

1. Kada nastanu sporovi u svezi sa procedurama provjere iz članka 32. Dodatka I Konvencije koji se ne mogu riješiti između carinskih tijela koja traže provjeru i carinskih tijela odgovornih za provedbu ove provjere, oni će biti podneseni Zajedničkom odboru predviđenom u članku 6.2 (Zajednički odbor) ovog Ugovora.

2. U svim slučajevima rješavanje sporova između uvoznika i carinskih tijela Stranke uvoznice vršit će se po zakonodavstvu te zemlje.

Članak 4.

Izmjene važećih pravila o podrijetlu

Zajednički odbor može odlučiti da izmijeni odredbe važećih pravila podrijetla.

Članak 5.

Povlačenje iz Konvencije

1. Ukoliko Bosna i Hercegovina ili Turska pismeno obavijeste deponitara Konvencije o svojoj namjeri da se povuku iz Konvencije sukladno njezinim člankom 9, Bosna i Hercegovina i Turska će odmah stupiti u pregovore o pravilima o podrijetlu za potrebe provedbe Ugovora.

2. Do stupanja na snagu takvih novopregovaranih pravila o podrijetlu, pravila o podrijetlu sadržana u Dodatku I i, gdje je to prikladno, relevantne odredbe Dodatka II Konvencije, koja se primjenjuju u trenutku povlačenja, nastavit će se primjenjivati na Ugovor. Međutim, od trenutka povlačenja, pravila o podrijetlu sadržana u Dodatku I i, gdje je to prikladno, relevantne odredbe Dodatka II Konvencije tumačit će se tako da dozvoljavaju samo bilateralnu kumulaciju između Bosne i Hercegovine i Turske.

Članak 6.

Prijelazne odredbe - kumulacija

Bez obzira na članak 16 (5) i 21 (3) Dodatka I Konvencije, kada kumulacija podrijetla uključuje samo države članice EFTA-e, Farske otoke, Europsku uniju, Tursku i

¹ Odluka br. 1/95 Vijeća za pridruživanje EZ – Turska od 22. prosinca 1995. primjenjuje se na proizvode koji nisu poljoprivredni proizvodi kako je definirano Sporazumom o pridruživanju između Europske ekonomske zajednice i Turske i one koji nisu proizvodi od ugljena i čelika kako je definirano Sporazumom između Europske zajednice za ugljen i čelik i Republike Turske o trgovini proizvodima koje pokriva Ugovor o osnivanju Europske zajednice za ugljen i čelik.

sudionike u procesu stabilizacije i pridruživanja, Republiku Moldovu i Republiku Gruziju, dokaz o podrijetlu može biti potvrda o kretanju robe EUR.1 ili izjava o podrijetlu.

PROTOKOL I o definiciji pojma "proizvodi s podrijetlom" i načinima administrativne suradnje

SADRŽAJ

GLAVA I	OPĆE ODREDBE
Članak 1.	Definicije
GLAVA II	DEFINICIJA POJMA "PROIZVODI S PODRIJETLOM"
Članak 2.	Opći uvjeti
Članak 3.	Kumulacija u Turskoj
Članak 4.	Kumulacija u Bosni i Hercegovini
Članak 5.	Cjelovito dobiveni proizvodi
Članak 6.	Dovoljno obrađeni ili preradeni proizvodi
Članak 7.	Nedovoljni postupci obrade ili prerade
Članak 8.	Kvalifikacijska jedinica
Članak 9.	Pribor, rezervni dijelovi i alati
Članak 10.	Setovi
Članak 11.	Neutralni elementi
GLAVA III	TERITORIJALNI UVJETI
Članak 12.	Princip teritorijalnosti
Članak 13.	Izravni transport
Članak 14.	Izložbe
GLAVA IV	POVRAT ILI IZUZEĆE
Članak 15.	Zabrana povrata ili izuzeća od carina
GLAVA V	DOKAZ O PODRIJETLU
Članak 16.	Opći uvjeti
Članak 17.	Postupak za izdavanje potvrde o kretanju robe EUR.1
Članak 18.	Naknadno izdavanje potvrda o kretanju robe EUR.1
Članak 19.	Izdavanje duplikata potvrde o kretanju robe EUR.1
Članak 20.	Izdavanje potvrda o kretanju robe EUR.1 na temelju prethodno izdanog ili popunjenog dokaza o podrijetlu
Članak 21.	Odvojeno knjigovodstveno iskazivanje
Članak 22.	Uvjeti za popunjavanje izjave na računu
Članak 23.	Ovlašteni izvoznik
Članak 24.	Ispravnost dokaza o podrijetlu
Članak 25.	Podnošenje dokaza o podrijetlu
Članak 26.	Uvoz djelomičnih pošiljki
Članak 27.	Izuzeća od dokazivanja podrijetla
Članak 28.	Popratni dokumenti
Članak 29.	Čuvanje dokaza o podrijetlu i popratnih dokumenata
Članak 30.	Nepodudarnosti i formalne greške
Članak 31.	Iznosi izraženi u eurima
GLAVA VI	ORGANIZACIJA UPRAVNE SURADNJE
Članak 32.	Uzajamna pomoć
Članak 33.	Provjera dokaza o podrijetlu
Članak 34.	Rješavanje sporova
Članak 35.	Kazne
Članak 36.	Slobodne zone
GLAVA VII	ZAVRŠNE ODREDBE
Članak 37.	Roba na putu ili u skladištenju
Članak 38.	Pododbor za carine i pitanja podrijetla
Članak 39.	Aneksi
Članak 40.	Izmjene Protokola
Lista aneksa	
Aneks I	Uvodne napomene uz listu u Aneksu II
Aneks II	Lista prerada ili obrada koje je potrebno obaviti na materijalima bez podrijetla kako bi dobiveni proizvod stekao status proizvoda s podrijetlom
Aneks III	Uzorci potvrda o kretanju robe EUR.1 i zahtjev za izdavanje potvrde o kretanju robe EUR.1
Aneks IV	Tekst izjave na računu
Aneks V	Proizvodi koji su isključeni iz kumulacije predviđene u članku 3. i 4.

GLAVA I OPĆE ODREDBE

Članak 1. Definicije

Za potrebe ovog Protokola:

(a) "izrada" znači bilo koju vrstu obrade ili prerade, uključujući sklapanje ili specifične postupke;

(b) "materijal" znači bilo koji sastojak, sirovinu, komponentu ili dio itd. koji se koristi u izradi proizvoda;

(c) "proizvod" znači proizvod koji se izrađuje, čak i ako je namijenjen za kasniju uporabu u nekom drugom postupku izrade;

(d) "roba" znači i materijale i proizvode;

(e) "carinska vrijednost" znači vrijednost utvrđenu sukladno Sporazumu o provedbi članka VII Općeg sporazuma o carinama i trgovini (Sporazum WTO o carinskoj vrijednosti) iz 1994. godine;

(f) "cijena fco tvornica" znači cijenu plaćenu za proizvod proizvođaču u Bosni i Hercegovini ili u Turskoj u čijem je poduzeću obavljena zadnja obrada ili prerada, pod uvjetom da ta cijena uključuje vrijednost svih upotrijebljenih materijala, uz odbitak unutarnjih poreza koji su ili mogu biti vraćeni nakon izvoza dobivenog proizvoda;

(g) "vrijednost materijala" znači carinsku vrijednost u vrijeme uvoza upotrijebljenih materijala bez podrijetla ili, ako ona nije poznata i ne može se utvrditi, prvu cijenu koja se može utvrditi, a koja je za te materijale plaćena u Bosni i Hercegovini ili u Turskoj;

(h) "vrijednost materijala s podrijetlom" znači vrijednost materijala kao što je definirano pod (g) primijenjenu *mutatis mutandis*;

(i) "dodana vrijednost" podrazumijeva cijenu proizvoda fco tvornica, umanjenu za carinsku vrijednost svakog uključenog materijala koji je podrijetlom iz drugih zemalja navedenih u člancima 3. i 4., ako carinska vrijednost nije poznata ili se ne može utvrditi, prvu cijenu koja se može provjeriti, a koja je plaćena za materijale u Bosni i Hercegovini ili u Turskoj;

(j) "poglavlja" i "tarifni brojevi" znače poglavlja i tarifne brojeve (četverocifreni brojevi) korištene u nomenklaturi koja čini Harmonizirani sustav naziva i šifarskih oznaka robe, naveden u ovom Protokolu kao "Harmonizirani sustav" ili "HS";

(k) "razvrstan" se odnosi na klasifikaciju proizvoda ili materijala pod određenim tarifnim brojem;

(l) "pošiljka" znači proizvode koje jedan izvoznik istovremeno šalje jednom primatelju ili proizvode obuhvaćene jednim prijevoznim dokumentom koji pokriva njihovu dopremu od izvoznika do primatelja ili, u nedostatku takvog dokumenta, proizvode obuhvaćene jednim računom;

(m) "područja" uključuju teritorijalne vode.

GLAVA II DEFINICIJA POJMA "PROIZVODI S PODRIJETLOM"

Članak 2. Opći uvjeti

1. Za potrebe provedbe ovog Sporazuma, slijedeći proizvodi smatrat će se proizvodima podrijetlom iz Turske:

(a) proizvodi u potpunosti dobiveni u Turskoj u smislu značenja članka 5;

(b) proizvodi dobiveni u Turskoj koji uključuju materijale koji nisu u potpunosti tamo dobiveni, pod uvjetom da su ti materijali prošli dovoljnu obradu ili preradu u Turskoj u smislu značenja članka 6.;

2. Za potrebe provedbe ovog Sporazuma, slijedeći proizvodi smatrat će se proizvodima podrijetlom iz Bosne i Hercegovine:

(a) proizvodi u potpunosti dobiveni u Bosni i Hercegovini u smislu značenja članka 5;

(b) proizvodi dobiveni u Bosni i Hercegovini koji uključuju materijale koji nisu u potpunosti tamo dobiveni, pod uvjetom da su ti materijali prošli dovoljnu obradu ili preradu u Bosni i Hercegovini u smislu značenja članka 6.

Članak 3.

Kumulacija u Turskoj

1. Ne dovodeći u pitanje odredbe članka 2. (1), proizvodi će se smatrati podrijetlom iz Turske, ako takvi proizvodi dobiveni tamo sadrže materijale podrijetlom iz Bosne i Hercegovine, Turske ili bilo koje zemlje ili teritorija koji sudjeluje u Procesu stabilizacije i pridruživanja Europske unije¹, ili sadrže materijale podrijetlom iz Zajednice na koje se primjenjuje Odluka br. 1/95 Vijeća za pridruživanje EZ - Turska od 22. prosinca 1995.² godine, pod uvjetom da je obrada ili prerada izvršena u Turskoj veća od postupaka navedenih u članku 7. Neće biti potrebno da takvi materijali prođu dovoljnu obradu ili preradu.

2. Kada obrada ili prerada izvršena u Turskoj nije veća od postupaka navedenih u članku 7, dobiveni proizvod smatrat će se proizvodom s podrijetlom iz Turske samo kada je tamo dodana vrijednost veća od vrijednosti korištenih materijala podrijetlom iz bilo koje od drugih zemalja ili teritorija navedenih u stavku 1. Ako nije tako, dobiveni proizvod smatrat će se proizvodom s podrijetlom iz zemlje koja daje najveću vrijednost materijala s podrijetlom korištenih u proizvodnji u Turskoj.

3. Proizvodi, s podrijetlom iz jedne od zemalja ili teritorija navedenih u stavku 1, koji nisu prošli bilo kakvu obradu ili preradu u Turskoj, zadržat će svoje podrijetlo ako se izvezu u jednu od ovih zemalja ili teritorija.

4. Kumulacija predviđena u ovom članku može biti primijenjena samo pod uvjetom da:

(a) je preferencijalni trgovinski sporazum sukladan članku XXIV Općeg sporazuma o carinama i trgovini (GATT) u primjeni između zemalja ili teritorija koje su uključene u stjecanje statusa proizvoda s podrijetlom i zemlje odredišta;

(b) su materijali i proizvodi stekli status proizvoda s podrijetlom primjenom pravila podrijetla koja su identična onim datim u ovom Protokolu;

i

(c) su obavijesti koje ukazuju na ispunjavanje neophodnih uvjeta za primjenu kumulacije objavljene u Službenom glasniku Turske i u Bosni i Hercegovini, sukladno njezinim procedurama.

5. Turska će dostaviti Bosni i Hercegovini, detalje sporazuma i njihova odgovarajuća pravila o podrijetlu koja se primjenjuju s drugim zemljama ili teritorijima navedenim u stavku 1.

¹ Kako je definirano u Zaključcima Vijeća za opće poslove u travnju 1997. godine i Saopćenju Povjerenstva iz svibnja 1999. godine o uspostavi Procesa stabilizacije i pridruživanja sa zemljama Zapadnog Balkana.

² Odluka br. 1/95 Vijeća za pridruživanje EZ - Turska od 22. prosinca 1995. godine primjenjuje se na proizvode koji nisu poljoprivredni proizvodi kako je definirano Sporazumom o pridruživanju između Europske ekonomske zajednice i Turske i one koji nisu proizvodi od ugljena i čelika kako je definirano Sporazumom između Europske zajednice za ugljen i čelik i Republike Turske o trgovini proizvodima koje pokriva Ugovor o osnivanju Europske zajednice za ugljen i čelik.

6. Proizvodi iz Aneksa V bit će isključeni iz kumulacije koju predviđa ovaj članak.

Članak 4.

Kumulacija u Bosni i Hercegovini

1. Ne dovodeći u pitanje odredbe članka 2.(2), proizvodi će se smatrati s podrijetlom iz Bosne i Hercegovine, ako takvi proizvodi dobiveni tamo, sadrže materijale podrijetlom iz Turske, Bosne i Hercegovine ili bilo koje zemlje ili teritorija koji sudjeluje u Procesu stabilizacije i pridruživanja Europske unije¹, ili sadrži materijale podrijetlom iz Zajednice na koje se primjenjuje Odluka br. 1/95 Vijeća za pridruživanje EZ - Turska od 22. prosinca 1995.² godine, pod uvjetom da je obrada ili prerada izvršena u Bosni i Hercegovini veća od postupaka navedenih u članku 7. Neće biti potrebno da takvi materijali prođu dovoljnu obradu ili preradu.

2. Kada obrada ili prerada izvršena u Bosni i Hercegovini nije veća od postupaka navedenih u članku 7, dobiveni proizvod smatrat će se proizvodom s podrijetlom iz Bosne i Hercegovine samo kada je tamo dodana vrijednost veća od vrijednosti korištenih materijala s podrijetlom iz bilo koje od drugih zemalja ili teritorija navedenih u stavku 1. Ako nije tako, dobiveni proizvod smatrat će se proizvodom s podrijetlom iz zemlje koja daje najveću vrijednost materijala s podrijetlom korištenih u proizvodnji u Bosni i Hercegovini.

3. Proizvodi, podrijetlom iz jedne od zemalja ili teritorija navedenih u stavku 1, koji nisu prošli bilo kakvu obradu ili preradu u Bosni i Hercegovini, zadržavaju svoje podrijetlo ako se izvezu u jednu od ovih zemalja ili teritorija.

4. Kumulacija predviđena u ovom članku može biti primijenjena samo pod uvjetom da:

(a) je preferencijalni trgovinski sporazum sukladan članku XXIV Općeg sporazuma o carinama i trgovini (GATT) u primjeni između zemalja ili teritorija koje su uključene u stjecanje statusa proizvoda s podrijetlom i zemlje određišta;

(b) su materijali i proizvodi stekli status proizvoda s podrijetlom primjenom pravila podrijetla koja su identična onim datim u ovom Protokolu;

i

(c) su obavijesti koje ukazuju na ispunjavanje neophodnih uvjeta za primjenu kumulacije objavljeni u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine i u Turskoj sukladno njezinim procedurama.

5. Bosna i Hercegovina će dostaviti Turskoj, detalje sporazuma, uključujući datume njihovog stupanja na snagu i njihova odgovarajuća pravila podrijetla koja se primjenjuju s drugim zemljama ili teritorijama navedenim u stavku 1.

6. Proizvodi iz Aneksa V bit će isključeni iz kumulacije koju predviđa ovaj članak.

Članak 5.

Cjelovito dobiveni proizvodi

1. Cjelovito dobivenim u Bosni i Hercegovini ili u Turskoj smatrat će se slijedeći:

(a) mineralni proizvodi izvađeni iz njihovog tla ili morskog dna;

(b) tamo ubrani ili požnjeveni biljni proizvodi;

(c) tamo okoćene i uzgojene žive životinje;

(d) proizvodi od tamo uzgojenih živih životinja;

(e) proizvodi tamo dobiveni lovom ili ribolovom;

(f) proizvodi morskog ribolova i drugi proizvodi koji su izvađeni iz mora izvan teritorijalnih voda Bosne i Hercegovine ili Turske, njihovim plovilima;

(g) proizvodi izrađeni na njihovim brodovima tvornicama isključivo od proizvoda navedenih pod (f);

(h) tamo prikupljeni upotrebljavani predmeti, namijenjeni samo za recikliranje sirovina, uključujući upotrebljavane gume koje se mogu koristiti samo za protektiranje ili kao otpad;

(i) otpad i otpadne tvari od proizvodnih aktivnosti vodenih tamo;

(j) proizvodi izvađeni s morskog dna ili podzemlja izvan njihovih teritorijalnih voda, pod uvjetom da one imaju isključiva prava na obradu tog dna ili podzemlja;

(k) roba tamo proizvedena isključivo od proizvoda navedenih pod (a) do (j).

2. Pojmovi "njihova plovila" i "njihovi brodovi tvornice" u stavku 1.(f) i (g) primjenjivat će se samo na plovila i brodove tvornice:

(a) koji su registrirani ili se vode u Bosni i Hercegovini ili u Turskoj;

(b) koji plove pod zastavom Bosne i Hercegovine ili Turske;

(c) koji su najmanje 50% u vlasništvu državljana Bosne i Hercegovine ili Turske, ili društva sa sjedištem u jednoj od ovih država, u kojoj su direktor ili direktori, predsjednik poslovnog ili nadzornog odbora, te većina članova tih odbora državljani Bosne i Hercegovine ili Turske, te u kojima, dodatno, u slučaju partnerstva ili društava s ograničenom odgovornošću najmanje polovina kapitala pripada tim državljanima ili javnim tijelima ili državljanima navedenih država;

(d) na kojima su komandant i oficiri državljani Bosne i Hercegovine ili Turske; i

(e) na kojima su najmanje 75 posto posade državljani Bosne i Hercegovine ili Turske.

Članak 6.

Dovoljno obrađeni ili prerađeni proizvodi

1. Za potrebe članka 2, proizvodi koji nisu cjelovito dobiveni smatraju se dovoljno obrađenim ili prerađenim kad su ispunjeni uvjeti navedeni u listi iz Aneksa II

Pomenuti uvjeti znače, za sve proizvode obuhvaćene ovim Sporazumom, obradu ili preradu koja se mora obaviti na materijalima bez podrijetla koji se koriste u izradi, te se primjenjuju samo u odnosu na takve materijale. Iz toga slijedi da ako se proizvod, koji je stekao status proizvoda s podrijetlom ispunjenjem uvjeta navedenih u listi, koristi za izradu nekog drugog proizvoda, tada se na njega ne odnose uvjeti primjenjivi na proizvod u koji se on ugrađuje, te se ne uzimaju u obzir materijali bez podrijetla koji su eventualno korišteni u njegovoj izradi.

2. Bez obzira na stavak 1, materijali bez podrijetla koji se prema uvjetima navedenim u listi ne bi smjeli koristiti u izradi proizvoda, ipak se mogu koristiti, pod uvjetom da:

(a) njihova ukupna vrijednost ne pređe 10% tvorničke cijene proizvoda;

(b) se primjenom ovog stavka ne prekorači bilo koji od procenata navedenih u listi kao maksimalna vrijednost materijala bez podrijetla.

Ovaj stavak neće se primjenjivati na proizvode obuhvaćene poglavljima 50 do 63 Harmoniziranog sustava.

¹ Kako je definirano u Zaključcima Vijeća za opće poslove u travnju 1997. godine i Saopćenju Povjerenstva iz svibnja 1999. godine o uspostavi Procesa stabilizacije i pridruživanja sa zemljama Zapadnog Balkana.

² Odluka br. 1/95 Vijeća za pridruživanje EZ - Turska od 22. prosinca 1995. godine primjenjuje se na proizvode koji nisu poljoprivredni proizvodi kako je definirano Sporazumom o pridruživanju između Europske ekonomske zajednice i Turske i one koji nisu proizvodi od ugljena i čelika kako je definirano Sporazumom između Europske zajednice za ugljen i čelik i Republike Turske o trgovini proizvodima koje pokriva Ugovor o osnivanju Europske zajednice za ugljen i čelik.

3. Stavci 1. i 2. primjenjivat će se sukladno odredbama članka 7.

Članak 7.

Nedovoljni postupci obrade ili prerade

1. Ne dovodeći u pitanje stavak 2, slijedeći postupci smatrat će se nedovoljnom obradom ili preradom, da bi proizvod dobio status proizvoda s podrijetlom, bilo da su ispunjeni ili ne uvjeti iz članka 6:

(a) postupci za očuvanje proizvoda u dobrom stanju za vrijeme prijevoza i skladištenja;

(b) rastavljanje i sastavljanje pošiljki;

(c) pranje, čišćenje; uklanjanje prašine, korozije, ulja, boje ili drugih tvari za prekrivanje;

(d) peglanje ili presovanje tekstila;

(e) jednostavni postupci bojenja i poliranja;

(f) ljuštenje, djelomično ili cjelovito bijeljenje, poliranje i glaziranje žita i riže;

(g) postupci bojenja šećera ili oblikovanja šećernih kocki;

(h) ljuštenje, uklanjanje koštica i guljenje voća, oraščića i povrća;

(i) brušenje, jednostavno drobljenje ili jednostavno rezanje;

(j) sijanje, prebiranje, razvrstavanje, usklađivanje, gradiranje, sparivanje (uključujući i sastavljanje setova proizvoda);

(k) jednostavno pakiranje u boce, konzerve, čuture, vrećice, sanduke, kutije, učvršćivanje na kartone ili ploče i svi ostali jednostavni postupci pakiranja;

(l) pričvršćivanje ili tiskanje oznaka, naljepnica, natpisa i drugih sličnih znakova za razlikovanje na proizvodima ili njihovoj ambalaži;

(m) jednostavno miješanje proizvoda, bili oni različiti ili ne; miješanje šećera s bilo kojim drugim materijalom;

(n) jednostavno sklapanje dijelova proizvoda kako bi se dobio cjelovit proizvod ili rastavljanje proizvoda na dijelove;

(o) kombinacija dva ili više postupaka, navedenih pod (a) do (n);

(p) klanje životinja.

2. Svi postupci obavljani u Bosni i Hercegovini ili Turskoj na danom proizvodu uzimat će se zajednički prilikom utvrđivanja da li prerade ili obrade, koje su obavljene na tom proizvodu, treba da budu smatrane nedovoljnim u smislu značenja stavka 1.

Članak 8.

Kvalifikacijska jedinica

1. Kvalifikacijska jedinica za primjenu odredbi ovog Protokola bit će konkretni proizvod, koji se smatra osnovnom jedinicom, kada se roba razvrstava uporabom nomenklature Harmoniziranog sustava.

Iz toga slijedi da:

(a) kada je proizvod koji se sastoji od skupine ili skupa predmeta svrstan u jedan tarifni broj prema uvjetima Harmoniziranog sustava, cjelina čini jednu kvalifikacijsku jedinicu;

(b) kada se pošiljka sastoji od niza istih proizvoda razvrstanih pod isti tarifni broj Harmoniziranog sustava, svaki proizvod mora se uzimati pojedinačno prilikom primjene odredbi ovog Protokola.

2. Kada je, prema općem pravilu 5. Harmoniziranog sustava, za potrebe razvrstavanja, ambalaža uključena zajedno s proizvodom, ona će biti uključena i za potrebe utvrđivanja podrijetla.

Članak 9.

Pribor, rezervni dijelovi i alati

Pribor, rezervni dijelovi i alati poslani uz dio opreme, stroja, uređaja ili vozila, koji su dio normalne opreme i uključeni u njezinu cijenu ili koji nisu zasebno fakturirani, smatraju se sastavnim dijelom te opreme, stroja, uređaja ili vozila.

Članak 10.

Setovi

Setovi, kao što je definirano općim pravilom 3. Harmoniziranog sustava, smatrat će se proizvodom s podrijetlom, kada svi proizvodi komponente imaju podrijetlo. Međutim, kada se set sastoji od proizvoda s podrijetlom i proizvoda bez podrijetla, set u cjelini smatrat će se proizvodom s podrijetlom pod uvjetom da vrijednost proizvoda bez podrijetla ne premašuje 15 % cijene seta fco tvornica.

Članak 11.

Neutralni elementi

Da bi se utvrdilo da li je neki proizvod s podrijetlom, neće biti potrebno određivati podrijetlo onoga što je moglo biti korišteno u njegovoj izradi, kako slijedi:

(a) energija i gorivo;

(b) pogon i oprema;

(c) strojevi i alati;

(d) roba koja ne ulazi niti je namijenjena tome da ude u konačni sastav proizvoda.

GLAVA III

TERITORIJALNI UVJETI

Članak 12.

Princip teritorijalnosti

1. Osim kako je predviđeno u članku 3, 4. i stavku 3. ovog članka, uvjeti za stjecanje statusa proizvoda s podrijetlom navedeni u Glavi II i dalje moraju biti ispunjeni u svakom trenutku u Bosni i Hercegovini ili u Turskoj.

2. Osim kako je predviđeno u članku 3. i 4. kada se roba s podrijetlom, izvezena iz Bosne i Hercegovine ili iz Turske u neku drugu zemlju vrati, ona se mora smatrati proizvodima bez podrijetla, osim kada je carinskoj službi moguće dokazati:

(a) da je vraćena roba ona ista koja je bila izvezena; i

(b) da nije bila podvrgnuta bilo kakvom postupku osim onog koji je bio potreban da se roba očuva u dobrom stanju dok je u toj zemlji ili dok se izvozila.

3. Na stjecanje statusa proizvoda s podrijetlom sukladno uvjetima navedenim u Glavi II neće utjecati obrada ili prerada izvršena izvan Bosne i Hercegovine ili Turske na materijalima izvezenim iz Bosne i Hercegovine ili iz Turske i naknadno ponovo uvezenim tamo, pod uvjetom:

(a) da su ti materijali cjelovito dobiveni u Bosni i Hercegovini ili u Turskoj ili da su prije izvoza prošli obradu ili preradu veću od nedovoljnih postupaka navedenih u članku 7.; i

(b) da je carinskoj službi moguće dokazati:

(i) da je ponovno uvezena roba dobivena obradom ili preradom izvezenih materijala; i

(ii) da ukupna dodana vrijednost ostvarena izvan Bosne i Hercegovine ili Turske primjenom odredbi ovog članka ne premašuje 10% cijene fco tvornica krajnjeg proizvoda za koji se traži status proizvoda s podrijetlom.

4. Za potrebe stavka 3, uvjeti za stjecanje statusa proizvoda s podrijetlom navedeni u Glavi II neće se primjenjivati na obradu ili preradu obavljenu izvan Bosne i Hercegovine ili Turske. Ali kada je, u listi u Aneksu II, za određivanje statusa podrijetla za krajnji proizvod predviđeno pravilo koje određuje maksimalnu vrijednost za sve ugrađene materijale bez podrijetla, ukupna vrijednost materijala bez

podrijetla ugrađenih na teritoriju odnosno stranke, zajedno s ukupnom dodanom vrijednošću ostvarenom izvan Bosne i Hercegovine ili Turske uz primjenu odredbi ovog članka, ne smije preći navedeni procenat.

5. Za potrebe primjene odredbi stavka 3. i 4, "ukupna dodana vrijednost" znači sve troškove koji nastanu izvan Bosne i Hercegovine ili Turske, uključujući vrijednost tamo ugrađenih materijala.

6. Odredbe stavka 3. i 4. neće se primjenjivati na proizvode koji ne ispunjavaju uvjete navedene u listi u Aneksu II ili koji se mogu smatrati dovoljno obrađenim ili preradenim jedino ako je primijenjena opća tolerancija predviđena u članku 6.(2).

7. Odredbe stavka 3. i 4. neće se primjenjivati na proizvode iz poglavlja 50 do 63 Harmoniziranog sustava.

8. Svaka vrsta obrade ili prerade obuhvaćena odredbama ovog članka i obavljena izvan Bosne i Hercegovine ili Turske bit će obavljena po postupku vanjske prerade ili sličnim postupcima.

Članak 13.

Izravan transport

1. Povlašteni tretman predviđen ovim Sporazumom primjenjuje se samo na proizvode koji zadovoljavaju uvjete iz ovog Protokola, koji su izravno transportirani između Bosne i Hercegovine i Turske ili kroz teritorije drugih zemalja ili teritorija navedenih u članku 3. i 4. Međutim, proizvodi koji čine jednu pošiljku mogu biti transportirani preko drugih teritorija sa, ako do toga dođe, pretovarom ili privremenim uskladištenjem na tim teritorijima, pod uvjetom da oni ostanu pod nadzorom carinskih vlasti u zemlji provoza ili skladištenja i da se ne podvrgavaju drugim postupcima osim istovara, ponovnog utovara ili bilo kojeg postupka namijenjenog njihovom očuvanju u dobrom stanju.

Proizvodi s podrijetlom mogu se cjevovodima transportirati preko drugog teritorija koji nije teritorij Bosne i Hercegovine ili Turske.

2. Dokazi o tome da su uvjeti navedeni u stavku 1. ispunjeni pružit će se carinskim vlastima zemlje uvoznice predočavanjem:

(a) jednog prijevoznog dokumenta koji obuhvaća put od zemlje izvoznice kroz zemlju provoza; ili

(b) potvrde izdane od carinskih vlasti zemlje provoza koja:

(i) sadrži točan opis proizvoda;

(ii) navodi datume istovara i ponovnog utovara proizvoda i, gdje je to moguće, imena brodova ili drugih korištenih prijevoznih sredstava; i

(iii) potvrđuje uvjete pod kojima su proizvodi ostali u zemlji provoza; ili

(c) u pomanjkanju pomenutih, sve druge uvjerljive dokumente.

Članak 14.

Izložbe

1. Na proizvode s podrijetlom koji se šalju na izložbu u zemlju, osim onih navedenih u članku 3. i 4. i koji se nakon izložbe prodaju radi uvoza u Bosnu i Hercegovinu ili u Tursku, primjenjivat će se odredbe ovog Sporazuma pod uvjetom da se carinskim vlastima dokaže:

(a) da je izvoznik poslao te proizvode iz Bosne i Hercegovine ili iz Turske u zemlju u kojoj se održavala izložba te da ih je tamo izlagao;

(b) da je izvoznik prodao proizvode ili ih je na neki drugi način ustupio nekoj osobi u Bosni i Hercegovini ili u Turskoj;

(c) da su proizvodi, poslani za vrijeme ili odmah nakon izložbe, u stanju u kojem su bili i upućeni na izložbu; i

(d) da proizvodi, nakon upućivanja na izložbu, nisu bili korišteni u bilo kakvu svrhu osim za pokazivanje na izložbi.

2. Dokaz o podrijetlu mora se izdati ili popuniti sukladno odredbama Glave V. i predati carinskim vlastima zemlje uvoznice na uobičajen način. Na njemu mora pisati naziv i mjesto održavanja izložbe. Kada je to potrebno, mogu se zahtijevati dodatni dokumentirani dokazi o uvjetima pod kojima su proizvodi bili izlagani.

3. Stavak 1. primjenjivat će se na bilo koju trgovinsku, industrijsku, poljoprivrednu ili zanatsku izložbu, sajam ili sličnu javnu priredbu ili izlaganje koji nisu organizirani u privatne svrhe u trgovinama ili poslovnim prostorima s ciljem prodaje stranih proizvoda, te za vrijeme kojih proizvodi ostaju pod carinskim nadzorom.

GLAVA IV

POVRAT ILI IZUZEĆE

Članak 15.

Zabrana povrata ili izuzeća od carina

1. Materijali bez podrijetla uporabljeni u proizvodnji proizvoda s podrijetlom iz Bosne i Hercegovine, Turske ili jedne od zemalja ili teritorija navedenih u članku 3. i 4, za koje je dokaz o podrijetlu izdan ili napravljen sukladno odredbama Glave V neće ni u Bosni i Hercegovini ni u Turskoj biti predmet povrata ili izuzeća od carina bilo koje vrste.

2. Zabrana iz stavka 1. primjenjivat će se na bilo koji aranžman o refundiranju, opraštanju ili neplaćanju, djelomično ili potpuno, carina ili pristojba jednakog učinka koje se primjenjuju u Bosni i Hercegovini ili u Turskoj, na materijale korištene u proizvodnji, kada se takvo refundiranje, opraštanje ili neplaćanje primjenjuje izričito ili u svrhu kada su dobiveni proizvodi od navedenih materijala izvezeni, a ne kada su zadržani za domaću uporabu.

3. Izvoznik proizvoda obuhvaćenih dokazom o podrijetlu bit će spreman podnijeti u bilo koje vrijeme, na zahtjev carinskih vlasti, sve odgovarajuće dokumente koji dokazuju da nije bilo povrata u odnosu na materijale bez podrijetla uporabljene u proizvodnji odnosnih proizvoda te da su sve carine ili pristojbe jednakog učinka koje se primjenjuju na takve materijale stvarno plaćene.

4. Odredbe stavaka od 1. do 3. također će se primjenjivati u odnosu na pakiranje u okviru značenja članka 8.(2), pribor, rezervne dijelove i alate u okviru značenja članka 9, te proizvode u setu u okviru značenja članka 10., kada su takvi predmeti bez podrijetla.

5. Odredbe stavaka od 1. do 4. primjenjivat će se samo u odnosu na materijale koji su one vrste na koje se ovaj Sporazum primjenjuje. Nadalje, oni neće sprečavati primjenu sustava izvoznog refundiranja za poljoprivredne proizvode, koji se primjenjuju nakon izvoza sukladno odredbama ovog Sporazuma.

GLAVA V

DOKAZ O PODRIJETLU

Članak 16.

Opći uvjeti

1. Proizvodi s podrijetlom iz Bosne i Hercegovine će kod uvoza u Tursku i proizvodi s podrijetlom iz Turske će kod uvoza u Bosnu i Hercegovinu imati povlastice iz ovog Sporazuma uz predočavanje bilo:

(a) potvrde o kretanju robe EUR.1, čiji se uzorak nalazi u Aneksu III; ili

(b) izjave, u daljnjem tekstu "izjava na računu", u slučajevima navedenim u članku 22.(1), čiji se tekst nalazi u

Aneksu IV, koju izvoznik unosi na račun, dostavnicu ili bilo koji drugi komercijalni dokument koji dovoljno detaljno opisuje proizvode o kojima je riječ i tako omogućava njihovu identifikaciju.

2. Bez obzira na stavak 1, proizvodi s podrijetlom u smislu ovog Protokola će, u slučajevima navedenim u članku 27, koristiti povlastice ovog Sporazuma bez obveze podnošenja bilo kojih od navedenih dokumenata.

Članak 17.

Postupak za izdavanje potvrde o kretanju robe EUR.1

1. Potvrdu o kretanju robe EUR.1 izdat će carinske vlasti zemlje izvoznice na pisani zahtjev izvoznika ili, na odgovornost izvoznika, njegovog ovlaštenog predstavnika.

2. U tu svrhu, izvoznik ili njegov ovlašten predstavnik popunjava i potvrdu o kretanju robe EUR.1 i obrazac zahtjeva, čiji se uzorci nalaze u Aneksu III. Ovi obrasci popunjavaju se na jednom od jezika na kojem je sačinjen ovaj Sporazum te sukladno odredbama domaćeg zakonodavstva zemlje izvoznice. Ako se popunjavaju rukom, treba da budu popunjeni tintom i tiskanim slovima. Opis proizvoda mora biti unesen u polje rezervirano za tu svrhu, bez bilo kakvih praznih redova. Ako polje nije sasvim popunjeno, mora se povući vodoravna linija ispod posljednjeg reda opisa, te se prekrižiti prazan prostor.

3. Izvoznik koji podnosi zahtjev za izdavanje potvrde o kretanju robe EUR.1 bit će spreman, u svako doba, na zahtjev carinskih vlasti zemlje izvoznice, u kojoj je izdana potvrda o kretanju robe EUR.1, dati na uvid sve odgovarajuće dokumente kojima se dokazuje podrijetlo odnosnih proizvoda, kao i to da su ispunjeni drugi uvjeti iz ovog Protokola.

4. Potvrdu o kretanju robe EUR.1 izdat će carinske vlasti Bosne i Hercegovine ili Turske ako se odnosni proizvodi mogu smatrati proizvodima s podrijetlom iz Bosne i Hercegovine, Turske ili jedne od zemalja ili teritorija navedenih u članku 3. i 4. i ispunjavaju druge uvjete iz ovog Protokola.

5. Carinske vlasti koje izdaju potvrdu o kretanju robe EUR.1 poduzet će sve potrebne korake za provjeru podrijetla proizvoda i ispunjenja drugih uvjeta iz ovog Protokola. U tu svrhu, imat će pravo zahtijevati bilo koji dokaz te obavljati bilo kakvu provjeru izvoznikovih računa ili bilo koju drugu provjeru koju smatraju potrebnom. One će također osigurati da popunjavanje obrazaca navedenih u stavku 2. bude pravilno. Posebno će provjeravati da li je prostor rezerviran za opis proizvoda popunjen na način koji isključuje svaku mogućnost neistinitih dodataka.

6. Datum izdavanja potvrde o kretanju robe EUR.1 naznačava se u polju 11 potvrde.

7. Potvrdu o kretanju robe EUR.1 izdat će carinske vlasti, a bit će stavljena na raspolaganje izvozniku čim se obavi ili osigura stvarni izvoz.

Članak 18.

Naknadno izdavanje potvrda o kretanju robe EUR.1

1. Bez obzira na članak 17.(7), potvrda o kretanju robe EUR.1 može biti izuzetno izdana nakon izvoza proizvoda na koje se ona odnosi, ako:

(a) nije bila izdana u vrijeme izvoza zbog grešaka ili nenamjernoga propusta ili posebnih okolnosti; ili

(b) ako se carinskim vlastima dokaže da je potvrda o kretanju robe EUR.1 bila izdana ali pri uvozu nije bila prihvaćena iz tehničkih razloga.

2. Za primjenu stavka 1. izvoznik mora u svom zahtjevu naznačiti mjesto i datum izvoza proizvoda na koje se potvrda o kretanju robe EUR.1 odnosi, te navesti razloge svog zahtjeva.

3. Carinske vlasti mogu naknadno izdati potvrdu o kretanju robe EUR.1 tek nakon što provjerom utvrde da se

podaci u izvoznikovom zahtjevu slažu s onima iz odgovarajuće evidencije.

4. Naknadno izdana potvrda o kretanju robe EUR.1 mora biti označena izrazom na engleskom jeziku:

"ISSUED RETROSPECTIVELY".

5. Napomena navedena u stavku 4. unosi se u polje "Napomene" potvrde o kretanju robe EUR.1.

Članak 19.

Izdavanje duplikata potvrde o kretanju robe EUR.1

1. U slučaju krađe, gubitka ili uništenja potvrde o kretanju robe EUR.1, izvoznik može podnijeti zahtjev carinskim vlastima koje su izdale potvrdu za izdavanje duplikata na temelju izvozne dokumentacije koju one posjeduju.

2. Tako izdan duplikat mora biti označen slijedećom riječju na engleskom jeziku:

"DUPLICATE".

3. Napomena navedena u stavku 2. unosi se u polje "Napomene" duplikata potvrde o kretanju robe EUR.1.

4. Duplikat, koji mora nositi datum izdavanja izvorne potvrde o kretanju robe EUR.1, stupit će na snagu od tog datuma.

Članak 20.

Izdavanje potvrda o kretanju roba EUR.1 na temelju prethodno izdanog ili

popunjenog dokaza o podrijetlu

Kad su proizvodi s podrijetlom stavljeni pod nadzor carinarnice u Bosni i Hercegovini ili u Turskoj, originalni dokaz o podrijetlu moći će se zamijeniti jednom ili više potvrda o kretanju robe EUR.1 u svrhu slanja svih ili nekih od ovih proizvoda drugdje unutar Bosne i Hercegovine ili Turske. Zamjensku potvrdu(e) o kretanju robe EUR.1 izdat će carinarnice pod čiji su nadzor proizvodi stavljeni.

Članak 21.

Odvojeno knjigovodstveno iskazivanje

1. Ako nastanu značajni troškovi ili materijalne teškoće u čuvanju odvojenih zaliha materijala s podrijetlom i materijala bez podrijetla, koji su jednaki i međusobno zamjenjivi, carinske vlasti mogu, na pisani zahtjev zainteresiranih, dopustiti tzv. metodu "odvojenog knjigovodstvenog iskazivanja" za vođenje takvih zaliha.

2. Ova metoda mora osigurati da broj dobivenih proizvoda koji se smatraju proizvodima s podrijetlom, unutar određenog referentnog razdoblja, bude jednak onome koji bi se dobio da su zalihe bile fizički odvojene.

3. Carinske vlasti mogu dati takvo odobrenje navedeno pod bilo kojim uvjetima, koji se smatraju potrebnim.

4. Ova metoda evidentira se i primjenjuje na temelju općih računovodstvenih principa koji važe u zemlji u kojoj je proizvod bio proizveden.

5. Korisnik ovog pojednostavljenja može izdati, odnosno zatražiti dokaz o podrijetlu, u zavisnosti od slučaja, za one količine proizvoda, koji se mogu smatrati proizvodima s podrijetlom. Na zahtjev carinskih vlasti, korisnik će dati izjavu o načinu vođenja proizvoda.

6. Carinske vlasti nadzirat će uporabu odobrenja i mogu ga povući u bilo kojem trenutku, ako ga korisnik na bilo koji način neispravno koristi ili propusti da ispuni neki od uvjeta propisanih ovim Protokolom.

Članak 22.

Uvjeti za popunjavanje izjave na računu

1. Izjavu na računu, kao što je navedeno u članku 16.(1)(b), može dati:

(a) ovlašteni izvoznik u smislu značenja članka 23, ili

(b) bilo koji izvoznik za bilo koju pošiljku koja se sastoji od jednog ili više paketa koji sadrže proizvode s podrijetlom, čija ukupna vrijednost ne premašuje 6.000 eura.

2. Izjava na računu može biti dana ako se odnosi na proizvode koji se smatraju proizvodima podrijetlom iz Bosne i Hercegovine, Turske ili jedne od zemalja ili teritorija navedenih u članku 3. i 4. i ako ispunjavaju druge uvjete iz ovog Protokola.

3. Izvoznik koji daje izjavu na računu bit će spreman, u bilo koje doba, na zahtjev carinskih vlasti zemlje izvoznice, podnijeti na uvid sve odgovarajuće dokumente kojima dokazuje podrijetlo predmetnih proizvoda, kao i to da su ispunjeni ostali uvjeti iz ovog Protokola.

4. Izjavu na računu izvoznik će otkucati strojem, otisnuti žigom ili tiskati na računu, dostavnici ili drugom komercijalnom dokumentu, izjavi čiji se tekst nalazi u Aneksu IV, koristeći jednu od jezičkih verzija navedenih u tom aneksu i sukladno odredbama domaćeg zakonodavstva zemlje izvoznice. Ako se izjava ispisuje rukom, bit će napisana tintom tiskanim slovima.

5. Izjava na računu mora nositi izvorni svojeručni potpis izvoznika. Međutim, ovlašteni izvoznik u značenju članka 23. ne mora potpisivati takve deklaracije pod uvjetom da se carinskim vlastima zemlje izvoznice pismeno obaveže da preuzima punu odgovornost za svaku izjavu na računu koja ga identificira, kao da je on sam svojeručno potpisao.

6. Izjavu na računu može popuniti izvoznik kada se proizvodi na koje se ona odnosi izvoze, ili nakon njihovog izvoza uz uvjet da se ona u zemlji uvoznici predoči ne kasnije od dvije godine nakon uvoza proizvoda na koje se odnosi.

Članak 23.

Ovlašteni izvoznik

1. Carinske vlasti zemlje izvoznice mogu ovlastiti bilo kojeg izvoznika (u daljnjem tekstu: ovlašteni izvoznik), koji obavlja česte isporuke proizvoda iz ovog Sporazuma za popunjavanje izjava na računu bez obzira na vrijednost proizvoda o kojima je riječ. Izvoznik koji traži takvo ovlaštenje mora carinskim vlastima pružiti sve dokaze o podrijetlu proizvoda kao i dokaze o ispunjavanju drugih uvjeta iz ovog Protokola.

2. Carinske vlasti mogu odobriti status ovlaštenog izvoznika uz bilo koje uvjete koje smatraju primjerenim.

3. Carinske vlasti odobrit će ovlaštenom izvozniku broj carinskog ovlaštenja koji se unosi u izjavu na računu.

4. Carinske vlasti nadzirat će uporabu ovlaštenja od ovlaštenog izvoznika.

5. Carinske vlasti mogu u svako doba povući ovlaštenje. To će učiniti onda kad ovlašteni izvoznik više ne daje jamstva navedena u stavku 1, ne ispunjava uvjete navedene u stavku 2. ili na neki drugi način nepravilno upotrebljava ovlaštenje.

Članak 24.

Valjanost dokaza o podrijetlu

1. Dokaz o podrijetlu važit će četiri mjeseca od datuma izdavanja u zemlji izvoznici, i u tom razdoblju mora biti podnesen carinskim vlastima zemlje uvoznice.

2. Dokazi o podrijetlu, podneseni carinskim vlastima zemlje uvoznice nakon konačnog datuma za predočenje određenog u stavku 1, mogu biti prihvaćeni u svrhu primjene povlaštenog tretmana kada ti dokumenti nisu bili dostavljeni do konačnog datuma zbog izuzetnih okolnosti.

3. U ostalim slučajevima zakašnjelog predočavanja, carinske vlasti zemlje uvoznice mogu prihvatiti dokaze o podrijetlu kada su proizvodi isporučeni prije pomenutog konačnog datuma.

Članak 25.

Podnošenje dokaza o podrijetlu

Dokazi o podrijetlu bit će podneseni carinskim vlastima zemlje uvoznice sukladno postupcima koji se primjenjuju u toj zemlji. Pomenute vlasti mogu zahtijevati prijevod dokaza o podrijetlu te mogu također zahtijevati da uvozna deklaraciju prati i izjava uvoznika o tome da proizvodi ispunjavaju uvjete potrebne za primjenu ovog Sporazuma.

Članak 26.

Uvoz djelomičnih pošiljki

Kada se na zahtjev uvoznika, te pod uvjetima koje su odredile carinske vlasti zemlje uvoznice, rastavljeni ili nesastavljeni proizvodi u značenju iz Općeg pravila 2(a) Harmoniziranog sustava, koji spadaju u odjeljke XVI do XVII ili u tarifne brojeve 7308 i 9406 Harmoniziranog sustava, uvoze djelimičnim pošiljkama, carinskim vlastima se za takve proizvode podnosi samo jedan dokaz o podrijetlu pri uvozu prve djelimične pošiljke.

Članak 27.

Izuzeća od dokazivanja podrijetla

1. Proizvodi koje privatne osobe kao male pakete šalju privatnim osobama ili koji čine dio osobnog prtljaga putnika bit će priznati kao proizvodi s podrijetlom bez zahtjeva za podnošenje dokaza o podrijetlu, pod uvjetom da se takvi proizvodi ne uvoze zbog trgovine, da su deklarirani kao proizvodi koji ispunjavaju uvjete iz ovog Protokola i kad nema sumnje u istinitost takve izjave. U slučaju proizvoda koji su poslani poštom, ova izjava može se dati na carinskoj deklaraciji CN22/CN23 ili na listu papira dodanom tom dokumentu.

2. Uvozi koji su povremeni i sastoje se isključivo od proizvoda za osobnu uporabu primatelja ili putnika ili njihovih porodica neće se smatrati uvozom zbog trgovine ako je iz naravi i količine proizvoda očito da nije u pitanju nikakva trgovinska svrha.

3. Nadalje, ukupna vrijednost tih proizvoda ne smije prelaziti 500 eura u slučaju malih paketa ili 1200 eura u slučaju proizvoda koji čine dio osobnog prtljaga putnika.

Članak 28.

Popratni dokumenti

Dokumenti navedeni u članku 17.(3) i 22.(3) koji se koriste u svrhu dokazivanja da se proizvodi obuhvaćeni potvrdom o kretanju robe EUR.1 ili izjavom na računu mogu smatrati proizvodima s podrijetlom iz Bosne i Hercegovine, Turske ili iz jedne od zemalja ili teritorija navedenih u članku 3. i 4. i ispunjavaju ostale uvjete iz ovog Protokola, mogu se, *inter alia*, sastojati od:

(a) izravnih dokaza o postupcima koje je poduzeo izvoznik ili dobavljač za dobivanje odnosne robe, sadržanih npr. u njegovim računima ili unutarnjem knjigovodstvu;

(b) dokumenata koji dokazuju podrijetlo upotrijebljenih materijala, koji se izdaju ili popunjavaju u Bosni i Hercegovini ili u Turskoj, kada se ti dokumenti koriste sukladno domaćem zakonodavstvu;

(c) dokumenata koji dokazuju obradu ili preradu materijala u Bosni i Hercegovini ili u Turskoj, koji se izdaju ili popunjavaju u Bosni i Hercegovini ili u Turskoj, kada se ti dokumenti koriste sukladno domaćem zakonodavstvu;

(d) potvrda o kretanju robe EUR.1 ili izjava na računu koje dokazuju podrijetlo upotrijebljenih materijala, izdanih ili popunjenih u Bosni i Hercegovini ili u Turskoj sukladno protokolu, ili u jednoj od drugih zemalja navedenih u članku 3. i 4, sukladno pravilima podrijetla koji su identični pravilima u ovom Protokolu;

(e) odgovarajućih dokaza koji se odnose na obradu ili preradu izvršenu izvan Bosne i Hercegovine ili Turske primjenom članka 12, koji dokazuju da su zahtjevi iz tog članka zadovoljeni.

Članak 29.

Čuvanje dokaza o podrijetlu i popratnih dokumenata

1. Izvoznik koji podnosi zahtjev za izdavanje potvrde o kretanju robe EUR.1 čuvat će najmanje tri godine dokumente navedene u članku 17.(3).

2. Izvoznik koji daje izjavu na računu čuvat će najmanje tri godine kopiju te izjave na računu, kao i dokumente navedene u članku 22.(3).

3. Carinske vlasti zemlje izvoznice koje izdaju potvrdu o kretanju robe EUR.1 čuvat će najmanje tri godine obrazac zahtjeva naveden u članku 17.(2).

4. Carinske vlasti zemlje uvoznice čuvat će najmanje tri godine potvrde o kretanju robe EUR.1 i izjave na računu, koje su im podnesene.

Članak 30.

Nepodudarnosti i formalne pogreške

1. Otkrivanje manjih nepodudarnosti između izjava u dokazu o podrijetlu i onih u dokumentima podnesenim carinarnici u svrhu obavljanja formalnosti za uvoz proizvoda neće ipso facto učiniti dokaz o podrijetlu nevažećim i ništavnim ako se propisno ustanovi da taj dokument zaista odgovara datim proizvodima.

2. Očite formalne pogreške, poput strojopisnih pogrešaka u dokazu o podrijetlu, neće biti razlog odbijanja tog dokumenta, ukoliko te greške nisu takve da izazivaju sumnje u svezi s točnošću izjava danih u tom dokumentu.

Članak 31.

Iznosi iskazani u eurima

1. Za primjenu odredbi članka 22.(1)(b) i članka 27.(3) u slučajevima kada su proizvodi fakturirani u nekoj drugoj valuti, a ne u eurima, iznose u domaćim valutama Bosne i Hercegovine i Turske i drugih zemalja ili teritorija navedenih u članku 3. i 4, koji odgovaraju iznosima izraženim u eurima, utvrdit će godišnje svaka zemlja na koju se to odnosi.

2. Pošiljka može uživati pogodnosti odredbi iz članka 22.(1)(b) ili članka 27.(3) pozivanjem na valutu u kojoj je račun ispostavljen, sukladno iznosu koji utvrdi zemlja na koju se to odnosi.

3. Iznosi koje treba primijeniti u bilo kojoj danj domaćoj valuti bit će protuvrijednost u toj valuti iznosa iskazanih u eurima na prvi radni dan u listopadu. Iznosi će biti dostavljeni Bosni i Hercegovini i Turskoj do 15. listopada i primjenjivat će se od 1. siječnja slijedeće godine.

4. Zemlja može iznos, koji dobije prilikom preračunavanja iznosa izraženog u eurima u domaću valutu, zaokružiti prema gore ili prema dolje. Zaokruženi iznos ne smije se razlikovati od iznosa koji se dobije prilikom preračunavanja za više od 5 posto. Zemlja može zadržati i neizmijenjenu svoju domaću valutu u vrijednosti istog iznosa izraženom u eurima, ako prilikom godišnjeg usklađivanja predviđenog stavkom 3. preračunata protuvrijednost tog iznosa, prije bilo kakvog zaokruživanja, rezultira povećanjem manjim od 15 posto iznosa protuvrijednosti u nacionalnoj valuti. Protuvrijednost u domaćoj valuti može ostati neizmijenjena, ako bi preračunavanje rezultiralo smanjenjem te protuvrijednosti.

5. Zajednički odbor će, na zahtjev Bosne i Hercegovine ili Turske, pregledati iznose iskazane u eurima. Prilikom tog pregleda, Zajednički odbor uzet će u obzir da je poželjno očuvanje učinka predmetnih vrijednosnih ograničenja. U tu

svrhu može donijeti odluku o promjeni iznosa iskazanih u eurima.

GLAVA VI ORGANIZACIJA UPRAVNE SURADNJE

Članak 32.

Uzajamna pomoć

1. Carinske vlasti Bosne i Hercegovine i Turske dostavit će jedne drugima, posredstvom ovlaštenih carinskih vlasti, uzorke otisaka pečata koji se koriste u njihovim carinarnicama za izdavanje potvrda o kretanju robe EUR.1, zajedno s adresama carinskih vlasti odgovornih za provjeru tih potvrda i izjava na računu.

2. Radi osiguranja pravilne primjene ovog Protokola, Bosna i Hercegovine i Turska pomagat će jedna drugoj posredstvom nadležnih carinskih uprava u provjeri autentičnosti potvrda o kretanju robe EUR.1 ili izjava na računu te točnosti podataka navedenih u tim dokumentima.

Članak 33.

Provjera dokaza o podrijetlu

1. Naknadne provjere dokaza o podrijetlu obavljat će se nasumice ili kad god carinske vlasti zemlje uvoznice imaju osnovane sumnje u autentičnost takvih dokumenata, podrijetlo osnovanih proizvoda ili u ispunjenje drugih uvjeta iz ovog Protokola.

2. Za potrebe provedbe odredbi iz stavka 1. carinske vlasti zemlje uvoznice vratit će potvrdu o kretanju robe EUR.1 i račun, ako je bio podnesen, izjavu na računu ili kopiju tih dokumenata, carinskim vlastima zemlje izvoznice, uz navod razloga za provjeru, gdje je to potrebno. Svi pribavljeni dokumenti i podaci koji ukazuju da je podatak u potvrdi o podrijetlu netičan bit će dostavljeni kao dokaz zahtjevu za provjeru.

3. Provjeru će obaviti carinske vlasti zemlje izvoznice. U tu svrhu one će imati pravo da zahtijevaju bilo koji dokaz te da obave bilo kakvu inspekciju izvoznikovih računa ili bilo koju drugu provjeru koju smatraju potrebnom.

4. Ako carinske vlasti zemlje uvoznice odluče da suspendiraju odobrenje povlaštenog tretmana odnosnim proizvodima u očekivanju rezultata provjere, uvozniku će biti ponuđeno preuzimanje robe uz sve mjere predostrožnosti koje se ocijene potrebnim.

5. Carinske vlasti koje zatraže provjeru bit će izviještene o rezultatima te provjere što prije. Ti rezultati moraju jasno pokazivati da li su dokumenti autentični i mogu li se odnosni proizvodi smatrati proizvodima s podrijetlom iz Bosne i Hercegovine, Turske ili iz jedne od zemalja ili teritorija navedenih u članku 3. i 4. i da li ispunjavaju druge uvjete iz ovog Protokola.

6. Ako u slučajevima opravdane sumnje nema odgovora u roku od deset mjeseci od datuma zahtjeva za provjeru ili ako odgovor ne sadrži podatke dovoljne za utvrđivanje autentičnosti dokumenta o kojem je riječ ili stvarnog podrijetla proizvoda, carinske vlasti koje su podnijele zahtjev će, osim u izuzetnim okolnostima, uskratiti pravo na povlaštenu tretman.

Članak 34.

Rješavanje sporova

Kad dođe do sporova u odnosu na postupke provjere iz članka 33, koji se ne mogu riješiti između carinskih vlasti koje su podnijele zahtjev za provjeru i carinskih vlasti zaduženih za obavljanje provjere ili kad se u njima postavlja pitanje tumačenja ovog Protokola, oni će biti upućeni Zajedničkom odboru. U svim slučajevima rješavanje sporova između uvoznika i carinskih vlasti zemlje uvoznice podlijegat će zakonodavstvu pomenute zemlje.

Članak 35.

Kazne

Kazne će biti primjenjivane na bilo koju osobu koja izradi ili da izraditi dokument koji sadrži netočne podatke s ciljem pribavljanja povlaštenog tretmana za proizvode.

Članak 36.

Slobodne zone

1. Bosna i Hercegovina i Turska poduzet će sve potrebne korake da osiguraju da proizvodi kojima se trguje, a obuhvaćeni su dokazom o podrijetlu, te tokom transporta koriste slobodnu zonu smještenu na njihovom teritoriju, ne budu zamijenjeni drugom robom te da ne budu podvrgnuti drugom rukovanju osim normalnih postupaka za sprečavanje njihovog propadanja.

2. Putem izuzeća od odredbi sadržanih u stavku 1, kad se proizvodi s podrijetlom iz Bosne i Hercegovine ili iz Turske uvoze u slobodnu zonu i obuhvaćeni su dokazom o podrijetlu, te se podvrgavaju tretmanu ili preradi, odnosno tijela izdat će novu potvrdu o kretanju EUR.1 na zahtjev izvoznika, ukoliko su tretman ili prerada sukladno odredbama ovog Protokola.

GLAVA VII

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 37.

Roba na putu ili u skladištenju

Roba koja udovoljava odredbama Glave II i koja je, na datum stupanja na snagu ovog Protokola, na putu ili privremeno uskladištena u Bosni i Hercegovini ili u Turskoj u carinskim skladištima ili slobodnim zonama, može biti prihvaćena kao proizvodi s podrijetlom, pod uvjetom da se u roku četiri mjeseca od tog datuma carinskim vlastima države uvoznice podnese dokaz o podrijetlu izdan naknadno, te bilo koji dokumenti koji predstavljaju dodatne dokaze o uvjetima transporta.

Članak 38.

Pododbor za carinske poslove i pitanja podrijetla

Pododbor za carinske poslove i pitanja podrijetla bit će ustanovljen u okviru Zajedničkog odbora sa ciljem da mu pomaže pri provedbi njegovih dužnosti te da osigura kontinuiran proces izvješćivanja i konzultiranja između stručnjaka.

Bit će sačinjen od stručnjaka iz obje Stranke zaduženih za pitanja koja se odnose na carinske poslove i pitanja podrijetla.

Članak 39.

Aneksi

Aneksi ovom Protokolu čine njegov sastavni dio.

Članak 40.

Izmjene Protokola

Zajednički odbor može odlučiti da izmijeni odredbe ovog Protokola.

ANEKS I

UVODNE NAPOMENE UZ LISTU U ANEKSU II

Napomena 1:

Lista donosi uvjete koje treba da ispunjavaju svi proizvodi da bi se smatrali dovoljno obrađenim ili prerađenim u smislu značenja članka 6. Protokola.

Napomena 2:

2.1 Prva dva stupca u listi opisuju dobiveni proizvod. Prvi stupac navodi broj tarifnog broja ili poglavlja iz Harmoniziranog sustava, a drugi stupac daje opis robe koji se koristi u tom sustavu za taj tarifni broj ili poglavlje. Za svaki navod u prva dva stupca dano je pravilo u stupcu 3 ili 4. Kada u nekim slučajevima navodu iz prvog stupca prethodi oznaka

"ex", to znači da se pravila iz stupca 3 ili 4 odnose samo na dio tog tarifnog broja koji je opisan u stupcu 2.

2.2 Kad je nekoliko tarifnih brojeva grupirano zajedno u stupcu 1 ili se navodi broj poglavlja te se stoga u stupcu 2. daje općenit opis proizvoda, susjedna pravila u stupcu 3. ili 4. odnose se na sve proizvode koji su prema Harmoniziranomu sustavu razvrstani pod tarifni broj odnosno poglavlja ili pod bilo koji tarifni broj grupiran u stupcu 1.

2.3 Kada su u listi različita pravila koja se primjenjuju na različite proizvode unutar nekog tarifnog broja, svaki uvučeni redak sadrži opis tog dijela tarifnog broja obuhvaćen susjednim pravilima u stupcu 3 ili 4.

2.4 Kada se za navod u prva dva stupca daje pravilo i u stupcu 3 i u stupcu 4, izvoznik može alternativno birati primjenu pravila bilo navedenog u stupcu 3 ili onog navedenog u stupcu 4. Ako u stupcu 4 nije dano nikakvo pravilo u pogledu podrijetla, mora se primijeniti pravilo iz stupca 3.

Napomena 3:

3.1 Odredbe članka 6. Protokola u svezi s proizvodima koji su stekli status proizvoda s podrijetlom, a koriste se u proizvodnji drugih proizvoda, primjenjivat će se bez obzira na to da li je taj status stečen unutar tvornice gdje se ovi proizvodi koriste ili u nekoj drugoj tvornici u Stranki.

Primjer:

Motor iz tarifnog broja 8407, za koji pravilo kaže da vrijednost materijala bez podrijetla koji mogu biti ugrađeni ne smije prelaziti 40 posto tvorničke cijene, izrađen je od "drugog legiranoga čelika grubo oblikovanog kovanjem" iz tarifnog broja ex 7224.

Ako je to kovanje obavljeno u Stranki na ingotu bez podrijetla, on je već stekao podrijetlo temeljem pravila za tarifni broj ex 7224 u listi. Kovani materijal može se tada računati kao materijal s podrijetlom u obračunu vrijednosti motora bez obzira na to da li je on proizveden u istoj ili drugoj tvornici u Stranki. Vrijednost ingota bez podrijetla time se ne uzima u obzir kod zbrajanja vrijednosti upotrijebljenih materijala bez podrijetla.

3.2 Pravilo iz liste predstavlja minimalnu količinu potrebne obrade ili prerade, pa se poduzimanjem većeg stepena obrade ili prerade također stječe status proizvoda s podrijetlom; i obratno, obavljanjem manjeg stepena obrade ili prerade ne može se steći status proizvoda s podrijetlom. Tako da je, ako pravilo predviđa da se na određenoj razini proizvodnje može koristiti materijal bez podrijetla, korištenje takvog materijala u ranijoj fazi izrade dopušteno, dok korištenje tog materijala u kasnijoj fazi izrade nije dopušteno.

3.3 Ne dovodeći u pitanje Napomenu 3.2, kada se u pravilu upotrebljava izraz "Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja", tada materijali iz bilo kojeg tarifnog(ih) broja(eva) (uključujući materijale istog opisa i tarifnog broja kao i proizvod) mogu biti upotrijebljeni, ali uz bilo koja specifična ograničenja koja također mogu biti sadržana u pravilu.

Međutim, pojam "Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, uključujući druge materijale iz tarifnog broja ..." ili "Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, uključujući druge materijale iz istog tarifnog broja kao i proizvod", znači da se mogu upotrebljavati materijali iz bilo kojeg tarifnog(ih) broja(eva), osim onih istog opisa kao proizvod, kao što je navedeno u stupcu 2 u listi.

3.4 Kad pravilo iz liste navodi da se proizvod može izradivati od više od jednog materijala, to znači da se može koristiti bilo koji materijal ili materijali. To ne zahtijeva da svi moraju biti korišteni.

Primjer:

Pravilo za tkanine iz tarifnih brojeva 5208 do 5212 određuje da se mogu koristiti prirodna vlakna te da se, između ostalih materijala, mogu koristiti i kemijski materijali. Ovo ne znači da se moraju koristiti i jedni i drugi; mogu se koristiti jedni ili drugi ili i jedni i drugi.

3.5 Kad pravilo iz liste navodi da proizvod mora biti izrađen od određenog materijala, taj uvjet očito ne sprečava uporabu drugih materijala koji, zbog svoje unutarnje naravi, ne mogu zadovoljiti to pravilo. (Vidi također donju napomenu 6.2 u svezi s tekstilom).

Primjer:

Pravilo za gotovu hranu iz tarifnog broja 1904, koje konkretno isključuje uporabu žitarica i njihovih preradevina, ne sprečava uporabu mineralnih soli, kemikalija i drugih dodataka koji nisu proizvedeni od žitarica.

Međutim, ovo se ne primjenjuje na proizvode koji se, iako ne mogu biti izrađeni od konkretnog materijala navedenog u listi, mogu proizvesti od materijala iste naravi u ranijoj fazi proizvodnje.

Primjer:

U slučaju odjevnog predmeta iz ex Poglavlja 62, izrađenog od netkanih materijala, ukoliko je za tu klasu proizvoda dozvoljeno korištenje samo pređe bez podrijetla, nije moguće započeti s netkanom tkaninom - čak i ako se netkane tkanine inače ne mogu izrađivati od pređe. U takvim slučajevima, početni materijal bi normalno bio u fazi koja prethodi pređi - a to je stanje vlakana.

3.6 Kada se u pravilu iz liste navode dva procenta maksimalne vrijednosti materijala bez podrijetla koji se mogu koristiti, tada se ti procenti ne mogu zbrajati. Drugim riječima, maksimalna vrijednost svih korištenih materijala bez podrijetla nikada ne smije preći najviši navedeni procenat. Nadalje, pojedinačni procenti ne smiju se preći u odnosu na konkretne materijale na koje se primjenjuju.

Napomena 4:

4.1 Pojam "prirodna vlakna" rabi se u listi za vlakna koja nisu umjetna ili sintetička. Ograničen je na faze prije pređenja, uključujući i otpad te, osim ukoliko nije određeno drukčije, uključuje nepredena vlakna koja nisu grebena, češljana ili na drugi način preradena.

4.2 Pojam "prirodna vlakna" uključuje konjsku dlaku iz tarifnog broja 0503, svilu iz tarifnog broja 5002 i 5003, kao i vunena vlakna i finu ili grubu životinjsku dlaku iz tarifnih brojeva 5101 do 5105, pamučna vlakna iz tarifnih brojeva 5201 do 5203 i druga biljna vlakna iz tarifnih brojeva 5301 do 5305.

4.3 Pojmovi "tekstilna pulpa", "kemijski materijali" i "materijali za izradu papira" koriste se u listi za opis materijala koji nisu razvrstani u poglavljima 50 do 63, a mogu se koristiti za izradu umjetnih, sintetičkih ili papirnih vlakana ili pređe.

4.4 Pojam "proizvedena sortirana vlakna" koristi se u listi za sintetičku ili umjetnu kudjelju, sortirana vlakna ili otpad iz tarifnih brojeva 5501 do 5507.

Napomena 5:

5.1 Kada se za određeni proizvod iz liste upućuje na ovu napomenu, uvjeti navedeni u stupcu 3 neće se primjenjivati na bilo koje osnovne tekstilne materijale korištene za izradu ovog proizvoda i koji zajedno predstavljaju 10 posto ili manje od ukupne težine svih upotrijebljenih osnovnih tekstilnih materijala. (Vidi također napomene 5.3 i 5.4).

5.2 Međutim, tolerancija navedena u Napomeni 5.1 može se primijeniti samo na mješovite proizvode izrađene od dva ili više osnovnih tekstilnih materijala.

Osnovni tekstilni materijali su:

- svila,
- vuna,

- gruba životinjska dlaka,
- fina životinjska dlaka,
- konjska dlaka,
- pamuk,
- materijali za izradu papira i papir,
- lan,
- prirodna konoplja,
- juta i druga tekstilna vlakna od drvenog lika,
- sisal i druga tekstilna vlakna iz roda agava,
- kokos, abaka, rami i druga biljna tekstilna vlakna,
- sintetički proizvedeni filamenti,
- umjetni proizvedeni filamenti,
- vodljivi filamenti,
- sintetička proizvedena sortirana vlakna od polipropilena,
- sintetička proizvedena sortirana vlakna od poliesteru,
- sintetička proizvedena sortirana vlakna od poliamida,
- sintetička proizvedena sortirana vlakna od poliakrilonitrila,
- sintetička proizvedena sortirana vlakna od poliimida,
- sintetička proizvedena sortirana vlakna od politetrafluoroetilena,
- sintetička proizvedena sortirana vlakna od polifenilensulfida,
- sintetička proizvedena sortirana vlakna od polivinilklorida,
- druga sintetička proizvedena sortirana vlakna,
- umjetna proizvedena sortirana vlakna od viskoze,
- druga umjetna proizvedena sortirana vlakna,
- poliuretanska pređa segmentirano s fleksibilnim segmentima od polietera, upletena ili neupletena,
- poliuretanska pređa segmentirano s fleksibilnim segmentima od poliesteru, upletena ili neupletena,
- proizvodi iz tarifnog broja 5605 (metalizirana pređa) koji uključuju traku koja se sastoji od jezgre od aluminijske folije ili od jezgre od plastične folije sa slojem aluminijskog praha ili bez njega, debljine do 5 mm, spojenoj u sendvič pomoću prozirnog ili bojenog ljepila između dva sloja plastične folije,
- drugi proizvodi iz tarifnog broja 5605.

Primjer:

Pređa iz tarifnog broja 5205, izrađeno od pamučnih vlakana iz tarifnog broja 5203 i sintetičkih sortiranih vlakana iz tarifnog broja 5506, je miješana pređa. Stoga, sintetička sortirana vlakna bez podrijetla koja ne zadovoljavaju pravila o podrijetlu (koja zahtijevaju proizvodnju od kemijskih materijala ili tekstilne pulpe) mogu biti korištena, pod uvjetom da njihova ukupna težina ne premašuje 10 posto težine pređe.

Primjer:

Vunena tkanina iz tarifnog broja 5112, izrađena od vunene pređe iz tarifnog broja 5107 i sintetičkih sortiranih vlakana iz tarifnog broja 5509, mješovita je tkanina. Stoga, sintetička pređa koja ne zadovoljava pravila o podrijetlu (koja zahtijevaju proizvodnju od kemijskih materijala ili tekstilne pulpe), ili vunena pređa koja ne zadovoljava pravila o podrijetlu (koja zahtijevaju proizvodnju od prirodnih vlakana, negrebenanih ili nečešljanih ili drukčije pripremljenih za pređenje), ili njihova kombinacija, može biti korištena, pod uvjetom da njihova ukupna težina ne premašuje 10 posto težine tkanine.

Primjer:

Čupava tekstilna tkanina iz tarifnog broja 5802, izrađena od pamučne pređe iz tarifnog broja 5205 i pamučne tkanine iz tarifnog broja 5210, miješani je proizvod samo ako je pamučna tkanina i sama miješana tkanina izrađena od pređe razvrstane u

dva različita tarifna broja, ili ako su korištene pamučne pređe i same mješavine.

Primjer:

Ako je odnosna čupava tekstilna tkanina bila izrađena od pamučne pređe iz tarifnog broja 5205 i sintetičke tkanine iz tarifnog broja 5407, onda su korištene pređe očito dva zasebna osnovna tekstilna materijala, pa je čupava tekstilna tkanina sukladno tome miješani proizvod.

5.3 U slučaju proizvoda koji uključuju "poliuretansku pređu segmentirano s fleksibilnim segmentima od polietera, upleteno ili neupleteno", tolerancija za tu pređu je 20 posto.

5.4. U slučaju proizvoda koji uključuju "traku koja se sastoji od jezgra od aluminijske folije ili od jezgra od plastične folije sa slojem aluminijskog praha ili bez njega, debljine do 5 mm, spojenoj u sendvič pomoću prozirnog ili bojenog ljepila između dva sloja plastične folije", tolerancija za tu traku iznosi 30 posto.

Napomena 6:

6.1 Kada se u listi upućuje na ovu napomenu, tekstilni materijali (uz izuzetak podstava i međupodstava), koji ne zadovoljavaju pravilo utvrđeno u stupcu 3 liste za izrađeni odnosni proizvod, mogu se koristiti, pod uvjetom da su razvrstani u tarifni broj različit od broja proizvoda te da njihova vrijednost ne pređe 8 posto tvorničke cijene proizvoda.

6.2 Ne dovodeći u pitanje Napomenu 6.3, materijali koji nisu razvrstani u Poglavljima 50 do 63 mogu se slobodno koristiti u proizvodnji tekstilnih proizvoda, bilo da oni sadrže tekstil ili ne.

Primjer:

Ako pravilo iz liste propisuje da se za određeni tekstilni proizvod (poput pantalona) mora koristiti pređu, to ne sprečava korištenje metalnih proizvoda poput dugmadi, jer dugmad nisu razvrstana u Poglavljima 50 do 63. Iz istog razloga to ne sprečava ni korištenje patentnih zatvarača, iako patentni zatvarači normalno sadrže tekstil.

6.3 Kada se primjenjuje pravilo o postotku, vrijednost materijala koji nisu razvrstani u Poglavljima 50 do 63 mora se uzeti u obzir kod izračunavanja vrijednosti uključenih materijala bez podrijetla.

Napomena 7:

7.1 Za potrebe tarifnih brojeva ex 2707, 2713 do 2715, ex 2901, ex 2902 i ex 3403, "specifični postupci" su sljedeći:

- (a) vakuumska destilacija;
- (b) redestilacija vrlo temeljitim postupkom frakcioniranja;
- (c) krekovanje;
- (d) popravljavanje;
- (e) ekstrakcija pomoću selektivnih otapala;
- (f) postupak koji obuhvaća sve sljedeće aktivnosti: preradu koncentriranom sumpornom kiselinom, otopinom sumpornoga trioksida u sumpornoj kiselini ili sumpornim anhidridom; neutralizaciju alkalnim agensima; dekolorizaciju i purifikaciju prirodno aktivnom zemljom, aktiviranom zemljom, aktiviranim ugljenom ili boksitom;

- (g) polimerizacija;
- (h) alkilacija;
- (i) izomerizacija.

7.2 Za potrebe tarifnih brojeva 2710, 2711 i 2712, "specifični postupci" su sljedeći:

- (a) vakuumska destilacija;
- (b) redestilacija vrlo temeljitim postupkom frakcioniranja;
- (c) krekovanje;
- (d) popravljavanje;
- (e) ekstrakcija pomoću selektivnih otapala;
- (f) postupak koji obuhvaća sve sljedeće aktivnosti: preradu koncentriranom sumpornom kiselinom, otopinom sumpornoga trioksida u sumpornoj kiselini ili sumpornim anhidridom; neutralizaciju alkalnim agensima; dekolorizaciju i purifikaciju prirodno aktivnom zemljom, aktiviranom zemljom, aktiviranim ugljem ili boksitom;
- (g) polimerizacija;
- (h) alkilacija;
- (ij) izomerizacija;
- (k) samo u odnosu na teška ulja iz tarifnog broja ex 2710, odsumporavanje vodikom koje rezultira smanjenjem od najmanje 85 posto sadržaja sumpora u prerađivanim proizvodima (ASTM D 1266-59 T metoda);

(l) samo u odnosu na proizvode iz tarifnog broja 2710, deparafinacija nekim drugim procesom osim filtriranja;

(m) samo u odnosu na teška ulja iz tarifnog broja ex 2710, tretman vodikom pod tlakom većim od 20 bara i temperaturom većom od 250° C, uz uporabu katalizatora, u neku drugu svrhu nego što je odsumporavanje, kada vodik tvori aktivni element u kemijskoj reakciji. Dalji tretman vodikom ulja za podmazivanje iz tarifnog broja ex 2710 (npr. hidrofiniširanje ili dekolorizacija) radi poboljšanja boje ili stabilnosti ne smatra se specifičnim procesom;

(n) samo u odnosu na loživa ulja iz tarifnog broja ex 2710, atmosferska destilacija, pod uvjetom da se manje od 30 posto tih proizvoda - po obujmu, uključujući i gubitke - destilira na 300° C pomoću metode ASTM D 86;

(o) samo u pogledu drugih teških ulja osim plinskih i loživih ulja iz tarifnog broja ex 2710, tretman pomoću visokofrekventnog električnog pražnjenja bez iskrenja.

(p) samo u slučaju sirovih proizvoda (osim vazelina, ozokerita, voska od lignita ili treseta, parafinskog voska koji sadrže po masi manje od 0,75 posto ulja) iz tarifnog broja ex 2712, uklanjanje ulja frakcijskom kristalizacijom.

7.3 Za potrebe tarifnih brojeva ex 2707, 2713 do 2715, ex 2901, ex 2902 i ex 3403, jednostavne operacije kao što su: čišćenje, pretakanje, desalinizacija, odvajanje vode, filtriranje, bojenje, obilježavanje, dobivanje sadržaja sumpora uslijed miješanja proizvoda s različitim sadržajima sumpora ili bilo koja kombinacija ovih operacija ili slične operacije ne daju podrijetlo.

ANEKS II
LISTA PRERADA ILI OBRADA KOJE JE POTREBNO OBAVITI NA MATERIJALIMA BEZ PODRIJETLA KAKO BI PRERAĐENI PROIZVOD STEKAO STATUS PROIZVODA S PODRIJETLOM

Svi proizvodi navedeni u listi ne moraju biti obuhvaćeni ovim Sporazumom. Iz tog razloga neophodno je konzultirati ostale dijelove ovog Sporazuma.

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Obrada ili prerada obavljena na materijalima bez podrijetla koja daje status proizvoda s podrijetlom	
		(3)	ili (4)
(1)	(2)	(3)	(4)
Poglavlje 1	Žive životinje	Sve životinje iz Poglavlja 1 bit će cjelovito dobivene	
Poglavlje 2	Meso i drugi jestivi klanični proizvodi	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali iz Poglavlja 1 i 2 cjelovito dobiveni	
Poglavlje 3	Ribe, ljuskari, mekušci i ostali vodeni beskralježnjaci	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali iz Poglavlja 3 cjelovito dobiveni	
ex Poglavlje 4	Mliječni proizvodi; ptičja jaja; prirodni med; jestivi proizvodi životinjskog podrijetla,	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali iz Poglavlja 4 cjelovito dobiveni	

	nespomenuti i neobuhvaćeni na drugom mjestu, osim:		
0403	Mlaćenica, kiselo mlijeko i pavlaka, jogurt, kefir i ostalo fermentirano ili zakiseljeno mlijeko i pavlaka, koncentrirani ili nekonzentrirani s dodanim ili bez dodanog šećera ili drugih sredstava za zaslađivanje ili aromama ili s dodanim ili bez dodanog voća, orašastog voća ili kaka	Proizvodnja u kojoj: - su svi upotrijebljeni materijali iz Poglavlja 4 cjelovito dobiveni, - je sav upotrijebljeni voćni sok (osim onog od ananasa, limuna i limeta ili grejpa) iz tarifnog broja 2009 s podrijetlom, - vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 17 ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica	
ex Poglavlje 5	Proizvodi životinjskog podrijetla, koji nisu spomenuti ni uključeni na drugom mjestu, osim:	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali upotrijebljeni iz Poglavlja 5 cjelovito dobiveni	
ex 0502	Čekinje i dlake domaćih ili divljih svinja, prerađene	Čišćenje, dezinfekcija, sortiranje i ispravljanje čekinja i dlaka	
Poglavlje 6	Živo drveće i druge biljke; lukovice, korijenje i slično; rezano cvijeće i ukrasno lišće	Proizvodnja u kojoj: - su svi upotrijebljeni materijali u Poglavlju 6 cjelovito dobiveni, i - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
Poglavlje 7	Jestivo povrće i određeno korjenje i gomolji	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali iz Poglavlja 7 cjelovito dobiveni	
Poglavlje 8	Jestivo i orašasto voće; kore agruma ili dinja i lubenica	Proizvodnja u kojoj: - sve upotrijebljeno voće i orašasto voće cjelovito dobiveno; - vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 17 ne premašuje 30% vrijednosti cijene proizvoda fco tvornica	
ex Poglavlje 9	Kava, čaj, maté-čaj i začini; osim:	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali iz Poglavlja 9 cjelovito dobiveni	
0901	Kava, pržena ili nepržena sa ili bez kofeina; kavine ljuske i opne; zamjene kave koje sadrže kavu bilo u kom omjeru	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja	
0902	Čaj, aromatizirani ili nearomatizirani	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja	
ex 0910	Mješavine začina	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja	
Poglavlje 10	Žitarice	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali iz Poglavlja 10 cjelovito dobiveni	
ex Poglavlje 11	Proizvodi mlinске industrije; slad; škrob; inulin; pšenični gluten; osim:	Proizvodnja u kojoj su sve upotrijebljene žitarice, jestivo povrće, korijeni i gomolji iz tarifnog broja 0714 ili voće cjelovito dobiveni	
ex 1106	Brašno, krupica i brašno od osušenog, ljuštenog mahunastog povrća iz tarifnog broja 0713	Sušenje i mljevenje mahunastog povrća iz tarifnog broja 0708	
Poglavlje 12	Uljano sjemenje i plodovi; razno zrnje, sjemenje i plodovi; industrijsko i ljekovito bilje; slama i glomazna stočna hrana	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali iz Poglavlja 12 cjelovito dobiveni	
1301	Šelak; prirodne gume, smole, gume-smole i uljane smole (npr. balzami)	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 1301 ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
1302	Biljni sokovi i ekstrakti; pektinske tvari, pektinati i pektati; agar-agar i ostale sluzi i zgušnjivači, modificirani ili nemodificirani, dobiveni od biljnih proizvoda:		
	- Sluzi i zgušnjivači, modificirani, dobiveni iz biljnih proizvoda	Proizvodnja od nemodificiranih sluzi i zgušnjivača	
	- Ostalo	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
Poglavlje 14	Biljni materijali za pletarstvo; biljni proizvodi nespomenuti i neobuhvaćeni na drugom mjestu	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali iz Poglavlja 14 cjelovito dobiveni	
ex Poglavlje 15	Masti i ulja životinjskog ili biljnog podrijetla te proizvodi njihove razgradnje; prerađene jestive masti; životinjski ili biljni voskovi; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
1501	Svinjska mast (uključujući salo) i mast peradi, osim onih iz tarifnog broja 0209 ili 1503:		
	- Mast iz kostiju ili otpadaka	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim onih iz tarifnih brojeva 0203, 0206 ili 0207 ili od kostiju iz tarifnog broja 0506	
	- Ostalo	Proizvodnja od mesa ili jestivih otpadaka svinječega podrijetla iz tarifnog broja 0203 ili 0206, ili od mesa i jestivih otpadaka peradi iz tarifnog broja 0207	
1502	Masti od goveda, ovaca ili koza, osim onih iz tarifnog broja 1503		
	- Masti iz kostiju ili otpadaka	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim onih iz tarifnog broja 0201, 0202, 0204 ili 0206 ili od kostiju iz tarifnog broja 0506	
	- Ostalo	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali iz	

		Poglavlja 2 cjelovito dobiveni	
1504	Masti i ulja i njihove frakcije, od riba ili morskih sisara, rafinirani ili nerafinirani, ali kemijski nemodificirani:		
	- Krute frakcije	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, uključujući druge materijale iz tarifnog broja 1504	
	- Ostalo	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali iz Poglavlja 2 i 3 cjelovito dobiveni	
ex 1505	Rafinirani lanolin	Proizvodnja od sirove masti od vune iz tarifnog broja 1505	
1506	Ostale životinjske masti i ulja i njihove frakcije, rafinirani ili nerafinirani, ali kemijski nemodificirani:		
	- Krute frakcije	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, uključujući ostale materijale iz tarifnog broja 1506	
	- Ostalo	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali iz Poglavlja 2 cjelovito dobiveni	
1507 do 1515	Biljna ulja i njihove frakcije:		
	- Sojino ulje, ulje od kikirikija, palmino ulje, ulje od kokosovog oraha (kopre), ulje od palmimih koštica, "babassu" ulje, tungovo ulje, oiticica ulje, vosak od mirike i japanski vosak, frakcije jojoba ulja i ulja za tehničku ili industrijsku primjenu osim onih za proizvodnju od prehrambenih proizvoda za ljudsku ishranu	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
	- Krute frakcije, osim onih od ulja jojobe	Proizvodnja od drugih materijala iz tarifnih brojeva 1507 do 1515	
	- Ostalo	Proizvodnja u kojoj su sve upotrijebljene biljne tvari cjelovito dobivene	
1516	Masti ili ulja životinjskog ili biljnog podrijetla i njihove frakcije, djelimično ili potpuno hidrogenizirani, interesterificirani, reesterificirani ili elaidinizirani, bez obzira jesu li rafinirani ili nerafinirani, ali dalje nepripremljeni	Proizvodnja u kojoj: - su svi upotrijebljeni materijali iz Poglavlja 2 cjelovito dobiveni, i - su sve upotrijebljene biljne tvari cjelovito dobivene. Međutim, materijali iz tarifnih brojeva 1507, 1508, 1511 i 1513 mogu biti upotrijebljeni	
1517	Margarin, jestive mješavine ili preparati masti ili ulja životinjskog ili biljnog podrijetla ili od frakcija različitih masti ili ulja iz ovog Poglavlja, osim jestivih masti ili ulja i njihovih frakcija iz tarifnog broja 1516	Proizvodnja u kojoj: - su svi upotrijebljeni materijali iz Poglavlja 2 i 4 cjelovito dobiveni, i - su sve upotrijebljene biljne tvari cjelovito dobivene. Međutim, materijali iz tarifnih brojeva 1507, 1508, 1511 i 1513 mogu biti upotrijebljeni	
Poglavlje 16	Prerađevine od mesa, riba, ljuskavaca, mekušaca ili drugih vodenih beskralježnjaka	Proizvodnja: - od životinja iz Poglavlja 1, i/ili - u kojoj su svi upotrijebljeni materijali iz Poglavlja 3 cjelovito dobiveni	
ex Poglavlje 17	Šećer i proizvodi od šećera; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
ex 1701	Šećer od šećerne trske i šećerne repe i kemijski čista saharoza, u krutom stanju, koji sadrži tvari za aromatizaciju ili bojenje	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 17 ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica	
1702	Ostali šećeri, uključujući kemijski čistu laktozu, maltozu, glukozu i fruktozu, u krutom stanju; šećerni sirupi bez dodanih sredstava za aromatizaciju ili za bojenje; umjetni med, miješan ili ne s prirodnim medom; karamel:		
	- Kemijski čista maltoza i fruktoza	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja uključujući druge materijale iz tarifnog broja 1702	
	- Ostali šećeri u krutom stanju, koji sadrže tvari za aromatiziranje ili bojenje	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 17 ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica	
	- Ostalo	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali imaju podrijetlo	
ex 1703	Melase dobivene pri ekstrakciji ili rafiniranju šećera, koje sadrže tvari za aromatizaciju ili bojenje	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 17 ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica	
1704	Proizvodi od šećera (uključujući bijelu čokoladu), bez kaka	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 17 ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica	
Poglavlje 18	Kakao i proizvodi od kaka	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 17 ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica	

1901	Sladni ekstrakt; prehrambeni proizvodi od brašna, prekrupe, krupice, skroba ili sladnog ekstrakta, koji ne sadrže kakao ili sadrže manje od 40% po masi računato na potpuno odmašćenu osnovu, nespomenuti i neobuhvaćeni na drugom mjestu; prehrambeni proizvodi od robe iz tarifnog broja 0401 do 0404, koji ne sadrže kakao ili sadrže manje od 5% po masi računato na potpuno odmašćenu osnovu, nespomenuti ili neobuhvaćeni na drugom mjestu:		
	- Sladni ekstrakt	Izrada od žitarica iz Poglavlja 10	
	- Ostalo	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 17 ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica	
1902	Tjestenina, kuhana ili nekuhana ili punjena (mesom ili drugim tvarima) ili drukčije pripremljena, kao što su špageti, makaroni, rezanci, lazanje, njoki, ravioli, kaneloni, "couscous" (kuskus), pripremljeni ili nepripremljeni:		
	- Koji sadrže 20% ili manje mesa, mesnih proizvoda, ribe, ljuskavaca, mekušaca	Proizvodnja u kojoj su sve upotrijebljene žitarice i njihovi derivati (osim tvrdog žita i njihovih derivata) cjelovito dobiveni	
	- Koji sadrže više od 20% mesa, mesnih proizvoda, ribe, ljuskavaca ili mekušaca	Proizvodnja u kojoj: - su sve upotrijebljene žitarice i njihovi derivati (osim tvrdog žita i njihovih derivata) cjelovito dobiveni; - svi upotrijebljeni materijali iz Poglavlja 2 i 3 cjelovito dobiveni	
1903	Tapioka i zamjene tapioke pripremljeni od skroba, u obliku pahuljica, znaca, kuglica ili u sličnim oblicima	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja osim od krumpirovog skroba iz tarifnog broja 1108	
1904	Prehrambeni proizvodi dobiveni bubenjem ili prženjem žitarica ili proizvoda od žitarica (npr. kukuruzne pahuljice); žitarice (osim kukuruza) u zrnju, ili pahuljicama ili drukčije pripremljene (osim brašna, prekrupe i griza), prethodno kuhane, ili drukčije pripremljene, nespomenute ili neobuhvaćene na drugom mjestu	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim onih iz tarifnog broja 1806, - u kojoj su sve upotrijebljene žitarice i brašno (osim pšenice durum i njezinih derivata i kukuruza <i>Zea mays</i>) cjelovito dobiveni, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 17 ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica	
1905	Kruh, peciva, kolači, keksi i ostali pekarski proizvodi s dodatkom kakaa ili bez dodatka kakaa; hostije, kapsule za farmaceutске proizvode, oblatne, rižin papir i slični proizvodi	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim onih iz Poglavlja 11	
ex Poglavlje 20	Proizvodi od povrća, voća, orašastog voća ili ostalih dijelova biljaka, osim:	Proizvodnja u kojoj je sve voće, orašasto voće i povrće cjelovito dobiveno	
ex 2001	Yam, slatki krompir i slični jestivi dijelovi povrća koji sadrže 5% ili više skroba, pripremljeni ili konzervirani u octu ili octenoj kiselini	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
ex 2004 i ex 2005	Krompir u obliku brašna, krupice ili pahuljica, pripremljeni ili konzervirani na drugi način osim u octu ili octenoj kiselini	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
2006	Povrće, voće, orasi, kore od voća i drugi dijelovi biljaka, konzervirani šećerom (osušeno, preliveno ili kristalizirano)	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 17 ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica	
2007	Džemovi, voćni želei, marmelade, pirei i paste od voća i od orašastog voća dobiveni kuhanjem, s dodanim ili bez dodanog šećera ili drugim sredstvima za zaslađivanje	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 17 ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica	
ex 2008	- Orašasto voće, bez dodatka šećera ili alkohola	Proizvodnja u kojoj vrijednost svog upotrijebljenog orašastog voća i uljatog sjemena s podrijetlom iz tarifnih brojeva 0801, 0802 i 1202 do 1207 premašuje 60% cijene proizvoda fco tvornica	
	- Maslac od kikirikija; mješavine na bazi žitarica; palminog jezgra; kukuruz	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
	- Ostalo, osim voća i orašastog voća, ukuhano drukčije nego na pari ili vodi, bez dodatka šećera, zamrznuto	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 17 ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica	

2009	Voćni sokovi (uključujući mošt od grožđa) i sokovi od povrća, nefermentirani i bez dodanog alkohola, s dodanim ili bez dodanog šećera ili drugim sredstvima za zaslađivanje	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 17 ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica	
ex Poglavlje 21	Razni prehrambeni proizvodi, osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
2101	Ekstrakti, esencije i koncentрати kave, čaja ili maté čaja i dodaci na osnovi ovih proizvoda ili na osnovi kave, čaja ili maté čaja; pržena cikorija i druge pržene zamjene kave, i njihovi ekstrakti, esencije i koncentрати	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj je sva upotrijebljena cikorija cjelovito dobivena	
2103	Umaci i pripravci za umake; miješani začini i miješana začinska sredstva; brašno i krupica od gorušice i pripremljena gorušica (senf):		
	- Umaci i pripravci za umake; miješani začini i miješana začinska sredstva	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, smije se upotrijebiti brašno od gorušice ili pripremljena gorušica (senf)	
	- Brašno i krupica od gorušice i pripremljena gorušica	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja	
ex 2104	Juhe i čorbe i dodaci za te proizvode	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim od prerađenog ili konzerviranog povrća iz tarifnih brojeva 2002 do 2005	
2106	Prehrambeni proizvodi nespomenuti ili neobuhvaćeni na drugom mjestu	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 17 ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica	
ex Poglavlje 22	Pića, alkoholi i ocat, osim:	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda - u kojoj je sve upotrijebljeno grožđe i bilo koji materijali dobiveni iz grožđa cjelovito dobiveno	
2202	Voda, uključujući mineralnu vodu i gaziranu vodu, s dodanim šećerom ili drugim sredstvima za zaslađivanje ili aromama, i ostala bezalkoholna pića, koji ne sadrže sokove od voća ili povrća iz tarifnog broja 2009	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 17 ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica, i - u kojoj su svi upotrijebljeni voćni sokovi (osim soka od ananasa, limete ili grejpa) s podrijetlom	
2207	Nedenaturirani etilni alkohol sa volumnim udjelom alkohola 80 vol.% ili većim; etilni alkohol i ostali alkoholi, denaturirani, bilo koje jačine	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim iz tarifnog broja 2207 ili 2208, i - u kojoj je sve upotrijebljeno grožđe ili materijali dobiveni od grožđa cjelovito dobiveni ili, ako su svi drugi upotrijebljeni materijali već s podrijetlom, arak može biti upotrijebljen do 5% ukupnog volumena	
2208	Nedenaturirani etilni alkohol, sa volumnim udjelom alkohola manjim od 80 vol.%; rakije, likeri i ostala alkoholna pića	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim iz tarifnog broja 2207 ili 2208, i - u kojoj je sve upotrijebljeno grožđe ili materijali dobiveni od grožđa cjelovito dobiveni ili, ako svi drugi upotrijebljeni materijali već s podrijetlom, arack može biti upotrijebljen do 5% ukupnog volumena	
ex Poglavlje 23	Ostaci i otpaci prehrambene industrije; pripremljena životinjska hrana, osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
ex 2301	Kitovo brašno; brašno, krupica, pelete od ribe ili od ljuskavaca, mekušaca ili ostalih vodenih beskralježnjaka, neprikladni za ljudsku ishranu	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali iz Poglavlja 2 i 3 cjelovito dobiveni	
ex 2303	Ostaci od proizvodnje skroba iz kukuruza (izuzevši koncentrirane tekućine za namakanje), što sadrže u suhoj tvari više od 40% proteina	Proizvodnja u kojoj je sav upotrijebljeni kukuruz cjelovito dobiven	
ex 2306	Uljane pogače i ostali kruti ostaci dobiveni pri ekstrakciji maslinovog ulja, koji sadrže više od 3% maslinovog ulja	Proizvodnja u kojoj su sve upotrijebljene masline cjelovito dobivene	
2309	Proizvodi koji se upotrebljavaju za ishranu životinja	Proizvodnja u kojoj: - su sve upotrijebljene žitarice, šećer ili melase, meso ili mlijeko s podrijetlom, i - svi upotrijebljeni materijali iz Poglavlja 3 cjelovito dobiveni	
ex Poglavlje 24	Duhan i prerađeni nadomjesci duhana; osim:	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali iz Poglavlja 24 cjelovito dobiveni	
2402	Cigare, cigarilos i cigarete od duhana ili	Proizvodnja u kojoj je najmanje 70% težine	

	nadomjestaka duhana	upotrijebljenog neprerađenog duhana ili otpadaka duhana iz tarifnog broja 2401 s podrijetlom	
ex 2403	Duhana za pušenje	Proizvodnja u kojoj je najmanje 70% težine upotrijebljenog neprerađenog duhana ili otpadaka duhana iz tarifnog broja 2401 s podrijetlom	
ex Poglavlje 25	So; sumpor; zemlja i kamen; sadra; vapno i cement, osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
ex 2504	Grafit prirodni, kristalasti, obogaćen ugljikohidratima, pročišćen i u prahu	Obogaćenje sadržaja ugljikom, pročišćavanje i mljevenje grubog kristalastog grafita	
ex 2515	Mramor, grubo oblikovan piljenjem ili drukčije, u blokovima ili pločama u pravokutnim oblicima (uključujući četverokutne), do 25 cm debljine	Obrada mramora debljine veće od 25 cm, piljenjem ili drukčije (i ako je već ispiljen)	
ex 2516	Granit, porfir, bazalt, pješčar i drugo kamenje za spomenike i građevine, jednostavno obrađeno piljenjem ili na drugi način, u blokovima ili pločama u pravokutnim oblicima (uključujući četverokutne), do 25 cm debljine	Obrada kamena debljine veće od 25 cm, piljenjem ili drukčije (i ako je već ispiljen)	
ex 2518	Pečeni dolomit	Pečenje nepečena dolomita	
ex 2519	Drobljeni prirodni magnezijev karbonat (magnezit) u hermetički zatvorenim kontejnerima, i magnezijev oksid, čisti ili nečisti, osim topljea magnezijeva oksida ili mrtvo pečenog (sinteriranog) magnezijeva oksida	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, dopuštena je uporaba prirodna magnezijeva karbonata (magnezita)	
ex 2520	Sadra, posebno obrađena za zubarstvo	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
ex 2524	Prirodno azbestno vlakno	Proizvodnja od koncentriranog azbesta	
ex 2525	Tinjac u prahu	Mljevenje tinjca ili otpadaka od tinjca	
ex 2530	Zemljane boje, pečene ili u prahu	Mljevenje ili pečenje zemljanih boja	
Poglavlje 26	Rudače, troske i pepeli	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
ex Poglavlje 27	Mineralna goriva, mineralna ulja i proizvodi njihove destilacije; bitumenske tvari; mineralni voskovi; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
ex 2707	Ulja u kojima masa aromatskih premašuje masu nearomatskih sastojaka, slična mineralnim uljima dobivenim destilacijom ugljenih katrana na visokim temperaturama, gdje je destilirano više od 65% njihovog opsega na temperaturi do 250°C (uključujući mješavinu esencije nafte i benzola), a namijenjeni su za pogonsko ili toplinsko gorivo	Radnje rafiniranja i/ili jednog ili više specifičnih procesa ⁽¹⁾ ili druge radnje u kojima svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja kao proizvod, mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
ex 2709	Sirova ulja dobivena od bitumenskih minerala	Destruktivna destilacija bitumenskih materijala	
2710	Naftna ulja i ulja dobivena od bitumenskih minerala, osim sirovih; proizvodi nespomenuti niti obuhvaćeni na drugom mjestu, koji po masi sadrže 70% ili više naftnih ulja ili ulja dobivenih od bitumenskih materijala, ako čine osnovne sastojke tih proizvoda; otpadna ulja	Radnje rafiniranja i/ili jednog ili više specifičnih procesa ⁽²⁾ ili druge radnje u kojima svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
2711	Naftni plinovi i ostali plinoviti ugljikovodici	Radnje rafiniranja i/ili jednog ili više specifičnih procesa ⁽³⁾ ili druge radnje u kojima svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
2712	Vazelin; parafinski vosak, mikrokristalni naftni vosak, prešani parafini, ozokerit, vosak od mrkog ugljena i lignita, vosak od treseta, ostali mineralni voskovi i slični proizvodi dobiveni sintezom ili drugim postupcima, obojeni ili neobojeni	Radnje rafiniranja i/ili jednog ili više specifičnih procesa ⁽⁴⁾ ili druge radnje u kojima svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne premašuje	

¹ Za specijalne uvjete u vezi sa "specifičnim procesima" vidi Uvodne napomene 7.1 i 7.3

² Za specijalne uvjete u vezi sa "specifičnim procesima" vidi Uvodnu napomenu 7.2

³ Za specijalne uvjete u vezi sa "specifičnim procesima" vidi Uvodnu napomenu 7.2

⁴ Za specijalne uvjete u vezi sa "specifičnim procesima" vidi Uvodnu napomenu 7.2

2713	Naftni koks, naftni bitumen i drugi ostaci iz nafte ili iz ulja od bitumenskih materijala	50% cijene proizvoda fco tvornica Radnje rafiniranja i/ili jednog ili više specifičnih procesa ⁽¹⁾ ili druge radnje u kojima svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
2714	Bitumen i asfalt, prirodni; bitumenski i uljni škrijevci i katranski pijesak; asfaltiti i asfaltne stijene	Radnje rafiniranja i/ili jednog ili više specifičnih procesa ⁽²⁾ ili druge radnje u kojima svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
2715	Bitumenske mješavine na bazi prirodnog asfalta, prirodnog bitumena, naftnog bitumena, mineralnog katrana ili mineralne katranske smole (na primjer, bitumenske smole, "cut-backs")	Radnje rafiniranja i/ili jednog ili više specifičnih procesa ⁽³⁾ ili druge radnje u kojima svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
ex Poglavlje 28	Anorganski kemijski proizvodi; organski i neorganski spojevi plemenitih kovina, kovina rijetkih zemlji, radioaktivnih elemenata ili izotopa; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja kao proizvod, mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne premašuje 20% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica
ex 2805	"Mischmetall"	Proizvodnja elektrolitičkim ili termalnim tretmanom u kojem vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
ex 2811	Sumporov trioksid	Proizvodnja od sumpornog dioksida	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica
ex 2833	Aluminijev sulfat	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
ex 2840	Natrijevi perborati	Proizvodnja od disodij-tetraborat- pentahidrata	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica
ex 2852	Živini spojevi zasićenih acikličnih monokiselina i njihovih anhidrida, halogenida, peroksida i peroksid-kiselina; njihovi halogeni, sulfonirani, nitrirani ili nitrozni derivati	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja. Međutim, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnih brojeva 2852, 2915 i 2916 neće prelaziti 20% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica
	Živini spojevi i interni eteri i njihovi halogeni, sulfonirani, nitrirani ili nitrozni derivati	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja. Međutim, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 2909 neće prelaziti 20% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica
	Živini spojevi heterocikličnih spojeva samo s azotovim heteroatomom (heteroatomima)	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja. Međutim, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnih brojeva 2852, 2932 i 2933 neće prelaziti 20% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica
	Živini spojevi nukleinskih kiselina i njihovih soli, kemijski definiranih ili nedefiniranih; ostali heterociklični spojevi	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja. Međutim, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnih brojeva 2852, 2932, 2933 i 2934 neće	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih

¹ Za specijalne uvjete u vezi sa "specifičnim procesima" vidi Uvodne napomene 7.1 i 7.3² Za specijalne uvjete u vezi sa "specifičnim procesima" vidi Uvodne napomene 7.1 i 7.3³ Za specijalne uvjete u vezi sa "specifičnim procesima" vidi Uvodne napomene 7.1 i 7.3

		prelaziti 20% cijene proizvoda fco tvornica	materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica
	Živini spojevi naftenskih kiselina, njihove soli netopive u vodi i njihovi esteri	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim tarifnog broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne premašuje 20% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica
	Ostali živini spojevi od pripremljenih vezivnih sredstava za ljevaoničke kalupe ili ljevaoničke jezgre; kemijski proizvodi i pripravci kemijske ili srodnih industrija (uključujući one što se sastoje od mješavina prirodnih proizvoda), nespomenuti i neobuhvaćeni na drugom mjestu	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
ex Poglavlje 29	Organski spojevi kemijski, osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne premašuje 20% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica
ex 2901	Aciklički ugljikovodici koji se upotrebljavaju kao pogonsko ili toplinsko gorivo	Radnje rafiniranja i/ili jednog ili više specifičnih procesa ⁽¹⁾ ili	
		druge radnje u kojima svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
ex 2902	Ciklani i cikleni (izuzevši azulena), benzen, toluen, ksileni, za uporabu kao pogonsko ili toplinsko gorivo	Radnje rafiniranja i/ili jednog ili više specifičnih procesa ⁽²⁾ ili	
		druge radnje u kojima svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
ex 2905	Kovinski alkoholi alkohola iz ovog tarifnog broja, te od etanola	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, uključujući druge materijale iz tarifnog broja 2905. Međutim, metalni alkoholi iz ovog tarifnog broja mogu se upotrijebiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne premašuje 20% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica
2915	Zasićene acikličke mono-karboksilne kiseline i njihovi anhidridi, halogenidi, peroksidi i per kiseline; njihovi halogeni, sulfo-nitro ili nitrozo derivati	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja. Međutim, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnih brojeva 2915 i 2916 neće prelaziti 20% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica
ex 2932	- Interni eteri i njihovi halogeni sulfonirani, nitrirani ili nitrozni derivati	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja. Međutim, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 2909 neće prelaziti 20% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica
	- Ciklički acetati i hemi-acetali, te njihovi halogeni, sulfonirani, nitrirani ili nitrozni derivati	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica
2933	Heterociklički spojevi samo s dušikovim heteroatomom (heteroatomima)	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja. Međutim, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnih brojeva 2932 i 2933 neće prelaziti 20% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica
2934	Nukleinske kiseline i njihove soli, kemijski definirane ili nedefinirane; ostali heterociklički spojevi	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja. Međutim, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnih brojeva 2932, 2933 i 2934 neće prelaziti 20% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda

¹ Za specijalne uvjete u vezi sa "specifičnim procesima" vidi Uvodne napomene 7.1 i 7.3

² Za specijalne uvjete u vezi sa "specifičnim procesima" vidi Uvodne napomene 7.1 i 7.3

			fco tvornica
ex 2939	Koncentrati slamke od maka koji po masi sadrže ne manje od 50% alkaloida	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
ex Poglavlje 30	Farmaceutski proizvodi; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne premašuje 20% cijene proizvoda fco tvornica	
3002	Ljudska krv; životinjska krv pripremljena za uporabu u terapijske, profilaktične ili dijagnostičke svrhe; antiserumi i ostale frakcije krvi i modificirani imunološki proizvodi dobiveni biotehničkim procesima ili na drugi način; cjepiva, toksini, kulture mikroorganizama (osim kvasca) i slični proizvodi:		
	- Proizvodi koji se sastoje od dva ili više sastojaka, pomiješani za terapijsku ili profilaktičnu uporabu ili ne pomiješani proizvodi za ove svrhe, pakirani u odmjerene doze ili u oblike ili pakirani za maloprodaju	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, uključujući druge materijale iz tarifnog broja 3002. Međutim, materijali istog opisa kao proizvod, mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne premašuje 20% cijene proizvoda fco tvornica	
	- Ostalo		
	- - Ljudska krv	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, uključujući druge materijale iz tarifnog broja 3002. Međutim, materijali istog opisa kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne premašuje 20% cijene proizvoda fco tvornica	
	- - Životinjska krv pripremljena za terapijsku ili profilaktičnu uporabu	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, uključujući druge materijale iz tarifnog broja 3002. Međutim, materijali istog opisa kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne premašuje 20% cijene proizvoda fco tvornica	
	- - Frakcije krvi osim antiseruma, hemoglobina, globulina od krvi i serum globulina	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, uključujući druge materijale iz tarifnog broja 3002. Međutim, materijali istog opisa kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne premašuje 20% cijene proizvoda fco tvornica	
	- - Hemoglobin, globulini od krvi i serum-globulini	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, uključujući druge materijale iz tarifnog broja 3002. Međutim, materijali istog opisa kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne premašuje 20% cijene proizvoda fco tvornica	
	- - Ostalo	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, uključujući druge materijale iz tarifnog broja 3002. Međutim, materijali istog opisa kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne premašuje 20% cijene proizvoda fco tvornica	
3003 i 3004	Lijekovi (osim proizvoda iz tarifnog broja 3002, 3005 ili 3006):		
	- dobiveni iz amikacina iz tarifnog broja 2941	Proizvodnja od materijala iz istog tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, materijali iz tarifnih brojeva 3003 ili 3004 mogu biti upotrijebljeni pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne premašuje 20% cijene proizvoda fco tvornica	
	- ostalo	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, materijali iz tarifnih brojeva 3003 ili 3004 mogu biti upotrijebljeni pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne premašuje 20% cijene proizvoda fco tvornica, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
ex 3006	- Farmaceutski otpaci navedeni u napomeni 4(k) u ovom Poglavlju	Podrijetlo proizvoda u njegovoj izvornoj klasifikaciji se neće mijenjati	
	- Sterilne hirurške ili zubarske prijanjajuće zapreke (barijere), apsorpcijske ili ne		
	- napravljene od plastike	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 39 ne premašuje 20% cijene proizvoda fco tvornica proizvoda	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 25% cijene proizvoda fco tvornica
	- napravljene od tkanine	Proizvodnja od: - prirodnih vlakana - umjetnih ili sintetičkih reznih vlakana, negrebnanih ili nečešljanih ili drukčije pripremljenih	

		za pređenje, ili - kemijskih materijala ili tekstilne pulpe	
	- Sprave koje se koriste za ostomiju	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
ex Poglavlje 31	Gnojiva, osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja kao proizvod, mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne premašuje 20% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica
ex 3105	Mineralna ili kemijska gnojiva koja sadrže dva ili tri gnojiva elementa: dušik, fosfor i kalij; ostala gnojiva; proizvodi iz ovog Poglavlja u obliku tableta ili u sličnim oblicima, ili pakiranjima do 10 kg bruto mase, osim: - natrij-nitrata - kalcij-cianomida - kalijeva sulfata - magnezij-kalij-sulfata	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne premašuje 20% cijene proizvoda fco tvornica, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica
ex Poglavlje 32	Ekstrakti za štavljenje ili bojenje; tanini i njihovi derivati; boje, pigmenti i druge tvari za bojenje; pripremljena premazna sredstva i lakovi; kitovi i druge mase za brtvljenje; tiskarske boje i crnila; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne premašuje 20% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica
ex 3201	Tanini i njihove soli, esteri, eteri i ostali derivati	Proizvodnja od ekstrakta tanina biljnog podrijetla	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica
3205	Lak bojila; pripravci na osnovi lak bojila navedeno u Napomeni 3 uz ovo Poglavlje ⁽¹⁾	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim tarifnih brojeva 3203, 3204 i 3205. Međutim, materijali iz tarifnog broja 3205 mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne premašuje 20% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica
ex Poglavlje 33	Eterična ulja i rezinoidi; parfimerijski, kozmetički ili toaletni proizvodi; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne premašuje 20% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica
3301	Eterična ulja (bez terpena ili s terpenima), uključujući tzv. konkretne i absolute; rezinoidi; ekstrahirane oleo smole; koncentrirani eteričnih ulja u mastima, neeteričnim uljima, voskovima ili sličnom, dobiveni ekstakcijom eteričnih ulja pomoću masti ili maceracijom; sporedni terpeniski proizvodi dobiveni deterpenacijom eteričnih ulja; vodeni destilati i vodene otopine eteričnih ulja	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, uključujući materijale različite "skupine" ⁽²⁾ ovog tarifnog broja. Međutim, materijali iz iste skupine mogu se koristiti, pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne premašuje 20% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica
ex Poglavlje 34	Sapun, organska površinski aktivna sredstva, pripravci za pranje, pripravci za podmazivanje, umjetni voskovi, pripremljeni voskovi, pripravci za poliranje ili čišćenje, svijeće i slični proizvodi, paste za modeliranje, "zubarski voskovi" te zubarski pripravci na osnovi sadre, osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne premašuje 20% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica
ex 3403	Pripravci za podmazivanje koja sadrže po masi manje od 70% naftnih ulja ili ulja dobivenih od bitumenskih minerala	Radnje rafiniranja i/ili jednog ili više specifičnih procesa ⁽³⁾ ili druge radnje u kojima su svi upotrijebljeni materijali razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
3404	Umjetni voskovi i pripremljeni voskovi: - na osnovi parafina, naftnih voskova, voskova	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja,	

¹ Napomena 3 uz Poglavlje 32 određuje da su ovi ovdje uključeni pripravci za bojenje bilo kakvog materijala, odnosno koji su namijenjeni kao sastojak u proizvodnji sredstava za bojenje, pod uvjetom da nisu uvršteni u neki drugi tarifni broj u Poglavlju 32.

² "Skupina" podrazumijeva bilo koji dio tarifnog broja odvojen od ostalog polustupcem.

³ Za specijalne uvjete u vezi sa "specifičnim procesima" vidi Uvodne napomene 7.1 i 7.3

	dobivenih od bitumenskih minerala, stisnutog parafina ili parafina s odstranjenim uljem	osim broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
	- ostalo	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim: - hidrogenih ulja koja imaju svojstva voskova iz tarifnog broja 1516,	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica
		- kemijski neodređene masne kiseline ili industrijski masni alkoholi koji imaju svojstva voskova iz tarifnog broja 3823, i	
		- materijali iz tarifnog broja 3404	
		Međutim, ovi materijali se mogu upotrijebiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne premašuje 20% cijene proizvoda fco tvornica	
ex Poglavlje 35	Bjelančevinaste tvari; modificirani skrobovi; ljepljiva; enzimi; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne premašuje 20% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica
3505	Dekstrini i ostali modificirani skrobovi (npr. preželatinirani i esterifikovani skrobovi); ljepljiva od skroba, ili dekstrina ili drugih modificiranih skrobova:		
	- Skrobni eteri i esteri	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, uključujući i druge materijale iz tarifnog broja 3505	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica
	- Ostali	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim onih iz tarifnog broja 1108	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica
ex 3507	Pripremljeni enzimi nespomenuti i neobuhvaćeni na drugom mjestu	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
Poglavlje 36	Eksplozivi; pirotehnički proizvodi; šibice; piroforne slitine; određeni zapaljivi dodaci	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne premašuje 20% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica
ex Poglavlje 37	Fotografski ili kinematografski proizvodi; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne premašuje 20% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica
3701	Fotografske ploče i ravni filmovi, osjetljivi na svjetlost, neosvijetljeni, od bilo kojeg materijala osim od papira, kartona ili tekstila; ravni filmovi za trenutnu fotografiju, osjetljivi na svjetlost, neosvijetljeni, u kasetama ili bez kasete:		
	- Film za trenutnu kolor fotografiju, u kasetama	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim onih iz tarifnih brojeva 3701 ili 3702. Međutim, materijali iz tarifnog broja 3702 mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica
	- Ostali	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim onih iz tarifnih brojeva 3701 ili 3702. Međutim, materijali iz tarifnih brojeva 3701 i 3702 mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne premašuje 20% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica
3702	Fotografski filmovi u svicima, osjetljivi na svjetlost, neosvijetljeni, od bilo kog materijala osim od papira, kartona ili tekstila; filmovi u svicima za trenutne (brze) fotografije, osjetljivi na svjetlost, neosvijetljeni	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim onih iz tarifnih brojeva 3701 i 3702.	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica

3704	Fotografske ploče, filmovi, papir, karton i tekstil, osvijetljeni ali nerazvijeni	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim onih iz tarifnih brojeva 3701 do 3704	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica
ex Poglavlje 38	Razni kemijski proizvodi; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne premašuje 20% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica
ex 3801	- Koloidni grafit u uljnoj suspenziji i polukoloidni grafit; ugljikova pasta za elektrode	Proizvodnja u kojoj vrijednost upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
	- Grafit u obliku paste, gdje mješavina grafita i mineralnih ulja sudjeluje u više od 30% mase	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 3403 ne premašuje 20% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica
ex 3803	Rafinirano tal-ulje	Rafiniranje sirovog tal-ulja	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica
ex 3805	Alkoholi sulfatnog terpentina, prečišćeni	Pročišćavanje destilacijom ili rafiniranjem sirovih alkohola od sulfatnog terpentina	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica
ex 3806	Smolni esteri	Proizvodnja od smolnih kiselina	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica
ex 3807	Drvi katran (smola drvnoga katrana)	Destilacija drvnoga katrana	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica
3808	Insekticidi, rodenticidi, fungicidi, herbicidi, sredstva protiv klijanja i sredstva za reguliranje rasta biljaka, dezinficijenski i slični proizvodi, pripremljeni u oblicima ili pakirani za prodaju na malo ili kao pripravci ili proizvodi (npr. posumporene vrpce, stijenjevi, svijeće i papiri za ubijanje muha)	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
3809	Sredstva za doradu, nosači boja, sredstva za ubrzavanje bojenja ili fiksiranje boje i drugi proizvodi i pripravci (npr. sredstva za apreturu i nagrizanje), koja se rabe u tekstilnoj, papirnoj, kožarskoj ili sličnim industrijama, nespomenuta i neobuhvaćena na drugom mjestu	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
3810	Pripravci za dekapiranje kovinskih površina; talitelji i drugi pomoćni pripravci za lemljenje i zavarivanje; prašci i paste za lemljenje i zavarivanje; koje se sastoje od kovina i drugih materijala; pripravci koji se rabe kao jezgre ili obloge za elektrode ili šipke za zavarivanje	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
3811	Pripravci protiv detonacije, pripravci za sprečavanje oksidacije, za sprečavanje taloženja smole, poboljšivači viskoznosti, pripravci za sprečavanje korozije i drugi pripremljeni aditivi za mineralna ulja (uključujući benzin) ili za druge tekućine koje se rabe u iste svrhe kao mineralna ulja:		
	- Pripremljeni aditivi za ulje za podmazivanje što sadrže naftna ulja ili ulja dobivena od bitumenskih minerala	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 3811 ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
	- Ostali	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
3812	Pripremljeni ubrzivači vulkanizacije; složeni	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih	

	plastifikatori za gumu ili plastiku, nespomenuti i neobuhvaćeni na drugom mjestu; pripravci za sprečavanje oksidacije i drugi složeni stabilizatori za gumu ili plastiku	materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
3813	Pripravci i punjenja za uređaje za gašenje požara; napunjene granate za gašenje požara	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
3814	Složeni organski otapala i razređivači, nespomenuti niti obuhvaćeni na drugom mjestu; sredstva pripremljena za skidanje premazanih sredstava ili lakova	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
3818	Kemijski elementi dopirani za uporabu u elektronici, u obliku diskova, pločica ili sličnih oblika; kemijski spojevi dopirani za uporabu u elektronici	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
3819	Tekućine za hidraulične kočnice i ostale pripremljene tekućine za hidraulični prijenos, koje ne sadrže ili sadrže manje od 70% po masi, naftnih ulja, ili ulja dobivenih od bitumenskih minerala	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
3820	Pripravci protiv smrzavanja i pripremljene tekućine za odleđivanje	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
ex 3821	Pripremljene podloge za održavanje mikroorganizama (uključujući viruse i slično) ili biljnih, humanih ili životinjskih stanica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
3822	Dijagnostički ili laboratorijski reagensi na podlozi, pripremljeni dijagnostički ili laboratorijski reagensi na podlozi ili ne, osim onih iz tarifnog broja 3002 ili 3006; ispitani materijali	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
3823	Industrijske monokarbonske masne kiseline; kiselina ulja od rafinacije, industrijski masni alkoholi:		
	- Industrijske monokarbonske masne kiseline; kiselina ulja od rafinacije	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
	- Industrijski masni alkoholi	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja uključujući druge materijale iz tarifnog broja 3823	
3824	Pripremljena vezivna sredstva za ljevaoničke kalupe ili ljevaoničke jezgre; kemijski proizvodi i pripravci kemijske ili srodnih industrija (uključujući i one koji se sastoje od mješavina prirodnih proizvoda), nespomenuti niti obuhvaćeni na drugom mjestu:		
	- Slijedeće iz ovog tarifnog broja: - - Pripremljena vezivna sredstva za ljevaoničke kalupe ili ljevaoničke jezgre od prirodnih smolnih proizvoda - - Naftenske kiseline, njihove soli nerastvorive u vodi i njihovi esteri - - Sorbitol osim onog iz tarifnog broja 2905 - - Sulfonat nafte, osim sulfonata nafte alkalnih kovina, amonija ili etanolimina ili tiofenirane sulfonske kiseline ulja dobivenih od bitumenskih minerala, i njihove soli - - Izmjenjivači iona - - Sušaći vakuumskih cijevi - - Alkanizirani željezni oksidi za pročišćavanje plina - - Tekući amonijski plin i potrošni oksid proizveden u pročišćavanju ugljenog plina - - Sulfonaftene kiseline i njihove soli netopive u vodi, te njihovi esteri - - Fusel-ulje i Dippel-ulje - - Mješavine soli što sadrže razne anione - - Želatinaste paste za grafičke reprodukcije, sa ili bez papirne ili tekstilne podloge	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne premašuje 20% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica
	- Ostalo	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
3901 do 3915	Plastične mase u primarnim oblicima, otpaci, strugotine i ostaci plastičnih masa; osim proizvoda iz tarifnih brojeva ex 3907 i 3912 za koje važe pravila u nastavku:		
	- Proizvodi adicijske homopolimerizacije u kojima jedan monomer sudjeluje s više od 99% u težini u ukupnom sastavu polimera	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica, i - u okviru gornjeg ograničenja, vrijednost svih	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje

		upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 39 ne premašuje 20% cijene proizvoda fco tvornica ⁽¹⁾	25% cijene proizvoda fco tvornica
	- Ostalo	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 39 ne premašuje 20% cijene proizvoda fco tvornica ⁽²⁾	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 25% cijene proizvoda fco tvornica
ex 3907	Kopolimeri od polikarbonata i akrilonitril-butadien-styrene kopolimera (ABS)	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica ⁽³⁾	
	- Poliester	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 39 ne premašuje 20% cijene proizvoda fco tvornica i/ili proizvodnja od polikarbonat tetrabroma (bisfenol A)	
3912	Celuloza i njezini kemijski derivati, nespomenuti ili neobuhvaćeni na drugom mjestu, u primarnim oblicima	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz istog tarifnog broja kao proizvod ne premašuje 20% cijene proizvoda fco tvornica	
3916 do 3921	Poluproizvodi i proizvodi od plastičnih masa; osim proizvoda iz ex 3916, ex 3917, ex 3920 i ex 3921 za koje vrijede sljedeća pravila:		
	- Ravni proizvodi, bolje obrađeni nego samo površinski ili rezrezani drukčije nego četvrtasto (uključujući pravkutno); ostali proizvodi obrađeni bolje nego samo površinski	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 39 ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 25% cijene proizvoda fco tvornica
	- Ostalo:		
	- - Proizvodi adicijske homopolimerizacije u kojima jedan monomer sudjeluje s više od 99% u težini u ukupnom sastavu polimera	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica, i - u okviru gornjeg ograničenja, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 39 ne premašuje 20% cijene proizvoda fco tvornica ⁽⁴⁾	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 25% cijene proizvoda fco tvornica
	- - Ostalo	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 39 ne premašuje 20% cijene proizvoda fco tvornica ⁽⁵⁾	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 25% cijene proizvoda fco tvornica
ex 3916 i ex 3917	Profili i cijevi	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica, i - u okviru gornjeg ograničenja, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz istog tarifnog broja kao proizvod, ne premašuje 20% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 25% cijene proizvoda fco tvornica
ex 3920	- Ploče ili prevlake ionomera	Proizvodnja od termoplastične djelomične soli koja je kopolimer etilena i metakrilne kiseline, djelomično neutralizirane kovinskim ionima, u prvom redu cinka i natrija	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 25% cijene proizvoda fco tvornica
	- Listovi regenerirane celuloze, poliamida ili polietilena	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz istog tarifnog broja kao proizvod ne premašuje 20% cijene proizvoda fco tvornica	
ex 3921	Folije od plastičnih masa, metalizirane	Proizvodnja od jako prozime poliesterske folije debljine manje od 23 mikrona ⁽⁶⁾	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 25% cijene proizvoda

¹ U slučaju proizvoda sačinjenih od materijala razvrstanih u tarifne brojeve 3901 do 3906 i od materijala razvrstanih u tarifne brojeve 3907 do 3911, ovo ograničenje odnosi se samo na onu skupinu materijala koja po težini prevladava u proizvodu.

² U slučaju proizvoda sačinjenih od materijala razvrstanih u tarifne brojeve 3901 do 3906 i od materijala razvrstanih u tarifne brojeve 3907 do 3911, ovo ograničenje odnosi se samo na onu skupinu materijala koja po težini prevladava u proizvodu.

³ U slučaju proizvoda sačinjenih od materijala razvrstanih u tarifne brojeve 3901 do 3906 i od materijala razvrstanih u tarifne brojeve 3907 do 3911, ovo ograničenje odnosi se samo na onu skupinu materijala koja po težini prevladava u proizvodu.

⁴ U slučaju proizvoda sačinjenih od materijala razvrstanih u tarifne brojeve 3901 do 3906 i od materijala razvrstanih u tarifne brojeve 3907 do 3911, ovo ograničenje odnosi se samo na onu skupinu materijala koja po težini prevladava u proizvodu.

⁵ U slučaju proizvoda sačinjenih od materijala razvrstanih u tarifne brojeve 3901 do 3906 i od materijala razvrstanih u tarifne brojeve 3907 do 3911, ovo ograničenje odnosi se samo na onu skupinu materijala koja po težini prevladava u proizvodu.

⁶ Sljedeće folije smatraju se jako prozirnim: folije čije se optičko dimljenje mjeri prema ASTM-D 1003-16 Gardner Hazemeter (tj. Hazefactor), manji je od 2 %.

			fco tvornica
3922 do 3926	Proizvodi od plastičnih masa	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
ex Poglavlje 40	Kaučuk i proizvodi od kaučuka i gume, osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
ex 4001	Laminirane ploče ili krep guma za potplate	Laminiranje listova prirodnog kaučuka	
4005	- Mješavine kaučuka, ne vulkanizirane, u primarnim oblicima ili u obliku ploča, listova ili vrpce	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala, osim prirodne gume, ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
4012	Protektirane ili upotrebljavane vanjske pneumatske gume; pune gume i gume sa zračnim komorama, protektori i štitnici od gume:		
	- Protektirane gume, pune gume i gume sa zračnim komorama, od gume	Protektiranje upotrebljivanih guma	
	- Ostalo	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim onih iz tarifnih brojeva 4011 ili 4012	
ex 4017	Proizvodi od tvrde gume	Proizvodnja od tvrde gume	
ex Poglavlje 41	Sirova krupna i sitna koža (osim krzna) i štavljena koža, osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
ex 4102	Sirova ovčja ili jagnjeća koža, bez vune	Struganje ovčjih i jagnječih koža s vunom	
4104 do 4106	Štavljena ili očišćena krupna i sitna koža, bez vune ili dlake, sječena ili nesječena, ali dalje nepripremljena	Ponovno štavljenje koža ili proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
4107, 4112 i 4113	Koža dalje obrađena nakon štavjenja ili čišćenja, uključujući sušenu kožu, bez vune, sječenu ili nesječenu, osim kože iz tarifnog broja 4114	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim tarifnih brojeva 4104 do 4113	
ex 4114	Lakirana koža i lakirana slojevita koža; metalizirana koža	Proizvodnja od materijala iz tarifnih brojeva 4104 do 4106, 4107, 4112 ili 4113 pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
Poglavlje 42	Proizvodi od kože; sedlarski i remenarski proizvodi; predmeti za putovanje, ručne torbe i slični spremnici; proizvodi od životinjskih crijeva (osim od dudovog svilca)	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
ex Poglavlje 43	Prirodno i umjetno krzno; proizvodi od krzna, osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
ex 4302	Štavljena ili obrađena krzna, sastavljena:		
	- Nape, četvorine i slični oblici	Bijeljenje ili bojenje, uz to rezanje ili sastavljanje štavljenih ili obrađenih kožica krzna	
	- Ostalo	Proizvodnja od štavljenih ili obrađenih nesastavljenih kožica krzna	
4303	Odjeća, pribor za odjeću i ostali proizvodi od krzna	Proizvodnja od štavljenih ili obrađenih kožica krzna nesastavljenih iz tarifnog broja 4302	
ex Poglavlje 44	Drvo i drveni proizvodi; drveni ugljen; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
ex 4403	Drvo, grubo, četvrtasto tesano	Proizvodnja od grubo obrađenog drveta, s korom ili bez kore ili okresanog	
ex 4407	Drvo obrađeno po duljini rezanjem, glodanjem ili sječenjem ili ljuštenjem, ravno brušeno ili zupčasto spojeno, debljine veće od 6 mm	Blanjanje, brušenje ili zupčasto spajanje	
ex 4408	Listovi furnira i listovi za šperploče debljine do 6 mm, spojeni, i drugo drvo piljeno po duljini, sječeno nožem ili ljušteno, debljine do 6 mm, ravnano, brušeno ili zupčasto spojeno	Spajanje, blanjanje, brušenje ili zupčasto spajanje	
ex 4409	Drvo profilirano po duljini bilo kojeg ruba, krajeva ili lica, brušeno ili zupčasto spojeno:		
	- Brušeno ili zupčasto spojeno	Brušenje ili zupčasto spajanje	
	- Rubne letvice i vijenci	Prerada u oblik rubnih letvica i vijenaca	
ex 4410 do ex 4413	Rubne letvice i vijenci od drveta za pokućstvo, okvire, za unutarnju dekoraciju	Prerada u oblik rubnih letvica i vijenaca	
ex 4415	Drveni sanduci, kutije, gajbe, bubnjevi i slična pakiranja, od drveta	Proizvodnja od dasaka, nerezanih u bilo kojim veličinama	
ex 4416	Drvene bačve, burad, kace, vjedra i drugi bačvarski proizvodi i dijelovi, od drveta	Proizvodnja od duga, piljenih ili nepiljenih na dvije glavne strane, ali ne drukčije obrađenih	
ex 4418	- Građevinska stolarija i grada od drveta	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, mogu se koristiti celulozne daske od drveta, šindra i "šejl"	
	- Rubne letvice i vijenci	Prerada u obliku rubnih letvica i vijenaca	
ex 4421	Drvo obrađeno za šibice; drvene zakovice za cipele	Proizvodnja od drveta iz bilo kojeg tarifnog broja, osim obrađenog drveta iz tarifnog broja 4409	
ex Poglavlje 45	Pluto i proizvodi od pluta; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
4503	Proizvodi od prirodnog pluta	Proizvodnja od pluta iz tarifnog broja 4501	

Poglavlje 46	Proizvodi od slame, esparta ili od ostalih materijala za pletarstvo; košarački i korparski proizvodi	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
Poglavlje 47	Drvena celuloza ili celuloza od ostalih vlaknastih celuloznih materijala; papir ili karton (ostaci i otpaci) namijenjeni ponovnoj preradi	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
ex Poglavlje 48	Papir i karton; proizvodi od papirne mase, papira ili od kartona; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
ex 4811	Papir i karton, namotan, sa crtama ili kockama	Proizvodnja od materijala za izradu papira iz Poglavlja 47	
4816	Karbonski papir, samokopirajući papir i drugi papir za kopiranje ili prenošenje (osim onih iz tarifnog broja 4809), matrice za umnožavanje i offset-ploče, od papira, u kutijama ili bez kutija	Proizvodnja od materijala za izradu papira iz Poglavlja 47	
4817	Poštanke omotnice, pisma omotnice, dopisnice i karte za dopisivanje, bez slike, od papira ili kartona; setovi za dopisivanje u kutijama, vrećicama i sličnim pakiranjima, od papira ili kartona	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
ex 4818	Toaletni papir	Proizvodnja od materijala za proizvodnju papira iz Poglavlja 47	
ex 4819	Kutije, vreće i vrećice i drugi spremnici za pakiranje od papira, kartona, celulozne vate ili listova ili traka od celuloznih vlakana	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
ex 4820	Blokovi listovnog papira	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
ex 4823	Ostali papir, karton, celulozna vata te listovi i trake od celuloznih vlakana, sječeni u određene veličine ili oblike	Proizvodnja od materijala za proizvodnju papira iz Poglavlja 47	
ex Poglavlje 49	Tiskane knjige, novine, slike i ostali proizvodi grafičke industrije; rukopisi, tipkani tekstovi i nacrti; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
4909	Poštanke razglednice; čestitke i karte koje imaju osobne poruke, tiskane, ilustrirane ili neilustrirane, sa ili bez poštanskih omotnica ili ukrasa	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim onih iz tarifnih brojeva 4909 i 4911	
4910	Kalendari svih vrsta, tiskani, uključujući i kalendarske blokove: - "Vječiti" kalendari ili kalendari s promjenjivim listovima na podlozi što nije ni papir ni karton	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
	- Ostalo	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim onih iz tarifnih brojeva 4909 i 4911	
ex Poglavlje 50	Svila; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
ex 5003	Svileni otpaci (uključujući čahure neprikladne za odmotavanje, otpatke prede i raščupane tekstilne materijale), grebani ili češljani	Grebanje ili češljanje svilenih otpadaka	
5004 do ex 5006	Svilena preda i preda od svilenih otpadaka	Proizvodnja od ⁽¹⁾ : - sirove svile ili otpadaka svile, grebanih ili češljanih ili na drugi način pripremljenih za predenje, - ostalih prirodnih vlakna, negrebanih ili nečešljanih ili na drugi način pripremljenih za predenje, - kemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili - materijala za proizvodnju papira	
5007	Tkanine od svile ili svilenih otpadaka: - koje sadrže gumene niti - ostalo	Proizvodnja od jednonitne prede ⁽²⁾ Proizvodnja od ⁽³⁾ : - kokosove prede - prirodnih vlakana - sintetičkog ili umjetnog rezanog vlakna, ni grebanog ni češljanog ni drukčije pripremljenog za predenje, - kemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili - papira ili tisak s najmanje dvije radnje obrade ili završne	

¹ Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

² Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

³ Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

		obrade (npr. pranje, bijeljenje, mercerizacija, termofiksacija, čupavljenje, cijedenje, obrada za otpornost na skupljanje, trajna dorada, dekatiranje, impregnacija, krpanje i apretura), pod uvjetom da vrijednost upotrijebljenih tkanina bez tiska ne premašuje 47,5% cijene proizvoda fco tvornica	
ex Poglavlje 51	Vuna, fina ili gruba životinjska dlaka; pređa i tkanine od konjske dlake; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
5106 do 5110	Pređa od vune, fine ili grube životinjske dlake ili konjske dlake	Proizvodnja od ⁽¹⁾ : - sirove svile ili otpadaka svile, grebanih ili češljanih ili na drugi način pripremljenih za pređenje, - prirodnih vlakana, negrebanih ili nečešljanih ili na drugi način pripremljenih za pređenje, - kemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili - materijala za proizvodnju papira	
5111 do 5113	Tkanine od vune, fine ili grube životinjske dlake ili od konjske dlake:		
	- koje sadrže gumene niti	Proizvodnja od jednonitne pređe ⁽²⁾	
	- ostalo	Proizvodnja od ⁽³⁾ :	
		- kokosove pređe - prirodnih vlakana - sintetičkog ili umjetnog rezanog vlakna, ni grebanog ni češljanog ni drukčije pripremljenog za pređenje, - kemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili - papira ili	
		tisak s najmanje dvije radnje obrade ili završne obrade (npr. pranje, bijeljenje, mercerizacija, termofiksacija, čupavljenje, cijedenje, obrada za otpornost na skupljanje, trajna dorada, dekatiranje, impregnacija, krpanje i apretura), pod uvjetom da vrijednost upotrijebljenih tkanina bez tiska ne premašuje 47,5% cijene proizvoda fco tvornica	
ex Poglavlje 52	Pamuk; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
5204 do 5207	Pamučna pređa i konac	Proizvodnja od ⁽⁴⁾ : - sirove svile ili otpadaka svile, grebanih ili češljanih ili na drugi način pripremljenih za pređenje, - prirodnih vlakana, negrebanih ili nečešljanih ili na drugi način pripremljenih za pređenje, - kemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili - materijala za proizvodnju papira	
5208 do 5212	Pamučne tkanine:		
	- koje sadrže gumene niti	Proizvodnja od jednonitne pređe ⁽⁵⁾	
	- ostalo	Proizvodnja od ⁽⁶⁾ :	
		- kokosove pređe - prirodnih vlakana - sintetičkog ili umjetnog rezanog vlakna, ni grebanog ni češljanog ni drukčije pripremljenog za pređenje, - kemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili - papira ili	
		tisak s najmanje dvije radnje obrade ili završne obrade (npr. pranje, bijeljenje, mercerizacija, termofiksacija, čupavljenje, cijedenje, obrada za otpornost na skupljanje, trajna dorada, dekatiranje, impregnacija, krpanje i apretura), pod uvjetom da vrijednost upotrijebljenih tkanina bez tiska ne premašuje 47,5% cijene proizvoda fco tvornica	
ex Poglavlje 53	Ostala biljna tekstilna vlakna; pređe od papira i tkanine od pređe od papira; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
5306 do 5308	Pređa od drugih biljnih tekstilnih vlakana, pređa od papira	Proizvodnja od ⁽⁷⁾ : - sirove svile ili otpadaka svile, grebanih ili češljanih ili na drugi način pripremljenih za pređenje, - prirodnih vlakana, negrebanih ili nečešljanih ili na drugi način pripremljenih za pređenje,	

¹ Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

² Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

³ Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁴ Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁵ Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁶ Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁷ Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

		- kemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili - materijala za proizvodnju papira	
5309 do 5311	Tkanina od ostalih biljnih tekstilnih vlakana; tkanina od papirnih vlakana:		
	- koja sadrži gumene niti	Proizvodnja od jednonitne pređe ⁽¹⁾	
	- ostalo	Proizvodnja od ⁽²⁾ : - kokosove pređe - jutene pređe - prirodnih vlakana - sintetičkog ili umjetnog rezanog vlakna, ni grebanog ni češljanog ni drukčije pripremljenog za pređenje, - kemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili - papira ili	
		tisak s najmanje dvije radnje obrade ili završne obrade (npr. pranje, bijeljenje, mercerizacija, termofiksacija, čupavljenje, cijedenje, obrada za otpornost na skupljanje, trajna dorada, dekatiranje, impregnacija, krpanje i apretura), pod uvjetom da vrijednost upotrijebljenih tkanina bez tiska ne premašuje 47,5% cijene proizvoda fco tvornica	
5401 do 5406	Pređa, monofilamenti i konac od umjetnih ili sintetičkih filamenata	Proizvodnja od ⁽³⁾ : - sirove svile ili otpadaka svile, grebanih ili češljanih ili na drugi način pripremljenih za pređenje, - prirodnih vlakana, negrebananih ili nečešljanih ili na drugi način pripremljenih za pređenje, - kemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili - materijala za proizvodnju papira	
5407 i 5408	Tkanine od umjetne ili sintetičke filament pređe:		
	- koje sadrže gumene niti	Proizvodnja od jednonitne pređe ⁽⁴⁾	
	- ostalo	Proizvodnja od ⁽⁵⁾ : - kokosove pređe - prirodnih vlakana - sintetičkog ili umjetnog rezanog vlakna, ni grebanog ni češljanog ni drukčije pripremljenog za pređenje, - kemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili - papira ili	
		tisak s najmanje dvije radnje obrade ili završne obrade (npr. pranje, bijeljenje, mercerizacija, termofiksacija, čupavljenje, cijedenje, obrada za otpornost na skupljanje, trajna dorada, dekatiranje, impregnacija, krpanje i apretura), pod uvjetom da vrijednost upotrijebljenih tkanina bez tiska ne premašuje 47,5% cijene proizvoda fco tvornica	
5501 do 5507	Umjetna ili sintetička rezana vlakna	Proizvodnja od kemijskih materijala ili tekstilne pulpe	
5508 do 5511	Pređa i konac za šivanje od umjetnih ili sintetičkih reznih vlakana	Proizvodnja od ⁽⁶⁾ : - sirove svile ili otpadaka svile, grebanih ili češljanih ili na drugi način pripremljenih za pređenje, - prirodnih vlakana, negrebananih ili nečešljanih ili na drugi način pripremljenih za pređenje, - kemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili - materijala za proizvodnju papira	
5512 do 5516	Tkanina od umjetnih ili sintetičkih reznih vlakana:		
	- koja sadrži gumene niti	Proizvodnja od jednonitne pređe ⁽⁷⁾	
	- ostalo	Proizvodnja od ⁽⁸⁾ : - kokosove pređe - prirodnih vlakana - sintetičkog ili umjetnog rezanog vlakna, ni grebanog ni češljanog ni drukčije pripremljenog za pređenje, - kemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili	

¹ Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

² Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

³ Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁴ Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁵ Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁶ Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁷ Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁸ Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

		- papira ili	
		tisak s najmanje dvije radnje obrade ili završne obrade (npr. pranje, bijeljenje, mercerizacija, termofiksacija, čupavljenje, cijedenje, obrada za otpornost na skupljanje, trajna dorada, dekatiranje, impregnacija, krpanje i apretura), pod uvjetom da vrijednost upotrijebljenih tkanina bez tiska ne premašuje 47,5% cijene proizvoda fco tvornica	
ex Poglavlje 56	Vata, pust i netkani materijal; specijalna pređa; konopi, užad, konopci i kablovi i proizvodi od njih; osim:	Proizvodnja od ⁽¹⁾ : - kokosove pređe, - prirodnih vlakana - kemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili - materijala za proizvodnju papira	
5602	Pust, impregniran ili neimpregniran, premazan, prevučen ili laminiran: - Iglani pust	Proizvodnja od ⁽²⁾ : - prirodnih vlakana, ili - kemijskih materijala ili tekstilne pulpe Međutim: - pređa od polipropilenskog vlakna iz tarifnog broja 5402, - rezano polipropilensko vlakno iz tarifnog broja 5503 ili 5506, ili - filament kućine od polipropilenskog vlakna iz tarifnog broja 5501, kod kojih je u svim primjerima sudjelovanje svakog monofilamenta ili vlakna manje od 9 decitaksa mogu se upotrijebiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
	- Ostalo	Proizvodnja od ⁽³⁾ : - prirodnih vlakana - reznih vlakana dobivenih od kazeina, ili - kemijskih materijala ili tekstilne pulpe	
5604	Nit i kord od gume, prekriveni tekstilnim materijalom; tekstilna pređa, trake i slično iz tarifnog broja 5404 i 5405, impregnirani, prevučeni, premazani, obloženi gumom ili plastičnom masom: - Nit i kord od gume, prekriveni tekstilnim materijalom - Ostalo	Proizvodnja od gumenih niti ili jezgri, neprekrivenih tekstilnim materijalom Proizvodnja od ⁽⁴⁾ : - prirodnih vlakana, negrebanih ili nečešljanih ili na drugi način obradenih za pređenje, - kemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili - materijala za proizvodnju papira	
5605	Metalizirana pređa, uključujući obavijenu pređu, koja se sastoji od tekstilne pređe, ili traka ili sličnog iz tarifnog broja 5404 ili 5405, kombinirano s kovinom u obliku niti, traka ili praha, ili prekrivenih kovinom	Proizvodnja od ⁽⁵⁾ : - prirodnih vlakana - sintetičkog ili umjetnog vlakna, negrebanog ili nečešljanog ili na drugi način obradenog za pređenje, - kemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili - materijala za proizvodnju papira	
5606	Obavijena pređa, obavijene trake i slični oblici iz tarifnog broja 5404 ili 5405, (osim onih iz tarifnog broja 5605 i obavijene pređe od konjskih dlaka); šenil pređa (uključujući flokiranu šenil pređu); efektivna pređa	Proizvodnja od ⁽⁶⁾ : - prirodnih vlakana - sintetičkog ili umjetnog reznog vlakna, negrebanog ili nečešljanog ili na drugi način obradenog za pređenje, - kemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili - materijala za proizvodnju papira	
Poglavlje 57	Sagovi i drugi tekstilni podni pokrivači: - od iglanog pusta	Proizvodnja od ⁽⁷⁾ : - prirodnih vlakana, ili - kemijskih materijala ili tekstilne pulpe Međutim: - pređa od polipropilenskog vlakna iz tarifnog broja 5402, - polipropilensko vlakno iz tarifnog broja 5503 ili	

¹ Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

² Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

³ Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁴ Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁵ Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁶ Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁷ Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

		5506, ili - filament kućine od polipropilenskog vlakna iz tarifnog broja 5501, kod kojih je u svim primjerima udjel svakog monofilamenta ili vlakna manji od 9 deciteksta, mogu se upotrijebiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica. Tkanine od jute smiju se koristiti kao podloga	
	- od ostalog pusta	Proizvodnja od ⁽¹⁾ : - prirodnih vlakana, negrebnih ili nečešljanih ili na drugi način obradenih za pređenje, ili - kemijskih materijala ili tekstilne pulpe	
	- Ostalo	Proizvodnja od ⁽²⁾ : - kokosove prede ili juta prede, - prede od sintetičkih ili umjetnih filamenata, - prirodnih vlakana, ili - sintetičkog ili umjetnog rezanog vlakna negrebanog ili nečešljanog ili na drugi način obradenog za pređenje Tkanine od jute smiju se koristiti kao podloga	
ex Poglavlje 58	Specijalne tkanine; tafting tkanine; čipke; tapiserije; pozamenterija; vez; osim: - kombinirane sa gumenim nitima		
	- ostalo	Proizvodnja od jednonitne prede ⁽³⁾	
		Proizvodnja od ⁽⁴⁾ : - prirodnih vlakana - sintetičkog ili umjetnog rezanog vlakna, negrebanog ili nečešljanog ili na drugi način odrađenog za pređenje, ili - kemijskih materijala ili tekstilne pulpe ili	
		tisak s najmanje dvije radnje obrade ili završne obrade (npr. pranje, bijeljenje, mercerizacija, termofiksacija, čupavljenje, cijedenje, obrada za otpornost na skupljanje, trajna dorada, dekatiranje, impregnacija, krpanje i apretura), pod uvjetom da vrijednost upotrijebljenih tkanina bez tiska ne premašuje 47,5% cijene proizvoda fco tvornica	
5805	Tapiserije ručno tkane, vrsta Gobelins, Flanders, Aubusson, Bauveais i slično i tapiserije radene iglom (npr. sitnim bodom i unakrsnim bodom), konfekcionirane ili ne	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
5810	Vez u metraži, u vrpčama ili motivima	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
5901	Tekstilne tkanine prevučene ljepilom ili skrobnim tvarima koje se upotrebljavaju za vanjsko uvezivanje knjiga i za slične svrhe; tkanine za kopiranje; kanafas pripremljen za slikanje; krute tkanine ("buckram") i slične tkanine koje se upotrebljavaju u izradi šešira	Proizvodnja od prede	
5902	Kord tkanine za vanjske pneumatske gume od najlonske prede i ostalih poliamida, poliestera i viskozno-rajona, velike čvrstoće: - sa sadržajem 90% ili manje tekstilnih tvari u masi - ostalo	Proizvodnja od prede Proizvodnja od kemijskih materijala ili tekstilne pulpe	
5903	Tekstilne tkanine impregnirane, premazane, prevučene ili laminirane plastičnim masama, osim onih iz tarifnog broja 5902	Proizvodnja od prede ili tisak s najmanje dvije radnje obrade ili završne obrade (npr. pranje, bijeljenje, mercerizacija, termofiksacija, čupavljenje, cijedenje, obrada za otpornost na skupljanje, trajna dorada, dekatiranje, impregnacija, krpanje i apretura), pod uvjetom da vrijednost upotrijebljenih tkanina bez tiska ne premašuje 47,5% cijene proizvoda fco tvornica	
5904	Linoleum, rezan ili nerezan u oblike, podni pokrivači na tekstilnoj podlozi koja je	Proizvodnja od prede ⁽⁵⁾	

¹ Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

² Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

³ Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁴ Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁵ Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

	premazana, prevučena ili prekrivena, rezani ili nerezani u oblike		
5905	Zidne tapete od tekstila:		
	- Impregnirane, premazane, prekrivene ili laminirane gumom, plastičnim masama ili drugim masama	Proizvodnja od prede	
	- Ostalo	Proizvodnja od ⁽¹⁾ :	
		- kokosove prede - prirodnih vlakana - sintetičkog ili umjetnog rezanog vlakna, negrebanog ili nečešljanog ili na drugi način odrađenog za pređenje, ili - Kemijskih materijala ili tekstilne pulpe ili	
		tisak s najmanje dvije radnje obrade ili završne obrade (npr. pranje, bijeljenje, mercerizacija, termofiksacija, čupavljenje, cijedenje, obrada za otpornost na skupljanje, trajna dorada, dekatiranje, impregnacija, krpanje i apretura), pod uvjetom da vrijednost upotrijebljenih tkanina bez tiska ne premašuje 47,5% cijene proizvoda fco tvornica	
5906	Gumirane tekstilne tkanine osim onih iz tarifnog broja 5902:		
	- Pletene ili kukičane tkanine	Proizvodnja od ⁽²⁾ :	
		- prirodnih vlakana - sintetičkog ili umjetnog rezanog vlakna, negrebanog ili nečešljanog ili na drugi način odrađenog za pređenje, ili - kemijskih materijala ili tekstilne pulpe	
	- Ostale tkanine od prede na osnovi sintetičkog vlakna, što sadrže više od 90% tekstilnih tvari po masi	Proizvodnja od Kemijskih materijala	
	- Ostalo	Proizvodnja od prede	
5907	Tkanine na drugi način impregnirane, premazane ili prevučene; platna slikana za kazališne kulise, tkanine za atelje i slične svrhe	Proizvodnja od prede ili tisak s najmanje dvije radnje obrade ili završne obrade (npr. pranje, bijeljenje, mercerizacija, termofiksacija, čupavljenje, cijedenje, obrada za otpornost na skupljanje, trajna dorada, dekatiranje, impregnacija, krpanje i apretura), pod uvjetom da vrijednost upotrijebljenih tkanina bez tiska ne premašuje 47,5% cijene proizvoda fco tvornica	
5908	Tekstilni stijenjevi, tkani, opleteni ili pleteni, za svjetiljke, peći, upaljače, svijeće ili slično; čarapice za plinsku rasvjetu i cjevaste pletene tkanine za čarapice; impregnirane ili neimpregnirane:		
	- Čarapice za plinsku rasvjetu, impregnirane	Proizvodnja od cjevasto pletenog vlakna za plinsku rasvjetu	
	- Ostalo	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
5909 do 5911	Tekstilni proizvodi za industrijsku uporabu:		
	- Diskovi ili obruči za poliranje, osim od pusta iz tarifnog broja 5911	Proizvodnja od prede ili ostataka vlakna ili krpa iz tarifnog broja 6310	
	- Tkanine, najčešće korištene u proizvodnji papira ili za druge tehničke svrhe, postavljene ili ne, impregnirane ili neimpregnirane ili presvučene, okrugli, beskonačni ili s jednim ili više osnova i/ili potki, ili ravno tkani sa više osnova i/ili potki iz tarifnog broja 5911	Proizvodnja od ⁽³⁾ :	
		- kokosove prede - slijedećih materijala: - - prede od politetrafluoretilena ⁽⁴⁾ , - - prede, višenitnog, od poliamida, presvučene, impregnirane ili prekrivene fenolskom smolom, - - prede od sintetičkog tekstilnog vlakna aromatiziranog poliamida, dobivenog polikondenzacijom <i>m</i> -fenolenediamina i isoftalične kiseline, - - monofila od politetrafluoretilena ⁽⁵⁾ , - - prede od sintetičkog tekstilnog vlakna od poli(<i>p</i> -fenilena tereftalamida), - - prede od staklenih vlakana, presvučene fenolnom smolom i pojačano akrilnom predom ⁽⁶⁾ ,	

¹ Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

² Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

³ Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁴ Upotreba ovog materijala ograničena je na proizvodnju tkanina kakve se koriste za strojeve za izradu papira.

⁵ Upotreba ovog materijala ograničena je na proizvodnju tkanina kakve se koriste za strojeve za izradu papira.

⁶ Upotreba ovog materijala ograničena je na proizvodnju tkanina kakve se koriste za strojeve za izradu papira.

		- - kopoliestera monofilamenta i smola tereftalične kiseline i 1,4 cikloheksanedimetanol i isoftalična kiselina, - - prirodnih vlakana - - sintetičkog ili umjetnog rezanog vlakna, negrebanog ili nečešljanog ili na drugi način obrađenog za pređenje, ili - - kemijskih materijala ili tekstilne pulpe	
	- Ostalo	Proizvodnja od ⁽¹⁾ : - kokosove prede, - prirodnih vlakana, - sintetičkog ili umjetnog rezanog vlakna, negrebanog ili nečešljanog ili na drugi način obrađenog za pređenje, ili - kemijskih materijala ili tekstilne pulpe	
Poglavlje 60	Pleteni ili kačkani materijali	Proizvodnja od ⁽²⁾ : - prirodnih vlakana, - sintetičkih ili umjetnih reznih vlakana, negrebananih ili nečešljanih ili na drugi način obrađenih za pređenje, ili - kemijskih materijala ili tekstilne pulpe	
Poglavlje 61	Odjeća i pribor za odjeću, pleteni ili kačkani:		
	- dobiveni šivenjem ili spajanjem na drugi način, dvaju ili više dijelova trikotaže, što su bili razrezani u krojne oblike ili bili proizvedeni već oblikovani	Proizvodnja od prede ^{(3)X⁽⁴⁾}	
	- ostalo	Proizvodnja od ⁽⁵⁾ : - prirodnih vlakana, - sintetičkih ili umjetnih reznih vlakana, negrebananih ili nečešljanih ili na drugi način obrađenih za pređenje, ili - kemijskih materijala ili tekstilne pulpe	
ex Poglavlje 62	Odjeća i pribor za odjeću, nepleteni ili kačkani; osim:	Proizvodnja od prede ^{(6)X⁽⁷⁾}	
ex 6202, ex 6204, ex 6206, ex 6209 i ex 6211	Odjeća za žene, djevojčice i dojenčad, te drugi izrađeni pribor za odjeću, vezeni	Proizvodnja od prede ⁽⁸⁾ ili proizvodnja od nevezanih tkanina, pod uvjetom da vrijednost upotrijebljenih nevezanih tkanina ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica ⁽⁹⁾	
ex 6210 i ex 6216	Protupožarna oprema od tkanine pokrivena poliesterskom aluminiziranom folijom	Proizvodnja od prede ⁽¹⁰⁾ ili proizvodnja od nepresvučenih tkanina, pod uvjetom da vrijednost upotrijebljenih nepresvučenih tkanina ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica ⁽¹¹⁾	
6213 i 6214	Rupčići, šalovi, rupci, marame, velovi i slični proizvodi:		
	- vezeni	Proizvodnja od jednonitne nebijeljene prede ^{(12)X⁽¹³⁾} ili proizvodnja od nevezanih tkanina, pod uvjetom da vrijednost upotrijebljenih nevezanih tkanina ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica ⁽¹⁴⁾	
	- ostalo	Proizvodnja od jednonitne nebijeljene prede ^{(15)X⁽¹⁶⁾} ili	
		slaganje koje slijedi tisak s najmanje dvije radnje obrade ili završne obrade (npr. pranje, bijeljenje, mercerizacija, termofiksacija, čupavljenje, cijedenje, obrada za otpornost na skupljanje, trajna dorada,	

¹ Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

² Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

³ Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁴ Vidjeti Uvodnu napomenu 6.

⁵ Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁶ Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁷ Vidjeti Uvodnu napomenu 6.

⁸ Vidjeti Uvodnu napomenu 6.

⁹ Vidjeti Uvodnu napomenu 6.

¹⁰ Vidjeti Uvodnu napomenu 6.

¹¹ Vidjeti Uvodnu napomenu 6.

¹² Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

¹³ Vidjeti Uvodnu napomenu 6.

¹⁴ Vidjeti Uvodnu napomenu 6.

¹⁵ Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

¹⁶ Vidjeti Uvodnu napomenu 6.

		dekativiranje, impregnacija, krpanje i apretura), pod uvjetom da vrijednost svih upotrijebljenih tkanina bez tiska iz tarifnih brojeva 6213 i 6214 ne premašuje 47,5% cijene proizvoda fco tvornica	
6217	Ostali gotovi pribor za odjeću; dijelovi odjeće ili pribora za odjeću, osim onih iz tarifnog broja 6212:		
	- vezeni	Proizvodnja od prede ⁽¹⁾ ili proizvodnja od nevezanih tkanina, pod uvjetom da vrijednost upotrijebljenih nevezanih tkanina ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica ⁽²⁾	
	- Protupožarna oprema od tkanine pokrivene polieterskom aluminiziranom folijom	Proizvodnja od prede ⁽³⁾ ili proizvodnja od nevezanih tkanina, pod uvjetom da vrijednost upotrijebljenih nevezanih tkanina ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica ⁽⁴⁾	
	- Pribor za ovratnike i orukvice, razrezano	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
	- Ostalo	Proizvodnja od prede ⁽⁵⁾	
ex Poglavlje 63	Ostali gotovi tekstilni proizvodi; kompleti; rabljena odjeća i rabljeni tekstilni proizvodi; krpe; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
6301 do 6304	Deke, pokrivači, posteljina, itd; zavjese, itd; ostali proizvodi za uređenje stana:		
	- od pusta, od netkanog materijala	Proizvodnja od ⁽⁶⁾ : - prirodnih vlakana, ili - kemijskih materijala ili tekstilne pulpe	
	- ostali:		
	- - vezeni	Proizvodnja od jednonitnog nebijeljene prede ⁽⁷⁾⁽⁸⁾ ili proizvodnja od nevezanih tkanina (osim pletenih i kukičanih), pod uvjetom da vrijednost upotrijebljenih nevezanih tkanina ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
	- - ostalo	Proizvodnja od jednonitne nebijeljene prede ⁽⁹⁾⁽¹⁰⁾	
6305	Vreće i vrećice za pakiranje robe	Proizvodnja od ⁽¹¹⁾ : - prirodnih vlakana - sintetičkih ili umjetnih rezanih vlakana, negrebenanih ili nečešljanih ili na drugi način obrađenih za predenje, ili - Kemijskih materijala ili tekstilne pulpe	
6306	Cerade, nadstrešnice i vanjski platneni zastori; šatori; jedra za čamce, daske za jedrenje ili suhozemna vozila; proizvodi za kampiranje:		
	- od netkanog materijala	Proizvodnja od ⁽¹²⁾⁽¹³⁾ : - prirodnih vlakana, ili - kemijskih materijala ili tekstilne pulpe	
	- ostalo	Proizvodnja od jednonitne nebijeljene prede ⁽¹⁴⁾⁽¹⁵⁾	
6307	Ostali gotovi proizvodi, uključujući modne krojeve za odjeću	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
6308	Kompleti što se sastoje od komada tkanine i prede, s priborom ili bez pribora, za izradu prostirki, tapiserija, vezenih stolnjaka ili	Svaki proizvod u setu mora zadovoljavati određeno pravilo što važi i kad nije u setu. Međutim, u setu mogu biti proizvodi bez podrijetla, pod uvjetom da	

¹ Vidjeti Uvodnu napomenu 6.² Vidjeti Uvodnu napomenu 6.³ Vidjeti Uvodnu napomenu 6.⁴ Vidjeti Uvodnu napomenu 6.⁵ Vidjeti Uvodnu napomenu 6.⁶ Za specijalne uvjete u vezi proizvoda izrađenih od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.⁷ Vidjeti Uvodnu napomenu 6.⁸ Za vezene ili kačkane proizvode, neelastične ili gumirane, dobivene spajanjem dijelova trikotaže (rezanih ili odmah oblikovanih), vidjeti Uvodnu napomenu 6.⁹ Vidjeti Uvodnu napomenu 6.¹⁰ Za vezene ili kačkane proizvode, neelastične ili gumirane, dobivene spajanjem dijelova trikotaže (rezanih ili odmah oblikovanih), vidjeti Uvodnu napomenu 6.¹¹ Za specijalne uvjete u vezi proizvoda izrađenih od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.¹² Za specijalne uvjete u vezi proizvoda izrađenih od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.¹³ Vidjeti Uvodnu napomenu 6.¹⁴ Za specijalne uvjete u vezi proizvoda izrađenih od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.¹⁵ Vidjeti Uvodnu napomenu 6.

	ubrusa ili sličnih tekstilnih proizvoda, pripremljeni u pakiranju za prodaju na malo	njihova ukupna vrijednost ne premašuje 15% cijene seta fco tvornica	
ex Poglavlje 64	Obuća, nazuvci i slični proizvodi; dijelovi takvih proizvoda; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim od složenog gornjišta obuće pričvršćenog na unutarnje potplate ili druge dijelove potplata iz tarifnog broja 6406	
6406	Dijelovi obuće (uključujući gornjište pričvršćeno ili ne na unutarnju potplatu osim na vanjsku potplatu); ulošci za obuću, umeci za potpetice i slični proizvodi; nazuvci i slični proizvodi i njihovi dijelovi	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
ex Poglavlje 65	Šeširi, kape i ostala pokrivala glave, i njihovi dijelovi, osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
6505	Šeširi i druga pokrivala glave, pleteni ili kačkani, ili izrađeni od čipke, pusta ili drugih tekstilnih metražnih materijala (osim od vrpca), postavljeni ili nepostavljeni ili ukrašeni; mreže za kosu bilo od kojeg materijala, postavljene ili nepostavljene ili ukrašene	Proizvodnja od prede ili tekstilnih vlakana ⁽¹⁾	
ex Poglavlje 66	Kišobrani, suncobrani, štapovi, bičevi, korbači i njihovi dijelovi; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
6601	Kišobrani, suncobrani (uključujući štapove-kišobrane, vrtlarske kišobrane i slične kišobrane)	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
Poglavlje 67	Perje i paperje, preparirano i proizvodi izrađeni od perja i paperja; umjetno cvijeće; proizvodi od ljudske kose	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
ex Poglavlje 68	Proizvodi od kamena, sadre, cementa, betona, azbesta, tinjca ili sličnih materijala; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
ex 6803	Proizvodi od prirodnog ili aglomeriranog škriljevca	Proizvodnja od obrađenog škriljevca	
ex 6812	Proizvodi od azbesta; proizvodi od mješavina na osnovi azbesta i magnezijeva karbonata	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja	
ex 6814	Proizvodi od tinjca, uključujući i aglomerirani ili rekonstituirani tinjac, na podlozi od papira, kartona ili ostalih materijala	Proizvodnja od obrađenog tinjca (obuhvaćen aglomerirani ili rekonstituirani tinjac)	
Poglavlje 69	Keramički proizvodi	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
ex Poglavlje 70	Staklo i stakleni proizvodi; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
ex 7003, ex 7004 i ex 7005	Staklo s nereflektirajućim slojem	Proizvodnja od materijala iz tarifnog broja 7001	
7006	Staklo iz tarifnih brojeva 7003, 7004 ili 7005, savijeno, s obrađenim rubovima, gravirano, brušeno, emajlirano ili na drugi način obrađeno, ali neuokvireno ili spojeno s drugim materijalima:		
	- Postakljene podloge, obložene tankim dielektričnim filmom, poluprovodljivim, sukladno SEMII standardima ⁽²⁾	Proizvodnja od materijala (podloge) iz tarifnog broja 7006	
	- Ostalo	Proizvodnja od materijala iz tarifnog broja 7001	
7007	Sigurnosno staklo, od kaljenog ili slojevitog stakla	Proizvodnja od materijala iz tarifnog broja 7001	
7008	Višeslojni zidni elementi za izolaciju, od stakla	Proizvodnja od materijala iz tarifnog broja 7001	
7009	Staklena zrcala, uokvirena ili neuokvirena, uključujući retrovizore	Proizvodnja od materijala iz tarifnog broja 7001	
7010	Boce, tegle, lonci, fiole, ampule i ostali spremnici, od stakla, za transport ili pakiranje robe; tegle za čuvanje od stakla; čepovi, poklopci i ostali zatvarači, od stakla	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda ili rezanje staklenih predmeta, pod uvjetom da ukupna vrijednost upotrijebljenih nerezanih staklenih predmeta ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
7013	Stakleni proizvodi koji se upotrebljavaju za stolom, u kuhinji, u toaletne svrhe, u uredima, za unutarnju dekoraciju ili slične svrhe (osim onih iz tarifnih brojeva 7010 ili 7018)	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda ili rezanje staklenih predmeta, pod uvjetom da ukupna vrijednost upotrijebljenih nerezanih staklenih predmeta ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica ili ukrašavanje rukom (izuzevši svilov tisak) puhanih staklenih predmeta, pod uvjetom da ukupna vrijednost upotrijebljenih puhanih staklenih predmeta	

¹ Vidjeti Uvodnu napomenu 6.

² SEMII – Institut za poluprovodničku opremu i materijale.

ex 7019	Predmeti od staklenih vlakana (osim prede)	ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja od: - neobojenih svitaka, roving prede, prede ili rezanog vlakna, ili - staklene vune	
ex Poglavlje 71	Prirodni ili kultivirani biseri, drago ili poludrago kamenje, plemeniti kovine, kovine platirani plemenitim kovinama, i proizvodi od njih, imitacije nakita; kovani novac, osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
ex 7101	Prirodni ili kultivirani biseri sortirani i privremeno nanizani radi lakšeg transporta	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
ex 7102, ex 7103 i ex 7104	Obrađeno drago ili poludrago kamenje (prirodno, sintetičko ili rekonstruirano)	Proizvodnja od neobrađenog dragog ili poludragog kamenja	
7106, 7108 i 7110	Plemenite kovine: - neobrađene	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim onih iz tarifnih brojeva 7106, 7108 i 7110 ili elektrolitička, termička ili kemijska separacija plemenitih kovina iz tarifnih brojeva 7106, 7108 ili 7110 ili međusobno legiranje plemenitih kovina iz tarifnih brojeva 7106, 7108 ili 7110 ili njihovo legiranje s prostim kovinama	
ex 7107, ex 7109 i ex 7111	- poluobrađeni ili u prahu Kovine obložene plemenitim kovinama, polupreradeni	Proizvodnja od neobrađenih plemenitih kovina Proizvodnja od plemenitih kovina, neobrađenih	
7116	Predmeti od prirodnih ili kultiviranih bisera, dragog ili poludragog kamenja (prirodnih, sintetičkih ili rekonstruiranih)	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
7117	Imitacije nakita	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda ili proizvodnja od dijelova običnih kovina, neplatiranih ili prevučeni plemenitim kovinama, pod uvjetom da vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
ex Poglavlje 72	Željezo i čelik; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
7207	Poluproizvodi od željeza ili nelegiranog čelika	Proizvodnja od materijala iz tarifnog broja 7201, 7202, 7203, 7204 ili 7205	
7208 do 7216	Valjani plosnati proizvodi, žica i šipke, profili od željeza ili nelegiranog čelika	Proizvodnja od ingota ili drugih primarnih oblika iz tarifnog broja 7206	
7217	Hladno dobivena žica, od željeza ili nelegiranog čelika	Proizvodnja od polugotovih proizvoda iz tarifnog broja 7207	
ex 7218, 7219 do 7222	Polugotovi proizvodi, valjani plosnati proizvodi, šipke i profili od nerđajućeg čelika	Proizvodnja od ingota ili drugih primarnih oblika iz tarifnog broja 7218	
7223	Hladno dobivena žica od nerđajućeg čelika	Proizvodnja od polugotovih proizvoda iz tarifnog broja 7218	
ex 7224, 7225 do 7228	Polugotovi proizvodi, valjani ravni proizvodi, toplovaljana žica i šipke nepravilno namotani na kolutovima; šipke i profili od ostalih legiranih čelika; šuplje šipke za svrdla, od legiranih ili nelegiranih čelika	Proizvodnja od ingota i drugih primarnih oblika iz tarifnog broja 7206, 7218 ili 7224	
7229	Hladno dobivena žica od ostalih legiranih čelika	Proizvodnja od polugotovih proizvoda iz tarifnog broja 7224	
ex Poglavlje 73	Proizvodi od željeza ili čelika; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
ex 7301	Žmurje (talpe)	Proizvodnja od materijala iz tarifnog broja 7206	
7302	Dijelovi za izgradnju željezničkih ili tramvajskih kolosijeka od željeza ili čelika; tračnice, tračnice-vodilice i ozubljene račnice, skretnički jezičci, središta, potezne motke i drugi dijelovi križanja ili skretnica, pragovi, vezice, šinske stolice, klinovi šinskih stolica, podložne pločice, pričvrstne pločice, distantne šipke i motke i drugi dijelovi specijalno konstruirani za postavljanje, spajanje ili pričvršćivanje tračnici	Proizvodnja od materijala iz tarifnog broja 7206	
7304, 7305 i 7306	Cijevi, šuplji profili od željeza (osim od lijevanog željeza) ili čelika	Proizvodnja od materijala iz tarifnog broja 7206, 7207, 7218 ili 7224	
ex 7307	Cijevi ili pribor za cijevi od nerđajućeg čelika (ISO br. X5CrNiMo 1712), koji se sastoji iz više dijelova	Izvrtnje, bušenje, razvrtavanje, izvlačenje, bušenje, pjeskarenje od neobrađenih materijala, pod uvjetom da ukupna vrijednost upotrijebljenih neobrađenih kovina ne premašuje 35% cijene proizvoda fco tvornica	

7308	Konstrukcije (osim montažnih zgrada iz tarifnog broja 9406) i dijelovi konstrukcija (npr. mostovi i sekcije mostova, vrata za brane, tornjevi, rešetkasti stubovi, krovovi, krovni kosturi, vrata i prozori i okviri za njih, pragovi za vrata, roloji, ograde i stubovi), od željeza ili čelika; limovi, šipke, profili, cijevi i slično, pripremljeni za uporabu u konstrukcijama, željezni ili čelični	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, zavareni kutovi, kalupi i profili iz tarifnog broja 7301 ne smiju se upotrijebiti	
ex 7315	Lanci protiv klizanja	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 7315 ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
ex Poglavlje 74	Bakar i bakreni proizvodi; osim:	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
7401	Bakrenac; cement bakar (precipitat bakar)	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
7402	Nerafinirani bakar; bakrene anode za elektrolitsko rafiniranje	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
7403	Rafinirani bakar i slitine bakra, sirovi:		
	- Rafinirani bakar	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
	- Slitine bakra i rafinirani bakar koji sadrži druge elemente	Proizvodnja od rafiniranog bakra, sirovog ili od strugotina	
7404	Otpaci i ostaci, bakreni	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
7405	Predslitine bakra	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
ex Poglavlje 75	Nikl i proizvodi od nikla; osim:	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
7501 do 7503	Niklov kamenac, sinterirani oksidi nikla i drugi međuproizvodi metalurgije nikla; sirovi nikl; nikleni otpaci i ostaci	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
ex Poglavlje 76	Aluminij i aluminijски proizvodi osim:	Proizvodnja u kojoj: - svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda, i - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
7601	Aluminij, sirovi	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih proizvoda ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica ili proizvodnja termičkim ili elektrolitičkim postupkom od nelegiranog aluminija ili od otpadaka i ostataka aluminija	
7602	Otpaci i ostaci od aluminija	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
ex 7616	Proizvodi aluminija osim mreža, ograda, rešetaka, proizvoda za pojačanje i sličnih (uključujući beskrajne vrpce) od aluminijске žice, te ekspanzirane kovine aluminija	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, žičane mreže, ograde, rešetke, proizvodi za pojačanje i slično (uključujući beskrajne vrpce) od aluminijске žice, ili ekspanzirane kovine aluminija, mogu se upotrijebiti; i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
Poglavlje 77	Rezervirano za eventualnu novu uporabu u HS		
ex Poglavlje 78	Olovo i olovni proizvodi; osim:	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
7801	Sirovo olovo:		
	- Rafinirano olovo	Proizvodnja od olova u prvoj obradi ili "obrađenog" olova	
	- Ostalo	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, otpaci i ostaci iz tarifnog broja 7802 se ne mogu koristiti	
7802	Ostaci i otpaci, olovni	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
ex Poglavlje 79	Cink i proizvodi od cinka; osim:	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja	

		proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
7901	Cink, sirovi	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, otpaci i ostaci iz tarifnog broja 7902 se ne mogu koristiti	
7902	Ostaci i otpaci, od cinka	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
ex Poglavlje 80	Kositar i proizvodi od kositra; osim:	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
8001	Kositar, sirovi	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, otpaci i ostaci iz tarifnog broja 8002 se ne mogu koristiti	
8002 i 8007	Ostaci i otpaci od kositra; ostali proizvodi od kositra	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
Poglavlje 81	Ostale obične kovine, kermeti; proizvodi od njih:		
	- Ostale obične kovine, sirovi; proizvodi od njih	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz istog tarifnog kao proizvod ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
	- Ostalo	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
ex Poglavlje 82	Alati, nožarski proizvodi, kašike i viljuške, od običnih kovina; njihovi dijelovi od običnih kovina; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
8206	Alati iz dva ili više tarifnih brojeva od 8202 do 8205, u setovima za prodaju na malo	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim onih iz tarifnih brojeva 8202 do 8205. Međutim, alati iz tarifnih brojeva 8202 do 8205 mogu biti upotrijebljeni u sklopu seta, pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne premašuje 15% cijene proizvoda fco tvornica	
8207	Zamjenjivi alat za ručne sprave, sa ili bez mehaničkog pogona, ili za alatne strojeve (npr. za prešanje, utiskivanje, duboko izvlačenje, kovanje, štancanje, probijanje, narezivanje i urezivanje navoja, bušenje, proširivanje provrta, provlačenje, glodanje ili tokarenje) uključujući matrice za vučenje ili istiskivanje kovina te alat za bušenje stijena i zemlje	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
8208	Noževi i oštrice, za strojeve ili mehaničke uređaje	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
ex 8211	Noževi sa oštricama, nazubljenim ili ne (uključujući vrtlarske noževe), osim noževa iz tarifnog broja 8208	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, oštrice noževa i drške od običnih kovina se mogu upotrijebiti	
8214	Ostali nožarski proizvodi (npr. strojevi za šišanje i strižu, mesarske ili kuhinjske satare, mesarske sjekire i noževi za sjeckanje mesa, noževi za papir); setovi i instrumenti za manikir ili pedikir (uključujući i rašpe za nokte)	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, ručke od običnih kovina se mogu upotrijebiti	
8215	Žlice, vilice, grabilice, žlice za obiranje, lopatice za serviranje kolača, noževi za ribu, noževi za maslac, štipaljke za šećer i sličan kuhinjski ili stoni pribor	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, ručke od običnih kovina se mogu upotrijebiti	
ex Poglavlje 83	Razni proizvodi od običnih kovina; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
ex 8302	Ostali okov, pribor i slični proizvodi prikladni za građenje, i automatski zatvarači vrata	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, drugi materijali iz tarifnog broja 8302 mogu se upotrijebiti, pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne premašuje 20% cijene proizvoda fco tvornica	
ex 8306	Kipovi i drugi ukrasni predmeti, od običnih kovina	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, drugi materijali iz tarifnog broja 8306 mogu biti upotrijebljeni, pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica	
ex Poglavlje 84	Nuklearni reaktori, kotlovi, strojevi i mehanički uređaji; njihovi dijelovi; osim:	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica
ex 8401	Nuklearni gorivi elementi	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja,	Proizvodnja u kojoj

		osim broja proizvoda	vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica
8402	Kotlovi za proizvodnju vodene ili druge pare (osim kotlova za centralno grijanje toplom vodom koji mogu proizvoditi paru niskog pritiska); kotlovi za pregrijanu vodu	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 25% cijene proizvoda fco tvornica
8403 i ex 8404	Kotlovi za centralno grijanje, osim kotlova iz tarifnog broja 8402 i pomoćni uređaji za kotlove za centralno grijanje	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim onih iz tarifnih brojeva 8403 i 8404	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica
8406	Turbine na vodenu i drugu paru	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
8407	Klipni motori s unutarnjim izgaranjem na paljenje pomoću svjećica, s pravolinijskim ili rotacijskim kretanjem klipa	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
8408	Klipni motori s unutarnjim izgaranjem na paljenje pomoću kompresije (dizelski ili polidizelski motori)	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
8409	Dijelovi prikladni isključivo ili uglavnom za uporabu sa motorima iz tarifnog broja 8407 ili 8408	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
8411	Turbomlazni motori, turbopropelerni motori i ostale plinske turbine	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 25% cijene proizvoda fco tvornica
8412	Ostali pogonski strojevi i motori	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
ex 8413	Sisaljke za potiskivanje s rotacijskim kretanjem	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 25% cijene proizvoda fco tvornica
ex 8414	Industrijski ventilatori, puhala i slično	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 25% cijene proizvoda fco tvornica
8415	Uređaji za klimatizaciju, s ventilatorom na motorni pogon i elementima za mijenjanje topline i vlažnosti, uključujući strojeve u kojima vlažnost ne može biti posebno regulirana	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
8418	Hladnjaci, zamrzivači i ostali uređaji za hlađenje ili zamrzavanje, električni ili drugi; toplinske sisaljke osim uređaja za klimatizaciju iz tarifnog broja 8415	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez podrijetla ne premašuje vrijednost svih upotrijebljenih materijala s podrijetlom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 25% cijene proizvoda fco tvornica
ex 8419	Strojevi i uređaji za drvenu industriju, industriju za proizvodnju papirne mase i papira i kartona	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - u gore spomenutim granicama, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz istog tarifnog broja kao proizvod, ne premašuje 25% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica
8420	Kalenteri ili ostali strojevi za valjanje, osim onih za kovine ili staklo, te valjci za njih	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - u gore spomenutim granicama, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz istog tarifnog broja kao proizvod, ne premašuje 25% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica
8423	Vage (sa izuzetkom vaga osjetljivosti od 5	Proizvodnja:	Proizvodnja u kojoj

	centigrama ili finijih), uključujući i strojeve za brojenje ili kontrolu koje rade na osnovi vaganja mase; utezi za vage svih vrsta	- od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 25% cijene proizvoda fco tvornica
8425 do 8428	Strojevi i uredaji za dizanje, rukovanje, istovar ili utovar	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - u gore spomenutim granicama, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 8431, ne premašuje 10% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica
8429	Buldožeri, angložeri, grejderi, ravnjači, skreperji, bageri (gliboderi), utovarivači s žlicom, strojevi za nabijanje i cestovni valjci, samohodni:		
	- Cestovni valjci	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
	- Ostali	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - u gore spomenutim granicama, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 8431, ne premašuje 10% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica
8430	Ostali strojevi za premještanje, ravnanje, struganje, kopanje, nabijanje, vadenje ili bušenje zemlje, minerala ili rudača; zabijala i strojevi za vadenje pilota; plugovi za snijeg i snjegočistači	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - u gore spomenutim granicama, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 8431, ne premašuje 10% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica
ex 8431	Dijelovi prikladni za uporabu isključivo ili uglavnom sa cestovnim valjcima	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
8439	Strojevi za proizvodnju celuloze od vlaknastih celuloznih materijala ili Strojevi za proizvodnju ili dovršavanje papira ili kartona	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - u gore spomenutim granicama, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz istog tarifnog broja kao proizvod, ne premašuje 25% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica
8441	Ostali strojevi za preradu papirne mase, papira ili kartona, uključujući strojeve za rezanje svih vrsta	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - u gore spomenutim granicama, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz istog tarifnog broja kao proizvod, ne premašuje 25% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica
ex 8443	Pisači, za uredske uredaje (na primjer uredaji za automatsku obradu podataka, uredaji za obradu teksta, i dr.)	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
8444 do 8447	Strojevi iz ovih tarifnih brojeva za uporabu u tekstilnoj industriji	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
ex 8448	Pomoćni strojevi i uredaji za uporabu sa strojevima iz tarifnog broja 8444 i 8445	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
8452	Strojevi za šivenje, osim strojeva za prošivanje knjiga iz tarifnog broja 8440; pokućstvo, postolja i poklopci posebno pripremljeni za strojeve za šivenje; igle za strojeve za šivenje:		
	- Strojevi za šivenje (samo strojevi sa verižnim bodom), s glavama težine najviše 16 kg bez motora ili 17 kg s motorom	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica, - vrijednost svih materijala bez podrijetla upotrijebljenih za slaganje glave (bez motora) ne premašuje vrijednost svih upotrijebljenih materijala s podrijetlom, i - uredaji za zatezanje niti, za kačkanje i aparati za cik-cak moraju biti s podrijetlom	
	- Ostalo	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
8456 do 8466	Alatni strojevi i strojevi i njihovi dijelovi i pribor iz tarifnih brojeva 8456 do 8466	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
8469 do 8472	Uredski strojevi (npr. pisaći strojevi, strojevi za računanje, strojevi za automatsku obradu podataka, strojevi za umnožavanje, strojevi za	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	

	spajanje)		
8480	Kalupnici za lijevaonice kovina; modelne ploče; modeli za kalupe; kalupi za kovine (osim kalupa za ingote), kovinske karbide, staklo, mineralne tvari, gumu ili plastične mase	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
8482	Kuglični ili valjni ležaji	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 25% cijene proizvoda fco tvornica
8484	Brtve od metalnih listova kombinirani s drugim materijalom ili od dva ili više slojeva kovina; setovi brtava, različitih po sastavu materijala, u vrećicama, omotima ili sličnim pakiranjima; mehaničke brtve	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
ex 8486	- Alatni strojevi za obradu svih vrsta materijala odvajanjem materijala laserom ili drugim svjetlosnim ili fotonskim snopom, ultrazvukom, elektroerozijom, elektrokemijskim postupkom, snopom elektrona, snopom iona ili mlazom plazme	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
	- Alatni strojevi (uključujući prese) za obradu kovina savijanjem, presavijanjem, ispravljanjem, ravnanjem, sječenjem, bušenjem ili urezivanjem		
	- Alatni strojevi za obradu kamena, keramike, betona, azbestnog cementa ili sličnih mineralnih materijala ili za hladnu obradu stakla		
	- Dijelovi i pribor priladni za uporabu isključivo ili uglavnom sa strojevima iz tarifnih brojeva 8456, 8462 i 8464		
	- Šablonski instrumenti za obilježavanje koji se koriste za proizvodnju maski i mrežica od podloga presvučenih fotoosjetljivim tvarima; njihovi dijelovi i pribor		
	- Kalupi, za livenje pod tlakom ili brizganjem	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
	- Ostali strojevi za dizanje, rukovanje, utovar ili istovar	Proizvodnja: - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez podrijetla ne premašuje vrijednost svih upotrijebljenih materijala s podrijetlom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica
	- Dijelovi prikladni za upotrebu isključivo ili uglavnom sa strojevima iz tarifnog broja 8428	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
	- Kamere koje se koriste za pripremu ploča za tiskanje ili cilindara koji su aparati za pravljenje modela koji se koriste za proizvodnju maski ili mrežica od podloga presvučenih fotoosjetljivim tvarima; njihovi dijelovi i pribor	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje vrijednost 40% cijene proizvoda fco tvornica - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez podrijetla ne premašuje vrijednost svih upotrijebljenih materijala s podrijetlom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica
8487	Dijelovi strojeva bez električnih priključaka, izolatora, svitaka, kontakata, ili drugih električnih dijelova, koji nisu spomenuti niti obuhvaćeni na drugom mjestu u ovom Poglavlju	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
ex Poglavlje 85	Električni strojevi i oprema i njihovi dijelovi; aparati za snimanje ili reprodukciju zvuka; televizijski aparati za snimanje ili reprodukciju slike i zvuka, i dijelovi i pribor za te proizvode; osim:	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% vrijednosti proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica
8501	Elektromotori i električni generatori (osim generatorskih agregata)	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - u gore spomenutim granicama, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 8503, ne premašuje 10% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica
8502	Električni generatorski agregati i rotacijski konvertori (pretvarači)	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica, i	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih

		- u gore spomenutim granicama, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnih brojeva 8501 i 8503, ne premašuje 10% cijene proizvoda fco tvornica	materijala ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica
ex 8504	Uredaji za napajanje strojeva za automatsku obradu podataka	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
ex 8517	Ostali aparati za prijenos ili primitak glasa, slika ili drugih podataka uključujući aparate za komunikaciju u bežičnoj mreži (kao lokalna mreža ili mreža širokog doseg) osim aparata za prijenos ili primitak iz tarifnog broja 8443, 8525, 8527 ili 8528	Proizvodnja: - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez podrijetla ne premašuje vrijednost svih upotrijebljenih materijala s podrijetlom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 25% cijene proizvoda fco tvornica
ex 8518	Mikrofoni i njihovi stalci; zvučnici, u zvučnim kutijama ili ne; audio-frekvencijska električna pojačala; električni setovi za pojačanje zvuka	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez podrijetla ne premašuje vrijednost svih upotrijebljenih materijala s podrijetlom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 25% cijene proizvoda fco tvornica
8519	Aparati za snimanje ili reprodukciju zvuka	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez podrijetla ne premašuje vrijednost svih upotrijebljenih materijala s podrijetlom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica
8521	Aparati za pohranjivanje i reprodukciju slike, sa ili bez videoprijamnika	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez podrijetla ne premašuje vrijednost svih upotrijebljenih materijala s podrijetlom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica
8522	Dijelovi i pribor prikladni za uporabu samo ili uglavnom s aparatima iz tarifnih brojeva 8519 do 8521	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
8523	- Pripremljene nesnimljene podloge za snimanje zvuka ili slična snimanja drugih zapisa uključujući matrice i galvanske otiske za proizvodnju diskova, osim proizvoda iz Poglavlja 37	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
	- Ploče, vrper i ostale snimljene podloge sa zvučne ili druge slično snimljene pojave, uključujući matrice i galvanske otiske, sa izuzetkom proizvoda iz Poglavlja 37	Proizvodnja: - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - u gore spomenutim granicama, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 8523, ne premašuje 10% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica
	- Kartice za detekciju i "pametne kartice" sa dva ili više elektronički integriranih sklopova	Proizvodnja: - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - u gore spomenutim granicama, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 8541 i 8542, ne premašuje 10% cijene proizvoda fco tvornica ili postupak raspršivanja pri čemu su integrirani sklopovi oblikovani na poluprovodničkoj podlozi selektivnim uvođenjem odgovarajućeg topila - dopanta, ne uzimajući u obzir, da li su sklopovi sastavljeni i/ili testirani u zemlji, koja nije navedena u člancima 3. i 4.	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 25% cijene proizvoda fco tvornica
	- "Pametne kartice" sa jednim elektronički integriranim sklopom	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica
8525	Odašiljači za radiotelefoniju, radiotelegrafiju, radiodifuziju ili televiziju, bilo ili ne, s ugrađenim prijamačnikom ili aparatom za snimanje zvuka ili reprodukciju zvuka; televizijske kamere; videokamere za nepomične slike i druge videokamere (kamkorderi); digitalne kamere	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez podrijetla ne premašuje vrijednost svih upotrijebljenih materijala s podrijetlom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 25% cijene proizvoda fco tvornica
8526	Radari, uređaji za radionavigaciju i radiouređaji za daljinsko upravljanje	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez podrijetla ne premašuje vrijednost svih upotrijebljenih materijala s podrijetlom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 25% cijene proizvoda fco tvornica

8527	Prijamnici za radiotelefoniју, radiotelegrafiju i radiodifuziju, kombinirani ili ne, u istom kućištu, s aparatom za snimanje ili reprodukciju zvuka ili satom	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez podrijetla ne premašuje vrijednost svih upotrijebljenih materijala s podrijetlom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 25% cijene proizvoda fco tvornica
8528	- Monitori i projektori, bez ugrađenog televizijskog prijammnika, koji se uglavnom ili isključivo koriste u sustavu za automatsku obradu podataka iz tarifnog broja 8471	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
	- Ostali monitori i projektori, bez ugrađenog televizijskog prijammnika; Televizijski prijammnici sa ili bez ugrađenog prijammnika za radio difuziju ili aparata za snimanje ili reprodukciju zvuka ili slike;	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez podrijetla ne premašuje vrijednost svih upotrijebljenih materijala s podrijetlom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 25% cijene proizvoda fco tvornica
8529	Dijelovi prikladni uglavnom ili isključivo za uporabu s aparatima iz tarifnih brojeva 8525 do 8528:		
	- namijenjeni uglavnom ili isključivo za uporabu s videoaparatom za snimanje ili reprodukciju	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
	- namijenjeni uglavnom ili isključivo za uporabu sa monitorima i projektorima, bez ugrađenog televizijskog prijammnika, koji se uglavnom ili isključivo koriste u sustavu za automatsku obradu podataka iz tarifnog broja 8471	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica
	- ostalo	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez podrijetla ne premašuje vrijednost svih upotrijebljenih materijala s podrijetlom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 25% cijene proizvoda fco tvornica
8535	Električni aparati za uključivanje i isključivanje ili zaštitu električnih strujnih kola, ili za ostvarivanje priključivanja za ili u električnim strujnim kolima za napon preko 1000 V	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - u gore spomenutim granicama, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 8538, ne premašuje 10% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica
8536	Električni aparati za uključivanje i isključivanje ili zaštitu električnih strujnih kola, ili za ostvarivanje priključivanja za ili u električnim strujnim krugovima za napon preko 1000 V	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - u gore spomenutim granicama, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 8538, ne premašuje 10% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica
	- Konektori za optička vlakna, snopove optičkih vlakana ili kablove		
	-- od plastike	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
	-- od keramike	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
	-- od bakra	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
8537	Ploče, pultovi, stolovi, ormari i ostali nosači, opremljeni s dva ili više aparata iz tarifnog broja 8535 ili 8536, za električno upravljanje ili raspodjelu električne energije, uključujući one s ugrađenim instrumentima ili aparatima iz Poglavlja 90, i uređajima za numeričko upravljanje, osim komutacijskih aparata iz tarifnog broja 8517	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - u gore spomenutim granicama, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 8538, ne premašuje 10% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica
ex 8541	Diode, tranzistori i slični poluprovodnički aparati, osim ploča još neizrezanih u čipove	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 25% cijene proizvoda fco tvornica
ex 8542	Elektronička integrirana kola i mikroskloпови: - Monolitna integrirana kola	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - u gore spomenutim granicama, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnih brojeva 8541 i	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 25% cijene proizvoda

		8542, ne premašuje 10% cijene proizvoda fco tvornica ili postupak difuzije (u kojoj su integralna kola formirana na podlozi poluprovodnika selektivnim uvođenjem odgovarajućeg dopanta), skopljena ili neskopljena i/ili testirana u zemlji koja nije navedena u člancima 3 i 4.	fco tvornica
	- Multičipna integrirana kola koja su dijelovi strojeva ili aparata, koji nisu spomenuti niti obuhvaćeni na drugom mjestu u ovom Poglavlju	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
	- Ostalo	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - u gore spomenutim granicama, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnih brojeva 8541 i 8542, ne premašuje 10% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 25% cijene proizvoda fco tvornica
8544	Izolirana žica (uključujući lakiranu ili anodiranu žicu), kabeli (uključujući koaksijalne kabeli) i ostali izolirani električni provodnici, sa ili bez konektora; kabeli od optičkih vlakana, izrađeni od pojedinačno oplštenih vlakana, kombinirani ili ne s električnim provodnicima ili sa ili bez konektora	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
8545	Ugljene elektrode, ugljene četkice, ugljen za žarulje, ugalj za baterije i drugi proizvodi od grafita ili od drugih vrsta ugljika, sa ili bez kovina, za električne svrhe	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
8546	Električni izolatori od bilo kojeg materijala	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
8547	Izolacijski dijelovi za električne strojeve, uređaje ili opremu, izrađeni u cjelosti od izolacijskog materijala ili samo s manjim komponentama od kovina (npr. čahure s navojem) ugrađenim za vrijeme presovanja isključivo radi spajanja, osim izolatora iz tarifnog broja 8546; cijevi za električne provodnike i spojnice za njih, od običnih kovina, obložene izolacijskim materijalom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
8548	- Otpaci i ostaci od primarnih ćelija, primarnih baterija i električnih akumulatora; istrošene primarne ćelije, primarne baterije i električni akumulatori; električni dijelovi strojeva ili aparata, nespomenuti niti obuhvaćeni na drugom mjestu u ovom Poglavlju	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
ex Poglavlje 86	Željezničke ili tramvajske lokomotive, njihovi dijelovi; željeznički ili tramvajski kolosiječni sklopovi i pribor i njihovi dijelovi; mehanička (uključujući elektromehaničku) signalna oprema za promet svih vrsta; osim:	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
8608	Kolosiječni sklopovi i pribor; mehanička (uključujući elektromehaničku) oprema za signalizaciju, sigurnost ili oprema za kontrolu i upravljanje u prometu na prugama, tramvajima, cestama, unutarnjim vodenim putevima, parkiralištima, lučkim postrojenjima ili zračnim lukama; njihovi dijelovi	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica
ex Poglavlje 87	Vozila, osim tračničkih vozila, i njihovi dijelovi i pribor; osim:	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
8709	Samokretna radna kolica (autokare), bez uređaja za dizanje ili rukovanje, koja se upotrebljavaju u tvornicama, skladištima, lukama ili zračnim lukama za prijevoz robe na kratkim udaljenostima; vučna vozila koja se upotrebljavaju na peronima željezničkih kolodvora; dijelovi navedenih vozila	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica
8710	Tenkovi i druga oklopna borbena vozila, motorizirana, opremljena ili neopremljena oružjem, i dijelovi takvih vozila	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica
8711	Motocikli (uključujući mopede) i bicikli opremljeni s pomoćnim motorom, sa ili bez		

	bočne prikolice; бочне приколце: - s klipnim motorom (osim rotacijskih klipnih motora) obujma cilindra: -- do 50 cm ³	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez podrijetla ne premašuje vrijednost svih upotrijebljenih materijala s podrijetlom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 20% cijene proizvoda fco tvornica
	-- preko 50 cm ³	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez podrijetla ne premašuje vrijednost svih upotrijebljenih materijala s podrijetlom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 25% cijene proizvoda fco tvornica
	- ostalo	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez podrijetla ne premašuje vrijednost svih upotrijebljenih materijala s podrijetlom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica
ex 8712	Bicikli bez kugličnih ležajeva	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim onih iz tarifnog broja 8714	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica
8715	Dječja kolica i njihovi dijelovi	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica
8716	Prikolice i poluprikolice; ostala vozila, nesamokretna; njihovi dijelovi	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica
ex Poglavlje 88	Letjelice, svemirske letjelice i njihovi dijelovi; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica
ex 8804	Rotošuti	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, uključujući ostale materijale iz tarifnog broja 8804	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica
8805	Oprema za lansiranje zrakoplova; palubni zaustavljivači zrakoplova ili slična oprema; zemaljski trenažeri letenja; dijelovi navedenih proizvoda	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica
Poglavlje 89	Brodovi, brodice i ploveće konstrukcije	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, trupovi broda iz tarifnog broja 8906 ne smiju se upotrebljavati	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica
ex Poglavlje 90	Optički, fotografski, kinematografski, mjerni i kontrolni instrumenti, instrumenti za ispitivanje točnosti, medicinski ili hirurški instrumenti i aparati; njihovi dijelovi i pribor; osim:	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica
9001	Optička vlakna i snopovi optičkih vlakana; kabeli od optičkih vlakana osim onih iz tarifnog broja 8544; listovi i ploče od polarizirajućeg materijala, leće (uključujući kontaktne leće), prizme, zrcala, i ostali optički elementi, od bilo kojeg materijala, nemontirani, osim takvih elemenata od stakla optički neobrađenih	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
9002	Leće, prizme, zrcala i drugi optički elementi, od bilo kojeg materijala, montirani, koji su	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco	

	dijelovi ili pribor za instrumente ili uređaje, osim takvih elemenata od stakla optički neobrađenih	tvornica	
9004	Naočale i slični proizvodi, krekijski, zaštitni ili ostali	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
ex 9005	Dalekozori (s jednim ili dva objektiva), optički teleskopi i njihova postolja, osim astronomskih refrakcijskih teleskopa i njihovih postolja	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica; i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez podrijetla ne premašuje vrijednost svih upotrijebljenih materijala s podrijetlom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica
ex 9006	Fotografske (osim kinematografskih) kamere; uređaj za fotografske bljeskalice i žarulje-bljeskalice osim žarulja s električnim paljenjem	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica; i - u kojoj vrijednosti svih upotrijebljenih materijala bez podrijetla ne premašuje vrijednost svih upotrijebljenih materijala s podrijetlom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica
9007	Kinematografske kamere i projektori, sa ili bez ugrađenih aparata za snimanje ili reprodukciju zvuka	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica; i - u kojoj vrijednosti svih upotrijebljenih materijala bez podrijetla ne premašuje vrijednost svih upotrijebljenih materijala s podrijetlom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica
9011	Optički mikroskopi, uključujući one za mikrofotografiju, mikrokinemafotografiju i mikroprojekciju	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica; i - u kojoj vrijednosti svih upotrijebljenih materijala bez podrijetla ne premašuje vrijednost svih upotrijebljenih materijala s podrijetlom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica
ex 9014	Ostali instrumenti i uređaji za navigaciju	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
9015	Instrumenti i aparati za geodeziju, topografiju, zemljomjerstvo, niveliranje, fotogrametriju, hidrografiju, okeanografiju, hidrologiju, meteorologiju ili geofiziku, osim kompasa; daljinomjeri	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
9016	Vage osjetljivosti do 5 centigrama ili finije, sa ili bez utega	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
9017	Instrumenti za crtanje, obilježavanje ili matematičko računanje (npr. aparati za crtanje, pantografi, kutomjeri, pribor za crtanje u setu, logaritamska računala, kalkulatori u obliku okrugle ploče); instrumenti za mjerenje duljine, koji se drže u ruci (npr. mjerne šipke i vrpce, mikrometri, pomična mjerila) nespomenuti i neobuhvaćeni na drugom mjestu u ovom Poglavlju	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
9018	Instrumenti i aparati u uporabi u medicinskim, hirurškim, zubarskim ili veterinarskim znanostima, uključujući scintigrafske aparate i druge elektromedicinske aparate te instrumente za ispitivanje vida:		
	- Zubarski stolci s ugrađenom zubarskom opremom ili aparatom za ispiranje usta vodom	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, uključujući ostale materijale iz tarifnog broja 9018	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica
	- Ostalo	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 25% cijene proizvoda fco tvornica
9019	Aparati za mehanoterapiju; aparati za masažu, aparati za psihološka testiranja; aparati za ozonoterapiju, oksigenoterapiju, aerosol	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih

	terapiju, umjetno disanje ili ostali terapijski aparati za disanje	- u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	materijala ne premašuje 25% cijene proizvoda fco tvornica
9020	Ostali aparati za disanje i plinske maske, osim zaštitnih maski bez mehaničkih dijelova i zamjenjivih filtera;	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 25% cijene proizvoda fco tvornica
9024	Strojevi i aparati za ispitivanje tvrdoće, čvrstoće na kidanje ili sabijanje, elastičnosti ili ostalih mehaničkih svojstava materijala (npr. kovina, drveta, tekstila, papira, plastičnih masa)	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
9025	Hidrometri i slični plutajući instrumenti, termometri, pirometri, barometri, higrometri i psihometri, sa ili bez mogućnosti registriranja, i kombinacije ovih instrumenta	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
9026	Instrumenti i aparati za mjerenje ili kontrolu protoka, razine, pritiska ili ostalih promjenjivih veličina tekućina ili plinova (npr. mjeraci protoka, pokazivači razine, manometri, topinomjeri), osim instrumenata i aparata iz tarifnih brojeva 9014, 9015, 9028 ili 9032	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
9027	Instrumenti i aparati za fizikalne ili kemijske analize (npr. polarimetri, refraktometri, spektrometri, uređaji za analizu plina ili dima), instrumenti i aparati za mjerenje i kontrolu viskoziteta, poroznosti, ekspanzije, površinskog napona i slično; instrumenti i aparati za kalorimetrijska, akustična i fotometrijska mjerenja ili kontrolu (uključujući ekspoziometre); mikrotomi	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
9028	Mjerila potrošnje ili proizvodnje plina, tekućine ili elektriciteta, uključujući mjerila za njihovo baždarenje:		
	- Dijelovi i pribor	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
	- Ostalo	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez podrijetla ne premašuje vrijednost svih upotrijebljenih materijala s podrijetlom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica
9029	Brojila okretaja, brojila proizvodnje, taksimetri, brojila kilometara, brojila koraka i slično; pokazivači brzine i tahometri, osim onih iz tarifnog broja 9014 ili 9015; stroboskopi:	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
9030	Osciloskopi, spektralni analizatori i ostali instrumenti i aparati za mjerenje ili ispitivanje električnih veličina, isključujući mjerila iz tarifnog broja 9028; instrumenti i aparati za mjerenje ili otkrivanje alfa, beta, gama, rentgenskih, svemirskih ili ostalih ionizirajućih zračenja	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
9031	Instrumenti, aparati i strojevi za mjerenje ili ispitivanje, nespomenuti niti obuhvaćeni na drugom mjestu u ovom Poglavlju; projektori profila	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
9032	Instrumenti i aparati za automatsku regulaciju ili upravljanje	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
9033	Dijelovi i pribor (nespomenuti i neobuhvaćeni na drugom mjestu u ovom Poglavlju) za strojeve, uređaje, instrumente ili aparate iz Poglavlja 90	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
ex Poglavlje 91	Satovi i ručni satovi i njihovi dijelovi; osim:	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
9105	Ostali satovi	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez podrijetla ne premašuje vrijednost svih upotrijebljenih materijala s podrijetlom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica
9109	Ostali satni mehanizmi, kompletni i sastavljeni	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica, i	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih

		- vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez podrijetla ne premašuje vrijednost svih upotrijebljenih materijala s podrijetlom	materijala ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica
9110	Kompletni satni mehanizmi (za osobne ili druge satove) nesastavljeni ili djelomično sastavljeni (mehanizmi u setovima); nekompletni satni mehanizmi (za osobne ili druge satove), sastavljeni; grubo kompletirani mehanizmi za satove (osobne ili druge)	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - u gore spomenutim granicama, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 9114 ne premašuje 10% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica
9111	Kućišta za ručne satove i dijelovi kutija	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica
9112	Kućišta i kutije za kućne, uredske i slične satove i kućišta i kutije sličnog tipa za drugu robu iz ovog Poglavlja, i njihovi dijelovi	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica
9113	Remeni i narukvice za ručne satove i dijelovi za njih		
	- od obične kovine, pozlaćeni, posrebrni, platinirani ili presvućeni plemenitim kovinama	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
	- ostalo	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
Poglavlje 92	Glazbala; dijelovi i pribor za takve proizvode	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica	
Poglavlje 93	Oružje i streljivo; njihovi dijelovi i pribor	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
ex Poglavlje 94	Pokušstvo; posteljina; madraci; nosači madraca, jastuci i slični punjeni proizvodi; svjetiljke i druga rasvjetna tijela, na drugom mjestu nespomenuti ili uključeni; osvijetljeni znakovi, osvijetljene pločice s imenima i slično; montažne zgrade; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica
ex 9401 i ex 9403	Pokušstvo od običnih kovina, presvućeno netapaciranom pamučnom tkaninom težine 300g/m ² ili manje	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda ili proizvodnja od pamučnih tkanina već proizvedenih u oblicima spremnim za uporabu sa materijalima iz tarifnog broja 9401 ili 9403, pod uvjetom da: - vrijednost tkanina ne premašuje 25% cijene proizvoda fco tvornica, i - su svi ostali upotrijebljeni materijali s podrijetlom i razvrstani unutar tarifnog broja različitog od tarifnog broja 9401 ili 9403	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 40% cijene proizvoda fco tvornica
9405	Svjetiljke i druga rasvjetna tijela, uključujući reflektore i njihovi dijelovi, na drugom mjestu nespomenuti niti obuhvaćeni; osvijetljeni znakovi, osvijetljene pločice s imenima i slično, sa stalno fiksnim svjetlosnim izvorom, i njihovi dijelovi na drugom mjestu nespomenuti niti obuhvaćeni	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
9406	Montažne zgrade	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
ex Poglavlje 95	Igračke, rekviziti za društvene igre i sport; njihovi dijelovi i pribor; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
ex 9503	Ostale igračke; umanjeni modeli i slični modeli za igru, s pogonom ili ne; slagalice svih vrsta	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
ex 9506	- Palice za golf i ostala oprema za golf	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, grubo oblikovani blokovi za izradu glava za golf štapove mogu biti upotrijebljeni	
ex Poglavlje 96	Razni proizvodi; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
ex 9601 i ex 9602	Proizvodi životinjskog, biljnog ili mineralnog podrijetla, za rezbarenje	Proizvodnja od materijala za rezbarenje iz istog tarifnog broja kao proizvod	
ex 9603	Metle i četke (osim metli i metlica od pruča,	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih	

	bez ili sa drškom, i četki od dlake vjeverica i lasica), mehaničke sprave za čišćenje poda koje se drže u ruci, bez motora, soboslikarski ulošci i valjci; brisači za podove i četke za paučinu	materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
9605	Putni setovi (neseseri) za osobnu toaletu, šivenje ili čišćenje cipela ili odijela	Svaki proizvod u setu mora udovoljavati pravilu koje bi važilo za taj proizvod u slučaju da nije uključen u set. Međutim, set može sadržavati i proizvode bez podrijetla, pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne premašuje 15% cijene seta fco tvornica	
9606	Dugmad, kopčice, koje se zatvaraju utiskivanjem ili na drugi način, dugmad za presvlačenje i ostali dijelovi tih proizvoda; nedovršena dugmad	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
9608	Kemijske olovke; flomasteri i markeri s vrhom od pusta ili drugog poroznog materijala; nalivpera i slična pera na punjenje; pera za kopiranje; patent-olovke, držala za pera, držala za olovke i slična držala; dijelovi (uključujući kape i klipse) navedenih proizvoda osim iz tarifnog broja 9609	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, pera ili njihovi vrhovi iz istog tarifnog broja kao proizvod mogu se koristiti	
9612	Vrpce za pisače strojeve ili slične vrpce, natopljene tiskarskom bojom ili drukčije pripremljene za davanje otisaka, uključujući na svicima ili u patronama; jastučići za žigove, natopljeni ili nenatopljeni, s kutijom ili bez kutije	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 50% cijene proizvoda fco tvornica	
ex 9613	Upaljači s električnom iskrom (piezo)	Proizvodnja u kojoj vrijednost upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 9613 ne premašuje 30% cijene proizvoda fco tvornica	
ex 9614	Lule za pušenje i glave lula	Proizvodnja od grubo obradenih blokova	
Poglavlje 97	Umjetnine, kolekcionarski predmeti i starine (antikviteti)	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	

ANEKS III

UZORCI POTVRDE O KRETANJU ROBE EUR. 1 I ZAHTJEVA ZA IZDAVANJE POTVRDE O KRETANJU ROBE EUR. 1

Uput za tiskanje

1. Svaki formular bit će 210 x 297 mm; može se dopustiti odstupanje od minus 5 mm ili plus 8 mm po duljini. Mora se koristiti bijeli papir, prilagođen za pisanje, bez mehaničke pulpe i težine ne manje od 25g/m². Na pozadini će imati otisnut zeleni "guilloche" uzorak, što omogućuje da bilo kakvo krivotvorenje mehaničkim ili kemijskim sredstvima bude uočljivo.

2. Nadležne vlasti Stranki mogu zadržati pravo tiskanja potvrde ili taj posao mogu povjeriti ovlaštenoj tiskari. U posljednjem slučaju, svaki formular mora sadržavati bilješku o takvom dopuštenju. Svaki formular mora imati otisnut naziv i adresu tiskare ili znak po kojem tiskara može biti prepoznata. Također će imati serijski broj, tiskan ili ne, na temelju kojeg se može prepoznati.

POTVRDA O KRETANJU ROBE

1. Izvoznik (naziv, puna adresa, zemlja)	EUR.1 No A 000.000		
	Prije popunjavanja obrasca vidjeti napomene na poleđini.		
3. Primateљ (naziv, puna adresa, zemlja) (neobvezno)	2. Potvrda se koristi u preferencijalnoj trgovini između		
	<p>.....</p> <p style="text-align: center;">i</p> <p>.....</p> <p>(unijeti odgovarajuće zemlje, skupine zemalja ili teritorije)</p>		
	4. Zemlja, skupina zemalja ili teritorija na kojoj se proizvodi smatraju proizvodima s podrijetlom	5. Zemlja, skupina zemalja ili teritorija na koju se roba šalje	
6. Informacije u svezi s prijevozom (neobvezno)	7. Napomene		
8. Broj stavke; Oznake i brojevi; Broj i vrsta omota ⁽¹⁾ ; Opis robe		9. Bruto masa (kg) ili druga mjera (litri, m ³ , itd.)	10. Fakture (neobvezno)
11. OVJERA CARINSKE SLUŽBE <i>Ovjerená deklaracija</i> Izvozni dokument ⁽²⁾ Obrazac Br: Od Carinarnica Zemlja ili teritorij izdavanja Pečat Mjesto i datum (potpis)		12. IZJAVA IZVOZNIKA Ja, doljepotpisani, izjavljujem da gore opisana roba zadovoljava uvjete potrebne za izdavanje ove potvrde. Mjesto i datum (potpis)	

⁽¹⁾ Ako roba nije u paketima, navesti broj predmeta ili napomenu „u rasutom stanju“
⁽²⁾ Popuniti samo ako to propisi zemlje izvoznice ili teritorije zahtijevaju.

ZAHTEJEV ZA POTVRDU O KRETANJU ROBE

1. Izvoznik (naziv, puna adresa, zemlja)	EUR.1 No A 000.000	
	Prije popunjavanja obrasca vidjeti nepomene na poledini.	
3. Primatelj (naziv, puna adresa, zemlja) (neobvezno)	2. Zahtjev da se potvrda koristi u preferencijalnoj trgovini između i (unijeti odgovarajuće zemlje, skupine zemalja ili teritorije)	
	4. Zemlja, skupina zemalja ili teritorija na kojoj se proizvodi smatraju proizvodima s podrijetlom	5. Zemlja, skupina zemalja ili teritorija na koju se roba šalje
6. Informacije u svezi s prijevozom (neobvezno)	7. Napomene	
8. Broj stavke; Oznake i brojevi; Broj i vrsta omota ⁽¹⁾; Opis robe	9. Bruto masa (kg) ili druga mjera (litri, m³, itd.)	10. Faktura (neobvezno)

⁽¹⁾ Ako roba nije u paketima, navesti broj predmeta ili napomenu „u rasutom stanju“

IZJAVA IZVOZNIKA

Ja, doljepotpisani izvoznik robe opisane na poleđini,

IZJAVLJUJEM da roba zadovoljava uvjete za izdavanje priložene potvrde;

DAJEM kako slijedi podatke na temelju kojih roba zadovoljava gore navedene uvjete:

.....
.....
.....
.....
.....

PODNOŠIM slijedeće dokazne dokumente ⁽¹⁾:

.....
.....
.....
.....
.....

OBVEZUJEM se da, na zahtjev nadležnih vlasti, podnesem svaki potrebiti dokument koji te vlasti mogu tražiti radi izdavanja priložene potvrde, te se obvezujem da ću, ukoliko bude zatraženo, prihvatiti svaku potrebnu provjeru mog knjigovodstva i svaku provjeru procesa proizvodnje gore spomenute robe, koju će provoditi navedene vlasti;

MOLIM izdavanje priložene potvrde za ovu robu.

.....
(Mjesto i datum)

.....
(Potpis)

⁽¹⁾ Na primjer: uvozni dokumenti, potvrde o kretanju robe, fakture, izjave proizvođača, itd, u svezi s proizvodima korištenim u proizvodnji ili ponovo izvezenom robom, u nepromijenjenom stanju.

ANEKS IV Tekst izjave na računu

Izjava na računu, čiji tekst je naveden u nastavku, mora biti izrađena sukladno napomenama. Međutim, napomene nije potrebno otisnuti.

Bosanskohercegovačke verzije

Izvoznik proizvoda obuhvaćenih ovom ispravom (carinsko ovlaštenje br.....⁽¹⁾) izjavljuje da su, osim ako je to drukčije izričito navedeno, ovi proizvodi.....⁽²⁾ preferencijalnog podrijetla.

Izvoznik proizvoda obuhvaćenih ovom ispravom (carinsko ovlaštenje br.....⁽¹⁾) izjavljuje da su, osim ako je to drukčije izričito navedeno, ovi proizvodi.....⁽²⁾ preferencijalnoga podrijetla.

Извозник производа обухваћених овом исправом (царинско овлашћење бр.....⁽¹⁾) изјављује да су, осим ако је то другачије изричито наведено, ови производи⁽²⁾ преференцијалног поријекла.

Turska verzija

İşbu Belge (Gümrük Onay No ...⁽¹⁾) kapsamındaki maddelerin ihracatçısı, aksi açıkça belirtilmedikçe, bu maddelerin.....⁽²⁾ tercihli maddeler olduğunu beyan eder.

Engleska verzija

The exporter of the products covered by this document (customs authorization No ...⁽¹⁾) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of ...⁽²⁾ preferential origin.

.....⁽³⁾

(Mjesto i datum)

.....⁽⁴⁾

(Potpis izvoznika, dodatno mora biti čitko navedeno ime osobe koja je izjavu potpisala)

⁽¹⁾ Kada izjavu na računu daje ovlašteni izvoznik, ovdje mora biti upisan broj ovlaštenja. Kada izjavu na računu nije dao ovlašteni izvoznik, riječi u zagradi ispuštaju se ili se taj prostor ostavlja prazan.

⁽²⁾ Navodi se podrijetlo proizvoda.

⁽³⁾ Ovi navodi mogu se ispustiti ako je podatak sadržan u samom dokumentu.

⁽⁴⁾ U slučajevima kada se ne zahtjeva potpis izvoznika, izuzeće potpisa također se odnosi na navođenje imena potpisnika.

ANEKS V
Proizvodi izuzeti od kumulacije predviđene u članku 3. i članku 4.

KN broj	Opis
1704 90 99	Ostali proizvodi od šećera koji ne sadrže kakao.
	Čokolada i ostali prehrambeni proizvodi koji sadrže kakao: - kakao prah, s dodanim šećerom ili drugim sredstvima za zaslađivanje;
1806 10 30	- - s masenim udjelom saharoze (uključujući invertni šećer izražen kao saharoza) ili izoglukoze izražene kao saharoza 65% ili većim ali manjim od 80%
1806 10 90	- - s masenim udjelom saharoze (uključujući invertni šećer izražen kao saharoza) ili izoglukoze izražene kao saharoza 80% ili većim
	- ostali prehrambeni proizvodi koji sadrže kakao u blokovima, pločama ili šipkama mase veće od 2 kg ili u tečnom stanju, pastu, prahu, granulama ili u drugim oblicima u rasutom stanju, u posudama ili pakiranjima sa sadržajem većim od 2 kg - - ostalo
1806 20 95	- - - ostalo
	Sladni ekstrakt; prehrambeni proizvodi od brašna, prekrupe, krupice, skroba ili sladnog ekstrakta, koji ne sadrže kakao ili koji sadrže manje od 40% masenog udjela kaka, računato na potpuno odmašćenu osnovu, što nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu; prehrambeni proizvodi od robe iz tarifnih brojeva 0401 do 0404 koji ne sadrže kakao ili koji sadrže manje od 5% masenog udjela kaka, računato na potpuno odmašćenu osnovu, koji nisu spomenuti ni uključeni na drugom mjestu - ostalo - - ostalo (osim sladnog ekstrakta)
1901 90 99	- - - ostalo
2101 12 98	Ostali preparati na bazi kave
2101 20 98	Ostali preparati na bazi čaja ili mate čaja.
	Prehrambeni proizvodi koji nisu spomenuti ni uključeni na drugom mjestu: - ostalo
2106 90 59	- - ostalo
	Prehrambeni proizvodi koji nisu spomenuti ni uključeni na drugom mjestu: - ostalo (osim koncentrata bjelanjčevina i teksturiranih bjelanjčevina tvari) - - ostalo
2106 90 98	- - - ostalo
	Smjese mirisnih tvari i smjese (uključujući alkoholne otopine) na bazi jedne ili više tih tvari, vrsta koje se koriste kao sirovine u industriji; drugi preparati na bazi mirisnih tvari koji se koriste kao sirovine u proizvodnji pića: - za uporabu u prehrambenoj industriji i industriji pića - - za uporabu u industriji pića: - - - preparati koji sadrže sva aromatična sredstva karakteristična za pića: - - - - sa sadržajem alkohola većim od 0,5% vol - - - - ostalo: - - - - - koji ne sadrže mliječnu mast, saharozu, izoglukozu, skrob ili glukozu, ili koji sadrže mliječnu mast s masenim udjelom manjim od 1,5%, saharozu ili izoglukozu s masenim udjelom manjim od 5%, glukozu ili skrob sa masenim udjelom manjim od 5%
3302 10 29	- - - - ostalo

ANEKS V
Rasporedi specifičnih obveza u uslugama

(navedeni u članku 3.7. (Rasporedi specifičnih obveza) Poglavlja III (Trgovina uslugama))

DODATAK I uz ANEKS V
RASPORED SPECIFIČNIH OBVEZA BOSNE I HERCEGOVINE
BOSNA I HERCEGOVINA - RASPORED SPECIFIČNIH OBVEZA
NAPOMENE S OBJAŠNJENJEM

1. Obveze koje je Bosna i Hercegovina preuzela prema Poglavlju o Trgovini uslugama (Dio o Privremenom kretanju fizičkih osoba s ciljem pružanja usluga) ne primjenjuju se u slučajevima kada je svrha ili posljedica njihovog privremenog prisustva interveniranje ili na drugi način uticanje na ishod bilo kojeg radnog ili spora u svezi s upravljanjem ili pregovore.

2. Ovaj Raspored ne obuhvaća mjere koje se odnose na zahtjeve u pogledu kvalifikacija i procedura, tehničke standarde i zahtjeve u pogledu izdavanja dopuštenja ako ona ne predstavljaju ograničenje u pristupu tržištu ili nacionalnom tretmanu u smislu članka 3.4. (Pristup tržištu) i članka 3.5. (Nacionalni tretman) Poglavlja III (Trgovina uslugama). Te mjere (npr. potreba za pribavljanjem dopuštenja, obveze u pogledu univerzalne usluge, potreba za pribavljanjem priznanja kvalifikacija u reguliranim sektorima i potreba polaganja posebnih ispita, uključujući ispit poznavanja jezika te potreba za zakonitim prebivalištem na teritoriji na kojoj se obavlja gospodarska djelatnost), čak i ako nisu navedene u listi, primjenjuju se u svakom slučaju na usluge i pružatelje usluga iz Turske.

Uvjeti i kriteriji koji se zahtijevaju za dobivanje svih dopuštenja i ovlaštenja, a koji su navedeni u ovom Rasporedu te oni koji se primjenjuju za članstvo u svim odgovarajućim komorama, ne ograničavaju pristup tržištu niti ograničavaju nacionalni tretman u smislu članka 3.4. (Pristup tržištu) i članka 3.5. (Nacionalni tretman) Poglavlja III (Trgovina uslugama).

3. Ništa sadržano u ovom Rasporedu neće se tumačiti na način da dovodi u pitanje provedbu bilo koje mjere u okviru vanjskotrgovinskog režima i odgovarajućih carinskih postupaka Bosne i Hercegovine koje se odnose na robe, sukladno međunarodnim sporazumima čija je potpisnica Bosna i Hercegovina. U tom smislu, kada se radi o uslužnim sektorima, podsektorima ili djelatnostima u kojima uvoz i/ili izvoz robe može predstavljati sastavni dio pružanja usluga, kao što su usluge distribucije, usluge održavanja i popravka i usluge tehničkog ispitivanja i analize, sve relevantne vanjskotrgovinske i/ili carinske mjere će se i dalje primjenjivati, čak i kad nisu navedene u listi, na usluge i pružatelje usluga iz Turske.

4. Prava i obveze na temelju ovog Rasporeda neće imati automatski učinak, te stoga fizičkim ili pravnim osobama izravno ne dodjeljuju nikakva prava.

Načini pružanja usluga:	1) Prekogranično pružanje	2) Potrošnja u inozemstvu	3) Komercijalno prisustvo	4) Prisustvo fizičkih osoba
Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu	Ograničenja nacionalnog tretmana	Dodatne obveze	
I. HORIZONTALNE OBVEZE				
Svi sektori uključeni u ovaj Raspored				
Šifre Središnje klasifikacije proizvoda (CPC) u ovom Rasporedu su one koje su sadržane u dokumentu: Statistical Papers Series M No. 77, Provisional Central Product Classification, Department of International Economic and Social Affairs, Statistical Office of the UN, New York, 1991.				

	<p>Sektoru u kojima se zadržava pravo na javnu participaciju</p> <p>3) Usluge u kojima se zadržava pravo na javnu participaciju na nacionalnoj ili lokalnoj razini mogu podlijevati javnim monopolima ili isključivim pravima dodijeljenim privatnim operatorima.¹</p>		
	<p>3) Predstavništva i podružnice</p> <p>Predstavništvo je dio poduzeća koje nema svojstvo pravne osobe. Predstavništva se mogu baviti samo istraživanjem tržišta, promotivnim ili aktivnostima predstavljanja. Ona ne mogu obavljati trgovačke djelatnosti. Stranka pravna osoba može osnovati predstavništvo.</p> <p>Podružnica domaćeg poduzeća (domaće poduzeća mogu osnovati domaće ili strane pravne ili fizičke osobe) predstavlja dio poduzeća koji nema svojstvo pravne osobe. Podružnice se mogu baviti svim poslovnim djelatnostima poduzeća.</p>	<p>3) Manje povoljan tretman može se primijeniti na supsidijarna društva s registriranim sjedištem na teritoriji Stranke gosta, osim kada se može dokazati njihova djelotvorna i trajna veza s gospodarstvom Stranke gosta.</p> <p>Tretman odobren supsidijarnim društvima koja imaju registrirano sjedište, središnju upravu ili glavno mjesto poslovanja unutar teritorije Stranke gosta, ne može se odobriti podružnicama ili agencijama koje su osnovane u Stranki gostu.</p> <p>Međutim, navedeni tretman će se odobriti podružnicama osim ako to nije izričito zabranjeno zakonskim propisima carinske unije čija je članica Stranka gost.</p>	
	<p>4) Bez obveza, osim u pogledu mjera koje se odnose na ulazak i privremeni boravak u Stranki slijedećih kategorija fizičkih osoba koje pružaju usluge:</p> <p>(i) Premještaji unutar društva (ICT)</p> <p>Ulazak i pružanje usluga podliježe slijedećim uvjetima:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dotična fizička osoba mora biti zaposlena od strane pravne osobe osnovane na teritoriji druge Stranke najmanje jednu godinu neposredno prije datuma primitka. - Fizička osoba se privremeno premješta u kontekstu pružanja usluga na teritoriji druge Stranke u neko društvo (supsidijarno društvo, podružnica, ured) naprijed navedene pravne osobe, koja stvarno pruža iste ili slične usluge u drugoj Stranki. - Dotična fizička osoba mora pripadati jednoj od slijedećih kategorija: <p>a) Osobe na rukovodećim ili izvršnim funkcijama:</p> <p>Osobe koje rade na visokim pozicijama unutar pravne osobe, koje prvenstveno upravljaju društvom, koje su pod općim nadzorom ili vođenjem pretežno upravnog odbora ili dioničara društva ili njima odgovarajućih osoba, uključujući:</p> <ul style="list-style-type: none"> - upravljanje društvom, dijelom društva ili odjelom društva; - nadgledanje i nadzor nad radom ostalih nadzornih, stručnih i rukovodećih zaposlenika; - imaju ovlaštenje osobno zapošljavati i otpuštati zaposlenike ili predlagati zapošljavanje ili otpuštanje zaposlenika ili obavljati ostale kadrovske aktivnosti. <ul style="list-style-type: none"> - Uvjet za obavljanje naprijed navedenih aktivnosti je radno dopuštenje. - Ulazak i boravak je ograničen na jednu godinu s mogućnošću produženja na najviše tri godine. 	<p>4) Bez obveza, osim u pogledu mjera koje se odnose na kategorije fizičkih osoba navedene u koloni Pristup tržištu.</p>	

¹ Pravo na javnu participaciju postoji u sektorima kao što su usluge okoliša, konzultantske usluge koje se odnose na znanstvene i tehničke usluge, usluge istraživanja i razvitka društvenih i humanističkih znanosti, usluge tehničkog ispitivanja i analize, javne zdravstvene usluge i javne socijalne usluge, usluge javnog obrazovanja, javni prijevoz, komunikacijske usluge. Isključiva prava na takve usluge često se dodjeljuju privatnim operatorima, na primjer, operatorima s koncesijama odobrenim od nadležnih vlasti, ovisno od specifične uslužne aktivnosti. Međutim, ako je tržište za uslugu otvoreno za više pružatelja usluga, naknadno neće biti predmet isključivih prava dodijeljenih privatnom operatoru. S obzirom da pravo na javnu participaciju također postoji na podcentralnoj razini, detaljno i iscrpno navođenje specifičnih sektora nije praktično.

	<p>b) Specijalisti: Osobe koje su zaposlene od strane pravne osobe i koje imaju neka neuobičajena znanja neophodna za usluge koje društvo pruža, znanja o istraživačkoj opremi ili upravljanju. Prilikom ocjene takvih znanja, vodit će se računa ne samo o znanju specifičnom za to društvo, nego i tome da li ta osoba ima visok stepen stručne osposobljenosti za određenu vrstu posla ili djelatnosti koja zahtijeva posebno stručno znanje, uključujući članstvo u akreditiranom strukovnom udruženju. - Uvjet za obavljanje aktivnosti je radno dopuštenje, Ulazak i privremeni boravak je ograničen na jednu godinu s mogućnošću produženja na najviše 3 (tri) godine.</p>		
	<p>(ii) Poslovni posjetioci (PP) Dozvoljen je ulazak i privremeni boravak slijedećih kategorija bez primjene testa ekonomskih potreba u trajanju do 90 dana: a) Ponuđači usluga: Osobe koje nemaju boravak ili prebivalište u Stranki koja je gost, a koje predstavljaju nekog pružatelja usluga i traže privremeni ulazak radi pregovora o prodaji usluga ili sklapanja ugovora o prodaji usluga u ime tog pružatelja usluga kada: - Ti predstavnici neće biti uključeni u izravne transakcije s pravnim subjektima niti će sami pružati usluge. b) Osobe zadužene za uspostavu komercijalnog prisustva: Osobe koje rade na nekoj višoj poziciji, kako je definirano u gornjem tekstu pod (i) a), kod neke pravne osobe, i koje su zadužene za uspostavu komercijalnog prisustva nekog pružatelja usluga iz jedne Stranke u drugoj Stranki kada: - Ti predstavnici neće biti uključeni u izravne transakcije s građanstvom niti će sami pružati usluge; i - Pružatelj usluga ima glavno mjesto poslovanja na teritoriji druge Stranke, a nema komercijalno prisustvo u Stranki gostu.</p>	<p>(ii) Poslovni posjetioci (PP) Bez obveza osim mjera u pogledu kategorija fizičkih osoba koje su navedene i za koje su preuzete obveze u stupcu Pristup tržištu.</p>	
	<p>(iii) Pružatelji usluga po ugovoru (PUU) Ulazak i pružanje usluga podliježe slijedećim uvjetima: - Fizičke osobe koje pružaju usluge na privremenoj osnovi kao zaposlenici neke pravne osobe koja nema komercijalno prisustvo u Strani gostu. - Pravna osoba je od krajnjeg potrošača u Stranki gostu dobila ugovor o pružanju usluga na razdoblje od najviše 12 mjeseci kroz postupak koji garantira da je ugovor sačinjen u dobroj vjeri (bona fide) (npr. oglas o dostupnosti ugovora). - Ugovor o pružanju usluga mora biti sukladno zakonima, propisima i zahtjevima Stranke gosta. - Fizička osoba koja traži pristup treba nuditi takve usluge kao zaposlenik pravne osobe koja tu uslugu pruža najmanje jednu godinu neposredno prije takvog premještaja. - Uvjet za obavljanje naprijed navedenih aktivnosti je radno dopuštenje, - Ulazak i privremeni boravak ograničen je na najviše šest mjeseci unutar bilo kojeg razdoblja od 12 mjeseci ili na vrijeme trajanja ugovora, ovisno o tome koje je razdoblje kraći.</p>	<p>(iii) Pružatelji usluga po ugovoru (PUU) Bez obveza osim mjera u pogledu kategorija fizičkih osoba koje su navedene i za koje su preuzete obveze u stupcu Pristup tržištu.</p>	
	<p>- Broj osoba obuhvaćenih ugovorom o pružanju usluga ne smije biti veći od broja</p>		

	koji je potreban za ispunjenje obveza iz ugovora.		
	(iv) Neovisni stručnjaci (NS) Ulazak i pružanje usluga podliježe sljedećim uvjetima: - Fizička osoba se pružanjem neke usluge bavi kao samozaposlena osoba s nastanom na teritoriji druge Stranke. - Fizička osoba mora od krajnjeg potrošača u Stranki gostu dobiti ugovor o pružanju usluga na drugi način, a ne preko neke agencije kako je definirano u CPC 872, na razdoblje od najviše 12 mjeseci kroz postupak koji garantira da je ugovor sačinjen u dobroj vjeri (bona fide), ako takav zahtjev postoji u Stranki gostu. - Ugovor o pružanju usluga mora biti sukladno zakonima, propisima i zahtjevima Stranke gosta. - Uvjet za obavljanje naprijed navedenih aktivnosti je radno dopuštenje.	(iv) Neovisni stručnjaci (NS) Bez obveza osim mjera u pogledu kategorija fizičkih osoba koje su navedene i za koje su preuzete obveze u stupcu Pristup tržištu.	
	- Ulazak i privremeni boravak ograničen je na najviše šest mjeseci unutar bilo kojeg razdoblja od 12 mjeseci ili na vrijeme trajanja ugovora, ovisno o tome koje je razdoblje kraće.		
		Subvencije 3) Pravo na subvencije može biti ograničeno na pravne osobe osnovane na teritoriji Stranke ili na određenom zemljopisnom dijelu njezine teritorije. Bez obveza za subvencije za istraživanje i razvitak. Pružanje usluga ili njihovo subvencioniranje u javnom sektoru ne smatra se povredom ove obveze. 4) U slučaju davanja subvencija fizičkim osobama, njihova dostupnost može biti ograničena na domaće državljane.	
II. SPECIFIČNE OBVEZE PO SEKTORIMA			
I. POSLOVNE USLUGE			
A. Profesionalne usluge			
(a) Pravne usluge (samo usluge savjetovanja o stranom i međunarodnom pravu) (Dio CPC 861)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Obvezan je oblik "društva s ograničenom odgovornošću". Turski državljani moraju imati stručni naziv ("odvjetnik") i biti upisani u Tursku odvjetničku komoru. 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Zastupanjem stranaka pred sudovima u Bosni i Hercegovini mogu se baviti samo državljani Bosne i Hercegovine. Korištenje stručnog naziva ("odvjetnik") rezervirano je za državljane Bosne i Hercegovine upisane u odvjetničke komore u Bosni i Hercegovini. Pravnici koji imaju državljanstvo Bosne i Hercegovine, a koje angažuje strani odvjetnički ured ne mogu pružati pravne usluge osim savjetodavnih usluga o stranom i međunarodnom pravu (CPC 861**). 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(b) Računovodstvene, revizorske i knjigovodstvene usluge (CPC 862)	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Većina vlasnika moraju biti ovlaštene računovođe, revizori i knjigovođe. 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Većina vlasnika moraju biti ovlaštene računovođe, revizori i knjigovođe. 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(c) Savjetodavne usluge u svezi s oporezivanjem (CPC 863)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim	

(d) Arhitektonske usluge (CPC 8671) (e) Usluge inženjeringa (CPC 8672) (f) Usluge integriranog inženjeringa (CPC 8673) isključujući građenje	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(g) Usluge urbanističkog planiranja i krajobrazne arhitekture (CPC 8674)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(h) Medicinske i stomatološke usluge (CPC 9312) (j) Usluge koje pružaju babice, medicinske sestre, fizioterapeuti i pomoćno medicinsko osoblje (CPC 93191)	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Bez obveza 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Bez obveza 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(i) Veterinarske usluge (CPC 932)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
B. Kompjuterske i srodne usluge (CPC 84).			
Prihvatanje "Sporazuma o obuhvatu kompjuterskih usluga - CPC 84" - reproducirano u aneksu			
Kompjuterske i srodne usluge (CPC 84)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
C. Usluge istraživanja i razvitka			
(a) Usluge istraživanja i razvitka u prirodnim znanostima (CPC 851) (b) Usluge istraživanja i razvitka u društvenim i humanističkim znanostima (CPC 852) (c) Interdisciplinarnе usluge istraživanja i razvitka (CPC 853)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
D. Usluge u svezi s nekretninama i zemljištem - Usluge vezane za aktivnosti posrednika u prometu nekretnina i ne uključuju kupnju nekretnina i zemljišta u ime navedenih posrednika.			
(a) Koje se odnose na nekretnine u vlasništvu ili najmu/zakupu (CPC 821) (b) Na temelju naknade ili ugovora (CPC 822)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
E. Usluge iznajmljivanja i davanja u zakup bez operatora			
(a) Vezane za brodove (CPC 83103)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(b) Vezane za zrakoplove (CPC 83104)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja, osim što zrakoplovi koje koriste avio prijevoznici iz BiH moraju biti registrirani u BiH. Izuzeće se može odobriti za ugovore o kratkoročnom zakupu ili u izvanrednim okolnostima. 3) Nema ograničenja, osim što da bi bio upisan u registar zrakoplova BiH, zrakoplov mora biti vlasništvo fizičkih osoba koje ispunjavaju posebne kriterije za državljanstvo ili pravnih osoba koje ispunjavaju posebne kriterije u pogledu vlasničkog kapitala i kontrole (uključujući državljanstvo direktora). 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(c) Vezane za ostala prijevozna sredstva (CPC 83101+ 83102+ 83105)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je	

	Horizontalnim obvezama	navedeno u Horizontalnim obvezama	
(d) Vezane za ostale strojeve i opremu (CPC 83106-83109)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(e) Vezane za prethodno snimljene videokasete i optičke diskove za korištenje u opremi za kućnu zabavu (CPC 83202)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
F. Ostale poslovne usluge			
(a) Usluge oglašavanja (CPC 871)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(b) Usluge istraživanja tržišta i ispitivanja javnog mnijenja (CPC 864)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(c) Usluge upravljačkog savjetovanja (CPC 865)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(d) Usluge vezane za upravljačko savjetovanje (CPC 866)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(e) Usluge tehničkog ispitivanja i analize (CPC 8676)	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(f) Usluge vezane za poljoprivredu, lov i šumarstvo (dio CPC 881) isključujući upravljanje i iskorištavanje prirodnih resursa	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(g) Usluge vezane za ribolov (CPC 882) isključujući upravljanje i iskorištavanje prirodnih resursa	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(h) Usluge vezane za rudarstvo (dio CPC 883) isključujući upravljanje i iskorištavanje prirodnih resursa	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(k) Usluge zapošljavanja i pribavljanja osoblja (CPC 872)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(m) Srodne usluge znanstvenog i tehničkog savjetovanja (CPC 8675)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(n) Održavanje i popravke opreme (isključujući morska plovila, zrakoplove i druga prijevozna sredstva)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja	

(CPC 633, 8861-8866)	4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(o) Usluge čišćenja objekata (CPC 874)	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveze, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveze, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(p) Fotografiske usluge (CPC 875)	1) Bez obveza, osim za fotografiranje iz zraka: nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveze, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Bez obveza, osim za fotografiranje iz zraka: nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(q) Usluge pakiranja (CPC 876)	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(r) Tiskanje, izdavaštvo (CPC 88442)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja, osim što strano ulaganje u izdavačku kuću ne smije biti veće od 49 posto 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(s) Kongresne usluge (CPC 87909)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(t) Ostalo - Usluge prevođenja i tumačenja (CPC 87905)	1) Nema ograničenja, osim usluga prevođenja i tumačenja pred domaćim sudovima: Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja, osim usluga prevođenja i tumačenja pred domaćim sudovima: Bez obveza 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja, osim usluga prevođenja i tumačenja pred domaćim sudovima: Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja, osim usluga prevođenja i tumačenja pred domaćim sudovima: Bez obveza 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
A/B Poštanske usluge i kurirske usluge 1 (CPC 7511-7512)			
Usluge koje se odnose na rukovanje ² poštanskim pošiljkama ³ sukladno slijedećem popisu podsektora, do odredišta u zemlji ili inozemstvu. (i) Rukovanje adresiranim pismonosnim pošiljkama na svim vrstama fizičkih medija ⁴ , uključujući - Hibridnu poštu - Izravnu poštu (ii) Rukovanje adresiranim paketima i pošiljkama ⁵ na svim vrstama fizičkih medija (iii) Rukovanje adresiranim novinskim proizvodima (iv) Rukovanje pošiljkama navedenim u gornjem tekstu pod (i) do (iii) kao preporučenim ili osiguranim pošiljkama (v) Usluge ekspresne dostave ¹ za pošiljke navedene u gornjem tekstu pod (i) do (iii)	1,2,3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1,2,3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	Napomena: Može se uvesti sustav dopuštenja za podsektore za koje postoji obveza opće univerzalne usluge. Ova Dopuštenja mogu podlijegati posebnim obvezama univerzalnih usluga i/ili financijskom doprinosu kompenzacijskom fondu.

¹ Iako su rasprave o klasifikaciji u ovom sektoru još u tijeku, nacrti obveza su navedeni sukladno predloženoj klasifikaciji koja je notificirana WTO-u od EEC i njenih država članica 23. ožujka 2001. godine (doc. S/CSS/W/61) i upute za raspoređivanje poštanskih /kurirskih usluga kosponzoriranih od strane EC 17. veljače 2005. godine (WTO doc. TN/S/W/30), bez prejudiciranja ishoda diskusije o klasifikaciji poštanskih i kurirskih usluga.

² Izraz "rukovanje" uključuje provjeru, sortiranje, prijevoz i isporuku.

³ "Poštanska pošiljka" se odnosi na pošiljke kojima rukuje bilo koja vrsta javnog ili privatnog komercijalnog operatora.

⁴ Npr. pisma, razglednice.

⁵ Obuhvaća knjige i kataloge.

(vi) Rukovanje neadresiranim pošiljkama (vii) Razmjena dokumenata ² Podsektori (i), (iv) i (v) se isključuju ako pripadaju volumenu usluga koje se mogu rezervirati kao što su: pismonosne pošiljke čija je cijena manja od petostruke vrijednosti osnovne javne cijene, pod uvjetom da im je težina manja od 350 grama ³ , te usluge preporučene pošte koja se koristi u sudskim ili upravnim postupcima, bez obzira na težinu pošiljke.			
C. Telekomunikacijske usluge ⁴ CPC 7521-843 Obveze koje preuzima BiH su zasnovane na principima sastavljanja rasporeda navedenim u "Napomenama za sastavljanje obveza u osnovnim telekomunikacijskim uslugama (S/GBT/W/2. Rev.1) i "Ograničenjima u pristupu tržištu za raspoloživost spektra" (S/GBT/W/3)			
Sve usluge koje se sastoje od prijenosa i primitka signala bilo kojim elektromagnetskim putem ⁵ , isključujući emitiranje. ⁶	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
3. GRADEVINSKE I SRODNE INŽENJERSKE USLUGE			
A. Opći građevinski radovi u visokogradnji (CPC 512) B. Opći građevinski radovi u niskogradnji (CPC 513) C. Instalaterski i montažni radovi (CPC 514+516) D. Završni radovi (CPC 517) E. Ostalo (CPC 511+515+518)	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
4. USLUGE DISTRIBUCIJE Niže navedeni podsektori isključuju trgovinu oružjem, eksplozivima i genetički modificiranim organizmima			
A. Usluge posrednika (CPC 6111, 6113, 6121, 621) B. Usluge trgovine na veliko (CPC 61111, 6113, 6121, 622) C. Usluge trgovine na malo (CPC 61112, 61120, 61220, 6113, 6121, 631, 632, D. Franšizno poslovanje (CPC 8929)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
5. OBRAZOVNE USLUGE Sve obrazovne usluge uključene u ovaj dio: - Niže navedeni podsektori obuhvaćaju samo obrazovne usluge koje se privatno financiraju. - Obrazovne usluge u području istraga, sigurnosti i odbrane te povijesti i kulture naroda i nacionalnosti u BiH su isključene.			
B. Usluge srednjoškolskog obrazovanja (CPC 922)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
C. Usluge visokog obrazovanja (CPC 923)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
D. Obrazovanje odraslih (CPC 924)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja	

¹ Usluge ekspresne dostave mogu uključivati brzo preuzimanje, prijevoz i dostavu dokumenata, tiskanih pošiljki, paketa i/ili ostale robe, uz praćenje i stalni nadzor nad ovim pošiljkama tokom cjelokupnog pružanja usluge. Ova obveza ne uključuje usluge pomorskog prijevoza, niti usluge na koje se odnosi Aneks o avio prijevoznim uslugama.

² Osiguravanje sredstava, uključujući *ad hoc* prostor, kao i prijevoz od strane treće osobe, koje omogućuje samodostavu međusobnom razmjenom poštanskih predmeta između korisnika koji su preplaćeni na ovu uslugu. Poštanski predmet odnosi se na predmete kojima rukuje bilo koji komercijalni operator, bilo javni ili privatni.

³ "Pismonosne pošiljke": pisana komunikacija na svim vrstama fizičkih medija koju je potrebno prenijeti i isporučiti na adresu koju je pošiljatelj naveo na pošiljci ili njenom omotu. Knjige, katalogi, novine i periodične publikacije ne smatraju se pismonosnim pošiljkama.

¹⁰ Fusnota radi pojašnjenja: BiH ima državni udio u određenim operatorima telekomunikacija. BiH zadržava svoje pravo na takav državni udio i u budućnosti. To ne predstavlja ograničavanje pristupa tržištu.

¹¹ Podsektori 2.C.h) do 2.C.m) iz Popisa sektorske klasifikacije usluga u MTN, GNS/W/120 (usluge dodatne vrijednosti) i podsektori 2.C.a) do 2.C.g) iz tog Popisa su ovdje uključeni. Podsektor 2.C.o) iz tog Popisa je također ovdje uključen u mjeri u kojoj potpada pod ovu definiciju. Za potrebe ovog Rasporeda, podsektor 2.C.n) iz tog Popisa ("On-line obrada informacija i/ili podataka (uključujući obradu transakcija)") predstavlja kompjutersku i srodnu uslugu i, kao takva, prikazana je u ovom Rasporedu obveza pod 1.B.

¹² Emitiranje se definira kao neprekinuti lanac prijenosa potreban za distribuciju signala radijskog ili televizijskog programa javnosti, ali ne obuhvaća dopunske veze između operatora.

	4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
E. Ostale obrazovne usluge (CPC 929) Usluge obuke (npr. podučavanje stranih jezika, obuka vozača, edukacija rukovodilaca/direktora, informatička obuka,) usluge organizacije ispita, kursevi nakon škole, obrazovni programi koji se nude za vrijeme raspusta, instrukcije i pripremni kursevi	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
6. USLUGE ZAŠTITE OKOLIŠA			
A. Voda za ljudsku uporabu i upravljanje otpadnim vodama - usluge u pogledu otpadnih voda odgovaraju uslugama kanalizacije (CPC 9401) B. Upravljanje krutim/opasnim otpadom. Usluge odlaganja otpada (CPC 9402) - Sanitarne i slične usluge (CPC 9403)	1) Bez obveza, osim savjetodavnih usluga, gdje: Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Bez obveza, osim savjetodavnih usluga, gdje: Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
C. Zaštita okolnog zraka i klime. Usluge pročišćavanja ispusnih plinova (CPC 9404) D. Saniranje i čišćenje tla i vode. Tretman i saniranje onečišćenog/zagađenog tla i vode (dio CPC 9406). Odgovara dijelovima Usluga zaštite prirode i pejzaža E. Smanjenje buke i vibracija (CPC 9405) F. Zaštita bioraznolikosti i krajolika - Usluge zaštite prirode i krajolika (dijelovi CPC 9406 koji nisu obuhvaćeni pod D)	1) Bez obveza, osim savjetodavnih usluga, gdje: Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Bez obveza, osim savjetodavnih usluga, gdje: Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
7. FINACIJSKE USLUGE - Prihvatanje novih finansijskih usluga ili proizvoda na tržištu može podlijegati postojanju i usklađenosti s regulatornim okvirom čija je svrha ostvarivanje ciljeva navedenih u članku 2.(a) Dijela o finansijskim uslugama.			
A. Sve usluge osiguranja i usluge povezane s osiguranjem			
(i) Izravno osiguranje (uključujući suosiguranje): (a) životno	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja Podružnica: Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja Podružnica: Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(i) Izravne osiguranje (uključujući suosiguranje): (b) neživotno. (ii) Reosiguranje i retrocesija; (iii) Posredovanje u osiguranju, kao što je zastupanje i agencijsko posredovanje; (iv) Pomoćne usluge u svezi s osiguranjem, kao što su konzultantske usluge, aktuarske usluge, usluge procjene rizika.	1) Bez obveza osim osiguranja u pomorskom prometu putnika (redovitom ili izvanrednom), s tim da takvo osiguranje pokriva sve od slijedećeg: putnike koji se prevoze, vozilo koje prevozi putnike i svaku odgovornost koja iz tog proističe. 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja Podružnica: Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Bez obveza osim osiguranja u pomorskom prometu putnika (redovitom ili izvanrednom), s tim da takvo osiguranje pokriva sve od slijedećeg: putnike koji se prevoze, vozilo koje prevozi putnike i svaku odgovornost koja iz tog proističe. 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
B. Bankarske i ostale finansijske usluge			
(v) Primanje depozita i drugih povratnih sredstava od pravnih subjekata; (vi) Davanje zajmova svih vrsta, uključujući potrošačke kredite, hipotekarne kredite, faktoring (prodaja prava potraživanja) i financiranje komercijalnog poslovanja; (vii) Finansijski leasing; (viii) Sve usluge plaćanja i prijenosa novca, uključujući kredite, kreditne i debitne kartice, putničke čekove i bankovne mjenice; (ix) Jamstva i obveze; (x) Trgovanje za svoj vlastiti ili za račun klijenata, bilo na berzi, ili na vanberzanskom tržištu ili na neki drugi način, slijedećim: (a) instrumentima tržišta novca (uključujući čekove, mjenice i potvrde o depozitu);	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja, osim što je obvezno osnivanje društva specijaliziranog za upravljanje, u svrhu obavljanja djelatnosti upravljanja investicijskim uzajamnim fondovima i investicijskim društvima. Podružnica: Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama.	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama.	

<p>(b) devizama; (c) derivativnim proizvodima koji uključuju ali se ne ograničavaju na termenske ugovore (fjučerse) i opcije; (d) instrumentima deviznog tečaja i kamatnih stopa, uključujući proizvode kao što su swapovi, sporazumi o terminskom kursu; (e) prenosivim vrijednosnim papirima; (f) ostalim prenosivim instrumentima i finansijskim sredstvima, uključujući zlatne poluge. (xi) Sudjelovanje u emisiji svih vrsta vrijednosnih papira, uključujući garantiranje otkupa i plasman u svojstvu agenta (bilo javne ili privatne emisije) i pružanje usluga vezanih za takve emisije; (xii) Novčano posredovanje; (xiii) Upravljanje sredstvima, poput upravljanja gotovinom ili portfeljem, upravljanje svim oblicima zajedničkog ulaganja, usluge deponovanja i čuvanja; (xiv) Usluge poravnanja i kliringa za finansijska sredstva, uključujući vrijednosne papire, derivativne proizvode, te druge prenosive instrumente; (xv) Pružanje i prijenos finansijskih informacija te obrada finansijskih podataka i odgovarajućih softvera pružatelja drugih finansijskih usluga; (xvi) Savjetodavne, posredničke i druge pomoćne finansijske usluge za sve djelatnosti navedene u točkama od (v) do (xv), uključujući kreditne preporuke i analizu, istraživanje i savjetovanje u području ulaganja i portfelja, savjetovanje u pogledu kupnje i restrukturiranja i strategije poduzeća.</p>			
<p>8. USLUGE ZDRAVSTVENE I SOCIJALNE ZAŠTITE (Niže navedeni podsektori obuhvaćaju samo usluge koje se privatno financiraju USLUGE ZDRAVSTVENE I SOCIJALNE ZAŠTITE)</p>			
<p>A. Bolničke usluge (CPC 9311) C. Usluge socijalne zaštite - Lječilišta i odmarališta, domovi za starije i nemoćne osobe (CPC 933)</p>	<p>1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	<p>1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	
<p>B. Ostale usluge povezane sa zdravljem ljudi (CPC 9319 (osim 93191))</p>	<p>1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	<p>1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	
<p>9. USLUGE KOJE SE ODOSE NA TURIZAM I PUTOVANJA</p>			
<p>A. Hoteli i restorani (uključujući ugostiteljstvo) (CPC 641-643)</p>	<p>1) Nema ograničenja, za ugostiteljske i usluge rezervacija ili online programe za učestale goste (online frequent guest programs) 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	<p>1) Nema ograničenja, za ugostiteljske i usluge rezervacija ili online programe za učestale goste (online frequent guest programs) 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	
<p>B. Usluge turističkih agencija i turoperatora (CPC 7471)</p>	<p>1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	<p>1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	
<p>C. Usluge turističkih vodiča (CPC 7472)</p>	<p>1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	<p>1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	
<p>10. REKREATIVNE, KULTURNE I SPORTSKE USLUGE (Osим audio-vizuelnih usluga)</p>			
<p>A. Ostale usluge zabave i kulturne usluge - Usluge rada kinematografa (dio CPC 96199)</p>	<p>1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja</p>	<p>1) Bez obveza 2) Bez obveza 3) Nema ograničenja, osim pristupa</p>	

Isključujući filmove koji sadrže informacije o povijesti, politici i društvu)	4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	subvencijama 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
B. Usluge novinskih agencija (CPC 962)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
- Sportske i druge rekreativne usluge (CPC 964) osim usluga kladionica i kockarnica (CPC 9641, 96491)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
11. USLUGE PRIJEVOZA			
A. Usluge pomorskog prijevoza			
(a) Prijevoz putnika (CPC 7211) i (b) Prijevoz tereta (CPC 7212) isključujući kabotažu	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) (a) Osnivanje registriranog društva za upravljanje flotom pod nacionalnom zastavom: Bez obveza (b) Ostali oblici komercijalnog prisustva za pružanje usluga međunarodnog pomorskog prijevoza: Nema ograničenja 4) (a) Posada broda: Bez obveza (b) Ključno osoblje zaposleno u svezi s komercijalnim prisustvom prema obliku 3b) u gornjem tekstu: Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) (a) Bez obveza (b) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	Slijedeće lučke usluge su dostupne međunarodnim pružateljima usluga pomorskog prijevoza prema razumnim i nediskriminatornim rokovima i uvjetima od pružatelja iz Bosne i Hercegovine 1. Peljarenje 2. Tegljenje i pomoć pri tegljenju 3. Snabdijevanje hranom, gorivom i vodom 4. Prikupljanje otpada i uklanjanje ostataka tereta 5. Usluge lučke kapetanije 6. Navigacijska pomoć 7. Operativne obalne usluge koje su neophodne za ukrcaj na brod, uključujući komunikacije, snabdijevanje vodom i električnu energiju 8. Usluge žurnih popravki 9. Sidrenje, privez i privezivačke usluge
(c) Iznajmljivanje plovila s posadom (CPC 7213) (d) Održavanje i popravak plovila (CPC 8868) (e) Usluge tegljenja i guranja (CPC 7214)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(f) Prateće usluge u pomorskom prijevozu (CPC 745)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
Pomoćne usluge u pomorskom prijevozu			
Usluge rukovanja teretom (kao što je definirano u daljem tekstu - 4)	1) Bez obveza* osim - bez ograničenja u pogledu pretovara tereta (s broda na brod	1) Bez obveza* osim - bez ograničenja u pogledu pretovara	

¹ "Ostali oblici komercijalnog prisustva za usluge međunarodnog pomorskog prijevoza" označava mogućnost međunarodnih pružatelja usluga pomorskog prijevoza iz druge Stranke da na lokalnoj razini poduzimaju sve aktivnosti koje su potrebne za pružanje djelomično ili u potpunosti integrirane usluge prijevoza svojim kupcima u kojima pomorski prijevoz predstavlja značajan element. (Ova obveza se, međutim, neće tumačiti tako da na bilo koji način ograničava obveze preuzete u okviru prekograničnog pružanja usluga).

Ove aktivnosti uključuju, ali bez ograničenja, slijedeće:

- (a) stavljanje na tržište i prodaju usluga pomorskog prijevoza i povezanih usluga putem izravnih kontakata s kupcima, od ponude do izdavanja računa, bilo da te usluge obavlja ili nudi sam pružatelj usluge ili pružatelj usluga s kojim je ponuđač usluge uspostavio stalne poslovne aranžmane;
- (b) nabavu, za vlastiti račun ili u ime klijenata (te preprodaju njihovim klijentima) bilo koje usluge prijevoza i povezanih usluga, uključujući usluge unutarnjeg prijevoza na bilo koji način, posebno unutarnjim plovnim putevima, cestom i željeznicom, potrebnih za pružanje integrirane usluge;
- (c) izradu dokumentacije u vezi s prijevoznim dokumentima, carinskim dokumentima i drugim dokumentima vezanim za podrijetlo i karakter robe koja se prevozi;
- (d) pružanje poslovnih informacija svim sredstvima, uključujući kompjuterske informatičke sustave i elektroničku razmjenu podataka (sukladno odredbama iz dijela o telekomunikacijama);
- (e) stupanje u bilo kakve poslovne aranžmane (uključujući i sudjelovanje u dioničkom kapitalu društva) i zapošljavanje lokalno odabranog osoblja (ili, u slučaju stranog osoblja, sukladno Horizontalnim obvezama o kretanju osoba) s bilo kojom lokalno osnovanom pomorskom agencijom;
- (f) djelovanje u ime društava, organiziranje matične luke broda ili preuzimanje tereta kada se to zahtijeva.

	ili preko gata) i/ili korištenja opreme za rukovanje teretom na brodu. 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja** 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	tereta (s broda na brod ili preko gata) i/ili korištenja opreme za rukovanje teretom na brodu. 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
Usluge skladištenja (CPC 742)	1) Bez obveza* 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja** 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Bez obveza* 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
Carinske usluge (kao što je definirano u daljnjem tekstu - 5)	1) Bez obveza* 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja** 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Bez obveza* 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
Usluge kontejnerske stanice i terminala (kao što je definirano u daljnjem tekstu - 6)	1) Bez obveza* 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja** 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Bez obveza* 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
Usluge (pomorskih) agencija (kao što je definirano u daljnjem tekstu - 7)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	Vidi napomenu.
Usluge otpreme (pomorskog) tereta (kao što je definirano u daljnjem tekstu - 8)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	Vidi napomenu.
B. Prijevoz unutarnjim plovnim putevima			
(a) Prijevoz putnika (CPC 7221) (b) Prijevoz tereta (CPC 7222)	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Bez obveza 4) (a) Posade brodova: Bez obveza (b) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Bez obveza 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(c) Iznajmljivanje plovila s posadom (CPC 7223) (d) Održavanje i popravak plovila (CPC 8868) (e) Usluge tegljenja i guranja (CPC 7224)	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
C. Usluge zračnog prijevoza			
(d) Usluge popravka i održavanja zrakoplova (dio CPC 8868)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
- Samo prodaja i marketing usluga zračnog prijevoza i usluga kompjuterskog sustava rezervacija (CRS)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Za distribuciju usluga zračnog prijevoza putem CRS-a koje pruža matični prijevoznik: Bez obveza. 2) Nema ograničenja 3) Za distribuciju usluga zračnog prijevoza putem CRS-a koje pruža matični prijevoznik: Bez obveza. 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
Zemaljske usluge, isključujući letačke operacije, upravljanje posadom i planiranje letova	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	

* Obveza za ovaj način pružanja usluga nije izvodljiva.

** U slučaju zauzimanja javne površine, može se primjenjivati postupak davanja koncesija ili dopuštenja za korištenje javnog dobra.

Usluge rukovođenja i upravljanja zračnim lukama	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
E. Usluge željezničkog prijevoza			
(a) Prijevoz putnika (CPC 7111) (b) Prijevoz tereta (CPC 7112) (d) Održavanje i popravak opreme za željeznički prijevoz (dio CPC 8868)	1) Bez obveza, isključivo domaći pružatelj (javna poduzeća) 2) Nema ograničenja 3) Bez obveza 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Bez obveza, isključivo domaći pružatelj (javna poduzeća) 2) Nema ograničenja 3) Bez obveza 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
F. Usluge cestovnog prijevoza			
(a) Prijevoz putnika (CPC 7121, 7122)	1) Bez obveza, 2) Nema ograničenja 3) Bez obveza 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Bez obveza 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(b) Prijevoz tereta (CPC 7123) (c) Iznajmljivanje komercijalnih vozila s rukovođenjem (CPC 7124)	1) Bez obveza, 2) Nema ograničenja 3) Bez obveza 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Bez obveza 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(d) Održavanje i popravak opreme za cestovni prijevoz (CPC 6112)	1,2,3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1,2,3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
H. Prateće usluge u svezi sa svim načinima prijevoza, isključujući pomorski			
(a) Usluge rukovanja teretom (CPC 741)	1) Bez obveza*, osim - bez ograničenja kod pretovara tereta (s broda na brod ili preko gata) i/ili korištenja opreme za rukovanje teretom na brodu. 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja** 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Bez obveza*, osim - bez ograničenja kod pretovara tereta (s broda na brod ili preko gata) i/ili korištenja opreme za rukovanje teretom na brodu. 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(b) Usluge skladištenja i spremanja (CPC 742)	1) Bez obveza* 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja** 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Bez obveza* 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(c) Agencijske usluge kod prijevoza/otpreme tereta (CPC 748)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	

* Obveza za ovaj način pružanja usluga nije izvodljiva.

** U slučaju zauzimanja javne površine, može se primjenjivati postupak davanja koncesija ili dopuštenja za korištenje javnog dobra.

NAPOMENA UZ OVAJ RASPORED

Tamo gdje usluge cestovnog, željezničkog i prijevoza unutarnjim plovnim putevima, kao i s njima povezane pomoćne usluge nisu na drugom mjestu u potpunosti obuhvaćene ovim Rasporedom, operator multimodalnog prijevoza će imati mogućnost da iznajmi ili uzme u zakup kamione, željezničke vagonne ili tegljače i s njima povezanu opremu, s ciljem otpreme tereta unutarnjim plovnim putevima, ili će imati pristup ili će moći koristiti ove oblike multimodalnih aktivnosti prema razumnim i nediskriminatornim odredbama i uvjetima u svrhu provedbe operacija multimodalnog prijevoza. "Razumne i nediskriminatorne odredbe i uvjeti" znače, za potrebe operacija multimodalnog prijevoza i ove dodatne obveze, mogućnost operatora multimodalnog prijevoza da dogovori pravovremeni prijevoz svoje robe, uključujući njezino prvenstvo u odnosu na robu koja je kasnije ušla u luku.

DEFINICIJE

1. Ne dovodeći u pitanje obujam aktivnosti koje se mogu smatrati "kabotažom" prema relevantnom nacionalnom zakonodavstvu, ovaj Raspored ne obuhvaća "usluge kabotaže".

2. "Ostali oblici komercijalnog prisustva za usluge međunarodnog prijevoza" označava mogućnost međunarodnih pružatelja usluga prijevoza iz druge Stranke da na lokalnoj razini poduzimaju sve aktivnosti koje su potrebne za pružanje djelomično ili u potpunosti integrirane usluge prijevoza svojim kupcima među kojima svi vidovi prijevoza predstavljaju značajan element. (Ova obveza se, međutim, neće tumačiti tako da na bilo koji način ograničava obveze preuzete u okviru prekograničnog pružanja usluga).

Ove aktivnosti uključuju, ali bez ograničenja, sljedeće:

(a) marketing i prodaju usluga prijevoza i povezanih usluga putem izravnih kontakata s kupcima, od ponude do izdavanja računa, bilo da te usluge obavlja ili nudi sam pružatelj usluge ili pružatelji usluga s kojim je prodavatelj usluge uspostavio stalne poslovne aranžmane;

(b) nabavu, za vlastiti račun ili u ime klijenata (te preprodaju njihovim klijentima) bilo koje usluge prijevoza i povezanih usluga, uključujući usluge unutarnjeg prijevoza na bilo koji način, posebno unutarnjim plovnim putevima, cestom i željeznicom, potrebnih za pružanje integrirane usluge;

(c) izradu dokumentacije u svezi s prijevoznim dokumentima, carinskim dokumentima i drugim dokumentima vezanim za podrijetlo i karakter robe koja se prevozi;

(d) pružanje poslovnih informacija svim sredstvima, uključujući kompjuterske informatičke sustave i elektroničku razmjenu podataka (sukladno odredbama iz Dijela III (Telekomunikacije));

(e) stupanje u bilo kakve poslovne aranžmane (uključujući i sudjelovanje u dioničkom kapitalu društva) i zapošljavanje lokalno odabranog osoblja (ili, u slučaju stranog osoblja, sukladno Horizontalnim obvezama o kretanju osoba) s bilo kojom lokalno osnovanom pomorskom agencijom;

(f) nastupanje, u ime društava, u organizaciji prekrcaja putnika ili preuzimanja tereta kad je to potrebno.

3. "Prijevoznik koji pruža usluge multimodalnog prijevoza" označava osobu u čije se ime izdaje teretnica/dokument multimodalnog prijevoza ili bilo koji drugi dokument kojim se dokazuje postojanje ugovora o multimodalnom prijevozu tereta, te koja je odgovorna za prijevoz robe sukladno ugovoru o prijevozu.

4. "Usluge rukovanja teretom" označavaju aktivnosti koje obavljaju firme za utovar i istovar tereta, uključujući operatore terminala, ali isključujući izravne aktivnosti lučkih radnika, kada je ova radna snaga organizirana neovisno o firmama za utovar i istovar tereta i operatorima terminala. Obuhvaćene aktivnosti uključuju organizaciju i nadzor:

- utovara/istovara tereta na brod ili s broda;

- privezivanje/odvezivanje tereta;

- primitak/isporku i čuvanje tereta prije otpreme ili nakon istovara.

5. "Usluge carinjenja" (alternativno "usluge carinskog posredovanja") označavaju aktivnosti koje se sastoje od obavljanja carinskih formalnosti za drugu stranku u svezi s uvozom, izvozom ili prijevozom tereta, bez obzira na to pruža li tu uslugu pružatelj usluga u okviru svoje osnovne ili sporedne djelatnosti.

6. "Usluge kontejnerske stanice i terminala" označavaju djelatnosti koje se sastoje od skladištenja kontejnera, u luci ili na kopnu, imajući u vidu njihovo punjenje/praznjenje, popravljavanje i stavljanje na raspolaganje za otpremu.

7. "Usluge agencija" označavaju djelatnosti zastupanja u svojstvu agenta, na određenom zemljopisnom području, poslovnih interesa jedne ili više prijevozničkih linija ili društava u sljedeće svrhe:

- marketing i prodaja usluga prijevoza i usluga povezanih s njima, od izrade ponude do izdavanja računa i teretnica u ime društava, pribavljanje i preprodaja potrebnih srodnih usluga, izrada dokumentacije i pružanje poslovnih informacija;

- nastupanje, u ime društava, u organizaciji prekrcaja putnika ili preuzimanja tereta kad je to potrebno.

8. "Usluge špedicije" označavaju djelatnost koja se sastoji od organiziranja i praćenja otpreme u ime otpremnika pribavljanjem usluga prijevoza i srodnih usluga, izrade dokumentacije i pružanja poslovnih informacija.

(Prilog) I-A

Sporazum o području obuhvaća CPC-a 84 - Kompjuterske i srodne usluge

1. CPC 84 obuhvaća sve kompjuterske i srodne usluge.

2. Tehnološki razvitak je doveo do povećane ponude ovih usluga objedinjenih ili u paketu srodnih usluga koje mogu uključivati neke ili sve osnovne funkcije navedene u stavku 3. Na primjer, kod usluga kao što su poslužitelji web stranica ili domenski poslužitelji, rudarenje podataka (*data mining*) i mrežno računarstvo (*grid computing*), svaka se sastoji od kombinacije osnovnih kompjuterskih funkcija.

3. Kompjuterske i srodne usluge, bez obzira na to da li se pružaju preko mreže, uključujući internet, obuhvaćaju sve usluge koje pružaju bilo koje od sljedećeg ili njihovu bilo koju kombinaciju:

- savjetovanje, adaptaciju, strategiju, analizu, planiranje, specifikaciju, dizajn, razvitak, instalaciju, implementaciju, integraciju, testiranje, otklanjanje grešaka, ažuriranje, potporu, tehničku pomoć ili upravljanje kompjuterima ili kompjuterskim sustavima ili za njih;

- savjetovanje, strategiju, analizu, planiranje, specifikaciju, dizajn, razvitak, instalaciju, implementaciju, integraciju, testiranje, otklanjanje grešaka, ažuriranje, adaptaciju, održavanje, potporu, tehničku pomoć ili upravljanje ili korištenje softvera ili za njih;¹

- obradu podataka, pohranjivanje podataka, smještaj podataka ili usluge baza podataka;

- usluge održavanja i servisiranja uredskih aparata i opreme, uključujući kompjutere i

- usluge obuke za osoblje klijenata vezano za softver, kompjutere i kompjuterske sustave i što nije na drugom mjestu spomenuto.

4. U mnogim slučajevima, kompjuterske i srodne usluge omogućavaju pružanje drugih usluga² bilo elektroničkim ili drugim putem. Međutim, u takvim slučajevima, postoji važna razlika između kompjuterske i srodne usluge (npr. *web-hosting* ili aplikacijski *hosting*) i druge usluge koju je omogućila kompjuterska i srodna usluga. Druga usluga, bez obzira na to da li je omogućila kompjuterska ili srodna usluga, nije obuhvaćena CPC-om 84.

¹ Izraz "softver" se može definirati kao skup uputa koje su potrebne kako bi kompjuteri funkcionirali i komunicirali. Mogu se razviti brojni različiti programi za specifične aplikacije (aplikacijski softver), i kupac može birati da li će koristiti standardne gotove programe (softverski paket), razvijati specifične programe za određene potrebe (prilagodeni softver) ili će koristiti njihovu kombinaciju.

² 5 Npr. W/120.1.A.b. (računovodstvene, revizorske i knjigovodstvene usluge), W/120.1.A.d. (arhitektonske usluge), W/120.1.A.h. (medicinske i stomatološke usluge), W/120.2.D (audio-vizuelne usluge), W/120.5. (obrazovne usluge).

NAPOMENE uz Sporazum o području obuhvaća CPC-a 84

Kompjuterske i srodne usluge

CPC ODJELJAK 84 - KOMPJUTERSKE I SRODNE USLUGE

841 Konzultantske usluge vezane za instaliranje kompjuterskog hardvera

8410 84100 Konzultantske usluge vezane za instaliranje kompjuterskog hardvera

Usluge pomoći klijentima u instaliranju kompjuterskog hardvera (tj. fizičke opreme) i kompjuterskih mreža.

842 Usluge implementacije softvera

Sve usluge koje uključuju konzultantske usluge o razvitku i implementaciji softvera. Izraz "softver" se može definirati kao skup uputa koje su potrebne kako bi kompjuteri funkcionirali i komunicirali. Mogu se razviti brojni različiti programi za specifične aplikacije (aplikacijski softver), i kupac može birati da li će koristiti standardne gotove programe (softverski paket), razvijati specifične programe za određene potrebe (prilagođeni softver) ili će koristiti njihovu kombinaciju.

8421 84210 Konzultantske usluge za sustave i softver

Usluge opće naravi prije razvitka sustava za obradu podataka i aplikacija. To mogu biti usluge upravljanja, usluge planiranja projekata, itd.

8422 84220 Usluge analize sustava

Usluge analize obuhvaćaju analizu potreba klijenta, definiranje funkcionalnih specifikacija te formiranje tima. Tu su također uključeni upravljanje projektom, tehnička koordinacija i integracija te definiranje sustavne arhitekture.

8423 84230 Usluge dizajniranja sustava

Usluge dizajniranja obuhvaćaju tehnička rješenja u pogledu metodologije, osiguranja kvalitete, izbora opreme softverskih paketa ili novih tehnologija, itd.

8424 84240 Usluge programiranja

Usluge programiranja obuhvaćaju fazu implementacije, tj. programe za pisanje i otklanjanje grešaka, provedbu testova, te obradu dokumentacije.

8425 84250 Usluge održavanja sustava

Usluge održavanja obuhvaćaju konzultantske i usluge tehničke pomoći softverskih proizvoda u uporabi, preradu ili izmjene postojećih programa ili sustava te održavanje ažurne softverske dokumentacije i priručnika. Tu su također uključeni specijalistički poslovi, npr. konverzije.

843 Usluge obrade podataka

8431 84310 Usluge pripreme za unos podataka

Usluge zapisivanja podataka, kao što su unos podataka preko tastature, optičko skeniranje ili drugi načini unosa podataka.

8432 84320 Usluge obrade podataka i tabeliranja

Usluge kao što su obrada podataka i usluge tabeliranja, usluge kompjuterskog računanja te usluge davanja u zakup kompjuterskog vremena.

8433 84330 *Time-sharing* usluge (vremenski zakup)

Čini se da je ovo ista vrsta usluga kao 84320. Kompjutersko vrijeme se samo kupuje; ako se kupuje iz prostorija klijenta, onda se kupuju i telekomunikacijske usluge. Usluge obrade podataka ili tabeliranja se također mogu kupiti od uslužnog ureda. U oba slučaja, usluge se mogu obraditi kroz zakup vremena. Stoga, nema jasne razlike između 84320 i 84330.

8439 84390 Ostale usluge obrade podataka

Usluge kojima se upravlja cjelokupnim radom objekta/ uređaja klijenta po ugovoru: usluge kontrole kvaliteta okoline kompjuterske prostorije, usluge upravljanja kombinacijama kompjuterske opreme na mjestu te usluge upravljanja procesima rada i distribucije kompjutera.

844 Usluge baza podataka

8440 84400 Usluge baza podataka

Sve usluge se pružaju iz primarno strukturiranih baza podataka putem komunikacijske mreže.

Izuzeća: Usluge prijenosa podataka i poruka (npr. usluge rada mreže, mrežne usluge dodatne vrijednosti) su klasificirane u klasu 7523 (Usluge prijenosa podataka i poruka).

Usluge u svezi dokumentacije koje se sastoje od preuzimanja informacija iz baza podataka su klasificirane u pod-klasu 96311 (Knjižnične usluge).

845 Usluge održavanja i popravka uredskih aparata i opreme, uključujući kompjutere

8450 84500 Usluge održavanja i popravka uredskih aparata i opreme, uključujući kompjutere

Usluge popravka i održavanja uredskih aparata, kompjutera i s njima vezane opreme.

849 Ostale kompjuterske usluge

8491 84910 Usluge pripreme podataka

Usluge pripreme podataka za klijente koje ne uključuju usluge obrade podataka.

8499 84990 Ostale kompjuterske usluge koje nisu na drugom mjestu spomenute

Ostale usluge vezane za kompjutere koje nisu na drugom mjestu spomenute, npr. usluge obuke osoblja klijenta te druge stručne kompjuterske usluge.

ISTA IZUZEĆA BOSNE I HERCEGOVINE OD PRIMJENE ČLANKA II (STATUS NAJPOVLAŠTENIJE NACIJE)

Sektor ili podsektor	Opis mjera koje nisu sukladno članku II	Države na koje se mjere primjenjuju	Predviđeno trajanje	Uvjeti koji stvaraju potrebu za izuzećem
----------------------	---	-------------------------------------	---------------------	--

Svi sektori	Mjere zasnovane na bilateralnim sporazumima koje je Stranka potpisala s ciljem osiguranja kretanja svih kategorija fizičkih osoba koje pružaju usluge.	• Europska zajednica i njezine države članice i Švicarska.	Neodređeno.	Sporazumi predviđaju proces progresivne liberalizacije trgovine između Stranke i njezinih regionalnih trgovinskih partnera.
-------------	--	--	-------------	---

**DODATAK II uz ANEKS V
RASPORED SPECIFIČNIH OBVEZA TURSKE
TURSKA - RASPORED SPECIFIČNIH OBVEZA
NAPOMENE S OBJAŠNJENJEM**

1. U niže navedenoj listi obveza (u daljnjem tekstu "ovaj Raspored") naznačeni su uslužni sektori koji su liberalizirani sukladno članku 3.7. (Rasporedi specifičnih obveza) Poglavlja III (Trgovina uslugama), i, putem pričuva, ograničenja u pristupu tržištu i nacionalnom tretmanu koja se primjenjuju na usluge i pružatelje usluga iz Bosne i Hercegovine u ovim sektorima. Ovaj Raspored se sastoji od slijedećih elemenata:

(a) u prvom stupcu naznačen je sektor ili podsektor u kojem Turska preuzima obvezu te obujam liberalizacije na koji se pričuve primjenjuju;

(b) u drugom stupcu opisane su pričuve koje se primjenjuju u odnosu na članak 3.4. (Pristup tržištu) Poglavlja III (Trgovina uslugama) u sektoru ili podsektoru naznačenom u prvom stupcu;

(c) u trećem stupcu opisane su pričuve koje se primjenjuju u odnosu na članak 3.5. (Nacionalni tretman) Poglavlja III (Trgovina uslugama) u sektoru ili podsektoru naznačenom u prvom stupcu; i

(d) u četvrtom stupcu opisane su dodatne obveze u pogledu mjera koje utječu na pružanje usluga koje nisu predmet rasporeda prema članku 3.4. (Pristup tržištu) i 3.5. (Nacionalni tretman) Poglavlja III (Trgovina uslugama).

Ne preuzimaju se obveze u pogledu pružanja usluga u sektorima i podsektorima koje su obuhvaćene ovim Ugovorom i koje nisu spomenute u ovom Rasporedu.

2. U ovom Rasporedu naznačena su četiri načina pružanja usluga. Oni se tumače na slijedeći način:

(a) Način pružanja u vidu "prekograničnog pružanja usluga" se tumači kao pružanje usluge s teritorije jedne Stranke na teritoriju druge Stranke, sukladno članku 3.2.(b.i) (Definicije) Poglavlja III (Trgovina uslugama).

(b) Način pružanja u vidu "2) potrošnje u inozemstvu" se tumači kao pružanje usluge s teritorije jedne Stranke na teritoriju druge Stranke, sukladno članku 3.2.(b.ii) (Definicije) Poglavlja III (Trgovina uslugama).

(c) Način pružanja u vidu "3) komercijalnog prisustva" se tumači kao pružanje usluge putem poslovnog nastana, sukladno članku 3.2.(b.iii) (Definicije) Poglavlja III (Trgovina uslugama).

(d) Način pružanja u vidu "4) prisustva fizičkih osoba" se tumači kao pružanje usluge kroz privremeno prisustvo fizičkih osoba u svrhu poslovanja, sukladno članku 3.2 (b.iv.) (Definicije) Poglavlja III (Trgovina uslugama).

3. Bez obzira na članak 3.4. (Pristup tržištu) Poglavlja III (Trgovina uslugama), nediskriminacijski zahtjevi u pogledu vrste pravnog oblika društva ne moraju biti definirani u ovom Rasporedu kako bi ih primjenjivala ili usvojila Turska.

4. Turska ne preuzima nikakvu obvezu u pogledu ulaska i privremenog boravka kategorija fizičkih osoba koje nisu navedene u ovom Rasporedu.

Obveze Turske u pogledu Privremenog kretanja fizičkih osoba s ciljem pružanja usluga ne primjenjuju se u slučajevima kada je svrha ili posljedica njihovog privremenog prisustva

interveniranje ili na drugi način uticanje na ishod bilo kojeg radnog ili spora u svezi s upravljanjem ili pregovorima.

Osobe premještene unutar društva, diplomirani pripravnici, poslovni posjetioци i prodavaoci poslovnih usluga kojima je odobren ulazak i privremeni boravak dužni su poštivati zakone o imigraciji i radu Turske.

Turska može poduzeti bilo koje mjere koje utječu na fizičke osobe koje traže pristup tržištu rada Turske i mjere u pogledu državljanstva, prebivališta ili zapošljavanja na stalnoj osnovi.

5. U označavanju pojedinih sektora i podsektora, CPC označava Središnju klasifikaciju proizvoda koju je objavio Statistički ured Ujedinjenih naroda, *Statistical Papers, Series M, No. 77, CPC Prov, 1991*. Poštanske/kurirske usluge su definirane u stupcu odgovarajućeg sektora ili podsektora. Financijske usluge su definirane sukladno Dijelu o Financijskim uslugama. CPC šifra uz koju je naznačena dvostruka zvjezdica "***" označava da je obuhvaćen "dio sektora". "Bez obveze*" označava "tehničku neizvodljivost".

Redoslijed uslužnih sektora, podsektora i aktivnosti u ovom Rasporedu odražava Listu sektorske klasifikacije usluga iz dokumenta WTO-a MTN.GNS/W/120, od 10. srpnja 1991. godine.

6. Ovaj Raspored ne obuhvaća mjere koje se odnose na zahtjeve u pogledu kvalifikacija i procedure, tehničke standarde i zahtjeve u pogledu izdavanja dopuštenja ako ona ne predstavljaju ograničenje u pristupu tržištu ili nacionalnom tretmanu u smislu članka 3.4. (Pristup tržištu) i članka 3.5. (Nacionalni tretman) Poglavlja III (Trgovina uslugama). Te mjere (npr. potreba za pribavljanjem dopuštenja, obveze u pogledu univerzalne usluge, potreba za pribavljanjem priznanja kvalifikacija u reguliranim sektorima i potreba polaganja posebnih ispita, uključujući ispit iz poznavanja jezika te potreba za zakonitim prebivalištem na teritoriji na kojoj se obavlja gospodarska djelatnost), čak i ako nisu navedene u listi, primjenjuju se u svakom slučaju na usluge i pružatelje usluga iz Bosne i Hercegovine.

Uvjeti i kriteriji koji se zahtijevaju za dobivanje svih dopuštenja i ovlaštenja, a koji su navedeni u ovom Rasporedu te oni koji se primjenjuju za članstvo u svim odgovarajućim komorama, ne ograničavaju pristup tržištu niti ograničavaju nacionalni tretman u smislu članka 3.4. (Pristup tržištu) i članka 3.5. (Nacionalni tretman) Poglavlja III (Trgovina uslugama).

7. Ništa sadržano u ovom Rasporedu neće se tumačiti na način da dovodi u pitanje provedbu bilo koje mjere u okviru vanjskotrgovinskog režima i odgovarajućih carinskih postupaka Turske koje se odnose na robe, sukladno međunarodnim sporazumima čija je potpisnica Turska. U tom smislu, kada se radi o uslužnim sektorima, podsektorima ili djelatnostima u kojima uvoz i/ili izvoz robe može predstavljati sastavni dio pružanja usluga, kao što su usluge distribucije, usluge održavanja i popravka i usluge tehničkog ispitivanja i analize, sve relevantne vanjskotrgovinske i/ili carinske mjere će se i dalje primjenjivati, čak i kad nisu navedene u listi, na usluge i pružatelje usluga iz Bosne i Hercegovine.

8. Sukladno članku 3.1. (Područje primjene) Poglavlja III (Trgovina uslugama), ovaj Raspored ne obuhvaća mjere koje se tiču subvencija ili grantova koje daje Turska, uključujući i zajmove, jamstva i osiguranje uz potporu vlade niti na bilo koji

uvjet postavljen u pogledu primitka takvih subvencija ili grantova, bez obzira na to da li se subvencije ili grantovi nude isključivo za domaće usluge, domaće potrošače ili pružatelje usluga.

9. Prava i obveze na temelju ovog Rasporeda neće imati automatski učinak te stoga fizičkim ili pravnim osobama izravno ne dodjeljuju nikakva prava.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu	Ograničenja nacionalnog tretmana	Dodatne obveze
I. HORIZONTALNE OBVEZE KOJE SE ODNOSU NA SVE SEKTORE NAVEDENE U SEKTORSKOM DIJELU RASPOREDA			
SVI SEKTORI OBUHVACENI Ovim RASPOREDOM	<p>3) "Nema ograničenja za dionička društva, društva s ograničenom odgovornošću, komanditna društva, "kolektivna društva" kako su definirana u turskom Trgovačkom zakonu i Zakonu o izravnim stranim ulaganjima.". Bez obveza za osnivanje ili kupnju bilo koje druge vrste pravne osobe.</p> <p>Otvaranje predstavništva od strane društva osnovanog prema zakonima neke stranke vlade podliježe odobrenju Ministarstva ekonomije, pod uvjetom da ne obavljaju komercijalnu djelatnost u Turskoj.</p> <p>Kupnja nekretnina:</p> <p>3) Prema Zakonu o zemljišnim knjigama, društvima sa stranim kapitalom dozvoljena je kupnja nekretnina u Turskoj za obavljanje poslovnih djelatnosti navedenih u Statutu njihovog poduzeća. Međutim, za kupnju u vojnim zonama (zabranjenim vojnim zonama, vojnim sigurnosnim zonama i strateškim zonama) i posebnim sigurnosnim zonama neophodno je odobrenje turskih vojnih vlasti, odnosno pokrajinskih vlasti.</p> <p>1,3,4) Vijeće ministara ima ovlasti da utvrdi, izmijeni ili ograniči uvjete i/ili djelomično ili u potpunosti opozove ili ukine pravo stranih fizičkih osoba i pravnih osoba osnovanih prema zakonima stranke vlade na kupnju nekretnina, sukladno nacionalnim interesima.</p>	<p>3) Podružnice:</p> <p>Uspostava podružnice društva od stranke društva osnovanog prema zakonima neke stranke vlade podliježe obvezi imenovanja fizičke osobe kao predstavnika s prebivalištem u Turskoj, koju društvo propisno ovlasti da ga u potpunosti zastupa.</p>	
	<p>Sektori u kojima se zadržava pravo na javnu participaciju:</p> <p>Gospodarske djelatnosti u kojima se zadržava pravo na javnu participaciju na nacionalnoj ili lokalnoj razini mogu podlijezati javnim monopolima ili isključivim pravima dodijeljenim privatnim operatorima.</p>		
	<p>4) Bez obveza osim za mjere u svezi s ulaskom i privremenim boravkom fizičkih osoba iz sljedećih kategorija:</p> <p>I. Osobe premještene unutar društva su fizičke osobe koje su zaposlene od stranke pravne osobe iz jedne Stranke najmanje jednu godinu koje su privremeno premještene u jedno od njezinih supsidijarnih društava, povezanih društava ili podružnica na teritoriji Turske. Dostična fizička osoba mora pripadati jednoj od sljedećih kategorija.</p> <p>Osobe na rukovodećim ili izvršnim funkcijama:</p> <p>Osobe koje rade na visokim pozicijama zaposlene od stranke pravne osobe, koje prvenstveno upravljaju društvom, koje su pod općim nadzorom ili vođenjem pretežno upravnog odbora ili dioničara društva ili njima odgovarajućih osoba, uključujući:</p> <p>(A) upravljanje društvom, dijelom društva ili odjelom društva;</p> <p>(B) nadgledanje i nadzor nad radom ostalih nadzornih, stručnih i rukovodećih zaposlenika; i</p> <p>(C) imaju ovlaštenje osobno zapošljavati i otpuštati zaposlenike ili predlagati zapošljavanje, otpuštanje zaposlenika ili obavljati ostale kadrovske aktivnosti.</p> <p>Specijalisti:</p> <p>Fizičke osobe koje su zaposlene od strane pravne osobe i koje posjeduju neka neuobičajena znanja neophodna za proizvodnju trgovačkog društva, znanja o istraživačkoj opremi, tehnikama ili upravljanju. Prilikom ocjene takvih znanja, vodit će se računa ne samo o znanju specifičnom za to društvo, nego i tome da li ta osoba ima visok stepen stručne osposobljenosti za određenu vrstu posla ili djelatnosti koja zahtijeva posebno stručno znanje, uključujući članstvo u akreditiranom strukovnom udruženju.</p>		
	<p>II. Pripravnici: označavaju fizičke osobe koje su zaposlene od strane pravne osobe iz jedne Stranke najmanje jednu godinu, koje posjeduju sveučilišnu diplomu i koje su privremeno premještene u jedno od njezinih supsidijarnih društava, povezanih društava ili podružnica na teritoriji Turske u svrhu razvitka karijere ili radi usavršavanja tehnika ili metoda poslovanja.¹</p>		
	<p>III. Poslovni posjetioci su fizičke osobe koje rade na nekoj višoj poziciji zaposlene od stranke pravne osobe jedne Stranke i koje su zadužene za uspostavu supsidijarnog društva, povezanog društva ili podružnice na teritoriji Turske. Oni nisu uključeni u izravne transakcije s građanstvom niti primaju naknadu od izvora</p>		

¹ Od kompanije koja ih prima može se zahtijevati da prethodno dostavi na odobrenje program obuke koji pokriva sve vrijeme trajanja boravka, koji pokazuje da je svrha boravka usavršavanje koje odgovara razini sveučilišne diplome.

	koji se nalazi u Turskoj.		
	<p>IV. Ponuđači poslovnih usluga: označavaju fizičke osobe koje su predstavnici pružatelja usluga iz jedne Stranke i koje traže privremeni ulazak na teritoriju Turske radi pregovora o prodaji usluga ili sklapanja ugovora o prodaji usluga u ime tog pružatelja usluga. Oni nisu uključeni u izravnu prodaju s pravnim subjektima niti primaju naknadu od izvora koji se nalazi u Turskoj.</p> <p>Osobe premještene unutar društva i pripravnici trebaju pribaviti radno dopuštenje od Ministarstva za rad i socijalnu sigurnost. Radna dopuštenja se, sukladno odgovarajućim zakonima, propisima i zahtjevima Turske, mogu izdavati na razdoblje do jedne godine. Turska može odobriti produženje odobrenog razdoblja sukladno zakonima i propisima koji su na snazi na njezinoj teritoriji.</p> <p>Poslovni posjetioци i ponuđači poslovnih usluga nisu obvezni pribaviti radno dopuštenje. Ulazak i privremeni boravak poslovnih posjetilaca i ponuđača poslovnih usluga može biti odobren, sukladno odgovarajućim zakonima, propisima i zahtjevima Turske, na razdoblje do 90 dana unutar razdoblja od 180 dana.</p> <p>3,4) Strani inženjeri i arhitekate se mogu baviti pružanjem inženjerskih i arhitektonskih usluga u Turskoj tek nakon što postanu privremeni član odgovarajuće strukovne komore u okviru Unije komora turskih inženjera i arhitekata.</p>		
Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu	Ograničenja u nacionalnom tretmanu	Dodatne obveze
II. SPECIFIČNE OBVEZE PO SEKTORIMA			
1. POSLOVNE USLUGE			
A. Profesionalne usluge			
(a) Pravne usluge (samo usluge savjetovanja o stranom i međunarodnom pravu) (CPC 861**)	<p>1) Nema ograničenja</p> <p>2) Nema ograničenja</p> <p>3) Obvezan je oblik "stranog partnerskog odvjetničkog društva (<i>yabancı avukatlık ortaklığı</i>)".</p> <p>4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	<p>1) Nema ograničenja</p> <p>2) Nema ograničenja</p> <p>3) Zastupanjem stranaka pred turskim sudovima mogu se baviti samo turski državljani. Korištenje stručnog naziva "<i>avukat</i> (odvjetnik)" rezervirano je za državljane Turske upisane u Odvjetničke komore Turske.</p> <p>Pravnici koji imaju državljanstvo Turske, a koje angažira strano partnersko odvjetničko društvo, ne mogu pružati pravne usluge osim savjetodavnih usluga o stranom i međunarodnom pravu (CPC 861**).</p> <p>4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	
(b) Računovodstvene, revizorske i knjigovodstvene usluge (CPC 862)	<p>1) Bez obveza</p> <p>2) Nema ograničenja</p> <p>3) Ovlašteni finansijski savjetnici¹ mogu svoj rad udruživati u obliku "partnerskog društva (<i>adi ortaklık</i>)" ili "društvo kapitala"² (<i>sermaye şirketi</i>)" sukladno turskim Trgovačkim zakonom, nakon što postanu članom odgovarajuće komore.</p> <p>Strane revizorske kuće mogu obavljati neovisne revizije u Turskoj pod uvjetom da su za to ovlaštene od strane Uprave za javni nadzor, revizijske i računovodstvene standarde, sukladno principu reciprociteta.</p> <p>Za revizorske kuće obvezan je oblik "društva kapitala" sukladno turskom Trgovačkom zakonu. Za revizorske kuće koje će obavljati reviziju institucija tržišta kapitala obvezan je oblik "dioničkog društva".</p> <p>Kako bi neka revizorska kuća bila ovlaštena: Revizori moraju biti vlasnici većinskog kapitala i glasačkih prava, a svi partneri firme će biti pripadnici profesije.³</p> <p>Svi članovi njezinog upravljačkog tijela moraju biti pripadnici profesije, s tim da većina njih moraju biti revizori koji su u njoj stalno zaposleni, pod uvjetom da taj omjer ne premašuje sedamdeset pet posto.</p> <p>4) Bez obveza</p>	<p>1) Bez obveza</p> <p>2) Nema ograničenja</p> <p>3) Strani nazivi i imena se ne mogu koristiti u nazivima partnerstava ili društava među turskim i stranim finansijskim savjetnicima.</p> <p>4) Tursko državljanstvo je obvezno za računovode i ovlaštene javne računovode</p>	
(c) Usluge oporezivanja	1) Nema ograničenja	1) Nema ograničenja	

¹ Izraz "finansijski savjetnik" korišten u ovoj stavki odnosi se na "ovlaštenog javnog računovodu" (*Serbest Muhasebeci Mali Müşavir*)" prema "Zakonu br. 3568 o ovlaštenim javnim računovodama i javnim računovodama pod zakletvom". Strani finansijski savjetnici mogu biti ovlašteni, pod uvjetom reciprociteta, odobrenjem Premijera na prijedlog Ministarstva financija.

² Vrste društava kapitala su "dioničko društvo (*anonim şirket*)", "društvo s ograničenom odgovornošću (*limited şirket*)" i "ograničeno partnerstvo (*sermayesi paylara bölünmüş komandit şirket*)".

³ "Pripadnici profesije" su "ovlaštene javne računovode (*serbest muhasebeci mali müşavir*)" ili "javne računovode pod zakletvom (*yeminli mali müşavir*)" prema Zakonu br. 3568; i za njih postoji obveza posjedovanja turskog državljanstva.

Poslovne usluge poreznog planiranja i savjetovanja (CPC 86301)	2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(d) Arhitektonske usluge (CPC 8671)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(e) Usluge inženjeringa (CPC 8672)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(f) Usluge integriranog inženjeringa (CPC 8673)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(g) Usluge krajobrazne arhitekture (dio CPC 8674)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(h) Veterinarske usluge (CPC 932) - samo za bolnice i laboratorije za životinje	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Bolnice i laboratorije za životinje u potpunom stranom vlasništvu mogu se osnivati u Turskoj pod uvjetom da su im svi zaposleni veterinari turski državljani. Odgovorni direktor bolnice ili laboratorije za životinje mora biti veterinar. Za veterinare postoji uvjet državljanstva. Obvezno je dopuštenje za rad koju izdaje Ministarstvo za hranu, poljoprivredu i stočarstvo. 4) Bez obveza	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza	
B. Kompjuterske i srodne usluge			
(a) Konzultantske usluge vezane za instaliranje kompjuterskog hardvera (CPC 841)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(b) Usluge implementacije softvera (CPC 842)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(c) Usluge obrade podataka (CPC 843)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(d) Usluge baza podataka uključujući pohranjivanje podataka, <i>data hosting i web hosting</i> usluge (CPC 844)	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(e) Ostale kompjuterske i srodne usluge - Usluge održavanja i popravka uredskih aparata i opreme, uključujući kompjutere (CPC 845) - Usluge obuke osoblja klijenata (CPC 84990**)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
C. Usluge istraživanja i razvitka (isključujući istraživanja i razvitak koji se u potpunosti ili djelomično financiraju iz javnih sredstava)			
(a) Usluge istraživanja i razvitka u prirodnim znanostima (CPC 851 osim dijela CPC 85102 ¹) (b) Usluge istraživanja i razvitka u društvenim i humanističkim znanostima (CPC 852) (c) Interdisciplinarne usluge istraživanja i razvitka (CPC 853)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja, osim za pravne osobe koje su propisno osnovane u Turskoj, ali koje nastupaju u ime stranih fizičkih ili pravnih osoba koje nemaju komercijalno prisustvo u Turskoj, koje su obvezne prethodno pribaviti dopuštenje za provedbu znanstvenoistraživačkih aktivnosti	

¹ Samo su usluge istraživanja i razvitka u području kemije obuhvaćene u okviru CPC-a 85102.

		na teritoriji Turske. 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama. Pored toga, strane fizičke osobe su obvezne prethodno pribaviti dopuštenje za provedbu znanstvenoistraživačkih aktivnosti na teritoriji Turske.	
E. Usluge iznajmljivanja i davanja u zakup bez operatera			
(a) Vežane za brodove ¹ (CPC 83103) (b) Vežane za zrakoplove ⁶ (CPC 83104) (c) Vežane za ostalu prijevoznu opremu (CPC 83101+ 83105) 83105 (d) Vežane za ostale strojeve i opremu (CPC 83106-83109) - Uključujući iznajmljivanje i davanje u zakup opreme za snimanje u studiju (dio CPC 83109) (e) Usluge davanja u zakup ili iznajmljivanja proizvoda za osobnu uporabu i kućanstvo (CPC 832)	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja osim što Turska može primijeniti test ekonomskih potreba u pogledu usluga iznajmljivanja i davanja u zakup (bez operatera) vezanih za ostalu prijevoznu opremu. 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
F. Ostale poslovne usluge			
(a) Usluge oglašavanja (CPC 871)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(b) Usluge istraživanja tržišta (CPC 864)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(c) Usluge upravljačkog savjetovanja (CPC 865)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(e) Usluge tehničkog ispitivanja i analize, isključujući usluge tehničkog ispitivanja, analiza i kontrole (inspekcije) vezane za izgradnju i građevinske materijale ² , plovila i zrakoplovi i aktivnosti istraživanja mora. - Usluge ispitivanja i analize sastava i čistoće (CPC 86761**) ³	1) Bez obveza 2) Bez obveza 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Bez obveza 2) Bez obveza 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
- Usluge ispitivanja i analize fizičkih svojstava (CPC 86762)	1) Bez obveza 2) Bez obveza 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Bez obveza 2) Bez obveza 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
- Usluge ispitivanja i analize ugrađenih strojarskih i električnih komponenti (CPC 86763)	1) Bez obveza 2) Bez obveza 3) Nema ograničenja, osim što uspostava komercijalnog prisustva za usluge ispitivanja i analize vezano za automobile i ostala motorna vozila podliježe testu ekonomskih potreba. Osnovni kriteriji: broj i utjecaj na domaće dobavljače, zaštita javnog zdravlja, sigurnosti i okoliša. 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Bez obveza 2) Bez obveza 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
- Usluge tehničke kontrole (inspekcije) (CPC 86764)	1) Bez obveza 2) Bez obveza 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Bez obveza 2) Bez obveza 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(f) Usluge vezane za lov (CPC 881)	1) Obvezno komercijalno prisustvo 2) Nema ograničenja	1) Obvezno komercijalno prisustvo 2) Nema ograničenja	

¹ Ova obveza ne obuhvata niti daje bilo kakvo pravo u pogledu isticanja turske zastave.

² Turska ne preuzima nikakve obveze u pogledu usluga tehničkog ispitivanja i analize vezane za sektor građevinarstva, uključujući aktivnosti na nadzoru izgradnje i građevina koje se obavljaju kako bi se osiguralo da cjelokupan proces izgradnje, kao i građevinski materijali koji se koriste pri izgradnji budu sukladni tehničkim specifikacijama i standardima utvrđenim odgovarajućim zakonima i propisima.

³ Samo usluge kontrole, ispitivanja i analize zraka, vode, razine buke i razine vibracija prema CPC-u 86761.

	3) Samo putničke agencije s dopuštanjem Tipa A mogu poslovati u ovom području uz uvjet pribavljanja dopuštenja za lov 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(h) Usluge vezane za rudarstvo (CPC 883+5115)	1) Obvezno komercijalno prisustvo. 2) Nema ograničenja 3) ¹ Nema ograničenja 4) "Stalni nadzornici (<i>daimi nezaretçi</i>)" na rudarskim lokacijama moraju biti turski državljani. U pogledu ostalog: Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Obvezno komercijalno prisustvo 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) "Tehnički nadzornici (<i>teknik nezaretçi</i>)" i "stalni nadzornici (<i>daimi nezaretçi</i>)" na rudarskim lokacijama moraju biti turski državljani.	
(n) Održavanje i popravka opreme (isključujući morska plovila, zrakoplove i drugu prijevoznu opremu) (CPC 633+ 8861-8866)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(o) Usluge čišćenja objekata (CPC 874)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(p) Fotografiske usluge (CPC 875) osim specijalističkih fotografskih usluga (CPC 87504)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(q) Usluge pakiranja (CPC 876)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(r) - Tiskanje (CPC 88442**)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
- Izdavaštvo (CPC 88442**) [isključujući usluge izdavanja novina, časopisa i publikacija novinskih agencija]	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Bez obveza 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(s) Kongresne usluge (CPC 87909**)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(t) Ostalo - Usluge prevodenja i tumačenja (CPC 87905)	1,3) Nema ograničenja, osim usluga prevodenja i tumačenja koje pružaju tumači pod zakletvom/ovlašteni tumači u svezi s notarskim uslugama. - Usluge prijevoda prevodilaca pod zakletvom/ovlašteni prevodilaca: Bez obveza 2) Nema ograničenja 4) Bez obveza za usluge prijevoda prevodilaca pod zakletvom/ ovlašteni prevodilaca. Inače, bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja, osim kao što je navedeno u koloni o pristupu tržištu. 4) Bez obveza za usluge prijevoda prevodilaca pod zakletvom/ ovlašteni prevodilaca. Inače, bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
2. KOMUNIKACIJSKE USLUGE			
A./B. Poštanske usluge (Poštanske usluge i kurirske usluge)			
Poštanske usluge obuhvaćaju primitak, prikupljanje, obradu, otpremu, distribuciju i isporuku "poštanskih pošiljki", kako su definirane u zakonu o poštanskim uslugama br. 6475	1,3) Obvezan je oblik "društva s vlastitim kapitalom (<i>sermaye şirketi</i>)" ² . "Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi (PTT A.Ş.)", poduzeće koje je u potpunosti u državnom vlasništvu, ovlašteno je na temelju Zakona o	1,3) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	

¹ Zakonima o nafti i rudarstvu predviđeno je da je za pružanje usluga vezanih za rudarstvo obvezno posjedovanje dopuštenja za rad.

² Sukladno članku 124. turskog Trgovačkog zakona (Zakon br. 6102), slijedeća društva se smatraju društvima s vlastitim kapitalom: "dioničko društvo (*anonim şirket*)"; "društvo s ograničenom odgovornošću (*limited şirket*)"; "ograničeno partnerstvo u kojem je kapital podijeljen na dionice (*sermayesi paylara bölünmüş komandit şirket*)".

	<p>poštanskim uslugama za pružanje poštanskih usluga sukladno obvezi pružanja univerzalne usluge i ima pravo na monopol u pružanju sljedećih usluga:</p> <ul style="list-style-type: none"> - primitak, prikupljanje, sortiranje, transport, distribuciju i isporuku domaćih i međunarodnih pismonosnih pošiljki čiju težinu ili ograničenje u pogledu naknade utvrđuje Vijeće ministara¹; - Ne dovodeći u pitanje odredbe o elektroničkom obavještanju iz Zakona o postupku oporezivanja br. 213 od 4/1/1961. godine, primitak, prikupljanje, sortiranje, transport, distribuciju i isporuku bilo koje vrste službenih obavijesti, uključujući i ona putem elektroničkih medija, u okviru Zakona br. 7201 i drugih zakona; - Poštanske usluge Oružanih snaga Turske u mirnodopskim uvjetima; - Tiskanja i prodaje poštanskih markica na kojima je naznačena naknada koja se plaća za poštanske usluge, personaliziranih maraka, komemorativnih maraka, razglednica i FCD (koverte koje pošte izdaju na dan izdavanja poštanske marke. <p>2) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>		
C. Telekomunikacijske (elektroničke komunikacije) usluge²			
<p>(a) Telefonske govorne usluge (b) Usluge prijenosa podataka komutacijom paketa (c) Usluge prijenosa podataka komutacijom sklopova (d) Usluge teleksa (f) Usluge telefaksa (g) Usluge privatnih zakupljenih sklopova (h) Elektronička pošta (i) Govorna pošta (j) Ponovno preuzimanje informacija s interneta i iz baza podataka (k) Elektronička razmjena podataka (l) Proširene telefaks usluge s dodatnom vrijednošću, uključujući pohranjivanje i prosljeđivanje, pohranjivanje i preuzimanje (m) Kod i protokol (n) <i>On-line</i> obrada informacija i/ili podataka (o) Ostale</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analogne/digitalne usluge mobilne telefonije - Usluge pejdžinga - Usluge kablovskog emitiranja³ - Usluge satelitske komunikacije (VSAT, SCPC VSAT) - Usluge satelitske platforme - GMPCS usluge - Usluge infrastrukture - Mobilne radio usluge s privatnim/javnim pristupom - Usluge davanja informacija iz imenika 	<p>1,3) Osim državnih javnih organizacija i poduzeća u državnom vlasništvu predviđenih zakonom, kako bi bilo ovlašteno, obavezan je oblik dioničkog društva ili društva s ograničenom odgovornošću koje se nalazi u Turskoj. Usluge elektroničkih komunikacija (telekomunikacija) i infrastrukture za koje je potrebno ovlaštenje u vidu ograničenog broja prava korištenja mogu pružati samo dionička društva.</p> <p>2) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	<p>1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	
(e) Telegrafске usluge	<p>1) <i>PTT A.Ş.</i>, poduzeće koje je u potpunosti u državnom vlasništvu, je isključivi pružatelj ovih usluga. 2) Nema ograničenja 3) <i>PTT A.Ş.</i>, poduzeće koje je u potpunosti u državnom vlasništvu, je isključivi pružatelj ovih usluga. 4) Bez obveza</p>	<p>1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza</p>	
D. Audio-vizuelne usluge (isključujući emitiranje⁴)			
<p>(a) Usluge produkcije i distribucije kinematografskih djela i videozapisa (CPC 9611)</p>	<p>1) Nema ograničenja, osim obveze uspostavljanja komercijalnog prisustva za distribuciju kinematografskih djela putem fizičkih medija (CD, videotrake, itd.). 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	<p>1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	

¹ Sve dok težinu i/ili ograničenje u pogledu prava monopola utvrđuje Vijeće ministara, *PTT A.Ş.* će i dalje imati pravo monopola na sva otvorena i zatvorena pisma i razglednice koje predstavljaju bilo kakvu vrstu korespondencije bez ikakvog ograničenja u pogledu težine.

² Obujam osnovnih telekomunikacija u ovom Rasporedu ne obuhvaća nijednu vrstu usluga (analogno/digitalnog) emitiranja radijskog i TV programa i medijskih usluga javnosti na zahtjev.

³ Usluge kablovskog emitiranja obuhvaćaju samo prijenos TV signala, ali ne obuhvaćaju uređivačke aktivnosti vezane za sadržaj.

⁴ Emitiranje obuhvaća prijenos znakova ili signala putem bilo koje tehnologije za primitak i/ili prikazivanje signala audio i/ili vizuelnog programa od stranke dijela ili cjelokupne javnosti.

(b) Usluge prikazivanja kinematografskih djela (CPC 9612) (samo od strane vlasnika kina)	1) Bez obveza* 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(c) Radio i televizijske usluge (CPC 96131, 96132)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(d) Usluge distribucije radio i televizijskog programa ¹ , isključujući prijenos	1) Nema ograničenja, osim što je obvezno uspostavljati komercijalnog prisustva za distribuciju radio i TV programa putem fizičkih medija (CD, videotrake, itd.). 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(e) Usluge snimanja zvučnih zapisa (Za potrebe ovog Rasporeda, djelatnost usluga snimanja zvučnih zapisa se definira kao snimanje niza muzičkih, govornih ili drugih zvukova u studiju, ali ne uključujući zvukove koji prate kinematografsko djelo, radio ili televizijski program ili drugo audio-vizuelno djelo.)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
3. GRAĐEVINSKE I SRODNE INŽENJERSKE USLUGE (CPC 51)			
Sve usluge koje potpadaju pod CPC 51	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
4. USLUGE DISTRIBUCIJE (Usluge distribucije ne obuhvaćaju usluge vezane za robu koja podliježe restrikcijama ili zabrani uvoza i izvoza; alkohol, duhan, elektroničke cigarete i druge proizvode koji izazivaju ovisnost; farmaceutske proizvode; optičke proizvode; sjemena; gnojiva i druge poboljšivače tla, pesticide i preparate one vrste koja se koristi u prehrani životinja; drvo i ugljen; instrumente i aparate za mjerenje električne energije, plina i tečnosti; taksimetre; vatreno oružje i vojnu opremu; plemenite kovine; otpad i ostatke i materijale za recikliranje; toksične tvari; nuklearnu energiju i vodu.)			
A. Usluge komisionara CPC 621 B. Usluge trgovine na veliko CPC 622, CPC 61111 C. Usluge trgovine na malo CPC 631, CPC 632, CPC 61112, CPC 6113, CPC 6121 D. Franšizno poslovanje ² Franšizno poslovanje vezano za nefinancijski nematerijalni imetak (CPC 8929*) E. Ostalo Usluge trgovine na malo motornim gorivom (CPC 613)	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja, osim što Turska može na komercijalno prisustvo primijeniti test ekonomskih potreba. Za distribuciju energetskih proizvoda, primjenjuje se i ograničenje na ukupnu vrijednost prometa usluga putem gornje granice udjela na tržištu. 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama.	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama.	
5. OBRAZOVNE USLUGE**³			
A,B,E. Usluge osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja i ostale obrazovne usluge (CPC 921, 922, 929)	1,3) Strane fizičke i pravne osobe, izravno ili uspostavom partnerstva s turskim državljanima, mogu samo osnivati međunarodne obrazovne ustanove (uključujući strukovne i tehničke škole) i to samo za strane učenike. 2) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama. Pored toga, strani nastavnici i stručnjaci mogu raditi u osnovnoškolskim i srednjoškolskim obrazovnim ustanovama te u neformalnim obrazovnim ustanovama (tj. u centrima za učenje stranih jezika i centrima za strukovno osposobljavanje) nakon što od Ministarstva nacionalnog obrazovanja dobiju odobrenje za dobivanje radnog dopuštenja koje izdaje Ministarstvo rada i socijalne sigurnosti. U međunarodnim obrazovnim ustanovama (uključujući i strukovne i tehničke škole) mora se postaviti nastavnik, turski državljanin, za pomoćnika direktora škole "Viši zamjenik	1,3) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	

¹ Radi veće sigurnosti, usluge distribucije u ovom kontekstu mogu uključivati dopuštenja radio i televizijskih programa izdanog drugim pružateljima usluga za izlaganje, emitiranje ili prenošenje, iznajmljivanje, prodaju ili korištenje. Usluge prijenosa radio i televizijskog programa, uključujući i usluge na zahtjev, nisu obuhvaćene ovim Rasporedom.

² Pod uslugama franšiznog poslovanja u okviru stavke usluga distribucije podrazumijeva se distribucija robe preko franšiza.

³ Ova obveza obuhvata samo privatne obrazovne usluge.

C. Usluge visokog obrazovanja (CPC 923)	<p>direktora".</p> <p>1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Privatna sveučilišta ["neprofitne fondacije ustanove visokog obrazovanja (<i>vakıf yükseköğretim kurumları</i>)"] mogu osnivati samo fondacije osnovane sukladno turskom Gradanskom zakoniku i to donošenjem posebnog zakona. Svi članovi upravnog odbora ustanove visokog obrazovanja [tj. Upravni odbor (<i>Mütevelli Heyeti</i>)], kao i predsjednik (rektor) moraju biti turski državljani. 4) Svi članovi upravnog odbora ustanove visokog obrazovanja [tj. Upravni odbor (<i>Mütevelli Heyeti</i>)], kao i predsjednik (rektor) moraju biti turski državljani. Inače, bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	<p>1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	
D. Obrazovanje odraslih (CPC 924)	<p>1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Strane osobe, izravno ili uspostavom partnerstva s turskim državljanima, mogu samo osnivati međunarodne obrazovne ustanove i to samo za strane učenike. 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama. Pored toga, strani nastavnici i stručnjaci mogu raditi u obrazovnim ustanovama nakon što od Ministarstva nacionalnog obrazovanja dobiju prethodno odobrenje za stjecanje radnog dopuštenja koje izdaje Ministarstvo rada i socijalne sigurnosti.</p>	<p>1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	
6. USLUGE ZAŠTITE OKOLIŠA*¹			
A. Usluge kanalizacije (CPC 9401)	<p>1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	<p>1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	
B. Usluge odlaganja otpada (CPC 9402)	<p>1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	<p>1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	
C. Sanitarne i slične usluge (CPC 9403)	<p>1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	<p>1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	
D. Ostale: - Usluge pročišćavanja ispusnih plinova (CPC 9404)	<p>1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	<p>1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	
- Usluge smanjenja buke (CPC 9405)	<p>1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	<p>1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	
7. FINANCIJSKE USLUGE HORIZONTALNE OBVEZE			
Mjere koje se primjenjuju na pružanje usluga putem komercijalnog prisustva za sve sektore finansijskih usluga:			
Bankarske usluge	<p>3) Dopuštenje za osnivanje banke, koje mora biti osnovane u obliku dioničkog društva, ili za otvaranje prve podružnice ili predstavništva strane banke u Turskoj izdaje se odlukom Odbora za reguliranje rada i nadzor banaka. Dopuštenje se također mora dobiti nakon okončanja postupka osnivanja ili otvaranja podružnice kako bi se moglo početi primati depozite i/ili obavljati bankarske transakcije. Ograničenja u kreditiranju za podružnice stranih banaka zasnovana su na kapitalu podružnice, a ne na globalnom kapitalu.</p>	<p>3) Nema ograničenja</p>	

¹ Ponuda Turske u pogledu usluga zaštite okoliša isključuje pružanje usluga vode za ljudsku uporabu, uključujući skupljanje, prečišćavanje i distribuciju vode kroz mrežu.

Osiguranje	3) Osiguravajuća i reosiguravajuća društva moraju biti osnovana u obliku dioničkog društva ili društva za uzajamno osiguranje. Kako bi mogle početi s radom, osiguravajuća i reosiguravajuća društva moraju pribaviti dopuštenje od Podsekretarijata trezora za svaku vrstu osiguranja s kojom žele raditi.	3) Nema ograničenja	
Tržište vrijednosnih papira	3) Za uspostavu i rad institucija tržišta kapitala ¹ obvezno je pribaviti dopuštenje Odbora za tržište kapitala. Također, banke koje se bave aktivnostima tržišta kapitala (investicijske usluge) obvezne su od Odbora za tržište kapitala pribaviti odgovarajuće certifikate o ovlaštenju za ove aktivnosti. Za osnivanje podružnica i agencija od strane institucija za posredovanje u trgovini vrijednosnim papirima osnovanih u Turskoj također je obvezno pribaviti dopuštenje Odbora za tržište kapitala. Institucije za posredovanje u trgovini vrijednosnim papirima, investicijska društva i druge institucije tržišta kapitala, izuzimajući investicijske fondove ² mogu se osnivati jedino u obliku dioničkog društva. Osnivanje podružnica i predstavništava stranih institucija za posredovanje u trgovini vrijednosnim papirima nije dopušteno. Odbor za tržište kapitala može poduzeti bilo koju mjeru kako bi osigurao da osnivanje institucija tržišta kapitala ili njihovih podružnica bude korisno za ekonomski razvitak Turske, kao i za stabilnost, pouzdanost i razvitak tržišta kapitala.	3) Nema ograničenja	
OSTALE FINANCIJSKE USLUGE			
A. Usluge financijskog leasinga	3) Društva za financijski leasing (davatelji leasinga) se mogu osnivati jedino u obliku dioničkog društva. Za osnivanje društva za financijski leasing potrebno je odobrenje Odbora za reguliranje rada i nadzor banaka. Također, potrebno je pribaviti dopuštenje za rad nakon okončanja postupka osnivanja.	3) Nema ograničenja	
B. Usluge faktoringa i potrošačkog financiranja	3) Društva za faktoring i društva za financiranje moraju biti osnovana u obliku dioničkog društva. Za osnivanje društva za faktoring i društva za financiranje potrebno je odobrenje Odbora za reguliranje rada i nadzor banaka. Također, potrebno je pribaviti dopuštenje za rad nakon okončanja postupka osnivanja.	3) Nema ograničenja	
C. Ovlaštene institucije (za trgovinu devizama)	3) Za obavljanje aktivnosti ovlaštene institucije obvezno je pribaviti dopuštenje od Podtajništva trezora. Podtajništvo može poduzeti bilo koju mjeru kako bi osiguralo da osnivanje ovlaštenih institucija ili njihovih kasnijih podružnica i agencija bude korisno za ekonomski razvitak Turske, kao i za stabilnost, pouzdanost i razvitak financijskih tržišta. Ovlaštene institucije moraju biti osnovane u obliku dioničkog društva.	3) Nema ograničenja	
D. Berza plemenitih kovina	3) Za rad institucija za posredovanje u trgovini plemenitim kovinama potrebno je pribaviti dopuštenje od Podtajništva trezora. Banke, ovlaštene institucije, dionička društva koja se bave trgovinom i proizvodnjom plemenitih kovina,	3) Nema ograničenja	

¹ Prema Zakonu o tržištu kapitala, utvrđene su sljedeće institucije tržišta kapitala:

- (a) Investicijska društva,
- (b) Šeme zajedničkog ulaganja,
- (c) Neovisni revizori, društva za procjenu i agencije za rangiranje koje obavljaju aktivnosti na tržištu kapitala,
- (d) Društva za upravljanje portfeljem,
- (e) Društva za hipotekarno financiranje,
- (f) Fondovi za stambeno financiranje i financiranje imetka,
- (g) Društva za zakup imetka,
- (h) Središnje klirinške institucije,
- (i) Središnje institucije za poravnanje,
- (j) Trgovinski repozitoriji,
- (k) Ostale institucije tržišta kapitala, čije osnivanje i rad regulira Odbor za tržište kapitala.

² Prema Zakonu o tržištu kapitala, mogu se osnivati investicijski fondovi ugovornog tipa u okviru pravila fonda i sukladno principima fiducijarnog vlasništva.

	podružnice, koje se nalaze u Turskoj, društva s nastanom u inozemstvu koja se bave trgovinom i proizvodnjom plemenitih kovina mogu se sa zahtjevom za rad obratiti Podtajništvu trezora. Pored toga, Podtajništvu trezora se može obratiti i sa zahtjevom za odobrenje za rad isključivo kao institucije za posredovanje u trgovini plemenitim kovinama za čiji rad je potreban oblik dioničkog društva.		
FINANCIJSKE USLUGE (SPECIFIČNE OBVEZE PO SEKTORIMA)			
Usluge osiguranja i usluge povezane s osiguranjem (i) Izravno osiguranje (A) Životno	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(B) Neživotno	1,2) Bez obveza, osim: (a) Kasko osiguranje zrakoplova, helikoptera i brodova koji su kupljeni pomoću stranog zajma ili uzeti u zakup putem ugovora o finansijskom leasingu iz inozemstva, pod uvjetom da je trajanje osiguranja ograničeno na razdoblje zajma ili ugovora o leasingu.; (b) osiguranje od odgovornosti u pomorskom prometu; (c) osiguranje prijevoza uvezene i izvezene robe; (d) osiguranje od povreda, bolesti, zdravstveno i osiguranje motornih vozila, ograničeno na razdoblje boravka ili privremenog boravka osoba u inozemstvu, (e) osiguranje brodova i jahti registriranih u turskom Međunarodnom pomorskom registru. 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1,2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(ii) Reosiguranje i retrocesija	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(iii) Posredovanje u osiguranju, kao što je brokersko i agencijsko posredovanje	1,2) Bez obveza za posrednike (agente i posrednike) osim one koji se bave životnim osiguranjem i neživotnim kategorijama osiguranja navedenim u dijelu "(i)(B) Neživotno" i posrednika u reosiguranju. 3) Agencije za osiguranje i reosiguranje kao pravne osobe i posrednici moraju biti osnovani u Turskoj u obliku dioničkog društva ili društva s ograničenom odgovornošću. Generalni direktor i zamjenici direktora odgovorni za tehničke odjele moraju imati prebivalište u Turskoj. Agencije za osiguranje i posrednici osnovani u stranim zemljama mogu se baviti djelatnošću posredovanja u osiguranju jedino putem otvaranja podružnica u Turskoj. Gore navedeni institucijski oblik i uvjet prebivališta odnose se i na podružnice. 4) Posrednici i agenti osiguranja i reosiguranja kao fizičke osobe moraju imati prebivalište u Turskoj. Inače, bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1,2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Nema ograničenja, osim što agenti kao fizičke osobe i posrednici u osiguranju i reosiguranju kao fizičke osobe moraju imati prebivalište u Turskoj.	
(iv) Pomoćne usluge u svezi s osiguranjem, kao što su konzultantske usluge, aktuarske usluge, usluge procjene rizika i usluge naplate odštetnih zahtjeva	1,2) Nema ograničenja, osim procjenitelja i aktuara. 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza za procjenitelje i aktuare. Inače, bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1,2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
Bankarske i ostale finansijske usluge (isključujući osiguranje)			
(v) Primanje depozita i drugih povratnih sredstava od pravnih subjekata	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nijedna fizička ili pravna osoba osim kreditnih institucija ili onih koje su za to ovlaštene posebnim propisima ne može od pravnih subjekata primiti depozite niti druga novčana sredstva koja im se vraćaju. 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(vi) Davanje zajmova svih vrsta, uključujući potrošačke	1) Bez obveza	1) Bez obveza	

kredite, hipotekarne kredite, faktoring i financiranje komercijalnog poslovanja (A) Potrošački krediti	2) Nema ograničenja 3) Banke i finansijska društva mogu odobravati potrošačke kredite 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(B) Faktoring	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Banke i društva za faktoring se mogu baviti aktivnostima faktoringa. 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(C) Hipotekarni krediti	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Društva za finansijski leasing i finansijska društva za koja Agencija za reguliranje rada i nadzor banaka utvrdi da ispunjavaju uvjete za rad na stambenom financiranju mogu se baviti trgovanjem hipotekarnim kreditima. Također, banke se mogu baviti trgovanjem u pogledu ovih aktivnosti. 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(D) Financiranje komercijalnog poslovanja	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Banke, društva za finansijski leasing, društva za faktoring i finansijska društva se mogu baviti ovim aktivnostima. 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(vii) Finansijski leasing	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Banke koje nisu ovlaštene za primanje depozita i društva za finansijski leasing mogu se baviti transakcijama finansijskog leasinga. 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(viii) Sve usluge plaćanja i prijenosa novca, uključujući kreditne i debitne kartice i putničke čekove	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Usluge plaćanja i prijenosa novca mogu obavljati jedino banke i institucije ovlaštene sukladno "Zakonu o plaćanju i vrijednosnim papirima, sustavima poravnjanja, uslugama plaćanja i institucijama za elektronički novac". Institucije koje se bave pružanjem usluga plaćanja i prijenosa novca moraju biti osnovane u Turskoj, u obliku dioničkog društva. Usluge kreditnih i debitnih kartica mogu pružati jedino banke. Prijenos deviza u inozemstvo mora se obavljati preko bankarskog sustava. 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(ix) Jamstva i obveze	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(x) Trgovanje za svoj vlastiti ili za račun klijenata, bilo na berzi, ili na vanberzanskom tržištu ili na neki drugi način, sljedećim: (A) instrumentima tržišta novca (uključujući čekove i mjenice)	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Trgovanje instrumentima tržišta novca mogu obavljati i banke i institucije za posredovanje u trgovini vrijednosnim papirima; međutim, institucije za posredovanje u trgovini vrijednosnim papirima se ne mogu baviti trgovanjem čekovima i mjenicama. 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(B) devizama	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Banke, posrednici u trgovini devizama institucije za posredovanje u trgovini vrijednosnim papirima (ograničene na usluge i aktivnosti investiranja), kao i nacionalna poštanska uprava (PTT A.Ş.) mogu se baviti trgovinom devizama. 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(C) derivativnim proizvodima	1) Bez obveza	1) Bez obveza	

	<p>2) Nema ograničenja</p> <p>3) Ovlaštene banke i institucije za posredovanje u trgovini vrijednosnim papirima mogu se baviti trgovinom ovim proizvodima. Ovlaštene banke mogu izvršavati naloge za trgovinu derivativnim proizvodima osim onih zasnovanih na dioničkim indeksima i dionicama, te mogu u vlastito ime trgovati derivativnim instrumentima osim onih koji su zasnovani na dionicama.</p> <p>4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	<p>2) Nema ograničenja</p> <p>3) Nema ograničenja</p> <p>4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	
(D) instrumentima deviznog tečaja i kamatnih stopa	<p>1) Bez obveza</p> <p>2) Nema ograničenja</p> <p>3) Ovlaštene banke i institucije za posredovanje u trgovini vrijednosnim papirima mogu se baviti trgovinom instrumentima deviznog tečaja i kamatnih stopa. Jedino institucije za posredovanje u trgovini vrijednosnim papirima mogu se baviti "transakcijama s finansijskom polugom", kako je definirano Zakonom o tržištu kapitala br. 6362 (tj. berzovno posredovanje u maloprodajnoj trgovini devizama).</p> <p>4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	<p>1) Bez obveza</p> <p>2) Nema ograničenja</p> <p>3) Nema ograničenja</p> <p>4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	
(E) prenosivim vrijednosnim papirima	<p>1) Bez obveza</p> <p>2) Nema ograničenja</p> <p>3) Banke i institucije za posredovanje u trgovini vrijednosnim papirima mogu se baviti trgovinom ovim proizvodima. Međutim, jedino institucije za posredovanje u trgovini vrijednosnim papirima mogu pružati investicijske usluge kao što je izvršavanje naloga i trgovanje dionicama za vlastiti račun.</p> <p>4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	<p>1) Bez obveza</p> <p>2) Nema ograničenja</p> <p>3) Nema ograničenja</p> <p>4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	
(F) ostalim prenosivim instrumentima i finansijskim sredstvima, uključujući zlatne poluge	<p>1) Bez obveza</p> <p>2) Nema ograničenja</p> <p>3) Banke i povezane institucije za posredovanje se mogu baviti trgovinom ovim proizvodima.</p> <p>4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	<p>1) Bez obveza</p> <p>2) Nema ograničenja</p> <p>3) Nema ograničenja</p> <p>4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	
(xi) garantiranje otkupa i plasman	<p>1) Bez obveza</p> <p>2) Nema ograničenja</p> <p>3) Razvojne i investicijske banke i institucije za posredovanje u trgovini vrijednosnim papirima mogu pružati usluge garantiranja otkupa i plasmana vrijednosnih papira koje izdaju nakon što ih registruje Odbor za tržišta kapitala.</p> <p>4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	<p>1) Bez obveza</p> <p>2) Nema ograničenja</p> <p>3) Nema ograničenja</p> <p>4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	
(xii) novčano posredovanje	<p>1) Bez obveza</p> <p>2) Nema ograničenja</p> <p>3) Nema ograničenja</p> <p>4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	<p>1) Bez obveza</p> <p>2) Nema ograničenja</p> <p>3) Nema ograničenja</p> <p>4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	
(xiii) Upravljanje sredstvima, poput upravljanja [gotovinom] ili portfeljem, upravljanje svim oblicima zajedničkog ulaganja, upravljanje penzijskim fondovima, usluge deponiranja i čuvanja (A) Upravljanje portfeljem	<p>1) Bez obveza</p> <p>2) Nema ograničenja</p> <p>3) Razvojne i investicijske banke i institucije za posredovanje u trgovini vrijednosnim papirima (isključujući upravljanje zajedničkim ulaganjima) i društva za upravljanje portfeljem mogu pružiti ove usluge.</p> <p>4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	<p>1) Bez obveza</p> <p>2) Nema ograničenja</p> <p>3) Nema ograničenja</p> <p>4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	
(B) Upravljanje zajedničkim ulaganjima	<p>1) Bez obveza</p> <p>2) Nema ograničenja</p> <p>3) Društva za upravljanje portfeljem mogu upravljati portfeljima zajedničkih ulaganja. Investicijska društva također mogu upravljati svojim vlastitim portfeljima.</p> <p>4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	<p>1) Bez obveza</p> <p>2) Nema ograničenja</p> <p>3) Nema ograničenja</p> <p>4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	
(C) Upravljanje penzijskim fondovima	<p>1) Bez obveza</p> <p>2) Nema ograničenja</p> <p>3) Društva za upravljanje portfeljem mogu pružiti ove usluge.</p> <p>4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	<p>1) Bez obveza</p> <p>2) Nema ograničenja</p> <p>3) Nema ograničenja</p> <p>4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	

(D) Usluge deponiranja i čuvanja	Horizontalnim obvezama 1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Ovlaštene banke i institucije za posredovanje u trgovini vrijednosnim papirima koje djeluju na tržištu kapitala mogu svojim klijentima pružiti usluge čuvanja. Depozitni računi vezani za instrumente tržišta kapitala, s izuzećem vladinih dužničkih instrumenata koji se drže u portfeljima banaka, mogu se čuvati samo u Agenciji za središnji registar. 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	obvezama 1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(xiv) Usluge poravnanja i kliringa za financijska sredstva, uključujući vrijednosne papire, derivativne proizvode i čekove	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Istanbulska banka za kliring, poravnanje i deponiranje (<i>Takasbank</i>) Inc., Središnja banka Republike Turske, Agencija za središnji registar Inc. (<i>MKK</i>) i drugi subjekti koje ovlaste Odbor za tržišta kapitala i Središnja banka Republike Turske (CBRT) mogu pružiti usluge kliringa i poravnanja vrijednosnih papira. Usluge kliringa čekova može pružiti samo institucija osnovana i/ili ovlaštena od strane Središnje banke Republike Turske. Vođenje platnog sustava može obavljati jedino Središnja banka Republike Turske i drugi subjekti koje ovlasti Središnja banka Republike Turske. Subjekt koji posluje kao sustav za plaćanje i poravnanje vrijednosnih papira mora biti osnovan u Turskoj u obliku dioničkog društva. 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(xv) Pružanje i prijenos financijskih informacija od pružatelja drugih financijskih usluga	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
- Obrada financijskih podataka i pružanje i prijenos odgovarajućeg softvera od pružatelja drugih financijskih usluga	1,2) Bez obveza 3) Financijske institucije su obvezne uspostaviti i održavati svoje centre za obradu podataka (i primarne i sekundarne informacijske sustave ¹) u Turskoj za pohranjivanje i obradu financijskih podataka. 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1,2) Bez obveza 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(xvi) Savjetodavne, posredničke i druge pomoćne financijske usluge za sve djelatnosti navedene u točkama od (v) do (xv), uključujući kreditne preporuke i analizu, istraživanje i savjetovanje u području ulaganja i portfelja te savjetovanje u pogledu kupnje i restrukturiranja i strategije poduzeća	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
8. USLUGE ZDRAVSTVENE I SOCIJALNE ZAŠTITE			
A. Bolničke usluge (CPC 9311)	1) Bez obveza* 2) Nema ograničenja 3) Strani državljani mogu osnivati privatne bolnice uz odobrenje Ministarstva zdravlja. Broj i vrsta bolnica, grana medicine kojom se svaka bolnica bavi, obvezan broj zdravstvenog osoblja, kapacitet bolnice (broj kreveta), kao i nabava medicinskih proizvoda može biti ograničena sukladno investicijskim planovima zasnovanim na potrebama stambenih područja za uslugama zdravstvene zaštite. 4) Bez obveza	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza	
9. USLUGE KOJE SE ODOSE NA TURIZAM I PUTOVANJA			
A. Hoteli i restorani (CPC 641-643)	1) Bez obveza* 2) Nema ograničenja ² 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama. Pored toga, nakon	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim	

¹ Primarni sustavi se sastoje od infrastrukture, hardvera, softvera i podataka koji osiguravaju obavljanje financijskih aktivnosti, kao i evidentiranje i korištenje informacija u elektroničkim medijima na siguran način te moraju osigurati pristup po potrebi. Sekundarni sustavi su zamjena za primarne sustave.

² Turski državljani mogu putovati u inozemstvo bez ikakvih ograničenja. Jedino su obvezni, uz određena izuzeća, platiti naknadu u TL u iznosu koji je ekvivalentan iznosu od 100 USD za svaki izlazak iz zemlje.

	dobivanja odobrenja od Ministarstva rada i socijalne sigurnosti, na temelju pozitivnog mišljenja Ministarstva unutarnjih poslova i Ministarstva kulture i turizma, hoteli i restorani koji imaju certifikat o poticajima, mogu zaposliti strano osoblje. Međutim, broj stranog osoblja koje će se zaposliti u jednom poduzeću ne smije prelaziti 10 posto od ukupnog osoblja. Ovaj broj se može povećati do 20 posto odlukom Ministarstva kulture i turizma.	obvezama	
B. Usluge turističkih agencija i turoperatora (CPC 7471)	1) Obvezno komercijalno prisustvo. 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Turističke agencije osnovane prema zakonima stranih vlada ne mogu organizirati putovanja iz Turske u inozemstvo. 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
10. REKREATIVNE, KULTURNE I SPORTSKE USLUGE			
A. Usluge zabave (uključujući kazalište i muziku uživo) - Usluge zabave teatarskog producenta, pjevačke skupine, benda i orkestra (CPC 96191)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
Knjižnične usluge (CPC 96311)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama. Pored toga, nakon dobivanja odobrenja od Ministarstva rada i socijalne sigurnosti, na temelju pozitivnog mišljenja Ministarstva unutarnjih poslova i Ministarstva kulture i turizma, pružatelji usluga ovlaštene od strane Ministarstva kulture i turizma mogu zaposliti strano osoblje. Međutim, broj stranog osoblja koje će se zaposliti u jednom poduzeću ne smije prelaziti 10 posto od ukupnog osoblja. Ovaj omjer se može povećati do 20 posto uz odobrenje Ministarstva kulture i turizma na temelju svakog pojedinačnog slučaja.	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja osim što naziv knjižnice mora biti na turskom jeziku. 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
Usluge arhiva (CPC 96312)	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama. Pored toga, nakon dobivanja odobrenja od Ministarstva rada i socijalne sigurnosti, na temelju pozitivnog mišljenja Ministarstva unutarnjih poslova i Ministarstva kulture i turizma, pružatelji usluga ovlaštene od strane Ministarstva kulture i turizma mogu zaposliti strano osoblje. Međutim, broj stranog osoblja koje će se zaposliti u jednom poduzeću ne smije prelaziti 10 posto od ukupnog osoblja. Ovaj omjer se može povećati do 20 posto uz odobrenje Ministarstva kulture i turizma na temelju svakog pojedinačnog slučaja.	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
- Usluge muzeja osim povijesnih mjesta i građevina (Osim usluga muzeja vezanih za vojsku) (CPC 69321**) - Usluge očuvanja povijesnih mjesta i građevina (CPC 69322) - Usluge botaničkih i zooloških vrtova (CPC 96331) - Usluge prirodnih rezervata, uključujući usluge zaštite divljih životinja (CPC 96332)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama. Pored toga, nakon dobivanja odobrenja od Ministarstva rada i socijalne sigurnosti, na temelju pozitivnog mišljenja Ministarstva unutarnjih poslova i Ministarstva kulture i turizma, pružatelji usluga ovlaštene od strane Ministarstva kulture i turizma mogu zaposliti strano osoblje. Međutim, broj stranog osoblja koje će se zaposliti u jednom poduzeću ne smije prelaziti 10 posto od ukupnog osoblja. Ovaj omjer se može povećati do 20 posto uz odobrenje Ministarstva kulture i turizma na temelju svakog pojedinačnog slučaja.	1) Nema ograničenja, osim u slučaju kada država vanjskim pružateljima povjeri pružanje usluga u područjima koje država kontrolira, zainteresirani pružatelj usluga treba imati prebivalište u Turskoj kako bi mogao sudjelovati na tenderu. 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
11. USLUGE PRIJEVOZA			

A. Usluge pomorskog prijevoza osim kabotaže¹			
(a) Putnički prijevoz (CPC 7211)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Kako bi plovila pod turskom zastavom, brodarska poduzeća moraju imati većinu od 51% dioničara koji su turski državljani. ² 4) Kapetan i posada plovila pod turskom zastavom trebaju biti turski državljani.	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Obvezno je tursko državljanstvo za kapetana i posadu.	
b) Prijevoz tereta (CPC 7212)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Kako bi plovila pod turskom zastavom, brodarska poduzeća moraju imati većinu od 51% dioničara koji su turski državljani. 4) Kapetan i posada plovila pod turskom zastavom trebaju biti turski državljani.	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Obvezno je tursko državljanstvo za kapetana i posadu.	
(c) Iznajmljivanje plovila s posadom ³ (CPC 7213)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Plovila koja unajme strani državljani ne mogu ploviti unutar turskih obalnih voda. Ova vrsta plovila se smatra stranim plovilima i ne može ploviti pod turskom zastavom. 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
d) Održavanje i popravak plovila (CPC 8868)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
C. Usluge zračnog prijevoza			
(a) Prodaja i marketing usluga zračnog prijevoza	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama.	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama.	
(b) Usluge kompjuterskog sustava rezervacija (CRS)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama.	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama.	
(c) Usluge popravke i održavanja zrakoplova	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Za obavljanje funkcija održavanja i popravke zrakoplova neophodno je odobrenje Ministarstva transporta, pomorstva i komunikacija. 4) Bez obveza osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama.	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama.	
(d) Zemaljske usluge (uključujući samo zemaljsko upravljanje, rad s putnicima, rukovanje prtljagom, rukovanje teretom i poštanske usluge, usluge rukovanja rampama, usluge za zrakoplovo, rukovanje gorivom i uljima, zemaljski transport)	1) Bez obveza* 2) Nema ograničenja 3) Za pružanje zemaljskih usluga neophodno je odobrenje Ministarstva transporta, pomorstva i komunikacija (dopuštenje tipa A ili tipa C). Odobrenja se daju samo trgovačkim društvima osnovanim sukladno turskom Trgovačkom zakonu. U slučaju poduzeća koja pružaju zemaljske usluge,	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja, osim što se potrebna količina LC određuje na temelju načela reciprociteta 4) Bez obveza osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama.	

¹ Ne dovodeći u pitanje obujam aktivnosti koje se mogu smatrati "kabotažom" prema relevantnom nacionalnom zakonodavstvu, ovaj Raspored ne obuhvaća "usluge pomorske kabotaže" za koje se smatra da obuhvaćaju prijevoz putnika ili robe između dvije luke u Turskoj i promet s polazištem i odredištem u istoj luci u Turskoj pod uvjetom da se taj promet uvijek odvija u teritorijalnim vodama Turske. Pored toga, prema "Zakonu o pomorskom prijevozu turskim obalnim vodama (kabotaži) i trgovini i poslovanju u turskim lukama i teritorijalnim vodama" (Zakon br.: 815), pravo na prijevoz robe i putnika s jedne do druge točke duž turskih obala te obavljanje tegljenja i peljarenja, kao i svih drugih lučkih usluga bilo koje vrste unutar ili između turskih luka i obala pripada isključivo brodovima i plovilima pod turskom zastavom sukladno članku 940 turskog Trgovačkog zakona (Zakon br. 6102). Plovila pod turskom zastavom sukladno zakonu o turskom međunarodnom registru brodova (Zakon br. 4490) koja ne ispunjavaju uvjete iz članka 940 turskog Trgovačkog zakona ne mogu obavljati gore navedene funkcije koje spadaju u djelokrug prava kabotaže. Radi daljeg pojašnjenja, ovaj Raspored ne uspostavlja nikakvo pravo na provedbu aktivnosti koje spadaju u djelokrug prava kabotaže kako je propisano u "Zakonu o pomorskom prijevozu turskim obalnim vodama (kabotaži) i trgovini i poslovanju u turskim lukama i teritorijalnim vodama" (Zakon br.: 815).

² Svi turski brodovi plove pod turskom zastavom. Brod se smatra turskim jedino ako je njegov vlasnik (ili vlasnici) turski državljani. Međutim, turskim se smatraju i slijedeći brodovi: i) Brodovi koji pripadaju pravnim osobama, kao što su tijela, institucije, udruženja i fondacije formirane sukladno turskom pravu, čija su većina članova Upravnog odbora turski državljani; ii) Brodovi koji pripadaju trgovačkim društvima čija su većina rukovodećeg osoblja i predstavnika turski državljani i koja su upisana u trgovački registar Turske.

³ Ova obveza ne obuhvaća niti dodjeljuje nikakvo pravo u pogledu usluga pomorskog prijevoza.

	<p>neophodno je pribaviti dopuštenja tipa A i C;</p> <p>a. Većina osoba ovlaštenih za upravljanje i predstavljanje poduzeća trebaju biti turski državljani.</p> <p>b. Prema osnovnom ugovoru, turski dioničari trebaju imati većinu glasačkih prava.</p> <p>Dopuštenje tipa A mogu dobiti i domaći avioprijevoznici za pružanje zemaljskih usluga drugim avioprijevoznicima. Strani avioprijevoznici ne mogu pružati takve usluge.</p> <p>Usluge rada s putnicima, rukovanja rampama i kontrole utovara i komunikacija može pružati samo poduzeće za pružanje zemaljskih usluga koje ima dopuštenje tipa A.</p> <p>Usluge snabdijevanja hranom i pićem mogu pružati samo poduzeća za pružanje zemaljskih usluga koja rade unutar zračne luke, poduzeća koja imaju dopuštenje za pružanje usluga snabdijevanja hranom i pićem i domaći avioprijevoznici. Strani avioprijevoznici ne mogu pružati ove usluge.</p> <p>Dopuštenja za rad mogu biti ograničena u broju. Pri izdavanju dopuštenja za rad, uzimaju se u obzir kriteriji kao što su: područja uzletno-sletne piste, betonirani teren u zračnoj luci, platforme, rulne staze u zračnoj luci; dostupnost prostora za parking i radionice u zračnoj luci; postojeći fizički uvjeti u zračnoj luci i prognoza budućih tržišnih uvjeta te potrebe za dodatnim kapacitetom.</p> <p>4) Većina osoba ovlaštenih za upravljanje i predstavljanje poduzeća za pružanje zemaljskih usluga trebaju biti turski državljani. Inače, bez obveza osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama.</p>		
e) Usluge rukovođenja i upravljanja zračnim lukama (obuhvaćaju infrastrukturu zračne luke i operativne usluge, uključujući s njima povezane savjetodavne usluge.)	<p>1) Bez obveza*</p> <p>2) Nema ograničenja</p> <p>3) Usluge upravljanja zračnom lukom mogu se pružati kroz prijenos prava na korištenje davanjem državnih zračnih luka u zakup (uključujući i izgradnju i prijenos od strane subjekata iz privatnog sektora putem modela BOT ("izgradi-upravljaj-prenesi").</p> <p>Prijenos prava na korištenje kroz zakup vrši Generalna direkcija za državne zračne luke putem tendera na razdoblje od maksimalno 49 godina.</p> <p>Prijenos prava na korištenje kroz zakup podliježe odobrenju Ministarstva transporta, pomorstva i komunikacija.</p> <p>4) Bez obveza osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama.</p>	<p>1) Bez obveza</p> <p>2) Nema ograničenja</p> <p>3) Nema ograničenja</p> <p>4) Bez obveza osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama.</p>	
E. Usluge željezničkog prijevoza (CPC 7111, 7112)	<p>1) Bez obveza</p> <p>2) Nema ograničenja</p> <p>3) Za dobivanje odobrenja, neophodan uvjet je da trgovačko poduzeće bude osnovano sukladno turskom Trgovačkom zakonu. <i>TCDD A.Ş.</i>, poduzeće u potpunosti u državnom vlasništvu, ima pravo monopola na upravljanje prometom na domaćoj željezničkoj mreži, kao i korištenje željezničke infrastrukture koja je državno vlasništvo</p> <p>4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	<p>1) Bez obveza</p> <p>2) Nema ograničenja</p> <p>3) Nema ograničenja</p> <p>4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	
F. Usluge cestovnog prijevoza			
(a) Prijevoz putnika (CPC 7121 + 7122)	<p>1) Bez obveza</p> <p>2) Nema ograničenja</p> <p>3) Uvjet za dobivanje prijevoznikčkog dopuštenja je tursko državljanstvo ili pravna osoba osnovana prema relevantnim turskim zakonima.</p> <p>4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	<p>1) Bez obveza</p> <p>2) Nema ograničenja</p> <p>3) Nema ograničenja</p> <p>4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama</p>	
(b) Prijevoz tereta (CPC 7123)			
(c) Prateće usluge u cestovnom prijevozu (CPC 744 osim 7442)	<p>1) Bez obveza</p> <p>2) Nema ograničenja</p> <p>3) Nema ograničenja</p> <p>4) Bez obveza osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama.</p>	<p>1) Bez obveza</p> <p>2) Nema ograničenja</p> <p>3) Nema ograničenja</p> <p>4) Bez obveza osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama.</p>	
H. Prateće usluge u svezi sa svim načinima prijevoza:			
(a) Usluge rukovanja teretom (CPC 741 osim usluga rukovanja pomorskim teretom)	<p>1) Bez obveza</p> <p>2) Nema ograničenja</p>	<p>1) Bez obveza</p> <p>2) Nema ograničenja</p>	

	3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	
(b) Usluge skladištenja i spremanja osim "licenciranih skladišta" (CPC 742).	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja osim "carinskih skladišta" i "objekata za privremeni smještaj robe na carini". Za osnivanje i rad carinskih skladišta i objekata za privremeni smještaj robe na carini primjenjuje se test ekonomskih potreba. 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama.	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja osim što carinska skladišta i privremene objekte za smještaj robe na carini mogu otvarati samo poduzeća koja rade najmanje dvije godine. 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama.	
- Licencirana skladišta (dio CPC 742) Licencirana skladišta predstavljaju sustav u kojem su poljoprivredni proizvodi koje je prikladno skladištiti (kao što su žitarice, mahunarke, sjemenke uljarica, pamuk, orasi, masline i maslinovo ulje) klasificirani sukladno postojećim standardima za proizvode skladište nakon što ovlašteni klasifikatori odrede njihovu klasu, kvalitet i standarde.	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama.	
(c) Agencijske usluge kod prijevoza tereta (CPC 748)	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama.	1) Bez obveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obveza osim kao što je navedeno u Horizontalnim obvezama.	

LISTA MFN IZUZEĆA TURSKE

Sektor ili podsektor	Opis mjere koja ukazuje na neusklađenost sa člankom xx o MFN (tretmanu najpovoljnije nacije)	Zemlje na koje se mjera odnosi	Predviđeno trajanje	Uvjeti koji stvaraju potrebu za izuzećem
SVI SEKTORI	(a) Odobranje u potpunosti nacionalnog tretmana za investicije državljana ili poduzeća iz zemalja s kojima je zaključen Bilateralni sporazum o investicijama. (b)(i) Izvršenje transfera, u određenim razdobljima, državljana i poduzeća iz određenih zemalja koji su investirali u Turskoj. (ii) Odobranje jamstva deviznog rizika za određene zemlje za transfere koji nisu realizirani zbog teškoća u bilanci plaćanja. (c) Pokrivanje "rizika trgovanja" kao subrogacija za neku zemlju. (d) Sporazumi s tri zemlje, čiji članovi koji se odnose na status najpovoljnije nacije (MFN) ne obuhvaćaju derogaciju stavova koji se tiču povlastica koje se odobravaju investitorima iz trećih zemalja kao rezultat njihovog članstva ili pridruživanja zoni slobodne trgovine, ekonomskoj suradnji, carinskoj uniji ili zajedničkom tržištu.	Sve zemlje s kojima su sporazumi na snazi ili će to biti. Belgija-Luksemburg, Kuvajt	Neodređeno	Želja za stvaranjem povoljnih uvjeta za veću ekonomsku suradnju između Turske i spomenutih zemalja te poticanje investicija državljana i poduzeća iz jedne zemlje na teritoriji drugih zemalja.
SVI SEKTORI	Ograničenje u transferu premija kod programa dugoročnog osiguranja i zapošljavanja radnika iz stranih zemalja u stranim poduzećima se izuzima za jednu zemlju.	Libija	Neodređeno	Osigurati socijalnu sigurnost i kontinuirano zapošljavanje turskih radnika u navedenoj zemlji.
SVI SEKTORI	Ako je iznos konzularnih naknada koje bilo koja zemlja prikupi od turskih državljana veći od iznosa navedenog u tarifnoj listi, iznos konzularnih naknada prikupljenih od državljana te zemlje bit će uvećan na recipročnoj osnovi.	Sve zemlje	Neodređeno	Želja za osiguranjem jednakog tretmana državljana Turske.
SVI SEKTORI	Pod uvjetom da su zakonske odredbe rezervirane i uz uvjet reciprociteta, strane fizičke osobe bi	Sve zemlje	Neodređeno	Osigurati pravo turskih državljana na kupnju nekretnina u nekoj stranoj

	mogle posjedovati nekretnine u Turskoj na temelju kupnje ili nasljedstva.			zemlji.
Profesionalne usluge	Ako bilo koja strana zemlja utvrdi zakonske i upravne uvjete protiv turskih državljana u pogledu umjetničkih izvedbi i pružanja tih usluga, slične aktivnosti državljana te zemlje bi mogle biti zabranjene u Turskoj.	Sve zemlje	Neodređeno	Želja za stvaranjem povoljnih uvjeta za turske državljane da obavljaju svoje aktivnosti pod jednakim uvjetima u drugim zemljama.
Usluge prijevoza	Stope poreza na dohodak i dobiti poduzeća za strana društva koja se bave cestovnim, pomorskim i zračnim prijevozom se na recipročnoj osnovi mogu smanjiti na nulu ili povećati na novu stopu koja neće prelaziti dvostruku vrijednost postojeće stope koja može biti utvrđena od zemlje do zemlje za svaki oblik prijevoza odvojeno ili za sve oblike.	Sve zemlje	Neodređeno	Želja za olakšanjem i smanjenjem troškova prijevoznih usluga između Turske i drugih zemalja.
Usluge prijevoza	Usluge tranzita ili bilateralne usluge prijevoza mogu se izuzeti od plaćanja PDV-a. Ovo izuzeće se odobrava, uz uvjet reciprociteta, poreskim obveznicima iz odgovarajućih zemalja koji nemaju prebivalište, zakonsko ili poslovno sjedište u Turskoj.	Sve zemlje	Neodređeno	Želja za smanjenjem troškova i stvaranjem povoljnih uvjeta za pružanje usluga u ovom sektoru.
Usluge prijevoza	Primjena, na temelju reciprociteta, ograničenja, zabrana, različitog tretmana i različitih tarifa za robu i prijevozna sredstva iz zemalja koje primjenjuju ograničenja, zabrane i drukčiji tretman prema turskim cestovnim, zračnim i pomorskim prijevoznim sredstvima.	Sve zemlje	Neodređeno	Želja za osiguranjem nesmetanog funkcioniranja uzajamnih prijevoznih usluga.
Usluge zračnog prijevoza - Zemaljske usluge	Primjenjuje se uvjet reciprociteta	Sve zemlje	Neodređeno	Želja za osiguranjem učinkovitog pristupa tržištu i jednak tretman za turske pružatelje usluga.
Usluge cestovnog prijevoza	Odobranje, na temelju reciprociteta, povlastica u pogledu kvota i naknada, oslobađanja od procedure odobravanja.	Sve zemlje s kojima su sporazumi na snazi ili će to biti.	Neodređeno	Želja za olakšanjem usluga cestovnog prijevoza između Turske i drugih zemalja.
Usluge željezničkog prijevoza	Bilateralno smanjenje cijena zakupa željezničkih vagona iz zemalja navedenih u stupcu pored (točka a) i primjena nacionalnog tretmana za tarife recipročnog prijevoza robe sa zemljama navedenim u stupcu pored (točka b).	a) Sirija, Irak, Iran, Liban b) Zajednica neovisnih država i baltičke republike.	Neodređeno	Želja za olakšanjem usluga željezničkog prijevoza između Turske i drugih zemalja.
Računovodstvene, revizorske knjigovodstvene usluge	Za obavljanje usluga "financijskog savjetnika", državljanima zemalja koje su zvanično ozakonile principe u pogledu profesije financijskog savjetovanja može biti odobreno, pod uvjetom reciprociteta i pod uvjetom da te osobe posjeduju karakteristike potrebne za profesiju financijskog savjetovanja u Turskoj te da trebaju imati pravo na obavljanje sličnih usluga u svojoj zemlji.	Sve zemlje	Neograničeno	Želja za stvaranjem povoljnih uvjeta za turske financijske savjetnike da obavljaju svoj posao pod jednakim uvjetima u cijelom svijetu.

ANEKS VI Rješavanje sporova

(Naveden u članku 6.5. (Rješavanje sporova) Poglavlja VI (Institucionalne i završne odredbe))

Članak 1.

Cilj

Cilj ovog Aneksa je izbjegavanje i rješavanje svih sporova između Stranaka u svezi tumačenja i primjene ovog Ugovora u

svrhu iznalazjenja obostrano prihvatljivog rješenja, tamo gdje je to moguće.

Članak 2.

Područje primjene

Osim u slučaju kada je ovim Ugovorom predviđeno drukčije, ovaj Aneks će se primjenjivati s ciljem izbjegavanja ili rješavanja svih sporova između Stranaka u pogledu tumačenja ili primjene odredbi ovog Ugovora, ili kad god Stranka smatra da:

(a) neka mjera druge Stranke nije sukladna obvezama prema odredbama ovog Ugovora; ili

(b) druga Stranka nije ispunila svoje obveze prema odredbama ovog Ugovora.

Članak 3.

Izbor foruma

1. U slučaju spora povodom bilo kojeg pitanja navedenog u članku 2. (Područje primjene) ovog Aneksa, do kojeg dođe prema ovom Ugovoru ili prema Sporazumu WTO-a, ili bilo kojem drugom ugovoru čije su potpisnice obje Stranke, Stranka koja podnosi tužbu može izabrati forum za rješavanje spora.

2. Stranka koja podnosi tužbu će unaprijed pismeno obavijestiti drugu Stranku o namjeri pokretanja spora pred određenim forumom.

3. Nakon što Stranka koja podnosi tužbu izabere određeni forum, taj forum će se koristiti i svi drugi mogući forumi se isključuju.

4. Za potrebe ovog članka, smatrat će se da je Stranka koja podnosi tužbu odabrala forum kada uputi zahtjev za uspostavu, ili predmet dostavi vijeću za rješavanje spora.

Članak 4.

Konzultacije

1. Stranke će u svakom trenutku nastojati da postignu dogovor o tumačenju i primjeni odredbi ovog Ugovora i da riješe svaki spor u svezi s njim kroz otvaranje konzultacija u dobroj vjeri s ciljem iznalaženja međusobno dogovorenog rješenja.

2. Jedna Stranka će pismenim zahtjevom upućenim drugoj Stranki zatražiti konzultacije, te će iznijeti razloge iz kojih upućuje zahtjev, utvrditi mjere koje predstavljaju sporno pitanje, navesti primjenjive odredbe Ugovora navedene u članku 2. (Područje primjene) ovog Aneksa, i razloge iz kojih se te odredbe primjenjuju.

3. Konzultacije će se održati u roku od 30 dana od dana primitka zahtjeva na teritoriji tužene Stranke, osim ako se Stranke drukčije ne dogovore. Smatrat će se da su konzultacije zaključene u roku od 60 dana od dana primitka zahtjeva, osim ako se Strane drukčije ne dogovore. Konzultacije su povjerljive i ne dovode u pitanje prava bilo koje Stranke u daljnjem postupku.

4. Konzultacije o žurnim pitanjima, uključujući i one u svezi kvarljive robe, će se održati u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva, a smatrat će se zaključenim u roku od 30 dana od dana primitka zahtjeva, osim ako se Stranke drukčije ne dogovore.

5. Ako Stranka kojoj je upućen zahtjev za konzultacije na njega ne odgovori u roku od 10 dana od dana primitka, ili ako se konzultacije ne održe u vremenskim okvirima navedenim u stavku 3. ili stavku 4. ovog članka, ili ako su konzultacije zaključene a nije došlo do međusobno dogovorenog rješenja, Stranka koja podnosi tužbu može da zahtijeva uspostavu arbitražnog vijeća sukladno članku 5. (Pokretanje arbitražnog postupka) ovog Aneksa.

Članak 5.

Pokretanje arbitražnog postupka

1. Kad Stranke ne uspiju riješiti spor putem konzultacija kao što je predviđeno u članku 4. (Konzultacije) ovog Aneksa, Stranka koja podnosi tužbu može zahtijevati uspostavu arbitražnog vijeća sukladno ovom članku.

2. Zahtjev za uspostavu arbitražnog vijeća se pismenim putem upućuje tuženoj Stranki. Stranka koja podnosi tužbu u svom zahtjevu navodi specifičnu mjeru koja predstavlja sporno pitanje i daje objašnjenje o tome zašto ta mjera predstavlja kršenje primjenjivih odredbi Ugovora navedenih u članku 2.

(Područje primjene) ovog Aneksa na način kojim je jasno predstavljen pravni temelj za tužbu.

Članak 6.

Nadležnost

Osim ako se u roku od 20 dana od dana primitka zahtjeva za uspostavu arbitražnog vijeća Stranke ne dogovore drukčije, arbitražno vijeće će biti nadležno da:

"ispita, u svjetlu relevantnih odredbi ovog Ugovora, pitanje koje se navodi u zahtjevu za uspostavu arbitražnog vijeća sukladno članku 5. (Pokretanje arbitražnog postupka) ovog Aneksa i donese zaključke, odluke i bilo kakve preporuke za rješavanje spora, te izradi pisano izvješće, kao što je predviđeno u članku 9. (Izvješće arbitražnog vijeća) ovog Aneksa."

Članak 7.

Sastav i uspostava arbitražnog vijeća

1. Arbitražno vijeće čine tri člana. Svaka Stranka imenuje člana u roku od 30 dana od primitka zahtjeva iz stavka 1. članka 5. (Pokretanje arbitražnog postupka) ovog Aneksa, a ta dva člana sporazumno biraju trećeg člana u roku od 30 dana od imenovanja drugog od njih.

2. U roku od sedam dana od odabira trećeg člana, Stranke odobravaju ili ne odobravaju imenovanje tog člana, koji će, u slučaju odobrenja, vršiti dužnost predsjedatelja arbitražnog vijeća.

3. Ako bilo koji član arbitražnog vijeća nije imenovan sukladno stavku 1. i 2. ovog članka, svaka Stranka u sporu može od generalnog tajnika Stalnog arbitražnog suda u Haagu (PCA) zahtijevati imenovanje nedostajućeg/ih člana/ova arbitražnog vijeća u narednom roku od 30 dana.

4. Za potrebe stavaka 2. i 3. ovog članka, u slučaju da je generalni sekretar PCA državljanin bilo koje Stranke, tražit će se od zamjenika generalnog sekretara PCA ili slijedećeg službenika po funkciji koji nije državljanin niti jedne Stranke da izvrši neophodna imenovanja.

5. Svaka osoba imenovana za člana arbitražnog vijeća mora imati stručno znanje ili iskustvo u području prava, međunarodne trgovine, drugih područja koja pokriva ovaj Ugovor ili u rješavanju sporova koji nastanu na temelju međunarodnih trgovinskih ugovora. Arbitražna vijeća za sporove o pitanjima opreza i drugim financijskim pitanjima imat će potrebno stručno znanje relevantno za specifičnu financijsku uslugu koja je predmet spora. Svaki član arbitražnog vijeća bit će neovisan, obavljat će funkciju u svom osobnom svojstvu i neće pripadati niti primati upute od bilo koje Stranke ili organizacije vezane za spor, te će postupati sukladno Aneksu VIII (Kodeks ponašanja arbitara). Ako Stranka smatra da član arbitražnog vijeća krši ove zahtjeve, Stranke će se konzultirati i ukoliko postignu dogovor, taj član će biti uklonjen, a imenovat će se novi član sukladno ovom članku. Pored toga, predsjedatelj neće biti državljanin nijedne Stranke niti će imati svoje uobičajeno boravište na teritoriji ili biti zaposlen od strane bilo koje Stranke, niti će biti povezan sa sporom u bilo kojem svojstvu.

6. Ako član arbitražnog vijeća, koji je imenovan sukladno ovom članku, ne bude u mogućnosti da sudjeluje u postupku ili da ostavku, ili treba biti zamijenjen sukladno stavku 5. ovog članka, imenovat će se slijednik na isti način koji je propisan za imenovanje prvobitnog člana. Slijednik će imati sva ovlaštenja i dužnosti koje je imao prvobitni član. U tom slučaju, rad arbitražnog vijeća bit će obustavljen od dana kada prvobitni član ne bude u mogućnosti da sudjeluje u postupku, da ostavku ili treba biti zamijenjen sukladno stavku 5. ovog članka. Rad

arbitražnog vijeća će ponovo početi na dan imenovanja novog člana.

7. Datum uspostavljanja arbitražnog vijeća bit će datum odabira posljednjeg od tri člana.

Članak 8.

Postupanje arbitražnog vijeća

1. Arbitražno vijeće zasjeda na zatvorenim sjednicama, osim ako Stranke ne odluče drukčije.

2. Stranke će imati priliku da predaju barem jedan pisani podnesak i prisustvuju svim izlaganjima, izjavama ili pobijanjima navoda u postupku. Sve informacije ili pisani podnesci koje Stranka preda arbitražnom vijeću, uključujući sve komentare na privremeno izvješće i odgovore na pitanja arbitražnog vijeća, bit će dostupni drugoj Stranki.

3. Stranka koja tvrdi da neka mjera druge Stranke nije sukladna ovom Ugovoru snosi teret dokazivanja te neusklađenosti. Stranka koja tvrdi da neka mjera predstavlja izuzeće prema ovom Ugovoru snosi teret dokazivanja da je riječ o izuzeću.

4. Arbitražno vijeće se po potrebi treba konzultirati sa Strankama i osigurati odgovarajuće mogućnosti za postizanje obostrano zadovoljavajuće odluke ili rješenja o kojem je postignuta suglasnost obje Stranke.

5. Arbitražno vijeće će uložiti sve napore da sve odluke budu donesene konsenzusom. Ako odluka ne može biti donesena konsenzusom, o spornoj stvari će se odlučiti većinom glasova.

6. Na zahtjev Stranke, ili na sopstvenu inicijativu arbitražno vijeće može pribaviti informacije iz bilo kojeg izvora, uključujući i od Stranaka uključenih u spor, a koje smatra potrebnim za postupanje arbitražnog vijeća. Arbitražno vijeće također ima pravo da po potrebi zatraži relevantno mišljenje stručnjaka. Arbitražno vijeće će se konzultirati sa Strankama prije odabira tih stručnjaka. Sve informacije pribavljene na ovaj način moraju se saopćiti i dostaviti Strankama u svrhu dobivanja njihovih komentara.

7. Odlučivanje arbitražnog vijeća i dokumenti koji su mu podneseni se čuvaju i smatraju povjerljivim.

8. Bez obzira na stavak 7. ovog članka, svaka Stranka može davati javne izjave u pogledu svojih stavaka vezanih za spor, ali je dužna čuvati u povjerenju informacije i pisane podneske dostavljene arbitražnom vijeću od stranke druge Stranke, a koje druga Stranka označi kao povjerljive. Kada Stranka dostavi informacije ili pisane podneske označene kao povjerljive, ta Stranka će, u roku od 30 dana od zahtjeva druge Stranke, osigurati sažetak informacija ili pisanih podnesaka koji nije povjerljiv i može biti objavljen.

Članak 9.

Izvješće arbitražnog vijeća

1. Arbitražno vijeće će Strankama dostaviti privremeno izvješće u kojem su navedeni:

(a) sažetak podnesaka i argumenata Stranaka;

(b) utvrđene činjenice, zajedno s obrazloženjem;

(c) odluka vijeća u pogledu tumačenja ili primjene odredbi ovog Ugovora ili toga da li sporna mjera nije sukladna odredbama Ugovora ili da li Stranka nije ispunila svoje obveze prema odredbama ovog Ugovora, ili bilo koja druga odluka koja se traži u okviru nadležnosti vijeća; i

(d) ukoliko se utvrdi neusklađenost, preporuka vijeća da tužena Stranka uskladi mjeru s obvezama prema ovom Ugovoru i, ukoliko su Stranke suglasne, s načinom rješavanja spora,

najkasnije 90 dana od datuma uspostave arbitražnog vijeća. Ako smatra da ovaj rok ne može biti ispunjen, predsjedatelj arbitražnog vijeća mora u pisanoj formi

obavijestiti Stranke, navodeći razloge za kašnjenje i datum kada arbitražno vijeće planira dostaviti privremeno izvješće. Arbitražno vijeće neće ni u kojem slučaju dostaviti privremeno izvješće u roku dužem od 120 dana od dana svoje uspostave.

2. Svaka Stranka može podnijeti pisani zahtjev arbitražnom vijeću za preispitivanje preciznih aspekata privremenog izvješća u roku od 30 dana od njegove objave.

3. Nakon razmatranja pisanih komentara Stranaka u svezi privremenog izvješća, arbitražno vijeće može izmijeniti izvješće i izvršiti dalji pregled koji smatra potrebnim. U završnom izvješću će se navesti stavke pobrojane u stavku 1. ovog članka, uključujući dostatnu raspravu o argumentima iz faze privremenog pregleda, i dati jasne odgovore na pisane komentare obje Stranke.

4. Arbitražno vijeće će Strankama dostaviti završno izvješće u roku od 150 dana od datuma uspostave arbitražnog vijeća. Ako smatra da se ovaj rok ne može ispuniti, predsjedatelj arbitražnog vijeća će u pisanoj formi o tome obavijestiti Stranke, navodeći razloge za kašnjenje i datum kada arbitražno vijeće planira dostaviti završno izvješće. Arbitražno vijeće ni u kojem slučaju neće dostaviti završno izvješće u roku duljem od 180 dana od datuma svoje uspostave.

5. U žurnim slučajevima, uključujući one vezane za kvarljivu robu:

(a) arbitražno vijeće će uložiti sve napore da Strankama dostavi privremeno i završno izvješće unutar polovine rokova navedenih u stavku 1. i 4. ovog članka. Ni u kojem slučaju arbitražno vijeće neće dostaviti završno izvješće u roku duljem od 90 dana od datuma svoje uspostave;

(b) svaka Stranka može arbitražnom vijeću podnijeti pisani zahtjev da preispita precizne aspekte privremenog izvješća unutar polovine roka iz stavka 2. ovog članka.

6. Završno izvješće sadrži sljedeće:

(a) opisni dio sa sažetkom podnesaka i argumenata Stranaka;

(b) utvrđene činjenice;

(c) utvrđenu primjenjivost relevantnih odredbi i osnovno obrazloženje svih zaključaka; i

(d) preporuku da Stranka koja je tužena uskladi mjeru sa obvezama prema ovom Ugovoru.

7. Svi zaključci, odluke i preporuke u završnom izvješću arbitražnog vijeća su konačni i obvezujući za Stranke, i ne uspostavljaju nikakva prava niti obveze za bilo koju osobu. Radi veće sigurnosti, ništa u završnom izvješću ne može uvećati ili smanjiti prava i obveze Stranaka prema ovom Ugovoru.

Članak 10.

Provedba izvješća arbitražnog vijeća

1. Tužena Stranka će poduzeti sve mjere neophodne za postupanje po odlukama i svim preporukama iz završnog izvješća arbitražnog vijeća u dobroj vjeri, a Stranke će nastojati postići dogovor o roku u kojem će tužena Stranka postupiti po tim odlukama i preporukama.

2. Najkasnije 30 dana od primitka završnog izvješća tužena Stranka će obavijestiti Stranku koja je podnijela tužbu o roku koji joj je potreban za usklađivanje (u daljnjem tekstu "razumni rok"), ako momentalno usklađivanje nije praktično moguće.

3. U slučaju da Stranke nisu suglasne po pitanju razumnog roka za postupanje po odlukama i preporukama arbitražnog vijeća, Stranka koja je podnijela tužbu će u roku od 50 dana od datuma dostavljanja završnog izvješća zahtijevati u pisanoj formi od prvobitnog arbitražnog vijeća da utvrdi trajanje razumnog roka. Taj će zahtjev istovremeno biti upućen drugoj

Stranki. Prvobitno arbitražno vijeće će dostaviti odluku Strankama u roku od 20 dana od datuma podnošenja zahtjeva.

4. U slučaju da bilo koji član prvobitnog arbitražnog vijeća više nije dostupan, primijenit će se postupak naveden u članku 7. (Sastav i uspostava arbitražnog vijeća) ovog Aneksa. Rok za dostavljanje odluke o trajanju razumnog roka će biti 35 dana¹ od dana podnošenja zahtjeva iz stavka 3. ovog članka.

5. Tužena Stranka će u pisanoj formi obavijestiti Stranku koja je podnijela tužbu o svom napretku u postupanju po odlukama i preporukama arbitražnog vijeća najmanje jedan mjesec prije isteka razumnog roka.

6. Razumni rok može biti produžen međusobnim sporazumom Stranaka.

7. Prije isteka razumnog roka tužena Stranka će obavijestiti Stranku koja je podnijela tužbu o svim mjerama koje je poduzela kako bi postupila po odlukama i preporukama arbitražnog vijeća.

8. U slučaju da Stranke nisu suglasne o postojanju ili usklađenosti bilo koje mjere o kojoj je dana obavijest iz stavka 7. ovog članka s odredbama iz članka 2. (Područje primjene), Stranka koja je podnijela tužbu može u pisanoj formi zahtijevati od prvobitnog arbitražnog vijeća da donese odluku o tome. U tom zahtjevu će navesti specifičnu spornu mjeru i odredbe članka 2. (Područje primjene) ovog Aneksa s kojima smatra da je ta mjera neusklađena, na način na koji se jasno može predstaviti pravni temelj za pritužbu, te će obrazložiti zašto je ta mjera neusklađena s odredbama članka 2. (Područje primjene) ovog Aneksa. Prvobitno arbitražno vijeće će obavijest o svojoj odluci dostaviti u roku od 45 dana od dana podnošenja zahtjeva.

9. U slučaju da bilo koji član prvobitnog arbitražnog vijeća više nije dostupan, primijenit će se postupak naveden u članku 7. (Sastav i uspostava arbitražnog vijeća) ovog Aneksa i Dodatku I uz ovaj Aneks (Pravila postupanja arbitražnog vijeća). Rok za donošenje odluke bit će 60 dana² od dana podnošenja zahtjeva navedenog u stavku 8. ovog članka.

Članak 11.

Kompenzacija i obustava ustupaka ili drugih obveza

1. Ako tužena Stranka ne obavijesti o bilo kojoj mjeri koju je prije isteka razumnog roka poduzela kako bi postupila sukladno odlukama i preporukama arbitražnog vijeća, ili ako arbitražno vijeće utvrdi da nije poduzeta nikakva mjera za postupanje ili da je mjera, za koju je dana obavijest prema stavku 7. članka 10. (Provedba izvješća arbitražnog vijeća) ovog Aneksa, neusklađena s obvezama te Stranke prema odredbama članka 2. (Područje primjene) ovog Aneksa, tužena Stranka će, ukoliko to bude zahtijevala Stranka koja je podnijela tužbu, pristupiti pregovorima sa Strankom koja je podnijela tužbu s ciljem iznalaženja obostrano prihvatljivog rješenja o kompenzaciji.

2. Ako se ne postigne dogovor o kompenzaciji u roku od dvadeset dana od dana primitka zahtjeva navedenog u stavku 1. ovog članka, Stranka koja je podnijela tužbu će imati pravo da, po davanju obavijesti drugoj Stranki, obustavi ustupke ili obveze koje proizlaze iz bilo koje odredbe navedene u članku 2 (Područje primjene) ovog Aneksa u razini koja odgovara poništenju ili šteti prouzrokovanoj kršenjem. U obavijesti će se precizirati razina ustupaka ili drugih obveza koje Stranka koja je podnijela tužbu namjerava obustaviti i navesti razlozi na

kojima se zasniva obustava. Stranka koja je podnijela tužbu može provesti obustavu u svakom trenutku nakon isteka 30 dana od dana primitka obavijesti od stranke tužene Stranke, osim ukoliko tužena Stranka nije zatražila arbitražu na temelju stavka 5. ovog članka.

3. Kompenzacija iz stavka 1. ovog članka i obustava iz stavka 2. ovog članka bit će privremene mjere. Ni kompenzacija niti obustava nisu poželjnije više od potpunog otklanjanja neusklađenosti utvrđenih u završnom izvješću arbitražnog vijeća. Obustava će se primjenjivati samo dok se neusklađenost u potpunosti ne otkloni ili dok se ne postigne obostrano prihvatljivo rješenje.

4. Prilikom razmatranja o tome koje će se koncesije ili druge obveze obustaviti sukladno stavku 2:

(a) Stranka koja je podnijela tužbu prvo treba nastojati obustaviti ustupke ili druge obveze u odnosu na isti sektor/e kao i onaj u kojem je, u završnom izvješću arbitražnog vijeća navedenom u članku 9. (Izvješće arbitražnog vijeća) ovog Aneksa, utvrđena neusklađenost s obvezama iz ovog Ugovora;

(b) ako Stranka koja je podnijela tužbu smatra da nije praktično moguće ili djelotvorno obustaviti ustupke ili druge obveze u odnosu na isti sektor/e, ona može obustaviti ustupke ili druge obveze u odnosu na drugi sektor/e; i

(c) Stranka koja je podnijela tužbu će uzeti u razmatranje one ustupke ili druge obveze čija bi obustava najmanje ometala provedbu ovog Ugovora.

5. Ako tužena Stranka smatra da razina obustave nije jednaka razini koja odgovara poništenju ili šteti prouzrokovanoj kršenjem, ona može u pisanoj formi zahtijevati da prvobitno arbitražno vijeće odluči o tom pitanju. O takvom zahtjevu će obavijestiti Stranku koja je podnijela tužbu prije isteka roka od 20 dana navedenog u stavku 2. ovog članka. Prvobitno arbitražno vijeće će, nakon što eventualno zatraži mišljenja stručnjaka, obavijestiti Stranke o svojoj odluci o razini obustave ustupaka ili drugih obveza, u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva. Ustupci ili druge obveze neće biti obustavljene sve dok prvobitno arbitražno vijeće ne dostavi obavijest o svojoj odluci, a sve obustave će biti sukladne odluci arbitražnog vijeća.

6. U slučaju da bilo koji član prvobitnog arbitražnog vijeća više nije dostupan, postupci navedeni u članku 7. (Sastav i uspostava arbitražnog vijeća) ovog Aneksa će se primjenjivati. Rok za donošenje odluke bit će 45 dana³ od dana podnošenja zahtjeva navedenog u stavku 5.

7. Obustava ustupaka ili drugih obveza bit će privremene i neće se primjenjivati nakon što:

(a) Stranke postignu zajednički dogovoreno rješenje sukladno članku 14. (Zajednički dogovoreno rješenje) ovog Aneksa; ili

(b) Stranke postignu dogovor u svezi s tim da li se mjerom o kojoj je dana obavijest prema stavku 1. članka 12. (Preispitivanje mjere poduzete s ciljem usklađivanja nakon obustave ustupaka ili drugih obveza) ovog Aneksa tužena Stranka usklađuje s odredbama iz članka 2. (Područje primjene) ovog Aneksa; ili

(c) bilo koja mjera za koju je utvrđeno da je neusklađena s odredbama navedenim u članku 2. (Područje primjene) ovog Aneksa bude povučena ili izmijenjena radi usklađivanja s tim odredbama, kao što je utvrđeno u stavku 2. članka 12. (Preispitivanje mjere poduzete s ciljem usklađivanja nakon obustave ustupaka ili drugih obveza) ovog Aneksa.

¹ Radi veće sigurnosti, rok od 35 dana ne uključuje dane obustave iz stavka 7. članka 7. (Sastav i uspostava arbitražnog vijeća) ovog Aneksa.

² Radi veće sigurnosti, rok od 60 dana ne uključuje dane obustave iz stavka 7. članka 7. (Sastav i uspostava arbitražnog vijeća) ovog Aneksa.

³ Radi veće sigurnosti, rok od 45 dana ne uključuje dane obustave iz stavka 7. članka 7. (Sastav i uspostava arbitražnog vijeća) ovog Aneksa.

Članak 12.

Preispitivanje bilo koje mjere poduzete s ciljem usklađivanja nakon obustave ustupaka ili drugih obveza

1. Tužena stranka će obavijestiti Stranku koja je podnijela tužbu o bilo kojoj mjeri koju je poduzela u svrhu usklađivanja s odlukom arbitražnog vijeća i o svom zahtjevu za prekid obustave ustupaka ili drugih obveza koje je primijenila Stranka koja je podnijela tužbu.

2. Ako Stranke ne postignu dogovor o tome da li se mjerom za koju je dana obavijest tužena Stranka usklađuje s odredbama navedenim u članku 6.2 (Područje primjene) ovog Aneksa u roku od 30 dana od dana primitka obavijesti, Stranka koja je podnijela tužbu će uputiti zahtjev u pisanom obliku prvobitnom arbitražnom vijeću da odluči o tom pitanju. O takvom će zahtjevu istovremeno obavijestiti i drugu Stranku. Odluka arbitražnog vijeća bit će saopćena Strankama u roku od 45 dana od dana podnošenja zahtjeva. Ako Stranka koja je podnijela tužbu ne zahtijeva od arbitražnog vijeća da odluči o tom pitanju, ili arbitražno vijeće odluči da je bilo koja mjera poduzeta s ciljem usklađivanja s odredbama članka 2. (Područje primjene) ovog Aneksa, prekinut će se obustava ustupaka ili drugih obveza.

3. U slučaju da bilo koji član prvobitnog arbitražnog vijeća više nije dostupan, primjenjivat će se postupci navedeni u članku 7. (Sastav i uspostava arbitražnog vijeća) ovog Aneksa. Rok za donošenje odluke bit će 60 dana¹ od dana podnošenja zahtjeva navedenog u stavku 2. ovog članka.

Članak 13.

Obustava i okončanje arbitražnog postupka

1. Arbitražno vijeće će u svakom trenutku, na pisani zahtjev obje Stranke, obustaviti svoj rad na razdoblje o kojem se Stranke dogovore, ali koji neće biti dulje od 12 mjeseci i nastaviti će sa radom po isteku dogovorenog roka na pisani zahtjev Stranke koja je podnijela tužbu, ili prije isteka dogovorenog roka na pisani zahtjev obje Stranke. Ako Stranka koja je podnijela tužbu ne zahtijeva nastavak rada arbitražnog vijeća prije isteka dogovorenog razdoblja obustave, postupak rješavanja spora započet sukladno ovom Aneksu će se smatrati okončanim. Sukladno članku 3. (Odabir foruma) ovog Aneksa, obustava i okončanje rada arbitražnog vijeća ne dovode u pitanje prava nijedne Stranke u nekom drugom postupku.

2. Stranke mogu u svakom trenutku u pisanoj formi dogovoriti okončanje postupka rješavanja spora započetog sukladno ovom Aneksu.

Članak 14.

Zajednički dogovoreno rješenje

Stranke mogu u svakom trenutku postići zajednički dogovoreno rješenje spora iz ovog Aneksa. O takvom rješenju će obavijestiti arbitražno vijeće, ako do njega dođu. Ako je za rješenje potrebno odobrenje sukladno relevantnim domaćim postupcima bilo koje Stranke, u obavijesti će se pozvati na ovu obvezu, a postupak rješavanja spora pokrenut sukladno ovom Aneksu će biti obustavljen. Ako takvo odobrenje nije potrebno ili po primitku obavijesti o završetku takvih domaćih postupaka, ovaj postupak bit će okončan.

Članak 15.

Poslovnik o radu

1. Postupci za rješavanja sporova prema ovom Aneksu bit će vođeni sukladno Aneksu VII (Pravila postupanja arbitražnog vijeća) ovog Ugovora.

2. Bilo koji rok ili druga pravila i postupci za arbitražna vijeća predviđeni u ovom Aneksu mogu se promijeniti zajedničkim dogovorom Stranaka.

Članak 16.

Pravila o tumačenju

Arbitražno vijeće tumači odredbe iz članka 2. (Područje primjene) ovog Aneksa sukladno običajnim pravilima tumačenja međunarodnog javnog prava, uključujući i onim kodificiranim u *Bečkoj konvenciji o pravu međunarodnih ugovora* iz 1969. godine.

Članak 17.

Troškovi

Svaka Stranka snosi troškove arbitra kojeg je imenovala, svoje troškove i pravne troškove. Troškove predsjedatelja arbitražnog vijeća i druge troškove u svezi s provedbom postupka snose Stranke u jednakim dijelovima.

DODATAK I uz ANEKS VI

Poslovnik o radu arbitražnog vijeća

Članak 1.

Definicije

1. Za potrebe ovog Aneksa:

"savjetnik" označava osobu koju je Stranka angažovala za savjetovanje ili pomoć Stranki u svezi sa postupkom arbitražnog vijeća;

"arbitražno vijeće" označava vijeće uspostavljeno prema članku 7. (Sastav i uspostava arbitražnog vijeća) Aneksa VI (Rješavanje sporova);

"arbitar" označava člana arbitražnog vijeća uspostavljenog prema članku 7. (Sastav i uspostava arbitražnog vijeća) Aneksa VI (Rješavanje sporova);

"pomoćnik" označava osobu koja provodi istraživanja i pruža pomoć arbitru, sukladno uvjetima imenovanja arbitra;

"Stranka koja je podnijela tužbu" označava Stranku koja zahtijeva uspostavljanje arbitražnog vijeća prema članku 5. (Pokretanje arbitražnog postupka) Aneksa VI (Rješavanje sporova);

"Tužena stranka" označava Stranku koja navodno krši odredbe članka 2. (Područje primjene) Aneksa VI (Rješavanje sporova); i

"predstavnik Stranke" označava zaposlenika ili bilo koju osobu koju je imenovao vladin odjel ili agencija ili bilo koje javno tijelo Stranke koja predstavlja Stranku za potrebe spora na temelju ovog Ugovora.

Članak 2.

Logističko vođenje

Tužena stranka će biti zadužena za logističko vođenje postupka za rješavanje spora, naročito za organizaciju rasprava, osim ako se ne ugovori drukčije.

Članak 3.

Obavijesti

1. Stranke i arbitražno vijeće će dostavljati svaki zahtjev, obavijest, pisani podnesak ili drugi dokument putem elektroničke pošte (e-mail), s kopijom koja će biti dostavljena istog dana putem preporučene pošte, kurira, telefaksa, uručjenja uz priznаницu ili bilo kojeg drugog telekomunikacijskog sredstva koje osigurava dokaz o slanju. Osim ako se dokaže drukčije, e-mail poruka će se smatrati primljenom na dan njezinog slanja.

2. Stranka će drugoj Stranki i svakom arbitru dostaviti elektroničku kopiju svakog svog pisanog podneska i odgovora. Papirni primjerak dokumenta će također biti dostavljen.

3. Sve obavijesti će biti adresirane na i dostavljene Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i

¹ Radi veće sigurnosti, rok od 60 dana ne uključuje dane obustave iz stavka 7. članka 7. (Sastav i uspostava arbitražnog vijeća) ovog Aneksa.

Hercegovinu ili njegovom slijedniku te Ministarstvu ekonomije Republike Turske, ili njegovom slijedniku.

4. Manje pogreške u pisanju u bilo kojem zahtjevu, obavijesti, pisanom podnesku ili drugom dokumentu vezanom za postupak arbitražnog vijeća mogu se ispraviti dostavljanjem novog dokumenta u kojem su jasno navedene izmjene, ukoliko se druga Stranka tome ne protivi.

5. Ako je posljednji dan za dostavu dokumenta službeni praznik u bilo kojoj Stranki, dokument se može dostaviti sljedećeg radnog dana.

Članak 4.

Početak arbitraže

Osim ako Stranke dogovore drukčije, sastat će se s arbitražnim vijećem u roku od sedam dana od dana uspostave arbitražnog vijeća kako bi odlučili o pitanjima koja Stranke ili arbitražno vijeće smatraju prikladnim, uključujući naknadu i troškove koje treba platiti arbitrima. Arbitri i predstavnici Stranaka mogu sudjelovati na ovom sastanku putem telekonferencijske ili videokonferencijske veze.

Članak 5.

Inicijalni podnesci

Stranka koja je podnijela tužbu će dostaviti svoj inicijalni pisani podnesak najkasnije 20 dana od dana uspostave arbitražnog vijeća. Tužena Stranka će dostaviti svoj pisani protupodnesak najkasnije 20 dana nakon dana dostave inicijalnog pisanog podneska.

Članak 6.

Rad arbitražnih vijeća

1. Predsjedatelj arbitražnog vijeća će predsjedavati svim sjednicama. Arbitražno vijeće može na predsjedatelja prenijeti nadležnost za donošenje upravnih i procesnih odluka.

2. Osim ako ovaj Ugovor ne predviđa drukčije, arbitražno vijeće može obavljati svoje aktivnosti bilo kojim putem, uključujući putem telefona, telefaksa ili kompjuterskih veza.

3. Samo arbitri mogu sudjelovati u raspravama arbitražnog vijeća, ali arbitražno vijeće može dozvoliti svojim pomoćnicima da prisustvuju raspravama. Sastavljanje bilo koje odluke ili preporuke ostaje isključiva odgovornost arbitražnog vijeća i ne može se prenositi na druge.

4. Kada se javi neko procesno pitanje koje nije obuhvaćeno ovim Ugovorom, arbitražno vijeće može u konzultaciji sa Strankama usvojiti odgovarajući postupak koji nije neusklađen sa ovim Ugovorom.

5. Kada arbitražno vijeće smatra da postoji potreba da se promijeni bilo koji rok primjenjiv u postupku ili da se izvrši bilo koja druga procesna ili upravna prilagodba u postupku, obavijestit će Stranke u pisanoj formi o razlozima za izmjenu ili prilagodbu uz navođenje roka ili prilagodbe koja je potrebna.

Članak 7.

Zamjena

1. Ako arbitar ne bude u mogućnosti da sudjeluje u postupku ili da ostavku, ili ga treba zamijeniti, izabrat će se slijednik sukladno članku 7. (Sastav i uspostava arbitražnog vijeća) Aneksa VI (Rješavanje sporova).

2. Ako Stranka smatra da arbitar ne postupa sukladno zahtjevima iz Kodeksa ponašanja iz Priloga II (Kodeks ponašanja arbitara) (u daljnjem tekstu: "Kodeks ponašanja") i da iz tog razloga treba biti zamijenjen, ta Stranka treba obavijestiti drugu Stranku u roku od 15 dana od trenutka kada je saznala za okolnosti koje predstavljaju nepostupanje arbitra sukladno Kodeksu ponašanja.

3. Ako Stranka smatra da arbitar, osim predsjedatelja, ne postupa sukladno zahtjevima iz Kodeksa ponašanja, Stranke će se konzultirati, i ako su suglasne, zamijenit će arbitra i odabrati

zamjenu sukladno postupku navedenom u članku 7. (Sastav i uspostava arbitražnog vijeća) Aneksa VI (Rješavanje sporova).

4. Ako Stranke ne postignu suglasnost o potrebi zamjene arbitra, svaka Stranka može zahtijevati da se to pitanje uputi predsjedatelju arbitražnog vijeća, čija će odluka biti konačna. Ako predsjedatelj, sukladno tom zahtjevu, utvrdi da arbitar nije postupao sukladno zahtjevima iz Kodeksa ponašanja, novi arbitar će biti izabran. Stranka koja je izabrala arbitra kojeg je potrebno zamijeniti će odabrati novog arbitra sukladno članku 7. (Sastav i uspostava arbitražnog vijeća) Aneksa VI (Rješavanje sporova). Ako Stranka ne izabere novog arbitra u roku od pet dana od odluke predsjedatelja arbitražnog vijeća, predsjedatelj će zahtijevati od generalnog direktora PCA-a da imenuje arbitra u roku od 20 dana.

5. Ako Stranka smatra da predsjedatelj arbitražnog vijeća ne postupa sukladno zahtjevima iz Kodeksa ponašanja, Stranke će se konzultirati i, ukoliko budu suglasne, zamijenit će predsjedatelja i odabrati zamjenu sukladno postupku navedenim u članku 7. (Sastav i uspostava arbitražnog vijeća) Aneksa VI (Rješavanje sporova).

6. Ako Stranke ne postignu dogovor o potrebi zamjene predsjedatelja, svaka Stranka može zahtijevati da se to pitanje uputi nekoj neutralnoj trećoj strani. Ako Stranke nisu u mogućnosti da se dogovore o neutralnoj trećoj strani, to pitanje će se uputiti generalnom sekretaru PCA-a, čija će odluka o potrebi zamjene predsjedatelja biti konačna. Ako neutralna treća stranka ili generalni tajnik PCA-a, ovisno o slučaju, odluče da prvobitni predsjedatelj nije postupao sukladno zahtjevima iz Kodeksa ponašanja, Stranke će se dogovoriti o zamjeni. Ako Stranke ne postignu dogovor o novom predsjedatelju, generalni tajnik PCA-a će, na zahtjev bilo koje Stranke, izabrati novog predsjedatelja u roku od 20 dana od zahtjeva.

7. Postupak arbitražnog vijeća će biti obustavljen u razdoblju koji je potreban za provedbu postupka predviđenog u stavku 1. do 6. ovog članka.

Članak 8.

Rasprave

1. Osim ako se Stranke dogovore drukčije, održat će se najmanje jedna rasprava. Predsjedatelj će zakazati datum i vrijeme rasprave u konzultaciji sa Strankama i drugim arbitrima i to će u pisanoj formi potvrditi Strankama. Ovu informaciju će Stranka zadužena za logističko vođenje postupka također učiniti javno dostupnom kada rasprava bude otvorena za javnost.

2. Osim ako se Stranke dogovore drukčije, rasprava će se održati u Bosni i Hercegovini, kada je Stranka koja je podnijela tužbu Turska, odnosno u Turskoj kada je Stranka koja je podnijela tužbu Bosna i Hercegovina.

3. Arbitražno vijeće može sazvati dodatne rasprave ako se Stranke o tome dogovore.

4. Svi arbitri će biti prisutni tokom cijelog trajanja svake rasprave.

5. Predstavnici Stranke, savjetnici Stranke, upravno osoblje, tumači, prevoditelji, izvjestioci i pomoćnici arbitara mogu prisustvovati raspravama, bez obzira na to da li su rasprave otvorene za javnost ili ne. Samo se predstavnici i savjetnici Stranke mogu obratiti arbitražnom vijeću.

6. Najkasnije u roku od pet dana prije datuma rasprave, svaka Stranka će arbitražnom vijeću i istodobno i drugoj Stranki dostaviti spisak imena osoba koje će iznositi usmene argumente ili izlaganja na raspravi u ime te Stranke i drugih predstavnika ili savjetnika koji će prisustvovati raspravi.

7. Rasprave arbitražnih vijeća će biti zatvorene za javnost. Stranke mogu odlučiti da rasprave djelomično ili u potpunosti

otvore za javnost. Arbitražno vijeće će zasjedati na zatvorenim sjednicama kada podnesci i argumenti Stranke sadrže povjerljive informacije.

8. Arbitražno vijeće će voditi raspravu na slijedeći način, osiguravajući da je Stranki koja je podnijela tužbu i tuženoj Stranki dodijeljeno jednako vrijeme:

podnesci

(a) podnesak Stranke koja je podnijela tužbu; i

(b) protupodnesak tužene Stranke.

odgovori

(a) odgovor Stranke koja je podnijela tužbu; i

(b) protuodgovor tužene Stranke.

9. Arbitražno vijeće može u svakom trenutku tokom rasprave postavljati pitanja bilo kojoj Stranki.

10. Arbitražno vijeće će organizirati pripremu transkripta sa svake rasprave i dostavu kopije transkripta Strankama što je prije moguće.

11. U roku od 10 dana od datuma rasprave, svaka Stranka može arbitražnom vijeću i istodobno i drugoj Stranki dostaviti dodatni pisani podnesak u svezi bilo kojeg pitanja koje se javi tokom rasprave.

Članak 9.

Pitanja u pisanoj formi

1. Arbitražno vijeće može u svakom trenutku tokom postupka pisanim putem uputiti pitanja jednoj Stranki ili objema Strankama. Arbitražno vijeće će osigurati da svaka Stranka dobije kopiju svih pitanja koja je postavilo arbitražno vijeće.

2. Svaka Stranka će također arbitražnom vijeću i istodobno i drugoj Stranki dostaviti kopiju svog pismenog odgovora na pitanja arbitražnog vijeća. Svaka će Stranka imati mogućnost da dostavi pismene komentare na odgovor druge Stranke u roku od 10 dana od dana primitka.

Članak 10.

Povjerljivost

Stranke i njihovi savjetnici će čuvati povjerljivost rasprava arbitražnog vijeća kada se rasprave održavaju na zatvorenim sjednicama, razmatranja i privremenog izvješća vijeća, te svih pisanih podnesaka vijeću i komunikacije s vijećem. Svaka Stranka i njezini savjetnici će čuvati u povjerenju sve informacije koje druga Stranka dostavi arbitražnom vijeću, a koje ta Stranka označi kao povjerljive. Ništa u ovom Aneksu ne sprečava neku Stranku da iznese svoje stavove javnosti ako prilikom spominjanja informacija koje je dostavila druga Stranka, a označila ih je kao povjerljive, ne iznese te informacije.

Članak 11.

Ex parte kontakti

1. Arbitražno vijeće se neće sastajati sa, saslušati ili na drugi način kontaktirati Stranku u odsutnosti druge Stranke.

2. Nijedan arbitar ne smije raspravljati o bilo kojem aspektu predmeta postupka s jednom Strankom ili obje Stranke u odsutnosti drugih arbitara.

Članak 12.

Žurni slučajevi

U žurnim slučajevima navedenim u Aneksu VI (Rješavanje sporova), arbitražno vijeće će, nakon konzultacije sa Strankama, po potrebi prilagoditi rokove iz ovog Aneksa i o tome obavijestiti Stranke.

Članak 13.

Prevođenje i tumačenje

1. Zajednički radni jezik u postupanju arbitražnog vijeća je engleski. Ako se Stranka odluči koristiti tumačenjem tokom postupka, organizacija i troškovi idu na teret te Stranke.

2. Svaki dokument podnesen na uporabu u bilo kojem postupku sukladno ovom Aneksu bit će na engleskom jeziku. Ako neki izvornik nije sačinjen na engleskom jeziku, Stranka koja ga podnosi na uporabu u postupku će osigurati prijevod tog dokumenta.

Članak 14.

Računanje rokova

1. Svi rokovi navedeni u ovom Aneksu će se računati prema kalendarskim danima, pri čemu prvi dan predstavlja dan nakon radnje ili činjenice na koju se odnosi.

2. Kada, iz razloga provedbe stavka 5. članka 3, Stranka primi dokument na drugi datum koji nije datum kada je isti dokument primila druga Stranka, bilo koji rok čije računanje zavisi od tog primitka će se računati od posljednjeg datuma primitka tog dokumenta.

Članak 15.

Drugi postupci

Osim ako nije predviđeno drukčije, ovaj Dodatak se također odnosi na postupke uspostavljene prema članku 10. (Provedba izvješća arbitražnog vijeća), članku 11. (Kompenzacija i obustava ustupaka ili drugih obveza) i članku 12. (Preispitivanje mjere poduzete s ciljem usklađivanje nakon obustave ustupaka ili drugih obveza) Aneksa VI (Rješavanje sporova).

DODATAK II uz ANEKS VI

Kodeks ponašanja arbitara

Članak 1.

Definicije

1. U ovom Kodeksu ponašanja:

"arbitar" označava člana arbitražnog vijeća uspostavljenog prema članku 7. (Sastav i uspostava arbitražnog vijeća) Aneksa VI (Rješavanje sporova);

"kandidat" označava osobu koja se razmatra za odabir arbitra prema članku 7. (Sastav i uspostava arbitražnog vijeća) Aneksa VI (Rješavanje sporova);

"pomoćnik" označava osobu koja provodi istraživanja i pruža pomoć arbitru, prema uvjetima imenovanja arbitra;

"postupak" označava postupak arbitražnog vijeća prema Aneksu VI (Rješavanje sporova), osim ako nije drukčije određeno; i

"osoblje" u kontekstu arbitra, označava osobe koja usmjerava i kontrolira arbitar, a koje nisu pomoćnici.

Članak 2.

Odgovornost za postupak

Tokom postupka, svaki kandidat i arbitar će izbjegavati nepriličnost i stvaranje dojma nepriličnosti, bit će neovisni i nepristrasni, izbjegavat će izravne i neizravne sukobe interesa i pridržavat će se visokih standarda postupanja kako bi se očuvao integritet i nepristrasnost mehanizma za rješavanje sporova. Arbitri neće primati upute od bilo koje organizacije ili vlade u svezi pitanja koja se razmatraju pred arbitražnim vijećem. Raniji arbitri se moraju pridržavati obveza uspostavljenih u članku 6. (Obveze ranijih arbitara) i članku 7. (Povjerljivost) ovog Aneksa.

Članak 3.

Obveze otkrivanja informacija

1. Prije potvrde njegovog ili njezinog odabira za arbitra prema Aneksu VI (Rješavanje sporova), kandidat će otkriti

svaki interes, vezu ili pitanje koje bi moglo utjecati na njegovu ili njezinu neovisnost ili nepristrasnost ili koje bi razumno moglo stvoriti dojam nepriličnosti ili pristrasnosti u postupku. U tom smislu, kandidat će uložiti sve razumne napore da bi saznao za bilo koje takve interese, veze ili pitanja.

2. Kandidat ili arbitar će Zajedničkom odboru saopćavati samo pitanja koja se tiču stvarnih ili potencijalnih kršenja ovog Kodeksa ponašanja kako bi ih Stranke razmatrale.

3. Kada bude izabran, arbitar će i dalje ulagati sve razumne napore da sazna o bilo kakvim interesima, vezama ili pitanjima navedenim u stavku 1. ovog članka i otkrit će ih. Obveza otkrivanja informacija je trajna dužnost koja od arbitra zahtijeva otkrivanje svih takvih interesa, veza ili pitanja koje se mogu javiti tokom bilo koje faze postupka čim arbitar sazna za njih. Arbitar će otkriti takve interese, veze ili pitanja tako što će pismenim putem informirati Zajednički odbor kako bi to Stranke mogle razmatrati.

Članak 4.

Dužnosti arbitara

1. Po izboru, arbitar će svoju dužnost tokom cijelog postupka obavljati temeljito i ekspeditivno, te pravično i marljivo.

2. Arbitar će razmatrati samo ona pitanja koja se postave tokom postupka te koja su neophodna za donošenje odluke i neće ovu dužnost prenositi ni na jednu drugu osobu.

3. Arbitar će poduzeti odgovarajuće korake kako bi osigurao da njegovi/njezini pomoćnici i osoblje budu upoznati i postupaju sukladno članku 2. (Odgovornost za postupak), člankom 3. (Obveza otkrivanja informacija) i člankom 7. (Povjerljivost) ovog Aneksa.

4. Arbitar neće stupati u jednostrane (*ex parte*) kontakte u svezi s postupkom.

Članak 5.

Neovisnost i nepristrasnost arbitara

1. Arbitar mora biti neovisan i nepristrasan i izbjeći stvaranje dojma nepriličnosti ili pristrasnosti i ne smije biti pod utjecajem vlastitog interesa, vanjskog pritiska, političkih faktora, javnih zahtjeva i odanosti Stranki ili straha od kritike.

2. Arbitar neće, bilo izravno ili neizravno, snositi bilo kakvu obvezu ili prihvatiti bilo kakvu korist koja bi na bilo koji

Članak 3.

Ova odluka će biti objavljena u "Službenome glasniku BiH - Međunarodni ugovori" na hrvatskome, srpskom i bosanskom jeziku i stupa na snagu danom objave.

Broj 01-50-1-1430-34/20
13. svibnja 2020. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Šefik Džaferović, v. r.

На основу члана V 3. д) Устава Босне и Херцеговине и сагласности Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине (Одлука број 01.02-21-1-1767/19 од 23. јануара 2020. године), Председништво Босне и Херцеговине, на 12. редовној сједници одржаној 13. маја 2020. године, донијело је

ОДЛУКУ О РАТИФИКАЦИЈИ УГОВОРА О СЛОБОДНОЈ ТРГОВИНИ ИЗМЕЂУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ И РЕПУБЛИКЕ ТУРСКЕ

Члан 1.

Ратификује се Уговор о слободној трговини између Босне и Херцеговине и Републике Турске, потписан 2. маја 2019. године у Анкари, на енглеском језику.

Члан 2.

Текст Уговора у преводу гласи:

način ometala, ili ostavljala dojam da ometa, propisno obavljajući njezinih ili njegovih dužnosti.

3. Arbitar ne smije koristiti svoj položaj u arbitražnom vijeću za promicanje bilo kojih osobnih ili privatnih interesa i izbjegavati će radnje koje mogu stvoriti dojam da su drugi u posebnom položaju da mogu utjecati na nju ili njega.

4. Arbitar ne smije dozvoliti da financijske, poslovne, profesionalne, porodične ili društvene veze ili odgovornosti utječu na njezino ili njegovo ponašanje ili sud.

5. Arbitar će izbjegavati uspostavljanje odnosa ili stjecanje bilo kakvog financijskog interesa koji bi mogao utjecati na njezinu ili njegovu nepristrasnost ili koji bi mogao razumno stvoriti dojam o nepriličnosti ili pristrasnosti.

Članak 6.

Obveze ranijih arbitara

Svi raniji arbitri moraju izbjegavati radnje kojima bi se mogao stvoriti dojam da su bili pristrasni u vršenju svojih dužnosti ili da su imali bilo kakvu korist od odluke ili rješenja arbitražnog vijeća.

Članak 7.

Povjerljivost

1. Nijedan arbitar ili raniji arbitar neće ni u jednom trenutku otkriti ili iskoristiti nijednu informaciju koja nije za javnost, a tiče se postupka ili je dobivena tokom postupka, osim u svrhu tog postupka, a naročito neće otkriti ili iskoristiti takvu informaciju kako bi stekao osobnu korist ili korist za druge ili utjecao na interes drugih.

2. Arbitar neće otkriti odluku ili dijelove odluke arbitražnog vijeća prije njihovog objavljivanja sukladno Aneksu VI (Rješavanje sporova).

3. Arbitar ili raniji arbitar neće ni u jednom trenutku otkriti razmatranja arbitražnog vijeća, ili stav bilo kojeg arbitra u svezi s razmatranjima.

Članak 8.

Troškovi

Svaki arbitar će voditi evidenciju i dostaviti konačni obračun vremena posvećenog postupku i svojih troškova, kao i vremena i troškova svojih asistenata.

УГОВОР О СЛОБОДНОЈ ТРГОВИНИ ИЗМЕЂУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ И РЕПУБЛИКЕ ТУРСКЕ

Садржај

Преамбула

Поглавље I	Опште дефиниције и почетне одредбе
Поглавље II	Трговина робама
Поглавље III	Трговина услугама
Поглавље IV	Јавне набавке
Поглавље V	Опште и заједничке одредбе
Поглавље VI	Институционалне и завршне одредбе
Анекс I	Листа производа наведених у члану 2.1. (Подручје примјене Поглавља II (Трговина робама))
Анекс II	Наведен у ставу 2. члана 2.3. (Увозне царине, дажбине једнаког ефекта и увозне дажбине физикалне природе) Поглавља II (Трговина робама)
Анекс III	Наведен у ставу 3. члана 2.3. (Увозне царине, дажбине једнаког ефекта и увозне дажбине физикалне природе) Поглавља II (Трговина робама)
Анекс IV	Правила о поријеклу и начини административне сарадње (наведени у члану 2.10. (Правила о поријеклу и сарадња између царинских управа) Поглавља II (Трговина робама))
Анекс V	Распореди специфичних обавеза у услугама (наведени у члану 3.7. (Распореди специфичних обавеза) Поглавља III (Трговина услугама))
Додатак I уз Анекс V	Распореди специфичних обавеза (Босна и Херцеговина)
Додатак II уз Анекс V	Распореди специфичних обавеза (Турска)
Анекс VI	Рјешавање спорова (наведено у члану 6.5. (Рјешавање спорова) Поглавља VI (Институционалне и завршне одредбе))
Додатак I уз Анекс VI	Правила о поступању арбитражног савијета
Додатак II уз Анекс VI	Кодекс понашања арбитра

ПРЕАМБУЛА

Босна и Херцеговина и Република Турска (у даљем тексту појединачно под називом "Босна и Херцеговина" односно "Турска" или "Страна", а колективно као "Стране");

Потврђујући своју чврсту одређеност за плуралистичку демократију засновану на владавини права, људских права и основних слобода;

Позивајући се на своју наміјеру да активно учествују у процесу економске интеграције у Европу као важне димензије стабилности на европском континенту те изражавајући своју спремност за сарадњом у проналажењу путева и начина да ојачају тај процес;

Потврђујући своју посвећеност принципима тржишне економије која представља основ њихових односа;

Имајући на уму важност постојећих веза између Страна, њихову жељу за јачањем тих веза и даљим ширењем претходно успостављених односа;

Узимајући у обзир Споразум о придруживању између Турске и Европске економске заједнице и Споразум

о стабилизацији и придруживању између Босне и Херцеговине и Европских заједница и њихових држава чланица који Босна и Херцеговина нуди перспективу интеграције у европске структуре;

Увјерене да ће овај Уговор створити нову климу за међусобне економске односе између Страна, а изнад свега за развој трговине и улагања;

Ријешене да постепено елиминирају препреке за цјелокупну међусобну трговину, у складу с одредбама *Општег споразума о царинама и трговини из 1994. године* (у даљем тексту "GATT из 1994. године"), *Општег споразума о трговини услугама* (у даљем тексту "GATS") те Споразума о оснивању *Свјетске трговинске организације* (у даљем тексту "WTO"), с обзиром на циљ Босне и Херцеговине да постане чланица WTO-а;

Имајући на уму да се ниједна одредба овог Уговора не може тумачити на начин да Стране ослобађа њихових обавеза према другим међународним споразумима;

Чврсто увјерене у то да ће овај Уговор подстаћи интензивније узајамно корисне трговинске односе између Страна и допринијети процесу интеграције у Европу;

Узимајући у обзир став 1. члана 31. Уговора о слободној трговини између Босне и Херцеговине и Републике Турске, који је потписан 3. јула 2002. године, а ступио на снагу 1. јула 2003. године (у даљем тексту "УоСТ потписан 3. јула 2002. године") у којем се наводи да ће Босна и Херцеговина и Република Турска "у својим напорима да постепено развијају и проширују своју сарадњу, посебно у контексту европских интеграција, сарађивати с циљем постизања постепене либерализације и узајамног отварања својих тржишта за улагања и трговину услугама, узимајући у обзир релевантне одредбе Општег споразума о трговини услугама (GATS)";

Имајући на уму да став 2. члана 17. Споразума о стабилизацији и придруживању између Босне и Херцеговине и Европских заједница и њихових држава чланица наводи да ће: "прије истека прелазног периода из члана 18. (1), Босна и Херцеговина с Турском, која је успоставила царинску унију са Заједницом, на обострано корисној основи, закључити споразум о успостављању простора слободне трговине, у складу са чланом XXIV GATT-а 1994, те о либерализацији пословног настанивања и пружања услуга између њих на нивоу који одговара овом Споразуму, у складу са чланом V GATS-а";

Имајући на уму Препоруку број 1/2014 Заједничког одбора успостављеног УоСТ потписаним 3. јула 2002. године, усвојену у Анкари дана 13. новембра 2014. године, о покретању неопходних унутрашњих правних процедура за отварање процеса преговора с циљем постизања постепене либерализације и узајамног отварања својих тржишта за трговину услугама, узимајући у обзир релевантне одредбе Општег споразума о трговини услугама (GATS);

Имајући на уму да је потребно и прикладно да се текстови који се односе на трговину робама и на трговину услугама обједине у јединствени документ те да се осовремене одређене одредбе УоСТ потписаног 3. јула 2002. године;

Одлучиле су како слиједи:

ПОГЛАВЉЕ I ОПШТЕ ДЕФИНИЦИЈЕ И ПОЧЕТНЕ ОДРЕДБЕ Део I - Опште дефиниције

Члан 1.1.

Дефиниције опште примјене

За потребе овог Уговора, осим ако није друкчије утврђено:

(а) "**дани**" означава календарске дане;
(б) "**GATS**" означава Општи споразум о трговини услугама;

(ц) "**GATT из 1994. године**" означава Општи споразум о царинама и трговини из 1994. године;

(д) "**Хармонизовани систем**" или "**ХС**" означава Хармонизовани систем назива и шифарских ознака робе сачињен у Бриселу 14. јуна 1983. године, укључујући и Општа правила за тумачење, Напомене уз Одјелке и Напомене уз Поглавља, те њихове измјене и допуне, које су Стране усвојиле и уградиле у своје царинске законе;

(е) "**ММФ**" означава *Међународни монетарни фонд*;

(ф) "**мјера**" означава сваку мјеру коју Страна предузме, било да је она у форми закона, прописа, рјешења, поступка, праксе, одлуке, управне мјере или у неком другом облику;

(г) "**MFN**" означава најповлашћенију нацију;

(х) "**WTO**" означава Свјетску трговинску организацију;

(и) "**WTO Споразум**" означава Споразум из Маракеша о оснивању Свјетске трговинске организације;

(ј) "**Споразум WTO-а о антидмпингским мјерама**" означава Споразум WTO-а о примјени члана VI GATT-а из 1994. године;

(к) "**Споразум WTO-а о субвенцијама и компензацијским мјерама**" означава Споразум WTO-а о субвенцијама и компензацијским мјерама из Анекса 1А Споразума WTO-а;

(л) "**Споразум WTO-а о примјени санитарних и фитосанитарних мјера**" означава Споразум о примјени санитарних и фитосанитарних мјера из Анекса 1А Споразума WTO-а;

(м) "**Споразум WTO-а о заштитним мјерама**" означава Споразум о заштитним мјерама из Анекса 1А Споразума WTO-а;

(н) "**Споразум WTO-а о трговинским аспектима права интелектуалног власништва (TRIPS)**" означава Споразум о трговинским аспектима права интелектуалног власништва из Анекса 1С Споразума WTO-а; и

(о) "**Споразум WTO-а о техничким баријерама у трговини**" означава Споразум о техничким баријерама у трговини из Анекса 1А Споразума WTO-а.

Део II - Почетне одредбе

Члан 1.2.

Успостављање зоне слободне трговине

Стране успостављају зону слободне трговине у складу с одредбама овог Уговора, те у складу са чланом XXIV GATT-а из 1994. године и чланом V GATS-а.

Члан 1.3.

Циљеви

Циљеви овог Уговора су:

(а) либерализација и олакшавање трговине робама и услугама између Страна у складу с одредбама овог Уговора;

(б) подстицање складног развоја економских односа између Страна, кроз ширење међусобне трговине, с циљем унапређења привредних активности, побољшања услова за

живот и запошљавање те финансијске стабилности у објема државама;

(ц) осигурање правичних услова за конкуренцију у трговини између Страна;

(д) допринос складном развоју и ширењу свјетске трговине уклањањем баријера у трговини; и

(е) олакшавање економске интеграције, одрживог развоја и континуираног укључивања Страна у глобалне економске интеграције.

Члан 1.4.

Однос према мултилатералним споразумима

Стране потврђују своја међусобна права и обавезе у складу са Споразумом WTO-а, укључујући GATT из 1994. године, GATS и свим каснијим споразумима и другим мултилатералним споразумима чије су потписнице обје Стране.

Члан 1.5.

Царинске уније, зоне слободне трговине и погранична трговина

1. Овај Уговор не спречава постојање или успостављање царинских унија, зона слободне трговине или пограничних трговинских аранжмана уколико они немају негативан утицај на трговински режим Страна, а посебно на одредбе које се односе на правила о поријеклу предвиђена овим Уговором.

2. Информације о споразумима о успостави таквих царинских унија или зона слободне трговине ће се, на захтјев једне или друге Стране, размјенивати у оквиру Заједничког одбора.

ПОГЛАВЉЕ II ТРГОВИНА РОБАМА

Члан 2.1.

Подручје примјене

Одредбе овог Поглавља се примјењују на производе наведене у Поглављима 1 до 24 Хармонизованог система и производе наведене у Анексу I овог Уговора (у даљем тексту "пољопривредни производи") те производе наведене у Поглављима 25 до 97 Хармонизованог система с изузетком производа наведених у Анексу I овог Уговора (у даљем тексту "индустријски производи") поријеклом из Страна.

Члан 2.2.

Класификација роба

За потребе овог Уговора, класификација роба у трговини између Страна биће у складу с Хармонизованим системом.

Члан 2.3.

Увозне царине, дажбине једнаког ефекта и увозне дажбине фискалне природе

1. За индустријске производе дефинисане у члану 2.1. (Подручје примјене), увозне царине, дажбине једнаког ефекта и увозне дажбине фискалне природе које се примјењују у Турској на производе поријеклом из Босне и Херцеговине биће укинуте на дан ступања на снагу овог Уговора.

2. За пољопривредне производе дефинисане у члану 2.1. (Подручје примјене), увозне царине које се примјењују у Турској на производе поријеклом из Босне и Херцеговине биће укинуте на дан ступања на снагу овог Уговора, осим производа наведених у Анексу II овог Уговора, на које ће се примјењивати услови који су дефинисани у том Анексу.

3. За пољопривредне производе поријеклом из Босне и Херцеговине наведене у Анексу III овог Уговора, поред

увозних царина, биће укинуте и дажбине једнаког ефекта и увозне дажбине фискалне природе у складу с условима дефинисаним у Анексу III.

4. За све производе поријеклом из Турске, увозне царине, дажбине једнаког ефекта и увозне дажбине фискалне природе које се примјењују у Босни и Херцеговини биће укинуте на дан ступања на снагу овог Уговора.

5. Стране у међусобној трговини неће уводити нове нити ће повећавати постојеће увозне царине, дажбине једнаког ефекта и увозне дажбине фискалне природе.

Члан 2.4.

Извозне царине, дажбине једнаког ефекта и извозне дажбине фискалне природе

1. Стране ће на дан ступања на снагу овог Уговора укинути све извозне царине, дажбине једнаког ефекта и извозне дажбине фискалне природе.

2. Стране у међусобној трговини неће уводити нове извозне царине, дажбине једнаког ефекта и извозне дажбине фискалне природе.

Члан 2.5.

Количинска ограничења и мјере једнаког ефекта

1. Сва количинска ограничења на увоз и извоз или мјере једнаког ефекта биће укинута на дан ступања на снагу овог Уговора.

2. Стране у међусобној трговини неће уводити нова количинска ограничења на увоз и извоз или мјере једнаког ефекта.

Члан 2.6.

Уклањање техничких препрека у трговини

1. Права и обавезе Страна у погледу техничких прописа, стандарда и одговарајућих мјера уређена су Споразумом *WTO-а о техничким препрекама у трговини*.

2. Стране ће сарађивати и размјењивати информације на пољу оцјењивања усклађености, стандардизације, мјеритељства и акредитирања с циљем смањивања и/или уклањања техничких препрека у трговини.

3. Свака Страна ће, на захтјев друге Стране, доставити информације о конкретним појединачним случајевима техничких норми, стандарда и мјера и вези с њима.

4. У подручјима у којима су закључени и на снази мултилатерални (MLA) или билатерални (BLA) споразуми између института за акредитацију Страна и Европске организације за акредитацију (EA), Стране ће:

а) узајамно и аутоматски признавати лабораторијске извјештаје које издају њихове акредитоване лабораторије у оквиру обима акредитације, и

б) признавати документе о оцјени усклађености које, када се испуне услови, издају њихова тијела акредитована за оцјењивање усклађености. Заједнички одбор ће испитати испуњавање неопходних услова за све постојеће и будуће случајеве и одлучити или препоручити даље радње потребне за примјену овог подстава.

5. С циљем уклањања техничких препрека и ефикасног провођења овог Уговора у другим подручјима која нису обухваћена ставом 4. овог члана, Стране ће размотрити закључивање споразума о узајамном признавању извјештаја о испитивању, потврда о усклађености и других докумената која се директно или индиректно односе на оцјењивање усклађености оних производа који су предмет трговине између Страна. Заједнички одбор ће размотрити сваку такву иницијативу коју му Стране доставе и може препоручити да се почне с

преговорима, водећи рачуна о таквим споразумима између Босне и Херцеговине и Европске уније.

Члан 2.7.

Пољопривредна политика

1. Не доводећи у питање уступке дате у члану 2.3. (Царине на увоз, дажбине с једнаким ефектом и увозне дажбине фискалне природе), одредбе овог Поглавља неће ни на који начин ограничавати Стране у вођењу њихових пољопривредних политика или предузимању било које мјере у складу с тим политикама, укључујући и провођење споразума *WTO-а*.

2. Стране ће обавјештавати Заједнички одбор о промјенама у својим пољопривредним политикама које проводе или мјерама које се примјењују, а које могу утицати на услове међусобне трговине пољопривредним производима. На захтјев једне Стране, без одлагања ће се одржати консултације како би се испитала ситуација.

Члан 2.8.

Посебне заштитне мјере

Без обзира на остале одредбе овог Уговора, посебно члана 2.16. (Билатералне заштитне мјере), те с обзиром на посебну осјетљивост пољопривредног тржишта, ако увоз пољопривредних производа поријеклом из једне Стране, а који су предмет уступака датих овим Уговором, проузрокује озбиљан поремећај на тржишту или домаћим регулаторним механизмима друге Стране, Стране ће одмах приступити консултацијама како би се пронашло одговарајуће рјешење. Док се не нађе такво рјешење, погођена Страна може предузети одговарајуће мјере у складу с одредбама *GATT-а* из 1994. године и других релевантних споразума *WTO-а*.

Члан 2.9.

Санитарне и фитосанитарне мјере

1. Стране ће примјењивати своје прописе везане за ветеринарска, фитосанитарна и санитарна питања, а посебно у размјени информација о заразним болестима животиња, карантеним болестима, биљним штеточинама и корову, водећи рачуна о Споразуму *WTO-а о примјени санитарних и фитосанитарних мјера*.

2. Стране ће примјењивати своје прописе везане за ветеринарска, фитосанитарна и санитарна питања на недискриминаторан начин, и неће доносити никакве нове мјере које за посљедицу имају неоправдано ограничавање трговине.

3. Ветеринарске и санитарне мјере и рад ветеринарских служби Страна биће у складу с *Међународном канцеларијом за эпизоотије и Codex Alimentariusom*.

4. Фитосанитарне мјере и рад служби за заштиту биља Страна биће у складу с *Међународним конвенцијом о заштити биља*.

5. Стране ће размјењивати информације о санитарној и фитосанитарној заштити животиња, биљака и производа.

Члан 2.10.

Правила о поријеклу и сарадња између царинских управа

1. Анексом IV (Правила о поријеклу и начини административне сарадње) овог Уговора утврђена су правила о поријеклу и начини административне сарадње у вези с њима који ће се примјењивати у трговини између Страна.

2. Стране ће предузети одговарајуће мјере, укључујући редован надзор Заједничког одбора и договоре о административној сарадњи, како би осигурале да се одредбе Анекса IV (Правила о поријеклу и начини

административне сарадње) овог Уговора ефикасно и складно примјењују те да се у највећој могућој мјери смање формалности уведене у трговини и постигну обострано задовољавајућа рјешења за све потешкоће које проистекну из примјене тих одредаба.

Члан 2.11.

Унутрашње опорезивање

1. Свака Страна ће робама друге Стране одобрити национални третман у складу са чланом III GATT-а из 1994. године, укључујући његове интерпретативне ноте. У том смислу, члан III GATT-а из 1994. године и његове интерпретативне ноте су уграђене у и представљају дио овог Уговора, *mutatis mutandis*.

2. Извозници не могу остварити право на поврат унутрашњих пореза који прелазе износ индиректног пореза прописаног за производе извезене на територију једне Стране.

Члан 2.12.

Државна трговачка предузећа

1. Када се ради о међусобним правима и обавезама Страна у погледу државних предузећа, примјењује се члан XVII GATT-а из 1994. године, његове напомене и додатне одредбе те *Договор о тумачењу члана XVII GATT-а из 1994. године*, које се овим уграђују у и чине саставни дио овог Уговора *mutatis mutandis*.

2. Страна може од друге тражити информације билатералним путем, као што је предвиђено у подставу 4(ц) и 4(д) члана XVII GATT-а из 1994. године.

Члан 2.13.

Субвенције и компензаторне мјере

1. Када се ради о међусобним правима и обавезама Страна у погледу субвенција и компензаторних мјера, примјењује се *Споразум WTO-а о субвенцијама и компензаторним мјерама*.

2. Овај Уговор не даје никаква додатна права нити уводи било какве додатне обавезе Странама у погледу мјера предузетих у складу са *Споразумом WTO-а о субвенцијама и компензаторним мјерама*.

Члан 2.14.

Дампинг

1. Када се ради о међусобним правима и обавезама Страна у погледу анти-дампиншких мјера, примјењује се члан VI GATT-а из 1994. године и *Антидампиншки споразум WTO-а*.

2. Овај Уговор не даје никаква додатна права нити уводи било какве додатне обавезе Странама у погледу мјера предузетих у складу са чланом VI GATT-а из 1994. године и *Антидампиншким споразумом WTO-а*.

Члан 2.15.

Опште заштитне мјере

1. Када се ради о међусобним правима и обавезама Страна у погледу општих заштитних мјера, примјењује се члан XIX GATT-а из 1994. године и *Споразум WTO-а о заштитним мјерама*.

2. Овај Уговор не даје никаква додатна права нити уводи било какве додатне обавезе Странама у погледу мјера предузетих у складу са чланом XIX GATT-а из 1994. године и *Споразумом WTO-а о заштитним мјерама*.

Члан 2.16.

Билатералне заштитне мјере

Без обзира на члан 2.15. (Опште заштитне мјере), кад се неки производ увози у тако повећаним количинама и под

таквим условима да проузрокује или пријети да проузрокује:

а) озбиљну штету домаћим произвођачима истих или сличних или директно конкурентних производа на територији Стране увознице; или

б) озбиљне поремећаје у било којем повезаном сектору привреде или теškoће које би могле иззвати озбиљно погоршање економске ситуације у регији,

Страна увозница може предузети одговарајуће мјере под условима и у складу с поступком утврђеним у члану 2.18. (Поступак за примјену билатералних заштитних мјера, мјера поновног извоза или мјера у случају озбиљне несташице).

Члан 2.17.

Поновни извоз и озбиљна несташица

Када поступање у складу с одредбама члана 2.4. (Извозне царине, дажбине једнаког ефекта и извозне дажбине фискалне природе) и члана 2.5. (Количинска ограничења и мјере једнаког ефекта) доводи до:

а) поновног извоза у трећу земљу производа против које Страна извозница примјењује извозна количинска ограничења, извозне царине или мјере или дажбине једнаког ефекта; или

б) озбиљне несташице или пријетње несташицом производа који је битан за Страну извозницу;

те када горе наведене ситуације доведу или ће вјероватно довести до већих потешкоћа за Страну извозницу, та Страна може предузети одговарајуће мјере под условима и у складу с поступцима утврђеним у члану 2.18. (Поступак за примјену билатералних заштитних мјера, мјера поновног извоза или мјера у случају озбиљне несташице). Те мјере ће бити недискриминирајуће и биће укинуте када услови више не буду оправдавали њихово постојање.

Члан 2.18.

Поступак за примјену билатералних заштитних мјера, мјера поновног извоза или мјера у случају озбиљне несташице

1. Прије покретања поступка за примјену заштитних мјера из члана 2.16. (Билатералне заштитне мјере) и члана 2.17. (Поновни извоз и озбиљна несташица), Стране ће настојати ријешити све међусобне несугласице кроз директне консултације.

2. У случају да једна Страна увоз производа који би могао проузроковати ситуацију наведену у члану 2.16. (Билатералне заштитне мјере) подвргне управном поступку с циљем брзог прибављања информација о трговинским токовима, она ће о томе обавијестити другу Страну.

3. Не доводећи у питање став 7. овог члана, Страна која разматра прибјегавање заштитним мјерама смјеста ће о томе обавијестити другу Страну и доставити јој све релевантне информације. Консултације између Страна ће се одржати без одлагања у оквиру Заједничког одбора с циљем проналажења рјешења прихватљивог за Стране.

4. У вези са чланом 2.16. (Билатералне заштитне мјере) и чланом 2.17. (Поновни извоз и озбиљна несташица), Заједнички одбор ће испитати случај или ситуацију и може донијети било коју одлуку потребну за окончање потешкоћа о којима га је обавијестила погођена Страна. У случају изостанка такве одлуке у року од тридесет дана од дана упућивања предмета Заједничком одбору, погођена Страна може донијети мјере потребне за побољшање ситуације, а дужна је о предузетим мјерама обавијестити другу Страну.

5. О предузетим заштитним мјерама одмах се обавјештава друга Страна. Њихов обим и временско трајање биће ограничени на оно што је најнужније како би се поправила ситуација која је довела до њихове примјене, те неће прелазити штету проузроковану спорном праксом или потешкоћом. Предност ће се давати оним мјерама којима се најмање ремети функционисање овог Уговора.

6. Предузете заштитне мјере биће предмет периодичних консултација у оквиру Заједничког одбора с циљем њиховог што скоријег ублажавања или укидања када услови више не буду оправдавали њихово постојање.

7. Уколико је због изузетних околности које захтијевају хитно дјеловање онемогућено претходно разматрање предмета, погођена Страна може, у случајевима из члана 2.16. (Билатералне заштитне мјере) и члана 2.17. (Поновни извоз и озбиљна несташица), одмах почети примјенјивати привремене мјере које су нужне како би се поправила ситуација. О предузетим мјерама ће се без одлагања обавјестити, те ће се што је прије могуће одржати консултације у оквиру Заједничког одбора.

ПОГЛАВЉЕ III ТРГОВИНА УСЛУГАМА Део I - Опште одредбе

Члан 3.1.

Подручје примјене

1. Ово Поглавље се примјењује на све мјере које Страна уведу или примјењују, а које утичу на трговину услугама.

2. Ово Поглавље се не примјењује на каботажу у услугама поморског превоза.

3. Ништа наведено у овом Поглављу неће се тумачити на начин да од било које Стране захтијева да приватизује јавна предузећа или намеће било какву обавезу у погледу владиних набавки.

4. Одредбе овог Поглавља не примјењују се на услуге које се пружају у оквиру вршења владиних овлашћења.

5. У складу с одредбама овог Поглавља, свака Страна задржава право да врши своја овлашћења, регулише и доноси нове прописе како би остварила легитимне циљеве јавних политика¹.

6. Ово Поглавље се не односи на субвенције или дотације које даје Страна, укључујући и владине зајмове, гаранције и осигурање.

7. Ово Поглавље се не односи на:

(а) услуге домаћег и међународног ваздушног превоза, наведеног или ненаведеног у редовима летења, те услуге које се директно односе на остваривање прометних права, осим:

- (i) услуге поправки и одржавања авиона;
- (ii) продаје и маркетинга услуга ваздушног превоза;
- (iii) услуга компјутерског система резервација (CRS);
- (iv) земаљских услуга; и
- (v) руковођења и управљања аеродромима.

Члан 3.2.

Дефиниције

За потребе овог Поглавља:

(а) **"мјере које Страна уводи или примјењује"** означава мјере које уводе или примјењују:

(i) централне, регионалне или локалне власти или органи; и

(ii) невладина тијела у вршењу овлашћења која су им повјериле централне, или локалне власти или органи;

(б) **"трговина услугама"** се дефинише као пружање услуге:

(i) с територије једне Стране на територију друге Стране;

(ii) коју на територији једне Стране пружа пружалац услуга из те Стране кориснику услуга друге Стране;

(iii) коју пружа пружалац услуга из једне Стране кроз комерцијално присуство на територији друге Стране; и

(iv) коју пружа пружалац услуга из једне Стране кроз присуство физичких лица те Стране на територији друге Стране;

(ц) **"правно лице"** је:

(i) "у власништву" лица из једне Стране ако је више од 50 одсто учешћа у капиталу тог правног лица у власништву лица из те Стране;

(ii) "под надзором" лица из једне Стране ако та лица имају овласти да именују већину њених директора или друкчије законито воде њено пословање;

(iii) "повезана" с другим лицем кад је то друго лице под њеним надзором, или кад је оно под надзором тог другог лица, или кад су и оно и то друго лице под надзором истог лица;

(д) **"предузеће/правно лице"** означава сваки правни субјект прописно основан или организован у складу с важећим правом те Стране, било у приватном или државном власништву или под њиховим надзором, укључујући свако дионичко друштво, повјереничко друштво, ортакчко друштво, друштво једног лица, заједничко улагање или пословно удружење;

(е) **"правна лице једне Стране"** означава правно лице које је:

(i) основано у складу с правом те Стране и које стварно послује на територији те Стране; или

(ii) које је, у случају пружања услуга путем комерцијалног присуства, у власништву или под надзором;

1. физичких лица из те Стране; или

2. правних лица из те Стране наведених у подставу

(и);

(ф) **"физичко лице једне Стране"** означава физичко лице које има држављанство Босне и Херцеговине или Турске према њиховом одговарајућем домаћем законодавству;

(г) **"услуге које се пружају у оквиру вршења владиних овласти"** означавају сваку услугу која се не пружа ни на комерцијалној основи нити у условима конкуренције с једним или више пружалаца услуга;

(х) **"пружалац услуга једне Стране"** означава сваку физичку или правно лице једне Стране које пружа или настоји пружати неку услугу;

(и) **"пружање услуге"** обухвата производњу, дистрибуцију, маркетинг, продају и испоруку услуге;

(ј) **"комерцијално присуство"** означава сваку врсту пословног или професионалног настана, укључујући путем:

(i) оснивања, куповине или постојања правног лица, или

(ii) формирања или постојања подружнице или представништва,

на територији једне Стране с циљем пружања услуга;

(к) **"мјере које Страна уводе или примјењују, а које утичу на трговину услугама"** обухватају мјере које се односе на:

¹ За потребе овог става, израз "легитимни циљеви јавних политика" обухвата, али без ограничења, јавну политику у подручју сигурности, јавног здравља, заштите животне средине, заштите личних података, заштите потрошача, спречавања некурентних поступака, одрживог развоја итд.

(i) куповину, плаћање или коришћење услуга;
(ii) приступ услугама и коришћење услуга у вези с пружањем услуга за које Стране захтијевају да се уопште јавно нуде;

(iii) присуство, укључујући комерцијално присуство, лица из једне Стране ради пружања услуга на територији друге Стране;

(л) "**сектор**" услуге означава:

(i) у вези са специфичном обавезом, један или више или све подсекторе те услуге, како је наведено у Распореду специфичних обавеза те Стране;

(ii) иначе, цјелину тог сектора услуге, укључујући све његове подсекторе;

(м) "**корисник услуге**" означава свако лице које прима или користи услуге;

(н) "**директни порези**" обухватају све порезе на укупни приход, на укупни капитал или на елементе прихода или капитала, укључујући порезе на добит од отуђивања имовине, порезе на некретнине, насљедства и дарове те порезе на укупни износ надница или плата које су исплатила предузећа, као и порезе на повећање капитала;

(о) "**монопол**" означава сваку јавну или приватно лице које је на одређеном тржишту на територији једне Стране овластила или формално или стварно успоставила та Страна као искључивог пружаоца тих услуга.

(п) "**услуге поправка и одржавања авиона**" означавају оне послове који се обављају на авиону или његовом дијелу док је авион повучен из промета и не обухватају тзв. линијско одржавање;

(р) "**продаја и маркетинг услуга ваздушног превоза**" означавају могућности одговарајућег ваздушног превозника да слободно продаје и врши маркетинг услуга ваздушног превоза, укључујући све аспекте маркетинга попут истраживања тржишта, оглашавања и дистрибуције. Те дјелатности не обухватају одређивање цијена услуга ваздушног превоза нити примјенивих услова;

(с) "**услуге компјутерског система резервација (CRS)**" означавају услуге које пружају компјутерски системи који садрже информације о редовима летења, слободним мјестима, цијенама карата и правилима за издавање карата и које омогућују вршење резервација или издавање карата;

(т) "**земаљске услуге**" означавају пружање слjedeћих услуга на аеродрому на основу плаћања накнаде или уговора: заступање ваздушних превозника, управљање и надзор; рад с путницима; руковање пртљагом; услуге руковања рампама; послуживање (осим припреме хране); руковање теретом и поштанске услуге; услуге точења горива у авионе; одржавање и чишћење авиона; земаљски транспорт те летне операције, вођење администрације у погледу посада и планирање летова. Земаљске услуге не укључују самостално обављање земаљских услуга, сигурност, линијско одржавање, поправке и одржавање авиона нити управљање или експлоатацију основне централизоване аеродромске инфраструктуре као што су опрема за одлеђивање, системи дистрибуције горива, системи руковања пртљагом и фиксни системи транспорта унутар аеродрома;

(у) "**услуге руковођења и управљања аеродромима**" означавају пружање услуга ваздушног терминала, узлетишта и других услуга аеродромске инфраструктуре на бази плаћања накнаде или уговора. Услуге руковођења аеродромима не обухватају услуге надзора летења.

Члан 3.3.

Третман најповлашћеније нације

1. Осим онога што је наведено у Листи MFN изузећа Стране у Анексу V (Распоред специфичних обавеза у услугама), та Страна ће одмах и безусловно одобрити услугама и пружаоцима услуга друге Стране не мање повољан третман од оног који одобрава истим или сличним услугама и пружаоцима услуга неке треће земље.

2. Обавезе које проистичу из става 1. овог члана не односе се на третман одобрен:

(а) на основу мјера које осигуравају признавање квалификација, дозволе или мјера опреза у складу с Одјелком IV (Финансијске услуге);

(б) на основу било којег међународног споразума или аранжмана који се у потпуности или дијелом односи на опорезивање.

3. Овај члан се не примјењује на споразуме о економској интеграцији којима се ствара унутрашње тржиште услуга, а чија је потписница Страна.

Члан 3.4.

Приступ тржишту

1. У вези приступа тржишту кроз облике пружања услуга наведене у члану 3.2. (Дефиниције), свака Страна ће услугама и пружаоцима услуга друге Стране одобривати третман који није неповољнији од оног предвиђеног условима и ограничењима који су договорени и наведени у њеном Распореду.

2. У секторима у којима је преузела обавезе приступа тржишту, мјере које Страна не задржава или не усваја, било на бази подјеле на регије или на цијелој територији, ако друкчије није наведено у њеном Распореду, дефинишу се као:

(а) ограничења броја пружалаца услуга, било у облику бројчаних квота, монопола, искључивих пружалаца услуга или захтјева за испитивање економских потреба;

(б) ограничења укупне вриједности услужних трансакција или имовине у облику бројчаних квота или захтјева за испитивањем економских потреба;

(ц) ограничења укупног броја услужних послова или укупне количине услужних производа изражене у наведеним бројчаним јединицама у облику квота или захтјева за испитивањем економских потреба;

(д) ограничења укупног броја физичких лица која се могу запослити у поједином сектору услуга или које пружалац услуга може запослити, а које су потребне за пружање одређене услуге и које су директно повезане с тим у облику бројчаних квота или захтјева за испитивањем економских потреба;

(е) мјере које ограничавају или захтијевају одређене врсте правних субјеката или заједничког улагања кроз које пружалац услуга може пружати услуге; и

(ф) ограничења учешћа страног капитала изражена највишим одстотком страног учешћа или укупном вриједношћу појединачног или укупног страног улагања.

Члан 3.5.

Национални третман

1. У секторима наведенима у њеном Распореду, а зависно од свих услова и ограничења која су у њему утврђена, свака Страна ће услугама и пружаоцима услуга друге Стране везано за све мјере које утичу на пружање услуга одобривати третман који није неповољнији од оног који она даје властитим истим или сличним услугама и пружаоцима услуга.

2. Страна може удовољити захтјеву из става 1. овог члана тако што ће услугама или пружаоцима услуга друге Стране одобравати третман формално једнак третману који даје властитим истим или сличним услугама и пружаоцима услуга или третман формално различит од таквог третмана.

3. Сматра се да је формално једнак или формално различит третман неповољнији ако услове конкуренције мијења у односу на исте или сличне услуге или пружаоце услуга друге Стране у корист својих услуга или пружалаца услуга.

Члан 3.6.

Додатне обавезе

Стране могу преговарати обавезе везане за мјере које утичу на трговину услугама, а које не подлијежу уношењу у Распоред према члану 3.4. (Пристап тржишту) или члану 3.5. (Национални третман), укључујући и оне које се односе на питања квалификација, стандарда или питања дозвола. Такве обавезе ће бити унесене у Распоред Стране.

Члан 3.7.

Распореди специфичних обавеза

1. Свака Страна ће у Распореду утврдити специфичне обавезе које преузима у складу са чланом 3.4. (Пристап тржишту), чланом 3.5. (Национални третман) и чланом 3.6. (Додатне обавезе). С обзиром на секторе у којима се преузимају такве обавезе, сваки Распоред садржи сљедеће:

- (а) услове и ограничења приступа тржишту;
- (б) услове и квалификације националног третмана;
- (ц) предузимање радњи у вези додатних обавеза наведених у члану 3.6. (Додатне обавезе);
- (д) ако је примјерено, временски оквир за провођење таквих обавеза; и
- (е) датум ступања на снагу таквих обавеза.

2. Мјере које нису у складу са чланом 3.4. (Пристап тржишту) и чланом 3.5. (Национални третман) третирају се како је предвиђено ставом 2. члана XX GATS-а.

3. Распореди специфичних обавеза Страна наведени су у Анексу V (Распореди специфичних обавеза у услугама).

4. Ниједна Страна не може донијети нове или више дискриминишуће мјере у погледу услуга или пружалаца услуга из друге Стране у односу на третман који се даје у складу са специфичним обавезама преузетим на основу става 1. овог члана.

Члан 3.8.

Измјене распореда

Стране ће, на писани захтјев једне Стране, одржати консултације како би размотриле сваку измјену или повлачење неке специфичне обавезе у Распореду специфичних обавеза Стране која је поднијела захтјев. Консултације ће се одржати у року од три мјесеца након што одговарајућа Страна поднесе захтјев. Током консултација, Стране ће настојати осигурати да општи ниво обострано повољних обавеза не буде мање повољан за трговину од оног који је одобрен у Распореду специфичних обавеза прије него што су такве консултације одржане. Измјене Распореди подлијежу поступцима утврђеним у члану 6.2. (Заједнички одбор) и члану 6.8. (Измјене и допуне) Поглавља VI (Институционалне и завршне одредбе).

Члан 3.9.

Узајамно признавање

1. У сврху испуњавања својих релевантних стандарда или критеријума за издавање одобрења, дозвола или сертификација пружалаца услуга, свака Страна ће с

дужном пажњом размотрити сваки захтјев друге Стране за признавањем образовања или стеченог искуства, испуњавања услова или дозвола или сертификата који изда друга Страна. То признавање може бити засновано на споразуму или договору с другом Страном, или самостално одобрено.

2. У случајевима кад једна Страна призна, на основу споразума или договора, образовање или стечено искуство, испуњавање услова или издате дозволе или сертификате, на територији треће државе, та Страна ће другој Страни дати одговарајућу могућност да испреговара своје приступање таквом споразуму или договору, било постојећем или будућем, или да с њом испреговара сличан споразум или договор. У случајевима кад једна Страна самостално изврши признавање, она ће другој Страни дати одговарајућу могућност да докаже да образовање или стечено искуство, испуњавање услова или дозволе или сертификате издате на територији те друге Стране треба такође признати.

3. Сваки такав споразум или договор или самостално признавање ће бити у складу с релевантним одредбама Споразума о WTO-у, а посебно става 3. члана VII GATS-а.

Члан 3.10.

Транспарентност и објављивање повјерљивих информација

1. Свака Страна ће проводити или успоставити одговарајуће механизме за пружање одговора на питања заинтересованих лица у вези са својим законима и прописима који се односе на предмет овог Поглавља.

2. Ништа у овом Поглављу не захтјева од било које Стране да даје повјерљиве информације чије би објављивање спријечило провођење закона или би на други начин било противно јавном интересу или би могло штетити легитимним комерцијалним интересима појединих јавних или приватних предузећа.

3. Регулаторна тијела сваке Стране ће учинити јавно доступним услове, укључујући и сву потребну документацију, који су потребни за попуњавање захтјева везаних за пружање услуга.

4. На захтјев подносиоца захтјева, регулаторно тијело Стране ће подносиоца обавијестити о стању његовог захтјева. Ако су том тијелу потребне неке додатне информације, оно ће без непотребног одлагања о томе обавијестити подносиоца захтјева.

5. На захтјев подносиоца чији захтјев није прихваћен, регулаторно тијело које је одбило његов захтјев дужно је, у мјери у којој је то могуће, подносиоца обавијестити о разлозима за одбијање захтјева.

Члан 3.11.

Домаћи прописи

1. Свака Страна ће осигурати да се све мјере опште примјене обухваћене овим Поглављем које утичу на трговину услугама примјењују на разуман, објективан и непристрасан начин.

2. Како би се осигурало да мјере које се односе на захтјеве за квалификацијама и поступцима, техничке стандарде и услове за издавање дозвола не представљају непотребне препреке трговини услугама, свака Страна ће се побринути да те мјере, у складу с потребама сваког сектора, буду:

(а) засноване на објективним и транспарентним критеријумима, као што су стручност и способност за пружање услуга;

(б) у случају поступака за издавање дозвола, да саме по себи не представљају ограничење за пружање услуга.

3. У случају када Страна захтјева одобрење/овлаштење за пружање неке услуге, она ће осигурати да њене надлежне власти:

(а) у разумном року након подношења захтјева који се према домаћим законима и прописима сматра потпуним, обавијесте подносиоца о одлуци у вези тог захтјева;

(б) одреде, у мјери у којој је то изводљиво, индикативни временски оквир за обраду захтјева;

(ц) у случају одбијања захтјева, директно или на његов захтјев обавијесте подносиоца, у мјери у којој је то изводљиво, о разлозима за одбијање;

(д) на захтјев подносиоца, пруже без непотребног одлагања информације о стању захтјева;

(е) пруже подносиоцима могућност да исправе мање грешке и пропусте у својим захтјевима, колико је то могуће, и настоје дати упутства у вези с додатним информацијама које су потребне; и

(ф) када то сматрају прикладним, прихватају копије докумената које су оверене у складу с њиховим домаћим законом умјесто изворних докумената.

4. Свака Страна ће осигурати да свака накнада за издавање одобрења надлежног органа буде разумна и да сама по себи не представља ограничење за пружање одговарајуће услуге.

5. Регулаторна тијела сваке Стране ће учинити јавно доступним услове, укључујући и сву потребну документацију, који су потребни за попуњавање захтјева везаних за пружање услуга.

Члан 3.12.

Ускраћивање повластица

Страна може ускраћити повластице из овог Поглавља пружаоцу услуга из друге Стране који је правно лице ако установи да је то правно лице у власништву или под надзором лица из државе која није једна Страна, а Страна која ускраћује повластицу:

(а) нема дипломатске односе с том државом која није једна Страна; или

(б) донесе или примјењује мјере у односу на ту државу која није Страна или лице из те државе којима се забрањује пословање с тим правним лицем или које би биле прекршене или избјегнуте ако би се том правном лицу додјелиле повластице из овог Поглавља.

Члан 3.13.

Ревизија обавеза

Ако након што овај Уговор ступи на снагу, Страна једнострано још више либерализује неку од својих специфичних обавеза, она ће размотрити захтјев друге Стране да се та једнострана либерализација укључи у овај Уговор. Сваким таквим укључивањем треба да се задржи свеукупна равнотежа обавеза које је према овом Уговору преузела свака Страна.

Члан 3.14.

Копродукција и аудио-визуелне услуге

1. Уважавајући чињеницу да аудио-визуелне копродукције у подручјима која обухватају филм, анимацију и емитовање програма могу значајно допринијети развоју аудио-визуелне индустрије те интензивирању њихове међусобне размјене и разумијевања у подручју културе и економије, Стране се слажу да размотре могућност преговарања копродукцијског споразума у аудио-визуелном сектору.

2. Копродукцијски споразум, у складу са ставом 1. овог члана, постаје саставни дио овог Уговора након његовог ступања на снагу. О појединостима тог

копродукцијског споразума преговарала би надлежна тијела Страна.

Дио II – Привремено кретање физичких лица

Члан 3.15.

Подручје примјене

1. Овај Дио се односи на мјере које утичу на кретање физичких лица која су пружаоци услуга Стране те на физичка лица Стране која је, ради пружања услуга, запослио пружалац услуга Стране.

2. Овај Уговор се не односи на мјере које утичу на физичка лица која траже приступ тржишту рада Стране, нити на мјере везане за држављанство, пребивалиште или запошљавање на трајној основи.

3. Ништа у овом Уговору не спречава Страну да примјењује мјере за регулисање уласка физичких лица на њену територију или њиховог привременог боравака на њеној територији, укључујући мјере потребне за заштиту интегритета и осигурање уредног кретања физичких лица преко њених граница, а под условом да се такве мјере не примјењују на начин који би поништио или умањило повластице које су некој Страни дате према овом Уговору.¹

Члан 3.16.

Општи принцип

Свака Страна ће што је могуће експедитивније примјењивати своје мјере које се односе на одредбе из овог Дијела како би избјегле непотребно ометање или одлагање трговине робама или услугама према овом Уговору.

Члан 3.17.

Специфичне обавезе

1. Приликом одређивања обавеза у складу са чланом 3.4. (Приступ тржишту) и чланом 3.5. (Национални третман), свака Страна ће дефинисати у свом Распореду обавезе које преузима за улазак и привремени боравак на својој територији физичких лица из друге Стране. У овим Распоредима дефинисаће се рокови, ограничења и услови који регулишу те обавезе за сваку категорију пружаоца услуга, укључујући и дужину боравака и евентуалну могућност продужења боравака, те сва бројчана ограничења као што су квоте и сваки захтјев за испитивање економских потреба.

2. Свака Страна ће физичким лицима из друге Стране одобрити улазак и привремени боравак у складу с овим Поглављем, укључујући и рокове и услове за сваку категорију дефинисане у Анексу V (Распоред специфичних обавеза у услугама) под условом да та физичка лица поступају у складу с релевантним (имиграцијским) законима и прописима који се односе на улазак и привремени боравак, као што су они о јавном здрављу и сигурности и националној сигурности.

3. Сама чињеница да Страна одобрава улазак и привремени боравак физичком лицу из друге Стране неће се тумачити на начин да то лице ослобађа обавезе испуњавања свих важећих услова за издавање дозволе или других услова за обављање професије или пословање на други начин, укључујући све обавезујуће кодексе понашања.

4. Стране ће избјегавати примјену испитивања економских потреба и количинских ограничења или других поступака сличног ефекта као услова за улазак и привремени боравак за лица премјештена унутар друштва,

¹ Сама чињеница да се за физичка лица захтјева виза неће се сматрати поништавањем или умањењем повластица према условима специфичних обавеза из Анекса V (Распореди специфичних обавеза у услугама).

а које су извршни директори или стручњаци како је свака Страна одредила у свом Распореду специфичних обавеза.

Члан 3.18.

Пружање информација

1. За потребе овог Поглавља, свака Страна ће осигурати да њени надлежни органи учине јавно доступним информације потребне за дјелотворну примјену одобрења за улазак и привремени боравак на њеној територији.

2. Информације из става 1. овог члана ће посебно обухватати опис:

(i) свих категорија одобрења и дозвола које се односе на улазак и привремени боравак за сваку категорију наведену у Анексу V (Распореди специфичних обавеза у услугама);

(ii) услове и поступке за подношење захтјева за издавање прве дозволе за улазак и привремени боравак, укључујући и услове који се морају испунити и начин подношења захтјева; и

(iii) услове и поступке за подношење захтјева за издавање и обнављање одобрења и дозвола за улазак и привремени боравак.

3. Свака Страна ће другој Страни доставити податке о релевантним публикацијама или интернетским страницама на којима су доступне информације из става 2. овог члана.

Члан 3.19.

Улазак, привремени боравак и одговарајући захтјеви и поступци

1. Стране ће, у складу с домаћим законима и прописима, осигурати транспарентност, ефикасност, редован и правичан законски поступак у погледу виза, радних дозвола и сличних врста одобрења када се ради о уласку и привременом боравку физичких лица која пружају услуге.

2. Документација која се тражи за издавање виза, радних дозвола и сличне врсте докумената мора бити релевантна и примјерена сврси у коју се прикупљају одобрења.

3. Накнаде за обраду захтјева за улазак и привремени боравак и рад пружалаца услуга биће разумне и одређиваће се с обзиром на укључене административне трошкове.

4. Потпуни захтјеви ће се обрађивати промтпно и експедитивно. Надлежни органи сваке Стране ће подносиоца захтјева за улазак и привремени боравак и радну дозволу обавијестити о исходу његовог захтјева одмах по доношењу одговарајуће одлуке. У овом обавијештењу ће се, по потреби, навести трајање боравка и сви други рокови и услови.

5. Захтјеви за издавање радне дозволе обрађиваће се што је могуће експедитивније, а у сваком случају рок за обраду захтјева неће бити дужи од 60 дана.

6. На захтјев подносиоца, надлежни органи дотичне Стране ће, без неоправданог одлагања и у мјери у којој је то могуће, пружити информације о стању његовог захтјева.

7. У случају непотпуног захтјева, подносилац ће у најкраћем року бити обавијештен о информацијама потребним за комплетирање захтјева те ће му бити дана могућност да поправи све недостатке у разумном временском периоду.

8. У случају одбијања захтјева, подносилац ће бити обавијештен о одбијању те ће му бити пружене информације о поступцима ревизије који су на располагању.

Дио III - Телекомуникационе услуге

Члан 3.20.

Дефиниције

За потребе овог Дијела:

"атрибуција" означава препоручени начин описивања, карактеризовања, додјеливања, распоређивања и коришћења ограничених телекомуникационих ресурса, укључујући фреквенције и бројеве;

"одобрење" означава дозволе, концесије, регистрације или друга одобрења која Страна може захтијевати за пружање јавних телекомуникационих услуга;

"колокација" означава приступ и коришћење физичког простора с циљем инсталирања, одржавања и поправке опреме на објектима који су у власништву или под надзором и које користи неки други главни пружалац јавних телекомуникационих услуга;

"трошковно оријентисан" значи заснован на трошковима, и може укључивати разумну добит те може обухватати различите трошковне методологије за различите објекте или услуге;

"предузеће" као што је одређено у члану 3.2. (Дефиниције) Поглавља III (Трговина услугама);

"основни елементи" су они елементи мреже или јавне телекомуникационе услуге:

(а) који су неопходни за пружање јавних телекомуникационих услуга;

(б) које искључиво или претежно пружа један пружалац или ограничен број пружаоца, и

(ц) које економски или технички није могуће замијенити како би се пружала услуга;

"крајњи корисник" означава крајњег потрошача или претплатника јавне телекомуникационе услуге, укључујући пружаоца услуга који није пружалац јавних телекомуникационих услуга;

"хомологација" означава - процес прибављања потврда којима надлежна агенција за надзор потврђује, у сваком поједином случају, усклађеност техничке опреме са свим законским захтјевима у погледу сигурности, нешкодљивости за здравље људи, компатибилности и слично;

"интерконекација" означава везу између двије или више јавних телекомуникационих мрежа унутар територије једне Стране којом се корисницима једног пружаоца омогућава комуницирање с корисницима другог пружаоца те приступ услугама које пружа неки други пружалац;

"интерфејс" означава тачку повезивања на мрежу, укључујући све физичке конекције с њиховим техничким спецификацијама за приступ које чине дио такве мреже и које су неопходне за приступ мрежи и ефикасно комуницирање путем мреже;

"изнајмљене линије" означава телекомуникационе линије између двије или више одређених тачака које су намијењене за одређену употребу или су на располагању одређеном клијенту или другим корисницима које одреди тај клијент;

"главни пружалац" означава пружаоца јавних телекомуникационих услуга који има могућност да битно утиче на услове учешћа, у смислу цијене и испоруке на релевантно тржиште мрежа или јавних телекомуникационих услуга, као резултат:

(а) надзора над основним елементима или,

(б) коришћења свог положаја на тржишту;

"елемент мреже" означава сваки објекат или опрему која се користи за пружање јавних телекомуникационих услуга, њен технички опис мора укључити њене

карактеристике, функције и капацитет који нуди такав објекат или опрема;

"недискриминаторан" означава третман који није неповољнији од оног који се у истим или сличним околностима даје било којој другој мрежи или сличном кориснику телекомуникационих услуга;

"преносивост броја" означава право крајњих корисника јавних телекомуникационих услуга да задрже, за фиксне телефонске бројеве на истој локацији, а за мобилне телефонске бројеве на било којој локацији, исте телефонске бројеве када прелазе у мрежу сличног пружаоца јавних телекомуникационих услуга;

"јавна телекомуникациона мрежа" означава инфраструктуру која се користи за пружање јавних телекомуникационих услуга;

"јавне телекомуникационе услуге" означавају сваку телекомуникациону услугу која се пружа јавности. Те услуге могу, између осталог, обухватати телефон и пренос података, без промјене облика или садржаја тих информација од једног до другог краја, али оне искључују информационе услуге;

"референтна интерконекијска понуда" означава понуду главног пружаоца за интерконекију која је регистрована код и одобрена од регулаторног тијела за телекомуникације, а која је у довољној мјери детаљна да пружаоцима јавних телекомуникационих услуга који желе да прихвате те цијене, рокове и услове, омогућава да добију интерконекију без потребе вођења преговора с дотичним пружаоцем;

"телекомуникације" означавају емитовање, пренос и пријем сигнала физичким, електромагнетским или оптичким путем;

"регулаторно тијело за телекомуникације" означава тијело или тијела у сектору телекомуникационих услуга којем су у складу с домаћим законодавством сваке Стране повјерене све регулаторне дужности;

"прикључна тачка мреже" означава тачку прикључка јавне телекомуникационе мреже на објекте и опрему крајњих корисника или, тамо гдје је то могуће, тачку прикључка других телекомуникационих мрежа на њу; и

"корисник" означава физичко или правно лице, било да се ради о претплатнику или не, која користи телекомуникационе услуге, а може бити и пружалац јавних телекомуникационих услуга.

Члан 3.21.

Подручје примјене

1. Овај Дио се односи на:

(а) мјере које доноси или примјењује једна Страна везане за приступ и коришћење мрежа и јавних телекомуникационих услуга;

(б) мјере које доноси или примјењује једна Страна везане за обавезе оператора мрежа или пружалаца јавних телекомуникационих услуга, и

(ц) остале мјере које доноси или примјењује једна Страна везане за мреже и јавне телекомуникационе услуге.

2. Овај Дио се не односи на мјере које доноси и примјењује једна Страна везане за емитовање¹ и кабловску дистрибуцију радијског и телевизијског програма намијењеног јавности, осим што гарантује предузећима која пружају ове услуге приступ и континуирано

коришћење мрежа и јавних телекомуникационих услуга, као што је утврђено у члану 3.22. (Приступ и коришћење мреже и јавних телекомуникационих услуга).

3. Ништа у овом Дијелу неће се тумачити на начин да од Стране захтијева, или да захтијева да Страна обавезе било које предузеће, на успостављање, изградњу, прибављање, изнајмљивање и вођење рада телекомуникационих мрежа или пружање јавних телекомуникационих услуга ако се оне не пружају јавности.

4. Поред тога, неће се тумачити да овај Дио спречава неку Страну да лицима која су приватни оператори мрежа забрани коришћење својих мрежа за пружање мрежних и јавних телекомуникационих услуга трећим лицима.

Члан 3.22.

Приступ и коришћење мреже и јавних телекомуникационих услуга

1. Зависно од права Стране да ограничи пружање услуга у складу с резервама изложеним у Анексу V (Распореди специфичних обавеза у услугама), Страна ће осигурати да предузећа из друге Стране која пружају телекомуникационе услуге имају приступ мрежама или јавним телекомуникационим услугама које се нуде на њеној територији или преко њених граница и може их користити под разумним и недискриминаторним условима, укључујући између осталог ставке дефинисане у ставу 2. до 6. овог члана.

2. Свака Страна ће осигурати да тим предузећима буде дозвољено да:

(а) купују или изнајмљују и прикључују крајње или друге уређаје за суочавање с јавним телекомуникационим мрежама;

(б) пружају услуге крајњим, појединачним или вишеструким корисницима путем властитих или изнајмљених склопова;

(ц) повезују приватне изнајмљене или властите склопове с мрежама и јавним телекомуникационим услугама те Стране или са склоповима које је изнајмило или које су у власништву другог предузећа, и

(д) обављају функције преслајања, сигнализације, обраде и претварања, и користе оперативне протоколе по свом избору.

3. Свака Страна ће осигурати да предузећа из друге Стране могу користити мреже и јавне телекомуникационе услуге за пренос информација на своју територију или преко њених граница, и за приступ на територији било које Стране информацијама садржаним у базама података или на други начин похрањеним у машински читљивом облику.

4. Независно од става 3. овог члана, Страна може предузети потребне мјере како би:

(а) осигурала сигурност и повјерљивост порука, и/или

(б) заштитила приватност личних података крајњих корисника телекомуникација;

под условом да се те мјере не примјењују на начин који би представљао средство произвољне или неоправдане дискриминације или прикривеног ограничавања трговине услугама.

5. Свака Страна ће осигурати да се не намећу услови за приступ и коришћење мрежа или јавних телекомуникационих услуга осим оних који се сматрају потребним да се:

(а) осигура одговорност пружаоца јавних мрежа или услуга јавних телекомуникација за јавну услугу, посебно њихову способност да своје мреже или услуге учине доступним јавности;

¹ Емитовање се дефинише онако како је то одређено законодавством сваке Стране.

(б) заштити техничка цјеловитост мрежа или јавних телекомуникационих услуга; или

(ц) осигура да пружаоци услуга друге Стране не пружају услуге које су Стране ограничиле у Анексу V (Распореди специфичних обавеза у услугама).

6. Под условом да задовоље критеријуме утврђене у ставу 5. овог члана, услови за приступ и коришћење мрежа или јавних телекомуникационих услуга могу обухватати:

(а) захтјев за коришћење одређених техничких интерфејса, укључујући и интерфејс протоколе, за интерконекцију с тим мрежама и услугама;

(б) захтјеве за интероперабилност тих услуга, ако је потребно;

(ш) хомологацију или одобрење терминала или друге опреме која се суочава с мрежом, те техничке захтјеве везане за прикључивање такве опреме на те мреже; и

(д) ограничења интерконекције приватних изнајмљених или властитих склопова с таквим мрежама или услугама или са склоповима који су у власништву или их је изнајмило друго предузеће.

7. Ништа у овом члану не спречава Страну да од предузећа захтјева достављање обавјештења или прибављање дозволе, концесије, регистрације или друге врсте одобрења како би пружало неку врсту јавних телекомуникационих услуга на њеној територији.

Члан 3.23.

Јавна доступност критеријума за издавање дозвола

1. У случају када се захтјева дозвола, следеће ће бити учињено јавно доступним:

(а) сви критеријуми за издавање дозволе и временски период који је уобичајено потребан за доношење одлуке о захтјеву за издавање дозволе, и

(б) рокови и услови појединачних дозвола.

2. Подносилац захтјева ће се, на захтјев, обавијестити о разлозима из којих се ускрађује издавање дозволе.

Члан 3.24.

Дјеловање пружалаца

Третман главних пружалаца

1. Свака Страна ће осигурати да главни пружаоци на њеној територији одобре пружаоцима јавних телекомуникационих услуга друге Стране третман који није мање повољан од оног који ти пружаоци, у истим или сличним околностима, одобравају својим подружницама, повезаним друштвима или неповезаним друштвима пружаоцима услуга у погледу:

(а) расположивости, понуде, цијена или квалитета мрежа или сличних јавних телекомуникационих услуга; и

(б) расположивости техничких интерфејса потребних за интерконекцију.

Конкурентне заштитне мјере

1. Свака Страна ће проводити одговарајуће мјере како би спријечила да пружаоци који су, појединачно или путем спајања, главни пружаоци на својој територији, примјењују или наставе примјењивати неконкурентне праксе.

2. Неконкурентне праксе наведене у ставу 1. овог члана обухватају:

(а) обављање неконкурентних активности унакрсног субвенционисања;

(б) коришћење информација добијених од конкурената с неконкурентним резултатима; и

(ц) пропуст у правовременом пружању другим пружаоцима јавних телекомуникационих услуга техничких информација о основним елементима и комерцијално

релевантних информација које су тим пружаоцима потребне како би пружали телекомуникационе услуге.

Интерконекција с главним пружаоцима

А. Општи услови

1. Свака Страна ће осигурати да главни пружалац омогући интерконекцију:

(а) на свакој тачки на мрежи гдје је то технички изводиво;

(б) под условима (укључујући техничке стандарде и спецификације) и цијенама које нису дискриминаторне у односу на друге пружаоце;

(ц) чији квалитет неће бити лошији од оног који се пружа за властите сличне услуге или неповезаним пружаоцима услуга или својим подружницама или другим повезаним друштвима;

(д) правовремено, под условима (укључујући техничке стандарде и спецификације) и трошковано-оријентисаним цијенама које су транспарентне, разумне, узимају у обзир економску оправданост и у довољној мјери су раздвојене како пружалац не би морао плаћати компоненте мреже или уређаје који му нису потребни за пружање услуга, осим када након анализе тржишта регулаторно тијело одлучи да то није неопходно да би се постигла дјелотворна конкуренција; и

(е) на претходно поднесени захтјев, на додатним тачкама поред прикључних тачака на мрежу које се нуде већини корисника, уз наплату надокнаде која се огледа у трошковима изградње потребних додатних објеката.

Б. Интерконекцијске опције

2. Свака Страна ће осигурати да пружаоци јавних телекомуникационих услуга из друге Стране могу извршити међусобно повезивање својих објеката и опреме с објектима и опремом главних пружалаца на њеној територији, у складу с најмање једном од следећих опција:

(а) референтном интерконекцијском понудом или другом стандардном интерконекцијском понудом која садржи цијене и услове које главни пружаоци нуде пружаоцима јавних телекомуникационих услуга;

(б) условима важећег уговора о интерконекцији; или

(ц) преговарањем новог уговора о интерконекцији.

Ц. Јавна доступност поступака интерконекције

3. Свака Страна ће учинити доступним јавности важеће поступке за интерконекцију с главним пружаоцима на њеној територији.

4. Страна ће учинити јавно доступним важеће поступке за преговоре о интерконекцији с неким главним пружаоцем на њеној територији.

5. Страна ће осигурати начин на који пружаоци из друге Стране могу добити цијене, рокове и услове који су потребни за интерконекцију, а које нуди неки главни пружалац. Ти начин обухватају најмање осигурање:

(а) јавне доступности уговора о интерконекцији који су на снази између неког главног пружаоца на њеној територији и других пружалаца јавних телекомуникационих услуга на њеној територији;

(б) јавне доступности цијена, рокова и услова за интерконекцију с неким главним пружаоцем које одређује регулаторно тијело за телекомуникације или друго надлежно тијело; или

(ц) јавне доступности референтне интерконекцијске понуде.

Услуге за које се ове цијене, рокови и услови учине јавно доступним не смију укључивати све услуге везане за интерконекцију које нуди неки главни пружалац, које Страна одреди на основу својих закона и прописа.

Члан 3.25.

Понуда и одређивање цијена изнајмљених склопова

1. Свака Страна ће се побринути да главни пружаоци на њеној територији осигурају предузећима из друге Стране изнајмљене склопове, које су јавне телекомуникационе услуге, према разумним и недискриминаторним роковима, условима и цијенама.

2. За потребе става 1. овог члана, свака Страна ће дати овлашћење свом регулаторном тијелу за комуникације да од главних пружалаца на својој територији захтијева да предузећима из друге Стране нуде изнајмљене склопове по паупалној цијени или по цијенама које су засноване на капацитету и трошковано оријентисане.

Члан 3.26.

Колокација

1. Свака Страна ће осигурати да главни пружаоци на њеној територији осигурају пружаоцима јавних телекомуникационих услуга из друге Стране физичку колокацију опреме потребне за интерконекцију или за приступ раздвојеним елементима мреже према разумним, недискриминаторним и транспарентним роковима, условима и цијенама.

2. Свака Страна може, у складу с домаћим правом и прописима, утврдити елементе који подлијежу примјени става 1. овог члана.

Члан 3.27.

Приступ стубовима, водовима, каналима и права пролаза

Свака Страна ће се побринути да главни пружаоци на њеној територији осигурају пружаоцима јавних телекомуникационих услуга из друге Стране приступ стубовима, водовима, каналима и права пролаза према разумним и роковима, условима и разумним и недискриминаторним цијенама.

Члан 3.28.

Препродаја

Свака Страна ће осигурати да главни пружаоци на њеној територији:

(а) нуде пружаоцима јавних телекомуникационих услуга друге Стране на препродају, по разумним¹ цијенама, јавне телекомуникационе услуге које ти главни пружаоци пружају крајњим корисницима по малопродајној цијени, и

(б) не постављају дискриминаторне или неоправдане услове или ограничења код препродаје оваквих услуга².

Члан 3.29.

Раздвајање елемената мреже

1. Свака Страна ће дати овлашћење свом регулаторном тијелу за телекомуникације да од главних пружалаца на својој територији захтијева да пружаоцима јавних телекомуникационих услуга из друге Стране нуде приступ елементима мреже раздвојено у погледу рокова, услова и трошковано оријентисаних цијена за пружање јавних телекомуникационих услуга које су разумне, недискриминаторне и транспарентне.

2. Свака Страна може одредити који елементи мреже би требали бити доступни на њеној територији и који

пружаоци могу добити те елементе, у складу с домаћим законима и прописима.

Члан 3.30.

Интерконекција

1. Свака Страна ће се побринути да пружаоци јавних телекомуникационих услуга на њеној територији директно или индиректно осигурају интерконекцију пружаоцима јавних телекомуникационих услуга из друге Стране у складу с домаћим законодавством те Стране.

2. За потребе става 1. овог члана, свака Страна ће осигурати да пружаоци јавних телекомуникационих услуга на њеној територији предузму разумне мјере како би заштитили повјерљивост комерцијално осјетљивих информација или везаних за пружаоце или крајње кориснике јавних телекомуникационих услуга те користили те информације само за пружање тих услуга.

Члан 3.31.

Преносивост броја

Свака Страна ће осигурати да пружаоци јавних телекомуникационих услуга на њеној територији омогућују преносивост броја на повољан начин и према разумним недискриминаторним роковима и условима.

Члан 3.32.

Флексибилност при избору технологија

1. Ниједна Страна не смије спречавати пружаоце јавних телекомуникационих услуга да имају флексибилност при избору технологија које користе у пружању својих услуга, укључујући бежичне мобилне услуге, у складу с важећим техничким прописима у свакој Страни.

2. Ништа у овом члану неће се тумачити на начин да спречава регулаторно тијело да, у случају кад неки оператер намјерава примјенити друкчији приступ услузи која је одобрена, захтијева додатну дозволу или друго прописно одобрење за пружање такве јавне телекомуникационе услуге.

Члан 3.33.

Универзална услуга

1. Свака Страна има право да одреди коју врсту обавеза у погледу универзалних услуга жели усвојити или примјенити.

2. Свака Страна ће сваку обавезу у погледу универзалне услуге коју усвоји или проводи вршити на транспарентан, недискриминаторан и конкурентно неутралан начин те ће осигурати да ниједна обавеза у погледу универзалне услуге не представља веће оптерећење од потребног за ону врсту универзалне услуге коју та Страна одреди.

Члан 3.34.

Расподјела, додјела и коришћење ограничених ресурса

1. Свака Страна ће проводити поступке за расподјелу, додјелу и коришћење ограничених телекомуникационих ресурса, укључујући фреквенције и бројеве, на објективан, повољан, транспарентан и недискриминаторан начин, изузимајући оне који су за владину употребу.

2. Мјере Стране везане за расподјелу и додјелу фреквенција и управљање фреквенцијским спектром не представљају мјере које су, саме по себи, неспојиве са чланом 3.4. (Приступ тржишту).

3. Слиједом тога, свака Страна ће задржати право да успостави, проводи и примјењује политике управљања фреквенцијским спектром које за посљедицу могу имати ограничавање броја пружалаца јавних телекомуникационих

¹ Страна може утврдити разумне цијене примјеном методологије коју сматра одговарајућом.

² Када је тако утврђено домаћим правом или законодавством, Страна може забранити да препродавач по велепродајним цијенама добије јавну телекомуникациону услугу која је по малопродајним цијенама доступна само ограниченој категорији корисника, и да је нуди другој категорији корисника.

услуга све док се то ради у складу с другим одредбама овог Уговора. Поред тога, свака Страна задржава право на расподелу и доделу фреквенцијских појаса уз вођење рачуна о садашњим и будућим потребама и расположивости спектра.

4. Свака Страна ће учинити доступним јавности тренутно стање расподијелених и додијелених фреквенцијских појаса, али неће бити обавезна да детаљно идентификује расподијелене и додијелене фреквенције за одређене владине кориснике.

5. Када се врши расподела спектра невладиних телекомуникационих услуга, поступци сваке Стране засниваће се на отвореном и транспарентном процесу јавних коментара који узима у обзир јавни интерес. Ови процеси ће генерално бити засновани на тржишном приступу расподјели спектра земаљских невладиних телекомуникационих услуга.

Члан 3.35.

Регулаторно тијело

1. Свака Страна ће осигурати да њено регулаторно тијело за телекомуникације буде независно, одвојено и да не полаже рачуне ниједном пружаоцу јавних телекомуникационих услуга.

2. У ту сврху, свака Страна ће осигурати да њено регулаторно тијело за телекомуникације нема никакав финансијски интерес или оперативне функције код било којег пружаоца јавних телекомуникационих услуга.

3. Свака Страна ће осигурати да одлуке и поступци њеног регулаторног тијела буду непристрасни према свим учесницима на тржишту. У ту сврху, свака Страна ће осигурати да било какав финансијски интерес који та Страна има код пружаоца јавних телекомуникационих услуга нема утицаја на одлуке и поступке њеног регулаторног тијела за телекомуникације.

4. Ниједна Страна неће неком пружаоцу јавних телекомуникационих услуга одобрити третман који је повољнији од оног одобреног сличном пружаоцу из друге Стране, с оправдањем да је тај пружалац којем је одобрен повољнији третман у цјелости или дјелимично у власништву државне владе било које Стране.

Члан 3.36.

Рјешавање домаћих телекомуникационих спорова

Свака Страна ће осигурати да постоје интерни механизми за рјешавање спорова у складу са својим важећим домаћим законодавством.

Члан 3.37.

Транспарентност

У складу са својим домаћим законодавством, свака Страна ће у највећој могућој мјери:

(а) смјеста објавити или учинити доступним јавности пропис којим се успоставља регулаторно тијело за комуникације, укључујући и основу за тај пропис.

(б) омогућити заинтересованим лицима, у највећој могућој мјери, путем јавног објављивања датог довољно раније, да дају примједбе на сваки пропис који предложи регулаторно тијело за телекомуникације, и

(ц) учинити доступним јавности мјере које се односе на мреже или јавне телекомуникационе услуге, укључујући мјере које се тичу:

- (i) цијена и других услова пружања услуге;
- (ii) спецификације техничких интерфејса;
- (iii) услова за прикључивање терминала и остале опреме на јавну телекомуникациону мрежу;

(iv) захтјева за објављивање, дозволу, регистрацију или друго одобрење, ако такви постоје;

(v) информација о одговорним тијелима за израду, измјене и усвајање мјера везаних за стандарде који утичу на приступ и коришћење, и

(vi) поступака везаних за рјешавање телекомуникационих спорова, утврђених у члану 6.5. (Рјешавање спорова) и Анексу VI (Рјешавање спорова).

Члан 3.38.

Однос према другим Поглављима

У случају било какве неусклађености између овог Дијела и неког другог Поглавља овог Уговора, предност има овај Дио када се ради о неусклађености.

Члан 3.39.

Стандарди и међународне организације

Стране признају важност међународних стандарда за глобалну компатибилност и интероперабилност мрежа или телекомуникационих услуга те се обавезују да ће те стандарде промовисати кроз рад надлежних међународних тијела, укључујући *Међународну унију за телекомуникације* и *Међународну организацију за стандардизацију*.

Дио IV – Финансијске услуге

Члан 3.40.

Подручје примјене и дефиниције

1. Ово Поглавље утврђује принципе регулаторног оквира за све финансијске услуге за које се дају специфичне обавезе у Анексу V (Распореди специфичних обавеза у услугама).

2. За потребе овог Дијела:

"финансијске услуге" означавају сваку услугу финансијске природе коју некој Страни нуди пружалац финансијских услуга. Финансијске услуге обухватају све услуге осигурања и услуге у вези с осигурањем, те све банкарске и остале финансијске услуге (осим осигурања). Финансијске услуге укључују следеће дјелатности:

(а) Услуге осигурања и у вези с осигурањем:

(i) директно осигурање (укључујући суосигурање): животно; неживотно;

(ii) реосигурање и ретроцесија;

(iii) посредовање у осигурању, као што је заступање и агенцијско посредовање; и

(iv) помоћне услуге у вези с осигурањем, као што су консултантске услуге, актуарске услуге, услуге процјене ризика и услуге намирења потраживања; и

(б) Банкарске и остале финансијске услуге (осим осигурања):

(i) примање депозита и других повратних средстава од правних субјеката;

(ii) давање зајмова свих врста, укључујући потрошачке кредите, хипотекарне кредите, факторинг и финансирање комерцијалног пословања;

(iii) финансијски лизинг;

(iv) све услуге плаћања и преноса новца, укључујући кредите, кредитне и дебитне картице, путничке чекове и банковне мјенице;

(v) гаранције и обавезе;

(vi) трговање за свој властити или за рачун клијената, било на берзи, или на ванберзанском тржишту или на неки други начин, следећим:

А. инструментима тржишта новца (укључујући чекове, мјенице и потврде о депозиту);

Б. девизама;

Ц. деривативним производима који укључују али се не ограничавају на терминске уговоре (фјучерсе) и опције;

Д. инструментима девизног курса и каматних стопа, укључујући производе као што су свапови, споразуми о терминском курсу;

Е. преносивим вриједносним папирима; и

Ф. осталим преносивим инструментима и финансијским средствима, укључујући златне полуге;

(vii) учешће у емисији свих врста вриједносних папира, укључујући гарантовање откупа и пласман у својству агента (било јавне или приватне емисије) и пружање услуга везаних за такве емисије;

(viii) новчано посредовање;

(ix) управљање средствима, попут управљања готовином или портфељем, управљање свим облицима заједничког улагања, управљање пензијским фондовима, услуге депоновања и чувања;

(x) услуге поравнања и клиринга за финансијска средства, укључујући вриједносне папире, деривативне производе, те друге преносиве инструменте;

(xi) пружање и пренос финансијских информација те обрада финансијских података и одговарајућих софтвера; и

(xii) савјетодавне, посредничке и друге помоћне финансијске услуге за све дјелатности наведене у тачкама од (i) до (xi), укључујући кредитне препоруке и анализу, истраживање и савјетовање у подручју улагања и портфеља, савјетовање у погледу куповине и реструктурирања и стратегије предузећа;

"**пужалац финансијских услуга**" означава свако физичко или правно лице Стране које жели пружати или пружа финансијске услуге, али не укључује јавне субјекте;

"**нова финансијска услуга**" означава услугу финансијске природе, укључујући услуге везане за постојеће и нове производе или начин на који се производ испоручује, коју не пружа било који пружалац финансијских услуга на територији Стране, али коју пружа на територији друге Стране;

"**јавни субјект**" означава:

(а) владу, централну банку или монетарну власт Стране или субјект у власништву или под надзором Стране, који се начелно бави обављањем владиних функција или активности за владине потребе, искључујући субјект који се начелно бави пружањем финансијских услуга на комерцијалној основи; или

(б) приватни субјект који обавља функције које уобичајено обавља централна банка или монетарна власт кад обавља те функције.

Члан 3.41.

Мјере опреза

1. Свака Страна може донијети или проводити мјере из разлога опреза¹, укључујући:

(а) заштиту улагача, депонената, власника полиса или лица према којима пружалац финансијских услуга има фидуцијарну обавезу; и

(б) осигурање интегритета и стабилности финансијског система те Стране.

2. Ове мјере не смију представљати веће оптерећење него је то потребно како би оствариле свој циљ, а тамо гдје нису у складу с другим одредбама овог Уговора, не смију се користити као начин на који би било која Страна избјегавала своје обавезе или дужности које произлазе из тих одредаби.

3. Ништа у овом Уговору неће се тумачити на начин да од Стране захтијева да открије информације које се односе на послове и рачуне појединих клијената нити било какве повјерљиве или заштићене информације које се налазе у посједу јавних субјеката.

4. Не доводећи у питање друге начине регулисања прекограничне трговине финансијским услугама из разлога опреза, Страна може захтијевати регистрацију пружалаца прекограничних финансијских услуга друге Стране те финансијских инструмената.

Члан 3.42.

Транспарентност

1. Стране признају важност транспарентних прописа и политика које уређују дјелатности пружалаца финансијских услуга за олакшавање приступа страних пружалаца финансијских услуга тржишту друге Стране и њиховог пословања на том тржишту. Свака Страна се обавезује да ће промовисати регулаторну транспарентност у финансијским услугама.

2. Надлежна тијела сваке Стране ће заинтересованим лицима ставити на располагање домаће услове и важеће поступке за попуњавање захтјева у вези с пружањем финансијских услуга.

3. Ако је за пружање финансијских услуга обавезно посједовање дозволе или одобрења, надлежна тијела Стране ће услове за добијање такве дозволе или одобрења учинити јавно доступним.

4. Свака Страна ће осигурати да се све мјере опште примјене на које се односи овај Дио проводе на разуман, објективан и непристрасан начин.

5. Свака Страна ће, у мјери којој је то могуће, омогућити разуман временски период од објављивања финансијских прописа опште примјене до дана њиховог ступања на снагу.

6. Свака Страна ће осигурати да се правила опште примјене која донесу или проводе саморегулишуће организације одређене Стране без одлагања објаве или на други начин учине доступним на такав начин који ће заинтересованим лицима омогућити да се с њима упознају.

7. Свака Страна ће примјењивати или успоставити одговарајуће механизме за давање одговора на питања заинтересованих лица у вези са мјерама опште примјене обухваћених овим Поглављем.

Члан 3.43.

Саморегулишуће организације

Када једна Страна тражи чланство, учешће у или приступ било којој саморегулисајућој организацији, берзи или тржишту вриједносних папира или терминских уговора (фјучерса), клириншкој агенцији или било којој другој организацији или удружењу, како би пружаоци финансијских услуга из друге Стране финансијске услуге пружали на равноправној основи с пружаоцима финансијских услуга те Стране, или када та Страна тим субјектима директно или индиректно даје привилегије или предност у погледу пружања финансијских услуга, та Страна ће осигурати да ти субјекти пружаоцима финансијских услуга из друге Стране одобре национални третман и третман најповлашћеније нације.

Члан 3.44.

Системи плаћања и обрачуна

Према условима којима се одобрава национални третман, свака Страна ће пружаоцима финансијских услуга друге Стране који имају пословни настан на њеној територији одобрити приступ системима плаћања и

¹ Подразумијева се да израз "разлози опреза" може укључивати одржавање сигурности, стабилности, интегритета или финансијске одговорности појединачних пружалаца финансијских услуга.

обрачуна којима управљају јавни субјекти и званичним могућностима финансирања и рефинансирања које су доступне у оквиру уобичајеног пословања. Циљ овог члана није да омогућава приступ средствима зајмодавца Стране у крајњој инстанци.

Члан 3.45.

Нове финансијске услуге

1. Свака Страна ће дозволити пружаоцу финансијских услуга из друге Стране који има пословни настан на њеној територији пружање било које нове финансијске услуге чије би пружање у истим или сличним околностима према домаћем праву та Страна дозволила својим пружаоцима финансијских услуга, под условом да за ту нову финансијску услугу није потребно доношење неког новог или измена постојећег закона.

2. Страна може одредити институционални и правни облик путем којег се услуга може пружати те може захтијевати одобрење за пружање услуге. У случајевима када се захтијева такво одобрење, доноси се одлука у разумном року, а одобрење се може одбити само из разлога опреза.

Члан 3.46.

Пренос и обрада информација

Зависно од домаћег законодавства, ниједна Страна неће предузимати мјере којима се спречава пренос информација или обрада финансијских информација на или с њене територије, укључујући пренос података електронским путем, или мјере којима се, на основу правила о увозу у складу с међународним споразумима, спречава пренос опреме, ако је такав пренос информација, обрада финансијских информација или пренос опреме неопходан за одвијање уобичајеног пословања пружалаца финансијских услуга друге Стране. Ништа у овом члану не ограничава право Стране да заштити личне податке, приватност и повјерљивост приватних података и рачуна осим ако се такво право не користи како би се избјегло поштовање одредби овог Поглавља.

Члан 3.47.

Специфични изузеци

1. Ништа у овом Дијелу неће се тумачити на начин да спречава Страну, укључујући њене јавне субјекте, да на својој територији искључиво проводи активности или пружа услуге које представљају дио јавног пензијског плана или законски систем социјалне сигурности, осим када према домаћим прописима такве активности могу обављати пружаоци финансијских услуга у конкуренцији с јавним субјектима или приватним институцијама.

2. Ништа у овом Уговору се неће примјењивати на активности које обављају централна банка или монетарне власти нити било који други јавни субјект у провођењу монетарне или политике девизног течаја.

3. Ништа у овом Дијелу неће се тумачити на начин да спречава Страну, укључујући њене јавне субјекте, да на својој територији искључиво проводи активности или пружа услуге за рачун, с гаранцијом или користећи финансијска средства те Стране, укључујући њене јавне субјекте, осим ако те активности према домаћим прописима могу обављати пружаоци финансијских услуга у конкуренцији са јавним субјектима или приватним институцијама.

Члан 3.48.

Признавање

1. Страна може признати мјере опреза друге Стране приликом одлучивања о томе како ће се њене мјере које се

односе на финансијске услуге примјењивати. Такво признавање, које се може остварити путем хармонизације или на други начин, може се заснивати на споразуму или договору између Страна, или може бити самостално одобрено.

2. Страна која је, било у вријеме ступања на снагу овог Уговора или након тога, потписница споразума или договора из става 1. овог члана с неком трећом страном ће другој Страни дати адекватну могућност да преговара своје приступање таквим споразумима или договорима или да преговара њима сличне споразуме или договоре, и то у околностима у којима постоје еквивалентни прописи, надгледање, провођење таквих прописа, и по потреби поступака у вези с размјеном информација међу странама које су склопиле споразум или договор. У случају када Страна самостално одобри признавање, она ће другој Страни дати адекватну могућност да докаже постојање таквих околности.

Дио V – Услуге друмског превоза и помоћне услуге

Члан 3.49.

Подручје примјене

1. Овај Дио се односи на мјере Страна које утичу на трговину услугама међународног теретног друмског превоза и помоћних услуга.

2. Тамо гдје је примјењиво и у складу с правилима члана V ГАТТ-а из 1994. године и релевантним одредбама *ИТО Споразума о олакшавању трговине*, овај Дио обухвата и транзитни промет.

Члан 3.50.

Дефиниције

За потребе овог Дијела;

"**возило**" означава моторно возило или повезану комбинацију возила која су регистрована у Страни и која се користе искључиво за превоз робе.

"**међународни друмски превоз терета**" означава:

(а) вожњу која се обавља натовареним или ненаатовареним возилом при чему се полазишно и одредишно мјесто налази на територији Стране;

(б) вожњу која се обавља натовареним или ненаатовареним возилом у транзиту;

"**помоћне услуге**" означавају услуге разврстане према СРС класификацији под 741, 742, 748 и 749, које се пружају као подршка међународном друмском превозу терета;

"**превозна опрема**" означава дио возила чија је сврха ношење терета, које има носаче и које се помоћу уређаја који представља дио возила може одвојити од возила и поново монтирати на њега;

"**транзит**" означава превоз преко територије Стране када прелазак преко те територије представља само дио цијелог путовања које почиње и завршава се ван граница Стране преко чије се територије одвија промет; и

"**кварљива роба**" означава робу која се брзо квари због својих природних својстава, а посебно због непостојања одговарајућих услова складиштења.

Члан 3.51.

Слобода транзита

Страна неће уводити нити примјењивати никакву мјеру која представља количинско ограничење или има једнак ефекат на број пружалаца услуга или возила у транзиту.

Члан 3.52.

Административни и технички захтјеви

Страна неће уводити нити примјењивати никакве административне и техничке захтјеве¹ који нису засновани на објективним и транспарентним критеријумима, као што су компетентност и способност за пружање услуга, те ће осигурати да ти захтјеви не представљају произвољну или неоправдану дискриминацију или прикривено ограничавање трговине услугама обухваћеним овим Дијелом.

Члан 3.53.

Кретање превозне опреме

Свака Страна ће дозволити прекогранично кретање и транзит превозне опреме² потребне за пружање услуга обухваћених овим Дијелом према разумним и недискриминаторним одредбама и условима.

Члан 3.54.

Одређени друмски правци

Страна неће уводити нити примјењивати никакву мјеру којом се од пружалаца услуга из друге Стране захтијева да користи неки одређени друмски правац, што се не тражи од властитих пружалаца истих или сличних услуга.

Члан 3.55.

Обавезни начини превоза

Ниједна Страна неће донијети нити примјењивати никакве дискриминаторне мјере које спречавају пружаоце услуга из друге Стране да користе начин превоза који преферирају.

Члан 3.56.

Кварљива роба

Стране признају битну улогу коју друмски превоз има у погледу правовремене испоруке кварљиве робе и, с циљем спречавања губитка или пропадања кварљиве робе које се може избјећи, оне ће:

- а) дати одговарајући приоритет пружаоцима услуга и њиховим возилима која превозе кварљиву робу приликом одређивања прегледа који се могу захтијевати приликом преласка граница; и
- б) настојати да избјегну увођење рестриктивних мјера које спречавају правовремену испоруку кварљиве робе.

Члан 3.57.

Казне

1. Свака Страна ће осигурати да казне које наплаћују њени надлежни органи буду разумне, недискриминаторне и унапријед утврђене законом и то довољно подробно како би пружаоци услуга могли унапријед процијенити износ који се наплаћује за свако кршење.

2. Свака Страна ће осигурати да, у случају када се неком пружаоцу услуга наплати казна због кршења, та казна неће бити поново наплаћена за то исто конкретно кршење током кретања преко њене цјелокупне територије у оквиру истог путовања.

Члан 3.58.

Пристап инфраструктури и њено коришћење

Стране неће уводити нити примјењивати никакву мјеру која би ускратила пружаоцима услуга из друге Стране пристап одговарајућој прометној инфраструктури

или њено коришћење³ према разумним и недискриминаторним одредбама и условима.

Члан 3.59.

Финансијска гаранција

Ако надлежне власти једне Стране захтијевају полагање финансијске гаранције као услов за пружање услуга обухваћених овим Дијелом на својој територији, оне ће одредити разуман износ те гаранције, узимајући у обзир укључени ризик, те ће правовремено ослободити ту гаранцију.

Члан 3.60.

Транспарентност

1. Свака Страна ће учинити јавно доступним на интернету релевантне мјере које утичу на пружање услуга обухваћених овим Дијелом, укључујући по потреби информације о:

- (а) тежини и димензијама возила,
- (б) фискалним накнадама,
- (ц) граничним формалностима,
- (д) социјалним и околишним прописима, и
- (е) казнама.

2. Свака Страна ће на ажуран начин пружити информације на интернету о свим измјенама и допунама прописа, новим прописима и међународним споразумима који утичу на пружање услуга обухваћених овим Дијелом.

Члан 3.61.

Професионални возачи

Професионални возачи које запошљава пружалац услуга из једне Стране могу се задржати на територији друге Стране без визе најдуже 90 дана у оквиру сваког периода од 180 дана.

Члан 3.62.

Однос према другим споразумима

1. Стране потврђују своја постојећа права и обавезе према другим споразумима чије су потписнице обје Стране.

2. У случају било какве неусклађености између одредби овог Уговора која утиче на услуге обухваћене овим Дијелом и других споразума, примјењиваће се одредба која је најповољнија за пружаоца услуга.

Члан 3.63.

Однос према Поглављу III (Трговина услугама)

У случају било какве неусклађености између одредби овог Дијела и Поглавља III (Трговина услугама), предност ће имати одредбе овог Дијела у мјери у којој се ради о неусклађености.

Дио VI – Електронска трговина

Члан 3.64.

Дефиниције

За потребе овог Дијела:

"дигитални производи" означавају компјутерске програме, текст, видео, слике, тонске снимке и друге производе који су кодирани у дигиталном формату и који се производе за комерцијалну продају или дистрибуцију и преносе електронским путем. Ради веће сигурности, дигитални производи не обухватају финансијске инструменте, укључујући новац, приказане у дигиталном формату;

¹ Овај члан се неће примјењивати на захтјеви у погледу расподеле квота за међународни друмски превоз терета и издавање прометних дозвола.

² За већу сигурност, приколице и полуприколице покривене су дефиницијом возила и не сматрају се транспортном опремом.

³ За потребе овог члана, релевантна прометна инфраструктура означава сву инфраструктуру, укључујући објекте уз цесту, потребну за пружање услуга која је генерално доступна пружаоцима услуга.

"**електронска аутентикација**" означава процес или поступак провјере идентитета Стране у електронској комуникацији или промету и/или осигурање цјеловитости електронске комуникације;

"**електронска трговина**" означава сваку економску или комерцијалну активност која се обавља електронским путем и без икакве физичке интеракције;

"**електронске технологије**" означавају комбинацију софтвера и хардвера која омогућаје интеракцију између лица из Страна које користе документ у електронском облику;

"**електронски пренос или пренесен електронским путем**" означава преносе извршене било којим електромагнетним путем, укључујући путем фотона;

"**лични подаци**" означавају све податке, укључујући информације, о физичком лицу чији идентитет је утврђен или се може утврдити;

"**административни трговински документи**" означавају обрасце које издају или контролишу Стране који се морају попунити од стране или у име увозника или извозника у вези с увозом или извозом робе; и

"**нежељена комерцијална електронска порука**" означава електронску поруку која је послата у комерцијалну или маркетиншку сврху на неку електронску адресу без сагласности примаоца или упркос експлицитном одбијању примаоца, путем пружаоца услуга приступа интернету и, ако је тако предвиђено домаћим законима и прописима сваке Стране, неке друге телекомуникационе услуге.

Члан 3.65.

Подручје примјене

Овај Дио се односи на мјере које донесе или примјењује Страна које утичу на трговину електронским путем.

Члан 3.66.

Опште одредбе

1. Стране препознају економски раст и прилике које се нуде кроз све већу употребу електронске трговине, посебно за предузећа и потрошаче, те важност потребе за стварањем таквог окружења које ће имати повјерење и сигурност у њену употребу.

2. Стране увиђају да електронска трговина може повећати шансе за трговину и допринијети економском расту те наглашавају важност промовисања употребе електронских технологија у трговини с циљем смањивања трошкова на најмању могућу мјеру и олакшавања трговине.

Члан 3.67.

Царине

1. Стране се слажу да неће уводити царине на електронски пренос између Страна.

2. Став 1. овог члана не спречава Стране да уведу унутрашње порезе или друге унутрашње накнаде за електронски пренос.

Члан 3.68.

Недискриминаторан третман дигиталних производа

1. Ниједна Страна не смије додијелити мање повољан третман дигиталним производима који су креирани, произведени, објављени, уговорени, стављени у промет или по први пут учињени доступним по комерцијалним условима на територији друге Стране или дигиталним производима чији је аутор, извођач, произвођач, програмер

или власник лице из друге Стране од оног који додјељује другим истим или сличним дигиталним производима.

2. Стране су сагласне да се овај члан не односи на субвенције или дотације које даје Страна, укључујући зајмове, гаранције и осигурање дане уз подршку владе.

3. Овај члан се не односи ни на једну мјеру која утиче на емитовање програма.

Члан 3.69.

Домаћи оквир електронског промета

Стране ће настојати избјежавати свако непотребно регулаторно оптерећење електронског промета.

Члан 3.70.

Услуге електронске аутентикације и сертификовања

1. Ниједна Страна неће доносити нити примјењивати никакве законске прописе у погледу електронске аутентикације који би:

(а) Странама у електронском промету забрањивали да међусобно одлуче о одговарајућим начинима електронске аутентикације тог промета; или

(б) спречавали Стране да пред судским или управним властима докажу да је њихов електронски промет у складу са свим законским захтјевима у погледу електронске аутентикације.

2. Не доводећи у питање став 1. овог члана, Страна може, за неку одређену категорију електронског промета или електронске комуникације која има посебан значај за тај промет, захтијевати да начин аутентикације буде у складу с одређеним стандардима ефекта или да буде заснован на посебном електронском сертификату који издаје пружалац услуга сертификовања који је акредитован или признат у складу са законима и прописима те Стране, под условом да се таквим захтјевом испуњава неки легитимни циљ политике.

Члан 3.71.

Заштита личних података

1. Стране препознају економске и друштвене предности заштите личних података корисника електронске трговине и чињеницу да она доприноси јачању повјерења потрошача у електронску трговину.

2. Свака Страна ће, на начин који буде сматрала прикладним, заштитити личне податке корисника електронске трговине. Лични подаци корисника електронске трговине не могу се размјњивати с другом Страном без сагласности корисника.

3. Свака Страна ће настојати да:

(а) донесе или примјењује домаћи законски оквир који осигурава заштиту личних података корисника електронске трговине; и

(б) размјењује информације о својим искуствима у заштити личних података.

Члан 3.72.

Беспасирна трговина

Стране ће настојати да:

(а) административне документе о трговини учине доступним јавности у електронском облику; и

(б) прихвате административне документе о трговини достављене електронским путем као законски једнаке верзији тих докумената на папиру.

¹ Ради веће сигурности, у случају када дигитални производ неке непотписнице Уговора представља "исти или сличан дигитални производ", он ће за потребе овог става бити окарактерисан као неки "други исти или сличан дигитални производ".

Члан 3.73.

Сарадња у подручју електронске трговине

1. Стране ће размјенивати информације и искуства у погледу закона и прописа у подручју електронске трговине, а посебно у погледу заштите личних података и јачања повјерења корисника.

2. Стране ће водити дијалог о регулаторним питањима која се појаве у електронској трговини који ће се, између осталог, односити на сљедећа питања:

(а) признавање сертификата о електронској аутентикацији изданих јавности и олакшавање прекограничних услуга сертифицивања;

(б) одговорност пружалаца посредничких услуга у погледу преноса и похрањивања информација;

(ц) третман нежељених комерцијалних електронских порука; и

(д) сва друга питања од значаја за развој електронске трговине.

3. Овај дијалог ће обухватити размјену информација о законодавству Страна у погледу ових питања, као и о провођењу тог законодавства.

Члан 3.74.

Заштита потрошача на интернету

1. Стране увиђају важност провођења и доношења транспарентних и дјелотворних мјера за заштиту потрошача од преварних и обмањујућих пракси у трговини, као и мјера које погодују развијању повјерења потрошача када учествују у електронској трговини.

2. С тим циљем, свака Страна ће у својим домаћим законима усвојити или примјењивати одредбе о заштити потрошача како би забранила преварне и обмањујуће праксе у трговини које наносе штету потрошачима који учествују у електронској трговини.

3. Стране ће настојати да промовишу сарадњу између својих државних тијела за заштиту потрошача или других релевантних тијела у погледу активности везаних за прекограничну електронску трговину с циљем унапређења добробити и повјерења потрошача.

4. Државна тијела за провођење заштите потрошача сваке Стране ће, у одговарајућим случајевима од обостраног интереса, настојати сарађивати с одговарајућим тијелима из друге Стране у провођењу својих закона који се односе на заштиту потрошача како би спријечили или зауставили преварне и обмањујуће комерцијалне праксе у електронској трговини.

5. С тим циљем, Стране требају размјенивати информације и искуства о својим приступима заштити потрошача који учествују у електронској трговини те о другим питањима везаним за електронску трговину.

Члан 3.75.

Нежељене комерцијалне електронске поруке

1. Свака Страна ће донијети или примјењивати мјере у погледу нежељених комерцијалних електронских порука које:

(а) захтијевају од пошиљалаца нежељених комерцијалних електронских порука да омогуће примаоцима заустављање таквих порука;

(б) захтијевају сагласност прималаца, како је то утврђено законима и прописима у свакој Страни, за примање комерцијалних електронских порука; или

(ц) на други начин осигурају смањење нежељених комерцијалних електронских порука на најмању могућу мјеру.

2. Свака Страна ће осигурати правну заштиту од пошиљалаца нежељених комерцијалних електронских порука који не поступају у складу с њеним мјерама које се проводе у складу са ставом 1. овог члана.

Члан 3.76.

Пружање услуга електронским путем

Стране потврђују да мјере које утичу на пружање услуге испоручене или извршене електронским путем подлијежу обавезама садржаним у релевантним одредбама Поглавља III (Трговина услугама) које су предметом било којих изузећа или ограничења наведених у Анексу V (Распореди специфичних обавеза у услугама) која се примјењују на такве обавезе.

ПОГЛАВЉЕ IV ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Члан 4.1.

Циљ

Стране сматрају да отворени поступак за додјелу уговора о јавним набавкама заснован на недискриминацији и реципроцитету представља пожељан циљ.

Члан 4.2.

Подручје примјене

Приступ поступцима за додјелу уговора биће ограничен на подручје примјене, правила, поступке и уговоре изнад прага утврђеног законодавством Страна. Овај Уговор не обухвата уговоре ван подручја примјене закона о јавним набавкама Страна. С тим циљем, свака Страна настоји осигурати да законски прописи који се односе на набавке гарантују транспарентност и правичну конкуренцију.

Члан 4.3.

Национални третман

С обзиром на приступ поступцима за додјелу уговора, свака Страна ће робама и услугама¹ из друге Стране и добављачима из друге Стране одмах и безусловно одобрити третман који није мање повољан од третмана који та Страна одобрава домаћим робама, услугама и добављачима.

Члан 4.4.

Индустријски развој

1. Према ставу 2, 3 и 4. овог члана, узимајући у обзир развојне потребе и околности Страна те не доводећи у питање члан 4.3. (Национални третман), Стране могу:

(а) примјењивати преференцијални третман домаћег у погледу цијена добављача домаћих роба и услуга; и

(б) уводити или проводити компензације.

2. С ефектом од осам година након ступања на снагу овог Уговора, свака Страна ће примјенити члан 4.3. (Национални третман), у односу на:

(а) добављаче робе поријеклом из друге Стране, како је дефинисано у члану 2.10. (Правила о поријеклу робе и сарадња између царинских управа) Поглавља II (Трговина робама); и

(б) пружаоце услуга из друге Стране који имају пословни настан и обављају значајне пословне дјелатности на територији те Стране.

3. У погледу преференцијалног третмана цијена, Стране неће повећавати максималну предност која је на снази на дан ступања на снагу овог Уговора.

4. У случају да Стране, у погледу преференцијалног третмана цијена или компензација у оквиру неког

¹ Ради веће сигурности, услуге укључују и грађевинске радове.

међународног споразума, изричито или прешутно одобре повољнији третман било којој трећој страни или странама, или престану одобравати преференцијалне цијене или компензације у оквиру свог домаћег законодавства, свака Страна ће аутоматски омогућити ту исту предност другој Страни.

Члан 4.5.

Сигурносна и општа изузећа

1. Ништа у овом Поглављу неће се тумачити на начин да спречава било коју Страну у предузимању било које мјере или неоткривању неке информације коју сматра потребном за заштиту својих основних сигурносних интереса у погледу набавке оружја, муниције или ратног материјала или набавке неопходне за националну сигурност или за потребе националне одбране.

2. Под условом да се такве мјере не примјењују на начин који би код постојања истих услова представљао средство произвољне или неоправдане дискриминације између Страна или прикривеног ограничавања међународне трговине, ниједна одредба овог Поглавља неће се тумачити на начин да спречава било коју Страну у доношењу или провођењу мјера:

(а) потребних ради заштите јавног морала, реда или сигурности;

(б) потребних ради заштите живота или здравља људи, животиња или биљака;

(ц) потребних ради заштите интелектуалног власништва; или

(д) које се односе на робу или услуге лица с инвалидитетом, филантропских установа или рада у затворима.

Члан 4.6.

Однос према Поглављу III (Трговина услугама)

Обавезе Страна на основу овог Поглавља подлијегаће свим условима, резервама и ограничењима описаним у Поглављу III (Трговина услугама).

ПОГЛАВЉЕ V

ОПШТЕ И ЗАЈЕДНИЧКЕ ОДРЕДБЕ

Члан 5.1.

Општа изузећа

1. Ништа у овом Уговору неће спријечити Стране у предузимању радњи и увођењу мјера у складу са чланом XX GATT-а из 1994. године и члана XIV GATS-а, *mutatis mutandis*.

2. Заједнички одбор ће у највећој могућој мјери бити упознат с мјерама предузетим у складу са ставом 1. овог члана, као и о њиховом престанку.

3. Стране разумију да мјере наведене у члану XX(б) GATT-а из 1994. године и члана XIV(б) GATS-а обухватају околине мјере које су потребне ради заштите живота и здравља људи, животиња и биљака, те да се члан XX(г) GATT-а из 1994. године примјењује на мјере које се односе на очување живих и неживих исцрпљивих природних ресурса.

Члан 5.2.

Сигурносна изузећа

Ништа у овом Уговору неће се тумачити на начин:

(а) да од Стране захтијева да пружи неку информацију чије се откривање сматра противним њеним битним сигурносним интересима;

(б) да спречава неку Страну у предузимању мјера које сматра потребним ради заштите својих битних сигурносних интереса:

(i) у вези с производњом или прометом оружја, муниције или ратног материјала или у вези с привредним активностима које се директно или индиректно обављају у сврху снабдијевања војних структура;

(ii) у вези с фисијским или фузијским материјалима или материјалима из којих се они добивају; или

(iii) за вријеме рата или других хитних ситуација у међународним односима; или

(ц) да спречава неку Страну у предузимању мјера с циљем испуњавања својих међународних обавеза у сврху одржавања међународног мира и сигурности.

Члан 5.3.

Правила о конкуренцији за предузећа

1. Ниже наведено је неспојиво са исправном примјеном овог Уговора уколико може утицати на трговину између Страна:

(а) сви споразуми између предузећа, одлуке удружења предузећа и усклађене праксе између предузећа која као свој циљ или резултат имају спречавање, ограничавање или нарушавање конкуренције;

(б) злоупотреба доминантног положаја једног или више предузећа на цијелој територији Стране или на њеном значајном дијелу.

2. Одредбе става 1. овог члана ће се примјењивати на активности свих предузећа, укључујући јавна предузећа и предузећа којима Стране одобре посебна или искључива права. Предузећа којима су повјерене услужне дјелатности од општег економског интереса или она која имају карактер монопола који остварује приход, подлијежу одредбама става 1. овог члана у мјери у којој примјена тих одредби не омета провођење, по закону или у пракси, посебних јавних задатака који су им додијељени.

3. Када се ради о пољопривредним производима, одредбе става 1.(а). овог члана неће се примјењивати на оне споразуме, одлуке и поступке које чине саставни дио организације националног тржишта.

4. Стране се обавезују да ће своје законе о конкуренцији проводити на транспарентан, правремен и недискриминаторан начин, уз уважавање принципа правичности поступка и права на одбрану дотичних страна с циљем спречавања поступака из става 1. овог члана.

Члан 5.4.

Плаћања

1. Осим у околностима наведеним у члану 5.5. (Потешкоће у вези с билансом плаћања), Страна неће примјењивати ограничења на међународне трансфере и плаћања за текуће трансакције с другом Страном.

2. Ништа у овом Уговору неће утицати на права и обавезе Страна према *Споразуму о Међународном монетарном фонду*, укључујући девизна плаћања која су у складу са Споразумом о Међународном монетарном фонду, под условом да не примјењује ограничења на капиталне трансакције, осим према члану 5.5. (Потешкоће у вези с билансом плаћања) или на захтјев ММФ-а.

Члан 5.5.

Потешкоће у вези с билансом плаћања

1. Стране ће настојати да избјегну увођење мјера ограничења, укључујући мјере које се односе на трговину робом и услугама због потешкоћа у вези с билансом плаћања.

2. У случају када једна од Страна има озбиљне потешкоће у вези с билансом плаћања или јој оне непосредно пријете, та Страна може, у складу с условима утврђеним у Споразуму о WTO-у и у складу са *Споразумом*

о Међународном монетарном фонду, увести рестриктивне мјере, укључујући и мјере које се односе на увоз.

3. Стране подразумијевају да ограничења наведена у ставу 1. овог члана неће бити дискриминаторна, да ће бити ограниченог трајања те да не смију прелазити оно што је неопходно како би се санирала ситуација у вези с билансом плаћања. Мјере ће се постепено ублажавати с побољшавањем стања у вези с билансом плаћања те ће бити укинуте кад услови више не буду оправдавали њихово постојање.

4. Односна Страна ће о њиховом увођењу одмах обавијестити другу Страну и, кад год је то могуће, о временском распореду њиховог укидања.

Члан 5.6.

Интелектуално, индустријско и трговачко власништво

1. Стране ће осигурати одговарајућу и дјелотворну заштиту права интелектуалног, индустријског и трговачког власништва у складу са *Споразумом WTO-а о трговинским аспектима права интелектуалног власништва (TRIPS)* и другим међународним споразумима у подручју интелектуалног власништва чије су потписнице. То обухвата и дјелотворне начине провођења тих права.

2. Стране ће редовно оцјењивати провођење овог члана. Ако дође до потешкоћа које утичу на трговину у вези с правима интелектуалног, индустријског и трговачког власништва, било која Страна може захтијевати хитне консултације како би се изнашла обострано задовољавајућа рјешења.

ПОГЛАВЉЕ VI

ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 6.1.

Развојна клаузула

1. Кад Страна сматра да би у интересу привреда Страна било корисно развити и продубити односе успостављене овим Уговором њиховим проширењем на подручја која њиме нису обухваћена, упутиће другој Страни образложен захтјев. Заједнички одбор може испитати такав захтјев и, тамо гдје је то оправдано, дати своје препоруке, посебно с циљем започињања преговора.

2. Споразуми који проистекну из поступка наведеног у ставу 1. овог члана подлијегаће ратификацији Страна у складу с њиховим унутрашњим законодавством.

Члан 6.2.

Заједнички одбор

1. Стране овим оснивају Заједнички одбор који се састоји од представника Босне и Херцеговине и Турске.

2. Први састанак Заједничког одбора одржаће се годину дана након ступања на снагу овог Уговора. Након тога, Заједнички одбор ће се састајати сваке двије године у Босни и Херцеговини или у Турској наизмјенично, осим ако се Стране друкчије не договоре. Заједничким одбором ће копредједавати представници које именују Босна и Херцеговина и Турска. Заједнички одбор ће се договарати о распореду својих састанака и утврђивати свој дневни ред.

3. Заједнички одбор:

(а) осигурава правилно функционисање овог Уговора;
(б) надзире и олакшава провођење и примјену овог Уговора;

(ц) надзире рад свих пододбора, радних група и других тијела успостављених на основу овог Уговора;

(д) разматра начине даљег унапређивања трговинских односа између Страна;

(е) не доводећи у питање члан 5. Анекса VI (Рјешавање спорова), настоји ријешити проблеме до којих

би могло доћи у подручјима обухваћеним овим Уговором, и

(ф) разматра сва друга питања од интереса која се односе на неко подручје обухваћено овим Уговором.

4. Заједнички одбор може:

(а) одлучивати о успостављању или распуштању пододбора или им додјељивати одговорности;

(б) давати препоруке о питањима у вези овог Уговора, укључујући препоруке за измене и допуне овог Уговора;

(ц) мијењати овај Уговор ако има посебна овлашћења за то;

(д) доносити тумачења одредби овог Уговора;

(е) донијети свој пословник о раду; и

(ф) предузимати било какве радње у обављању своје функције, а према договору Страна.

Члан 6.3.

Одлучивање

1. Не доводећи у питање важеће законске услове и процедуре Страна, Заједнички одбор ће, с циљем остваривања циљева овог Уговора, имати овлашћења за доношење одлука у погледу свих питања у случајевима предвиђеним овим Уговором.

2. Донесене одлуке биће обавезујуће за Стране. Стране ће предузети потребне мјере како би провеле донесене одлуке у складу са својим важећим законским условима и процедурама.

3. Заједнички одбор ће своје одлуке и препоруке доносити узајманом сагласношћу.

Члан 6.4.

Координатори Уговора

1. Стране овим одређују сљедеће координаторе Уговора:

(а) за Босну и Херцеговину: Сектор за међународне трговинске односе Министарства спољне трговине и економских односа или његовог сlijедника; и

(б) за Турску: Генералну дирекцију за Европску унију Министарства економије или њеног сlijедника.

2. Координатори Уговора ће:

(а) припремати дневни ред и координисати припрему састанака Заједничког одбора;

(б) по потреби, пратити одлуке које донесе Заједнички одбор;

(ц) дјеловати као контактне тачке с циљем олакшавања комуникације између Страна о свим питањима обухваћеним овим Уговором, осим ако није друкчије предвиђено овим Уговором; и

(д) разматрати свако друго питање које може утицати на функционисање овог Уговора, а на захтјев Заједничког одбора.

Члан 6.5.

Рјешавање спорова

1. Стране ће предузети све потребне мјере како би испуниле своје обавезе на основу овог Уговора. Оне ће осигурати да циљеви утврђени у овом Уговору буду остварени.

2. Сваки спор у вези с тумачењем, провођењем или примјеном одредби овог Уговора биће ријешен примјеном поступака и механизма утврђених у Анексу VI (Рјешавање спорова).

Члан 6.6.

Протоколи, анекси, додаци, напомене и фусноте Сви постојећи и будући протоколи, анекси, додаци, напомене и фусноте уз овај Уговор чине његов саставни дио.

Члан 6.7.
Повјерљивост

Када Страна у складу с овим Уговором пружи другој Страни информације које је означила као повјерљиве, друга Страна ће чувати повјерљивост тих информација. Такве информације ће се користити само у сврху која им је одређена и неће се на други начин откривати без посебног допуштења Стране која је пружила информацију, осим ако се њено откривање не захтијева у оквиру судског поступка.

Члан 6.8.

Измјене и допуне

1. Измјене и допуне овог Уговора могу се вршити уз писани договор између Страна.
2. Измјене и допуне овог Уговора подлијежу ратификацији, прихватању или одобрењу у складу с унутрашњим законским условима Страна.
3. Стране ће једна другу путем дипломатских канала обавијестити о окончању својих унутрашњих законских поступака наведених у ставу 2. овог члана.
4. Измјене и допуне овог Уговора ступиће на снагу првог дана другог мјесеца након датума пријема последњег обавјештења о окончању унутрашњих законских поступака или у неком каснијем термину, ако се Стране тако договоре.

Члан 6.9.

Ступање на снагу

1. Овај Уговор подлијеже ратификацији, прихватању или одобрењу у складу с унутрашњим законским захтјевима Страна.
2. Стране ће једна другу обавијестити, путем дипломатских канала, о окончању својих унутрашњих правних процедура наведених у ставу 1. овог члана.
3. Овај Уговор ступа на снагу првог дана другог мјесеца након датума пријема последњег обавјештења о окончању унутрашњих правних процедура.
4. По ступању на снагу овог Уговора, престаје важење следећег:
 - Уговора о слободној трговини између Босне и Херцеговине и Републике Турске, потписаног 3. јула 2002. године;

Протокола о Измјенама и допунама Уговора о слободној трговини између Босне и Херцеговине и Републике Турске, потписаног 14. маја 2009. године; и

- Одлуке број 1/2011 Заједничког одбора успостављеног на основу Уговора о слободној трговини између Босне и Херцеговине и Републике Турске, потписане 14. јануара 2011. године.

Члан 6.10.

Рок важења и отказивање

1. Овај Уговор је закључен на неограничен временски период.
2. Свака Страна га може отказати путем дипломатских канала слањем писаног обавјештења другој Страни. У таквом случају Уговор се раскида првог дана седмог мјесеца након датума када је друга Страна примила обавјештење.
3. Стране су се сложиле да се, у случају приступања једне од Страна Европској унији, овај Уговор раскида, без икаквих компензација другој Страни, на дан прије датума приступања Европској унији. У том случају, Страна која приступа Европској унији ће о том приступању у разумном временском периоду обавијестити другу страну.

Члан 6.11.

Вјеродостојни текстови

Овај Уговор је сачињен у два оригинална примјерка на енглеском језику, при чему су оба једнако вјеродостојна. У ПОТВРДУ ТОГА нижепотписани, прописно овлашћени опуномоћеници потписали су овај Уговор. САЧИЊЕНО у Анкари, 2. маја 2019. године.
За Босну и Херцеговину
Председавајући Председништва
Босне и Херцеговине
Милорад Додик, с. р.
За Републику Турску
Председник
Реџеп Тајип Ердоган, с. р.

АНЕКС I

(Листа производа наведених у члану 2.1. (Подручје примјене) Поглавља II (Трговина робом))

КС број	Опис производа
2905 43	Манитол
2905 44	Д-глицитол (сорбитол)
3302 10 29	Мјешавине мирисних материја и мјешавине
3501	- Казеин:
3501 10 10	- За производњу регенерисаних текстилних влакана
3501 10 50	-- За индустријске употребе, осим производње прехранбених производа или крме за стоку
3501 10 90	- Остало
	- Остало
3501 90 90	- Остало
3502	Албумини (укључујући концентрате двије или више бјеланчевина из сирутке, који садрже по маси више од 80% бјеланчевина из сирутке, рачунато на суву материју), албуминати и остали деривати албумина:
	- Албумин од јаја:
	- Сушени.
3502 11 10	- Неупотребљив, или ће бити учињен неупотребљивим, за људску исхрану
3502 11 90	- Остало
	- Остало:
3502 19 10	- Неупотребљив, или ће бити учињен неупотребљивим, за људску исхрану
3502 19 90	- Остало
	- Албумин од млијека, укључујући концентрате двије или више бјеланчевина из сирутке:
3502 20 10	- Неупотребљив, или ће бити учињен неупотребљивим, за људску исхрану
	- Остало:
3502 20 91	- Сушени (на примјер, у листовима, љускама, пахуљицама, праху)
3502 20 99	- Остало
	- Остало:
	- Албумини, осим албумина од јаја и албумина од млијека (лакталбумин)
3502 90 20	- Неупотребљив, или ће бити учињен неупотребљивим, за људску исхрану
3502 90 70	- Остало
3502 90 90	- Албуминати и остали деривати албумина
2852 90 00	- Остало
3505 10	Декстрини и остали модификовани скробови
3505 10 10	Декстрини
3505 10 90	Остало
3505 20	Љенила
3809	Средства за дораду, носачи боје за убрзање бојења или фиксирања материја за бојење и остали производи и препарати (на примјер, средства за апретуру и нагривање), који се употребљавају у индустрији текстила, папира, коже или сличним индустријама, на другом мјесту неспоменути нити обухваћени
3809 10	- На основи скробних материја
	- Остало
3809 91	- Који се употребљавају у текстилној или сличним

	индустријама (искључујући 3809 91 00 90)
3809 92	- Који се употребљавају у папирној или сличним индустријама (искључујући 3809 92 00 90)
3809 93	- Који се употребљавају у кожној или сличним индустријама (искључујући 3809 93 00 90)
3824 60	Сорбитол, осим оног из тарифног броја 2905 44
4501	Природна плута, сирова или просто припремљена; отпаци од плута; плута дробљена, гранулирана или мљевена:
4501 10 00	- Природна плута, сирова или просто припремљена
4501 90 00	- Остало
5201 00	Памук, некардиран или нечешљан
5301	Лан, сиров или обрађен али не преден; кучина и отпаци од лана (укључујући отпатке предива и рашчупане текстилне материјале)
5302	Конопља (<i>Cannabis sativa L.</i>), сирова или обрађена али не предена; кучина и отпаци од конопље (укључујући отпатке предива и рашчупане текстилне материјале)

АНЕКС II

(Наведен у ставу 2. члана 2.3. (Увозне царине, дажбине једнаког ефекта и увозне дажбине фискалне природе) Поглавља II (Трговина робама))

1. Пољопривредни производи поријеклом из Босне и Херцеговине наведени у Табели 1 су искључени из царинских концесија на увоз у Турску.

Табела 1

ХС број	Опис производа
0102	Живе животиње, врсте говеда
0104	Живе овце и козе
ex 0105	Жива домаћа перад из врсте <i>Gallus domesticus</i>
0201	Говеђе месо, свјеже или расхлађено
0202	Говеђе месо, смрзнуто
0204	Овчје или козје месо, свјеже, расхлађено или смрзнуто
0206	Јестиви кланички производи од животиња врста говеда, свиња, оваца, коза, коња, магарца, мула и мазги, свјежи, расхлађени или смрзнути
ex 0207	Месо и јестиви кланички производи од перади из врсте <i>Gallus domesticus</i> , свјежи, расхлађени или смрзнути

2. Не доводећи у питање став 1. овог Анекса, Турска ће објавити количине унилатералних годишњих бесцаринских тарифних квота на увоз у Турску меса и производа од меса наведених у Табели 1 и поријеклом из Босне и Херцеговине, које ће ступити на снагу са почетком од 1. јануара сваке године.

3. Без обзира на члан 2.10 (Правила о поријеклу и сарадња између царинских управа) Поглавља II (Трговина робама)

(а) током 24 мјесеца након ступања на снагу овог Уговора, производи обухваћени тарифном квотом за тарифне бројеве 0201 и 0202 ће стећи статус производа с поријеклом ако су произведени од животиња које су цјеловито добијене у Босни и Херцеговини или животиња које су биле товљене најмање 90 дана у Босни и Херцеговини;

(б) након тога, напријед наведени производи ће стећи статус производа с поријеклом једино ако су произведени од животиња које су цјеловито добијене у Босни и Херцеговини или примјеном билатералне кумулације.

4. Остали производи наведени у Табели 1, за које се може одобрити годишња бесцаринска квота наведена у ставу 2. овог Анекса, ће добити статус производа с поријеклом једино ако су произведени од животиња које су цјеловито добијене у Босни и Херцеговини или примјеном билатералне кумулације.

АНЕКС III

(Наведен у ставу 3. члана 2.3. (Увозне царине, дажбине једнаког ефекта и увозне дажбине фискалне природе) Поглавља II (Трговина робама))

ХС број	Опис производа	Пољопривредна компонента/Фонд за стамбену изградњу који се примјењује унутар квоте	Годишња царинска квота
0303 14	Пастрмке (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> и <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>)	0	100 тона
0303 25	Шаран (<i>Cyprinus Carassius</i> , <i>Stenopharyngodon idellus</i> , <i>Hypophthalmichthys spp.</i> , <i>Cirrhinus spp.</i> , <i>Mylopharyngodon piceus</i> , <i>Catla catla</i> , <i>Labeo spp.</i> , <i>Osteochilus hasselti</i> , <i>Leptobarbus hoeveni</i> , <i>Megalobrama spp.</i>)	0	100 тона
0711 90 30	Кукуруз шећерац	0	300 тона
1806	Чоколада и остали прехранбени производи који садрже какао	0	500 тона
1904	Прехранбени производи добијени бубрењем или пржењем житарица или производа од житарица (нпр. кукурузне пахуљице); житарице (осим кукуруза) у зрну или у пахуљицама или друкчије припремљене (осим брашна, прекрупне и гриза), претходно куване или друкчије припремљене, које нису споменуте нити укључене на друго мјесту	0	500 тона
1905	Хљоб, пецива, колачи, кексови и остали пекарски производи са садржајем какаа или без какаа; хостије, празне капсуле за фармацеутску употребу, облатне, папир од пиринча и слични производи	0	2.500 тона
ex 2202	Воде, укључујући минералне воде и газирани воде, са додатим шећером или другим средствима за заслађивање или ароматизацију и остала безалкохолна пића, осим сокова воћа или поврћа из тарифног броја 2009		
2202 99 91	- са садржајем по маси масти мање од 0,2% добијене од производа из тарифних бројева 0401 до 0404	0	5.000 хл
2202 99 95	- са садржајем по маси масти 0,2% или више, али мање од 2%		
2202 99 99	- са садржајем по маси масти 2% или више		

АНЕКС IV

Правила о поријеклу и начини административне сарадње

(Наведени у члану 2.10. (Правила о поријеклу и сарадња између царинских управа) Поглавља II (Трговина робама))

Члан 1.

Одредбе које се односе на Регионалну конвенцију о пан-евро-медитеранским преференцијалним правилима о поријеклу

1. Правила о поријеклу предвиђена Протоколом I овог Анекса примјењиваће се све док Регионална конвенција о пан-евро-медитеранским преференцијалним правилима о поријеклу¹ (у даљем тексту: "Конвенција") не ступи на снагу, бар између Босне и Херцеговине, Турске, свих земаља или територија које учествују у процесу стабилизације и придруживања Европске уније² и Европске уније.

2. У складу са ставом 1, Стране су сагласне да информишу једна другу, без одлагања, о свакој замјени постојећег Протокола са Конвенцијом, ради благовременог испуњавања обавеза за почетак примјене Конвенције између Босне и Херцеговине и Турске.

Члан 2.

Примјенљива правила о поријеклу у складу са Конвенцијом

1. Од датума обавјештења, које ће бити објављено у Службеном листу Европске уније, који указује на испуњење потребних услова за примјену кумулације између Босне и Херцеговине и Турске (обавјештење у складу са чланом 3. Додатка I Конвенције), Протокол I овог Анекса престаће се примјењивати.

2. У сврху примјене Уговора од датума наведеног у ставу 1, Додатак I и, гдје је то прикладно, релевантне одредбе Додатка II Регионалне конвенције, као и одредбе које су наведене у наставку ће се примјењивати.

3. Све референце на "релевантни споразум" у Додатку I и, гдје је то прикладно, у релевантним одредбама Додатка II Регионалне конвенције, тумачиће се тако да значе Уговор.

4. У сврху примјене Уговора, члан 3. Додатка I Конвенције примјењиваће се на:

(i) производе који су обухваћени Одлуком бр. 1/95 Савјета за придруживање ЕЗ-Турска од 22. децембра 1995³, године и "Споразумом између Републике Турске и Европске заједнице за угаљ и челик о трговини производима обухваћеним Уговором о оснивању Европске заједнице за угаљ и челик".

(ii) производе осим оних који су наведени у подставу (i) само када су поријеклом из Босне и Херцеговине, Турске или било које земље или територије која учествује у процесу стабилизације и придруживања Европској унији.

Члан 3.

Рјешавање спорова

1. Када настану спорови у вези са процедурама провјере из члана 32. Додатка I Конвенције који се не могу ријешити између царинских органа који траже провјеру и царинских органа одговорних за провођење ове провјере,

они ће бити поднесени Заједничком одбору предвиђеном у члану 6.2 (Заједнички одбор) овог Уговора.

2. У свим случајевима рјешавање спорова између увозника и царинских органа Стране увознице вршиће се по законодавству те земље.

Члан 4.

Измјене важећих правила о поријеклу
Заједнички одбор може одлучити да измјени одредбе важећих правила поријекла.

Члан 5.

Повлачење из Конвенције

1. Уколико Босна и Херцеговина или Турска писмено обавијесте депозитара Конвенције о својој намјери да се повуку из Конвенције у складу са њеним чланом 9, Босна и Херцеговина и Турска ће одмах ступити у преговоре о правилима о поријеклу за потребе provedбе Уговора.

2. До ступања на снагу таквих новопреговараних правила о поријеклу, правила о поријеклу садржана у Додатку I и, гдје је то прикладно, релевантне одредбе Додатка II Конвенције, која се примјењују у тренутку повлачења, наставиће се примјењивати на Уговор. Међутим, од тренутка повлачења, правила о поријеклу садржана у Додатку I и, гдје је то прикладно, релевантне одредбе Додатка II Конвенције тумачиће се тако да дозвољавају само билатералну кумулацију између Босне и Херцеговине и Турске.

Члан 6.

Прелазне одредбе - кумулација

Без обзира на члан 16 (5) и 21 (3) Додатка I Конвенције, када кумулација поријекла укључује само државе чланице ЕФТА-е, Фарска острва, Европску унију, Турску и учеснике у процесу стабилизације и придруживања, Републику Молдавију и Републику Грузију, доказ о поријеклу може бити потврда о кретању робе ЕУР.1 или изјава о поријеклу.

ПРОТОКОЛ I О ДЕФИНИЦИЈИ ПОЈМА "ПРОИЗВОДИ С ПОРИЈЕКЛОМ" И НАЧИНИМА АДМИНИСТРАТИВНЕ САРАДЊЕ

САДРЖАЈ

ГЛАВА I	ОПШТЕ ОДРЕДБЕ
Члан 1.	Дефиниције
ГЛАВА II	ДЕФИНИЦИЈА ПОЈМА "ПРОИЗВОДИ С ПОРИЈЕКЛОМ"
Члан 2.	Општи услови
Члан 3.	Кумулација у Турској
Члан 4.	Кумулација у Босни и Херцеговини
Члан 5.	Цјеловито добијени производи
Члан 6.	Довољно обрађени или прерађени производи
Члан 7.	Недовољни поступци обраде или прераде
Члан 8.	Квалификацијска јединица
Члан 9.	Прибор, резервни дијелови и алати
Члан 10.	Сетови
Члан 11.	Неутрални елементи
ГЛАВА III	ТЕРИТОРИЈАЛНИ УСЛОВИ
Члан 12.	Принцип територијалности
Члан 13.	Директни транспорт
Члан 14.	Изложбе
ГЛАВА IV	ПОВРАТ ИЛИ ИЗУЗЕЋЕ
Члан 15.	Забрана поврата или изузета од царина
ГЛАВА V	ДОКАЗ О ПОРИЈЕКЛУ
Члан 16.	Општи услови
Члан 17.	Поступак за издавање потврде о кретању робе ЕУР.1
Члан 18.	Накнадно издавање потврда о кретању робе ЕУР.1
Члан 19.	Издавање дупликата потврде о кретању робе ЕУР.1
Члан 20.	Издавање потврда о кретању робе ЕУР.1 на основу претходно издатог или попуњеног доказа о поријеклу

¹ Службени лист Европске уније L 54, 26.2.2013., стр. 4

² Као што је дефинисано Закључцима Савјета за опште послове у априлу 1997. године и саопштењем Комисије у мају 1999. године о успостављању процеса стабилизације и придруживања са земљама западног Балкана.

³ Одлука бр. 1/95 Савјета за придруживање ЕЗ – Турска од 22. децембра 1995. примјењује се на производе који нису пољопривредни производи како је дефинисано Споразумом о придруживању између Европске економске заједнице и Турске и оне који нису производи од угаља и челика како је дефинисано Споразумом између Европске заједнице за угаљ и челик и Републике Турске о трговини производима које покрива Уговор о оснивању Европске заједнице за угаљ и челик.

извршена у Турској већа од поступака наведених у члану 7. Неће бити потребно да такви материјали прођу довољну обраду или прераду.

2. Када обрада или прерада извршена у Турској није већа од поступака наведених у члану 7, добијени производ сматраће се производом с поријеклом из Турске само када је тамо додана вриједност већа од вриједности коришћених материјала поријеклом из било које од других земаља или територија наведених у ставу 1. Ако није тако, добијени производ сматраће се производом с поријеклом из земље која даје највећу вриједност материјала с поријеклом коришћених у производњи у Турској.

3. Производи, с поријеклом из једне од земаља или територија наведених у ставу 1, који нису прошли било какву обраду или прераду у Турској, задржаће своје поријекло ако се извезу у једну од ових земаља или територија.

4. Кумулација предвиђена у овом члану може бити примијењена само под условом да:

(а) је преференцијални трговински споразум у складу с чланом XXIV Општег споразума о царинама и трговини (GATT) у примјени између земаља или територија које су укључене у стицање статуса производа с поријеклом и земље одредитишта;

(б) су материјали и производи стекли статус производа с поријеклом примјеном правила поријекла која су идентична оним датим у овом протоколу;

и

(ц) су обавјештења која указују на испуњавање неопходних услова за примјену кумулације објављена у Службеном гласнику Турске и у Босни и Херцеговини, у складу с њеним процедурама.

5. Турска ће доставити Босни и Херцеговини, детаље споразума и њихова одговарајућа правила о поријеклу која се примјењују с другим земљама или територијама наведеним у ставу 1.

6. Производи из Анекса V биће искључени из кумулације коју предвиђа овај члан.

Члан 4.

Кумулација у Босни и Херцеговини

1. Не доводећи у питање одредбе члана 2.(2), производи ће се сматрати с поријеклом из Босне и Херцеговине, ако такви производи добијени тамо, садрже материјале поријеклом из Турске, Босне и Херцеговине или било које земље или територије која учествује у Процесу стабилизације и придруживања Европске уније¹, или садржи материјале поријеклом из Заједнице на које се примјењује Одлука бр. 1/95 Савјета за придруживање ЕЗ – Турска од 22. децембра 1995.² године, под условом да је обрада или прерада извршена у Босни и Херцеговини већа од поступака наведених у члану 7. Неће бити потребно да такви материјали прођу довољну обраду или прераду.

¹ Како је дефинисано у Закључцима Савјета за опште послове у априлу 1997. године и Саопштењу Комисије из маја 1999. године о успостављању Процеса стабилизације и придруживања са земљама Западног Балкана.

² Одлука бр. 1/95 Савјета за придруживање ЕЗ – Турска од 22. децембра 1995. године примјењује се на производе који нису пољопривредни производи како је дефинисано Споразумом о придруживању између Европске економске заједнице и Турске и оне који нису производи од угља и челика како је дефинисано Споразумом између Европске заједнице за угљ и челик и Републике Турске о трговини производима које покрива Уговор о оснивању Европске заједнице за угљ и челик.

2. Када обрада или прерада извршена у Босни и Херцеговини није већа од поступака наведених у члану 7, добијени производ сматраће се производом с поријеклом из Босне и Херцеговине само када је тамо додата вриједност већа од вриједности коришћених материјала с поријеклом из било које од других земаља или територија наведених у ставу 1. Ако није тако, добијени производ сматраће се производом с поријеклом из земље која даје највећу вриједност материјала с поријеклом коришћених у производњи у Босни и Херцеговини.

3. Производи, поријеклом из једне од земаља или територија наведених у ставу 1, који нису прошли било какву обраду или прераду у Босни и Херцеговини, задржавају своје поријекло ако се извезу у једну од ових земаља или територија.

4. Кумулација предвиђена у овом члану може бити примијењена само под условом да:

(а) је преференцијални трговински споразум у складу с чланом XXIV Општег споразума о царинама и трговини (GATT) у примјени између земаља или територија које су укључене у стицање статуса производа с поријеклом и земље одредитишта;

(б) су материјали и производи стекли статус производа с поријеклом примјеном правила поријекла која су идентична оним датим у овом протоколу;

и

(ц) су обавјештења која указују на испуњавање неопходних услова за примјену кумулације објављена у Службеном гласнику Босне и Херцеговине и у Турској у складу с њеним процедурама.

5. Босна и Херцеговина ће доставити Турској, детаље споразума, укључујући датуме њиховог ступања на снагу и њихова одговарајућа правила поријекла која се примјењују с другим земљама или територијама наведеним у ставу 1.

6. Производи из Анекса V биће искључени из кумулације коју предвиђа овај члан.

Члан 5.

Цјеловито добијени производи

1. Цјеловито добијени у Босни и Херцеговини или у Турској сматраће се сљедећи:

(а) минерални производи извађени из њиховог тла или морског дна;

(б) тамо убрани или пожњевени биљни производи;

(ц) тамо окоћене и узгојене живе животиње;

(д) производи од тамо узгојених живих животиња;

(е) производи тамо добијени ловом или риболовом;

(ф) производи морског риболова и други производи који су извађени из мора ван територијалних вода Босне и Херцеговине или Турске, њиховим пловилима;

(г) производи израђени на њиховим бродовима фабрикама искључиво од производа наведених под (ф);

(х) тамо прикупљани употребљавани предмети, намијењени само за рециклирање сировина, укључујући употребљаване гуме које се могу користити само за протектирање или као отпад;

(и) отпад и отпадне материје од производних активности вођених тамо;

(ј) производи извађени с морског дна или подземља ван њихових територијалних вода, под условом да оне имају искључива права на обраду тог дна или подземља;

(к) роба тамо произведена искључиво од производа наведених под (а) до (ј).

2. Појмови "њихова пловила" и "њихови бродови фабрике" у ставу 1.(ф) и (г) примјењиваће се само на пловила и бродове фабрике:

(и) брушење, једноставно дробљење или једноставно
резање;

(ј) сечање, пребрцање, разврставање, усклађивање,
традирање, сипирање (укључујући и саставање сетова
производа);

(к) једноставно наковање у боче, конзерве, чутуре,
врелице, сандуке, кутје, учвршћивање на картоне или
плоче и сви остали једноставни носућни наковани;

(л) причвршћивање или штапање ознака, наметница,
натписа и других сличних знакова за разиковање на
производима или њиховој амбалажи;

(м) једноставно мијешање производа, било они
развијени или не; мијешање шећера с било којим другим
материјалом;

(н) једноставно склапање дијелова производа како би
се јустино изоловао или раставао производ на
дијелове;

(о) комбинација два или више носућака, наведених
нод (а) до (н);

(п) кладање животиња.

2. Сви носућни обављени у Босни и Херцеговини или
у другој на датом производу узимаће се заједнички
применом утврђивања да ли премаде или обраде, које су
обављене на том производу, премаде да буду саставне
неповољним у смислу значења става 1.

Члан 8.

Квалификационска јединица

1. Квалификационска јединица за примјену одређених
основних јединица бива конкретни производ, који се састава
основно јединицом, када се роба разврстава у потребном
моментама Хармонизованог система.

(а) када је производ који се састоји од једне или скупине
премаде сврстан у један тарифни број према условима
Хармонизованог система, цијелина чини једну
квалификационску јединицу;

(б) када се ношљак састоји од низа истих производа
развијених под исти тарифни број Хармонизованог
система, сваки производ мора се узимати појединачно
применом одређених правила Хармонизованог
система, за потребе разврставања, амбалажа укључена
заједно с производом, она ће бити укључена и за потребе
утврђивања норми.

Члан 9.

Природ, резервни дијелови и алати

1. Не доводи у питање став 2, слични носућни
сматраће се недовољном обрадом или премадом, да би
производ добио статус производа с норми, било да су
испуњени или не услови из члана 6:

(а) носућни за очување производа у једном стању за
времепревоза и складиштења;

(б) раставање и саставање пошљаци;

(в) прање, чишћење, укључивање прашице, корозије,
уља, боје или других материја за прекидање;

(г) непаљење или прековање текстила;

(д) једноставни носућни бојења и нопањања;

(е) брушење, дробљење, дробљење бојења и прашице,
попаљење и спајање жита и пиринеца;

(ф) носућни бојења шећера или обликовања
шећерних конки;

(х) брушење, укључивање конкица и гуњење воћа,
орашчића и новрча;

Члан 10.

Сетови

3. Сетови, као што је дефинисано општим правилим 3.
Хармонизованог система, сматраће се производом с
норми, када сви производи компоненти имају
норми, Међутим, када се сет састоји од производа с
норми, сматраће се нормицом с нормицом под условом да
врхуност производа без норми не премаде 15 % цијене
сета као фабрике.

(а) који су перистровани или се воде у Босни и
Херцеговини или у другој;

(б) који шове под засвагом Босне и Херцеговине или
друге;

(в) који су најмање 50% у власништву држављана
Босне и Херцеговине или друге, или држављанина
селиште у једној од ових држава, у којој су директор или
директори, преједнички пословодил или надзорни одбор,
те велика чланова тих одбора држављани Босне и
Херцеговине или друге, те у којима, подјато, у случају
партнерства или држављана с ограниченом одговорношћу
најмање половина капитала припада тим државима или
јавним тијелима или држављанима наведених држава;

(г) на којима су командант и официри држављани
Босне и Херцеговине или друге, и

(д) на којима су најмање 75 одсто носаче држављани
Босне и Херцеговине или друге.

Члан 6.

Довољно обрађени или припремани производи

1. За потребе члана 2, производи који нису цијеловити
јубијени сматрају се довољно обрађеним или припреманим
кад су испуњени услови наведени у листи из Анекса II.

Поменути услови значе, за све производе обухваћене
овим споразумом, обраду или припрему која се мора обавити
на материјалима без производа који се користе у изради, те
се примјену само у односу на такве материјале. Из тога
слиједи да ако се производ, који је стекао статус производа
с норми испуњенем условима наведених у листи,
користи за израду неког другог производа, тада се на њега
не односе услови примјени на производ у који се он
урађује, те се не узимају у обзир материјали без производа
који су есенцијално копијени у његовој изради.

2. Без обзира на став 1, материјали без производа који
се према условима наведених у листи не би смјели
користити у изради производа, ипак се могу користити, под
условом да:

(а) њихова укључена врхуност не премаде 10% фабрике
цијене производа;

(б) се примјеном овог става не прекорачи било који од
процента наведених у листи као максимална врхуност
материјала без производа.

Овај став неће се примјенити на производе
обухваћене подглавцима 50 до 63 Хармонизованог система.

3. Ставови 1. и 2. примјениваће се у случају с
одређеним члана 7.

Члан 7.

Неповољни носућни обраде или премаде

1. Не доводи у питање став 2, слични носућни
сматраће се недовољном обрадом или премадом, да би
производ добио статус производа с норми, било да су
испуњени или не услови из члана 6:

(а) носућни за очување производа у једном стању за
времепревоза и складиштења;

(б) раставање и саставање пошљаци;

(в) прање, чишћење, укључивање прашице, корозије,
уља, боје или других материја за прекидање;

(г) непаљење или прековање текстила;

(д) једноставни носућни бојења и нопањања;

(е) брушење, дробљење, дробљење бојења и прашице,
попаљење и спајање жита и пиринеца;

(ф) носућни бојења шећера или обликовања
шећерних конки;

(х) брушење, укључивање конкица и гуњење воћа,
орашчића и новрча;

Члан 11.

Неутрални елементи

Да би се утврдило да ли је неки производ с поријеклом, неће бити потребно одређивати поријекло онога што је могло бити коришћено у његовој изради, како слиједи:

- (а) енергија и гориво;
- (б) погон и опрема;
- (ц) машине и алати;
- (д) роба која не улази нити је намијењена томе да уђе у коначни састав производа.

ГЛАВА III

ТЕРИТОРИЈАЛНИ УСЛОВИ

Члан 12.

Принцип територијалности

1. Осим како је предвиђено у члану 3, 4. и ставу 3. овог члана, услови за стицање статуса производа с поријеклом наведени у Глави II и даље морају бити испуњени у сваком тренутку у Босни и Херцеговини или у Турској.

2. Осим како је предвиђено у члану 3. и 4. када се роба с поријеклом, извезена из Босне и Херцеговине или из Турске у неку другу земљу врати, она се мора сматрати производима без поријекла, осим када је царинској служби могуће доказати:

- (а) да је враћена роба она иста која је била извезена; и
- (б) да није била подвргнута било каквом поступку осим оног који је био потребан да се роба очува у добром стању док је у тој земљи или док се извозила.

3. На стицање статуса производа с поријеклом у складу са условима наведеним у Глави II неће утицати обрада или прерада извршена ван Босне и Херцеговине или Турске на материјалима извезеним из Босне и Херцеговине или из Турске и накнадно поново увезеним тамо, под условом:

(а) да су ти материјали цјеловито добијени у Босни и Херцеговини или у Турској или да су прије извоза прошли обраду или прераду већу од недовољних поступака наведених у члану 7; и

(б) да је царинској служби могуће доказати:

(i) да је поновно увезена роба добијена обрадом или прерадом извезених материјала; и

(ii) да укупна додана вриједност остварена ван Босне и Херцеговине или Турске примјеном одредби овог члана не прелази 10% цијене fco фабрика крајњег производа за који се тражи статус производа с поријеклом.

4. За потребе става 3, услови за стицање статуса производа с поријеклом наведени у Глави II неће се примјењивати на обраду или прераду обављену ван Босне и Херцеговине или Турске. Али када је, у листи у Анексу II, за одређивање статуса поријекла за крајњи производ предвиђено правило које одређује максималну вриједност за све уграђене материјале без поријекла, укупна вриједност материјала без поријекла уграђених на територији односне стране, заједно с укупном додатом вриједношћу оствареном ван Босне и Херцеговине или Турске уз примјену одредби овог члана, не смије прећи наведени проценат.

5. За потребе примјене одредби става 3. и 4, "укупна додана вриједност" значи све трошкове који настану ван Босне и Херцеговине или Турске, укључујући вриједност тамо уграђених материјала.

6. Одредбе ставова 3. и 4. неће се примјењивати на производе који не испуњавају услове наведене у листи у

Анексу II или који се могу сматрати довољно обрађеним или прерађеним једино ако је примијењена општа толеранција предвиђена у члану 6.(2).

7. Одредбе ставова 3. и 4. неће се примјењивати на производе из поглавља 50 до 63 Хармонизованог система.

8. Свака врста обраде или прераде обухваћена одредбама овог члана и обављена ван Босне и Херцеговине или Турске биће обављена по поступку спољне прераде или сличним поступцима.

Члан 13.

Директни транспорт

1. Повлашћени третман предвиђен овим споразумом примјењује се само на производе који задовољавају услове из овог Протокола, који су директно транспортовани између Босне и Херцеговине и Турске или кроз територије других земаља или територија наведених у члану 3. и 4. Међутим, производи који чине једну попиљку могу бити транспортовани преко других територија са, ако до тога дође, третоваром или привременим ускладиштењем на тим територијама, под условом да они остану под надзором царинских власти у земљи провоза или складиштења и да се не подвргавају другим поступцима осим истовара, поновног утовара или било којег поступка намијењеног њиховом очувању у добром стању.

Производи с поријеклом могу се цјевоводима транспортовати преко друге територије која није територија Босне и Херцеговине или Турске.

2. Докази о томе да су услови наведени у ставу 1. испуњени пружиће се царинским властима земље увознице предочавањем:

(а) једног превозног документа који обухвата пут од земље извознице кроз земљу провоза; или

(б) потврде издате од царинских власти земље провоза која:

(i) садржи тачан опис производа;

(ii) наводи датуме истовара и поновног утовара производа и, гдје је то могуће, имена бродова или других коришћених превозних средстава; и

(iii) потврђује услове под којима су производи остали у земљи провоза; или

(ц) у помањкању поменутих, све друге увјерљиве документе.

Члан 14.

Изложбе

1. На производе с поријеклом који се шаљу на изложбу у земљу, осим оних наведених у члану 3. и 4. и који се након изложбе продају ради увоза у Босну и Херцеговину или у Турску, примјењиваће се одредбе овог Споразума под условом да се царинским властима докаже:

(а) да је извозник послао те производе из Босне и Херцеговине или из Турске у земљу у којој се одржавала изложба те да их је тамо излагао;

(б) да је извозник продао производе или их је на неки други начин уступио неком лицу у Босни и Херцеговини или у Турској;

(ц) да су производи, послани за вријеме или одмах након изложбе, у стању у којем су били и упућени на изложбу; и

(д) да производи, након упућивања на изложбу, нису били коришћени у било какву сврху осим за показивање на изложби.

2. Доказ о поријеклу мора се издати или попунити у складу с одредбама Главе V. и предати царинским властима земље увознице на уобичајен начин. На њему

мора писати назив и мјесто одржавања изложбе. Када је то потребно, могу се захтијевати додатни документовани докази о условима под којима су производи били излагани.

3. Став 1. примјењиваће се на било коју трговинску, индустријску, пољопривредну или занатску изложбу, сајам или сличну јавну приредбу или излагање који нису организовани у приватне сврхе у трговинама или пословним просторима с циљем продаје страних производа, те за вријеме којих производи остају под царинским надзором.

ГЛАВА IV ПОВРАТ ИЛИ ИЗУЗЕЋЕ

Члан 15.

Забрана поврата или изузећа од царина

1. Материјали без поријекла употребљени у производњи производа с поријеклом из Босне и Херцеговине, Турске или једне од земаља или територија наведених у члану 3. и 4, за које је доказ о поријеклу издат или направљен у складу с одредбама Главе V неће ни у Босни и Херцеговини ни у Турској бити предмет поврата или изузећа од царина из било које врсте.

2. Забрана из става 1. примјењиваће се на било који аранжман о рефундирању, опраштању или неплаћању, дјелимично или у цјелини, царина или такси једнаког учинка које се примјењују у Босни и Херцеговини или у Турској, на материјале коришћене у производњи, када се такво рефундирање, опраштање или неплаћање примјењује изричито или у сврху када су добијени производи од наведених материјала извезени, а не када су задржани за домаћу употребу.

3. Извозник производа обухваћених доказом о поријеклу биће спреман поднијети у било које вријеме, на захтјев царинских власти, све одговарајуће документе који доказују да није било поврата у односу на материјале без поријекла употребљене у производњи односних производа те да су све царине или таксе једнаког учинка које се примјењују на такве материјале стварно плаћене.

4. Одредбе ставова од 1. до 3. такође ће се примјењивати у односу на паковање у оквиру значења члана 8.(2), прибор, резервне дијелове и алате у оквиру значења члана 9, те производе у сету у оквиру значења члана 10, када су такви предмети без поријекла.

5. Одредбе ставова од 1. до 4. примјењиваће се само у односу на материјале који су оне врсте на које се овај споразум примјењује. Надаље, они неће спречавати примјену система извозног рефундирања за пољопривредне производе, који се примјењују након извоза у складу с одредбама овог споразума.

ГЛАВА V ДОКАЗ О ПОРИЈЕКЛУ

Члан 16.

Општи услови

1. Производи с поријеклом из Босне и Херцеговине ће код увоза у Турску и производи с поријеклом из Турске ће код увоза у Босну и Херцеговину имати повластице из овог споразума уз предочавање било:

(а) потврде о кретању робе ЕУР.1, чији се узорак налази у Анексу III; или

(б) изјаве, у даљем тексту "изјава на рачуну", у случајевима наведеним у члану 22.(1), чији се текст налази у Анексу IV, коју извозник уноси на рачун, доставнику или било који други комерцијални документ који довољно детаљно описује производе о којима је ријеч и тако омогућава њихову идентификацију.

2. Без обзира на став 1, производи с поријеклом у смислу овог протокола ће, у случајевима наведеним у члану 27, користити повластице овог споразума без обавезе подношења било којих од наведених докумената.

Члан 17.

Поступак за издавање потврде о кретању робе ЕУР.1

1. Потврду о кретању робе ЕУР.1 издаваће царинске власти земље извознице на писани захтјев извозника или, на одговорност извозника, његовог овлашћеног представника.

2. У ту сврху, извозник или његов овлашћени представник попуњава и потврду о кретању робе ЕУР.1 и образац захтјева, чији се узорци налазе у Анексу III. Ови образци попуњавају се на једном од језика на којем је сачињен овај споразум те у складу с одредбама домаћег законодавства земље извознице. Ако се попуњавају руком, треба да буду попуњени тинтом и штампаним словима. Опис производа мора бити унесен у поље резервисано за ту сврху, без било каквих празних редова. Ако поље није сасвим попуњено, мора се повући водоравна линија испод задњег реда описа, те се прекрижити празан простор.

3. Извозник који подноси захтјев за издавање потврде о кретању робе ЕУР.1 биће спреман, у свако доба, на захтјев царинских власти земље извознице, у којој је издата потврда о кретању робе ЕУР.1, дати на увид све одговарајуће документе којима се доказује поријекло односних производа, као и то да су испуњени други услови из овог протокола.

4. Потврду о кретању робе ЕУР.1 издаће царинске власти Босне и Херцеговине или Турске ако се односни производи могу сматрати производима с поријеклом из Босне и Херцеговине, Турске или једне од земаља или територија наведених у члану 3. и 4. и испуњавају друге услове из овог протокола.

5. Царинске власти које издају потврду о кретању робе ЕУР.1 предузеће све потребне кораке за провјеру поријекла производа и испуњења других услова из овог протокола. У ту сврху, имаће право захтијевати било који доказ те обављати било какву провјеру извозникових рачуна или било коју другу провјеру коју сматрају потребном. Оне ће, такође, осигурати да попуњавање образаца наведених у ставу 2. буде правилно. Посебно ће провјеравати да ли је простор резервисан за опис производа попуњен на начин који искључује сваку могућност неистинитих додатака.

6. Датум издавања потврде о кретању робе ЕУР.1 назначаваче се у пољу 11 потврде.

7. Потврду о кретању робе ЕУР.1 издаваће царинске власти, а биће стављена на располагање извознику чим се обави или осигура стварни извоз.

Члан 18.

Накнадно издавање потврда о кретању робе ЕУР.1

1. Без обзира на члан 17.(7), потврда о кретању робе ЕУР.1 може бити изузетно издата након извоза производа на које се она односи, ако:

(а) није била издата у вријеме извоза због грешака или нехотичних пропуста или посебних околности; или

(б) ако се царинским властима докаже да је потврда о кретању робе ЕУР.1 била издата али при увозу није била прихваћена због техничких разлога.

2. За примјену става 1. извозник мора у свом захтјеву назначити мјесто и датум извоза производа на које се потврда о кретању робе ЕУР.1 односи, те навести разлоге свог захтјева.

3. Царинске власти могу накнадно издати потврду о кретању робе ЕУР.1 тек након што провјером утврде да се подаци у извозничком захтјеву слажу с онима из одговарајуће евиденције.

4. Накнадно издата потврда о кретању робе ЕУР.1 мора бити означена изразом на енглеском језику: "ISSUED RETROSPECTIVELY".

5. Напомена наведена у ставу 4. уноси се у поље "Напомене" потврде о кретању робе ЕУР.1.

Члан 19.

Издавање дупликата потврде о кретању робе ЕУР.1

1. У случају крађе, губитка или уништења потврде о кретању робе ЕУР.1, извозник може поднијети захтјев царинским властима које су издале потврду за издавање дупликата на основу извозне документације коју оне посједују.

2. Тако издат дупликат мора бити означен следећом ријечју на енглеском језику: "DUPLICATE".

3. Напомена наведена у ставу 2. уноси се у поље "Напомене" дупликата потврде о кретању робе ЕУР.1.

4. Дупликат, који мора носити датум издавања оригинала потврде о кретању робе ЕУР.1, ступиће на снагу од тог датума.

Члан 20.

Издавање потврда о кретању роба ЕУР.1 на основу претходно издатог или попуњеног доказа о поријеклу

Кад су производи с поријеклом стављени под надзор царинарнице у Босни и Херцеговини или у Турској, оригинални доказ о поријеклу моћи ће се замијенити једном или више потврда о кретању робе ЕУР.1 у сврху слања свих или неких од ових производа другдје унутар Босне и Херцеговине или Турске. Замјенску потврду(е) о кретању робе ЕУР.1 издаће царинарнице под чији су надзор производи стављени.

Члан 21.

Одвојено књиговодствено исказивање

1. Ако настану значајни трошкови или материјалне тешкоће у чувању одвојених залиха материјала с поријеклом и материјала без поријекла, који су једнаки и међусобно замјениви, царинске власти могу, на писани захтјев заинтересованих, допустити тзв. методу "одвојеног књиговодственог исказивања" за вођење таквих залиха.

2. Ова метода мора осигурати да број добијених производа који се сматрају производима с поријеклом, унутар одређеног референтног периода, буде једнак ономе који би се добио да су залихе биле физички одвојене.

3. Царинске власти могу дати такво одобрење наведено под било којим условима, који се сматрају потребним.

4. Ова метода евидентира се и примјењује на основу општих рачуноводствених принципа који важе у земљи у којој је производ био произведен.

5. Корисник овог поједностављења може издати, односно затражити доказ о поријеклу, у зависности од случаја, за оне количине производа, који се могу сматрати производима с поријеклом. На захтјев царинских власти, корисник ће дати изјаву о начину вођења производа.

6. Царинске власти ће надzirати употребу одобрења и могу га повући у било којем тренутку, ако га корисник на било који начин неисправно користи или пропусти да испуни неки од услова прописаних овим Протоколом.

Члан 22.

Услови за попуњавање изјаве на рачуну

1. Изјаву на рачуну, као што је наведено у члану 16.(1)(б), може дати:

(а) овлашћени извозник у смислу значења члана 23, или

(б) било који извозник за било коју пошиљку која се састоји од једног или више пакета који садрже производе с поријеклом, чија укупна вриједност не прелази 6.000 евра.

2. Изјава на рачуну може бити дата ако се односни производи могу сматрати производима поријеклом из Босне и Херцеговине, Турске или једне од земаља или територија наведених у члану 3. и 4. и ако испуњавају друге услове из овог протокола.

3. Извозник који даје изјаву на рачуну биће спреман, у било које доба, на захтјев царинских власти земље извознице, поднијети на увид све одговарајуће документе којима доказује поријекло предметних производа, као и то да су испуњени остали услови из овог Протокола.

4. Изјаву на рачуну извозник ће откуцати машином, запечатити или одштампати на рачуну, доставници или другом комерцијалном документу, изјави чији се текст налази у Анексу IV, користећи једну од језичких верзија наведених у том анексу и у складу с одредбама домаћег законодавства земље извознице. Ако се изјава исписује руком, биће написана тинтом штампаним словима.

5. Изјава на рачуну мора носити оригинални својеручни потпис извозника. Међутим, овлашћени извозник у значењу члана 23. не мора потписивати такве декларације под условом да се царинским властима земље извознице писмено обавезе да преузима пуну одговорност за сваку изјаву на рачуну која га идентификује, као да је он сам својеручно потписао.

6. Изјаву на рачуну може попуњити извозник када се производи на које се она односи извозе, или након њиховог извоза уз услов да се она у земљи увозници предочи не касније од двије године након увоза производа на које се односи.

Члан 23.

Овлашћени извозник

1. Царинске власти земље извознице могу овластити било којег извозника (у даљем тексту: овлашћени извозник), који обавља честе испоруке производа из овог Споразума за попуњавање изјава на рачуну без обзира на вриједност производа о којима је ријеч. Извозник који тражи такво овлашћење мора царинским властима пружити све доказе о поријеклу производа као и доказе о испуњавању других услова из овог Протокола.

2. Царинске власти могу одобрити статус овлашћеног извозника уз било које услове које сматрају примјереним.

3. Царинске власти одобриће овлашћеном извознику број царинског овлашћења који се уноси у изјаву на рачуну.

4. Царинске власти ће надzirати употребу овлашћења од овлашћеног извозника.

5. Царинске власти могу у свако доба повући овлашћење. То ће учинити онда кад овлашћени извозник више не даје гаранције наведене у ставу 1, не испуњава услове наведене у ставу 2. или на неки други начин неправилно употребљава овлашћење.

Члан 24.

Исправност доказа о поријеклу

1. Доказ о поријеклу важиће четири мјесеца од датума издавања у земљи извозници, и у том периоду мора бити поднесен царинским властима земље увознице.

2. Докази о поријеклу, поднесени царинским властима земље увознице након коначног датума за предочење одређеног у ставу 1, могу бити прихваћени у сврху примјене повлашћеног третмана када ти документи нису били достављени до коначног датума због изузетних околности.

3. У осталим случајевима закаснилог предочавања, царинске власти земље увознице могу прихватити доказе о поријеклу када су производи испоручени прије поменутог коначног датума.

Члан 25.

Подношење доказа о поријеклу

Докази о поријеклу биће поднесени царинским властима земље увознице у складу с поступцима који се примјењују у тој земљи. Поменуте власти могу захтијевати превод доказа о поријеклу те могу такође захтијевати да увозну декларацију прати и изјава увозника о томе да производи испуњавају услове потребне за примјену овог споразума.

Члан 26.

Увоз дјелимичних попиљки

Када се на захтјев увозника, те под условима које су одредиле царинске власти земље увознице, растављени или несастављени производи у значењу из Општег правила 2(а) Хармонизованог система, који спадају у одјелке XVI до XVII или у тарифне бројеве 7308 и 9406 Хармонизованог система, увозе дјелимичним попиљкама, царинским властима се за такве производе подноси само један доказ о поријеклу при увозу прве дјелимичне попиљке.

Члан 27.

Изузеци од доказивања поријекла

1. Производи које приватна лица као мале пакете шаљу приватним лицима или који чине дио личног пртљага путника биће признати као производи с поријеклом без захтјева за подношење доказа о поријеклу, под условом да се такви производи не увозе због трговине, да су декларисани као производи који испуњавају услове из овог Протокола и кад нема сумње у истинитост такве изјаве. У случају производа који су послати поштом, ова изјава може се дати на царинској декларацији CN22/CN23 или на листу папира додатом том документу.

2. Увози који су повременни и састоје се искључиво од производа за личну употребу примаоца или путника или њихових породица неће се сматрати увозом због трговине ако је из природе и количине производа очито да није у питању никаква трговинска сврха.

3. Надаље, укупна вриједност тих производа не смије прелазити 500 евра у случају малих пакета или 1200 евра у случају производа који чине дио личног пртљага путника.

Члан 28.

Попратни документи

Документи наведени у члану 17.(3) и 22.(3) који се користе у сврху доказивања да се производи обухваћени потврдом о кретању робе ЕУР.1 или изјавом на рачуну могу сматрати производима с поријеклом из Босне и Херцеговине, Турске или из једне од земаља или територија наведених у члану 3. и 4. и испуњавају остале услове из овог протокола, могу се, *inter alia*, састојати од:

(а) директних доказа о поступцима које је предузео извозник или добављач за добијање односне робе, садржаних нпр. у његовим рачунима или унутрашњем књиговодству;

(б) докумената који доказују поријекло употребљених материјала, који се издају или попуњавају у Босни и Херцеговини или у Турској, када се ти документи користе у складу с домаћим законодавством;

(ц) докумената који доказују обраду или прераду материјала у Босни и Херцеговини или у Турској, који се издају или попуњавају у Босни и Херцеговини или у Турској, када се ти документи користе у складу с домаћим законодавством;

(д) потврда о кретању робе ЕУР.1 или изјава на рачуну које доказују поријекло употребљених материјала, издатих или попуњених у Босни и Херцеговини или у Турској у складу с овим Протоколом, или у једној од других земаља наведених у члану 3. и 4, у складу с правилима поријекла који су идентични правилима у овом Протоколу;

(е) одговарајућих доказа који се односе на обраду или прераду извршену ван Босне и Херцеговине или Турске примјеном члана 12, који доказују да су захтјеви из тог члана задовољени.

Члан 29.

Чување доказа о поријеклу и попутних докумената

1. Извозник који подноси захтјев за издавање потврде о кретању робе ЕУР.1 чуваће најмање три године документе наведене у члану 17.(3).

2. Извозник који даје изјаву на рачуну чуваће најмање три године копију те изјаве на рачуну, као и документе наведене у члану 22.(3).

3. Царинске власти земље извознице које издају потврду о кретању робе ЕУР.1 чуваће најмање три године образац захтјева наведен у члану 17.(2).

4. Царинске власти земље увознице чуваће најмање три године потврде о кретању робе ЕУР.1 и изјаве на рачуну, које су им поднесене.

Члан 30.

Неподударности и формалне грешке

1. Откривање мањих неподударности између изјава у доказу о поријеклу и оних у документима поднесеним царинарници у сврху обављања формалности за увоз производа неће *ipso facto* учинити доказ о поријеклу неважећим и ништавним ако се прописно установи да тај документ заиста одговара датим производима.

2. Очите формалне грешке, попут штампарских грешака у доказу о поријеклу, неће бити разлог одбијања тог документа, уколико те грешке нису такве да изазивају сумње у вези с тачношћу изјава датих у том документу.

Члан 31.

Износи изражени у еврима

1. За примјену одредби члана 22.(1)(б) и члана 27.(3) у случајевима када су производи фактурисани у некој другој валути, а не у еврима, износе у домаћим валутама Босне и Херцеговине и Турске и других земаља или територија наведених у члану 3. и 4, који одговарају износима израженим у еврима, утврдиће годишње свака земља на коју се то односи.

2. Попиљка може уживати погодности одредби из члана 22.(1)(б) или члана 27.(3) позивањем на валуту у којој је рачун испостављен, у складу са износом који утврди земља на коју се то односи.

3. Износи које треба примијенити у било којој датој домаћој валути биће противвриједност у тој валути износа изражених у еврима на први радни дан у октобру. Износи ће бити достављени Босни и Херцеговини и Турској до 15. октобра и примјењиваће се од 1. јануара сљедеће године.

4. Земља може износ, који добије приликом прерачунавања износа израженог у еурима у домаћу валуту, заокружити према горе или према доље. Заокружени износ не смије се разликовати од износа који се добије приликом прерачунавања за више од 5 одсто. Земља може задржати и неизмијењену своју домаћу валуту у вриједности истој износу израженом у еурима, ако приликом годишњег усклађивања предвиђеног ставом 3. прерачуната противвриједност тог износа, прије било каквог заокруживања, резултира повећањем мањим од 15 одсто износа противвриједности у националној валути. Противвриједност у домаћој валути може остати неизмијењена, ако би прерачунавање резултирало смањењем те противвриједности.

5. Заједнички одбор ће, на захтјев Босне и Херцеговине или Турске, прегледати износе изражене у еурима. Приликом тог прегледа, Заједнички одбор ће узети у обзир да је пожељно очување ефеката предметних вриједносних ограничења. У ту сврху може донијети одлуку о промјени износа изражених у еврима.

ГЛАВА VI ОРГАНИЗАЦИЈА АДМИНИСТРАТИВНЕ САРАДЊЕ

Члан 32.

Узајамна помоћ

1. Царинске власти Босне и Херцеговине и Турске доставиће једне другима, посредством овлашћених царинских власти, узорке отисака печата који се користе у њиховим царинарницама за издавање потврда о кретању робе ЕУР.1, заједно с адресама царинских власти одговорних за провјеру тих потврда и изјава на рачуну.

2. Ради осигурања правилне примјене овог протокола, Босна и Херцеговине и Турска помагаће једна другој посредством надлежних царинских управа у провјери аутентичности потврда о кретању робе ЕУР.1 или изјава на рачуну те тачности података наведених у тим документима.

Члан 33.

Провјера доказа о поријеклу

1. Накнадне провјере доказа о поријеклу обављаће се насумице или кад год царинске власти земље увознице имају оправдане сумње у аутентичност таквих докумената, поријекло односних производа или у испуњење других услова из овог Протокола.

2. За потребе провођења одредби из става 1. царинске власти земље увознице вратиће потврду о кретању робе ЕУР.1 и рачун, ако је био поднесен, изјаву на рачуну или копију тих докумената, царинским властима земље извознице, уз навод разлога за провјеру, гдје је то потребно. Сви прибављени документи и подаци који указују да је податак у потврди о поријеклу нетачан биће достављени као доказ захтјеву за провјеру.

3. Провјеру ће обавити царинске власти земље извознице. У ту сврху оне ће имати право да захтијевају било који доказ те да обаве било какву инспекцију извозничких рачуна или било коју другу провјеру коју сматрају потребном.

4. Ако царинске власти земље увознице одлуче да суспендују одобрење повлашћеног третмана односним производима у очекивању резултата провјере, увознику ће

бити понуђено преузимање робе уз све мјере предострожности које се опијене потребним.

5. Царинске власти које затраже провјеру биће обавијештене о резултатима те провјере што прије. Ти резултати морају јасно показивати да ли су документи аутентични и могу ли се односни производи сматрати производима с поријеклом из Босне и Херцеговине, Турске или из једне од земаља или територија наведених у члану 3. и 4. и да ли испуњавају друге услове из овог протокола.

6. Ако у случајевима оправдане сумње нема одговора у року од десет мјесеци од датума захтјева за провјеру или ако одговор не садржи податке довољне за утврђивање аутентичности документа о којем је ријеч или стварног поријекла производа, царинске власти које су поднијеле захтјев ће, осим у изузетним околностима, ускратити право на повлашћени третман.

Члан 34.

Рјешавање спорова

Кад дође до спорова у односу на поступке провјере из члана 33, који се не могу ријешити између царинских власти које су поднијеле захтјев за провјеру и царинских власти задужених за обављање провјере или кад се у њима поставља питање тумачења овог Протокола, они ће бити упућени Заједничком одбору. У свим случајевима рјешавање спорова између увозника и царинских власти земље увознице подлијегаће законодавству поменуто земље.

Члан 35.

Казне

Казне ће бити примјењиване на било које лице које изради или да израдити документ који садржи нетачне податке с циљем прибављања повлашћеног третмана за производе.

Члан 36.

Слободне зоне

1. Босна и Херцеговина и Турска предузеће све потребне кораке да осигурају да производи којима се тргује, а обухваћени су доказом о поријеклу, те током транспорта користе слободну зону смјештену на њиховој територији, не буду замјењени другом робом те да не буду подвргнути другом руковању осим нормалних поступака за спречавање њиховог пропадања.

2. Путем изузетака од одредби садржаних у ставу 1, кад се производи с поријеклом из Босне и Херцеговине или из Турске увозе у слободну зону и обухваћени су доказом о поријеклу, те се подвргавају третману или преради, односна тијела издаће нову потврду о кретању ЕУР.1 на захтјев извозника, уколико су третман или прерада у складу с одредбама овог Протокола.

ГЛАВА VII ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 37.

Роба на путу или у складиштењу

Роба која удовољава одредбама Главе II и која је, на датум ступања на снагу овог протокола, на путу или привремено ускладиштена у Босни и Херцеговини или у Турској у царинским складиштима или слободним зонама, може бити прихваћена као производи с поријеклом, под условом да се у року четири мјесеца од тог датума царинским властима државе увознице поднесе доказ о поријеклу издат накнадно, те било који документи који представљају додатне доказе о условима транспорта.

Члан 38.

Пододбор за царинске послове и питања поријекла

Пододбор за царинске послове и питања поријекла биће установљен у оквиру Заједничког одбора са циљем да му помаже при провођењу његових дужности те да осигура континуиран процес извјештавања и консултовања између стручњака.

Биће сачињен од стручњака из обје Стране задужених за питања која се односе на царинске послове и питања поријекла.

Члан 39.

Анекси

Анекси овом Протоколу чине његов саставни дио.

Члан 40.

Измјене протокола

Заједнички одбор може одлучити да измјени одредбе овог Протокола.

АНЕКС I

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ УЗ ЛИСТУ У АНЕКСУ II

Напомена 1:

Листа доноси услове које треба да испуњавају сви производи да би се сматрали довољно обрађеним или прерађеним у смислу значења члана 6. Протокола.

Напомена 2:

2.1 Прве двије колоне у листи описују добијени производ. Прва колона наводи број тарифног броја или поглавља из Хармонизованог система, а друга колона даје опис робе који се користи у том систему за тај тарифни број или поглавље. За сваки навод у прве двије колоне дато је правило у колони 3 или 4. Када у неким случајевима наводу из прве колоне претходи ознака "ex", то значи да се правила из колоне 3 или 4 односе само на дио тог тарифног броја описаног у колони 2.

2.2 Када је неколико тарифних бројева груписано заједно у колони 1 или је наведен број поглавља те се због тога у колони 2 даје уопштен опис производа, сусједна правила у колони 3 или 4 односе се на све производе који су, према Хармонизованом систему, разврстани под тарифни број односног поглавља или под било који од тарифних бројева груписаних у колони 1.

2.3 Када су у листи различита правила која се примјењују на различите производе унутар неког тарифног броја, сваки увучени ред садржи опис тог дијела тарифног броја обухваћен сусједним правилима у колони 3 или 4.

2.4 Када се за навод у прве двије колоне даје правило и у колони 3 и колони 4, извозник може алтернативно бирати примјену правила било наведеног у колони 3 или оног наведеног у колони 4. Ако у колони 4 није дато никакво правило у погледу поријекла, мора се примјенити правило наведено у колони 3.

Напомена 3:

3.1 Одредбе члана 6. Протокола у вези с производима који су стекли статус производа с поријеклом, а користе се у производњи других производа, примјењиваће се без обзира на то да ли је тај статус стечен унутар фабрике гдје се ови производи користе или у некој другој фабрици у Страни.

Примјер:

Мотор из тарифног броја 8407, за који правило каже да вриједност материјала без поријекла који могу бити уграђени не смије прелазити 40 одсто фабричке цијене, израђен је од "другог легираног челика грубо обликованог ковањем" из тарифног броја ex 7224.

Ако је то ковање обављено у Страни на инготу без поријекла, он је већ стекао поријекло на основу правила за тарифни број ex 7224 у листи. Ковани материјал може се тада рачунати као материјал с поријеклом у обрачуна вриједности мотора без обзира на то да ли је он произведен у истој или другој фабрици у Страни. Вриједност ингота без поријекла тиме се не узима у обзир код збрајања вриједности употребљених материјала без поријекла.

3.2. Правило из листе представља минималну количину потребне обраде или прераде, па се предузимањем већег степена обраде или прераде, такође, стиче статус производа с поријеклом, и обратно, обављањем мањег степена обраде или прераде не може се стећи статус производа с поријеклом. Тако да је, ако правило предвиђа да се на одређеном нивоу производње може користити материјал без поријекла, коришћење таквог материјала у ранијој фази израде допуштено, док коришћење тог материјала у каснијој фази израде није допуштено.

3.3 Не доводећи у питање Напомену 3.2, када се у правилу употребљава израз "Производња од материјала из било којег тарифног броја", тада материјали из било којег тарифног(их) броја(ева) (укључујући материјале истог описа и тарифног броја као и производ) могу бити употребљени, али уз било која специфична ограничења која, такође, могу бити садржана у правилу.

Међутим, појам "Производња од материјала из било којег тарифног броја, укључујући друге материјале из тарифног броја..." или "Производња од материјала из било којег тарифног броја, укључујући друге материјале из истог тарифног броја као и производ", значи да се могу употребљавати материјали из било којег тарифног(их) броја(ева), осим оних истог описа као производ, као што је наведено у колони 2 у листи.

3.4 Кад правило из листе наводи да се производ може израђивати од више од једног материјала, то значи да се може користити било који материјал или материјали. То не захтијева да сви морају бити коришћени.

Примјер:

Правило за тканине из тарифних бројева 5208 до 5212 одређује да се могу користити природна влакна те да се, између осталих материјала, могу користити и хемијски материјали. Ово не значи да се морају користити и једни и други, могу се користити једни или други или и једни и други.

3.5 Кад правило из листе наводи да производ мора бити израђен од одређеног материјала, тај услов очито не спречава употребу других материјала који, због своје унутрашње природе, не могу задовољити то правило. (Види такође доњу напомену 6.2 у вези с текстилом).

Примјер:

Правило за готову храну из тарифног броја 1904, које конкретно искључује употребу житарица и њихових прерађевина, не спречава употребу минералних соли, хемикалија и других додатака који нису произведени од житарица.

Међутим, ово се не примјењује на производе који се, иако не могу бити израђени од конкретног материјала наведеног у листи, могу произвести од материјала исте природе у ранијој фази производње.

Примјер:

У случају одјевог предмета из ex Поглавља 62, израђеног од нетканих материјала, уколико је за ту класу производа дозвољено коришћење само предива без поријекла, није могуће започети с нетканом тканином - чак

и ако се неткане тканине иначе не могу израђивати од предива. У таквим случајевима, почетни материјал би нормално био у фази која претходи предиву - а то је стање влакана.

3.6 Када се у правилу из листе наводе два процента максималне вриједности материјала без поријекла који се могу користити, тада се ти проценти не могу збрајати. Другим ријечима, максимална вриједност свих коришћених материјала без поријекла никада не смије прећи највиши наведени проценат. Надаље, појединачни проценти не смију се прећи у односу на конкретне материјале на које се примјењују.

Напомена 4:

4.1 Појам "природна влакна" користи се у листи за влакна која нису вјештачка или синтетичка. Ограничен је на фазе прије предења, укључујући и отпад те, осим уколико није одређено друкчије, укључује непредена влакна која нису гребена, чепљана или на други начин прерађена.

4.2 Појам "природна влакна" укључује коњску длаку из тарифног броја 0503, свиљу из тарифног броја 5002 и 5003, као и вунаена влакна и фину или грубу животињску длаку из тарифних бројева 5101 до 5105, памучна влакна из тарифних бројева 5201 до 5203 и друга биљна влакна из тарифних бројева 5301 до 5305.

4.3 Појмови "текстилна пулпа", "хемијски материјали" и "материјали за израду папира" користе се у листи за опис материјала који нису разврстани у поглављима 50 до 63, а могу се користити за израду вјештачких, синтетичких или папирних влакана или предива.

4.4 Појам "произведена сортирана влакна" користи се у листи за синтетичку или вјештачку кудељу, сортирана влакна или отпад из тарифних бројева 5501 до 5507.

Напомена 5:

5.1 Када се за одређени производ из листе упућује на ову напомену, услови наведени у колони 3 неће се примјењивати на било које основне текстилне материјале коришћене за израду овог производа и који заједно представљају 10 одсто или мање од укупне тежине свих употребљених основних текстилних материјала. (Види такође напомене 5.3 и 5.4).

5.2 Међутим, толеранција наведена у Напомени 5.1. може се примјенити само на мјешовите производе израђене од два или више основних текстилних материјала.

Основни текстилни материјали су:

- свила,
- вуна,
- груба животињска длака,
- фина животињска длака,
- коњска длака,
- памук,
- материјали за израду папира и папир,
- лан,
- природна конопља,
- јута и друга текстилна влакна од дрвеног лика,
- сисал и друга текстилна влакна из рода агава,
- кокос, абака, рами и друга биљна текстилна влакна,
- синтетички произведени филаменти,
- вјештачки произведени филаменти,
- проводљиви филаменти,

- синтетичка произведена сортирана влакна од полипропилена,

- синтетичка произведена сортирана влакна од полиестера,

- синтетичка произведена сортирана влакна од полиамида,

- синтетичка произведена сортирана влакна од полиакрилонитрила,

- синтетичка произведена сортирана влакна од полиимида,

- синтетичка произведена сортирана влакна од политетрафлуороетилена,

- синтетичка произведена сортирана влакна од полифениленсулфида,

- синтетичка произведена сортирана влакна од поливинилхлорида,

- друга синтетичка произведена сортирана влакна,

- вјештачка произведена сортирана влакна од вискозе,

- друга вјештачка произведена сортирана влакна,

- полиуретанско предиво сегментовано с флексибилним сегментима од полиетера, уплетена или неуплетена,

- полиуретанско предиво сегментовано с флексибилним сегментима од полиестера, уплетена или неуплетена,

- производи из тарифног броја 5605 (метализовано предиво) који укључују траку која се састоји од језгре од алуминијумске фолије или од језгре од пластичне фолије са слојем алуминијумског праха или без њега, дебљине до 5 мм, спојеној у сендвич помоћу прозирног или бојеног љепила између два слоја пластичне фолије,

- други производи из тарифног броја 5605.

Примјер:

Предиво из тарифног броја 5205, израђено од памучних влакана из тарифног броја 5203 и синтетичких сортираних влакана из тарифног броја 5506, је мијешано предиво. Стога, синтетичка сортирана влакна без поријекла која не задовољавају правила о поријеклу (која захтијевају производњу од хемијских материјала или текстилне пулпе) могу бити коришћена, под условом да њихова укупна тежина не прелази 10 одсто тежине предива.

Примјер:

Вунаена тканина из тарифног броја 5112, израђена од вуненог предива из тарифног броја 5107 и синтетичких сортираних влакана из тарифног броја 5509, мјешовита је тканина. Стога, синтетичко предиво које не задовољава правила о поријеклу (која захтијевају производњу од хемијских материјала или текстилне пулпе), или вунено предиво које не задовољава правила о поријеклу (која захтијевају производњу од природних влакана, негребаних или нечепљаних или друкчије припремљених за предење), или њихова комбинација, може бити коришћена, под условом да њихова укупна тежина не прелази 10 одсто тежине тканине.

Примјер:

Чуава текстилна тканина из тарифног броја 5802, израђена од памучног предива из тарифног броја 5205 и памучне тканине из тарифног броја 5210, мијешани је производ само ако је памучна тканина и сама мијешана тканина израђена од предива разврстаног у два различита тарифна броја, или ако су коришћена памучна предива и саме мјешавине.

Примјер:

Ако је односна чуава текстилна тканина била израђена од памучног предива из тарифног броја 5205 и синтетичке тканине из тарифног броја 5407, онда су коришћена предива очито два засебна основна текстилна материјала, па је чуава текстилна тканина у складу с тим мијешани производ.

5.3 У случају производа који укључују "полиуретанско предиво сегментовано с флексибилним сегментима од полиетера, ушлетено или неушлетено", толеранција за то предиво је 20 одсто.

5.4. У случају производа који укључују "траку која се састоји од језгра од алуминијумске фолије или од језгра од пластичне фолије са слојем алуминијумског праха или без њега, дебљине до 5 мм, спојеној у сендвич помоћу прозирног или бојеног лепила између два слоја пластичне фолије", толеранција за ту траку износи 30 одсто.

Напомена 6:

6.1 Када се у листи упућује на ову напомену, текстилни материјали (уз изузетак подстава и међуподстава), који не задовољавају правило утврђено у колони 3 листе за израђени односни производ, могу се користити, под условом да су разврстани у тарифни број различит од броја производа те да њихова вриједност не пређе 8 одсто фабричке цијене производа.

6.2 Не доводећи у питање Напомену 6.3, материјали који нису разврстани у Поглављима 50 до 63 могу се слободно користити у производњи текстилних производа, било да они садрже текстил или не.

Примјер:

Ако правило из листе прописује да се за одређени текстилни производ (попут панталона) мора користити предиво, то не спречава коришћење металних производа попут дугмади, јер дугмади нису разврстани у Поглављима 50 до 63. Из истог разлога то не спречава ни коришћење патентних затварача, иако патентни затварачи нормално садрже текстил.

6.3 Када се примјењује правило о проценту, вриједност материјала који нису разврстани у Поглављима 50 до 63 мора се узети у обзир код израчунавања вриједности укључених материјала без поријекла.

Напомена 7:

7.1 За потребе тарифних бројева ех 2707, 2713 до 2715, ех 2901, ех 2902 и ех 3403, "специфични поступци" су сљедећи:

- (а) вакуумска дестилација;
- (б) редестилација врло темељитим поступком фракционисања;
- (ц) крековање;
- (д) поправљање;
- (е) екстракција помоћу селективних отапала;
- (ф) поступак који обухвата све сљедеће активности: прераду концентрисаном сумпорном киселином, отопином сумпорног триоксида у сумпорној киселини или сумпорним анхидридом; неутрализацију алкалним агенсима; деколоризацију и пурификацију природно активном земљом, активираним земљом, активираним угљем или бокситом;
- (г) полимеризација;
- (х) алкилација;
- (и) изомеризација.

7.2 За потребе тарифних бројева 2710, 2711 и 2712, "специфични поступци" су сљедећи:

- (а) вакуумска дестилација;
- (б) редестилација врло темељитим поступком фракционисања;
- (ц) крековање;
- (д) поправљање;
- (е) екстракција помоћу селективних отапала;
- (ф) поступак који обухвата све сљедеће активности: прераду концентрисаном сумпорном киселином, отопином сумпорног триоксида у сумпорној киселини или сумпорним анхидридом; неутрализацију алкалним агенсима; деколоризацију и пурификацију природно активном земљом, активираним земљом, активираним угљем или бокситом;
- (г) полимеризација;
- (х) алкилација;
- (иј) изомеризација;
- (к) само у односу на тешка уља из тарифног броја ех 2710, одсумпоровање водоником које резултира смањењем од најмање 85 одсто садржаја сумпора у прерађиваним производима (ASTM D 1266-59 Т метода);
- (л) само у односу на производе из тарифног броја 2710, депарафинација неким другим процесом осим филтрирања;
- (м) само у односу на тешка уља из тарифног броја ех 2710, третман водоником под притиском већим од 20 бара и температуром већом од 250° Ц, уз употребу катализатора, у неку другу сврху него што је одсумпоровање, када водоник твори активни елемент у хемијској реакцији. Даљи третман водоником уља за подмазивање из тарифног броја ех 2710 (нпр. хидрофиниширање или деколоризација) ради побољшања боје или стабилности не сматра се специфичним процесом;
- (н) само у односу на лож-уља из тарифног броја ех 2710, атмосферска дестилација, под условом да се мање од 30 одсто тих производа - по запремини, укључујући и губитке - дестилује на 300° Ц помоћу методе ASTM D 86;
- (о) само у погледу других тешких уља осим плинских и лож-уља из тарифног броја ех 2710, третман помоћу високофреквентног електричног пражњења без искрења.
- (п) само у случају сирових производа (осим вазелина, озокерита, воска од лигнита или тресета, парафинског воска који садрже по маси мање од 0,75 одсто уља) из тарифног броја ех 2712, уклањање уља фракционом кристализацијом.

7.3 За потребе тарифних бројева ех 2707, 2713 до 2715, ех 2901, ех 2902 и ех 3403, једноставне операције као што су: чишћење, претакање, десалинизација, одвајање воде, филтрирање, бојење, обиљежавање, добијање садржаја сумпора услед мијешања производа с различитим садржајима сумпора или било која комбинација ових операција или сличне операције не дају поријекло.

АНЕКС II**ЛИСТА ПЕРЕРАДА ИЛИ ОБРАДА КОЈЕ ЈЕ ПОТРЕБНО ОБАВИТИ НА МАТЕРИЈАЛИМА БЕЗ ПОРИЈЕКЛА
КАКО БИ ПЕРЕРАЂЕНИ ПРОИЗВОД СТЕКАО СТАТУС ПРОИЗВОДА С ПОРИЈЕКЛОМ**

Сви производи наведени у листи не морају бити обухваћени овим Споразумом. Из тог разлога неопходно је консултовати остале дијелове овог Споразума.

ХС тарифни број	Опис производа	Обрада или прерада обављена на материјалима без поријекла која даје статус производа с поријеклом		
		(3)	или	(4)
Поглавље 1	Живе животиње	Све животиње из Поглавља 1 биће џеловито добијене		
Поглавље 2	Месо и други јестиви кланични производи	Производња у којој су сви употријебљени материјали из Поглавља 1 и 2 џеловито добијени		
Поглавље 3	Рибе, љускари, мекушци и остали водени бескичмењаци	Производња у којој су сви употријебљени материјали из Поглавља 3 џеловито добијени		
ex Поглавље 4	Млијечни производи; птичја јаја; природни мед; јестиви производи животињског поријекла, неспоменути и необухваћени на другом мјесту, осим:	Производња у којој су сви употријебљени материјали из Поглавља 4 џеловито добијени		
0403	Млаћеница, кисело млијeko и павлака, јогурт, кефир и остало ферментисано или закисељено млијeko и павлака, концентрисани или неконцентрисани с додатим или без додатог шећера или других средстава за заслађивање или аромама или с додатим или без додатог воћа, орашастог воћа или какаа	Производња у којој: - су сви употријебљени материјали из Поглавља 4 џеловито добијени, - је сав употријебљени воћни сок (осим оног од ананаса, лимуна и лимета или грејпа) из тарифног броја 2009 с поријеклом, - вриједност свих употријебљених материјала из Поглавља 17 не прелази 30% цијене производа fco фабрика		
ex Поглавље 5	Производи животињског поријекла, који нису споменути ни укључени на другом мјесту, осим:	Производња у којој су сви употријебљени материјали употријебљени из Поглавља 5 џеловито добијени		
ex 0502	Чекиње и длаке домаћих или дивљих свиња, прерађене	Чишћење, дезинфекција, сортирање и исправљање чекиња и длака		
Поглавље 6	Живо дрвеће и друге биљке; луковце, коријење и слично; резано цвијеће и украсно лишће	Производња у којој: - су сви употријебљени материјали у Поглављу 6 џеловито добијени, и - вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика		
Поглавље 7	Јестиво поврће и одређено коријење и гомољи	Производња у којој су сви употријебљени материјали из Поглавља 7 џеловито добијени		
Поглавље 8	Јестиво и орашасто воће; коре агрума или диња и лубеница	Производња у којој: - све употријебљено воће и орашасто воће џеловито добијено; - вриједност свих употријебљених материјала из Поглавља 17 не прелази 30% вриједности цијене производа fco фабрика		
ex Поглавље 9	Кафа, чај, мате-чај и зачини; осим:	Производња у којој су сви употријебљени материјали из Поглавља 9 џеловито добијени		
0901	Кафа, пржена или непржена са или без кофеина; кафине љуске и опне; замјене кафе које садрже кафу било у ком проценту	Производња од материјала из било којег тарифног броја		
0902	Чај, ароматизовани или неароматизовани	Производња од материјала из било којег тарифног броја		
ex 0910	Мјешавине зачина	Производња од материјала из било којег тарифног броја		
Поглавље 10	Житарице	Производња у којој су сви употријебљени материјали из Поглавља 10 џеловито добијени		
ex Поглавље 11	Производи млинске индустрије; слад; скроб; инулин; пшенични глутен; осим:	Производња у којој су све употријебљене житарице, јестиво поврће, коријени и гомољи из тарифног броја 0714 или воће џеловито добијени		
ex 1106	Брашно, крупица и брашно од осушеног, љушеног махунастог поврћа из тарифног броја 0713	Сушење и мљењење махунастог поврћа из тарифног броја 0708		
Поглавље 12	Уљано сјеменје и плодови; разно зрнеље, сјеме и плодови; индустријско и љековито биље; слама и гломазна сточна храна	Производња у којој су сви употријебљени материјали из Поглавља 12 џеловито добијени		
1301	Шелак; природне гуме, смоле, гуме-смоле и уљане смоле (нпр. балзами)	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала из тарифног броја 1301 не прелази 50% цијене производа fco фабрика		
1302	Биљни сокови и екстракти; пектинске материје, пектинати и пектати; агар-агар и остале слузи и згушњивачи, модификовани или немодификовани, добијени од биљних производа:			
	- Слузи и згушњивачи, модификовани, добијени из биљних производа	Производња од немодификованих слузи и згушњивача		
	- Остало	Производња у којој вриједност свих употријебљених		

		материјала не прелази 50% цијене производа <i>fco</i> фабрика	
Поглавље 14	Биљни материјали за плетарство; биљни производи неспоменути и необухваћени на другом мјесту	Производња у којој су сви употријебљени материјали из Поглавља 14 цјеловито добијени	
ex Поглавље 15	Масти и уља животињског или биљног поријекла те производи њиховог разлагања; прерађене јестиве масти; животињски или биљни воскови; осим:	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
1501	Свињска маст (укључујући сало) и маст перади, осим оних из тарифног броја 0209 или 1503:		
	- Маст из костију или отпадака	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим оних из тарифних бројева 0203, 0206 или 0207 или од костију из тарифног броја 0506	
	- Остало	Производња од меса или јестивих отпадака свињског поријекла из тарифног броја 0203 или 0206, или од меса и јестивих отпадака перади из тарифног броја 0207	
1502	Масти од говеда, оваца или коза, осим оних из тарифног броја 1503		
	- Масти из костију или отпадака	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим оних из тарифног броја 0201, 0202, 0204 или 0206 или од костију из тарифног броја 0506	
	- Остало	Производња у којој су сви употријебљени материјали из Поглавља 2 цјеловито добијени	
1504	Масти и уља и њихове фракције, од риба или морских сисара, рафинисани или нерафинисани, али хемијски немодификовани:		
	- Чврсте фракције	Производња од материјала из било којег тарифног броја, укључујући друге материјале из тарифног броја 1504	
	- Остало	Производња у којој су сви употријебљени материјали из Поглавља 2 и 3 цјеловито добијени	
ex 1505	Рафинисани ланолин	Производња од сирове масти од вуне из тарифног броја 1505	
1506	Остале животињске масти и уља и њихове фракције, рафинисани или нерафинисани, али хемијски немодификовани:		
	- Чврсте фракције	Производња од материјала из било којег тарифног броја, укључујући остале материјале из тарифног броја 1506	
	- Остало	Производња у којој сви употријебљени материјали из Поглавља 2 цјеловито добијени	
1507 до 1515	Биљна уља и њихове фракције:		
	- Сојино уље, уље од кикирикија, палимино уље, уље од кокосовог ораха (копре), уље од палимне језгре, "babassu" уље, тунгово уље, оиткика уље, восак од мирике и јапански восак, фракције јојоба уља и уља за техничку или индустријску примјену осим оних за производњу од прехранбених производа за људску исхрану	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
	- Чврсте фракције, осим оних од уља јојобе	Производња од других материјала из тарифних бројева 1507 до 1515	
	- Остало	Производња у којој су све употријебљене биљне материје цјеловито добијене	
1516	Масти или уља животињског или биљног поријекла и њихове фракције, дјелимично или потпуно хидрогенизовани, интерестерификовани, реестерификовани или елаидинизовани, без обзира јесу ли рафинисани или нерафинисани, али даље неприпремљени	Производња у којој: - су сви употријебљени материјали из Поглавља 2 цјеловито добијени, и - су све употријебљене биљне материје цјеловито добијене. Међутим, материјали из тарифних бројева 1507, 1508, 1511 и 1513 могу бити употријебљени	
1517	Маргарин, јестиве мјешавине или препарати масти или уља животињског или биљног поријекла или од фракција различитих масти или уља из овог Поглавља, осим јестивих масти или уља и њихових фракција из тарифног броја 1516	Производња у којој: - су сви употријебљени материјали из Поглавља 2 и 4 цјеловито добијени, и - су све употријебљене биљне материје цјеловито добијене. Међутим, материјали из тарифних бројева 1507, 1508, 1511 и 1513 могу бити употријебљени	
Поглавља 16	Прерађевине од меса, риба, љускаваца, мекушаца или других водених бескичмењака	Производња: - од животиња из Поглавља 1, и/или - у којој су сви употријебљени материјали из Поглавља 3 цјеловито добијени	
ex Поглавље 17	Шећер и производи од шећера; осим:	Производња од материјала из било којег тарифног	

		броја, осим броја производа	
ex 1701	Шећер од шећерне трске и шећерне репе и хемијски чиста сахароза, у чврстом стању, који садржи материје за ароматизацију или бојење	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала из Поглавља 17 не прелази 30% цијене производа fco фабрика	
1702	Остали шећери, укључујући хемијски чисту лактозу, малтозу, глукозу и фруктозу, у чврстом стању; шећерни сирупи без додатих средстава за ароматизацију или за бојење; вјештачки мед мијешан или не с природним медом; карамел:		
	- Хемијски чиста малтоза и фруктоза	Производња од материјала из било којег тарифног броја укључујући друге материјале из тарифног броја 1702	
	- Остали шећери у чврстом стању, који садрже материје за ароматизовање или бојење	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала из Поглавља 17 не прелази 30% цијене производа fco фабрика	
	- Остало	Производња у којој сви употријебљени материјали имају поријекло	
ex 1703	Меласе добијене при екстракцији или рафинисању шећера, које садрже материје за ароматизацију или бојење	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала из Поглавља 17 не прелази 30% цијене производа fco фабрика	
1704	Производи од шећера (укључујући бијелу чоколаду), без какаа	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја броја производа, и - у којој вриједност свих употријебљених материјала из Поглавља 17 не прелази 30% цијене производа fco фабрика	
Поглавље 18	Какао и производи од какаа	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, и - у којој вриједност свих употријебљених материјала из Поглавља 17 не прелази 30% цијене производа fco фабрика	
1901	Сладни екстракт; прехранбени производи од брашна, прекрупне, крунице, скроба или сладног екстракта, који не садрже какао или садрже мање од 40% по маси рачунато на потпуно одмашћену основу, неспоменути и необухваћени на другом мјесту; прехранбени производи од робе из тарифног броја 0401 до 0404, који не садрже какао или садрже мање од 5% по маси рачунато на потпуно одмашћену основу, неспоменути или необухваћени на другом мјесту:		
	- Сладни екстракт	Израда од житарица из Поглавља 10	
	- Остало	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, и - у којој вриједност употријебљених материјала из Поглавља 17 не прелази 30% цијене производа fco фабрика	
1902	Тјестенина, кувана или некувана или пуњена (месом или другим материјама) или друкчије припремљена, као што су шпагети, макарони, резанци, лазање, њоки, равиоли, канелони, "sous-sous" (кускус), припремљени или неприпремљени:		
	- Који садрже 20% или мање меса, месних производа, рибе, љускаваца, мекушаца	Производња у којој су све употријебљене житарице и њихови деривати (осим тврдог жита и њихових деривата) цјеловито добијени	
	- Који садрже више од 20% меса, месних производа, рибе, љускаваца или мекушаца	Производња у којој: - су све употријебљене житарице и њихови деривати (осим тврдог жита и њихових деривата) цјеловито добијени; - сви употријебљени материјали из Поглавља 2 и 3 цјеловито добијени	
1903	Тапиока и замјене тапиоке припремљени од скроба, у облику пахуљица, зрнаца, куглица или у сличним облицима	Производња од материјала из било којег тарифног броја осим од кромпировог скроба из тарифног броја 1108	
1904	Прехранбени производи добијени бубрењем или пржењем житарица или производа од житарица (нпр. кукурузне пахуљице); житарице (осим кукуруза) у зрну, или пахуљицама или друкчије припремљене (осим брашна, прекрупне и	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим оних из тарифног броја 1806, - у којој су све употријебљене житарице и брашно (осим пшенице дурум и њених деривата и кукуруза (Zea indurata) цјеловито добијени, и	

	гриза), претходно куване, или друкчије припремљене, неспоменуте или необухваћене на другом мјесту	- у којој вриједност свих употријебљених материјала из Поглавља 17 не прелази 30% цијене производа fco фабрика	
1905	Хљеб, пецива, колачи, бисквити и остали пекарски производи с додатком какаа или без додатка какаа; хостије, капсуле за фармацеутске производе, облатне, папир од пиринча и слични производи	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим оних из Поглавља 11	
ex Поглавље 20	Производи од поврћа, воћа, орашастог воћа или осталих дијелова биљака, осим:	Производња у којој је све воће, орашасто воће и поврће целовито добијено	
ex 2001	Јам, слатки кромпир и слични јестиви дијелови поврћа који садрже 5% или више скроба, припремљени или конзервисани у сирћету или сирћетној киселини	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
ex 2004 i ex 2005	Кромпир у облику брашна, гриза или пахуљица, припремљених или конзервисаних на други начин осим у сирћету или сирћетној киселини	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
2006	Поврће, воће, ораси, коре од воћа и други дијелови биљака, конзервисани шећером (осушено, преливено или кристализовано)	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала из Поглавља 17 не прелази 30% цијене производа fco фабрика	
2007	Џемови, воћни желеи, мармеладе, пиреи и пасте од воћа и од орашастог воћа добијени кувањем, с додатим или без додатог шећера или другим средствима за заслађивање	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, и - у којој вриједност свих употријебљених материјала из Поглавља 17 не прелази 30% цијене производа fco фабрика	
ex 2008	- Орашасто воће, без додатка шећера или алкохола	Производња у којој вриједност свега употријебљеног орашастог воћа и уљнатог сјемена с поријеклом из тарифних бројева 0801, 0802 и 1202 до 1207 прелази 60% цијене производа fco фабрика	
	- Маслац од кикирикија; мјешавине на бази житарица; палминог језгра; кукуруз	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
	- Остало, осим воћа и орашастог воћа, укувано друкчије него на пари или води, без додатка шећера, замрзнуто	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, и - у којој вриједност свих употријебљених материјала из Поглавља 17 не прелази 30% цијене производа fco фабрика	
2009	Воћни сокови (укључујући мошт од грожђа) и сокови од поврћа, неферментисани и без доданог алкохола, с додатим или без додатог шећера или другим средствима за заслађивање	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, и - у којој вриједност свих употријебљених материјала из Поглавља 17 не прелази 30% цијене производа fco фабрика	
ex Поглавље 21	Разни прехранбени производи, осим:	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
2101	Екстракти, есенције и концентрати кафе, чаја или мате-чаја и додаци на бази ових производа или на бази кафе, чаја или мате-чаја; пржена цикорија и друге пржене замјене кафе, и њихови екстракти, есенције и концентрати	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, и - у којој је сва употријебљена цикорија целовито добијена	
2103	Сосови и препарати за сосове; мијешани зачини и мијешана зачинска средства; брашно и гриз од горушице и припремљена горушица (сенф):		
	- Сосови и препарати за сосове; мијешани зачини и мијешана зачинска средства	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа. Међутим, смије се употријебити брашно од горушице или припремљена горушица (сенф)	
	- Брашно и крупица од горушице и припремљена горушица	Производња од материјала из било којег тарифног броја	
ex 2104	Супе и чорбе и додаци за те производе	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим од прерађеног или конзервираног поврћа из тарифних бројева 2002 до 2005	
2106	Прехранбени производи неспоменути или необухваћени на другом мјесту	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, и - у којој вриједност употријебљених материјала из Поглавља 17 не прелази 30% цијене производа fco фабрика	
ex Поглавље 22	Пића, алкохоли и сирће; осим:	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа - у којој је све употријебљено грожђе и било који материјали добијени из грожђа целовито добијено	
2202	Вода, укључујући минералну воду и	Производња:	

	газирану воду, с додатим шећером или другим средствима за заслађивање или ароматама, и остала безалкохолна пића, који не садрже сокове од воћа или поврћа из тарифног броја 2009	- од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, - у којој вриједност свих употријебљених материјала из Поглавља 17 не прелази 30% цијене производа фабрика, и - у којој су сви употријебљени воћни сокови (осим сока од ананаса, лимете или грејпа) с поријеклом	
2207	Неденатурисани етил-алкохол алкохолне јачине 80% волумена или јачи, етил-алкохол и остали алкохоли, денатурисани, било које јачине	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим из тарифног броја 2207 или 2208, и - у којој је све употријебљено грозђе или материјали добијени од грозђа целовито добијени или, ако су сви други употријебљени материјали већ с поријеклом, аггаск може бити употријебљен до 5% укупног волумена	
2208	Неденатурисани етил-алкохол, алкохолне јачине мање од 80% волумена; ракије, ликери и остала алкохолна пића	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим из тарифног броја 2207 или 2208, и - у којој је све употријебљено грозђе или материјали добијени од грозђа целовито добијени или, ако су сви други употријебљени материјали већ с поријеклом, аггаск може бити употријебљен до 5% укупног волумена	
ex Поглавље 23	Остаци и отпаци прехранбене индустрије, припремљена животињска храна, осим:	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
ex 2301	Китово брашно; брашно, гриз, пелете од рибе или од љускара, мекушаца или осталих водених бескичмењака, неприкладни за људску исхрану	Производња у којој су сви употријебљени материјали из Поглавља 2 и 3 целовито добијени	
ex 2303	Остаци од производње скроба из кукуруза (изузевши концентрисане течности за намакање), што садрже у сувој материји више од 40% протеина	Производња у којој је сав употријебљени кукуруз целовито добијен	
ex 2306	Уљане погаче и остали крути остаци добијени при екстракцији маслиновог уља, који садрже више од 3% маслиновог уља	Производња у којој су све употријебљене маслине целовито добијене	
2309	Производи који се употребљавају за исхрану животиња	Производња у којој: - су све употријебљене житарице, шећер или меласе, месо или млијeko с поријеклом, и - сви употријебљени материјали из Поглавља 3 целовито добијени	
ex Поглавље 24	Дуван и прерађене замјене дувана; осим:	Производња у којој су сви употријебљени материјали из Поглавља 24 целовито добијени	
2402	Цигаре, цигарилоси и цигарете од дувана или замјена дувана	Производња у којој је најмање 70% тежине употријебљеног непрерађеног дувана или отпадака дувана из тарифног броја 2401 с поријеклом	
ex 2403	Дуван за пушење	Производња у којој је најмање 70% тежине употријебљеног непрерађеног дувана или отпадака дувана из тарифног броја 2401 с поријеклом	
ex Поглавље 25	Со; сумпор; земља и камен; гипс; креч и цемент, осим:	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
ex 2504	Графит природни, кристаласти, обогашен угљикохидратима, прочишћен и у праху	Обогађење садржаја угљеником, прочишћавање и мљењење грубог кристаластог графита	
ex 2515	Мермер, грубо обликован пиљењем или друкчије, у блоковима или плочама у правоугаоним облицима (укључујући четвороугаоне), до 25 цм дебљине	Обрада мрамора дебљине веће од 25 цм, пиљењем или друкчије (и ако је већ испиљен)	
ex 2516	Гранит, порфир, базалт, пјешчар и друго камење за споменике и грађевине, једноставно обрађено пиљењем или на други начин, у блоковима или плочама у правоугаоним облицима (укључујући четвороугаоне), до 25 цм дебљине	Обрада камена дебљине веће од 25 цм, пиљењем или друкчије (и ако је већ испиљен)	
ex 2518	Печени доломит	Печење непеченог доломита	
ex 2519	Дробљени природни магнезијум-карбонат (магнезит) у херметички затвореним контејнерима, и магнезијум-оксид, чисти или нечисти, осим топљеног магнезијум-оксида или мртво печеног (синтерисаног) магнезијум-оксида	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа. Међутим, допуштена је употреба природног магнезијум-карбоната (магнезита)	
ex 2520	Гипс, посебно обрађен за зубарство	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа фабрика	
ex 2524	Природно азбестно влакно	Производња од концентрисаног азбеста	
ex 2525	Лискун у праху	Мљењење лискуна или отпадака од лискуна	
ex 2530	Земљане боје, печене или у праху	Мљењење или печење земљаних боја	
Поглавље 26	Руде, згуре и пепели	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	

Ex Поглавље 27	Минерална горива, минерална уља и производи њихове дестилације; битуменозне материје; минерални воскови; осим:	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
ex 2707	Уља у којима маса ароматских премашује масу неароматских састојака, слична минералним уљима добијеним дестилацијом угљених катрана на високом температурама, гдје је дестиловано више од 65% њиховог обима на температури до 250°C (укључујући мјешавину есенције нафте и бензола), а намијењени су за погонско или топлинско гориво	Радње рафинисања и/или једног или више специфичних процеса(1) или друге радње у којима сви употријебљени материјали морају бити разврстани унутар тарифног броја различитог од броја производа. Међутим, материјали из истог тарифног броја као производ могу се користити под условом да њихова укупна вриједност не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
ex 2709	Сирова уља добијена од битуменозних минерала	Деструктивна дестилација битуменозних материјала	
2710	Нафтна уља и уља добијена од битуменозних минерала, осим сирових; производи неспоменути нити обухваћени на другом мјесту, који по маси садрже 70% или више нафтних уља или уља добијених од битуменозних материјала, ако чине основне састојке тих производа; отпадна уља	Радње рафинисања и/или једног или више специфичних процеса (2) или друге радње у којима сви употријебљени материјали морају бити разврстани унутар тарифног броја различитог од броја производа. Међутим, материјали из истог тарифног броја као производ могу се користити под условом да њихова укупна вриједност не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
2711	Нафтни плинрови и остали плинровити угљен-водоници	Радње рафинисања и/или једног или више специфичних процеса(3) или друге радње у којима сви употријебљени материјали морају бити разврстани унутар тарифног броја различитог од броја производа. Међутим, материјали из истог тарифног броја као производ могу се користити под условом да њихова укупна вриједност не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
2712	Вазелин; парафински восак, микрокристални нафтни восак, пресовани парафини, озокерит, восак од мрког угља и лигнита, восак од тресета, остали минерални воскови и слични производи добијени синтезом или другим поступцима, обојени или необојени	Радње рафинисања и/или једног или више специфичних процеса (4) или друге радње у којима сви употријебљени материјали морају бити разврстани унутар тарифног броја различитог од броја производа. Међутим, материјали из истог тарифног броја као производ могу се користити под условом да њихова укупна вриједност не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
2713	Нафтни кокс, нафтни битумен и други остаци из нафте или из уља од битуменозних материјала	Радње рафинисања и/или једног или више специфичних процеса (5) или друге радње у којима сви употријебљени материјали морају бити разврстани унутар тарифног броја различитог од броја производа. Међутим, материјали из истог тарифног броја као производ могу се користити под условом да њихова укупна вриједност не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
2714	Битумен и асфалт, природни; битуменозни и уљни шкриљци и катрански пијесак; асфалтити и асфалтне стијене	Радње рафинисања и/или једног или више специфичних процеса (6) или друге радње у којима сви употријебљени материјали морају бити разврстани унутар тарифног броја различитог од броја производа. Међутим, материјали из истог тарифног броја као производ могу се користити под условом да њихова укупна вриједност не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
2715	Битуменозне мјешавине на бази природног асфалта, природног битумена, нафтног битумена, минералног катрана или минералне катранске смоле (на примјер, битуменозне смоле, „cut-backs“)	Радње рафинисања и/или једног или више специфичних процеса (7) или друге радње у којима сви употријебљени материјали морају бити разврстани унутар тарифног броја различитог од броја производа. Међутим, материјали из истог тарифног броја као производ могу се користити под условом да њихова укупна вриједност не прелази 50% цијене производа fco фабрика	

¹За специјалне услове у вези са "специфичним процесима" види Уводне напомене 7.1 и 7.3.

²За специјалне услове у вези са "специфичним процесима" види Уводну напомену 7.2.

³За специјалне услове у вези са "специфичним процесима" види Уводну напомену 7.2.

⁴За специјалне услове у вези са "специфичним процесима" види Уводну напомену 7.2.

⁵За специјалне услове у вези са "специфичним процесима" види Уводне напомене 7.1 и 7.3

⁶За специјалне услове у вези са "специфичним процесима" види Уводне напомене 7.1 и 7.3

⁷За специјалне услове у вези са "специфичним процесима" види Уводне напомене 7.1 и 7.3

ex Поглавље 28	Неоргански хемијски производи; органски и неоргански спојеви шлеменитих метала, метала ријетких земља, радиоактивних елемената или изотопа; осим:	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа. Међутим, материјали из истог тарифног броја као производ, могу се користити под условом да њихова укупна вриједност не прелази 20% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика
ex 2805	„MischmetalI“	Производња електролитичким или термалним третманом у којем вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
ex 2811	Сумпор-триоксид	Производња од сумпор-диоксида	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика
ex 2833	Алуминијум-сулфат	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
ex 2840	Натријум-перборати	Производња од дисодиј-тетраборат- пентахидрата	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика
ex 2852	Живини спојеви засићених ацикличних монокиселина и њихових анхидрида, халогенида, пероксида и пероксид-киселина; њихови халогени, сулфонирани, нитрирани или нитрозни деривати	Производња од материјала из било којег тарифног броја. Међутим, вриједност свих употријебљених материјала из тарифних бројева 2852, 2915 и 2916 неће прелазити 20% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика
	Живини спојеви и интерни етери и њихови халогени, сулфонирани, нитрирани или нитрозни деривати	Производња од материјала из било којег тарифног броја. Међутим, вриједност свих употријебљених материјала из тарифног броја 2909 неће прелазити 20% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика
	Живини спојеви хетероцикличних спојева само с азотовим хетероатомом (хетероатомима)	Производња од материјала из било којег тарифног броја. Међутим, вриједност свих употријебљених материјала из тарифних бројева 2852, 2932 и 2933 неће прелазити 20% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика
	Живини спојеви нуклеинских киселина и њихових соли, хемијски дефинисаних или недефинисаних; остали хетероциклични спојеви	Производња од материјала из било којег тарифног броја. Међутим, вриједност свих употријебљених материјала из тарифних бројева 2852, 2932, 2933 и 2934 неће прелазити 20% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика
	Живини спојеви нафтенских киселина, њихове соли нетопиве у води и њихови естери	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим тарифног броја производа. Међутим, материјали из истог тарифног броја као производ могу се користити под условом да њихова укупна вриједност не прелази 20% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика
	Остали живини спојеви од припремљених везивних средстава за лјеваоничке калупе или лјеваоничке језгре; хемијски производи и приправи хемијске или сродних индустрија (укључујући оне што се састоје од мјешавина природних производа), неспоменути и необухваћени на другом мјесту	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
ex Поглавље 29	Органски спојеви хемијски, осим:	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа. Међутим, материјали из истог тарифног као производ могу се користити под условом да њихова укупна вриједност не прелази 20% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика
ex 2901	Ациклични угљоводоници који се употребљавају као погонско или топлинско гориво	Радње рафинисања и/или једног или више специфичних процеса (1) или	
		друге радње у којима сви употријебљени материјали морају бити разврстани унутар тарифног броја различитог од броја производа. Међутим, материјали из истог тарифног броја као производ могу се	

¹За специјалне услове у вези са "специфичним процесима" види Уводне напомене 7.1 и 7.3.

		користити под условом да њихова укупна вриједност не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
ex 2902	Циклани и циклени (изузев азулена), бензен, толуен, ксилени, за употребу као погонско или топлинско гориво	Радње рафинисања и/или једног или више специфичних процеса (1) или друге радње у којима сви употријебљени материјали морају бити разврстани унутар тарифног броја различитог од броја производа. Међутим, материјали из истог тарифног броја као производ могу се користити под условом да њихова укупна вриједност не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
ex 2905	Метални алкохолати алкохола из овог тарифног броја, те од етанола	Производња од материјала из било којег тарифног броја, укључујући друге материјале из тарифног броја 2905. Међутим, метални алкохолати из овог тарифног броја могу се употријебити под условом да њихова укупна вриједност не прелази 20% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика
2915	Засићене ацикличне моно-карбонске киселине и њихови анхидриди, халогениди, пероксиди и пероксид-киселине, њихови халогени, сулфо-нитро или нитрозо деривати	Производња од материјала из било којег тарифног броја. Међутим, вриједност свих употријебљених материјала из тарифних бројева 2915 и 2916 неће прелазити 20% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика
ex 2932	- Интерни етери и њихови халогени сулфонирани, нитрирани или нитрозни деривати	Производња од материјала из било којег тарифног броја. Међутим, вриједност свих употријебљених материјала из тарифног броја 2909 неће прелазити 20% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика
	- Циклични ацетати и хеми-ацетали, те њихови халогени, сулфонирани, нитрирани или нитрозни деривати	Производња од материјала из било којег тарифног броја	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика
2933	Хетероциклични спојеви само с азотовим хетероатомом (хетероатомима)	Производња од материјала из било којег тарифног броја. Међутим, вриједност свих употријебљених материјала из тарифних бројева 2932 и 2933 неће прелазити 20% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика
2934	Нуклеинске киселине и њихове соли, хемијски дефинисане или недефинисане; остали хетероциклични спојеви	Производња од материјала из било којег тарифног броја. Међутим, вриједност свих употријебљених материјала из тарифних бројева 2932, 2933 и 2934 неће прелазити 20% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика
ex 2939	Концентрати сламе од мака који по маси садрже не мање од 50% алкалоида	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
ex Поглавље 30	Фармацеутски производи; осим:	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа. Међутим, материјали из истог тарифног броја као производ могу се користити под условом да њихова укупна вриједност не прелази 20% цијене производа fco фабрика	
3002	Људска крв; животињска крв припремљена за употребу у терапеутске, профилактичке или дијагностичке сврхе; антисеруми и остале фракције крви и модифицирани имунолошки производи добијени биотехнолошким процесима или на други начин; вакцине, токсини, културе микроорганизама (осим квасца) и слични производи:		
	- Производи који се састоје од два или више састојака, помијешани за терапеутску или профилактичку употребу или не помијешани производи за ове сврхе, паковани у одмјерене дозе или у облике или паковани за малопродају	Производња од материјала из било којег тарифног броја, укључујући друге материјале из тарифног броја 3002. Међутим, материјали истог описа као производ, могу се користити под условом да њихова укупна вриједност не прелази 20% цијене производа fco фабрика	
	- Остало		
	- - Људска крв	Производња од материјала из било којег тарифног броја, укључујући друге материјале из тарифног броја 3002. Међутим, материјали истог описа као производ могу се користити под условом да њихова укупна вриједност не прелази 20% цијене производа fco	

¹За специјалне услове у вези са "специфичним процесима" види Уводне напомене 7.1 и 7.3

	- - Животињска крв припремљена за терапеутску или профилактичку употребу	фабрика Производња од материјала из било којег тарифног броја, укључујући друге материјале из тарифног броја 3002. Међутим, материјали истог описа као производ могу се користити под условом да њихова укупна вриједност не прелази 20% цијене производа fco фабрика	
	- Фракције крви осим антисерума, хемоглобина, глобулина од крви и серум-глобулина	Производња од материјала из било којег тарифног броја, укључујући друге материјале из тарифног броја 3002. Међутим, материјали истог описа као производ могу се користити под условом да њихова укупна вриједност не прелази 20% цијене производа fco фабрика	
	- - Хемоглобин, глобулини од крви и серум-глобулини	Производња од материјала из било којег тарифног броја, укључујући друге материјале из тарифног броја 3002. Међутим, материјали истог описа као производ могу се користити под условом да њихова укупна вриједност не прелази 20% цијене производа fco фабрика	
	- - Остало	Производња од материјала из било којег тарифног броја, укључујући друге материјале из тарифног броја 3002. Међутим, материјали истог описа као производ могу се користити под условом да њихова укупна вриједност не прелази 20% цијене производа fco фабрика	
3003 и 3004	Лијекови (осим производа из тарифног броја 3002, 3005 или 3006):		
	- добијени из амикацина из тарифног броја 2941	Производња од материјала из истог тарифног броја, осим броја производа. Међутим, материјали из тарифних бројева 3003 или 3004 могу бити употријебљени под условом да њихова укупна вриједност не прелази 20% цијене производа fco фабрика	
	- остало	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа. Међутим, материјали из тарифних бројева 3003 или 3004 могу бити употријебљени под условом да њихова укупна вриједност не прелази 20% цијене производа fco фабрика, и - у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
ex 3006	- Фармацеутски отпаци наведени у напомени 4(к) у овом Поглављу	Поријекло производа у његовој оригиналној класификацији се неће мијењати	
	- Стерилне хируршке или зубарске пријанајуће запреке (баријере), апсорцијске или не		
	- направљене од пластике	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала из Поглавља 39 не прелази 20% цијене производа fco фабрика производа	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 25% цијене производа fco фабрика
	- направљене од тканине	Производња од: - природних влакана - вјештачких или синтетичких резаних влакана, негребених или нечешљаних или друкчије припремљених за предење, или - хемијских материјала или текстилне пулпе	
	- Справе које се користе за остомију	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
ex Поглавље 31	Ђубрива, осим:	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа. Међутим, материјали из истог тарифног броја као производ, могу се користити под условом да њихова укупна вриједност не прелази 20% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика
ex 3105	Минерална или хемијска ђубрива која садрже два или три ђубрива елемента: азот, фосфор и калијум; остала гнојива; производи из овог Поглавља у облику таблета или у сличним облицима, или паковањима до 10 кг бруто масе, осим: - натријум-нитрата - калцијум-цианомида - калијум-сулфата - магнезијум-калијум-сулфата	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа. Међутим, материјали из истог тарифног броја као производ могу се користити под условом да њихова укупна вриједност не прелази 20% цијене производа fco фабрика, и - у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика

ex Поглавље 32	Екстракти за штавање или бојење; танини и њихови деривати; боје, пигменти и друге материје за бојење; припремљена премазна средства и лакови; китови и друге масе за заптивање; штампарске боје и мастила; осим:	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа. Међутим, материјали из истог тарифног броја могу се користити под условом да њихова укупна вриједност не прелази 20% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика
ex 3201	Танини и њихове соли, естери, етери и остали деривати	Производња од екстракта танина биљног поријекла	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика
3205	Лак боје; препарати на основи лак боја наведено у Напомени 3 уз ово Поглавље (1)	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим тарифних бројева 3203, 3204 и 3205. Међутим, материјали из тарифног броја 3205 могу се користити под условом да њихова укупна вриједност не прелази 20% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика
ex Поглавље 33	Етерична уља и резиноиди; парфимеријски, козметички или тоалетни производи; осим:	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа. Међутим, материјали из истог тарифног броја као производ могу се користити под условом да њихова укупна вриједност не прелази 20% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика
3301	Етерична уља (без терпентина или с терпентином), укључујући тзв. конкретне и абсоуте; резиноиди; екстраховане уљане смоле; концентрати етеричних уља у мастима, неетеричним уљима, восковима или сличном, добијени екстракцијом етеричних уља помоћу масти или мацерацијом, споредни терпенски производи добијени детерпенацијом етеричних уља; водени дестилати и воденог раствора етеричних уља	Производња од материјала из било којег тарифног броја, укључујући материјале различите „групе“ (2) овог тарифног броја. Међутим, материјали из исте групе могу се користити, под условом да њихова укупна вриједност не прелази 20% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика
ex Поглавље 34	Сапун, органска површински активна средства, препарати за прање, препарати за подмазивање, вјештачки воскови, припремљени воскови, додаци за полирање или чишћење, свијеће и слични производи, пасте за моделирање, „зубарски воскови“ те зубарски додаци на бази гипса, осим:	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа. Међутим, материјали из истог тарифног броја као производ могу се користити под условом да њихова укупна вриједност не прелази 20% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика
ex 3403	Средства за подмазивање која садрже по маси мање од 70% нафтних уља или уља добијених од битуменозних минерала	Радње рафинисања и/или једног или више специфичних процеса (3) или друге радње у којима су сви употребљени материјали разврстани унутар тарифног броја различитог од броја производа. Међутим, материјали из истог тарифног броја као производ могу се користити под условом да њихова укупна вриједност не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
3404	Вјештачки воскови и припремљени воскови:		
	- на бази парафина, нафтних воскова, воскова добијених од битуменозних минерала, стиснутог парафина или парафина с одстрањеним уљем	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа. Међутим, материјали из истог тарифног броја као производ могу се користити под условом да њихова укупна вриједност не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
	- остало	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим: - водених уља која имају својства воскова из тарифног броја 1516,	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика
		- хемијски неодређене масне киселине или индустријски масни алкохоли који имају својства воскова из тарифног броја 3823, и	
		- материјали из тарифног броја 3404	
		Међутим, ови материјали се могу употребити под условом да њихова укупна вриједност не прелази 20%	

¹Напомена 3 уз Поглавље 32 одређује да су ови овдје укључени препарати за бојење било каквог материјала, односно који су намијењени као састојак у производњи средстава за бојење, под условом да нису уврштени у неки други тарифни број у Поглављу 32.

²„Група“ подразумијева било који дио тарифног броја одвојен од осталог полуколониом.

³За специјалне услове у вези са „специфичним процесима“ види Уводне напомене 7.1 и 7.3

ex Поглавље 35	Бјеланчевинасте материје; модификовани скробови; љепила; ензими; осим:	цијене производа fco фабрика Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа. Међутим, материјали из истог тарифног броја као производ могу се користити под условом да њихова укупна вриједност не прелази 20% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика
3505	Декстрини и остали модификовани скробови (нпр. прежелатинирани и естерификовани скробови); љепила од скроба, или декстрина или других модификованих скробова: - Скробни етери и естери	Производња од материјала из било којег тарифног броја, укључујући и друге материјале из тарифног броја 3505	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика
	- Остали	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим оних из тарифног броја 1108	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика
ex 3507	Припремљени ензими неспоменути и необухваћени на другом мјесту	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
Поглавље 36	Експлозивни; пиротехнички производи; шибице; пирофорне смјесе; одређени запаљиви додаци	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа. Међутим, материјали из истог тарифног броја као производ могу се користити под условом да њихова укупна вриједност не прелази 20% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика
ex Поглавље 37	Фотографски или кинематографски производи; осим:	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа. Међутим, материјали из истог тарифног броја као производ могу се користити под условом да њихова укупна вриједност не прелази 20% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика
3701	Фотографске плоче и равни филмови, осјетљиви на свјетлост, неосвијетљени, од било којег материјала осим од папира, картона или текстила; равни филмови за тренутну фотографију, осјетљиви на свјетлост, неосвијетљени, у касетама или без касета: - Филм за тренутну колор фотографију, у касетама	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим оних из тарифних бројева 3701 или 3702. Међутим, материјали из тарифног броја 3702 могу се користити под условом да њихова укупна вриједност не прелази 30% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика
	- Остали	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим оних из тарифних бројева 3701 или 3702. Међутим, материјали из тарифних бројева 3701 и 3702 могу се користити под условом да њихова укупна вриједност не прелази 20% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика
3702	Фотографски филмови у ролнама, осјетљиви на свјетлост, неосвијетљени, од било ког материјала осим од папира, картона или текстила; филмови у ролнама за тренутне (брзе) фотографије, осјетљиви на свјетлост, неосвијетљени	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим оних из тарифних бројева 3701 и 3702.	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика
3704	Фотографске плоче, филмови, папир, картон и текстил, освијетљени али неразвијени	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим оних из тарифних бројева 3701 до 3704	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика
ex Поглавље 38	Разни хемијски производи; осим:	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа. Међутим, материјали из истог тарифног броја као производ могу се користити под условом да њихова укупна вриједност не прелази 20% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика
ex 3801	- Колоидни графит у раствору уља и полуколоидни графит; карбонска паста за	Производња у којој вриједност употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco	

	електроде	фабрика	
	- Графит у облику пасте, гдје мјешавина графита и минералних уља учествује у више од 30% масе	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала из тарифног броја 3403 не прелази 20% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика
ex 3803	Рафинисано тал-уље	Рафинисање сировог тал-уља	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика
ex 3805	Алкохоли сулфатног терпентина, пречишћени	Прочишћавање дестилацијом или рафинисањем сирових алкохола од сулфатног терпентина	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика
ex 3806	Смолни естери	Производња од смолних киселина	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика
ex 3807	Катран од дрвета (смола дрвног катрана)	Дестилација дрвног катрана	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика
3808	Инсектициди, родентициди, фунгициди, хербициди, средства против клијања и средства за регулсање раста биљака, дезинфектанти и слични производи, припремљени у облицима или паковани за продају на мало или као препарати или производи (нпр. посумпорене траке, фитиљи, свијеће и папири за убијање мува)	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
3809	Средства за дорату, носачи боја, средства за убрзавање бојења или фиксирање боје и други производи и препарати (нпр. средства за апретуру и нагрзање), која се употребљавају у текстилној, папирној, кожарској или сличним индустријама, неспоменути и необухваћена на другом мјесту	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
3810	Препарати за декапирање металних површина; топитељи и други помоћни препарати за лемљење и заваривање; прашци и пасте за лемљење и заваривање; које се састоје од метала и других материјала; додаци који се употребљавају као језгре или облоге за електроде или шипке за заваривање	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
3811	Препарати против детонације, препарати за спречавање оксидације, за спречавање таложења смоле, побољшивачи вискозитета, препарати за спречавање корозије и други припремљени адитиви за минерална уља (укључујући бензин) или за друге течности које се употребљавају у исте сврхе као минерална уља:		
	- Припремљени препарати за уље за подмазивање што садрже нафтна уља или уља добијена од битуменозних минерала	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала из тарифног броја 3811 не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
	- Остали	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
3812	Припремљени убрзивачи вулканизације; сложени пластификатори за гуму или пластику, неспоменути и необухваћени на другом мјесту; препарати за спречавање оксидације и други сложени стабилизатори за гуму или пластику	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
3813	Препарати и пуњења за уређаје за гашење пожара; напуњене гранате за гашење	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco	

	пожара	фабрика	
3814	Сложени органски растварачи и разређивачи, неспоменути нити обухваћени на другом мјесту; средства припремљена за скидање премазаних средстава или лакова	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
3818	Хемијски елементи допирани за употребу у електроници, у облику дискова, плочица или сличних облика; хемијски спојеви допирани за употребу у електроници	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
3819	Течности за хидрауличне кочице и остале припремљене течности за хидрауличну трансмисију, које не садрже или садрже мање од 70% по маси, нафтних уља, или уља добијених од битуменозних минерала	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
3820	Препарати против смрзавања и припремљене течности за одлеђивање	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
ex 3821	Припремљене подлоге за одржавање микроорганизама (укључујући вирусе и слично) или биљних, хуманих или животињских ћелија	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
3822	Дијагностички или лабораторијски реагенси на подлози, припремљени дијагностички или лабораторијски реагенси на подлози или не, осим оних из тарифног броја 3002 или 3006; испитани материјали	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
3823	Индустријске монокарбонске масне киселине; кисела уља од рафинације, индустријски масни алкохоли:		
	- Индустријске монокарбонске масне киселине; кисела уља од рафинације	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа.	
	- Индустријски масни алкохоли	Производња од материјала из било којег тарифног броја укључујући друге материјале из тарифног броја 3823	
3824	Припремљена везивна средства за љевачке калупе или љевачке језгре; хемијски производи и препарати хемијске или сродних индустрија (укључујући и оне који се састоје од мјешавина природних производа), неспоменути нити обухваћени на другом мјесту:		
	- Сљедеће из овог тарифног броја: - - Припремљена везивна средства за љевачке калупе или љевачке језгре од природних смолних производа - - Нафтenske киселине, њихове соли нераствориве у води и њихови естери - - Сорбитол осим оног из тарифног броја 2905 - - Сулфонат нафте, осим сулфоната нафте алкалних метала, амонијака или етанолмина или тиофенизиране сулфонске киселине уља добијених од битуменозних минерала, и њихове соли - - Измјењивачи иона - - Сушачи вакуумских цијеву - - Алканизовани жељезни оксиди за пречишћавање плина - - Текући амонијски плин и потрошни оксид произведен у пречишћавању угљеног плина - - Сулфонафтне киселине и њихове соли нетопиве у води, те њихови естери - - Fusel-уље и Dipfel уље - - Мјешавине соли што садрже разне аноне - - Желатинасте пасте за графичке репродукције, са или без папирне или текстилне подлоге	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа. Међутим, материјали из истог тарифног броја као производ могу се користити под условом да њихова укупна вриједност не прелази 20% цијене производа fco творница	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика
	- Остало	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
3901 до 3915	Пластичне масе у примарним облицима, отпацци, струготине и остаци пластичних маса; осим производа из тарифних бројева ex 3907 и 3912 за које важе правила у		

	наставку: - Производи адитивске хомополимеризације у којима један мономер учествује с више од 99% у тежини у укупном саставу полимера	Производња у којој: - вриједност свих употребљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика, и - у оквиру горњег ограничења, вриједност свих употребљених материјала из Поглавља 39 не прелази 20% цијене производа fco фабрика (1)	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 25% цијене производа fco фабрика
	- Остало	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала из Поглавља 39 не прелази 20% цијене производа fco фабрика (2)	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 25% цијене производа fco фабрика
ex 3907	Кополимери од поликарбоната и акрилонитрил-бутадиен-стурене кополимера (ABS)	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа. Међутим, материјали из истог тарифног броја као производ могу се користити под условом да њихова укупна вриједност не прелази 50% цијене производа fco фабрика (3)	
	- Полиестер	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала из Поглавља 39 не прелази 20% цијене производа fco фабрика и/или производња од поликарбонат тетраброма (бисфенол А)	
3912	Целулоза и њени хемијски деривати, неспоменути или необухваћени на другом мјесту, у примарним облицима	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала из истог тарифног броја као производ не прелази 20% цијене производа fco фабрика	
3916 до 3921	Полупроизводи и производи од пластичних маса; осим производа из ex 3916, ex 3917, ex 3920 и ex 3921 за које вриједи следећа правила:		
	- Равни производи, боље обрађени него само површински или разрезани друкчије него четвртасто (укључујући правоугаоно); остали производи обрађени боље него само површински	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала из Поглавља 39 не прелази 50% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 25% цијене производа fco фабрика
	- Остало:		
	- Производи адитивске хомополимеризације у којима један мономер учествује с више од 99% у тежини у укупном саставу полимера	Производња у којој: - вриједност свих употребљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика, и - у оквиру горњег ограничења, вриједност свих употребљених материјала из Поглавља 39 не прелази 20% цијене производа fco фабрика (4)	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 25% цијене производа fco фабрика
	- - Остало	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала из Поглавља 39 не прелази 20% цијене производа fco фабрика (5)	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 25% цијене производа fco фабрика
ex 3916 и ex 3917	Профили и цијеви	Производња у којој: - вриједност свих употребљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика, и - у оквиру горњег ограничења, вриједност свих употребљених материјала из истог тарифног броја као производ, не прелази 20% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 25% цијене производа fco фабрика
ex 3920	- Плоче или превлаке мономера	Производња од термопластичне дјелимичне соли која је кополимер етилена и метакриличне киселине, дјелимично неутрализоване металним ионима, у првом реду цинка и натријумс	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 25% цијене производа fco фабрика
	- Листови регенерисане целулозе, полиамида или полиетилена	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала из истог тарифног броја као производ не прелази 20% цијене производа fco фабрика	
ex 3921	Фолције од пластичних маса, металлизоване	Производња од јако прозирне полиестерске фолције	Производња у којој

¹У случају производа сачињених од материјала разврстаних у тарифне бројеве 3901 до 3906 и од материјала разврстаних у тарифне бројеве 3907 до 3911, ово ограничење односи се само на ону групу материјала која по тежини превађава у производу.

²У случају производа сачињених од материјала разврстаних у тарифне бројеве 3901 до 3906 и од материјала разврстаних у тарифне бројеве 3907 до 3911, ово ограничење односи се само на ону групу материјала која по тежини превађава у производу.

³У случају производа сачињених од материјала разврстаних у тарифне бројеве 3901 до 3906 и од материјала разврстаних у тарифне бројеве 3907 до 3911, ово ограничење односи се само на ону групу материјала која по тежини превађава у производу.

⁴У случају производа сачињених од материјала разврстаних у тарифне бројеве 3901 до 3906 и од материјала разврстаних у тарифне бројеве 3907 до 3911, ово ограничење односи се само на ону групу материјала која по тежини превађава у производу..

⁵У случају производа сачињених од материјала разврстаних у тарифне бројеве 3901 до 3906 и од материјала разврстаних у тарифне бројеве 3907 до 3911, ово ограничење односи се само на ону групу материјала која по тежини превађава у производу.

		дебљине мање од 23 микрона (1)	вриједност свих употребљених материјала не прелази 25% цијене производа фабрика
3922 до 3926	Производи од пластичних маса	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 50% цијене производа фабрика	
ex Поглавље 40	Каучук и производи од каучука и гуме, осим:	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
ex 4001	Ламиниране плоче или креп гума за потплате	Ламинирање листова природног каучука	
4005	- Мјешавине каучука, невулканизирани, у примарним облицима или у облику плоча, листова или трака	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала, осим природне гуме, не прелази 50% цијене производа фабрика	
4012	Протектиране или употребљаване спољне пнеуматске гуме; пуне гуме и гуме са зрачним коморама, протектори и штитници од гуме:		
	- Протектиране гуме, пуне гуме и гуме са ваздушним коморама, од гуме	Протектирање употребљаваних гума	
	- Остало	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим оних из тарифних бројева 4011 или 4012	
ex 4017	Производи од тврде гуме	Производња од тврде гуме	
ex Поглавље 41	Сирова крупна и ситна кожа (осим крзна) и штављена кожа, осим:	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
ex 4102	Сирова овчја или јагњећа кожа, без вуне	Стругање овчјих и јагњећих кожа с вуном	
4104 до 4106	Штављена или очишћена крупна и ситна кожа, без вуне или длаке, сјечена или несјечена, али даље неприпремљена	Поновно штављење кожа или производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
4107, 4112 и 4113	Кожа даље обрађена након штављења или чишћења, укључујући сушену кожу, без вуне, сјечену или несјечену, осим коже из тарифног броја 4114	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим тарифних бројева 4104 до 4113	
ex 4114	Лакована кожа и лакована слојевита кожа; металована кожа	Производња од материјала из тарифних бројева 4104 до 4106, 4107, 4112 или 4113 под условом да њихова укупна вриједност не прелази 50% цијене производа фабрика	
Поглавље 42	Производи од коже; седларски и каишарски производи; предмети за путовање, ручне торбе и слични спремници; производи од животињских цријева (осим од дудовог свилца)	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
ex Поглавље 43	Природно и вјештачко крзно; производи од крзна, осим:	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
ex 4302	Штављена или обрађена крзна, састављена:		
	- Напе, четворине и слични облици	Бијељење или бојење, уз то резање или састављање штављених или обрађених кожица крзна	
	- Остало	Производња од штављених или обрађених несастављених кожица крзна	
4303	Одјећа, прибор за одјећу и остали производи од крзна	Производња од штављених или обрађених кожица крзна несастављених из тарифног броја 4302	
ex Поглавље 44	Дрво и дрвни производи, дрвени угалј, осим:	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
ex 4403	Дрво, грубо, четвртасто тесано	Производња од грубо обрађеног дрвета, с кором или без коре или окресаног	
ex 4407	Дрво обрађено по дужини резањем, глодањем или сјечењем или љуштењем, равно брушено или зупчасто спојено, дебљине веће од 6 мм	Блањање, брушење или зупчасто спајање	
ex 4408	Листови фурнира и листови за шперплоче дебљине до 6 мм, спојени, и друго дрво пиљено по дужини, сјечено ножем или љуштено, дебљине до 6 мм, равњано, брушено или зупчасто спојено	Спајање, блањање, брушење или зупчасто спајање	
ex 4409	Дрво профилирано по дужини било којег руба, крајева или лица, брушено или зупчасто спојено:		
	- Брушено или зупчасто спојено	Брушење или зупчасто спајање	
	- Рубне летвице и вијенци	Прерада у облик рубних летвица и вијенаца	
ex 4410 до ex 4413	Рубне летвице и вијенци од дрвета за покућство, оквире, за унутрашњу	Прерада у облик рубних летвица и вијенаца	

¹Сљедеће фолије сматрају се јако прозирним: фолије чије се оптичко димљење мјери према ASTM-D 1003-16 Gardner Hazemeter (тј. Hazefactor), мањи је од 2 %.

	декорацију		
ex 4415	Дрвени сандуци, кутије, гајбе, бубњевци и слична паковања, од дрвета	Производња од дасака, нерезаних у било којим величинама	
ex 4416	Дрвене бачве, бурад, каце, ведре и други бачварски производи и дијелови, од дрвета	Производња од дуга, пиљених или непиљених на двије главне стране, али не друкчије обрађених	
ex 4418	- Грађевинска столарија и грађа од дрвета	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа. Међутим, могу се користити целулозне даске од дрвета, шиндра и „шејл“	
	- Рубне летвице и вијенци	Прерада у облику рубних летвица и вијенаца	
ex 4421	Дрво обрађено за шибнице; дрвене заковице за ципеле	Производња од дрвета из било којег тарифног броја, осим обрађеног дрвета из тарифног броја 4409	
ex Поглавље 45	Плуте и производи од плута; осим:	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
4503	Производи од природног плута	Производња од плута из тарифног броја 4501	
Поглавље 46	Производи од сламе, еспарта или од осталих материјала за плетарство; кошарачки и корпарски производи	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
Поглавље 47	Дрвна целулоза или целулоза од осталих влакнастих целулозних материјала; папир или картон (остаци и отпацци) намијењени поновној преради	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
ex Поглавље 48	Папир и картон, производи од папирне масе, папира или од картона; осим:	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
ex 4811	Папир и картон, намотан, са цртама или коцкама	Производња од материјала за израду папира из Поглавља 47	
4816	Карбон-папир, самокопирајући папир и други папир за копирање или преносење (осим оних из тарифног броја 4809), матрице за умножавање и offset - плоче, од папира, у кутијама или без кутија	Производња од материјала за израду папира из Поглавља 47	
4817	Поштанске омотнице, писма омотнице, дописнице и карте за дописивање, без слике, од папира или картона; сетови за дописивање у кутијама, врећницама и сличним паковањима, од папира или картона	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, и - у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
ex 4818	Тоалетни папир	Производња од материјала за производњу папира из Поглавља 47	
ex 4819	Кутије, вреће и врећнице и други spremници за паковање од папира, картона, целулозне вате или листовца или трака од целулозних влакана	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, и - у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
ex 4820	Блокови листовног папира	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
ex 4823	Остали папир, картон, целулозна вата те листови и траке од целулозних влакана, сјечени у одређене величине или облике	Производња од материјала за производњу папира из Поглавља 47	
ex Поглавље 49	Штампане књиге, новине, слике и остали производи графичке индустрије; рукописи, кудани текстови и нацрти; осим:	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
4909	Поштанске разгледнице; честитке и карте које имају личне поруке, штампане, илустроване или неилустроване, са или без поштанских омотница или украса	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим оних из тарифних бројева 4909 и 4911	
4910	Календари свих врста, штампани, укључујући и календарске блокове:		
	- „Вјечни“ календари или календари с промјењивим листовима на подлози што није ни папир ни картон	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, и - у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
	- Остало	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим оних из тарифних бројева 4909 и 4911	
ex Поглавље 50	Свила; осим:	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
ex 5003	Свилени отпацци (укључујући чахуре неприкладне за одмотавање, отпатке предива и рашчупане текстилне материјале), гребани или чешљани	Гребање или чешљање свилених отпадака	
5004 до ex 5006	Свилено предиво и предиво од свилених отпадака	Производња од (1): - сирове свиле или отпадака свиле, гребаних или чешљаних или на други начин припремљених за	

¹За специјалне услове у вези с производима израђеним од мјешавина текстилних материјала, видјети Уводну напомену 5.

		<p>предење, - осталих природних влакна, негребених или нечесљаних или на други начин припремљених за предење, - хемијских материјала или текстилне пулпе, или - материјала за производњу папира</p>	
5007	Тканине од свиле или свилених отпадака:		
	- које садрже гумене нити	Производња од једнонитног предива (1)	
	- остало	Производња од (2):	
		<p>- кокосовог предива - природних влакана - синтетичког или вјештачког резаног влакна, ни гребаног ни чешљаног ни друкчије припремљеног за предење, - хемијских материјала или текстилне пулпе, или - папира или</p>	
		штампа с најмање двије радње обраде или завршне обраде (нпр. прање, бијељење, мерцеризација, термофиксација, чупављење, цијеђење, обрада за отпорност на скупљање, трајна дорада, декатирање, импрегнација, крпање и апретура), под условом да вриједност употријебљених тканина без штампе не прелази 47,5% цијене производа fco фабрика	
ex Поглавље 51	Вуна, фина или груба животињска длака; предиво и тканине од коњске длаке; осим:	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
5106 до 5110	Предиво од вуне, fine или грубе животињске длаке или коњске длаке	Производња од (3):	
		<p>- сирове свиле или отпадака свиле, гребаних или чешљаних или на други начин припремљених за предење, - природних влакана, негребених или нечесљаних или на други начин припремљених за предење, - хемијских материјала или текстилне пулпе, или - материјала за производњу папира</p>	
5111 до 5113	Тканине од вуне, fine или грубе животињске длаке или од коњске длаке:		
	- које садрже гумене нити	Производња од једнонитног предива (4)	
	- остало	Производња од (5):	
		<p>- кокосовог предива - природних влакана - синтетичког или вјештачког резаног влакна, ни гребаног ни чешљаног ни друкчије припремљеног за предење, - хемијских материјала или текстилне пулпе, или - папира или</p>	
		штампа с најмање двије радње обраде или завршне обраде (нпр. прање, бијељење, мерцеризација, термофиксација, чупављење, цијеђење, обрада за отпорност на скупљање, трајна дорада, декатирање, импрегнација, крпање и апретура), под условом да вриједност употријебљених тканина без штампе не прелази 47,5% цијене производа fco фабрика	
ex Поглавље 52	Памук; осим:	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
5204 до 5207	Памучно предиво и конач	Производња од (6):	
		<p>- сирове свиле или отпадака свиле, гребаних или чешљаних или на други начин припремљених за предење, - природних влакана, негребених или нечесљаних или на други начин припремљених за предење, - хемијских материјала или текстилне пулпе, или - материјала за производњу папира</p>	
5208 до 5212	Памучне тканине:		
	- које садрже гумене нити	Производња од једнонитног предива (7)	
	- остало	Производња од (8):	
		- кокосовог предива	

¹За специјалне услове у вези с производима израђеним од мјешавина текстилних материјала, видјети Уводну напомену 5.

²За специјалне услове у вези с производима израђеним од мјешавина текстилних материјала, видјети Уводну напомену 5.

³За специјалне услове у вези с производима израђеним од мјешавина текстилних материјала, видјети Уводну напомену 5.

⁴За специјалне услове у вези с производима израђеним од мјешавина текстилних материјала, видјети Уводну напомену 5.

⁵За специјалне услове у вези с производима израђеним од мјешавина текстилних материјала, видјети Уводну напомену 5.

⁶За специјалне услове у вези с производима израђеним од мјешавина текстилних материјала, видјети Уводну напомену 5.

⁷За специјалне услове у вези с производима израђеним од мјешавина текстилних материјала, видјети Уводну напомену 5.

⁸За специјалне услове у вези с производима израђеним од мјешавина текстилних материјала, видјети Уводну напомену 5.

		- природних влакана - синтетичког или вјештачког резаног влакна, ни гребаног ни чешљаног ни друкчије припремљеног за предење, - хемијских материјала или текстилне пулле, или - папира или	
		штампа с најмање двије радње обраде или завршне обраде (нпр. прање, бијељење, мерцеризација, термофиксација, чупављење, цијеђење, обрада за отпорност на скупљање, трајна дорада, декатирање, импрегнација, крпање и апретура), под условом да вриједност употријебљених тканина без штампе не прелази 47,5% цијене производа fco фабрика	
ex Поглавље 53	Остала биљна текстилна влакна; предива од папира и тканине од предива од папира; осим:	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
5306 до 5308	Предиво од других биљних текстилних влакана, предиво од папира	Производња од (1): - сирове свиле или отпадака свиле, гребаних или чешљаних или на други начин припремљених за предење, - природних влакана, негребаних или нечешљаних или на други начин припремљених за предење, - хемијских материјала или текстилне пулле, или - материјала за производњу папира	
5309 до 5311	Тканина од осталих биљних текстилних влакана; тканина од папирних влакана:		
	- која садржи гумене нити	Производња од једнонитног предива (2)	
	- остало	Производња (3): - кокосовог предива - јутеног предивог - природних влакана - синтетичког или вјештачког резаног влакна, ни гребаног ни чешљаног ни друкчије припремљеног за предење, - хемијских материјала или текстилне пулле, или - папира или	
		штампа с најмање двије радње обраде или завршне обраде (нпр. прање, бијељење, мерцеризација, термофиксација, чупављење, цијеђење, обрада за отпорност на скупљање, трајна дорада, обогаћивање, импрегнација, крпање и апретура), под условом да вриједност употријебљених тканина без штампе не прелази 47,5% цијене производа fco фабрика	
5401 до 5406	Предиво, монофиламенти и конач од вјештачких или синтетичких филамената	Производња од (4): - сирове свиле или отпадака свиле, гребаних или чешљаних или на други начин припремљених за предење, - природних влакана, негребаних или нечешљаних или на други начин припремљених за предење, - хемијских материјала или текстилне пулле, или - материјала за производњу папира	
5407 и 5408	Тканине од вјештачког или синтетичког филамент предива:		
	- које садрже гумене нити	Производња од једнонитног предива (5)	
	- остало	Производња од (6): - кокосовог предива - природних влакана - синтетичког или вјештачког резаног влакна, ни гребаног ни чешљаног ни друкчије припремљеног за предење, - хемијских материјала или текстилне пулле, или - папира или	
		штампа с најмање двије радње обраде или завршне обраде (нпр. прање, бијељење, мерцеризација, термофиксација, чупављење, цијеђење, обрада за отпорност на скупљање, трајна дорада, обогаћивање, импрегнација, крпање и апретура), под условом да	

¹За специјалне услове у вези с производима израђеним од мјешавина текстилних материјала, видјети Уводну напомену 5.

²За специјалне услове у вези с производима израђеним од мјешавина текстилних материјала, видјети Уводну напомену 5.

³За специјалне услове у вези с производима израђеним од мјешавина текстилних материјала, видјети Уводну напомену 5.

⁴За специјалне услове у вези с производима израђеним од мјешавина текстилних материјала, видјети Уводну напомену 5.

⁵За специјалне услове у вези с производима израђеним од мјешавина текстилних материјала, видјети Уводну напомену 5.

⁶За специјалне услове у вези с производима израђеним од мјешавина текстилних материјала, видјети Уводну напомену 5.

		вриједност употребљених тканина без штампе не прелази 47,5% цијене производа fco фабрика	
5501 до 5507	Вјештачка или синтетичка резана влакна	Производња од хемијских материјала или текстилне пулпе	
5508 до 5511	Предиво и конач за шивање од вјештачких или синтетичких резаних влакана	Производња од (1): - сирове свиле или отпадака свиле, гребаних или чешљаних или на други начин припремљених за предење, - природних влакана, негребаних или нечешљаних или на други начин припремљених за предење, - хемијских материјала или текстилне пулпе, или - материјала за производњу папира	
5512 до 5516	Тканина од вјештачких или синтетичких резаних влакана: - која садржи гумене нити - остало	Производња од једнонитног предива (2) Производња од (3): - кокосовог предива - природних влакана - синтетичког или вјештачког резаног влакна, ни гребаног ни чешљаног ни друкчије припремљеног за предење, - хемијских материјала или текстилне пулпе, или - папира	
		или штампа с најмање двије радње обраде или завршне обраде (нпр. прање, бијељење, мерцеризација, термофиксација, чупављење, цијеђење, обрада за отпорност на скупљање, трајна дорада, обогаћивање, импрегнација, крпање и апретура), под условом да вриједност употребљених тканина без штампе не прелази 47,5% цијене производа fco фабрика	
ex Поглавље 56	Вата, филц и неткани материјал; специјално предиво; конопци, ужад, конопци и каблови и производи од њих; осим:	Производња од (4): - кокосовог предива, - природних влакана - хемијских материјала или текстилне пулпе, или - материјала за производњу папира	
5602	Филц, импрегниран или неимпрегниран, премазан, превучен или ламиниран: - Иглани филц	Производња од (5): - природних влакана, или - хемијских материјала или текстилне пулпе Међутим:	
		- предиво од полипропиленског влакна из тарифног броја 5402, - резано полипропиленско влакно из тарифног броја 5503 или 5506, или - филамент кучине од полипропиленског влакна из тарифног броја 5501, код којих је у свим примјерима учешће сваког монофиламента или влакна мање од 9 децитекса могу се употребити под условом да њихова укупна вриједност не прелази 40% цијене производа fco фабрика	
	- Остало	Производња од (6): - природних влакана - резаних влакана добијених од казеина, или - хемијских материјала или текстилне пулпе	
5604	Нит и корд од гуме, прекривени текстилним материјалом; текстилно предиво, траке и слично из тарифног броја 5404 и 5405, импрегнирани, превучени, премазани, обложени гумом или пластичном масом: - Нит и корд од гуме, прекривени текстилним материјалом - Остало	Производња од гумених нити или језгри, непрекривених текстилним материјалом Производња од (7): - природних влакана, негребаних или нечешљаних или на други начин обрађених за предење, - хемијских материјала или текстилне пулпе, или	

¹За специјалне услове у вези с производима израђеним од мјешавина текстилних материјала, видјети Уводну напомену 5.

²За специјалне услове у вези с производима израђеним од мјешавина текстилних материјала, видјети Уводну напомену 5.

³За специјалне услове у вези с производима израђеним од мјешавина текстилних материјала, видјети Уводну напомену 5.

⁴За специјалне услове у вези с производима израђеним од мјешавина текстилних материјала, видјети Уводну напомену 5.

⁵За специјалне услове у вези с производима израђеним од мјешавина текстилних материјала, видјети Уводну напомену 5.

⁶За специјалне услове у вези с производима израђеним од мјешавина текстилних материјала, видјети Уводну напомену 5.

⁷За специјалне услове у вези с производима израђеним од мјешавина текстилних материјала, видјети Уводну напомену 5.

5605	Метализовано предиво, укључујући обавијено предиво, која се састоји од текстилног предиво, или трака или сличног из тарифног броја 5404 или 5405, комбиновано с металом у облику нити, трака или праха, или прекривених металом	- материјала за производњу папира Производња од (1): - природних влакана - синтетичког или вјештачког влакна, негребаног или нечешљаног или на други начин обрађеног за предење, - хемијских материјала или текстилне пулле, или - материјала за производњу папира	
5606	Обавијено предиво, обавијене траке и слични облици из тарифног броја 5404 или 5405, (осим оних из тарифног броја 5605 и обавијеног предива од коњских длака); жанила предиво (укључујући флокирано жанила предиво); ефектно предиво	Производња од (2): - природних влакана - синтетичког или вјештачког резаног влакна, негребаног или нечешљаног или на други начин обрађеног за предење, - хемијских материјала или текстилне пулле, или - материјала за производњу папира	
Поглавље 57	Теписи и други текстилни подни покривачи: - од игланог филца	Производња од (3): - природних влакана, или - хемијских материјала или текстилне пулле Међутим:	
		- предиво од полипропиленског влакна из тарифног броја 5402, - полипропиленско влакно из тарифног броја 5503 или 5506, или - филамент кучине од полипропиленског влакна из тарифног броја 5501, код којих је у свим примјерима учешће сваког монофиламента или влакна мањи од 9 децитекса, могу се употријевити под условом да њихова укупна вриједност не прелази 40% цијене производа фабрика. Тканине од јуте смију се користити као подлога	
	- од осталог филца	Производња од (4): - природних влакана, негребних или нечешљаних или на други начин обрађених за предење, или - хемијских материјала или текстилне пулле	
	- Остало	Производња од (5): - кокосовог предива или јута предива, - предива од синтетичких или вјештачких филамената, - природних влакана, или - синтетичког или вјештачког резаног влакна негребаног или нечешљаног или на други начин обрађеног за предење Тканине од јуте смију се користити као подлога	
ех Поглавље 58	Специјалне тканине; тафтинг тканине; чипке; таписерије; позаментерија; вез; осим: - комбиноване са гуменим нитима	Производња од једнонитног предива (6)	
	- остало	Производња од (7): - природних влакана - синтетичког или вјештачког резаног влакна, негребаног или нечешљаног или на други начин обрађеног за предење, или - хемијских материјала или текстилне пулле или	
		штампа с најмање двије радње обраде или завршне обраде (нпр. прање, бијељење, мерцеризација, термофиксација, чупављење, цијеђење, обрада за отпорност на скуљање, трајна дорада, декатирање, импрегнација, крпање и апретура), под условом да вриједност употријебљених тканина без штампе не прелази 47,5% цијене производа фабрика	
5805	Таписерије ручно ткане, врста Gobelins, Flanders, Aubusson, Beauvais и слично и таписерије рађене иглом (нпр. ситним бодом и унакрсним бодом), конфекционирани или не	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
5810	Вез у метражи, у тракама или мотивима	Производња: - од материјала из било којег тарифног, осим броја	

¹За специјалне услове у вези с производима израђеним од мјешавина текстилних материјала, видјети Уводну напомену 5.

²За специјалне услове у вези с производима израђеним од мјешавина текстилних материјала, видјети Уводну напомену 5.

³За специјалне услове у вези с производима израђеним од мјешавина текстилних материјала, видјети Уводну напомену 5.

⁴За специјалне услове у вези с производима израђеним од мјешавина текстилних материјала, видјети Уводну напомену 5.

⁵За специјалне услове у вези с производима израђеним од мјешавина текстилних материјала, видјети Уводну напомену 5.

⁶За специјалне услове у вези с производима израђеним од мјешавина текстилних материјала, видјети Уводну напомену 5.

⁷За специјалне услове у вези с производима израђеним од мјешавина текстилних материјала, видјети Уводну напомену 5.

		производа, и - у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
5901	Текстилне тканине превучене љепилом или скробним материјама које се употребљавају за спољно увезивање књига и за сличне сврхе; тканине за копирање; канафас припремљен за сликање; круте тканине („buckram“) и сличне тканине које се употребљавају у изради шешира	Производња од предива	
5902	Корд тканине за спољне пнеуматске гуме од најлонског предива и осталих полиамида, полиестера и вискозног рајона, велике чврстоће:		
	- са садржајем 90% или мање текстилних материја у маси	Производња од предива	
	- остало	Производња од хемијских материјала или текстилне пулпе	
5903	Текстилне тканине импрегниране, премазане, превучене или ламиниране пластичним масама, осим оних из тарифног броја 5902	Производња од предива или штампа с најмање двије радње обраде или завршне обраде (нпр. прање, бијељење, мерцеризација, термофиксација, чупављење, цијеђење, обрада за отпорност на скупљање, трајна дорада, обогаћивање, импрегнација, крпање и апретура), под условом да вриједност употријебљених тканина без штампе не прелази 47,5% цијене производа fco фабрика	
5904	Линолеум, резан или нерезан у облике, подни покривачи на текстилној подлози која је премазана, превучена или прекривена, резани или нерезани у облике	Производња од предива (1)	
5905	Зидне тапете од текстила:		
	-Импрегниране, премазане, прекривене или ламиниране гумом, пластичним масама или другим масама	Производња од предива	
	- Остало	Производња од (2): - кокосовог предива - природних влакана - синтетичког или вјештачког резаног влакна, негребаног или нечешљаног или на други начин одрађеног за предење, или - хемијских материјала или текстилне пулпе или	
		штампа с најмање двије радње обраде или завршне обраде (нпр. прање, бијељење, мерцеризација, термофиксација, чупављење, цијеђење, обрада за отпорност на скупљање, трајна дорада, обогаћивање, импрегнација, крпање и апретура), под условом да вриједност употријебљених тканина без штампе не прелази 47,5% цијене производа fco фабрика	
5906	Гумиране текстилне тканине осим оних из тарифног броја 5902:		
	- Плетене или кукичане тканине	Производња од (3): - природних влакана - синтетичког или вјештачког резаног влакна, негребаног или нечешљаног или на други начин обрађеног за предење, или - хемијских материјала или текстилне пулпе	
	- Остале тканине од предива на основи синтетичког влакна, што садрже више од 90% текстилних материја по маси	Производња од хемијских материјала	
	- Остало	Производња од предива	
5907	Тканине на други начин импрегниране, премазане или превучене; платна сликана за позоришне кулисе, тканине за атеље и сличне сврхе	Производња од предива или штампа с најмање двије радње обраде или завршне обраде (нпр. прање, бијељење, мерцеризација, термофиксација, чупављење, цијеђење, обрада за отпорност на скупљање, трајна дорада, обогаћивање, импрегнација, крпање и апретура), под условом да вриједност употријебљених тканина без штампе не прелази 47,5% цијене производа fco фабрика	
5908	Фитиљи од текстила, ткани, оплетени или плетени, за лампе, пећи, упаљаче, свијеће		

¹За специјалне услове у вези с производима израђеним од мјешавина текстилних материјала, видјети Уводну напомену 5.²За специјалне услове у вези с производима израђеним од мјешавина текстилних материјала, видјети Уводну напомену 5.³За специјалне услове у вези с производима израђеним од мјешавина текстилних материјала, видјети Уводну напомену 5.

	или слично; чарапице за плинску расвјету и цјевасте плетене тканине за чарапице; импрегниране или неимпрегниране:		
	- Чарапице за плинску расвјету, импрегниране	Производња од цјевасто плетеног влакна за плинску расвјету	
	- Остало	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
5909 до 5911	Текстилни производи за индустријску употребу:		
	- Дискови или обручи за полирање, осим од филца из тарифног броја 5911	Производња од предива или остатака влакна или крпа из тарифног броја 6310	
	- Тканине, најчешће коришћене у производњи папира или за друге техничке сврхе, постављене или не, импрегниране или неимпрегниране или пресвучене, округли, бесконачни или с једним или више основа и/или потки, или равно ткани са више основа и/или потки из тарифног броја 5911	Производња од (1): - кокосовог предива - сљедећих материјала: - - предива од политетрафлуоретилена (2), - - предива, вишенитног, од полиамида, пресвучене, импрегниране или прекривене фенолском смолом, - - предива од синтетичког текстилног влакна ароматизованог полиамида, добијеног поликондензацијом м-феноленедиамини и исофталичне киселине, - - монофила од политетрафлуоретилена (3), - - предива од синтетичког текстилног влакна од поли(п-фенилена терефаламида), - - предива од стаклених влакана, пресвучене фенолном смолом и појачано акрилним предивом (4), - - кополиестера монофиламента и смола терефталичне киселине и 1,4 циклохексанедиметанол и исофталична киселина, - - природних влакана - - синтетичког или вјештачког резаног влакна, негребеног или нечешљаног или на други начин обрађеног за предење, или - - хемијских материјала или текстилне пулпе	
	- Остало	Производња од (5): - кокосовог предива, - природних влакана, - синтетичког или вјештачког резаног влакна, негребеног или нечешљаног или на други начин обрађеног за предење, или - хемијских материјала или текстилне пулпе	
Поглавље 60	Плетени или кукични материјали	Производња од (6): - природних влакана, - синтетичких или вјештачких резаних влакана, негребених или нечешљаних или на други начин обрађених за предење, или - хемијских материјала или текстилне пулпе	
Поглавље 61	Одјећа и прибор за одјећу, плетени или кукичани:		
	- добијени шивењем или спајањем на други начин, двају или више дијелова трикотаже, што су били разрезани у кројне облике или били произведени већ обликовани	Производња од предива (7)(8)	
	- остало	Производња од (9): - природних влакана, - синтетичких или вјештачких резаних влакана, негребених или нечешљаних или на други начин обрађених за предење, или - хемијских материјала или текстилне пулпе	
ex Поглавље 62	Одјећа и прибор за одјећу, неплетени или кукичани, осим:	Производња од предива (10)(11)	
ex 6202, ex 6204,	Одјећа за жене, дјевојчице и дојенчад, те	Производња од предива (1)	

¹За специјалне услове у вези с производима израђеним од мјешавина текстилних материјала, видјети Уводну напомену 5.

²Употреба овог материјала је ограничена на производњу тканина какве се користе за машине за израду папира.

³Употреба овог материјала је ограничена на производњу тканина какве се користе за машине за израду папира.

⁴Употреба овог материјала је ограничена на производњу тканина какве се користе за машине за израду папира.

⁵За специјалне услове у вези с производима израђеним од мјешавина текстилних материјала, видјети Уводну напомену 5.

⁶За специјалне услове у вези с производима израђеним од мјешавина текстилних материјала, видјети Уводну напомену 5.

⁷За специјалне услове у вези с производима израђеним од мјешавина текстилних материјала, видјети Уводну напомену 5.

⁸Видјети Уводну напомену 6.

⁹За специјалне услове у вези с производима израђеним од мјешавина текстилних материјала, видјети Уводну напомену 5.

¹⁰За специјалне услове у вези с производима израђеним од мјешавина текстилних материјала, видјети Уводну напомену 5.

¹¹Видјети Уводну напомену 6.

ex 6206, ex 6209 и ex 6211	други израђени прибор за одјећу, везени	или производња од невезених тканина, под условом да вриједност употребљених невезених тканина не прелази 40% цијене производа fco фабрика (2)	
ex 6210 и ex 6216	Противпожарна опрема од тканине покривена полиестерском алуминијском фолџијом	Производња од предива (3) или производња од непресвучених тканина, под условом да вриједност употребљених непресвучених тканина не прелази 40% цијене производа fco фабрика(4)	
6213 и 6214	Марамце, шалови, ешарпе, мараме, шампије и слични производи:		
	- везени	Производња од једнонитног небјељеног предива (5)(6) или производња од невезених тканина, под условом да вриједност употребљених невезених тканина не прелази 40% цијене производа fco фабрика (7)	
	-остало	Производња од једнонитног небјељеног предива (8)(9) или	
		слагање које сlijеди штампа с најмање двије радње обrade или завршне обраде (нпр. прање, бијељење, мерцеризација, термофиксација, чупавање, цијеђење, обrada за отпорност на скупљање, трајна дорада, обогаћивање, импрегнација, крпање и апретура), под условом да вриједност свих употребљених тканина без штампе из тарифних бројева 6213 и 6214 не прелази 47,5% цијене производа fco фабрика	
6217	Остали готови прибор за одјећу; дијелови одјеће или прибора за одјећу, осим оних из тарифног броја 6212:		
	- везени	Производња од предива (10) или производња од невезених тканина, под условом да вриједност употребљених невезених тканина не прелази 40% цијене производа fco фабрика (11)	
	- Противпожарна опрема од тканине покривене полиестерском алуминијском фолџијом	Производња од предива (12) или производња од невезених тканина, под условом да вриједност употребљених невезених тканина не прелази 40% цијене производа fco фабрика (13)	
	- Прибор за оковратнике и рукавице, разрезано	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, и - у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика	
	- Остало	Производња од предива (14)	
ex Поглавље 63	Остали готови текстилни производи; комплетни; употребљавана одјећа и употребљавани текстилни производи; крпе; осим:	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
6301 до 6304	Ћебад, покривачи, постељина, итд; завјесе, итд; остали производи за уређење стана:		
	- од филца, од нетканог материјала	Производња од (15): - природних влакана, или - хемијских материјала или текстилне пулпе	
	- остали:		
	- - везени	Производња од једнонитног небјељеног	

¹Видјети Уводну напомену 6.

²Видјети Уводну напомену 6.

³Видјети Уводну напомену 6.

⁴Видјети Уводну напомену 6.

⁵За специјалне услове у вези с производима израђеним од мјешавина текстилних материјала, видјети Уводну напомену 5.

⁶Видјети Уводну напомену 6.

⁷Видјети Уводну напомену 6.

⁸За специјалне услове у вези с производима израђеним од мјешавина текстилних материјала, видјети Уводну напомену 5.

⁹Видјети Уводну напомену 6.

¹⁰Видјети Уводну напомену 6.

¹¹Видјети Уводну напомену 6.

¹²Видјети Уводну напомену 6.

¹³Видјети Уводну напомену 6.

¹⁴Видјети Уводну напомену 6.

¹⁵За специјалне услове у вези с производима израђеним од мјешавина текстилних материјала, видјети Уводну напомену 5.

		предива (1)(2) или производња од невезених тканина (осим плетених и кукичаних), под условом да вриједност употребљених невезених тканина не прелази 40% цијене производа fco фабрика	
	- - остало	Производња од једнонитног небиељеног предива (3)(4)	
6305	Вреће и врећице за паковање робе	Производња од (5): - природних влакана - синтетичких или вјештачких резаних влакана, негребаних или нечешљаних или на други начин обрађених за предење, или - хемијских материјала или текстилне пулпе	
6306	Цераде, надстрешнице и спољни платнени застори; шатори; једра за чамце, даске за једрење или сухоземна возила; производи за камповање:		
	- од нетканог материјала	Производња од (6)(7): - природних влакана, или - хемијских материјала или текстилне пулпе	
	- остало	Производња од једнонитног небиељеног предива (8)(9)	
6307	Остали готови производи, укључујући модне кројеве за одјећу	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	
6308	Комплекти који се састоје од комада тканине и предива, с прибором или без прибора, за израду простирки, таписерија, везених стољњака или убруса или сличних текстилних производа, припремљени у паковања за продају на мало	Сваки производ у сету мора задовољавати одређено правило што важи и кад није у сету. Међутим, у сету могу бити производи без поријекла, под условом да њихова укупна вриједност не прелази 15% цијене сета fco фабрика	
ex Поглавље 64	Обућа, назувци и слични производи; дијелови таквих производа; осим:	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим од сложеног горњишта обуће причвршћеног на унутрашње потплате или друге дијелове потплата из тарифног броја 6406	
6406	Дијелови обуће (укључујући горњиште причвршћено или не на унутрашњу потплату осим на вањску потплату); улошци за обућу, умци за потпетице и слични производи, назувци и слични производи и њихови дијелови	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
ex Поглавље 65	Шешири, капе и остала покривала главе, и њихови дијелови, осим:	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
6505	Шешири и друга покривала главе, плетени или кукичани, или израђени од чипке, филца или других текстилних метражних материјала (осим од трака), постављени или непостављени или украшени; мреже за косу било од којег материјала, постављене или непостављене или украшене	Производња од предива или текстилних влакана (10)	
ex Поглавље 66	Кишобрани, сунцобрани, штапови, бичеви, корбачи и њихови дијелови; осим:	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
6601	Кишобрани, сунцобрани (укључујући штапове-кишобране, вртне кишобране и сличне кишобране)	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
Поглавље 67	Перје и паперје; препарирано и производи израђени од перја и паперја; вјештачко цвијеће; производи од људске косе	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
ex Поглавље 68	Производи од камена, гипса, цемента, бетона, азбеста, лискуна или сличних материјала; осим:	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	

¹Видјети Уводну напомену 6.

²За везене или кукичане производе, нееластичне или гумиране, добијене спајањем дијелова трикотаже (резаних или одмах обликованих), видјети Уводну напомену 6.

³Видјети Уводну напомену 6.

⁴За везене или кукичане производе, нееластичне или гумиране, добијене спајањем дијелова трикотаже (резаних или одмах обликованих), видјети Уводну напомену 6.

⁵За специјалне услове у вези с производима израђеним од мјешавина текстилних материјала, видјети Уводну напомену 5.

⁶За специјалне услове у вези с производима израђеним од мјешавина текстилних материјала, видјети Уводну напомену 5.

⁷Видјети Уводну напомену 6.

⁸За специјалне услове у вези с производима израђеним од мјешавина текстилних материјала, видјети Уводну напомену 5.

⁹Видјети Уводну напомену 6.

¹⁰Видјети Уводну напомену 6.

ex 6803	Производи од природног или агломерисаног шкриљца	Производња од обрађеног шкриљца	
ex 6812	Производи од азбеста; производи од мјешавина на основи азбеста и магнезијум-карбоната	Производња од материјала из било којег тарифног броја	
ex 6814	Производи од лискуна, укључујући и агломерисани или реконституисани тињац, на подлози од папира, картона или осталих материјала	Производња од обрађеног лискуна (обухваћен агломерисани или реконституисани тињац)	
Поглавље 69	Керамички производи	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
ex Поглавље 70	Стакло и стаклени производи; осим:	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
ex 7003, ex 7004 и ex 7005	Стакло с нерелектирајућим слојем	Производња од материјала из тарифног броја 7001	
7006	Стакло из тарифних бројева 7003, 7004 или 7005, савијено, с обрађеним рубовима, гравирано, брушено, емајлирано или на други начин обрађено, али неуквирено или спојено с другим материјалима:		
	- Постављене подлоге, обложене танким диелектричним филмом, полупроводљивим, у складу са SEMI стандардима (1)	Производња од материјала (подлоге) из тарифног броја 7006	
	- Остало	Производња од материјала из тарифног броја 7001	
7007	Сигурносно стакло, од каљеног или слојевитог стакла	Производња од материјала из тарифног броја 7001	
7008	Вишеслојни зидни елементи за изолацију, од стакла	Производња од материјала из тарифног броја 7001	
7009	Стаклена огледала, уоквирена или неуквирена, укључујући ретровизоре	Производња од материјала из тарифног броја 7001	
7010	Боце, тегле, лонци, фиоле, ампуле и остали спремници, од стакла, за транспорт или паковање робе; тегле за чување од стакла; чепови, поклопци и остали затварачи, од стакла	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа или резање стаклених предмета, под условом да укупна вриједност употребљених нерезаних стаклених предмета не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
7013	Стаклени производи који се употребљавају за столум, у кухињи, у тоалетне сврхе, у канцеларијама, за унутрашњу декорацију или сличне сврхе (осим оних из тарифних бројева 7010 или 7018)	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа или резање стаклених предмета, под условом да укупна вриједност употребљених нерезаних стаклених предмета не прелази 50% цијене производа fco фабрика или украшавање руком (осим штампања свиле) пуханих стаклених производа, под условом да укупна вриједност употребљених пуханих стаклених предмета не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
ex 7019	Предмети од стаклених влакана (осим предива)	Производња од: - необојених свитака, ровингс предива, предива или резаног влакна, или - стаклене вуне	
ex Поглавље 71	Природни или култивирани бисери, драго или полудраго камење, племенити метали, метали платирани племенитим металима, и производи од њих, имитације накита; метални новац, осим:	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
ex 7101	Природни или култивирани бисери сортирани и привремено нанизани ради лакшег транспорта	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
ex 7102, ex 7103 и ex 7104	Обрађено драго или полудраго камење (природно, синтетичко или реконструисано)	Производња од необрађеног драгог или полудрагог камења	
7106, 7108 и 7110	Племенити метали:		
	- необрађени	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим оних из тарифних бројева 7106, 7108 и 7110 или електролитичка, термичка или хемијска сепарација племенитих метала из тарифних бројева 7106, 7108 или 7110 или	

¹SEMI – Институт за полупроводничку опрему и материјале.

		међусобно легирање племенитих метала из тарифних бројева 7106, 7108 или 7110 или њихово легирање с простим металима	
	- полуобрађени или у праху	Производња од необрађених племенитих метала	
ex 7107, ex 7109 и ex 7111	Метали обложени племенитим металима, полупрерађени	Производња од племенитих метала, необрађених	
7116	Предмети од природних или култивисаних бисера, драгог или полудрагог камења (природних, синтетичких или реконструисаних)	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
7117	Имитације накита	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа или производња од дијелова обичних метала, неплатираних или превучених племенитим металима, под условом да вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
ex Поглавље 72	Жељезо и челик; осим:	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
7207	Полупроизводи од жељеза или нелегураног челика	Производња од материјала из тарифног броја 7201, 7202, 7203, 7204 или 7205	
7208 до 7216	Ваљани равни производи, жица и шипке, профили од жељеза или нелегураног челика	Производња од ингота или других примарних облика из тарифног броја 7206	
7217	Хладно добијена жица, од жељеза или нелегураног челика	Производња од полуготових производа из тарифног броја 7207	
ex 7218, 7219 до 7222	Полуготови производи, ваљани равни производи, шипке и профили од нерђајућег челика	Производња од ингота или других примарних облика из тарифног броја 7218	
7223	Хладно добијена жица од нерђајућег челика	Производња од полуготових производа из тарифног броја 7218	
ex 7224, 7225 до 7228	Полуготови производи, ваљани равни производи, топловаљана жица и шипке неправилно намотани на колутовима; шипке и профили од осталих легираних челика; шупље шипке за сврдла, од легураних или нелегураних челика	Производња од ингота и других примарних облика из тарифног броја 7206, 7218 или 7224	
7229	Хладно добијена жица од осталих легураног челика	Производња од полуготових производа из тарифног броја 7224	
ex Поглавље 73	Производи од жељеза или челика; осим:	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
ex 7301	Жмурје (галпе)	Производња од материјала из тарифног броја 7206	
7302	Дијелови за изградњу жељезничких или трамвајских колосијека од жељеза или челика; шине, шине-водилнице и озубљене шине, скретнички језици, срцишта, потезне мотке и други дијелови раскрсница или скретница, прагови, везице, шинске столице, клинови шинских столица, подложне плочице, причврсне плочице, дистантне шипке и мотке и други дијелови специјално конструисани за постављање, спајање или причвршћивање шина	Производња од материјала из тарифног броја 7206	
7304, 7305 и 7306	Цијеви, шупљи профили од жељеза (осим од ливаног жељеза) или челика	Производња од материјала из тарифног броја 7206, 7207, 7218 или 7224	
ex 7307	Цијеви или прибор за цијеви од нерђајућег челика (ISO br. X5CrNiMo 1712), који се састоји из више дијелова	Извртање, бушење, развртавање, извлачење, бушење, пјескарење од необрађених материјала, под условом да укупна вриједност употријебљених необрађених метала не прелази 35% цијене производа fco фабрика	
7308	Конструкције (осим монтажних зграда из тарифног броја 9406) и дијелови конструкција (нпр. мостови и секције мостова, врата за бране, торњеви, решеткасти стубови, кровови, кровни костури, врата и прозори и оквири за њих, прагови за врата, ролои, ограде и стубови), од жељеза или челика; лимови, шипке, профили, цијеви и слично, припремљени за употребу у конструкцијама, жељезни или челични	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа. Међутим, заварени углови, калупи и профили из тарифног броја 7301 не смију се употријебити	
ex 7315	Ланци против клизања	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала из тарифног броја 7315 не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
ex Поглавље 74	Бакар и бакрени производи; осим:	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, и	

		- у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
7401	Бакренац, цемент бакар (преципитат бакар)	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
7402	Нерафинисани бакар; бакрене аноде за електролитичку рафинацију	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
7403	Рафинисани бакар и легуре бакра, сирови:		
	- Рафинисани бакар	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
	- Легуре бакра и рафинисани бакар који садржи друге елементе	Производња од рафинисаног бакра, сировог или од струготина	
7404	Отпаци и остаци, бакрени	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
7405	Предлегуре бакра	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
ex Поглавље 75	Никл и производи од никла; осим:	Производња:	
		- од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, и	
		- у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
7501 до 7503	Никлов каменац, синтерисани оксиди никла и други међупроизводи металургије никла; сирови никл; никлени отпаци и остаци	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
ex Поглавље 76	Алуминијум и алуминијумски производи осим:	Производња у којој:	
		- сви употријебљени материјали морају бити разврстани унутар тарифног броја различитог од броја производа, и	
		- вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
7601	Алуминијум, сирови	Производња:	
		- од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, и	
		- у којој вриједност свих употријебљених производа не прелази 50% цијене производа fco фабрика или производња термичким или електролитичким поступком од нелегираног алуминијума или од отпадака и остатака алуминијума	
7602	Отпаци и остаци од алуминијума	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
ex 7616	Производи алуминијума осим мрежа, ограда, решетака, производа за појачање и сличних (укључујући бескрајне траке) од алуминијумске жице, те експандираног метала алуминијума	Производња:	
		- од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа. Међутим, жичане мреже, ограде, решетке, производи за појачање и слично (укључујући бескрајне траке) од алуминијумске жице, или експандираног метала алуминијума, могу се употријебити, и	
		- у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
Поглавље 77	Резервисано за евентуалну нову употребу у ХС		
ex Поглавље 78	Олово и оловни производи; осим:	Производња:	
		- од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, и	
		- у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
7801	Сирово олово:		
	- Рафинисано олово	Производња од олова у првој обради или „обрађеног” олова	
	- Остало	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа. Међутим, отпаци и остаци из тарифног броја 7802 се не могу користити	
7802	Остаци и отпаци, оловни	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
ex Поглавље 79	Цинк и производи од цинка; осим:	Производња:	
		- од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, и	
		- у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
7901	Цинк, сирови	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа. Међутим, отпаци и остаци из тарифног броја 7902 се не могу користити	
7902	Остаци и отпаци, од цинка	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
ex Поглавље 80	Калај и производи од калаја; осим:	Производња:	
		- од материјала из било којег тарифног броја, осим	

		броја производа, и - у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
8001	Калај, сирови	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа. Међутим, отпаци и остаци из тарифног броја 8002 се не могу користити	
8002 и 8007	Остаци и отпаци од калаја; остали производи од калаја	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
Поглавље 81	Остали обични метали, кермети; производи од њих:		
	- Остали обични метали, сирови; производи од њих	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала из истог тарифног као производ не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
	- Остало	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
ex Поглавље 82	Алати, ножарски производи, кашике и виљушке, од обичних метала; њихови дијелови од обичних метала; осим:	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
8206	Алати из два или више тарифних бројева од 8202 до 8205, у сетовима за продају на мало	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим оних из тарифних бројева 8202 до 8205. Међутим, алати из тарифних бројева 8202 до 8205 могу бити употријебљени у склопу сета, под условом да њихова укупна вриједност не прелази 15% цијене производа fco фабрика	
8207	Замјењиви алат за ручне справе, са или без механичког погона, или за алатне машине (нпр. за пресовање, утискивање, дубоко извлачење, ковање, штанцање, пробијање, нарезивање и урезивање навоја, бушење, проширивање проврта, провлачење, глодање или токарење) укључујући матрице за вучење или истискивање метала те алат за бушење стијена и земље	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, и - у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика	
8208	Ножеви и оштрице, за машине или механичке уређаје	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, и - у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика	
ex 8211	Ножеви са оштрицама, на зубљеним или не (укључујући вртне ножеве), осим ножева из тарифног броја 8208	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа. Међутим, оштрице ножева и дршке од обичних метала се могу употријебити	
8214	Остали ножарски производи (нпр. машине за шишање и стрижу, месарске или кухињске сатаре, месарске сјекире и ножеви за сјецкање меса, ножеви за папир); сетови и инструменти за маникир или педикир (укључујући и турпије за нокте)	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа. Међутим, ручке од обичних метала се могу употријебити	
8215	Кашике, виљушке, кутлаче, кашике за пјену, лопатице за сервирање колача, ножеви за рибу, ножеви за маслац, штапаљке за шећер и сличан кухињски или стони прибор	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа. Међутим, ручке од обичних метала се могу употријебити	
ex Поглавље 83	Разни производи од обичних метала; осим:	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
ex 8302	Остали оков, прибор и слични производи прикладни за грађење, и аутоматски затварачи врата	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа. Међутим, други материјали из тарифног броја 8302 могу се употријебити, под условом да њихова укупна вриједност не прелази 20% цијене производа fco фабрика	
ex 8306	Статуете и други украсни предмети, од обичних метала	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа. Међутим, други материјали из тарифног броја 8306 могу бити употријебљени, под условом да њихова укупна вриједност не прелази 30% цијене производа fco фабрика	
ex Поглавље 84	Нуклеарни реактори, котлови, машине и механички уређаји; њихови дијелови; осим:	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, и - у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 30% цијене производа fco фабрика
ex 8401	Нуклеарни гориви елементи	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 30%

			цијене производа fco фабрика
8402	Котлови за производњу водене или друге паре (осим котлова за централно гријање топлом водом који могу производити пару ниског притиска); котлови за прегријану воду	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, и - у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 25% цијене производа fco фабрика
8403 и ex 8404	Котлови за централно гријање, осим котлова из тарифног броја 8402 и помоћни уређаји за котлове за централно гријање	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим оних из тарифних бројева 8403 и 8404	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика
8406	Турбине на водену и другу пару	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	
8407	Клипни мотори с унутрашњим сагоривањем на паљење помоћу свјежица, с праволинијским или ротацијским кретањем клипа	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	
8408	Клипни мотори с унутрашњим сагоривањем на паљење помоћу компресије (дизелски или полидизелски мотори)	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	
8409	Дијелови прикладни искључиво или углавном за употребу са моторима из тарифног броја 8407 или 8408	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	
8411	Турбомлазни мотори, турбопропелерни мотори и остале плинске турбине	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, и - у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 25% цијене производа fco фабрика
8412	Остале погонске машине и мотори	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	
ex 8413	Пумпе за потискивање с ротацијским кретањем	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, и - у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 25% цијене производа fco фабрика
ex 8414	Индустријски вентилатори, пухала и слично	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, и - у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 25% цијене производа fco фабрика
8415	Уређаји за климатизацију, с вентилатором на моторни погон и елементима за мијењање топлоте и влажности, укључујући машине у којима влажност не може бити посебно регулисана	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	
8418	Фрижидери, замрзивачи и остали уређаји за хлађење или замрзавање, електрични или други; топлинске пумпе осим уређаја за климатизацију из тарифног броја 8415	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, и - у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика, и - у којој вриједност свих употребљених материјала без поријекла не прелази вриједност свих употребљених материјала с поријеклом	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 25% цијене производа fco фабрика
ex 8419	Машине и уређаји за дрвну индустрију, индустрију за производњу папирне масе и папира и картона	Производња у којој: - вриједност свих употребљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика, и - у горе споменутих границама, вриједност свих употребљених материјала из истог тарифног броја као производ, не прелази 25% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 30% цијене производа fco фабрика
8420	Календери или остале машине за ваљање, осим оних за метале или стакло, те ваљци за њих	Производња у којој: - вриједност свих употребљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика, и - у гореспоменутих границама, вриједност свих употребљених материјала из истог тарифног броја као производ, не прелази 25% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 30% цијене производа fco фабрика
8423	Ваге (са изузетком вага осјетљивости од 5 центиграма или финијих), укључујући и	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим	Производња у којој вриједност свих

	машине за бројење или контролу које раде на основи вагања масе; тегови за ваге свих врста	броја производа, и - у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика	употријебљених материјала не прелази 25% цијене производа fco фабрика
8425 до 8428	Машине и уређаји за дизање, руковање, истовар или утовар	Производња у којој: - вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика, и - у гореспоменим границама, вриједност свих употријебљених материјала из тарифног броја 8431, не прелази 10% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 30% цијене производа fco фабрика
8429	Булдожери, англозери, грејдери, равњачи, скрејпери, багери (глибодери), утоваривачи с кашиком, машине за набијање и цестовни ваљци, самоходни:		
	- Цестовни ваљци	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	
	- Остали	Производња у којој: - вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика, и - у горе споменутим границама, вриједност свих употријебљених материјала из тарифног броја 8431, не прелази 10% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 30% цијене производа fco фабрика
8430	Остале машине за премјештање, равнање, стругање, копање, набијање, вађење или бушење земље, минерала или руда; забијала и машине за вађење шипова; плугови за снијег и чистачи снијега	Производња у којој: - вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика, и - у горе споменутим границама, вриједност свих употријебљених материјала из тарифног броја 8431, не прелази 10% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 30% цијене производа fco фабрика
ex 8431	Дијелови прикладни за употребу искључиво или углавном са цестовним ваљцима	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	
8439	Машине за производњу целулозе од влакнастих целулозних материјала или машине за производњу или довршавање папира или картона	Производња у којој: - вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика, и - у горе споменутим границама, вриједност свих употријебљених материјала из истог тарифног броја као производ, не прелази 25% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 30% цијене производа fco фабрика
8441	Остале машине за прераду папирне масе, папира или картона, укључујући машине за сјечење свих врста	Производња у којој: - вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика, и - у гореспоменим границама, вриједност свих употријебљених материјала из истог тарифног броја као производ, не прелази 25% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 30% цијене производа fco фабрика
ex 8443	Штампачи, за канцеларијске уређаје (на примјер уређаји за аутоматску обраду података, уређаји за обраду текста, и др.)	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика	
8444 до 8447	Машине из ових тарифних бројева за употребу у текстилној индустрији	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	
ex 8448	Помоћне машине и машине за употребу са машинама из тарифног броја 8444 и 8445	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	
8452	Машине за шивење, осим машина за прошивање књига из тарифног броја 8440; намјештај, постоља и поклопци посебно припремљени за машине за шивење; игле за машине за шивење:		
	- Машине за шивење (само машине са штеп-бодом), с главама тежине највише 16 кг без мотора или 17 кг с мотором	Производња у којој: - вриједност употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика, - вриједност свих материјала без поријекла употријебљених за слагање главе (без мотора) не прелази вриједност свих употријебљених материјала с поријеклом, и - уређаји за затезање нити, за кукичање и апарати за цик-цак морају бити с поријеклом	
	- Остало	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	
8456 до 8466	Алатне машине и машине и њихови дијелови и прибор из тарифних бројева 8456 до 8466	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	
8469 до 8472	Канцеларијске машине (нпр. писаће машине, машине за рачунање, машине за	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco	

	аутоматску обраду података, машине за умножавање, машине за спајање)	фабрика	
8480	Калупници за љеваонице метала; моделне плоче; модели за калупе; калупи за метале (осим калупа за инготе), металне карбиде, стакло, минералне материје, гуму или пластичне масе	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
8482	Куглични или ваљни лежаји	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, и - у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 25% цијене производа fco фабрика
8484	Заптивачи од металних листова комбиновани с другим материјалом или од два или више слојева метала; сетови заптивача, различитих по саставу материјала, у врећицама, омотима или сличним паковањима; механички заптивачи	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	
ex 8486	- Алатне машине за обраду свих врста материјала одвајањем материјала ласером или другим свјетлосним или фотонским снопом, ултразвуком, електроерозијом, електрохемијским поступком, снопом електрона, снопом иона или млазом плазме	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	
	- Алатне машине (укључујући пресе) за обраду метала савијањем, пресавијањем, исправљањем, равнањем, сјечењем, бушењем или урезивањем		
	- Алатне машине за обраду камена, керамике, бетона, азбестног цемента или сличних минералних материјала или за хладну обраду стакла		
	- Дијелови и прибор прикладни за употребу искључиво или углавном са машинама из тарифних бројева 8456, 8462 и 8464		
	-Шаблонски инструменти за обилежавање који се користе за производњу маски и мрежица од подлога пресвучених фото-осјетљивим материјама; њихови дијелови и прибор		
	- Калупи, за ливење под притиском или бризгањем	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
	- Остале машине за дизање, руковање, утовар или истовар	Производња: - у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика, и - у којој вриједност свих употријебљених материјала без поријекла не прелази вриједност свих употријебљених материјала с поријеклом	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 30% цијене производа fco фабрика
	- Дијелови прикладни за употребу искључиво или углавном са машинама из тарифног броја 8428	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	
	- Camere које се користе за припрему плоча за штампање или цилиндара који су апарати за прављење модела који се користе за производњу маски или мрежица од подлога пресвучених фото-осјетљивим материјама; њихови дијелови и прибор	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја осим броја производа, и - у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази вриједност 40% цијене производа fco фабрика - у којој вриједност свих употријебљених материјала без поријекла не прелази вриједност свих употријебљених материјала с поријеклом	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 30% цијене производа fco фабрика
8487	Дијелови машина без електричних прикључака, изолатора, калема, контаката, или других електричних дијелова, који нису споменути нити обухваћени на другом мјесту у овом Поглављу	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	
ex Поглавље 85	Електричне машине и опрема и њихови дијелови; апарати за снимање или репродукцију звука; телевизијски апарати за снимање или репродукцију слике и звука, и дијелови и прибор за те производе; осим:	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, и - у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% вриједности производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 30% цијене производа fco фабрика
8501	Електромотори и електрични генератори (осим генераторских агрегата)	Производња у којој: - вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика, и	Производња у којој вриједност свих употријебљених

		- у гореспоменутим границама, вриједност свих употребљених материјала из тарифног броја 8503, не прелази 10% цијене производа fco фабрика	материјала не прелази 30% цијене производа fco фабрика
8502	Електрични генераторски агрегати и ротациони конвертори (претварачи)	Производња у којој: - вриједност свих употребљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика, и - у гореспоменутим границама, вриједност свих употребљених материјала из тарифних бројева 8501 и 8503, не прелази 10% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 30% цијене производа fco фабрика
ex 8504	Уређаји за напајање машина за аутоматску обраду података	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	
ex 8517	Остали апарати за пренос или пријем гласа, слика или других података укључујући апарате за комуникацију у бежичној мрежи (као локална мрежа или мрежа широког досега) осим апарата за пренос или пријем из тарифног броја 8443, 8525, 8527 или 8528	Производња: - у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика, и - у којој вриједност свих употребљених материјала без поријекла не прелази вриједност свих употребљених материјала с поријеклом	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 25% цијене производа fco фабрика
ex 8518	Микрофони и њихови сталци; звучници, у звучним кутијама или не; аудио-фреквенцијска електрична појачала; електрични сетови за појачавање звука	Производња у којој: - вриједност свих употребљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика, и - вриједност свих употребљених материјала без поријекла не прелази вриједност свих употребљених материјала с поријеклом	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 25% цијене производа fco фабрика
8519	Апарати за снимање или репродукцију звука	Производња у којој: - вриједност свих употребљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика, и - вриједност свих употребљених материјала без поријекла не прелази вриједност свих употребљених материјала с поријеклом	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 30% цијене производа fco фабрика
8521	Апарати за похрањивање и репродукцију слике, са или без видео-пријемника	Производња у којој: - вриједност свих употребљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика, и - вриједност свих употребљених материјала без поријекла не прелази вриједност свих употребљених материјала с поријеклом	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 30% цијене производа fco фабрика
8522	Дијелови и прибор прикладни за употребу само или углавном с апаратима из тарифних бројева 8519 до 8521	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	
8523	- Припремљене неснимљене подлоге за снимање звука или слична снимања других записа укључујући матрице и галванске отиске за производњу дискова, осим производа из Поглавља 37	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	
	- Плоче, траке и остале снимљене подлоге са звучне или друге слично снимљене појаве, укључујући матрице и галванске отиске, са изузетком производа из Поглавља 37	Производња: - у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика, и - у гореспоменутим границама, вриједност свих употребљених материјала из тарифног броја 8523, не прелази 10% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 30% цијене производа fco фабрика
	- Картице за детекцију и „паметне картице“ са два или више електронски интегрисаних склопова	Производња: - у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика, и - у гореспоменутим границама, вриједност свих употребљених материјала из тарифног броја 8541 и 8542, не прелази 10% цијене производа fco фабрика или поступак распршивања при чему су интегрисани склопови обликовани на полупроводничкој подлози селективним увођењем одговарајућег топила - допанта, не узимајући у обзир, да ли су склопови састављени и/или тестирани у земљи, која није наведена у члановима 3. и 4.	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 25% цијене производа fco фабрика
	- „Паметне картице“ са једним електронски интегрисаним склопом	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, и - у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 30% цијене производа fco фабрика
8525	Одашљачи за радио-телефонију, радио-телеграфију, радио-дифузију или телевизију, било или не, с уграђеним пријемником или апаратом за снимање звука или репродукцију звука; телевизијске камере; видео-камере за статичке слике и друге видео-камере (камкордери); дигиталне камере	Производња у којој: - вриједност свих употребљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика, и - вриједност свих употребљених материјала без поријекла не прелази вриједност свих употребљених материјала с поријеклом	Производња у којој вриједност свих употребљених материјала не прелази 25% цијене производа fco фабрика

8526	Радари, уређаји за радио-навигацију и радио-уређаји за даљинско управљање	Производња у којој: - вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика, и - вриједност свих употријебљених материјала без поријекла не прелази вриједност свих употријебљених материјала с поријеклом	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 25% цијене производа fco фабрика
8527	Пријемници за радио-телефонију, радио-телеграфију и радио-дифузију, комбиновани или не, у истом кућишту, с апаратом за снимање или репродукцију звука или сатом	Производња у којој: - вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика, и - вриједност свих употријебљених материјала без поријекла не прелази вриједност свих употријебљених материјала с поријеклом	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 25% цијене производа fco фабрика
8528	- Монитори и пројектори, без уграђеног телевизијског пријемника, који се углавном или искључиво користе у систему за аутоматску обраду података из тарифног броја 8471	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	
	- Остали монитори и пројектори, без уграђеног телевизијског пријемника; Телевизијски пријемници са или без уграђеног пријемника за радио-дифузију или апарата за снимање или репродукцију звука или слике;	Производња у којој: - вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика, и - вриједност свих употријебљених материјала без поријекла не прелази вриједност свих употријебљених материјала с поријеклом	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 25% цијене производа fco фабрика
8529	Дијелови прикладни углавном или искључиво за употребу с апаратима из тарифних бројева 8525 до 8528.		
	- намијењени углавном или искључиво за употребу с видео-апаратима за снимање или репродукцију	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	
	- намијењени углавном или искључиво за употребу са мониторима и пројекторима, без уграђеног телевизијског пријемника, који се углавном или искључиво користе у систему за аутоматску обраду података из тарифног броја 8471	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, и - у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 30% цијене производа fco фабрика
	- остало	Производња у којој: - вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика, и - вриједност свих употријебљених материјала без поријекла не прелази вриједност свих употријебљених материјала с поријеклом	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 25% цијене производа fco фабрика
8535	Електрични апарати за укључивање и искључивање или заштиту електричних струјних кола, или за остваривање прикључивања за или у електричним струјним колима за напон преко 1000 V	Производња у којој: - вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика, и - у гореспомнутим границама, вриједност свих употријебљених материјала из тарифног броја 8538, не прелази 10% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 30% цијене производа fco фабрика
8536	Електрични апарати за укључивање и искључивање или заштиту електричних струјних кола, или за остваривање прикључивања за или у електричним струјним круговима за напон преко 1000 V	Производња у којој: - вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика, и - у гореспомнутим границама, вриједност свих употријебљених материјала из тарифног броја 8538, не прелази 10% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 30% цијене производа fco фабрика
	- Конектори за оптичка влакна, снопове оптичких влакана или каблове		
	-- од пластике	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
	-- од керамике	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
	-- од бакра	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, и - у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
8537	Плоче, пултови, столови, ормари и остали носачи, опремљени с два или више апарата из тарифног броја 8535 или 8536, за електрично управљање или распоједу електричне енергије, укључујући оне с уграђеним инструментима или апаратима из Поглавља 90, и уређајима за нумеричко управљање, осим комутацијских апарата из тарифног броја 8517	Производња у којој: - вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco творница, и - у гореспомнутим границама, вриједност свих употријебљених материјала из тарифног броја 8538, не прелази 10% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 30% цијене производа fco фабрика
ex 8541	Диоде, транзистори и слични полупроводнички апарати, осим плоча још неизрезаних у чипове	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, и - у којој вриједност свих употријебљених материјала	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 25%

		не прелази 40% цијене производа fco фабрика	цијене производа fco фабрика
ex 8542	Електронска интегрисана кола и микросклопови:		
	- Монолитна интегрисана кола	Производња у којој: - вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика, и - у гореспомнутим границама, вриједност свих употријебљених материјала из тарифних бројева 8541 и 8542, не прелази 10% цијене производа fco фабрика или поступак дифузије (у којој су интегрална кола формирана на подлози полупроводника селективним увођењем одговарајућег допанта), скопљена или несклопљена и/или тестирана у земљи која није наведена у члановима 3 и 4.	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 25% цијене производа fco фабрика
	- Мултичипна интегрисана кола која су дијелови машина или апарата, који нису споменути нити обухваћени на другом мјесту у овом Поглављу	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	
	- Остало	Производња у којој: - вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика, и - у гореспомнутим границама, вриједност свих употријебљених материјала из тарифних бројева 8541 и 8542, не прелази 10% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 25% цијене производа fco фабрика
8544	Изолирана жица (укључујући лакирану или анодирану жицу), каблови (укључујући коаксијалне каблове) и остали изолирани електрични проводници, са или без конектора; каблови од оптичких влакана, израђени од појединачно оплашћених влакана, комбиновани или не с електричним проводницима или са или без конектора	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	
8545	Угљене електроде, угљене четкице, угаљ за сијалице, угаљ за батерије и други производи од графита или од других врста угља, са или без метала, за електричне сврхе	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	
8546	Електрични изолатори од било којег материјала	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	
8547	Изолациони дијелови за електричне машине, уређаје или опрему, израђени у цјелости од изолационог материјала или само с мањим компонентама од метала (нпр. чахуре с навојем) уграђеним за вријеме пресовања искључиво ради спајања, осим изолатора из тарифног броја 8546; цијеви за електричне проводнике и спојнице за њих, од обичних метала, обложене изолационим материјалом	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	
8548	- Отпацци и остаци од примарних ћелија, примарних батерија и електричних акумулатора; истрошене примарне ћелије, примарне батерије и електрични акумулатори; електрични дијелови машина или апарата, неспоменути нити обухваћени на другом мјесту у овом поглављу	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	
ex Поглавље 86	Жељезничке или трамвајске локомотиве, њихови дијелови; жељезнички или трамвајски колосијечни склопови и прибор и њихови дијелови; механичка (укључујући електромеханичку) сигнална опрема за саобраћај свих врста; осим:	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	
8608	Жељезнички или трамвајски шински склопови и прибор; механичка (укључујући електромеханичку) опрема за сигнализацију, сигурност или опрема за контролу и управљање у саобраћају на жељезници, трамвајима, путевима, унутрашњим воденим путевима, паркиралиштима, лучким инсталацијама или аеродромима; њихови дијелови	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, и - у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 30% цијене производа fco фабрика
ex Поглавље 87	Возила, осим жељезничких или трамвајских трамвајских возила, и њихови	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco	

	дијелови и прибор, осим:	фабрика	
8709	Самоходна радна колица (аутокаре), без уређаја за дизање или руковање, која се употребљавају у фабрикама, складиштима, лукама или аеродромима за превоз робе на кратким удаљеностима; вучна возила која се употребљавају на перонима жељезничких станица; дијелови наведених возила	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, и - у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 30% цијене производа fco фабрика
8710	Тенкови и друга оклопна борбена возила, моторизована, опремљена или неопрељена оружјем, и дијелови таквих возила	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, и - у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 30% цијене производа fco фабрика
8711	Мотоцикли (укључујући мопеде) и бицикли опремљени с помоћним мотором, са или без бочне приколице; бочне приколице:		
	- с клипним мотором (осим ротацијских клипних мотора) обима цилиндра		
	-- до 50 цм ³	Производња у којој: - вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика, и - вриједност свих употријебљених материјала без поријекла не прелази вриједност свих употријебљених материјала с поријеклом	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 20% цијене производа fco фабрика
	-- преко 50 цм ³	Производња у којој: - вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика, и - вриједност свих употријебљених материјала без поријекла не прелази вриједност свих употријебљених материјала с поријеклом	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 25% цијене производа fco фабрика
	- остало	Производња у којој: - вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика, и - вриједност свих употријебљених материјала без поријекла не прелази вриједност свих употријебљених материјала с поријеклом	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 30% цијене производа fco фабрика
ex 8712	Бицикли без кугличних лежаја	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим оних из тарифног броја 8714	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 30% цијене производа fco фабрика
8715	Дјечја колица и њихови дијелови	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, и - у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 30% цијене производа fco фабрика
8716	Приколице и полуприколице; остала возила, несамокретна; њихови дијелови	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, и - у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 30% цијене производа fco фабрика
ex Поглавље 88	Летјелице, свемирске летјелице и њихови дијелови; осим:	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика
ex 8804	Падобрани	Производња од материјала из било којег тарифног броја, укључујући остале материјале из тарифног броја 8804	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика
8805	Опрема за лансирање авиона; палубни заустављивачи авиона или слична опрема; земаљски тренажери летења; дијелови наведених производа	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 30% цијене производа fco творница
Поглавље 89	Бродови, чамци и пловеће конструкције	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа. Међутим, трупови брода из тарифног броја 8906 не смију се употребљавати	Производња у којој вриједност свих употријебљених

			материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика
ex Поглавље 90	Оптички, фотографски, кинематографски, мјерни и контролни инструменти, инструменти за испитивање тачности, медицински или хируршки инструменти и апарати, њихови дијелови и прибор; осим:	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, и - у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 30% цијене производа fco фабрика
9001	Оптичка влакна и снопови оптичких влакана; каблови од оптичких влакана осим оних из тарифног броја 8544; листови и плоче од поларизирајућег материјала, сочива (укључујући контактне сочива), призме, огледала, и остали оптички елементи, од било којег материјала, немонтирани, осим таквих елемената од стакла оптички необрађених	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	
9002	Сочива, призме, огледала и други оптички елементи, од било којег материјала, монтирани, који су дијелови или прибор за инструменте или уређаје, осим таквих елемената од стакла оптички необрађених	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	
9004	Наочари и слични производи, корективни, заштитни или остали	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	
ex 9005	Двогледни (с једним или два објектива), оптички телескопи и њихова постоља, осим астрономских рефракцијских телескопа и њихових постоља	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, - у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика; и - у којој вриједност свих употријебљених материјала без поријекла не прелази вриједност свих употријебљених материјала с поријеклом	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 30% цијене производа fco фабрика
ex 9006	Фотографске (осим кинематографских) камере; уређај за фотографске блицеве и сијалице-блицеви осим сијалица с електричним паљењем	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, - у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика, и - у којој вриједности свих употријебљених материјала без поријекла не прелази вриједност свих употријебљених материјала с поријеклом	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 30% цијене производа fco фабрика
9007	Кинематографске камере и пројектори, са или без уграђених апарата за снимање или репродукцију звука	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, - у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика, и - у којој вриједности свих употријебљених материјала без поријекла не прелази вриједност свих употријебљених материјала с поријеклом	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 30% цијене производа fco фабрика
9011	Оптички микроскопи, укључујући оне за микрофотографију, микрокинефотографију и микропројекцију	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, - у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика, и - у којој вриједности свих употријебљених материјала без поријекла не прелази вриједност свих употријебљених материјала с поријеклом	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 30% цијене производа fco фабрика
ex 9014	Остали инструменти и уређаји за навигацију	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	
9015	Инструменти и апарати за геодезију, топографију, земљомјерство, нивелирање, фотограметрију, хидрографију, океанографију, хидрологију, метеорологију или геофизику, осим компаса; даљномјери	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	
9016	Ваге осјетљивости до 5 центиграма или финије, са или без тегова	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	
9017	Инструменти за цртање, обилежавање или математичко рачунање (нпр. апарати за цртање, пантографи, угломјери, прибор за цртање у сету, логаритамска рачунала, калкулатори у облику округле плоче); инструменти за мјерење дужине, који се држе у руци (нпр. мјерне шипке и траке, микрометри, помична мјерила)	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	

	неспомнути и необухваћени на другом мјесту у овом Поглављу		
9018	Инструменти и апарати у употреби у медицинским, хируршким, зубарским или ветеринарским наукама, укључујући сцинтиграфске апарате и друге електромедицинске апарате те инструменте за испитивање вида:		
	- Зубарске столице с уграђеном зубарском опремом или апаратом за испирање уста водом	Производња од материјала из било којег тарифног броја, укључујући остале материјале из тарифног броја 9018	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика
	- Остало	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, и - у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 25% цијене производа fco фабрика
9019	Апарати за механотерапију; апарати за масажу, апарати за психолошка тестирања; апарати за озонотерапију, оксигенотерапију, аеросол терапију, вјештачко дисање или остали терапеутски апарати за дисање	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, и - у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 25% цијене производа fco фабрика
9020	Остали апарати за дисање и плинске маске, осим заштитних маски без механичких дијелова и замјенивих филтера;	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, и - у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 25% цијене производа fco фабрика
9024	Машине и апарати за испитивање тврдоће, чврстоће на кидање или сабијање, еластичности или осталих механичких својстава материјала (нпр. метала, дрвета, текстила, папира, пластичних маса)	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	
9025	Хидрометри и слични плутајући инструменти, термометри, пирометри, барометри, хигрометри и психрометри, са или без могућности регистравања, и комбинације ових инструмената	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	
9026	Инструменти и апарати за мјерење или контролу протока, нивоа, притиска или осталих промјенивих величина течности или плиндова (нпр. мјерачи протока, показивачи нивоа, манометри, топлиномјери), осим инструмената и апарата из тарифних бројева 9014, 9015, 9028 или 9032	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	
9027	Инструменти и апарати за физикалне или хемијске анализе (нпр. полариметри, рефрактометри, спектрометри, уређаји за анализу плина или дима); инструменти и апарати за мјерење и контролу вискозитета, порозности, експанзије, површинског напона и слично; инструменти и апарати за калориметријска, акустична и фотометријска мјерења или контролу (укључујући експозиметре); микротоми	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	
9028	Мјерила потрошње или производње плина, течности или електрицитета, укључујући мјерила за њихово баждарење:		
	- Дијелови и прибор	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	
	- Остало	Производња у којој: - вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика, и - вриједност свих употријебљених материјала без поријекла не прелази вриједност свих употријебљених материјала с поријеклом	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 30% цијене производа fco фабрика
9029	Бројачи обртаја, бројачи производње, таксиметри, бројачи километара, бројачи корака и слично; показивачи брзине и тахометри, осим оних из тарифног броја 9014 или 9015; стробоскопи:	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	

9030	Осцилографи, спектрални анализатори и остали инструменти и апарати за мјерење или испитивање електричних величина, искључујући мјерила из тарифног броја 9028; инструменти и апарати за мјерење или откривање алфа, бета, гама, рендгенских, свемирских или осталих ионизирајућих зрачења	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	
9031	Инструменти, апарати и машине за мјерење или испитивање, неспоменути нити обухваћени на другом мјесту у овом поглављу; пројектори профила	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	
9032	Инструменти и апарати за аутоматску регулацију или управљање	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	
9033	Дијелови и прибор (неспоменути и необухваћени на другом мјесту у овом поглављу) за машине, уређаје, инструменте или апарате из Поглавља 90	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	
ex Поглавље 91	Сатови и ручни сатови и њихови дијелови, осим:	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	
9105	Остали сатови	Производња у којој: - вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика, и - вриједност свих употријебљених материјала без поријекла не прелази вриједност свих употријебљених материјала с поријеклом	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 30% цијене производа fco фабрика
9109	Остали сатни механизми, комплетни и састављени	Производња у којој: - вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика, и - вриједност свих употријебљених материјала без поријекла не прелази вриједност свих употријебљених материјала с поријеклом	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 30% цијене производа fco фабрика
9110	Комплетни сатни механизми (за личне или друге сатове) несастављени или дјелимично састављени (механизми у сетовима); некомплетни сатни механизми (за личне или друге сатове), састављени; грубо комплетирани механизми за сатове (личне или друге)	Производња у којој: - вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика, и - у горе споменутих границама, вриједност свих употријебљених материјала из тарифног броја 9114 не прелази 10% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 30% цијене производа fco фабрика
9111	Кућишта за ручне сатове и дијелови кућишта	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, и - у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 30% цијене производа fco фабрика
9112	Кућишта и кућиште за кућне, канцеларијске и сличне сатове и кућишта и кућиште сличног типа за другу робу из овог поглавља, и њихови дијелови	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, и - у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40% цијене производа fco фабрика	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 30% цијене производа fco фабрика
9113	Каишеви и наруквике за ручне сатове и дијелови за каишеве и наруквике: - од обичног метала, позлаћени, посребрени, платинирани или пресвучени племенитим металима - остало	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
Поглавље 92	Музички инструменти; дијелови и прибор за такве производе	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика	
Поглавље 93	Оружје и муниција; њихови дијелови и прибор	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
ex Поглавље 94	Намјештај; постелина; мадраци; носачи мадраца, јастуци и слични пуњени производи; ламе и друга свјетлећа тијела, на другом мјесту неспоменути или укључени; освјетљени знакови; освјетљене плочице с именима и слично; монтажне зграде, осим:	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40 % цијене производа fco фабрика
ex 9401 и ex 9403	Намјештај од обичних метала, пресвучен нетапацираном памучном тканином тежине 300g/м2 или мање	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа Или производња од памучних тканина већ произведених у	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 40

		облицима спремним за употребу са материјалима из тарифног броја 9401 или 9403, под условом да: - вриједност тканина не прелази 25% цијене производа fco фабрика, и - су сви остали употријебљени материјали с поријеклом и разврстани унутар тарифног броја различитог од тарифног броја 9401 или 9403	% цијене производа fco фабрика
9405	Лампе и друга свјетлећа тијела, укључујући рефлекторе и њихове дијелове, на другом мјесту неспоменути нити обухваћени; освијетљени знакови, освијетљене плочице с именима и слично, са стално фиксираним свјетлосним извором, и њихови дијелови на другом мјесту неспоменути нити обухваћени	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
9406	Монтажне зграде	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
ex Поглавље 95	Играчке, реквизити за друштвене игре и спорт; њихови дијелови и прибор; осим:	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
ex 9503	Остале играчке; умањени модели и слични модели за игру, с погоном или не; слагалице свих врста	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, и - у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
ex 9506	- Палице за голф и остала опрема за голф	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа. Међутим, грубо обликовани блокови за израду глава за голф штапове могу бити употријебљени	
ex Поглавље 96	Разни производи; осим:	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	
ex 9601 и ex 9602	Производи животињског, биљног или минералног поријекла, за резбање	Производња од материјала за резбање из истог тарифног броја као производ	
ex 9603	Метле и четке (осим метли и метлица од пруга, без или са дршком, и четки од длаке вјеверица и ласица), механичке справе за чишћење пода које се држе у руци, без мотора, собосликарски улошци и ваљци; брисачи за подове и пајалице	Производња у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
9605	Путни сетови (несесери) за личну хигијену, шивење или чишћење ципела или одијела	Сваки производ у сету мора удовољавати правилу које би важило за тај производ у случају да није укључен у сет. Међутим, сет може садржавати и производе без поријекла, под условом да њихова укупна вриједност не прелази 15% цијене сета fco фабрика	
9606	Дугмад, дрикерни, које се затварају утискивањем или на други начин, дугмад за пресвлачење и остали дијелови тих производа; недовршена дугмад	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, и - у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
9608	Хемијске оловке; фломастери и маркери с врхом од филца или другог порозног материјала; наливпера и слична пера на пуњење; пера за копирање; патент-оловке, држачи за пера, држачи за оловке и слични држачи; дијелови (укључујући капе и клипсе) наведених производа осим из тарифног броја 9609	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа. Међутим, пера или њихови врхови из истог тарифног броја као производ могу се користити	
9612	Траке за писаће машине или сличне траке, натопљене штампарском бојом или друкчије припремљене за давање отисака, укључујући на ролнама или у патронама; јастучићи за печате, натопљени или ненаатопљени, с кутијом или без кутије	Производња: - од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа, и - у којој вриједност свих употријебљених материјала не прелази 50% цијене производа fco фабрика	
ex 9613	Упаљачи с електричном искром (пиезо)	Производња у којој вриједност употријебљених материјала из тарифног броја 9613 не прелази 30% цијене производа fco фабрика	
ex 9614	Луле за пушење и главе лула	Производња од грубо обрађених блокова	
Поглавље 97	Умјетнине, колекционарски предмети и старине (антиквитети)	Производња од материјала из било којег тарифног броја, осим броја производа	

АНЕКС III
узорци потврде о кретању робе ЕУР.1 и захтјева за издавање потврде о кретању робе ЕУР.1
Упутство за штампање

1. Сваки формулар биће 210 x 297 мм; може се допустити одступање од минус 5 мм или плус 8 мм по

дужини. Мора се користити бијели папир, прилагођен за писање, без механичке пулпе и тежине не мање од 25г/м². На позадини ће имати отиснут зелени „guilloche“ узорак, што омогућава да било какво кривотворење механичким или хемијским средствима буде уочљиво.

2. Надлежне власти Страна могу задржати право штампања потврде или тај посао могу повјерити овлашћеној штампарији. У последњем случају, сваки формулар мора садржавати биљешку о таквом допуштењу.

Сваки формулар мора имати отиснут назив и адресу штампарије или знак по којем штампарија може бити препозната. Такође ће имати серијски број, штампан или не, на основу којег се може препознати.

ПОТВРДА О КРЕТАЊУ РОБЕ

1. Извозник (назив, пуна адреса, земља)	EUR.1 No A 000.000		
	Прије попуњавања обрасца видјети напомене на полеђини.		
3. Прималац (назив, пуна адреса, земља) (необавезно)	2. Потврда се користи у преференцијалној трговини између и (унијети одговарајуће земље, групе земаља или територије)		
	4. Земља, група земаља или територија на којој се производи сматрају производима с поријеклом	5. Земља, група земаља или територија на коју се роба шаље	
6. Информације у вези с превозом (необавезно)	7. Напомене		
8. Број ставке; Ознаке и бројеви; Број и врста омота ⁽¹⁾ ; Опис робе		9. Бруто маса (кг) или друга мјера (литри, м3, итд.)	10. Фактуре (необавезно)
11. ОВЈЕРА ЦАРИНСКЕ СЛУЖБЕ Овјерена декларација Извозни документ ⁽²⁾ Образац Бр: Од Царинарница Земља или територија издавања Печат Мјесто и датум (попис)		12. ИЗЈАВА ИЗВОЗНИКА Ја, доље потписани, изјављујем да гореописана роба задовољава услове потребне за издавање ове потврде. Мјесто и датум (попис)	

(1) Ако роба није у пакетима, навести број предмета или напомену „у расутом стању”
(2) Попунити само ако то прописи земље извознице или територије захтијевају”

13. ЗАХТЈЕВ ЗА ПРОВЈЕРУ, упућује се:	14. РЕЗУЛТАТ ПРОВЈЕРЕ
Тражи се провјера тачности и исправности ове потврде. (Мјесто и датум) Печат (Потпис)	Проведена провјера показује (1) ☐ да је ову потврду издала наведена царинарница и да су подаци у њој тачни. ☐ да ова потврда није тачна нити исправна (видјети напомене у прилогу). (Мјесто и датум) Печат (Потпис) _____ (1) Унијети X у одговарајуће поље.

НАПОМЕНЕ

1. У потврди се не смију брисати или писати ријечи једне преко других. Свака исправка мора бити урађена прецртавањем нетачних података и уписивањем потребних корекција. Сваку такву исправку мора парафом одобрити лице које је издало потврду и овјерити царинска служба земље гдје је потврда издата.
2. Производи се у потврду обавезно уписују без проред, а испред сваког производа мора бити редни број. Непосредно након последњег производа обавезно се подвлачи водоравна линија. Ненаслућен простор мора бити прецртан, тако да се онемогући било какво накнадно уношење.
3. Роба мора бити описана у складу с трговинском праксом, с довољно детаља који омогућавају њено препознавање.

ЗАХТЈЕВ ЗА ПОТВРДУ О КРЕТАЊУ РОБЕ

1. Извозник (назив, пуна адреса, земља)	EUR.1 No A 000.000	
	Прије попуњавања обрасца видјети напомене на полеђини.	
3. Прималац (назив, пуна адреса, земља) (необавезно)	2. Захтјев да се потврда користи у преференцијалној трговини између	
 и (унијети одговарајуће земље, групе земља или територије)	
6. Информације у вези с превозом (необавезно)	4. Земља, група земља или територија на којој се производи сировина с поријеклом	5. Земља, група земља или територија на коју се роба шаље
	7. Напомене	
8. Број ставке; Ознаке и бројеви; Број и врста омота⁽¹⁾; Опис робе	9. Бруто маса (kg) или друга мјера (литри, м3, итд.)	10. Фактура (необавезно)

⁽¹⁾ Ако роба није у пакетима, навести број предмета или напомену „у расутом стању”

ИЗЈАВА ИЗВОЗНИКА

Ја, доле потписани извозник робе описане на полеђини,

ИЗЈАВЉУЈЕМ да роба задовољава услове за издавање приложене потврде;

ДАЈЕМ како слједи податке на основу којих роба задовољава горенаведене услове:

.....
.....
.....
.....
.....

ПОДНОСИМ следеће доказне документе ⁽¹⁾:

.....
.....
.....
.....

ОБАВЕЗУЈЕМ се да, на захтјев надлежних власти, поднесем сваки потребни документ који те власти могу тражити ради издавања приложене потврде, те се обавезујем да ћу, уколико буде затражено, прихватити сваку потребну провјеру мог књиговодства и сваку провјеру процеса производње гореспоменуте робе, коју ће проводити наведене власти;

МОЛИМ издавање приложене потврде за ову робу.

.....
(Мјесто и датум)

.....
(Потпис)

⁽¹⁾ На примјер: увозни документи, потврде о кретању робе, фактуре, изјаве произвођача, итд, у вези с производима коришћеним у производњи или поново извезеном робом, у непромијњеном стању

АНЕКС IV Текст изјаве на рачуну

Изјава на рачуну, чији текст је наведен у наставку, мора бити израђена у складу с напоменама. Међутим, напомене није потребно отиснути.

Босанскохерцеговачке верзије

Izvoznik proizvoda obuhvaćenih ovom ispravom (carinsko ovlaštenje br.⁽¹⁾) izjavljuje da su, osim ako je to drukčije izričito navedeno, ovi proizvodi⁽²⁾ preferencijalnog porijekla.

Izvoznik proizvoda obuhvaćenih ovom ispravom (carinsko ovlaštenje br.⁽¹⁾) izjavljuje da su, osim ako je to drukčije izričito navedeno, ovi proizvodi⁽²⁾ preferencijalnoga podrijetla.

Извозник производа обухваћених овом исправом (царинско овлашћење бр.⁽¹⁾) изјављује да су, осим ако је то другачије изричито наведено, ови производи⁽²⁾ преференцијалног поријекла.

Турска верзија

İşbu Belge (Gümrük Onay No ...⁽¹⁾) kapsamında maddelerin ihracatçısı, aksi açıkça belirtilmedikçe, bu maddelerin⁽²⁾ tercihli maddeler olduğunu beyan eder.

Енглеска верзија

The exporter of the products covered by this document (customs authorization No ...⁽¹⁾) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of ...⁽²⁾ preferential origin.

.....⁽³⁾

(Мјесто и датум)

.....⁽⁴⁾

(Потпис извозника, додатно мора бити читко наведено име лица које је изјаву потписало)

⁽¹⁾ Када изјаву на рачуну даје овлашћени извозник, овдје мора бити уписан број овлашћења. Када изјаву на рачуну није дао овлашћени извозник, ријечи у загради истуштају се или се тај простор оставља празан.

⁽²⁾ Наводи се поријекло производа.

⁽³⁾ Ови наводи могу се испустити ако је податак садржан у самом документу.

⁽⁴⁾ У случајевима када се не захтијева потпис извозника, изузеће потписа такође се односи на навођење имена потписника.

АНЕКС V

Производи изузети од кумулације предвиђене у члану 3. и члану 4.

КН број	Опис
1704 90 99	Остали производи од шећера који не садрже какао.
	Чоколада и остали прехранбени производи који садрже какао: - какао прах, с додатим шећером или другим средствима за заслађивање:
1806 10 30	- с масеним удиом сахарозе (укључујући инвертни шећер изражен као сахароза) или изоглукозе изражене као сахароза 65% или већим али мањим од 80%
1806 10 90	- с масеним удиом сахарозе (укључујући инвертни шећер изражен као сахароза) или изоглукозе изражене као сахароза 80% или већим
	- остали прехранбени производи који садрже какао у блоковима, плочама или шипкама масе веће од 2 кг или у текућем стању, пасти, праху, гранулама или у другим облицима у расутом стању, у посудама или паковањима са садржајем већим од 2 кг
	- остало
1806 20 95	- остало
	Сладни екстракт, прехранбени производи од брашна, прекрупне, гриза, скроба или сладног екстракта, који не садрже какао или који садрже мање од 40% масеног удјела какаа, рачунато на потпуно одмашћену основу, што нису споменути нити укључени на другом мјесту; прехранбени производи од робе из тарифних бројева 0401 до 0404 који не садрже какао или који садрже мање од 5% масеног удјела какаа, рачунато на потпуно одмашћену основу, који нису споменути ни укључени на другом мјесту
	- остало
	- остало (осим сладног екстракта)
1901 90 99	- остало
2101 12 98	Остали препарати на бази кафе
2101 20 98	Остали препарати на бази чаја или мате-чаја.
	Прехранбени производи који нису споменути ни укључени на другом мјесту:
	- остало
2106 90 59	- остало
	Прехранбени производи који нису споменути ни укључени на другом мјесту:
	- остало (осим концентрата бјеланчевина и текстурираних бјеланчевинских супстанци)
	- остало
2106 90 98	- остало
	Смјесе мирисних материја и смјесе (укључујући алкохолне отопине) на бази једне или више тих материје, врста које се користе као сировине у индустрији; други препарати на бази мирисних материја који се користе као сировине у производњи пића:
	- за употребу у прехранбеној индустрији и индустрији пића
	- за употребу у индустрији пића:
	- препарати који садрже сва ароматична средства карактеристична за пића:
	- са садржајем алкохола већим од 0,5% vol
	- остало:
	- који не садрже млијечну маст, сахарозу, изоглукозу, скроб или глукозу, или који садрже млијечну маст с масеним удиом мањим од 1,5%, сахарозу или изоглукозу с масеним удиом мањим од 5%, глукозу или скроб са масеним удиом мањим од 5%
3302 10 29	- остало

АНЕКС V

Распореди специфичних обавеза у услугама

(наведени у члану 3.7. (Распореди специфичних обавеза) Поглавља III (Трговина услугама))

ДОДАТАК I УЗ АНЕКС V

РАСПОРЕД СПЕЦИФИЧНИХ ОБАВЕЗА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА – РАСПОРЕД СПЕЦИФИЧНИХ ОБАВЕЗА

НАПОМЕНЕ С ОБЈАШЊЕЊЕМ

1. Обавезе које је Босна и Херцеговина преузела према Поглављу о Трговини услугама (Део о Привременом кретању физичких лица с циљем пружања услуга) не примјењују се у случајевима када је сврха или посљедица њиховог привременог присуства интервенисање или на други начин утицање на исход било којег радног или спора у вези с управљањем или преговоре.

2. Овај Распоред не обухвата мјере које се односе на захтјеве у погледу квалификација и процедура, техничке стандарде и захтјеве у погледу издавања дозвола ако оне не представљају ограничење у приступу тржишту или националном третману у смислу члана 3.4. (Приступ тржишту) и члана 3.5. (Национални третман) Поглавља III (Трговина услугама). Те мјере (нпр. потреба за прибављањем дозволе, обавезе у погледу универзалне услуге, потреба за прибављањем признања квалификација у регулисаним секторима и потреба полагања посебних испита, укључујући испит познавања језика, те потреба за законитим пребивалиштвом на територији на којој се обавља привредна дјелатност), чак и ако нису наведене у листи, примјењују се у сваком случају на услуге и пружаоце услуга из Турске.

Услови и критеријуми који се захтијевају за добијање свих дозвола и овлашћења, а који су наведени у овом Распореду, те они који се примјењују за чланство у свим одговарајућим коморама, не ограничавају приступ тржишту нити ограничавају национални третман у смислу члана 3.4. (Приступ тржишту) и члана 3.5. (Национални третман) Поглавља III (Трговина услугама).

3. Ништа садржано у овом Распореду неће се тумачити на начин да доводи у питање проведу било које мјере у оквиру спољнотрговинског режима и одговарајућих царинских поступака Босне и Херцеговине које се односе на робе, у складу с међународним споразумима чија је потписница Босна и Херцеговина. У том смислу, када се ради о услужним секторима, подсекторима или дјелатностима у којима увоз и/или извоз робе може представљати саставни дио пружања услуга, као што су услуге дистрибуције, услуге одржавања и поправка и услуге техничког испитивања и анализе, све релевантне спољнотрговинске и/или царинске мјере ће се и даље примјењивати, чак и кад нису наведене у листи, на услуге и пружаоце услуга из Турске.

4. Права и обавезе на основу овог Распоред неће имати аутоматски ефекат, те стога физичким или правним лицима директно не додјељују никаква права.

Начини пружања услуга: 1) Прекогранично пружање 2) Потрошња у иностранству 3) Комерцијално присуство 4) Присуство физичких лица			
Сектор или подсектор	Ограничења у приступу тржишту	Ограничења националног третмана	Додатне обавезе
I. ХОРИЗОНТАЛНЕ ОБАВЕЗЕ			
Сви сектори укључени у овај Распоред			
Шифре Централне класификације производа (СРС) у овом Распореду			

<p>су оне које су садржане у документу: Statistical Papers Series M No. 77, Provisional Central Product Classification, Department of International Economic and Social Affairs, Statistical Office of the UN, New York, 1991.</p>			
	<p>Сектори у којима се задржава право на јавну партиципацију 3) Услуге у којима се задржава право на јавну партиципацију на националном или локалном нивоу могу подлијегати јавним монополима или искључивим правима додијељеним приватним операторима.¹</p>		
	<p>3) Представништва и подружнице Представништво је дио предузећа које нема својство правног лица. Представништва се могу бавити само истраживањем тржишта, промотивним или активностима представљања. Она не могу обављати трговачке дјелатности. Страно правно лице може основати представништво Подружница домаћег предузећа (домаће предузећа могу основати домаће или страно правно или физичко лице) представља дио предузећа који нема својство правног лица. Подружнице се могу бавити свим пословним дјелатностима предузећа.</p>	<p>3) Мање повољан третман може се примјенити на супсидијарна друштва с регистрованим сједиштем на територији Стране госта, осим када се може доказати њихова дјелотворна и трајна веза с привредом Стране госта. Третман одобрен супсидијарним друштвима која имају регистровано сједиште, централну управу или главно мјесто пословања унутар територије Стране госта, не може се одобрити подружницама или агенцијама које су основане у Страни госту. Међутим, наведени третман ће се одобрити подружницама осим ако то није изричито забрањено законским прописима царинске уније чија је чланица Страна гост.</p>	
	<p>4) Без обавеза, осим у погледу мјера које се односе на улазак и привремени боравак у Страни сљедећих категорија физичких лица које пружају услуге: (i) Премјештаји унутар друштва (ICT) Улазак и пружање услуга подлијеже сљедећим условима: - Дотично физичко лице мора бити запослено од стране правног лица основаног на територији друге Стране најмање једну годину непосредно прије датума пријема. - Физичко лице се привремено премјешта у контексту пружања услуга на територији друге Стране у неко друштво (супсидијарно друштво, подружница, канцеларија) напријед наведеног правног лица, које стварно пружа исте или сличне услуге у другој Страни. - Дотично физичко лице мора припадати једној од сљедећих категорија: а) Лица на руководећим или извршним функцијама: Лица која раде на високим позицијама унутар правног лица, које првенствено управљају друштвом, која су под општим надзором или вођењем претежно управног одбора или дионичара друштва или њима одговарајућих</p>	<p>4) Без обавеза, осим у погледу мјера које се односе на категорије физичких лица наведена у колони Приступ тржишту.</p>	

¹Право на јавну партиципацију постоји у секторима као што су услуге околине, консултантске услуге које се односе на научне и техничке услуге, услуге истраживања и развоја друштвених и хуманистичких наука, услуге техничког испитивања и анализе, јавне здравствене услуге и јавне социјалне услуге, услуге јавног образовања, јавни превоз, комуникацијске услуге. Искључива права на такве услуге често се додјељују приватним операторима, на примјер, операторима с концесијама одобреним од надлежних власти, зависно од специфичне услужне активности. Међутим, ако је тржиште за услугу отворено за више пружалаца услуга, неће накнадно бити предмет искључивих права додијељених приватном оператору. С обзиром да право на јавну партиципацију такође постоји на подцентралном нивоу, детаљно и исцрпно навођење специфичних сектора није практично.

	<p>лица, укључујући:</p> <ul style="list-style-type: none"> - управљање друштвом, дијелом друштва или одсеком друштва; - надгледање и надзор над радом осталих надзорних, стручних и руководећих запосленика; - имају овлашћење лично запошљавати и отпуштати запосленике или предлагати запошљавање или отпуштање запосленика или обављати остале кадровске активности. - Услов за обављање напријед наведених активности је радна дозвола. - Улазак и боравак је ограничен на једну годину с могућношћу продужења на највише три године. 		
	<p>б) Специјалисти:</p> <p>Лица која су запослена од стране правног лица и која имају нека неувобичајена знања неопходна за услуге које друштво пружа, знања о истраживачкој опреми или управљању. Приликом оцјене таквих знања, водиће се рачуна, не само о знању специфичном за то друштво, него и томе да ли то лице има висок степен стручне оспособљености за одређену врсту посла или дјелатности која захтијева посебно стручно знање, укључујући чланство у акредитованом струковном удружењу.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Услов за обављање активности је радна дозвола, <p>Улазак и привремени боравак је ограничен на једну годину с могућношћу продужења на највише 3 (три) године.</p> <p>(ii) Пословни посјетници (ПП)</p> <p>Дозвољен је улазак и привремени боравак следећих категорија без примјене теста економских потреба у трајању до 90 дана:</p> <p>а) Понуђачи услуга:</p> <p>Лица која немају боравак или пребивалиште у Страни која је гост, а која представљају неког пружаоца услуга и траже привремени улазак ради преговора о продаји услуга или склапања уговора о продаји услуга у име тог пружаоца услуга када:</p>	<p>(ii) Пословни посјетници (ПП)</p> <p>Без обавеза осим мјера у погледу категорија физичких лица која су наведена и за која су преузете обавезе у колони Приступ тржишту.</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> - Ти представници неће бити укључени у директне трансакције с правним субјектима нити ће сами пружати услуге. <p>б) Лица задужена за успоставу комерцијалног присуства:</p> <p>Лица која раде на некој вишој позицији, како је дефинисано у горњем тексту под (и) а), код неког правног лица, и које су задужене за успоставу комерцијалног присуства неког пружаоца услуга из једне Стране у другој Страни када:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ти представници неће бити укључени у директне трансакције с грађанством нити ће сами пружати услуге; и - Пружалац услуга има главно мјесто пословања на територији друге Стране, а нема комерцијално присуство у Страни госту. <p>(iii) Пружаоци услуга по уговору (ПУУ)</p> <p>Улазак и пружање услуга подлијеже следећим условима:</p>	<p>(iii) Пружаоци услуга по уговору (ПУУ)</p> <p>Без обавеза осим мјера у погледу категорија физичких лица која су</p>	

	<p>- Физичка лица која пружају услуге на привременој основи као запосленици неке правне особе која нема комерцијално присуство у Страни госту.</p> <p>- Правно лице је од крајњег потрошача у Страни госту добила Уговор о пружању услуга на период од највише 12 мјесеци кроз поступак који гарантује да је уговор сачињен у доброј вјери (bona fide) (нпр. оглас о доступности уговора).</p> <p>- Уговор о пружању услуга мора бити у складу са законима, прописима и захтјевима Стране госта.</p> <p>- Физичко лице које тражи приступ треба нудити такве услуге као запосленик правног лица које ту услугу пружа најмање једну годину непосредно прије таквог премјештаја.</p> <p>- Услов за обављање напријед наведених активности је радна дозвола,</p> <p>- Улазак и привремени боравак ограничен је на највише шест мјесеци унутар било којег периода од 12 мјесеци или на вријеме трајања уговора, зависно о тога који је период краћи.</p>	<p>наведена и за која су преузете обавезе у колони Приступ тржишту.</p>	
	<p>- Број лица обухваћених уговором о пружању услуга не смије бити већи од броја који је потребан за испуњење обавеза из уговора.</p>		
	<p>(iv) Независни стручњаци (НС) Улазак и пружање услуга подлијеже следећим условима:</p> <p>- Физичко лице се пружањем неке услуге бави као samozапослено лице с настаном на територији друге Стране.</p> <p>- Физичко лице мора од крајњег потрошача у Страни госту добити уговор о пружању услуга на други начин, а не преко неке агенције како је дефинисано у СРС 872, на период од највише 12 мјесеци кроз поступак који гарантује да је уговор сачињен у доброј вјери (bona fide), ако такав захтјев постоји у Страни госту.</p> <p>- Уговор о пружању услуга мора бити у складу са законима, прописима и захтјевима Стране госта.</p> <p>- Услов за обављање напријед наведених активности је радна дозвола,</p>	<p>(iv) Независни стручњаци (НС) Без обавеза осим мјера у погледу категорија физичких лица која су наведена и за која су преузете обавезе у колони Приступ тржишту.</p>	
	<p>- Улазак и привремени боравак ограничен је на највише шест мјесеци унутар било којег периода од 12 мјесеци или на вријеме трајања уговора, зависно о тога који је период краћи.</p>		
		<p>Субвенције</p> <p>3) Право на субвенције може бити ограничено на правна лица основана на територији Стране или на одређеном географском дијелу њене територије.</p> <p>Без обавеза на субвенције за истраживање и развој. Пружање услуга или њихово субвенционисање у јавном сектору не сматра се повредом ове обавезе.</p> <p>4) У случају давања субвенција физичким лицима, њихова</p>	

		доступност може бити ограничена на домаће држављане.	
II. СПЕЦИФИЧНЕ ОБАВЕЗЕ ПО СЕКТОРИМА			
I. ПОСЛОВНЕ УСЛУГЕ			
A. Професионалне услуге			
(а) Правне услуге (само услуге савјетовања о страном и међународном праву) (Дно СРС 861)	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Обавезан је облик „друштва с ограниченом одговорношћу“. Турски држављани морају имати стручни назив („адвокат“) и бити уписани у Турску адвокатску комору. 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Заступањем странака пред судовима у Босни и Херцеговини могу се бавити само држављани Босне и Херцеговине. Коришћење стручног назива („адвокат“) резервисано је за држављане Босне и Херцеговине уписане у адвокатске коморе у Босни и Херцеговини. Правници који имају држављанство Босне и Херцеговине, а које ангажује страни адвокатска канцеларија не могу пружати правне услуге осим савјетодавних услуга о страном и међународном праву (СРС 861**). 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(б) Рачуноводствене, ревизорске и књиговодствене услуге (СРС 862)	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Већина власника морају бити овлашћене рачуновође, ревизори и књиговође. 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Већина власника морају бити овлаштене рачуновође, ревизори и књиговође. 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(ц) Савјетодавне услуге у вези с опорезивањем (СРС 863)	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(д) Архитектонске услуге (СРС 8671)	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(е) Услуге инжењеринга (СРС 8672)	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(ф) Услуге интегрисаног инжењеринга (СРС 8673) искључујући грађење	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(г) Услуге урбанистичког планирања и пејзажне архитектуре (СРС 8674)	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(х) Медицинске и стоматолошке услуге (СРС 9312)	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Без обавеза 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Без обавеза 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(ј) Услуге које пружају бабице, медицинске сестре, физиотерапеути и помоћно медицинско особље (СРС 93191)	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Без обавеза 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Без обавеза 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(и) Ветеринарске услуге (СРС 932)	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
B. Компјутерске и сродне услуге (СРС 84).			
Прихватање „Споразума о обухватању компјутерских услуга – СРС 84* – репродуковано у анексу			
Компјутерске и сродне услуге (СРС 84)	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
Ц. Услуге истраживања и развоја			
(а) Услуге истраживања и развоја у природним наукама (СРС 851)	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је	
(б) Услуге истраживања и развоја у	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је	

друштвеним и хуманистичким наукама (СРС 852) (ц) Интердисциплинарне услуге истраживања и развоја (СРС 853)	наведено у Хоризонталним обавезама	наведено у Хоризонталним обавезама	
Д. Услуге у вези с некретностима и земљиштем – Услуге везане за активности посредника у промету некретнина и не укључују куповину некретнина и земљишта у име наведених посредника.			
(а) Које се односе на некретнине у власништву или најму/закупу (СРС 821) (б) На основу накнаде или уговора (СРС 822)	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
Е. Услуге изнајмљивања и давања у закуп без оператора			
(а) Везане за бродове (СРС 83103)	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(б) Везане за авионе (СРС 83104)	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења, осим што авиони које користе авио-превозници из БиХ морају бити регистровани у БиХ. Изузеће се може одобрити за уговоре о краткорочном закупу или у ванредним околностима. 3) Нема ограничења, осим што да би био уписан у регистар авиона БиХ, авион мора бити власништво физичких лица која испуњавају посебне критеријуме за држављанство или правних лица која испуњавају посебне критеријуме у погледу власничког капитала и контроле (укључујући држављанство директора). 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(ц) Везане за остала превозна средства (СРС 83101+ 83102+ 83105)	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(д) Везане за остале машине и опрему (СРС 83106-83109)	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(е) Везане за претходно снимљене видео-касете и оптичке дискове за коришћење у опреми за кућну забаву (СРС 83202)	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
Ф. Остале пословне услуге			
(а) Услуге оглашавања (СРС 871)	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(б) Услуге истраживања тржишта и испитивања јавног мњења (СРС 864)	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	

(ц) Услуге управљачког савјетовања (CPC 865)	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(д) Услуге везане за управљачко савјетовање (CPC 866)	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(е) Услуге техничког испитивања и анализе (CPC 8676)	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(ф) Услуге везане за пољопривреду, лов и шумарство (дио CPC 881) искључујући управљање и искоришћавање природних ресурса	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(г) Услуге везане за риболов (CPC 882) искључујући управљање и искоришћавање природних ресурса	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(х) Услуге везане за рударство (дио CPC 883) искључујући управљање и искоришћавање природних ресурса	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(к) Услуге запошљавања и прибављања особља (CPC 872)	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(м) Сродне услуге научног и техничког савјетовања (CPC 8675)	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(н) Одржавање и поправке опреме (искључујући морска пловила, авионе и друга превозна средства) (CPC 633, 8861-8866)	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(о) Услуге чишћења објекта (CPC 874)	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(п) Фотографске услуге (CPC 875)	1) Без обавеза, осим за фотографисање из ваздуха: Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Без обавеза, осим за фотографисање из ваздуха: Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(q) Услуге паковања (CPC 876)	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(р) Штампање, издаваштво (CPC 88442)	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења, осим што стране улагање у издавачку кућу не	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је	

	смије бити веће од 49 одсто 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	наведено у Хоризонталним обавезама	
(с) Конгресне услуге (СРС 87909)	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(т) Остало - Услуге превоза и тумачења (СРС 87905)	1) Нема ограничења, осим услуга превоза и тумачења пред домаћим судовима: Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења, осим услуга превоза и тумачења пред домаћим судовима: Без обавеза 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења, осим услуга превоза и тумачења пред домаћим судовима: Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења, осим услуга превоза и тумачења пред домаћим судовима: Без обавеза 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
А/Б Поштанске услуге и курирске услуге ¹ (СРС 7511-7512)			
Услуге које се односе на руковање ² поштанским пошиљкама ³ у складу са следећим пописом подсектора, до одређеног у земљи или иностранству. (i) Руковање адресираним писмоносним пошиљкама на свим врстама физичких медија ⁴ , укључујући - Хибридне пошту - Директну пошту (ii) Руковање адресираним пакетима и пошиљкама ⁵ на свим врстама физичких медија (iii) Руковање адресираним новинским производима (iv) Руковање пошиљкама наведеним у горњем тексту под (i) до (iii) као препорученим или осигураним пошиљкама (v) Услуге експресне доставе ⁶ за пошиљке наведене у горњем тексту под (i) до (iii) (vi) Руковање неадресираним пошиљкама (vii) Размјена докумената ⁷ Подсектори (i), (iv) и (v) се искључују ако припадају обиму услуга које се могу резервисати као што су: писмоносне пошиљке чија је цијена мања од петоструке вриједности основне јавне цијене, под условом да им је тежина мања од 350 грама ⁸ , те услуге препоручене поште која се користи у судским или управним	1,2,3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1,2,3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	Напомена: Може се увести систем дозвола за подсекторе за које постоји обавеза опште универзалне услуге. Ове Дозволе могу подлијегати посебним обавезама универзалних услуга и/или финансијском доприносу компензацијском фонду.

¹Иако су расправе о класификацији у овом сектору још у току, нацрти обавеза су наведени у складу са предложеном класификацијом која је нотификована WTO-у од ЕЕС и њених држава чланица 23. марта 2001. године (doc. S/CSS/W/61) и упуства за распоређивање поштанских /курирских услуга коспонзорисаних од стране ЕС 17. фебруара 2005. године (WTO doc. TN/S/W/30), без преудицања исхода дискусије о класификацији поштанских и курирских услуга.

²Израз "руковање" укључује провјеру, сортирање, превоз и испоруку.

³"Поштанска пошиљка" се односи на пошиљке којима рукује било која врста јавног или приватног комерцијалног оператора.

⁴Нпр. писма, разгледнице.

⁵Обухвата књиге и каталоге.

⁶Услуге експресне доставе могу укључивати брзо преузимање, превоз и доставу докумената, штампаних пошиљки, пакета и/или остале робе, уз праћење и стални надзор над овим пошиљкама током целокупног периода пружања услуге. Ова обавеза не укључује услуге поморског превоза, нити услуге на које се односи Анекс о авио-превозничким услугама.

⁷Осигуравање средстава, укључујући *ad hoc* простор, као и превоз од стране трећег лица, које омогућава самодоставу међусобном размјеном поштанских предмета између корисника који су претплаћени на ову услугу. Поштански предмет односи се на предмете којима рукује било који комерцијални оператор, било јавни или приватни.

⁸"Писмоносне пошиљке": писана комуникација на свим врстама физичких медија коју је потребно пренијети и испоручити на адресу коју је пошиљалац навео на пошиљци или њеном омоту. Књиге, каталози, новине и периодичне публикације не сматрају се писмоносним пошиљкама.

поступцима, без обзира на тежину пошиљке.			
Ц. Телекомуникационе услуге ¹ СРС 7521-843 Обавезе које преузима БиХ су засноване на принципима састављања распореда наведеним у „Напоменама за састављање обавеза у основним телекомуникационим услугама (S/GBT/W/2. Rev.1) и „Ограничењима у приступу тржишту за расположивост спектра“ (S/GBT/W/3)			
Све услуге које се састоје од преноса и пријема сигнала било којим електромагнетним путем ² , искључујући емитовање. ³	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
3. ГРАЂЕВИНСКЕ И СРОДНЕ ИНЖЕЊЕРСКЕ УСЛУГЕ			
А. Општи грађевински радови у високоградњи (СРС 512) Б. Општи грађевински радови у нискоградњи (СРС 513) Ц. Инсталатерски и монтажни радови (СРС 514+516) Д. Завршни радови (СРС 517) Е. Остало (СРС 511+515+518)	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
4. УСЛУГЕ ДИСТРИБУЦИЈЕ Ниже наведени подсектори искључују трговину оружјем, експлозивима и генетички модификованим организмима			
А. Услуге посредника (СРС 6111, 6113, 6121, 621) Б. Услуге трговине на велико (СРС 61111, 6113, 6121, 622) Ц. Услуге трговине на мало (СРС 61112, 61120, 61220, 6113, 6121, 631, 632, Д. Франшизно пословање (СРС 8929)	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
5. ОБРАЗОВНЕ УСЛУГЕ Све образовне услуге укључене у овај дио: - Ниже наведени подсектори обухватају само образовне услуге које се приватно финансирају. - Образовне услуге у подручју истрага, сигурности и одбране те историје и културе народа и националности у БиХ су искључене.			
Б. Услуге средњошколског образовања (СРС 922)	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
Ц. Услуге високог образовања (СРС 923)	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
Д. Образовање одраслих (СРС 924)	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
Е. Остале образовне услуге (СРС 929) Услуге обуке (нпр. подучавање страних језика, обука возача, едукација руководиоца/директора, информатичка обука,) услуге организације испита, курсеви након школе, образовни програми који се нуде за вријеме распуста, инструкције и припремни курсеви	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	

¹⁰Фуснота ради појашњења: БиХ има државни удно у одређеним операторима телекомуникација. БиХ задржава своје право на такав државни удно и у будућности. То не представља ограничавање приступа тржишту.

¹¹Подсектори 2.С.х) до 2.С.м) из Пописа секторске класификације услуга у MTN, GNS/W/120 (услуге додатне вриједности) и подсектори 2.С.а) до 2.С.г) из тог Пописа су овдје укључени. Подсектор 2.С.о) из тог Пописа је такође овдје укључен у мјери у којој потпада под ову дефиницију. За потребе овог Распоред, подсектор 2.С. из тог Пописа ("Онлајн обрада информација и/или података (укључујући обраду трансакција)") представља компјутерску и сродну услугу и, као таква, приказана је у овом Распореду обавеза под 1.Б.

¹²Емитовање се дефинише као непрекинути ланац преноса потребан за дистрибуцију сигнала радијског или телевизијског програма јавности, али не обухвата допунске везе између оператора.

6. УСЛУГЕ ЗАШТИТЕ ОКОЛИНЕ			
<p>А. Вода за људску употребу и управљање отпадним водама – услуге у погледу отпадних вода одговарају услугама канализације (СРС 9401)</p> <p>Б. Управљање крутим/опасним отпадом. Услуге одлагања отпада (СРС 9402)</p> <p>- Санитарне и сличне услуге (СРС 9403)</p>	<p>1) Без обавеза, осим савјетодавних услуга, гдје: Нема ограничења</p> <p>2) Нема ограничења</p> <p>3) Нема ограничења</p> <p>4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>1) Без обавеза, осим савјетодавних услуга, гдје: Нема ограничења</p> <p>2) Нема ограничења</p> <p>3) Нема ограничења,</p> <p>4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	
<p>Ц. Заштита околног ваздуха и климе. Услуге прочишћавања испусних плинава (СРС 94040)</p> <p>Д. Санирање и чишћење тла и воде. Третман и санирање нечишћеног/загађеног тла и воде (дио СРС 9406). Одговара дијеловима Услуга заштите природе и пејзажа</p> <p>Е. Смањење буке и вибрација (СРС 9405)</p> <p>Ф. Заштита биоразноликости и пејзажа</p> <p>- Услуге заштите природе и пејзажа (дијелови СРС 9406 који нису обухваћени под Д)</p>	<p>1) Без обавеза, осим савјетодавних услуга, гдје: Нема ограничења</p> <p>2) Нема ограничења</p> <p>3) Нема ограничења</p> <p>4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>1) Без обавеза, осим савјетодавних услуга, гдје: Нема ограничења</p> <p>2) Нема ограничења</p> <p>3) Нема ограничења</p> <p>4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	
7. ФИНАНСИЈСКЕ УСЛУГЕ			
<p>- Прихватање нових финансијских услуга или производа на тржишту може подлијегати постојању и усклађености с регулаторним оквиром чија је сврха остваривање циљева наведених у члану 2.(а) Дијела о финансијским услугама.</p>			
А. Све услуге осигурања и услуге повезане с осигурањем			
<p>(i) Директно осигурање (укључујући суосигурање):</p> <p>(a) животно</p>	<p>1) Без обавеза</p> <p>2) Нема ограничења</p> <p>3) Нема ограничења</p> <p>Подружница: Нема ограничења</p> <p>4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>1) Без обавеза</p> <p>2) Нема ограничења</p> <p>3) Нема ограничења</p> <p>Подружница: Нема ограничења</p> <p>4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	
<p>(i) Директно осигурање (укључујући суосигурање):</p> <p>(б) неживотно.</p> <p>(ii) Реосигурање и ретроцесија;</p> <p>(iii) Посредовање у осигурању, као што је заступање и агенцијско посредовање;</p> <p>(iv) Помоћне услуге у вези с осигурањем, као што су консултантске услуге, актуарске услуге, услуге процене ризика.</p>	<p>1) Без обавеза осим осигурања у поморском промету путника (редовном или ванредном), с тим да такво осигурање покрива све од сљедећег: путнике који се превозе, возило које превози путнике и сваку одговорност која из тог проистиче.</p> <p>2) Нема ограничења</p> <p>3) Нема ограничења</p> <p>Подружница: Нема ограничења</p> <p>4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>1) Без обавеза осим осигурања у поморском промету путника (редовном или ванредном), с тим да такво осигурање покрива све од сљедећег: путнике који се превозе, возило које превози путнике и сваку одговорност која из тог проистиче.</p> <p>2) Нема ограничења</p> <p>3) Нема ограничења</p> <p>4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	
Б. Банкарске и остале финансијске услуге			
<p>(v) Примање депозита и других повратних средстава од правних субјеката;</p> <p>(vi) Давање зајмова свих врста, укључујући потрошачке кредите, хипотекарне кредите, факторинг (продаја права потраживања) и финансирање комерцијалног пословања;</p> <p>(vii) Финансијски лизинг;</p> <p>(viii) Све услуге плаћања и преноса новца, укључујући кредите, кредитне и дебитне картице, путничке чекове и банковне мјенице;</p> <p>(ix) Гаранције и обавезе;</p> <p>(x) Трговање за свој властити или за рачун клијената, било на берзи, или на ванберзанском тржишту или на неки други начин, сљедећим:</p> <p>(a) инструментима тржишта новца (укључујући чекове, мјенице и потврде о депозиту);</p> <p>(б) девизама;</p> <p>(ц) деривативним производима који</p>	<p>1) Без обавеза</p> <p>2) Нема ограничења</p> <p>3) Нема ограничења, осим што је обавезно оснивање друштва специјализованог за управљање, у сврху обављања дјелатности управљања инвестиционим узајамним фондovima и инвестиционим друштвима.</p> <p>Подружница: Нема ограничења</p> <p>4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>1) Без обавеза</p> <p>2) Нема ограничења</p> <p>3) Нема ограничења</p> <p>4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	

<p>укључују али се не ограничавају на терминске уговоре (фјучерсе) и опције; (д) инструментима девизног курса и каматних стопа, укључујући производе као што су свалови, споразуми о терминском курсу; (е) преносивим вриједносним папирима; (ф) осталим преносивим инструментима и финансијским средствима, укључујући златне полуге. (xi) Учешће у емисији свих врста вриједносних папира, укључујући гарантовање откупа и пласман у својству агента (било јавне или приватне емисије) и пружање услуга везаних за такве емисије; (xii) Новчано посредовање; (xiii) Управљање средствима, попут управљања готовином или портфељем, управљање свим облицима заједничког улагања, услуге депоновања и чувања; (xiv) Услуге поравњања и клиринга за финансијска средства, укључујући вриједносне папире, деривативне производе, те друге преносиве инструменте; (xv) Пружање и пренос финансијских информација те обрада финансијских података и одговарајућих софтвера пружаоца других финансијских услуга; (xvi) Савјетодавне, посредничке и друге помоћне финансијске услуге за све дјелатности наведене у тачкама од (v) до (xv), укључујући кредитне препоруке и анализу, истраживање и савјетовање у подручју улагања и портфеља, савјетовање у погледу куповине и реструктурисања и стратегије предузећа.</p>			
<p>8. УСЛУГЕ ЗДРАВСТВЕНЕ И СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ (Ниже наведени подсектори обухватају само услуге које се приватно финансирају УСЛУГЕ ЗДРАВСТВЕНЕ И СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ)</p>			
<p>A. Болничке услуге (CPC 9311) Ц. Услуге социјалне заштите - Лијечилишта и одмаралишта, домови за старије и немобна лица (CPC 933)</p>	<p>1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	
<p>Б. Остале услуге повезане са здрављем људи (CPC 9319 (осим 93191))</p>	<p>1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	
<p>9. УСЛУГЕ КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ НА ТУРИЗАМ И ПУТОВАЊА</p>			
<p>A. Хотели и ресторани (укључујући угоститељство) (CPC 641-643)</p>	<p>1) Нема ограничења, за угоститељске и услуге резервација или онлајн програме за учестале госте (online frequent guest programs) 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>1) Нема ограничења, за угоститељске и услуге резервација или онлајн програме за учестале госте (online frequent guest programs) 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	
<p>Б. Услуге туристичких агенција и туроператора (CPC 7471)</p>	<p>1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	
<p>Ц. Услуге туристичких водича (CPC 7472)</p>	<p>1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења</p>	<p>1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења</p>	

	4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
10. РЕКРЕАТИВНЕ, КУЛТУРНЕ И СПОРТСКЕ УСЛУГЕ (Осим аудио-визуелних услуга)			
А. Остале услуге забаве и културне услуге - Услуге рада кинематографа (дио СРС 96199) Искључујући филмове који садрже информације о историји, политици и друштву)	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Без обавеза 2) Без обавеза 3) Нема ограничења, осим приступа субвенција 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
Б. Услуге новинских агенција (СРС 962)	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
- Спортске и друге рекреативне услуге (СРС 964) осим услуга кладионица и коцкарница (СРС 9641, 96491)	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
11. УСЛУГЕ ПРЕВОЗА			
А. Услуге поморског превоза			
(а) Превоз путника (СРС 7211) i (б) Превоз терета (СРС 7212) искључујући саботажу	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) (а) Оснивање регистрованог друштва за управљање флотом под националном заставом: Без обавеза (б) Остали облици комерцијалног присуства за пружање услуга међународног поморског превоза: Нема ограничења 4) (а) Посада брода: Без обавеза (б) Кључно особље запослено у вези с комерцијалним присуством према облику 3б) у горњем тексту: Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења, 2) Нема ограничења 3) (а) Без обавеза (б) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	Сљедеће лучке услуге су доступне међународним пружаоцима услуга поморског превоза према разумним и недискриминаторним роковима и условима од пружаоца из Босне и Херцеговине 1. Пеларење 2. Тегљење и помоћ при тегљењу 3. Снабдијевање храном, горивом и водом 4. Прикупљање отпада и уклањање остатака терета 5. Услуге лучке капетаније 6. Навијачијска помоћ 7. Оперативне обалне услуге које су неопходне за укрцавање на брод, укључујући комуникације, снабдијевање водом и електричну енергију 8. Услуге хитних поправки 9. Сидрење, привез и привезивачке услуге
(ц) Изнајмљивање пловила с посадом (СРС 7213) (д) Одржавање и поправака пловила (СРС 8868) (е) Услуге тегљења и гурања (СРС 7214)	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	

¹"Остали облици комерцијалног присуства за услуге међународног поморског превоза" означава могућност међународних пружалаца услуга поморског превоза из друге Стране да на локалном нивоу предузимају све активности које су потребне за пружање дјелимично или у потпуности интегрисане услуге превоза својим купцима у којима поморски превоз представља значајан елемент. (Ова обавеза се, међутим, неће тумачити тако да, на било који начин ограничава, обавезе преузете у оквиру прекограничног пружања услуга).

Ове активности укључују, али без ограничења, сљедеће:

(а) стављање на тржиште и продају услуга поморског превоза и повезаних услуга путем директних контаката с купцима, од понуде до издавања рачуна, било да те услуге обавља или нуди сам пружалац услуге или пружалац услуга с којим је понуђач услуге успоставио сталне пословне аранжмане;

(б) набавку, за властити рачун или у име клијената (те препродају њиховим клијентима) било које услуге превоза и повезаних услуга, укључујући услуге унутрашњег превоза на било који начин, посебно унутрашњим пловним путевима, дестом и жељезницом, потребних за пружање интегрисане услуге;

(ц) израду документације у вези с превозним документима, царинским документима и другим документима везаним за поријекло и карактер робе која се превози;

(д) пружање пословних информација свим средствима, укључујући компјутерске информатичке системе и електронску размјену података (у складу с одредбама из дијела о телекомуникацијама);

(е) ступање у било какве пословне аранжмане (укључујући и учешће у дионичком капиталу друштва) и запошљавање локално одабраног особља (или, у случају страног особља, у складу с Хоризонталним обавезама о кретању лица) с било којом локално основаном поморском агенцијом;

(ф) дјеловање у име друштва, организовање матичне луке брода или преузимање терета када се то захтијева.

(ф) Пратеће услуге у поморском превозу (СРС 745)	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
Помоћне услуге у поморском превозу			
Услуге руковања теретом (као што је дефинисано у даљем тексту - 4)	1) Без обавеза* осим – без ограничења у погледу претовара терета (с брода на брод или преко гата) и/или коришћења опреме за руковање теретом на броду. 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења** 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Без обавеза* осим – без ограничења у погледу претовара терета (с брода на брод или преко гата) и/или коришћења опреме за руковање теретом на броду. 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
Услуге складиштења (СРС 742)	1) Без обавеза* 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења** 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Без обавеза* 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
Царинске услуге (као што је дефинисано у даљем тексту - 5)	1) Без обавеза* 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења** 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Без обавеза* 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
Услуге контејнерске станице и терминала (као што је дефинисано у даљем тексту - 6)	1) Без обавеза* 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења** 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Без обавеза* 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
Услуге (поморских) агенција (као што је дефинисано у даљем тексту - 7)	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	Види напомену.
Услуге отпреме (поморског) терета (као што је дефинисано у даљем тексту - 8)	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	Види напомену.
В. Превоз унутрашњим пловним путевима			
(а) Превоз путника (СРС 7221) (б) Превоз терета (СРС 7222)	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Без обавеза 4) (а) Посаде бродова: Без обавеза (б) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Без обавеза 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(ц) Изнајмљивање пловила с посадом (СРС 7223) (д) Одржавање и поправка пловила (СРС 8868) (е) Услуге тегљења и гурања (СРС 7224)	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
Ц. Услуге ваздушног превоза			
(д) Услуге поправка и одржавања авиона (дио СРС 8868)	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
- Само продаја и маркетинг услуга ваздушног превоза и услуга компјутерског система резервација (СРС)	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) За дистрибуцију услуга ваздушног превоза путем СРС-а које пружа матични превозник: Без обавеза. 2) Нема ограничења	

*Обавеза за овај начин услуга није изводљива.

**У случају заузимања јавне површине, може се примјењивати поступак давања концесија или дозвола за коришћење јавног добра.

	обавезама	3) За дистрибуцију услуга ваздушног превоза путем CRS-а које пружа матични превозник: Без обавеза. 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
Земаљске услуге, искључујући летачке операције, управљање посадом и планирање летова	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
Услуге руковођења и управљања аеродромима	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
Е. Услуге жељезничког превоза			
(а) Превоз путника (СРС 7111) (б) Превоз терета (СРС 7112) (д) Одржавање и поправка опреме за жељезнички превоз (дио СРС 8868)	1) Без обавеза, искључиво домаћи пружалац (јавна предузећа) 2) Нема ограничења 3) Без обавеза 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Без обавеза, искључиво домаћи пружалац (јавна предузећа) 2) Нема ограничења 3) Без обавеза 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
Ф. Услуге цестовног превоза			
(а) Превоз путника (СРС 7121, 7122)	1) Без обавеза, 2) Нема ограничења 3) Без обавеза 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Без обавеза 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(б) Превоз терета (СРС 7123) (ц) Изнајмљивање комерцијалних возила са руковоцем (СРС 7124)	1) Без обавеза, 2) Нема ограничења 3) Без обавеза 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Без обавеза 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(д) Одржавање и поправка опреме за цестовни превоз (СРС 6112)	1,2,3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1,2,3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
Х. Пратеће услуге у вези са свим начинима превоза, искључујући поморски			
(а) Услуге руковања теретом (СРС 741)	1) Без обавеза*, осим - без ограничења код претовара терета (с брода на брод или преко гата) и/или коришћења опреме за руковање теретом на броду. 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења** 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Без обавеза*, осим - без ограничења код претовара терета (с брода на брод или преко гата) и/или коришћења опреме за руковање теретом на броду. 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(б) Услуге складиштења и спремања (СРС 742)	1) Без обавеза* 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења** 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Без обавеза* 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(ц) Агенцијске услуге код превоза/отпреме терета (СРС 748)	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	

*Обавеза за овај начин услуга није изводљива.

**У случају заузимања јавне површине, може се примјењивати поступак давања концесија или дозвола за коришћење јавног добра.

НАПОМЕНА УЗ ОВАЈ РАСПОРЕД

Тамо гдје услуге цестовног, жељезничког и превоза унутрашњим пловним путевима, као и с њима повезане помоћне услуге нису на другом мјесту у потпуности обухваћене овим Распоредом, оператор мултимодалног превоза ће имати могућност да изнајми или узме у закуп камионе, жељезничке вагоне или тегљаче и с њима повезану опрему, с циљем отпреме терета унутрашњим пловним путевима, или ће имати приступ или ће моћи користити ове облике мултимодалних

активности према разумним и недискриминаторним одредбама и условима у сврху provedбе операција мултимодалног превоза. "Разумне и недискриминаторне одредбе и услови" значе, за потребе операција мултимодалног превоза и ове додатне обавезе, могућност оператора мултимодалног превоза да договори правовремени превоз своје робе, укључујући њено првенство у односу на робу која је касније ушла у луку.

ДЕФИНИЦИЈЕ

1. Не доводећи у питање обим активности које се могу сматрати "каботажом" према релевантном националном законодавству, овај Распоред не обухвата "услуге каботаже".

2. "Остали облици комерцијалног присуства за услуге међународног превоза" означава могућност међународних пружалаца услуга превоза из друге Стране да на локалном нивоу предузимају све активности које су потребне за пружање дјелимично или у потпуности интегрисане услуге превоза својим купцима међу којима сви видови превоза представљају значајан елемент. (Ова се обавеза, међутим, неће тумачити тако да на било који начин ограничава обавезе преузете у оквиру прекограничног пружања услуга).

Ове активности укључују, али без ограничења, следеће:

(а) маркетинг и продају услуга превоза и повезаних услуга путем директних контаката с купцима, од понуде до издавања рачуна, било да те услуге обавља или нуди сам пружалац услуга или пружаоци услуга с којим је продавалац услуга успоставио сталне пословне аранжмане;

(б) набавку, за властити рачун или у име клијената (те препродају њиховим клијентима) било које услуге превоза и повезаних услуга, укључујући услуге унутрашњег превоза на било који начин, посебно унутрашњим пловним путевима, цестом и жељезницом, потребних за пружање интегрисане услуге;

(ц) израду документације у вези с превозним документима, царинским документима и другим документима везаним за поријекло и карактер робе која се превози;

(д) пружање пословних информација свим средствима, укључујући компјутерске информатичке системе и електронску размјену података (у складу с одредбама из Дијела III (Телекомуникације));

(е) ступање у било какве пословне аранжмане (укључујући и учешће у дионичком капиталу друштва) и запошљавање локално одабраног особља (или, у случају страног особља, у складу с Хоризонталним обавезама о кретању лица) с било којом локално основаном поморском агенцијом;

(ф) наступање, у име друштава, у организацији прекрцаја путника или преузимања терета кад је то потребно.

3. "Превозник који пружа услуге мултимодалног превоза" означава лице у чије се име издаје теретница/документ мултимодалног превоза или било који други документ којим се доказује постојање уговора о мултимодалном превозу терета, те која је одговорна за превоз робе у складу с уговором о превозу.

4. "Услуге руковања теретом" означавају активности које обављају фирме за утовар и истовар терета, укључујући операторе терминала, али искључујући директне активности лучких радника, када је ова радна снага организована независно о фирмама за утовар и истовар терета и операторима терминала. Обухваћене активности укључују организацију и надзор:

- утовара/истовара терета на брод или с брода;

- привезивање/одвезивање терета;

- пријем/испоруку и чување терета прије отпреме или након истовара.

5. "Услуге царивења" (алтернативно "услуге царинског посредовања") означавају активности које се састоје од обављања царинских формалности за другу страну у вези с увозом, извозом или превозом терета, без обзира на то пружа ли ту услугу пружалац услуга у оквиру своје основне или споредне дјелатности.

6. "Услуге контејнерске станице и терминала" означавају дјелатности које се састоје од складиштења контејнера, у луци или на копну, имајући у виду њихово пуњење/пражњење, поправљање и стављање на располагање за отпрему.

7. "Услуге агенција" означавају дјелатности заступања у својству агента, на одређеном географском подручју, пословних интереса једне или више превозничких линија или друштава у следеће сврхе:

- маркетинг и продаја услуга превоза и услуга повезаних с њима, од израде понуде до издавања рачуна и теретница у име друштава, прибављање и препродаја потребних сродних услуга, израда документације и пружање пословних информација;

- наступање, у име друштава, у организацији прекрцаја путника или преузимања терета кад је то потребно.

8. "Услуге шпедиције" означавају дјелатност која се састоји од организовања и праћења отпреме у име отпремника прибављањем услуга превоза и сродних услуга, израде документације и пружања пословних информација.

(Прилог) I-A

Споразум о подручју обухвата СРС-а 84 – Компјутерске и сродне услуге

1. СРС 84 обухвата све компјутерске и сродне услуге.

2. Технолошки развој је довео до повећане понуде ових услуга обједињених или у пакету сродних услуга које могу укључивати неке или све основне функције наведене у ставу 3. На примјер, код услуга као што су послужитељи веб страница или доменски послужитељи, рударење података (*data mining*) и мрежно рачунарство (*grid computing*), свака се састоји од комбинације основних компјутерских функција.

3. Компјутерске и сродне услуге, без обзира на то да ли се пружају преко мреже, укључујући интернет, обухватају све услуге које пружају било које од следећег или њихову било коју комбинацију:

- савјетовање, адаптацију, стратегију, анализу, планирање, спецификацију, дизајн, развој, инсталацију, имплементацију, интеграцију, тестирање, отклањање грешака, ажурирање, подршку, техничку помоћ или управљање компјутерима или компјутерским системима или за њих;

- савјетовање, стратегију, анализу, планирање, спецификацију, дизајн, развој, инсталацију, имплементацију, интеграцију, тестирање, отклањање грешака, ажурирање, адаптацију, одржавање, подршку, техничку помоћ или управљање или коришћење софтвера или за њих;¹

- обраду података, похрањивање података, смјенгај података или услуге база података;
- услуге одржавања и сервисирања уредских апарата и опреме, укључујући компјутере и
- услуге обуке за особље клијената везано за софтвер, компјутере и компјутерске системе и што није на другом мјесту споменуто.

4. У многим случајевима, компјутерске и сродне услуге омогућавају пружање других услуга² било електронским или другим путем. Међутим, у таквим случајевима, постоји важна разлика између компјутерске и сродне услуге (нпр. *web-hosting* или апликацијских *hosting*) и друге услуге коју је омогућила компјутерска и сродна услуга. Друга услуга, без обзира на то да ли је омогућила компјутерска или сродна услуга, није обухваћена СРС-ом 84.

НАПОМЕНЕ уз Споразум о подручју обухвата СРС-а 84

Компјутерске и сродне услуге

СРС ОДЈЕЉАК 84 - КОМПЈУТЕРСКЕ И СРОДНЕ УСЛУГЕ

841 Консултантске услуге везане за инсталирање компјутерског хардвера

8410 84100 Консултантске услуге везане за инсталирање компјутерског хардвера

Услуге помоћи клијентима у инсталирању компјутерског хардвера (тј. физичке опреме) и компјутерских мрежа.

842 Услуге имплементације софтвера

Све услуге које укључују консултантске услуге о развоју и имплементацији софтвера. Израз "софтвер" се може дефинисати као скуп упутстава која су потребне како би компјутери функционисали и комуницирали. Могу се развити бројни различити програми за специфичне апликације (апликацијски софтвер), и купац може бирати да ли ће користити стандардне готове програме (софтверски пакет), развијати специфичне програме за одређене потребе (прилагођени софтвер) или ће користити њихову комбинацију.

8421 84210 Консултантске услуге за системе и софтвер

Услуге опште нарави прије развоја система за обраду података и апликација. То могу бити услуге управљања, услуге планирања пројеката, итд.

8422 84220 Услуге анализе система

Услуге анализе обухватају анализу потреба клијента, дефинисање функционалних спецификација те формирање тима. Ту су такође укључени управљање пројектом, техничка координација и интеграција те дефинисање системске архитектуре.

8423 84230 Услуге дизајнирања система

Услуге дизајнирања обухватају техничка рјешења у погледу методологије, осигурања квалитета, избора опреме софтверских пакета или нових технологија, итд.

8424 84240 Услуге програмирања

Услуге програмирања обухватају фазу имплементације, тј. програме за писање и отклањање грешака, провођење тестова, те обраду документације.

8425 84250 Услуге одржавања система

Услуге одржавања обухватају консултантске и услуге техничке помоћи софтверских производа у употреби, прераду или измјене постојећих програма или система те одржавање ажурне софтверске документације и приручника. Ту су такође укључени специјалистички послови, нпр. конверзије.

843 Услуге обраде података

8431 84310 Услуге припреме за унос података

Услуге записивања података, као што су унос података преко тастатуре, оптичко скенирање или други начини уноса података.

8432 84320 Услуге обраде података и табелирања

Услуге као што су обрада података и услуге табелирања, услуге компјутерског рачунања те услуге давања у закуп компјутерског времена.

8433 84330 *Time-sharing* услуге (временски закуп)

Чини се да је ово иста врста услуга као 84320. Компјутерско вријеме се само купује; ако се купује из просторија клијента, онда се купују и телекомуникационе услуге. Услуге обраде података или табелирања се такође могу купити од услужног уреда. У оба случаја, услуге се могу обрадити кроз закуп времена. Стога, нема јасне разлике између 84320 и 84330.

8439 84390 Остале услуге обраде података

Услуге којима се управља цјелокупним радом објекта/ уређаја клијента по уговору: услуге контроле квалитета околине компјутерске просторије, услуге управљања комбинацијама компјутерске опреме на мјесту те услуге управљања процесима рада и дистрибуције компјутера.

844 Услуге база података

8440 84400 Услуге база података

Све услуге се пружају из примарно структурисаних база података путем комуникацијске мреже.

¹ Израз "софтвер" се може дефинисати као скуп упута које су потребне како би компјутери функционисали и комуницирали. Могу се развити бројни различити програми за специфичне апликације (апликацијски софтвер), и купац може бирати да ли ће користити стандардне готове програме (софтверски пакет), развијати специфичне програме за одређене потребе (прилагођени софтвер) или ће користити њихову комбинацију.

² Нпр. W/120.1.А.6. (рачуноводствене, ревизорске и књиговодствене услуге), W/120.1.А.д. (архитектонске услуге), W/120.1.А.х. (медицинске и стоматолошке услуге), W/120.2.Д. (аудио-визуелне услуге), W/120.5. (образовне услуге).

Изузеци: Услуге преноса података и порука (нпр. услуге рада мреже, мрежне услуге додатне вриједности) су класификоване у класу 7523 (Услуге преноса података и порука).

Услуге у вези документације које се састоје од преузимања информација из база података су класификоване у под-класу 96311 (Библиотекарске услуге).

845 Услуге одржавања и поправке канцеларијских апарата и опреме, укључујући компјутере

8450 84500 Услуге одржавања и поправка канцеларијских апарата и опреме, укључујући компјутере

Услуге поправки и одржавања компјутерских апарата, компјутера и с њима везане опреме.

849 Остале компјутерске услуге

8491 84910 Услуге припреме података

Услуге припреме података за клијенте које не укључују услуге обраде података.

8499 84990 Остале компјутерске услуге које нису на другом мјесту споменуте

Остале услуге везане за компјутере које нису на другом мјесту споменуте, нпр. услуге обуке особља клијента те друге стручне компјутерске услуге.

ЛИСТА ИЗУЗЕЋА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ОД ПРИМЈЕНЕ ЧЛАНА II (СТАТУС НАЈПОВЛАШЋЕНИЈЕ НАЦИЈЕ)

Сектор или подсектор	Опис мјера које нису у складу са чланом II	Државе на које се мјере примјењују	Предвиђено трајање	Услови који стварају потребу за изузећем
Сви сектори	Мјере засноване на билатералним споразумима које је Страна потписала с циљем осигуравања кретања свих категорија физичких лица која пружају услуге.	Европска заједница и њене државе чланице и Швајцарска.	Неодређено.	Споразуми предвиђају процес прогресивне либерализације трговине између Стране и њених регионалних трговинских партнера.

ДОДАТАК II уз АНЕКС V

РАСПОРЕД СПЕЦИФИЧНИХ ОБАВЕЗА

ТУРСКЕ

ТУРСКА – РАСПОРЕД СПЕЦИФИЧНИХ ОБАВЕЗА

НАПОМЕНЕ С ОБЈАШЊЕЊЕМ

1. У ниже наведеној листи обавеза (у даљем тексту "овај Распоред") назначени су услужни сектори који су либерализовани у складу са чланом 3.7. (Распореди специфичних обавеза) Поглавља III (Трговина услугама), и, путем резерви, ограничења у приступу тржишту и националном третману која се примјењују на услуге и пружаоце услуга из Босне и Херцеговине у овим секторима. Овај Распоред се састоји од следећих елемената:

(а) у првој колони назначен је сектор или подсектор у којем Турска преузима обавезу те обим либерализације на који се резерве примјењују;

(б) у другој колони описане су резерве које се примјењују у односу на члан 3.4. (Приступ тржишту) Поглавља III (Трговина услугама) у сектору или подсектору назначеном у првој колони;

(ц) у трећој колони описане су резерве које се примјењују у односу на члан 3.5. (Национални третман) Поглавља III (Трговина услугама) у сектору или подсектору назначеном у првој колони; и

(д) у четвртој колони описане су додатне обавезе у погледу мјера које утичу на пружање услуга које нису предмет распореда према члану 3.4. (Приступ тржишту) и 3.5. (Национални третман) Поглавља III (Трговина услугама).

Не преузимају се обавезе у погледу пружања услуга у секторима и подсекторима које су обухваћене овим Уговором и које нису споменуте у овом Распореду.

2. У овом Распореду назначена су четири начина пружања услуга. Они се тумаче на следећи начин:

(а) Начин пружања у виду "прекограничног пружања услуга" се тумачи као пружање услуге с територије једне Стране на територију друге Стране, у складу са чланом 3.2.(б.1) (Дефиниције) Поглавља III (Трговина услугама).

(б) Начин пружања у виду "2) потрошње у иностранству" се тумачи као пружање услуге с територије једне Стране на територију друге Стране, у складу са чланом 3.2.(б.ii) (Дефиниције) Поглавља III (Трговина услугама).

(ц) Начин пружања у виду "3) комерцијалног присуства" се тумачи као пружање услуге путем пословног настана, у складу са чланом 3.2.(б.ii) (Дефиниције) Поглавља III (Трговина услугама).

(д) Начин пружања у виду "4) присуства физичких лица" се тумачи као пружање услуге кроз привремено присуство физичких особа у сврху пословања, у складу са чланом 3.2 (б.iv.) (Дефиниције) Поглавља III (Трговина услугама).

3. Без обзира на члан 3.4. (Приступ тржишту) Поглавља III (Трговина услугама), недискриминаторни захтјеви у погледу врсте правног облика друштва не морају бити дефинисани у овом Распореду како би их примјењивала или усвојила Турска.

4. Турска не преузима никакву обавезу у погледу уласка и привременог боравка категорија физичких лица која нису наведена у овом Распореду.

Обавезе Турске у погледу Привременог кретања физичких лица с циљем пружања услуга не примјењују се у случајевима када је сврха или посљедица њиховог привременог присуства интервенисање или на други начин утицање на исход било којег радног или спора у вези с управљањем или преговора.

Лица премјештена унутар друштва, дипломирани приправници, пословни посјетиоци и продаваоци пословних услуга којима је одобрен улазак и привремени боравак дужни су поштовати законе о имиграцији и раду Турске.

Турска може предузети било које мјере које утичу на физичка лица која траже приступ тржишту рада Турске и мјере у погледу држављанства, пребивалишта или запошљавања на сталној основи.

5. У означавању појединих сектора и подсектора, СРС означава Централну класификацију производа коју је објавила Статистичка канцеларија Уједињених нација, *Statistical Papers, Series M, No. 77, CPC Prov, 1991*. Поштанске/курирске услуге су дефинисане у колони

одговарајућег сектора или подсектора. Финансијске услуге су дефинисане у складу с Дијелом о Финансијским услугама СРС шифра уз коју је назначена двострука звијезда "*" означава да је обухваћен "дио сектора". "Без обавезе*" означава "техничку неизводљивост".

Редослед услужних сектора, подсектора и активности у овом Распореду одражава Листу секторске класификације услуга из документа WTO-а MTN.GNS/W/120, од 10. јула 1991. године.

6. Овај Распоред не обухвата мјере које се односе на захтјеве у погледу квалификација и процедуре, техничке стандарде и захтјеве у погледу издавања дозвола ако оне не представљају ограничење у приступу тржишту или националном третману у смислу члана 3.4. (Приступ тржишту) и члана 3.5. (Национални третман) Поглавља III (Трговина услугама). Те мјере (нпр. потреба за прибављањем дозволе, обавезе у погледу универзалне услуге, потреба за прибављањем признања квалификација у регулисаним секторима и потреба полагања посебних испита, укључујући испит из познавања језика те потреба за законитим пребивалиштем на територији на којој се обавља привредна дјелатност), чак и ако нису наведене у листи, примјењују се у сваком случају на услуге и пружаоце услуга из Босне и Херцеговине.

Услови и критеријуми који се захтјевају за добивање свих дозвола и овлашћења, а који су наведени у овом Распореду те они који се примјењују за чланство у свим одговарајућим коморама, не ограничавају приступ тржишту нити ограничавају национални третман у смислу

члана 3.4. (Приступ тржишту) и члана 3.5. (Национални третман) Поглавља III (Трговина услугама).

7. Ништа садржано у овом Распореду неће се тумачити на начин да доводи у питање спровођење било које мјере у оквиру спољнотрговинског режима и одговарајућих царинских поступака Турске које се односе на робе, у складу с међународним споразумима чија је потписница Турска. У том смислу, када се ради о услужним секторима, подсекторима или дјелатностима у којима увоз и/или извоз робе може представљати саставни дио пружања услуга, као што су услуге дистрибуције, услуге одржавања и поправка и услуге техничког испитивања и анализе, све релевантне спољнотрговинске и/или царинске мјере ће се и даље примјењивати, чак и кад нису наведене у листи, на услуге и пружаоце услуга из Босне и Херцеговине.

8. У складу са чланом 3.1. (Подручје примјене) Поглавља III (Трговина услугама), овај Распоред не обухвата мјере које се тичу субвенција или грантова које даје Турска, укључујући и зајмове, гаранције и осигурање уз подршку владе нити на било који услов постављен у погледу примања таквих субвенција или грантова, без обзира на то да ли се субвенције или грантови нуде искључиво за домаће услуге, домаће потрошаче или пружаоце услуга.

9. Права и обавезе на основу овог Распоред неће имати аутоматски ефекат те стога физичким или правним лицима директно не додјељују никаква права.

Начини пружања услуга: 1) Прекогранично пружање 2) Потрошња у иностранству 3) Комерцијално присуство 4) Присуство физичких лица			
Сектор или подсектор	Ограничења у приступу тржишту	Ограничења националног третмана	Додатне обавезе
I. ХОРИЗОНТАЛНЕ ОБАВЕЗЕ КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ НА СВЕ СЕКТОРЕ НАВЕДЕНЕ У СЕКТОРСКОМ ДИЈЕЛУ РАСПОРЕДА			
СВИ СЕКТОРИ ОБУХВАЋЕНИ ОВИМ РАСПОРЕДОМ	<p>3) "Нема ограничења за диоичка друштва, друштва с ограниченом одговорношћу, командитна друштва, "колективна друштва" како су дефинирсана у турском Трговачком закону и Закону о директним страним улагањима." Без обавеза за оснивање или куповину било које друге врсте правног лица. Отварање представништва од стране друштва основаног према законима неке стране владе подлијеже одобрењу Министарства економије, под условом да не обављају комерцијалну дјелатност у Турској. <u>Куповина некретнина:</u></p> <p>3) Према Закону о земљишним књигама, друштвима са страним капиталом дозвољена је куповина некретнина у Турској за обављање пословних дјелатности наведених у Статуту њиховог предузећа. Међутим, за куповину у војним зонама (забрањеним војним зонама, војним сигурносним зонама и стратешким зонама) и посебним сигурносним зонама неопходно је одобрење турских војних власти, односно покрајинских власти.</p> <p>1,3,4) Савјет министара има овлашћења да утврди, измијени или ограничи услове и/или дјелимично или у потпуности опозове или укине право страних физичких лица и правних лица основаних према законима стране владе на куповину некретнина, у складу с националним интересима.</p>	<p>3) <u>Подружнице:</u> Успостављање подружнице друштва од стране друштва основаног према законима неке стране владе подлијеже обавези именована физичког лица као представника с пребивалиштем у Турској, коју друштво прописно овласти да га у потпуности заступа.</p>	
	<u>Сектори у којима се задржава право на јавну партиципацију.</u>		

	Привредне дјелатности у којима се задржава право на јавну партиципацију на националном или локалном нивоу могу подлијегати јавним монополима или искључивим правима додијељеним приватним операторима.		
	<p>4) Без обавеза, осим за мјере у вези с уласком и привременим боравком физичких лица из сљедећих категорија:</p> <p>I.</p> <p>Лица премјештена унутар друштва су физичка лица која су запослена од стране правног лица из једне Стране најмање једну годину које су привремено премјештене у једно од њених супсидијарних друштава, повезаних друштава или подружница на територији Турске. Дотично физичко лице мора припадати једној од сљедећих категорија.</p> <p>Лице на руководећим или извршним функцијама:</p> <p>Лица која раде на високим позицијама запослена од стране правног лица, која првенствено управљају друштвом, која су под општим надзором или вођењем претежно управног одбора или дионичара друштва или њима одговарајућих лица, укључујући:</p> <p>(А) управљање друштвом, дијелом друштва или одјеком друштва;</p> <p>(Б) надгледање и надзор над радом осталих надзорних, стручних и руководећих запосленика; и</p> <p>(Ц) имају овлашћење лично запошљавати и отпуштати запосленике или предлагати запошљавање, отпуштање запосленика или обављати остале кадровске активности.</p> <p>Специјалисти:</p> <p>Физичка лица која су запослена од стране правног лица и која посједују нека неуобичајена знања неопходна за производњу трговачког друштва, знања о истраживачкој опреми, техникама или управљању. Приликом оцјене таквих знања, водиће се рачуна не само о знању специфичном за то друштво, него и томе да ли то лице има висок степен стручне оспособљености за одређену врсту посла или дјелатности која захтијева посебно стручно знање, укључујући чланство у акредитираном струковном удружењу.</p>		
	<p>II. Приправници: означавају физичка лица која су запослена од стране правног лица из једне Стране најмање једну годину, која посједују универзитетску диплому и која су привремено премјештена у једно од његових супсидијарних друштава, повезаних друштава или подружница на територији Турске у сврху развоја каријере или ради усавршавања техника или метода пословања.¹</p>		
	III. Пословни посјетници су		

¹Од компаније која их прима може се захтијевати да претходно достави на одобрење програм обуке који покрива све вријеме трајања боравка, који показује да је сврха боравка усавршавање које одговара нивоу универзитетске дипломе.

	<p>физичка лица која раде на некој вишој позицији запослена од стране правног лица једне Стране и која су задужена за успоставу супсидијарног друштва, повезаног друштва или подружнице на територији Турске. Она нису укључена у директне трансакције с грађанством нити примају накнаду од извора који се налази у Турској.</p>		
	<p>IV. Понуђачи пословних услуга: означавају физичка лица која су представници пружаоца услуга из једне Стране и која траже привремени улазак на територију Турске ради преговора о продаји услуга или склапања уговора о продаји услуга у име тог пружаоца услуга. Они нису укључени у директну продају с правним субјектима нити примају накнаду од извора који се налази у Турској.</p>		
	<p>Лица премјештена унутар друштва и приправници требају прибавити радну дозволу од Министарства за рад и социјалну сигурност. Радне дозволе се, у складу с одговарајућим законима, прописима и захтјевима Турске, могу издавати на период до једне године. Турска може одобрити продужење одобреног периода у складу са законима и прописима који су на снази на њеној територији.</p> <p>Пословни посјетиоци и понуђачи пословних услуга нису обавезни прибавити радну дозволу. Улазак и привремени боравак пословних посјетилаца и понуђача пословних услуга може бити одобрен, у складу с одговарајућим законима, прописима и захтјевима Турске, на период до 90 дана унутар периода од 180 дана.</p> <p>3,4) Страни инжењери и архитекте се могу бавити пружањем инжењерских и архитектонских услуга у Турској тек након што постану привремени члан одговарајуће струковне коморе у оквиру Уније комора турских инжењера и архитеката.</p>		
<p>II. СПЕЦИФИЧНЕ ОБАВЕЗЕ ПО СЕКТОРИМА</p>			
<p>1. ПОСЛОВНЕ УСЛУГЕ</p>			
<p>A. Професионалне услуге</p>			
<p>(а) Правне услуге (само услуге савјетовања о страном и међународном праву) (СРС 861**)</p>	<p>1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Обавезан је облик "страног партнерског адвокатског друштва (<i>yabancı avukatlık ortaklığı</i>)". 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Заступањем странака пред турским судовима могу се бавити само турски држављани. Користићење стручног назива "avukat (адвокат)" резервисано је за држављане Турске уписане у Адвокатске коморе Турске. Правници који имају држављанство Турске, а које ангажује страном партнерско адвокатско друштво, не могу пружати правне услуге осим савјетодавних услуга о страном и међународном праву (СРС 861**). 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	
<p>(б) Рачуноводствене, ревизорске и књиговодствене услуге (СРС 862)</p>	<p>1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Овлашћени финансијски</p>	<p>1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Страни називи и имена се не</p>	

	<p>сајетници¹ могу свој рад удруживати у облику "партнерског друштва (<i>adi ortaklık</i>)" или "друштво капитала² (<i>sermaye şirketi</i>)" у складу с турским Трговачким законом, након што постану чланом одговарајуће коморе.</p> <p>Стране ревизорске куће могу обављати независне ревизије у Турској под условом да су за то овлашћене од стране Управе за јавни надзор, ревизијске и рачуноводствене стандарде, у складу с принципом реципроцитета.</p> <p>За ревизорске куће обавезан је облик "друштва капитала" у складу с турским Трговачким законом. За ревизорске куће које ће обављати ревизију институција тржишта капитала обавезан је облик "дионичког друштва".</p> <p>Како би нека ревизорска кућа била овлашћена:</p> <p>Ревизори морају бити власници већинског капитала и гласачких права, а сви партнери фирме ће бити припадници професије.³</p> <p>Сви чланови њеног управљачког тијела морају бити припадници професије, с тим да већина њих морају бити ревизори који су у њој стално запослени, под условом да тај омјер не прелази седамдесет пет одсто.</p> <p>4) Без обавеза</p>	<p>могу користити у називима партнерстава или друштава међу турским и страним финансијским сајетницима.</p> <p>4) Турско држављанство је обавезно за рачуновође и овлашћене јавне рачуновође</p>	
(ц) Услуге опорезивања Пословне услуге порезног планирања и сајетовања (СРС 86301)	<p>1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	
(д) Архитектонске услуге (СРС 8671)	<p>1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	
(е) Услуге инжењеринга (СРС 8672)	<p>1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	
(ф) Услуге интегрисаног инжењеринга (СРС 8673)	<p>1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	
(г) Услуге пејзажне архитектуре (дио СРС 8674)	<p>1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	
(х) Ветеринарске услуге (СРС 932)	<p>1) Нема ограничења 2) Нема ограничења</p>	<p>1) Нема ограничења 2) Нема ограничења</p>	

¹Израз "финансијски сајетник" коришћен у овој ставци односи се на "овлашћеног јавног рачуновођу (*Serbest Muhasebeci Mali Müşavir*)" према "Закону бр. 3568 о овлашћеним јавним рачуновођама и јавним рачуновођама под заклетвом". Страни финансијски сајетници могу бити овлашћени, под условом реципроцитета, одобрењем Премијера на приједлог Министарства финансија.

²Врсте друштва капитала су "дионичко друштво (*anonim şirket*)", "дрштво са ограниченом одговорношћу (*limited şirket*)" и "ограничено партнерство (*sermayesi paylara bölünmüş komandit şirket*)".

³"Припадници професије" су "овлашћене јавне рачуновође (*serbest muhasebeci mali müşavir*)" или "јавне рачуновође под заклетвом (*yeminli mali müşavir*)" према Закону бр. 3568; и за њих постоји обавеза посједовања турског држављанства.

- само за болнице и лабораторије за животиње	3) Болнице и лабораторије за животиње у потпуном страном власништву могу се оснивати у Турској под условом да су им сви запослени ветеринари турски држављани. Одговорни директор болнице или лабораторије за животиње мора бити ветеринар. За ветеринаре постоји услов држављанства. Обавезна је дозвола за рад коју издаје Министарство за храну, пољопривреду и сточарство. 4) Без обавеза	3) Нема ограничења 4) Без обавеза	
Б. Компјутерске и сродне услуге			
(а) Консултантске услуге везане за инсталирање компјутерског хардвера (CPC 841)	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(б) Услуге имплементације софтвера (CPC 842)	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(ц) Услуге обраде података (CPC 843)	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(д) Услуге база података укључујући похрањивање података, <i>data hosting i web hosting</i> услуге (CPC 844)	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(е) Остале компјутерске и сродне услуге - Услуге одржавања и поправка канцеларијских апарата и опреме, укључујући компјутере (CPC 845) - Услуге обуке особља клијената (CPC 84990**)	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
Ц. Услуге истраживања и развоја (искључујући истраживања и развој који се у потпуности или дјелимично финансирају из јавних средстава)			
(а) Услуге истраживања и развоја у природним наукама (CPC 851 осим дијела CPC 85102 ¹) (б) Услуге истраживања и развоја у друштвеним и хуманистичким наукама (CPC 852) (ц) Интердисциплинарне услуге истраживања и развоја (CPC 853)	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења, осим за правна лица која су прописно основана у Турској, али која наступају у име страних физичких или правних лица која немају комерцијално присуство у Турској, која су обавезна претходно прибавити дозволу за спровођење научно-истраживачких активности на територији Турске. 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама. Поред тога, страна физичка лица су обавезна претходно прибавити дозволу за спровођење научно-истраживачких активности на територији Турске.	
Е. Услуге изнајмљивања и давања у закуп без оператора			
(а) Везане за бродове ² (CPC 83103) (б) Везане за авионе ⁶ (CPC 83104) (ц) Везане за осталу превозну	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења, осим што Турска може примјенити тест економских потреба у погледу	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним	

¹ Само су услуге истраживања и развоја у подручју хемије обухваћене у оквиру CPC-а 85102.

² Ова обавеза не обухвата нити даје било какво право у погледу истицања турске заставе.

опрему (CPC 83101+ 83105) 83105 (д) Везане за остале машине и опрему (CPC 83106-83109) - Укључујући изнајмљивање и давање у закуп опреме за снимање у студију (дио CPC 83109) (е) Услуге давања у закуп или изнајмљивања производа за личну употребу и домаћинство (CPC 832)	услуга изнајмљивања и давања у закуп (без оператера) везаних за осталу превозну опрему. 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама.	обавезама.	
Ф. Остале пословне услуге			
(а) Услуге оглашавања (CPC 871)	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама.	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама.	
(б) Услуге истраживања тржишта (CPC 864)	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама.	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама.	
(ц) Услуге управљачког саветовања (CPC 865)	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама.	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама.	
(е) Услуге техничког испитивања и анализе, искључујући услуге техничког испитивања, анализа и контроле (инспекције) везане за изградњу и грађевинске материјале ¹ , пловила и авионе и активности истраживања мора - Услуге испитивања и анализе састава и чистоте (CPC 86761**)²	1) Без обавеза 2) Без обавеза 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Без обавеза 2) Без обавеза 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама.	
- Услуге испитивања и анализе физичких својстава (CPC 86762)	1) Без обавеза 2) Без обавеза 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Без обавеза 2) Без обавеза 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
- Услуге испитивања и анализе уграђених машинских и електричних компоненти (CPC 86763)	1) Без обавеза 2) Без обавеза 3) Нема ограничења, осим што успостављање комерцијалног присуства за услуге испитивања и анализе везано за аутомобиле и остала моторна возила подијеже тесту економских потреба. Основни критеријуми: број и утицај на домаће добављаче, заштита јавног здравља, сигурности и околиша. 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Без обавеза 2) Без обавеза 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
- Услуге техничке контроле (инспекције) (CPC 86764)	1) Без обавеза 2) Без обавеза 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Без обавеза 2) Без обавеза 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(ф) Услуге везане за лов (CPC 881)	1) Обавезно комерцијално присуство 2) Нема ограничења 3) Само путничке агенције с	1) Обавезно комерцијално присуство 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења	

¹Турска не преузима никакве обавезе у погледу услуга техничког испитивања и анализе везане за сектор грађевинарства, укључујући активности на надзору изградње и грађевина које се обављају како би се осигурало да цјелокупан процес изградње, као и грађевински материјали који се користе при изградњи буду у складу с техничким спецификацијама и стандардима утврђеним одговарајућим законима и прописима.

²Само услуге контроле, испитивања и анализе ваздуха, воде, нивоа буке и нивоа вибрације CPC-и 86761.

	<p>дозволом Типа А могу пословати у овом подручју уз услов прибављања дозволе за лов</p> <p>4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	
(x) Услуге везане за рударство (СРС 883+5115)	<p>1) Обавезно комерцијално присуство</p> <p>2) Нема ограничења</p> <p>3)¹ Нема ограничења</p> <p>4) "Стални надзорници (<i>daimi nezaretçi</i>)" на рударским локацијама морају бити турски држављани. У погледу осталог: Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама.</p>	<p>1) Обавезно комерцијално присуство</p> <p>2) Нема ограничења</p> <p>3) Нема ограничења</p> <p>4) "Технички надзорници (<i>teknik nezaretçi</i>)" и "стални надзорници (<i>daimi nezaretçi</i>)" на рударским локацијама морају бити турски држављани.</p>	
(н) Одржавање и поправка опреме (искључујући морска пловила, авионе и другу превозну опрему) (СРС 633+ 8861-8866)	<p>1) Нема ограничења</p> <p>2) Нема ограничења</p> <p>3) Нема ограничења</p> <p>4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>1) Нема ограничења</p> <p>2) Нема ограничења</p> <p>3) Нема ограничења</p> <p>4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	
(о) Услуге чишћења објеката (СРС 874)	<p>1) Нема ограничења</p> <p>2) Нема ограничења</p> <p>3) Нема ограничења</p> <p>4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>1) Нема ограничења</p> <p>2) Нема ограничења</p> <p>3) Нема ограничења</p> <p>4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	
(п) Фотографске услуге (СРС 875) осим специјалистичких фотографских услуга (СРС 87504)	<p>1) Нема ограничења</p> <p>2) Нема ограничења</p> <p>3) Нема ограничења</p> <p>4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>1) Нема ограничења</p> <p>2) Нема ограничења</p> <p>3) Нема ограничења</p> <p>4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	
(q) Услуге паковања (СРС 876)	<p>1) Нема ограничења</p> <p>2) Нема ограничења</p> <p>3) Нема ограничења</p> <p>4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>1) Нема ограничења</p> <p>2) Нема ограничења</p> <p>3) Нема ограничења</p> <p>4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	
(р) - Штампане (СРС 88442**)	<p>1) Нема ограничења</p> <p>2) Нема ограничења</p> <p>3) Нема ограничења</p> <p>4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>1) Нема ограничења</p> <p>2) Нема ограничења</p> <p>3) Нема ограничења</p> <p>4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	
- Издаваштво (СРС 88442**) [искључујући услуге издавања новина, часописа и публикација новинских агенција]	<p>1) Нема ограничења</p> <p>2) Нема ограничења</p> <p>3) Нема ограничења</p> <p>4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>1) Нема ограничења</p> <p>2) Нема ограничења</p> <p>3) Без обавеза</p> <p>4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	
(с) Конгресне услуге (СРС 87909**)	<p>1) Нема ограничења</p> <p>2) Нема ограничења</p> <p>3) Нема ограничења</p> <p>4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>1) Нема ограничења</p> <p>2) Нема ограничења</p> <p>3) Нема ограничења</p> <p>4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	
(т) Остало - Услуге превођења и тумачења (СРС 87905)	<p>1,3) Нема ограничења, осим услуга превођења и тумачења које пружају тумачи под заклетвом/овлашћени тумачи у вези с нотарским услугама.</p> <p>- Услуге превода преводилаца под заклетвом/овлашћених преводилаца: Без обавеза</p> <p>2) Нема ограничења</p> <p>4) Без обавеза за услуге превода преводилаца под заклетвом/овлашћених преводилаца. Иначе, без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>1) Без обавеза</p> <p>2) Нема ограничења</p> <p>3) Нема ограничења, осим као што је наведено у колони о приступу тржишту.</p> <p>4) Без обавеза за услуге превода преводилаца под заклетвом/овлашћених преводилаца. Иначе, без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	
2. КОМУНИКАЦИЈСКЕ УСЛУГЕ			
А./Б. Поштанске услуге (Поштанске услуге и курирске услуге)			

¹Законима о нафти и рударству предвиђено је да је за пружање услуга везаних за рударство обавезно посједовање дозволе за рад.

<p>Поштанске услуге обухватају пријем, прикупљање, обраду, отпрему, дистрибуцију и испоруку "поштанских пошиљки", како су дефинисане у Закону о поштанским услугама бр. 6475</p>	<p>1,3) Обавезан је облик "друштва с властитим капиталом (<i>sermaye şirketi</i>)"¹. "Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi (PTT A.Ş.)", предузеће које је у потпуности у државном власништву, овлашћено је на основу Закона о поштанским услугама за пружање поштанских услуга у складу с обавезом пружања универзалне услуге и има право на монопол у пружању следећих услуга: - пријем, прикупљање, сортирање, транспорт, дистрибуцију и испоруку домаћих и међународних писмоносних пошиљки чију тежину или ограничење у погледу накнаде утврђује Савјет министара²; - Не доводећи у питање одредбе о електронском обавјештавању из Закона о поступку опорезивања бр. 213 од 4/1/1961. године, пријем, прикупљање, сортирање, транспорт, дистрибуцију и испоруку било које врсте службених обавјештења, укључујући и она путем електронских медија, у оквиру Закона бр. 7201 и других закона; - Поштанске услуге Оружаних снага Турске у мирнодопским условима; - Штампана и продаје поштанских маркица на којима је назначена накнада која се плаћа за поштанске услуге, персонализованих марака, комеморативних марака, разгледница и FCD (коверте које поште издају на дан издавања поштанске марке). 2) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>1,3) Нема ограничења 2) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	
<p>Ц. Телекомуникационе (електронске комуникације) услуге³</p>			
<p>(а) Телефонске говорне услуге (б) Услуге преноса података комутацијом пакета (ц) Услуге преноса података комутацијом склопова (д) Услуге телекса (е) Услуге телефакса (г) Услуге приватних закупљених склопова (х) Електронска пошта (и) Говорна пошта (ј) Поново преузимање информација с интернета и из база података (к) Електронска размјена података (л) Проширене телефакс услуге с додатном вриједношћу, укључујући похрањивање и просљеђивање, похрањивање и преузимање (м) Код и протокол</p>	<p>1,3) Осим државних јавних организација и предузећа у државном власништву предвиђених законом, како би било овлашћено, обавезан је облик дионичког друштва или друштва с ограниченом одговорношћу које се налази у Турској. Услуге електронских комуникација (телекомуникација) и инфраструктуре за које је потребно овлашћење у виду ограниченог броја права коришћења могу пружати само дионичка друштва. 2) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	

¹У складу са чланом турског Трговачког закона (Закон бр. 6102), следећа друштва се сматрају друштвима с властитим капиталом: "дионичко друштво (*anonim şirketi*)"; "друштво са ограниченом одговорношћу (*limited şirket*)"; "ограничено партнерство у којем је капитал подијељен на дионице (*sermayesi paylara bölünmüş komandit şirket*)".

²Све док тежину и/или ограничење у погледу права монопола утврђује Савјет министара, PTT A.Ş. ће и даље имати право монопола на сва отворена и затворена писма и разгледнице које представљају било какву врсту кореспонденције без икаквог ограничења у погледу тежине.

³Обим основних телекомуникација у овом Распореду не обухвата ниједну врсту услуга (аналогно/дигиталног) емитовања радијског и ТВ програма и медијских услуга јавности на захтјев.

(н) <i>Онлајн</i> обрада информација и/или података (о) Остале - Аналогне/дигиталне услуге мобилне телефоније - Услуге пејџинга - Услуге кабловског емитовања ¹ - Услуге сателитске комуникације (VSAT, SCPC VSAT) - Услуге сателитске платформе - GMPCS услуге - Услуге инфраструктуре - Мобилне радио услуге с приватним/јавним приступом - Услуге давања информација из именика			
(е) Телеграфске услуге	1) <i>PTT A.S.</i> , предузеће које је у потпуности у државном власништву, је искључиви пружалац ових услуга. 2) Нема ограничења 3) <i>PTT A.S.</i> , предузеће које је у потпуности у државном власништву, је искључиви пружалац ових услуга. 4) Без обавеза	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза	
Д. Аудио-визуелне услуге (искључујући емитовање²)			
(а) Услуге продукције и дистрибуције кинематографских дјела и видео-записа (СРС 9611)	1) Нема ограничења, осим обавезе успостављања комерцијалног присуства за дистрибуцију кинематографских дјела путем физичких медија (CD, видео-траке, итд.). 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(б) Услуге приказивања кинематографских дјела (СРС 9612) (само од стране власника кина)	1) Без обавеза* 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(ц) Радио и телевизијске услуге (СРС 96131, 96132)	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(д) Услуге дистрибуције радио и телевизијског програма ³ , искључујући пренос	1) Нема ограничења, осим што је обавезно успостављање комерцијалног присуства за дистрибуцију радио и ТВ програма путем физичких медија (CD, видео-траке, итд.). 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(е) Услуге снимања звучних записа (За потребе овог Распореда, дјелатност услуга снимања звучних записа се дефинише као снимање низа музичких, говорних или других звукова у студију, али не укључујући звукове који прате кинематографско дјело, радио или	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	

¹Услуге кабловског емитовања обухватају само пренос ТВ сигнала, али не обухватају уређивачке активности везане за садржај.

²Емитовање обухвата пренос знакова или сигнала путем било које технологије за пријем и/или приказивање сигнала аудио и/или визуелног програма од стране дијела или цјелокупне јавности.

³Ради веће сигурности, услуге дистрибуције у овом контексту могу укључивати дозволе радио и телевизијских програма издате другим пружаоцима услуга за излагање, емитовање или преношење, изнајмљивање, продају или коришћење. Услуге преноса радио и телевизијског програма, укључујући и услуге на захтјев, нису обухваћене овим Распоредом.

телевизијски програм или друго аудио-визуелно дјело.)			
3. ГРАЂЕВИНСКЕ И СРОДНЕ ИНЖЕЊЕРСКЕ УСЛУГЕ (CPC 51)			
Све услуге које потпадају под CPC 51	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
4. УСЛУГЕ ДИСТРИБУЦИЈЕ (Услуге дистрибуције не обухватају услуге везане за робу која подлијеже рестрикцијама или забрани увоза и извоза; алкохол, дуван, електронске цигарете и друге производе који изазивају зависност; фармацевтске производе; оптичке производе; сјемена; гнојива и друге побољшиваче тла, пестициде и препарате оне врсте која се користи у прехрани животиња; дрво и угаљ; инструменте и апарате за мјерење електричне енергије, плина и течности; таксиметре; ватрено оружје и војну опрему; племените метале; отпад и остатке и материјале за рециклажу; токсичне материје; нуклеарну енергију и воду.)			
А. Услуге комисионара CPC 621 Б. Услуге трговине на велико CPC 622, CPC 61111 Ц. Услуге трговине на мало CPC 631, CPC 632, CPC 61112, CPC 6113, CPC 6121 Д. Франшизно пословање ¹ Франшизно пословање везано за нефинансијску нематеријалну имовину (CPC 8929*) Е. Остало Услуге трговине на мало моторним горивом (CPC 613)	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења, осим што Турска може на комерцијално присуство примјенити тест економских потреба. За дистрибуцију енергетских производа, примјењује се и ограничење на укупну вриједност промета услуга путем горње границе удјела на тржишту 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
5. ОБРАЗОВНЕ УСЛУГЕ**2			
А,Б,Е. Услуге основног и средњошколског образовања и остале образовне услуге (CPC 921, 922, 929)	1,3) Страна физичка и правна лица, директно или успоставом партнерства с турским држављанима, могу само оснивати међународне образовне установе (укључујући струковне и техничке школе) и то само за стране ученике. 2) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама. Поред тога, страни наставници и стручњаци могу радити у основношколским и средњошколским образовним установама те у неформалним образовним установама (тј. у центрима за учење страних језика и центрима за струковно оспособљавање) након што од Министарства националног образовања добију одобрење за добијање радне дозволе коју издаје Министарство рада и социјалне сигурности. У међународним образовним установама (укључујући и струковне и техничке школе) мора се поставити наставник, турски држављанин, за помоћника директора школе "Виши замјеник директора".	1,3) Нема ограничења 2) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
Ц. Услуге високог образовања (CPC 923)	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Приватне универзитете ["непрофитне фондације установе високог образовања (<i>vakıf yükseköğretim kurumları</i>)"] могу оснивати само фондације основане у складу с турским Грађанским закоником и то доношењем посебног закона. Сви чланови управног одбора установе високог образовања [тј. Управни одбор	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	

¹Под услугама франшизног пословања у оквиру ставке услуга дистрибуције подразумева се дистрибуција робе преко франшиза.

²Ова обавеза обухвата само приватне образовне услуге.

	(<i>Mütevelli Heyeti</i>), као и председник (ректор) морају бити турски држављани. 4) Сви чланови управног одбора установе високог образовања [тј. Управни одбор (<i>Mütevelli Heyeti</i>)], као и председник (ректор) морају бити турски држављани. Иначе, без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама		
Д. Образовање одраслих (СРС 924)	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Страна лица, директно или успоставом партнерства с турским држављанима, могу само оснивати међународне образовне установе и то само за стране ученике. 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама. Поред тога, страни наставници и стручњаци могу радити у образовним установама након што од Министарства националног образовања добију претходно одобрење за стицање радне дозволе коју издаје Министарство рада и социјалне сигурности.	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
6. УСЛУГЕ ЗАШТИТЕ ОКОЛИНЕ* ¹			
А. Услуге канализације (СРС 9401)	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
Б. Услуге одлагања отпада (СРС 9402)	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
Ц. Санитарне и сличне услуге (СРС 9403)	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
Д. Остале: - Услуге прочишћавања испусних плиндова (СРС 9404)	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
- Услуге смањења буке (СРС 9405)	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
7. ФИНАНСИЈСКЕ УСЛУГЕ ХОРИЗОНТАЛНЕ ОБАВЕЗЕ			
Мјере које се примјењују на пружање услуга путем комерцијалног присуства за све секторе финансијских услуга:			
Банкарске услуге	3) Дозвола за оснивање банке, која мора бити основана у облику дионичког друштва, или за отварање прве подружнице или представништва стране банке у Турској издаје се одлуком Одбора за регулисање рада и надзор банака. Дозвола се такође мора добити након окончања поступка оснивања или отварања подружнице како би се могло почети примати депозите и/или обављати банкарске трансакције.	3) Нема ограничења	

¹Понуда Турске у погледу услуга заштите околине искључује пружање услуга воде за људску употребу, укључујући скупљање, пречишћавање и дистрибуцију воде кроз мрежу.

	Ограничења у кредитирању за подружнице страних банака заснована су на капиталу подружнице, а не на глобалном капиталу.		
Осигурање	3) Осигуравајућа и реосигуравајућа друштва морају бити основана у облику дионичког друштва или друштва за узајамно осигурање. Како би могле почети с радом, осигуравајућа и реосигуравајућа друштва морају прибавити дозволу од Подсекретаријата трезора за сваку врсту осигурања с којом желе радити.	3) Нема ограничења	
Тржиште вриједносних папира	3) За успоставу и рад институција тржишта капитала ¹ обавезно је прибавити дозволу Одбора за тржиште капитала. Такође, банке које се баве активностима тржишта капитала (инвестицијске услуге) обавезне су од Одбора за тржиште капитала прибавити одговарајуће сертификате о овлашћењу за ове активности. За оснивање подружница и агенција од стране институција за посредовање у трговини вриједносним папирима основаних у Турској такођер је обавезно прибавити дозволу Одбора за тржиште капитала. Институције за посредовање у трговини вриједносним папирима, инвестицијска друштва и друге институције тржишта капитала, изузимајући инвестицијске фондове ² могу се оснивати једино у облику дионичког друштва. Оснивање подружница и представништава страних институција за посредовање у трговини вриједносним папирима није дозвољено. Одбор за тржиште капитала може предузети било коју мјеру како би осигурао да оснивање институција тржишта капитала или њихових подружница буде корисно за економски развој Турске, као и за стабилност, поузданост и развој тржишта капитала.	3) Нема ограничења	
ОСТАЛЕ ФИНАНСИЈСКЕ УСЛУГЕ			
А. Услуге финансијског лизинга	3) Друштва за финансијски лизинг (даваоци лизинга) се могу оснивати једино у облику дионичког друштва. За оснивање друштва за финансијски лизинг потребно је	3) Нема ограничења	

¹Према Закону о тржишту капитала, утврђене су сљедеће институције тржишта капитала:

- (а) Инвестицијска друштва,
- (б) Шеме заједничког улагања,
- (ц) Независни ревизори, друштва за процјену и агенције за ранговање које обављају активности на тржишту капитала,
- (д) Друштва за управљање портфељем,
- (е) Друштва за хипотекарно финансирање,
- (ф) Фондови за стамбено финансирање и финансирање имовине,
- (г) Друштва за закуп имовине,
- (х) Централне клириншке институције,
- (и) Централне институције за поравнање,
- (ј) Трговински репозиторији,
- (к) Остале институције тржишта капитала, чије оснивање и рад регулише Одбор за тржиште капитала.

²Према Закону о тржишту капитала, могу се оснивати инвестицијски фондови уговорног типа у оквиру правила фонда и у складу с принципима фидуцијарног власништва.

	одобрење Одбора за регулисање рада и надзор банака. Такође, потребно је прибавити дозволу за рад након окончања поступка оснивања.		
Б. Услуге факторинга и потрошачког финансирања	3) Друштва за факторинг и друштва за финансирање морају бити основана у облику дионичког друштва. За оснивање друштва за факторинг и друштва за финансирање потребно је одобрење Одбора за регулисање рада и надзор банака. Такође, потребно је прибавити дозволу за рад након окончања поступка оснивања.	3) Нема ограничења	
Ц. Овлашћене институције (за трговину девизама)	3) За обављање активности овлашћене институције обавезно је прибавити дозволу од Подсекретаријата трезора. Подсекретаријат може предузети било коју мјеру како би осигурао да оснивање овлашћених институција или њихових каснијих подружница и агенција буде корисно за економски развој Турске, као и за стабилност, поузданост и развој финансијских тржишта. Овлашћене институције морају бити основане у облику дионичког друштва.	3) Нема ограничења	
Д. Берза племенитих метала	3) За рад институција за посредовање у трговини племенитим металима потребно је прибавити дозволу од Подсекретаријата трезора. Банке, овлашћене институције, дионичка друштва која се баве трговином и производњом племенитих метала, подружнице, које се налазе у Турској, друштва са настаном у иностранству које се баве трговином и производњом племенитих метала могу се са захтјевом за рад обратити Подсекретаријату трезора. Поред тога, Подсекретаријату трезора се може обратити и са захтјевом за одобрење за рад искључиво као институције за посредовање у трговини племенитим металима за чији рад је потребан облик дионичког друштва.	3) Нема ограничења	
ФИНАНСИЈСКЕ УСЛУГЕ (СПЕЦИФИЧНЕ ОБАВЕЗЕ ПО СЕКТОРИМА)			
Услуге осигурања и услуге повезане с осигурањем (i) Директно осигурање (А) Животно	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(Б) Неживотно	1,2) Без обавеза, осим: (а) Каско осигурање авиона, хеликоптера и бродова који су купљени помоћу страног зајма или узети у закуп путем уговора о финансијском лизингу из иностранства, под условом да је трајање осигурања ограничено на период зајма или уговора о лизингу; (б) осигурање од одговорности у поморском промету; (ц) осигурање превоза увезене и извезене робе; (д) осигурање од повреда, болести, здравствено и осигурање моторних возила, ограничено на	1,2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	

	<p>период боравка или привременог боравка лица у иностранству, (е) осигурање бродова и јахти регистрованих у турском Међународном поморском регистру. 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>		
(ii) Реосигурање и ретроцесија	<p>1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	
(iii) Посредовање у осигурању, као што је брокерско и агенцијско посредовање	<p>1,2) Без обавеза за посреднике (агенте и посреднике) осим оне који се баве животним осигурањем и неживотним категоријама осигурања наведеним у дијелу "(i)(Б) Неживотно" и посредника у реосигурању. 3) Агенције за осигурање и реосигурање као правна лица и посредници морају бити основани у Турској у облику дионичког друштва или друштва с ограниченом одговорношћу. Генерални директор и замјеници директора одговорни за техничке одјеке морају имати пребивалиште у Турској. Агенције за осигурање и посредници основани у страним земљама могу се бавити дјелатношћу посредовања у осигурању једино путем отварања подружница у Турској. Горе наведени институционални облик и услов пребивалишта односе се и на подружнице. 4) Посредници и агенти осигурања и реосигурања као физичка лица морају имати пребивалиште у Турској. Иначе, без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>1,2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Нема ограничења, осим што агенти као физичка лица и посредници у осигурању и реосигурању као физичка лица морају имати пребивалиште у Турској.</p>	
(iv) Помоћне услуге у вези с осигурањем, као што су консултантске услуге, актуарске услуге, услуге процјене ризика и услуге наплате одштетних захтјева	<p>1,2) Нема ограничења, осим процјенитеље и актура. 3) Нема ограничења 4) Без обавеза за процјенитеље и актуаре. Иначе, без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>1,2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	
Банкарске и остале финансијске услуге (искључујући осигурање)			
(v) Примање депозита и других повратних средстава од правних субјеката	<p>1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Ниједно физичко или правно лице осим кредитних институција или оних које су за то овлашћене посебним прописима не може од правних субјеката примати депозите нити друга новчана средства која им се враћају. 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	
(vi) Давање зајмова свих врста, укључујући потрошачке кредите, хипотекарне кредите, факторинг и финансирање комерцијалног пословања (А) Потрошачки кредити	<p>1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Банке и финансијска друштва могу одобравати потрошачке кредите 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	
(Б) Факторинг	<p>1) Без обавеза 2) Нема ограничења</p>	<p>1) Без обавеза 2) Нема ограничења</p>	

	<p>3) Банке и друштва за факторинг се могу бавити активностима факторинга.</p> <p>4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>3) Нема ограничења</p> <p>4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	
(Ц) Хипотекарни кредити	<p>1) Без обавеза</p> <p>2) Нема ограничења</p> <p>3) Друштва за финансијски лизинг и финансијска друштва за која Агенција за регулисање рада и надзор банака утврди да испуњавају услове за рад на стамбеном финансирању могу се бавити трговањем хипотекарним кредитима. Такође, банке се могу бавити трговањем у погледу ових активности.</p> <p>4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>1) Без обавеза</p> <p>2) Нема ограничења</p> <p>3) Нема ограничења</p> <p>4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	
(Д) Финансирање комерцијалног пословања	<p>1) Без обавеза</p> <p>2) Нема ограничења</p> <p>3) Банке, друштва за финансијски лизинг, друштва за факторинг и финансијска се могу бавити овим активностима</p> <p>4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>1) Без обавеза</p> <p>2) Нема ограничења</p> <p>3) Нема ограничења</p> <p>4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	
(vii) Финансијски лизинг	<p>1) Без обавеза</p> <p>2) Нема ограничења</p> <p>3) Банке које нису овлаштене за примане депозита и друштва за финансијски лизинг могу се бавити трансакцијама финансијског лизинга.</p> <p>4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>1) Без обавеза</p> <p>2) Нема ограничења</p> <p>3) Нема ограничења</p> <p>4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	
(viii) Све услуге плаћања и преноса новца, укључујући кредитне и дебитне картице и путничке чекове	<p>1) Без обавеза</p> <p>2) Нема ограничења</p> <p>3) Услуге плаћања и преноса новца могу обављати једино банке и институције овлашћене у складу са "Законом о плаћању и вриједносним папирима, системима поравњања, услугама плаћања и институцијама за електронски новац". Институције које се баве пружањем услуга плаћања и преноса новца морају бити основане у Турској, у облику дионичког друштва. Услуге кредитних и дебитних картица могу пружати једино банке. Пренос девиза у иностранство мора се обављати преко банкарског система.</p> <p>4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>1) Без обавеза</p> <p>2) Нема ограничења</p> <p>3) Нема ограничења</p> <p>4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	
(ix) Гаранције и обавезе	<p>1) Без обавеза</p> <p>2) Нема ограничења</p> <p>3) Нема ограничења</p> <p>4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>1) Без обавеза</p> <p>2) Нема ограничења</p> <p>3) Нема ограничења</p> <p>4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	
(x) Трговање за свој властити или за рачун клијената, било на берзи, или на ванберзанском тржишту или на неки други начин, следећим: (А) инструментима тржишта новца (укључујући чекове и мјенице)	<p>1) Без обавеза</p> <p>2) Нема ограничења</p> <p>3) Трговање инструментима тржишта новца могу обављати и банке и институције за посредовање у трговини вриједносним папирима; међутим, институције за посредовање у трговини вриједносним папирима се не могу бавити трговањем</p>	<p>1) Без обавеза</p> <p>2) Нема ограничења</p> <p>3) Нема ограничења</p> <p>4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	

	<p>чековима и мјеницама. 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>		
(Б) девизама	<p>1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Банке, посредници у трговини девизама институције за посредовање у трговини вриједносним папирима (ограничене на услуге и активности инвестирања), као и национална поштанска управа (PTT A.Ş.) могу се бавити трговином девизама. 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	
(Ц) деривативним производима	<p>1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Овлашћене банке и институције за посредовање у трговини вриједносним папирима могу се бавити трговином овим производима. Овлашћене банке могу извршавати налоге за трговину деривативним производима осим оних заснованих на дионичким индексима и дионицама, те могу у властито име трговати деривативним инструментима осим оних који су засновани на дионицама. 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	
(Д) инструментима девизног курса и каматних стопа	<p>1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Овлашћене банке и институције за посредовање у трговини вриједносним папирима могу се бавити трговином инструментима девизног течаја и каматних стопа. Једино институције за посредовање у трговини вриједносним папирима могу се бавити "трансакцијама с финансијском полугом", како је дефинисано Законом о тржишту капитала бр. 6362 (тј. берзовно посредовање у малопродајној трговини девизама). 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	
(Е) преносивим вриједносним папирима	<p>1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Банке и институције за посредовање у трговини вриједносним папирима могу се бавити трговином овим производима. Међутим, једино институције за посредовање у трговини вриједносним папирима могу пружати инвестицијске услуге као што је извршавање налога и трговање дионицама за властито рачун. 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	
(Ф) осталим преносивим инструментима и финансијским средствима, укључујући златне полуге	<p>1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Банке и повезане институције за посредовање се могу бавити трговином овим производима. 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	

	обавезама		
(xi) гарантовање откупа и пласман	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Развојне и инвестицијске банке и институције за посредовање у трговини вриједносним папирима могу пружати услуге гарантовања откупа и пласмана вриједносних папира које издају након што их региструје Одбор за тржишта капитала. 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(xii) новчано посредовање	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(xiii) Управљање средствима, попут управљања [готовином] или портфељем, управљање свим облицима заједничког улагања, управљање пензијским фондовима, услуге депоновања и чувања (А) Управљање портфељем	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Развојне и инвестицијске банке и институције за посредовање у трговини вриједносним папирима (искључујући управљање заједничким улагањима) и друштва за управљање портфељем могу пружати ове услуге. 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(Б) Управљање заједничким улагањима	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Друштва за управљање портфељем могу управљати портфељима заједничких улагања. Инвестицијска друштва, такође, могу управљати својим властитим портфељима. 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(Ц) Управљање пензијским фондовима	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Друштва за управљање портфељем могу пружати ове услуге. 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(Д) Услуге депонирања и чувања	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Овлашћене банке и институције за посредовање у трговини вриједносним папирима које дјелују на тржишту капитала могу својим клијентима пружати услуге чувања. Депозитни рачуни везани за инструменте тржишта капитала, с изузећем владиних дужничких инструмената који се држе у портфељима банака, могу се чувати само у Агенцији за централни регистар. 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
(xiv) Услуге поравнања и клиринга за финансијска средства, укључујући вриједносне папире, деривативне производе и чекове	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Истанбулска банка за клиринг, поравнање и депонирање (Takasbank) Inc., Централна банка Републике Турске, Агенција за централни регистар Inc. (MCK) и други субјекти које овласте Одбор за тржишта капитала и Централна банка Републике Турске (CBRT)	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	

	<p>могу пружати услуге клиринга и поравнања вриједносних папира. Услуге клиринга чекова може пружати само институција основана и/или овлашћена од стране Централне банке Републике Турске.</p> <p>Вођење платног система може обављати једино Централна банка Републике Турске и други субјекти које овласти Централна банка Републике Турске. Субјект који послује као систем за плаћање и поравнање вриједносних папира мора бити основан у Турској у облику дионичког друштва.</p> <p>4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>		
(xv) Пружање и пренос финансијских информација од пружалаца других финансијских услуга	<p>1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	
- Обрада финансијских података и пружање и пријенос одговарајућег софтвера од пружалаца других финансијских услуга	<p>1,2) Без обавеза 3) Финансијске институције су обавезне успоставити и одржавати своје центре за обраду података (и примарне и секундарне информационе системе¹) у Турској за похрањивање и обраду финансијских података. 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>1,2) Без обавеза 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	
(xvi) Савјетодавне, посредничке и друге помоћне финансијске услуге за све дјелатности наведене у тачкама од (v) до (xv), укључујући кредитне препоруке и анализу, истраживање и савјетовање у подручју улагања и портфеља те савјетовање у погледу куповине и реструктурисања и стратегије предузећа	<p>1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	
8. УСЛУГЕ ЗДРАВСТВЕНЕ И СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ			
A. Болничке услуге (CPC 9311)	<p>1) Без обавеза* 2) Нема ограничења 3) Страни држављани могу оснивати приватне болнице уз одобрење Министарства здравља. Број и врста болница, грана медицине којом се свака болница бави, обавезан број здравственог особља, капацитет болнице (број кревета), као и набавка медицинских производа може бити ограничена у складу с инвестицијским плановима заснованим на потребама стамбених подручја за услугама здравствене заштите. 4) Без обавеза</p>	<p>1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза</p>	
9. УСЛУГЕ КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ НА ТУРИЗАМ И ПУТОВАЊА			
A. Хотел и ресторани (CPC 641-643)	<p>1) Без обавеза* 2) Нема ограничења² 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама. Поред тога, након</p>	<p>1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	

¹Примарни системи се састоје од инфраструктуре, хардвера, софтвера и података који осигуравају обављање финансијских активности, као и евиденција и коришћење информација у електронским медијима на сигуран начин те морају осигурати приступ по потреби. Секундарни системи су замјена за примарне системе.

²Турски држављани могу путовати у иностранство без икаквих ограничења. Једино су обавезни, уз одређена изузећа, платити накнаду у TL у износу који је еквивалентан износу од 100 USD за сваки излазак из земље.

	<p>добијања одобрења од Министарства рада и социјалне сигурности, на основу позитивног мишљења Министарства унутрашњих послова и Министарства културе и туризма, хотели и ресторани који имају сертификат о подстицајима, могу запослити страног особље. Међутим, број страног особља које ће се запослити у једном предузећу не смије прелазити 10 одсто од укупног особља. Овај број се може повећати до 20 одсто одлуком Министарства културе и туризма.</p>		
<p>Б. Услуге туристичких агенција и туроператора (СРС 7471)</p>	<p>1) Обавезно комерцијално присуство. 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>1) Туристичке агенције основане према законима страних влада не могу организовати путовања из Турске у иностранство. 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	
<p>10. РЕКРЕАТИВНЕ, КУЛТУРНЕ И СПОРТСКЕ УСЛУГЕ</p>			
<p>А. Услуге забаве (укључујући позориште и музику уживо) - Услуге забаве позоришног продуцента, пјевачке групе, бенда и оркестра (СРС 96191)</p>	<p>1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	
<p>Библиотекарске услуге (СРС 96311)</p>	<p>1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, као што је наведено у Хоризонталним обавезама. Поред тога, након добијања одобрења од Министарства рада и социјалне сигурности, на основу позитивног мишљења Министарства унутрашњих послова и Министарства културе и туризма, пружаоци услуга овлашћени од стране Министарства културе и туризма могу запослити страног особље. Међутим, број страног особља које ће се запослити у једном предузећу не смије прелазити 10 одсто од укупног особља. Овај омјер се може повећати до 20 одсто уз одобрење Министарства културе и туризма на основу сваког појединачног случаја.</p>	<p>1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења осим што назив библиотеке мора бити на турском језику. 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	
<p>Услуге архива (СРС 96312)</p>	<p>1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама. Поред тога, након добијања одобрења од Министарства рада и социјалне сигурности, на основу позитивног мишљења Министарства унутрашњих послова и Министарства културе и туризма, пружаоци услуга овлашћени од стране Министарства културе и туризма могу запослити страног особље. Међутим, број страног особља које ће се запослити у једном предузећу не смије прелазити 10 одсто од укупног особља. Овај омјер се може повећати до 20 одсто уз одобрење Министарства културе и туризма на основу сваког појединачног случаја.</p>	<p>1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	

<p>- Услуге музеја осим историјских мјеста и грађевина (Осим услуга музеја везаних за војску) (СРС 69321**) - Услуге очувања историјских мјеста и грађевина (СРС 69322) - Услуге ботаничких и зоолошких вртова (СРС 96331) - Услуге природних резервата, укључујући услуге заштите дивљих животиња (СРС 96332)</p>	<p>1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама. Поред тога, након добијања одобрења од Министарства рада и социјалне сигурности, на основу позитивног мишљења Министарства унутрашњих послова и Министарства културе и туризма, пружаоци услуга овлашћени од стране Министарства културе и туризма могу запослити страног особља које ће се запослити у једном предузећу не смије прелазити 10 одсто од укупног особља. Овај омјер се може повећати до 20 одсто уз одобрење Министарства културе и туризма на основу сваког појединачног случаја.</p>	<p>1) Нема ограничења, осим у случају када држава спољним пружаоцима повјери пружање услуга у подручјима које држава контролише, заинтересовани пружалац услуга треба имати пребивалиште у Турској како би могао учествовати на тендеру. 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	
11. УСЛУГЕ ПРЕВОЗА			
А. Услуге поморског превоза осим каботаже¹			
<p>(а) Путнички превоз (СРС 7211)</p>	<p>1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Како би пловила под турском заставом, бродарска предузећа морају имати већину од 51% дионичара који су турски држављани.² 4) Капетан и посада пловила под турском заставом требају бити турски држављани</p>	<p>1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Обавезно је турско држављанство за капетана и посаду.</p>	
<p>б) Превоз терета (СРС 7212)</p>	<p>1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Како би пловила под турском заставом, бродарска предузећа морају имати већину од 51% дионичара који су турски држављани. 4) Капетан и посада пловила под турском заставом требају бити турски држављани.</p>	<p>1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Обавезно је турско држављанство за капетана и посаду.</p>	
<p>(ц) Изнајмљивање пловила с посадом³ (СРС 7213)</p>	<p>1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	<p>1) Пловила која изнајме страни држављани не могу пловити унутар турских обалних вода. Ова врста пловила се сматра страним пловилима и не може пловити под турском заставом. 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама</p>	
<p>(д) Одржавање и поправка пловила</p>	<p>1) Нема ограничења 2) Нема ограничења</p>	<p>1) Нема ограничења 2) Нема ограничења</p>	

¹Не доводећи у питање обим активности које се могу сматрати "каботажом" према релевантном националном законодавству, овај Распоред не обухвата "услуге поморске каботаже" за које се сматра да обухватају превоз путника или робе између двије луке у Турској и промет с полазиштем и одређиштем у истој луци у Турској под условом да се тај промет увијек одвија у територијалним водама Турске. Поред тога, према "Закону о поморском превозу турским обалним водама (каботаж) и трговини и пословању у турским лукама и територијалним водама" (Закон бр: 815), право на превоз робе и путника с једне до друге тачке дуж турских обала те обављање тегљења и пељарења, као и свих других лучких услуга било које врсте унутар или између турских лука и обала припада искључиво бродовима и пловилима под турском заставом у складу са чланом 940 турског Трговачког закона (Закон бр. 6102). Пловила под турском заставом у складу са законом о турском међународном регистру бродова (Закон бр. 4490) која не испуњавају услове из члана 940 турског Трговачког закона не могу обављати горе наведене функције које спадају у дјелокруг права каботаже. Ради даљег појашњења, овај Распоред не успоставља никакво право на проведбу активности које спадају у дјелокруг права каботаже како је прописано у "Закону о поморском превозу турским обалним водама (каботаж) и трговини и пословању у турским лукама и територијалним водама" (Закон бр: 815).

²Сви турски бродови плове под турском заставом. Брод се сматра турским једино ако је његов власник (или власници) турски држављанин. Међутим, турским се сматрају и сљедећи бродови: i) Бродови који припадају правним лицима, као што су тијела, институције, удружења и фондације формиране у складу с турским правом, чија су већина чланова Управног одбора турски држављани; ii) Бродови који припадају трговачким друштвима чија су већина руководећег особља и представника турски држављани и која су уписана у трговачки регистар Турске.

³Ова обавеза не обухвата нити додјељује никакво право у погледу услуга поморског превоза.

(CPC 8868)	3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама	
Ц. Услуге ваздушног превоза			
(а) Продаја и маркетинг услуга ваздушног превоза	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама.	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама.	
(б) Услуге компјутерског система резервација (CRS)	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама.	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама.	
(ц) Услуге поправке и одржавања авиона	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) За обављање функција одржавања и поправке авиона неопходно је одобрење Министарства транспорта, поморства и комуникација. 4) Без обавеза осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама.	1) Нема ограничења 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама.	
(д) Земаљске услуге (укључујући само земаљско управљање, рад с путницима, руковање пртљагом, руковање теретом и поштанске услуге, услуге руковања рампама, услуге за авионе, руковање горивом и уљима, земаљски транспорт)	1) Без обавеза* 2) Нема ограничења 3) За пружање земаљских услуга неопходно је одобрење Министарства транспорта, поморства и комуникација (дозвола типа А или типа С). Одобрења се дају само трговачким друштвима основаним у складу с турским Трговачким законом. У случају предузећа која пружају земаљске услуге, неопходно је прибавити дозволе типа А и С; а. Већина лица овлашћених за управљање и представљање предузећа требају бити турски држављани. б. Према основном уговору, турски дионичари требају имати већину гласачких права. Дозволе типа А могу добити и домаћи авио-превозници за пружање земаљских услуга другим авио-превозницима. Страни авио-превозници не могу пружати такве услуге. Услуге рада с путницима, руковања рампама и контроле утовара и комуникација може пружати само предузеће за пружање земаљских услуга које има дозволу типа А. Услуге снабдијевања храном и пићем могу пружати само предузећа за пружање земаљских услуга која раде унутар аеродрома, предузећа која имају дозволу за пружање услуга снабдијевања храном и пићем и домаћи авио-превозници. Страни авио-превозници не могу пружати ове услуге. Дозволе за рад могу бити ограничене у броју. При издавању дозвола за рад, узимају се у обзир критеријум као што су: подручја узлетно-слетне писте, бетонирани терен на аеродрому, платформе, рулне стазе на аеродрому; доступност простора за паркинг и радионице на аеродрому; постојећи физички у и на	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења, осим што се потребна количина LC одређује на темељу начела реципроцитета 4) Без обавеза осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама.	

	аеродрому и прогноза будућих тржишних услова те потребе за додатним капацитетом. 4) Већина лица овлашћених за управљање и представљање предузећа за пружање земаљских услуга требају бити турски држављани. Иначе, Без обавеза осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама.		
е) Услуге руковођења и управљања аеродромима (обухватају аеродромску инфраструктуру и оперативне услуге, укључујући с њима повезане савјетодавне услуге.)	1) Без обавеза* 2) Нема ограничења 3) Услуге управљања аеродромом могу се пружати кроз пренос права на коришћење давањем државних аеродрома у закуп (укључујући и изградњу и пренос од стране субјеката из приватног сектора путем модела БОТ ("изгради-управљај-пренеси"). Пренос права на коришћење кроз закуп врши Генерална дирекција за државне аеродроме путем тендера на период од максимално 49 година. Пренос права на коришћење кроз закуп подијеже одобрењу Министарства транспорта, поморства и комуникација. 4) Без обавеза осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама.	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама.	
Е. Услуге жељезничког превоза (СРС 7111, 7112)	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) За добивање одобрења, неопходан услов је да трговачко предузеће буде основано у складу с турским Трговачким законом. <i>TCDD A.Ş.</i> , предузеће у потпуности у државном власништву, има право монопола на управљање прометом на домаћој жељезничкој мрежи, као и коришћење жељезничке инфраструктуре која је државно власништво 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама.	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама.	
Ф. Услуге цестовног превоза			
(а) Превоз путника (СРС 7121 + 7122) (б) Превоз терета (СРС 7123)	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Услов за добијање превозничке дозволе је турско држављанство или правно лице основано према релевантним турским законима. 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама.	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама.	
(ц) Пратеће услуге у цестовном превозу (СРС 744 осим 7442)	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама.	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама.	
Х. Пратеће услуге у вези са свим начинима превоза:			
(а) Услуге руковања теретом (СРС 741 осим услуга руковања поморским теретом)	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама.	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама.	
(б) Услуге складиштења и спремања осим "лиценцираних складишта" (СРС 742).	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења осим "царинских складишта" и "објеката за привремени смјештај робе на царини". За оснивање и рад	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења осим што царинска складишта и привремене објекте за смјештај робе на царини могу отворати само предузећа која	

	царинских складишта и објеката за привремени смјештај робе на царини примјењује се тест економских потреба 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама.	раде најмање двије године. 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама.	
- Лиценцирана складишта (дио СРС 742) Лиценцирана складишта представљају систем у којем су пољопривредни производи које је прикладно складиштити (као што су житарице, махунарке, сјеменке уљарица, памук, ораси, маслине и маслиново уље) класификовани у складу с постојећим стандардима за производе складиште након што овлаштени класификатори одреде њихову класу, квалитет и стандарде.	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама.	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза, осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама.	
(ц) Агенцијске услуге код превоза терета (СРС 748)	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама.	1) Без обавеза 2) Нема ограничења 3) Нема ограничења 4) Без обавеза осим као што је наведено у Хоризонталним обавезама.	

ЛИСТА MFN ИЗУЗЕЋА ТУРСКЕ

Сектор или подсектор	Опис мјере која указује на неусклађеност са чланом xx о MFN (третману најповлаштеније нације)	Земље на које се мјера односи	Предвиђено трајање	Услови који стварају потребу за изузећем
СВИ СЕКТОРИ	(а) Одобравање у потпуности националног третмана за инвестиције држављана или предузећа из земаља с којима је закључен Билатерални споразум о инвестицијама. (б)(i) Извршење трансфера, у одређеним периодима, држављана и предузећа из одређених земаља који су инвестирали у Турској.	Све земље с којима су споразуми на снази или ће то бити. Белгија-Луксембург, Кувајт	Неодређено	Жеља за стварањем повољних услова за већу економску сарадњу између Турске и споменутих земаља, те подстицање инвестиција држављана и предузећа из једне земље на територији других земаља.
	(ii) Одобравање гаранције девизног ризика за одређене земље за трансфере који нису реализовани због тешкоћа у билансу плаћања.			
	(ц) Покривање "ризика трговања" као суброгација за неку земљу.	Јапан		
	(д) Споразуми с три земље, чији чланови који се односе на статус најповлаштеније нације (MFN) не обухватају дерогацију ставова који се тичу повластица које се одобравају инвеститорима из трећих земаља као резултат њиховог чланства или придруживања зони слободне трговине, економској сарадњи, царинској унији или заједничком тржишту.	Јапан, Бангладеш, Немачка		
СВИ СЕКТОРИ	Ограничење у трансферу премија код програма дугорочног осигурања и запошљавања радника из страних земаља у страним предузећима се изузима за једну земљу.	Либија	Неодређено	Осигурати социјалну сигурност и континуирано запошљавање турских радника у наведеној земљи.
СВИ СЕКТОРИ	Ако је износ конзуларних накнада које било која земља прикупи од турских држављана већи од износа наведеног у тарифној листи, износ конзуларних накнада прикупљених од држављана те земље биће увећан на реципрочној основи.	Све земље	Неодређено	Жеља за осигурањем једнаког третмана држављана Турске.
СВИ СЕКТОРИ	Под условом да су законске одредбе резервисане и уз услов реципрочитета, страна физичка лица би могле посједовати некретнине у Турској на основу куповине или наслеђства.	Све земље	Неодређено	Осигурати право турских држављана на куповину некретнина у некој страниј земљи.
Професионалне услуге	Ако било која страна земља утврди законске и административне услове против турских држављана у погледу умјетничких изведби и пружања тих услуга, сличне активности држављана те земље би могле бити забрањене у Турској.	Све земље	Неодређено	Жеља за стварањем повољних услова за турске држављане да обављају своје активности под једнаким условима у другим земљама.
Услуге превоза	Стопе пореза на доходак и добит предузећа за страна друштва која се баве цестовним, поморским и ваздушним превозом се на реципрочној основи могу смањити на нулу или повећати на нову стопу која неће прелазити двоструку вриједност постојеће стопе која може бити утврђена од земље до земље за сваки облик превоза одвојено или за све облике.	Све земље	Неодређено	Жеља за олакшањем и смањењем трошкова превозних услуга између Турске и других земаља.
Услуге превоза	Услуге транзита или билатералне услуге превоза могу се изузети од плаћања ПДВ-а. Ово изузеће се одобрава, уз услов реципрочитета, пореским обвезницима из одговарајућих земаља који немају пребивалиште, законско или пословно	Све земље	Неодређено	Жеља за смањењем трошкова и стварањем повољних услова за пружање услуга у овом сектору.

Сектор подсектор	или Опис мјере која указује на неусклађеност са чланом xx о MFN (третману најповлаштеније нације)	Земље на које се мјера односи	Предвиђено трајање	Услови који стварају потребу за изузећем
Услуге превоза	сједиште у Турској. Примјена, на основу реципроцитета, ограничења, забрана, различитог третмана и различитих тарифа за робу и превозна средства из земаља које примјењују ограничења, забране и другачији третман према турским цестовним, зрачним и поморских превозним средствима.	Све земље	Неодређено	Жеља за осигурањем несметаног функционирања узајамних превозних услуга.
Услуге ваздушног превоза Земалске услуге	Примјењује се услов реципроцитета	Све земље	Неодређено	Жеља за осигурањем ефективног приступа тржишту и једнак третман за турске пружаоце услуга.
Услуге цестовног превоза	Одобравање, на основу реципроцитета повластица у погледу квота и накнада, ослобађања од процедура одобравања.	Све земље са којима су споразуми на снази или ће то бити.	Неодређено	Жеља за олакшањем услуга цестовног превоза између Турске и других земаља.
Услуге жељезничког превоза	Билатерално смањење цијена закупа жељезничких вагона из земаља наведених у колони поред (тачка а) и примјена националног третмана за тарифе реципрочног превоза робе са земаљама наведеним у колони поред (тачка б).	а) Сирија, Ирак, Иран, Либан б) Заједница независних држава и балтичке републике	Неодређено	Жеља за олакшањем услуга жељезничког превоза између Турске и других земаља.
Рачуноводствене, ревизорске и књиговодствене услуге	За обављање услуга "финансијског савјетника" и држављанима земаља које су званично озакониле принципе у погледу професије финансијског саветовања може бити одобрено, под условом реципроцитета и под условом да та лица посједују карактеристике потребне за професију финансијског саветовања у Турској те да требају имати право на обављање сличних услуга у својој земљи.	Све земље	Неограничено	Жеља за стварањем повољних услова за турске финансијске савјетнике да обављају свој посао под једнаким условима у цијелом свијету.

АНЕКС VI Рјешавање спорова

(Наведен у члану 6.5. (Рјешавање спорова) Поглавља VI (Институционалне и завршне одредбе)

Члан 1.

Циљ

Циљ овог Анекса је избјегавање и рјешавање свих спорова између Страна у вези са тумачењем и примјеном овог Уговора у сврху изналагања обострано прихватљивог рјешења, тамо гдје је то могуће.

Члан 2.

Подручје примјене

Осим у случају када је овим Уговором предвиђено другачије, овај Анекс ће се примјењивати с циљем избјегавања или рјешавања свих спорова између Страна у погледу тумачења или примјене одредби овог Уговора, или кад год Страна сматра да:

(а) нека мјера друге Стране није у складу с обавезама према одредбама овог Уговора; или

(б) друга Страна није испунила своје обавезе према одредбама овог Уговора.

Члан 3.

Избор форума

1. У случају спора поводом било којег питања наведеног у члану 2. (Подручје примјене) овог Анекса, до којег дође према овом Уговору или према Споразуму WTO-а, или било којем другом уговору чије су потписнице обје Стране, Страна која подноси тужбу може изабрати форум за рјешавање спора.

2. Страна која подноси тужбу ће унапријед писмено обавијестити другу Страну о намери покретања спора пред одређеним форумом.

3. Након што Страна која подноси тужбу изабере одређени форум, тај форум ће се користити и сви други могући форуми се искључују.

4. За потребе овог члана, сматра се да је Страна која подноси тужбу одабрала форум када упути захтјев за

успоставу, или предмет достави савјету за рјешавање спора.

Члан 4.

Консултације

1. Стране ће у сваком тренутку настојати да постигну договор о тумачењу и примјени одредби овог Уговора и да ријеше сваки спор у вези с њим кроз отварање консултација у доброј вјери с циљем изналагања међусобно договореног рјешења.

2. Једна Страна ће писменим захтјевом упућеним другој Страни затражити консултације, те ће изнијети разлоге из којих упућује захтјев, утврдити мјере које представљају спорно питање, навести примјениве одредбе Уговора наведене у члану 2. (Подручје примјене) овог Анекса, и разлоге из којих се те одредбе примјењују.

3. Консултације ће се одржати у року од 30 дана од дана пријема захтјева на територији тужене Стране, осим ако се Стране другачије не договоре. Сматраће се да су консултације закључене у року од 60 дана од дана пријема захтјева, осим ако се Стране другачије не договоре. Консултације су повјерљиве и не доводе у питање права било које Стране у даљем поступку.

4. Консултације о хитним питањима, укључујући и оне у вези са кварљивом робом, ће се одржати у року од 15 дана од дана пријема захтјева, а сматраће се закљученим у року од 30 дана од дана пријема захтјева, осим ако се Стране другачије не договоре.

5. Ако Страна којој је упућен захтјев за консултације на њега не одговори у року од 10 дана од дана пријема, или ако се консултације не одрже у временским оквирима наведеним у ставу 3. или ставу 4. овог члана, или ако су консултације закључене а није дошло до међусобно договореног рјешења, Страна која подноси тужбу може да захтјева успостављање арбитражног савјета у складу са чланом 5. (Покретање арбитражног поступка) овог Анекса.

Члан 5.

Покретање арбитражног поступка

1. Кад Стране не успију ријешити спор путем консултација као што је предвиђено у члану 4. (Консултације) овог Анекса, Страна која подноси тужбу може захтијевати успостављање арбитражног савјета у складу с овим чланом.

2. Захтјев за успостављање арбитражног савјета се писменим путем упућује туженој Страни. Страна која подноси тужбу у свом захтјеву наводи специфичну мјеру која представља спорно питање и даје објашњење о томе зашто та мјера представља кршење примјењивих одредби Уговора наведених у члану 2. (Подручје примјене) овог Анекса на начин којим је јасно представљен правни основ за тужбу.

Члан 6.

Надлежност

Осим ако се у року од 20 дана од дана пријема захтјева за успостављање арбитражног савјета Стране не договоре друкчије, арбитражни савјет ће бити надлежан да:

"испита, у свјетлу релевантних одредби овог Уговора, питање које се наводи у захтјеву за успостављање арбитражног савјета у складу са чланом 5. (Покретање арбитражног поступка) овог Анекса и донесе закључке, одлуке и било какве препоруке за рјешавање спора, те изради писани извјештај, као што је предвиђено у члану 9. (Извјештај арбитражног савјета) овог Анекса."

Члан 7.

Састав и успостављање арбитражног савјета

1. Арбитражни савјет чине три члана. Свака Страна именује члана у року од 30 дана од пријема захтјева из става 1. члана 5. (Покретање арбитражног поступка) овог Анекса, а та два члана споразумно бирају трећег члана у року од 30 дана од именовања другог од њих.

2. У року од седам дана од одабира трећег члана, Стране одобравају или не одобравају именовање тог члана, који ће, у случају одобрења, вршити дужност предсједавајућег арбитражног савјета.

3. Ако било који члан арбитражног савјета није именован у складу са ставом 1. и 2. овог члана, свака Страна у спору може од генералног секретара сталног арбитражног суда у Хагу (РСА) захтијевати именовање недостајућег/их члана/ова арбитражног савјета у наредном року од 30 дана.

4. За потребе ставова 2. и 3. овог члана, у случају да је генерални секретар РСА држављанин било које Стране, тражиће се од замјеника генералног секретара РСА или сљедећег службеника по функцији који није држављанин нити једне Стране да изврши неопходна именовања.

5. Свако лице именовано за члана арбитражног савјета мора имати стручно знање или искуство у подручју права, међународне трговине, других подручја која покрива овај Уговор или у рјешавању спорова који настану на основу међународних трговинских уговора. арбитражни савјет за спорове о питањима опреза и другим финансијским питањима имаће потребно стручно знање релевантно за специфичну финансијску услугу која је предмет спора. Сваки члан арбитражног савјета биће независан, обављаће функцију у свом личном својству и неће припадати нити примати упутства од било које Стране или организације везане за спор, те ће поступати у складу с Анексом VIII (Кодекс понашања арбитра). Ако Страна сматра да члан арбитражног савјета крши ове захтјеве, Стране ће се консултовати и уколико постигну договор, тај члан ће бити

уклоњен, а именоване се нови члан у складу с овим чланом. Поред тога, предсједавајући неће бити држављанин ниједне Стране нити ће имати своје уобичајено боравиште на територији или бити запослен од стране било које Стране, нити ће бити повезан са спором у било којем својству.

6. Ако члан арбитражног савјета, који је именован у складу с овим чланом, не буде у могућности да учествује у поступку или да оставку, или треба бити замијењен у складу са ставом 5. овог члана, именоване се слиједник на исти начин који је прописан за именовање првобитног члана. Слиједник ће имати сва овлашћења и дужности које је имао првобитни члан. У том случају, рад арбитражног савјета биће обустављен од дана када првобитни члан не буде у могућности да учествује у поступку, да оставку или треба бити замијењен у складу са ставом 5. овог члана. Рад арбитражног савјета ће поново почети на дан именовања новог члана.

7. Датум успостављања арбитражног савјета биће датум одабира последњег од три члана.

Члан 8.

Поступање арбитражног савјета

1. Арбитражни савјет засједа на затвореним сједицама, осим ако Стране не одлуче друкчије.

2. Стране ће имати прилику да предају барем један писани поднесак и присуствују свим излагањима, изјавама или побijaњима навода у поступку. Све информације или писани поднесци које Страна преда арбитражном савјету, укључујући све коментаре на привремени извјештај и одговоре на питања арбитражног савјета, биће доступни другој Страни.

3. Страна која тврди да нека мјера друге Стране није у складу с овим Уговором сноси терет доказивања те неусклађености. Страна која тврди да нека мјера представља изузеће према овом Уговору сноси терет доказивања да је ријеч о изузећу.

4. Арбитражни савјет се по потреби треба консултовати са Странама и осигурати одговарајуће могућности за постизање обострано задовољавајуће одлуке или рјешења о којем је постигнута сагласност обје Стране.

5. Арбитражни савјет ће уложити све напоре да све одлуке буду донесене консензусом. Ако одлука не може бити донесена консензусом, о спорној ствари ће се одлучити већином гласова.

6. На захтјев Стране, или на сопствену иницијативу арбитражни савјет може прибавити информације из било којег извора, укључујући и од Страна укључених у спор, а које сматра потребним за поступање арбитражног савјета. Арбитражни савјет такође има право да по потреби затражи релевантно мишљење стручњака. Арбитражни савјет ће се консултовати са Странама прије одабира тих стручњака. Све информације прибављене на овај начин морају се саопштити и доставити Странама у сврху добијања њихових коментара.

7. Одлучивање арбитражног савјета и документи који су му поднесени се чувају и сматрају повјерљивим.

8. Без обзира на став 7. овог члана, свака Страна може давати јавне изјаве у погледу својих ставова везаних за спор, али је дужна чувати у повјерењу информације и писане поднеске достављене арбитражном савјету од стране друге Стране, а које друга Страна значи као повјерљиве. Када Страна достави информације или писане поднеске означене као повјерљиве, та Страна ће, у року од 30 дана од захтјева друге Стране, осигурати сажетак информација или писаних поднесака који није повјерљив и може бити објављен.

Члан 9.

Извјештај арбитражног савјета

1. Арбитражни савјет ће Странама доставити привремени извјештај у којем су наведени:

(а) сажетак поднесака и аргумената Страна;

(б) утврђене чињенице, заједно с образложењем;

(ц) одлука савјета у погледу тумачења или примјене одредби овог Уговора или тога да ли спорна мјера није у складу с одредбама Уговора или да ли Страна није испунила своје обавезе према одредбама овог Уговора, или било која друга одлука која се тражи у оквиру надлежности Савјета; и

(д) уколико се утврди неусклађеност, препорука савјета да тужена Страна усклади мјеру с обавезама према овом Уговору, и, уколико су Стране сагласне, с начином рјешавања спора,

најкасније 90 дана од датума успоставе арбитражног савјета. Ако сматра да овај рок не може бити испуњен, председавајући арбитражног савјета мора у писаној форми обавијестити Стране, наводећи разлоге за кашњење и датум када арбитражни савјет планира доставити привремени извјештај. Арбитражни савјет неће ни у којем случају доставити привремени извјештај у року дужем од 120 дана од дана свог успостављања.

2. Свака Страна може поднијети писани захтјев арбитражном савјету за преиспитивање прецизних аспеката привременог извјештаја у року од 30 дана од његове објаве.

3. Након разматрања писаних коментара Страна у вези са привременим извјештајима, арбитражни савјет може измијенити извјештај и извршити даљи преглед који сматра потребним. У завршном извјештају ће се навести ставке побројане у ставу 1. овог члана, укључујући dostatnu расправу о аргументима из фазе привременог прегледа, и дати јасне одговоре на писане коментаре обје Стране.

4. Арбитражни савјет ће Странама доставити завршни извјештај у року од 150 дана од датума успостављања арбитражног савјета. Ако сматра да се овај рок не може испунити, председавајући арбитражног савјета ће у писаној форми о томе обавијестити Стране, наводећи разлоге за кашњење и датум када арбитражни савјет планира доставити завршни извјештај. Арбитражни савјет ни у којем случају неће доставити завршни извјештај у року дужем од 180 дана од датума свог успостављања.

5. У хитним случајевима, укључујући оне везане за кварљиву робу:

(а) Арбитражни савјет ће уложити све напоре да Странама достави привремени и завршни извјештај унутар половине рокова наведених у ставу 1. и 4. овог члана. Ни у којем случају арбитражни савјет неће доставити завршни извјештај у року дужем од 90 дана од датума свог успостављања;

(б) свака Страна може арбитражном савјету поднијети писани захтјев да преиспита прецизне аспекте привременог извјештаја унутар половине рока из става 2. овог члана.

6. Завршни извјештај садржи сљедеће:

(а) описни дио са сажетком поднесака и аргумената Страна;

(б) утврђене чињенице;

(ц) утврђену примјењивост релевантних одредби и основно образложење свих закључака; и

(д) препоруку да Страна која је тужена усклади мјеру са обавезама према овом Уговору.

7. Сви закључци, одлуке и препоруке у завршном извјештају арбитражног савјета су коначни и обавезујући

за Стране, и не успостављају никаква права нити обавезе за било које лице. Ради веће сигурности, ништа у завршном извјештају не може увећати или смањити права и обавезе Страна према овом Уговору.

Члан 10.

Спровођење извјештаја арбитражног савјета

1. Тужена Страна ће предузети све мјере неопходне за поступање по одлукама и свим препорукама из завршног извјештаја арбитражног савјета у доброј вјери, а Стране ће настојати постићи договор о року у којем ће тужена Страна поступити по тим одлукама и препорукама.

2. Најкасније 30 дана од пријема завршног извјештаја тужена Страна ће обавијестити Страну која је поднијела тужбу о року који јој је потребан за усклађивање (у даљем тексту "разумни рок"), ако моментално усклађивање није практично могуће.

3. У случају да Стране нису сагласне по питању разумног рока за поступање по одлукама и препорукама арбитражног савјета, Страна која је поднијела тужбу ће у року од 50 дана од датума достављања завршног извјештаја захтијевати у писаној форми од првобитног арбитражног савјета да утврди трајање разумног рока. Тај ће захтјев истовремено бити упућен другој Страни. Првобитно, арбитражни савјет ће доставити одлуку Странама у року од 20 дана од датума подношења захтјева.

4. У случају да било који члан првобитног арбитражног савјета више није доступан, примијениће се поступак наведен у члану 7. (Састав и успостављање арбитражног савјета) овог Анекса. Рок за достављање одлуке о трајању разумног рока ће бити 35 дана¹ од дана подношења захтјева из става 3. овог члана.

5. Тужена Страна ће у писаној форми обавијестити Страну која је поднијела тужбу о свом напретку у поступању по одлукама и препорукама арбитражног савјета најмање један мјесец прије истека разумног рока.

6. Разумни рок може бити продужен међусобним споразумом Страна.

7. Прије истека разумног рока тужена Страна ће обавијестити Страну која је поднијела тужбу о свим мјерама које је предузела како би поступила по одлукама и препорукама арбитражног савјета.

8. У случају да Стране нису сагласне о постојању или усклађености било које мјере о којој је дато обавјештење из става 7. овог члана с одредбама из члана 2. (Подручје примјене), Страна која је поднијела тужбу може у писаној форми захтијевати од првобитног арбитражног савјета да донесе одлуку о томе. У том захтјеву ће навести специфичну спорну мјеру и одредбе члана 2. (Подручје примјене) овог Анекса с којима сматра да је та мјера неусклађена, на начин на који се јасно може представити правни основ за притужбу, те ће образложити зашто је та мјера неусклађена с одредбама члана 2. (Подручје примјене) овог Анекса. Првобитни, арбитражни савјет ће обавјештење о својој одлуци доставити у року од 45 дана од дана подношења захтјева.

9. У случају да било који члан првобитног арбитражног савјета више није доступан, примијениће се поступак наведен у члану 7. (Састав и успостављање арбитражног савјета) овог Анекса и Додатку I уз овај Анекс (Правила поступања арбитражног савјета). Рок за

¹ Ради веће сигурности, рок од 35 дана не укључује дане обуставе из става 7. члана 7. (Састав и успостављање арбитражног савјета) овог Анекса.

доношење одлуке биће 60 дана¹ од дана подношења захтјева наведеног у ставу 8. овог члана.

Члан 11.

Компензација и обустава уступака или других обавеза

1. Ако тужена Страна не обавијести о било којој мјери коју је прије истека разумног рока предузела како би поступила у складу с одлукама и препорукама арбитражног савјета, или ако арбитражни савјет утврди да није предузета никаква мјера за поступање или да је мјера, за коју је дато обавијештење према ставу 7. члана 10. (Спровођење извјештаја арбитражног савјета) овог Анекса, неусклађена с обавезама те Стране према одредбама члана 2. (Подручје примјене) овог Анекса, тужена Страна ће, уколико то буде захтијевала Страна која је поднијела тужбу, приступити преговорима са Страном која је поднијела тужбу с циљем изналагања обострано прихватљивог рјешења о компензацији.

2. Ако се не постигне договор о компензацији у року од двадесет дана од дана пријема захтјева наведеног у ставу 1. овог члана, Страна која је поднијела тужбу ће имати право да, по давању обавијештења другој Страни, обустави уступке или обавезе које произлазе из било које одредбе наведене у члану 2 (Подручје примјене) овог Анекса у нивоу који одговара поништењу или штети проузрокованој кршењем. У обавијештења ће се прецизирати ниво уступака или других обавеза које Страна која је поднијела тужбу намјерава обуставити и навести разлози на којима се заснива обустава. Страна која је поднијела тужбу може провести обуставу у сваком тренутку након истека 30 дана од дана пријема обавијештења од стране тужене Стране, осим уколико тужена Страна није затражила арбитражу на основу става 5. овог члана.

3. Компензација из става 1. овог члана и обустава из става 2. овог члана биће привремене мјере. Ни компензација нити обустава нису пожељније више од потпуног отклањања неусклађености утврђених у завршном извјештају арбитражног савјета. Обустава ће се примјењивати само док се неусклађеност у потпуности не отклони или док се не постигне обострано прихватљиво рјешење.

4. Приликом разматрања о томе које ће се концесије или друге обавезе обуставити у складу са ставом 2:

(а) Страна која је поднијела тужбу прво треба настојати обуставити уступке или друге обавезе у односу на исти сектор/е као и онај у којем је, у завршном извјештају арбитражног савјета наведеном у члану 9. (Извјештај арбитражног савјета) овог Анекса, утврђена неусклађеност с обавезама из овог Уговора;

(б) ако Страна која је поднијела тужбу сматра да није практично могуће или дјелотворно обуставити уступке или друге обавезе у односу на исти сектор/е, она може обуставити уступке или друге обавезе у односу на други сектор/е; и

(ц) Страна која је поднијела тужбу ће узети у разматрање оне уступке или друге обавезе чија би обустава најмање ометала спровођење овог Уговора.

5. Ако тужена Страна сматра да ниво обуставе није једнак нивоу који одговара поништењу или штети проузрокованој кршењем, она може у писаној форми захтијевати да првобитан арбитражни савјет одлучи о том

питању. О таквом захтјеву ће обавијестити Страну која је поднијела тужбу прије истека рока од 20 дана наведеног у ставу 2. овог члана. Првобитан арбитражни савјет ће, након што евентуално затражи мишљења стручњака, обавијестити Стране о свој одлуци о нивоу обуставе уступака или других обавеза, у року од 30 дана од дана подношења захтјева. Уступци или друге обавезе неће бити обустављене све док првобитано арбитражни савјет не достави обавијештење о својој одлуци, а све обуставе ће бити у складу с одлуком арбитражног савјета.

6. У случају да било који члан првобитног арбитражног савјета више није доступан, поступци наведени у члану 7. (Састав и успостављање арбитражног савјета) овог Анекса ће се примјењивати. Рок за доношење одлуке биће 45 дана² од дана подношења захтјева наведеног у ставу 5.

7. Обустава уступака или других обавеза биће привремене и неће се примјењивати након што:

(а) Стране постигну заједнички договорено рјешење у складу са чланом 14. (Заједнички договорено рјешење) овог Анекса; или

(б) Стране постигну договор у вези с тим да ли се мјером о којој је дато обавијештење према ставу 1. члана 12. (Преиспитивање мјере предузете с циљем усклађивања након обуставе уступака или других обавеза) овог Анекса тужена Страна усклађује с одредбама из члана 2. (Подручје примјене) овог Анекса; или

(ц) било која мјера за коју је утврђено да је неусклађена с одредбама наведеним у члану 2. (Подручје примјене) овог Анекса буде повучена или измињена ради усклађивања с тим одредбама, као што је утврђено у ставу 2. члана 12. (Преиспитивање мјере предузете с циљем усклађивања након обуставе уступака или других обавеза) овог Анекса.

Члан 12.

Преиспитивање било које мјере предузете с циљем усклађивања након обуставе уступака или других обавеза

1. Тужена страна ће обавијестити Страну која је поднијела тужбу о било којој мјери коју је предузела у сврху усклађивања с одлуком арбитражног савјета и о свом захтјеву за прекид обуставе уступака или других обавеза које је примијенила Страна која је поднијела тужбу.

2. Ако Стране не постигну договор о томе да ли се мјером за коју је дато обавијештење тужена Страна усклађује с одредбама наведеним у члану 6.2 (Подручје примјене) овог Анекса у року од 30 дана од дана пријема обавијештења, Страна која је поднијела тужбу ће упутити захтјев у писаном облику првобитном арбитражном савјету да одлучи о том питању. О таквом ће захтјеву истовремено обавијестити и другу Страну. Одлука арбитражног савјета битће саопштена Странама у року од 45 дана од дана подношења захтјева. Ако Страна која је поднијела тужбу не захтијева од арбитражног савјета да одлучи о том питању, или арбитражни савјет одлучи да је било која мјера предузета с циљем усклађивања с одредбама члана 2. (Подручје примјене) овог Анекса, прекинуће се обустава уступака или других обавеза.

3. У случају да било који члан првобитног арбитражног савјета више није доступан, примјењиваће се поступци наведени у члану 7. (Састав и успостављање арбитражног савјета) овог Анекса. Рок за доношење одлуке

¹ Ради веће сигурности, рок од 60 дана не укључује дане обуставе из става 7. члана 7. (Састав и успостављање арбитражног савјета) овог Анекса.

² Ради веће сигурности, рок од 45 дана не укључује дане обуставе из става 7. члана 7. (Састав и успостављање арбитражног савјета) овог Анекса.

биће 60 дана¹ од дана подношења захтјева наведеног у ставу 2. овог члана.

Члан 13.

Обустава и окончање арбитражног поступка

1. Арбитражни савјет ће у сваком тренутку, на писани захтјев обје Стране, обуставити свој рад на период о којем се Стране договоре, али који неће бити дужи од 12 мјесеци и наставиће са радом по истеку договореног рока на писани захтјев Стране која је поднијела тужбу, или прије истека договореног рока на писани захтјев обје Стране. Ако Страна која је поднијела тужбу не захтијева наставак рада арбитражног савјета прије истека договореног периода обуставе, поступак рјешавања спора започет у складу с овим Анексом ће се сматрати окончаним. У складу са чланом 3. (Одабир форума) овог Анекса, обустава и окончање рада арбитражног савјета не доводе у питање права ниједне Стране у неком другом поступку.

2. Стране могу у сваком тренутку у писаној форми договорити окончање поступка рјешавања спора започетог у складу с овим Анексом.

Члан 14.

Заједнички договорено рјешење

Стране могу у сваком тренутку постићи заједнички договорено рјешење спора из овог Анекса. О таквом рјешењу ће обавијестити арбитражни савјет, ако до њега дођу. Ако је за рјешење потребно одобрење у складу с релевантним домаћим поступцима било које Стране, у обавијести ће се позвати на ову обавезу, а поступак рјешавања спора покренут у складу с овим Анексом ће бити обустављен. Ако такво одобрење није потребно или по пријему обавјештења о завршетку таквих домаћих поступака, овај поступак биће окончан.

Члан 15.

Пословник о раду

1. Поступци за рјешавања спорова према овом Анексу биће вођени у складу с Анексом VII (Правила поступања арбитражног савјета) овог Уговора.

2. Било који рок или друга правила и поступци за арбитражни савјет предвиђени у овом Анексу могу се промијенити заједничким договором Страна.

Члан 16.

Правила о тумачењу

Арбитражни савјет тумачи одредбе из члана 2. (Подручје примјене) овог Анекса у складу са обичајним правилима тумачења Међународног јавног права, укључујући и оним кодификованим у *Бечкој конвенцији о праву међународних уговора* из 1969. године.

Члан 17.

Трошкови

Свака Страна сноси трошкове арбитра којег је именovala, своје трошкове и правне трошкове. Трошкове председавајућег арбитражног савјета и друге трошкове у вези с спровођењем поступка носе Стране у једнаким дијеловима.

ДОДАТАК I уз АНЕКС VI Пословник о раду арбитражног савјета

Члан 1.

Дефиниције

1. За потребе овог Анекса:

"*савјетник*" означава лице које је Страна ангажовала за савјетовање или помоћ Страни у вези са поступком арбитражног савјета

"*арбитражни савјет*" означава савјет успостављен према члану 7. (Састав и успостављање арбитражног савјета) Анекса VI (Рјешавање спорова);

"*арбитар*" означава члана арбитражног савјета успостављеног према члану 7. (Састав и успостављање арбитражног савјета) Анекса VI (Рјешавање спорова);

"*помоћник*" означава лице које проводи истраживања и пружа помоћ арбитра, у складу с условима именовања арбитра;

"*Страна која је поднијела тужбу*" означава Страну која захтијева успостављање арбитражног савјета према члану 5. (Покретање арбитражног поступка) Анекса VI (Рјешавање спорова);

"*Тужена страна*" означава Страну која наводно крши одредбе члана 2. (Подручје примјене) Анекса VI (Рјешавање спорова); и

"*представник Стране*" означава запосленика или било које лице које је именовао владин одсјек или агенција или било које јавно тијело Стране која представља Страну за потребе спора на основу овог Уговора.

Члан 2.

Логистичко вођење

Тужена страна ће бити задужена за логистичко вођење поступка за рјешавање спора, нарочито за организацију расправа, осим ако се не уговори друкчије.

Члан 3.

Обавјештења

1. Стране и арбитражни савјет ће достављати сваки захтјев, обавјештење, писани поднесак или други документ путем електронске поште (и-мејл), с копијом која ће бити достављена истог дана путем препоручене поште, курира, телефакса, уручења уз признаницу или било којег другог телекомуникационог средства које осигурава доказ о слању. Осим ако се докаже друкчије, имејл порука ће се сматрати примљеном на дан њеног слања.

2. Страна ће другој Страни и сваком арбитра доставити електронску копију сваког свог писаног поднеска и одговора. Папирни примјерак документа ће, такође, бити достављен.

3. Сва обавјештења ће бити адресирана на и достављена Министарству спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговину или његовом слиједнику те Министарству економије Републике Турске, или његовом слиједнику.

4. Мање грешке у писању у било којем захтјеву, обавјештењу, писаном поднеску или другом документу везаном за поступак арбитражног савјета могу се исправити достављањем новог документа у којем су јасно наведене измјене, уколико се друга Страна томе не противи.

5. Ако је последњи дан за доставу документа службени празник у било којој Страни, документ се може доставити сљедећег радног дана.

Члан 4.

Почетак арбитраже

Осим ако Стране договоре друкчије, састаће се с арбитражним савјетом у року од седам дана од дана успостављања арбитражног савјета како би одлучили о питањима која Стране или арбитражни савјет сматрају прикладним, укључујући накнаду и трошкове које треба платити арбитрама. Арбитри и представници Страна могу

¹ Ради веће сигурности, рок од 60 дана не укључује дане обуставе из става 7. члана 7. (Састав и успостављање арбитражног савјета) овог Анекса.

учествовати на овом састанку путем теле-конференцијске или видео-конференцијске везе.

Члан 5.

Иницијални поднесци

Страна која је поднијела тужбу ће доставити свој иницијални писани поднесак најкасније 20 дана од дана успоставе арбитражног савјета. Тужена Страна ће доставити свој писани противподнесак најкасније 20 дана након дана доставе иницијалног писаног поднеска.

Члан 6.

Рад арбитражних савјета

1. Предсједавајући арбитражног савјета ће предсједавати свим сједницама. Арбитражни савјет може на предсједавајућег пренијети надлежност за доношење административних и процесних одлука.

2. Осим ако овај Уговор не предвиђа друкчије, арбитражни савјет може обављати своје активности било којим путем, укључујући путем телефона, телефакса или компјутерских веза.

3. Само арбитражи могу учествовати у расправама арбитражног савјета, али арбитражни савјет може дозволити својим помоћницима да присуствују расправама. Састављање било које одлуке или препоруке остаје искључива одговорност арбитражног савјета и не може се преносити на друге.

4. Када се јави неко процесно питање које није обухваћено овим Уговором, арбитражни савјет може у консултацији са Странама усвојити одговарајући поступак који није неусклађен са овим Уговором.

5. Када арбитражни савјет сматра да постоји потреба да се промијени било који рок примјенив у поступку или да се изврши било које друго процесно или административно прилагођавање у поступку, обавијестиће Стране у писаној форми о разлозима за измјену или прилагођавање уз навођење рока или прилагођавања које је потребно.

Члан 7.

Замјена

1. Ако арбитар не буде у могућности да учествује у поступку или да оставку, или га треба замијенити, изабраће се слиједник у складу са чланом 7. (Састав и успостављање арбитражног савјета) Анекса VI (Рјешавање спорова).

2. Ако Страна сматра да арбитар не поступа у складу са захтјевима из Кодекса понашања из Прилога II (Кодекс понашања арбитра) (у даљем тексту: "Кодекс понашања") и да из тог разлога треба бити замијењен, та Страна треба обавијестити другу Страну у року од 15 дана од тренутка када је сазнала за околности које представљају непоступање арбитра у складу с Кодексом понашања.

3. Ако Страна сматра да арбитар, осим предсједавајућег, не поступа у складу са захтјевима из Кодекса понашања, Стране ће се консултовати, и ако су сагласне, замијениће арбитра и одабрати замјену у складу с поступком наведеним у члану 7. (Састав и успостављање арбитражног савјета) Анекса VI (Рјешавање спорова).

4. Ако Стране не постигну сагласност о потреби замјене арбитра, свака Страна може захтијевати да се то питање упутити предсједавајућем арбитражног савјета, чија ће одлука бити коначна. Ако предсједавајући, у складу с тим захтјевом, утврди да арбитар није поступао у складу са захтјевима из Кодекса понашања, нови арбитар ће бити изабран. Страна која је изабрала арбитра којег је потребно замијенити ће одабрати новог арбитра у складу са чланом 7. (Састав и успостављање арбитражног савјета) Анекса VI

(Рјешавање спорова). Ако Страна не изабере новог арбитра у року од пет дана од одлуке предсједавајућег арбитражног савјета, предсједавајући ће захтијевати од генералног директора РСА-а да именује арбитра у року од 20 дана.

5. Ако Страна сматра да предсједавајући арбитражног савјета не поступа у складу са захтјевима из Кодекса понашања, Стране ће се консултовати и, уколико буду сагласне, замијениће предсједавајућег и одабрати замјену у складу с поступком наведеним у члану 7. (Састав и успостављање арбитражног савјета) Анекса VI (Рјешавање спорова).

6. Ако Стране не постигну договор о потреби замјене предсједавајућег, свака Страна може захтијевати да се то питање упутити некој неутралној трећој страни. Ако Стране нису у могућности да се договоре о неутралној трећој страни, то питање ће се упутити генералном секретару РСА-а, чија ће одлука о потреби замјене предсједавајућег бити коначна. Ако неутрална трећа страна или генерални секретар РСА-а, зависно о случају, одлуче да првобитни предсједавајући није поступао у складу са захтјевима из Кодекса понашања, Стране ће се договорити о замјени. Ако Стране не постигну договор о новом предсједавајућем, генерални секретар РСА-а ће, на захтјев било које Стране, изабрати новог предсједавајућег у року од 20 дана од захтјева.

7. Поступак арбитражног савјета ће бити обустављен у периоду који је потребан за спровођење поступка предвиђеног у ставу 1. до 6. овог члана.

Члан 8.

Расправе

1. Осим ако се Стране договоре друкчије, одржаће се најмање једна расправа. Предсједавајући ће заказати датум и вријеме расправе у консултацији са Странама и другим арбитраима и то ће у писаној форми потврдити Странама. Ову информацију ће Страна задужена за логистичко вођење поступка, такође, учинити јавно доступном када расправа буде отворена за јавност.

2. Осим ако се Стране договоре друкчије, расправа ће се одржати у Босни и Херцеговини, када је Страна која је поднијела тужбу Турска, односно у Турској када је Страна која је поднијела тужбу Босна и Херцеговина.

3. Арбитражни савјет може сазвати додатне расправе ако се Стране о томе договоре.

4. Сви арбитражи ће бити присутни током цијелог трајања сваке расправе.

5. Представници Стране, савјетници Стране, административно особље, тумачи, преводиоци, извјестиоци и помоћници арбитра могу присуствовати расправама, без обзира на то да ли су расправе отворене за јавност или не. Само се представници и савјетници Стране могу обратити арбитражном савјету.

6. Најкасније у року од пет дана прије датума расправе, свака Страна ће арбитражном савјету и истовремено и другој Страни доставити списак имена лица која ће износити усмене аргументе или излагања на расправи у име те Стране и других представника или савјетника који ће присуствовати расправи.

7. Расправе арбитражних савјета ће бити затворене за јавност. Стране могу одлучити да расправе дјелимично или у потпуности отворе за јавност. Арбитражни савјет ће засједати на затвореним сједницама када поднесци и аргументи Стране садрже повјерљиве информације.

8. Арбитражни савјет ће водити расправу на следећи начин, осигуравајући да је Страни која је поднијела тужбу и туженој Страни додијелено једнако вријеме:

поднесци

- (а) поднесак Стране која је поднијела тужбу; и
(б) противподнесак тужене Стране.

одговори

- (а) одговор Стране која је поднијела тужбу; и
(б) противодговор тужене Стране.

9. Арбитражни савјет може у сваком тренутку током расправе постављати питања било којој Страни.

10. Арбитражни савјет ће организовати припрему транскрипта са сваке расправе и доставу копије транскрипта Странама што је прије могуће.

11. У року од 10 дана од датума расправе, свака Страна може арбитражном савјету и истовремено и другој Страни доставити додатни писани поднесак у вези са било којим питањем које се јави током расправе.

Члан 9.

Питања у писаној форми

1. Арбитражни савјет може у сваком тренутку током поступка писаним путем упутити питања једној Страни или објема Странама. Арбитражни савјет ће осигурати да свака Страна добије копију свих питања која је поставио арбитражни савјет.

2. Свака Страна ће, такође, арбитражном савјету и истовремено и другој Страни доставити копију свог писменог одговора на питања арбитражног савјета. Свака ће Страна имати могућност да достави писмене коментаре на одговор друге Стране у року од 10 дана од дана пријема.

Члан 10.

Повјерљивост

Стране и њихови савјетници ће чувати повјерљивост расправа арбитражног савјета када се расправе одржавају на затвореним сједницама, разматрања и привременог извјештаја савјета, те свих писаних поднесака савјету и комуникације с савјетом. Свака Страна и њени савјетници ће чувати у повјерењу све информације које друга Страна достави арбитражном савјету, а које та Страна значи као повјерљиве. Ништа у овом Анексу не спречава неку страну да изнесе своје ставове јавности ако приликом спомињања информација које је доставила друга Страна, а означила их је као повјерљиве, не изнесе те информације.

Члан 11.

Ex parte контакти

1. Арбитражни савјет се неће састајати са, саслушати или на други начин контактирати Страну у одсутности друге Стране.

2. Ниједан арбитар не смије расправљати о било којем аспекту предмета поступка с једном Страном или обје Стране у одсутности других арбитрара.

Члан 12.

Хитни случајеви

У хитним случајевима наведеним у Анексу VI (Рјешавање спорова), арбитражни савјет ће, након консултације са Странама, по потреби прилагодити рокове из овог Анекса и о томе обавијестити Стране.

Члан 13.

Превођење и тумачење

1. Заједнички радни језик у поступању арбитражног савјета је енглески. Ако се Страна одлучи користити тумачењем током поступка, организација и трошкови иду на терет те Стране.

2. Сваки документ поднесен на употребу у било којем поступку у складу са овим Анексом биће на енглеском језику. Ако неки оригинални документ није сачињен на

енглеском језику, Страна која га подноси на употребу у поступку ће осигурати превод тог документа.

Члан 14.

Рачунање рокова

1. Сви рокови наведени у овом Анексу ће се рачунати према календарским данима, при чему први дан представља дан након радње или чињенице на коју се односи.

2. Када, из разлога провођења става 5. члана 3, Страна прими документ на други датум који није датум када је исти документ примила друга Страна, било који рок чије рачунање зависи од тог пријема ће се рачунати од последњег датума пријема тог документа.

Члан 15.

Други поступци

Осим ако није предвиђено друкчије, овај Додатак се, такође, односи на поступке успостављене према члану 10. (Спровођење извјештаја арбитражног савјета), члану 11. (Компензација и обустава уступака или других обавеза) и члану 12. (Преиспитивање мјере предузете с циљем усклађивања након обуставе уступака или других обавеза) Анекса VI (Рјешавање спорова).

**ДОДАТАК II уз АНЕКС VI
Кодекс понашања арбитрара**

Члан 1.

Дефиниције

1. У овом Кодексу понашања:

"арбитар" означава члана арбитражног савјета успостављеног према члану 7. (Састав и успостављање арбитражног савјета) Анекса VI (Рјешавање спорова);

"кандидат" означава лице које се разматра за одабир арбитра према члану 7. (Састав и успостављање арбитражног савјета) Анекса VI (Рјешавање спорова);

"помоћник" означава лице које проводи истраживања и пружа помоћ арбитра, према условима именованга арбитра;

"поступак" означава поступак арбитражног савјета према Анексу VI (Рјешавање спорова), осим ако није друкчије одређено; и

"особље" у контексту арбитра, означава лица која усмјерава и контролише арбитар, а које нису помоћници.

Члан 2.

Одговорност за поступак

Током поступка, сваки кандидат и арбитар ће избјегавати неприличност и стварање утиска неприличности, биће независни и непристрасни, избјегавати директне и индиректне сукобе интереса и придржаваће се високих стандарда поступања како би се очувао интегритет и непристрасност механизма за рјешавање спорова. Арбитри неће примати упутства од било које организације или владе у вези са питањима која се разматрају пред арбитражним савјетом. Ранији арбитри се морају придржавати обавеза успостављених у члану 6. (Обавезе ранијих арбитрара) и члану 7. (Повјерљивост) овог Анекса.

Члан 3.

Обавезе откривања информација

1. Прије потврде његовог или њеног одабира за арбитра према Анексу VI (Рјешавање спорова), кандидат ће открити сваки интерес, везу или питање које би могло утицати на његову или њену независност или непристрасност или које би разумно могло створити утисак неприличности или пристрасности у поступку. У том

смислу, кандидат ће уложити све разумне напоре да би сазнао за било које такве интересе, везе или питања.

2. Кандидат или арбитар ће Заједничком одбору саопшћавати само питања која се тичу стварних или потенцијалних кршења овог Кодекса понашања како би их Стране разматрале.

3. Када буде изабран, арбитар ће и даље улагати све разумне напоре да сазна о било каквим интересима, везама или питањима наведеним у ставу 1. овог члана и откриће их. Обавеза откривања информација је трајна дужност која од арбитра захтијева откривање свих таквих интереса, веза или питања које се могу јавити током било које фазе поступка чим арбитар сазна за њих. Арбитар ће открити такве интересе, везе или питања тако што ће писменим путем информисати Заједнички одбор како би то Стране могле разматрати.

Члан 4.

Дужности арбитра

1. По избору, арбитар ће своју дужност током цијелог поступка обављати темељно и експедитивно, те правично и марљиво.

2. Арбитар ће разматрати само она питања која се поставе током поступка те која су неопходна за доношење одлуке и неће ову дужност преносити ни на једну друго лице.

3. Арбитар ће предузети одговарајуће кораке како би осигурао да његови/њени помоћници и особље буду упознати и поступају у складу са чланом 2. (Одговорност за поступак), чланом 3. (Обавеза откривања информација) и чланом 7. (Повјерљивост) овог Анекса.

4. Арбитар неће ступати у једностране (*ex parte*) контакте у вези с поступком.

Члан 5.

Независност и непристрасност арбитра

1. Арбитар мора бити независан и непристрасан и избјећи стварање утиска неприличности или пристрасности и не смије бити под утицајем властитог интереса, спољног притиска, политичких фактора, јавних захтјева и оданости Страни или страха од критике.

2. Арбитар неће, било директно или индиректно, сносити било какву обавезу или прихватити било какву корист која би на било који начин ометала, или остављала

Члан 3.

Ова Одлука биће објављена у "Службеном гласнику БиХ - Међународни уговори" на српском, босанском и хрватском језику и ступа на снагу даном објављивања.

Број 01-50-1-1430-34/20

13. маја 2020. године

Сарајево

Председавајући
Шефик Цаферовић, с. р.

Na osnovu člana V. 3. d) Ustava Bosne i Hercegovine i saglasnosti Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (Odluka broj 01,02-21-1-1767/19 od 23. januara 2020. godine), Predsjedništvo Bosne i Hercegovine je, na 12. redovnoj sjednici održanoj 13. maja 2020. godine, donijelo

ODLUKU O RATIFIKACIJI UGOVORA O SLOBODNOJ TRGOVINI IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I REPUBLIKE TURSKE

Član 1.

Ratifikuje se Ugovor o slobodnoj trgovini između Bosne i Hercegovine i Republike Turske, potpisan 2. maja 2019. godine u Ankari, na engleskom jeziku.

Član 2.

Tekst Ugovora u prijevodu glasi:

утисак да омета, прописно обављање њених или његових дужности.

3. Арбитар не смије користити свој положај у арбитражном савјету за истицање било којих личних или приватних интереса и избјегаваће радње које могу створити утисак да су други у посебном положају да могу утицати на њу или њега.

4. Арбитар не смије дозволити да финансијске, пословне, професионалне, породичне или друштвене везе или одговорности утичу на њено или његово понашање или суд.

5. Арбитар ће избјежавати успостављање односа или стицање било каквог финансијског интереса који би могао утицати на њену или његову непристрасност или који би могао разумно створити утисак о неприличности или пристрасности.

Члан 6.

Обавезе ранијих арбитра

Сви ранији арбитра морају избјежавати радње којима би се могао створити утисак да су били пристрасни у вршењу својих дужности или да су имали било какву корист од одлуке или рјешења арбитражног савјета

Члан 7.

Повјерљивост

1. Ниједан арбитар или ранији арбитар неће ни у једном тренутку открити или искористити ниједну информацију која није за јавност, а тиче се поступка или је добијена током поступка, осим у сврху тог поступка, а нарочито неће открити или искористити такву информацију како би стекао личну корист или корист за друге или утицао на интерес других.

2. Арбитар неће открити одлуку или дијелове одлуке арбитражног савјета прије њиховог објављивања у складу с Анексом VI (Рјешавање спорова).

3. Арбитар или ранији арбитар неће ни у једном тренутку открити разматрања арбитражног савјета, или став било којег арбитра у вези с разматрањима.

Члан 8.

Трошкови

Сваки арбитар ће водити евиденцију и доставити коначни обрачун времена посвећеног поступку и својих трошкова, као и времена и трошкова својих асистената.

UGOVOR O SLOBODNOJ TRGOVINI IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I REPUBLIKE TURSKE

Sadržaj

Preambula
Poglavlje I: Opće definicije i početne odredbe
Poglavlje II: Trgovina robama
Poglavlje III: Trgovina uslugama
Poglavlje IV: Javne nabavke
Poglavlje V: Opće i zajedničke odredbe
Poglavlje VI: Institucionalne i završne odredbe
Aneks I: Lista proizvoda navedenih u članu 2.1. (Područje primjene) Poglavlja II (Trgovina robama)
Aneks II: Naveden u stavu 2. člana 2.3. (Uvozne carine, dažbine jednakog efekta i uvozne dažbine fiskalne prirode) Poglavlja II (Trgovina robama)
Aneks III: Naveden u stavu 3. člana 2.3. (Uvozne carine, dažbine jednakog efekta i uvozne dažbine fiskalne prirode) Poglavlja II (Trgovina robama)
Aneks IV: Pravila o porijeklu i načini administrativne saradnje (navedeni u članu 2.10. (Pravila o porijeklu i saradnja između carinskih uprava) Poglavlja II (Trgovina robama)
Aneks V: Rasporedi specifičnih obaveza u uslugama (navedeni u članu 3.7. (Rasporedi specifičnih obaveza) Poglavlja III (Trgovina robama))
Dodatak I uz Aneks V: Rasporedi specifičnih obaveza (Bosna i Hercegovina)
Dodatak II uz Aneks V: Rasporedi specifičnih obaveza (Turska)
Aneks VI: Rješavanje sporova (navedeno u članu 6.5. (Rješavanje sporova) Poglavlja VI (Institucionalne i završne odredbe))
Dodatak I uz Aneks VI: Pravila o postupanju arbitražnog vijeća
Dodatak II uz Aneks VI: Kodeks ponašanja arbitara

PREAMBULA

Bosna i Hercegovina i Republika Turska (u daljem tekstu pojedinačno pod nazivom "Bosna i Hercegovina" odnosno "Turska" ili "Strana", a kolektivno kao "Strane");

Potvrđujući svoju čvrstu opredijeljenost za pluralističku demokraciju zasnovanu na vladavini prava, ljudskih prava i temeljnih sloboda;

Pozivajući se na svoju namjeru da aktivno učestvuju u procesu ekonomske integracije u Evropu kao važne dimenzije stabilnosti na evropskom kontinentu te izražavajući svoju spremnost za saradnjom u pronalaženju puteva i načina da osnaže taj proces;

Potvrđujući svoju posvećenost principima tržišne ekonomije koja predstavlja temelj njihovih odnosa;

Imajući na umu važnost postojećih veza između Strana, njihovu želju za jačanjem tih veza i daljim širenjem prethodno uspostavljenih odnosa;

Uzimajući u obzir Sporazum o pridruživanju između Turske i Evropske ekonomske zajednice i Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Bosne i Hercegovine i Evropskih zajednica i njihovih država članica koji Bosni i Hercegovini nudi perspektivu integracije u evropske strukture;

Uvjereni da će ovaj Ugovor stvoriti novu klimu za međusobne ekonomske odnose između Strana, a iznad svega za razvoj trgovine i ulaganja;

Riješene da postepeno eliminišu prepreke za cjelokupnu međusobnu trgovinu, u skladu s odredbama Općeg sporazuma o carinama i trgovini iz 1994. godine (u daljem tekstu "GATT iz

1994. godine"), Općeg sporazuma o trgovini uslugama (u daljem tekstu "GATS") te Sporazuma o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije (u daljem tekstu "WTO"), s obzirom na cilj Bosne i Hercegovine da postane članica WTO-a;

Imajući na umu da se nijedna odredba ovog Ugovora ne može tumačiti na način da Strane oslobađa njihovih obaveza prema drugim međunarodnim sporazumima;

Čvrsto uvjereni u to da će ovaj Ugovor podstaknuti intenzivnije uzajamno korisne trgovinske odnose između Strana i doprinijeti procesu integracije u Evropu;

Uzimajući u obzir stav 1. člana 31. Ugovora o slobodnoj trgovini između Bosne i Hercegovine i Republike Turske, koji je potpisan 3. jula 2002. godine, a stupio na snagu 1. jula 2003. godine (u daljem tekstu "UoST potpisan 3. jula 2002. godine") u kojem se navodi da će Bosna i Hercegovina i Republika Turska "u svojim naporima da postepeno razvijaju i proširuju svoju saradnju, posebno u kontekstu evropskih integracija, saradivati s ciljem postizanja postepene liberalizacije i uzajamnog otvaranja svojih tržišta za ulaganja i trgovinu uslugama, uzimajući u obzir relevantne odredbe Općeg sporazuma o trgovini uslugama (GATS)";

Imajući na umu da stav 2. člana 17. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Bosne i Hercegovine i Evropskih zajednica i njihovih država članica navodi da će: "prije isteka prijelaznog perioda iz člana 18. (1), Bosna i Hercegovina s Turskom, koja je uspostavila carinsku uniju sa Zajednicom, na obostrano korisnoj osnovi, zaključiti sporazum o uspostavljanju prostora slobodne trgovine, u skladu sa članom XXIV GATT-a 1994, te o liberalizaciji poslovnog nastanjivanja i pružanja usluga između njih na nivou koji odgovara ovom Sporazumu, u skladu sa članom V GATS-a";

Imajući na umu Preporuku broj 1/2014 Zajedničkog odbora uspostavljenog UoST potpisanim 3. jula 2002. godine, usvojenu u Ankari dana 13. novembra 2014. godine, o pokretanju neophodnih unutrašnjih pravnih procedura za otvaranje procesa pregovora s ciljem postizanja postepene liberalizacije i uzajamnog otvaranja svojih tržišta za trgovinu uslugama, uzimajući u obzir relevantne odredbe Općeg sporazuma o trgovini uslugama (GATS);

Imajući na umu da je potrebno i prikladno da se tekstovi koji se odnose na trgovinu robama i na trgovinu uslugama objedine u jedinstveni dokument te da se osavremene određene odredbe UoST potpisanog 3. jula 2002. godine;

Odlučile su kako slijedi:

POGLAVLJE I

OPĆE DEFINICIJE I POČETNE ODREDBE

Dio I - Opće definicije

Član 1.1.

Definicije opće primjene

Za potrebe ovog Ugovora, osim ako nije drukčije utvrđeno:

- "**dani**" označava kalendarske dane;
- "**GATS**" označava Opći sporazum o trgovini uslugama;
- "**GATT iz 1994. godine**" označava Opći sporazum o carinama i trgovini iz 1994. godine;
- "**Harmonizirani sistem**" ili "**HS**" označava Harmonizirani sistem naziva i šifarskih oznaka robe sačinjen u Briselu 14. juna 1983. godine, uključujući i Opća pravila za tumačenje, Napomene uz Odjeljke i Napomene uz Poglavlja, te njihove izmjene i dopune, koje su Strane usvojile i ugradile u svoje carinske zakone;
- "**MMF**" označava Međunarodni monetarni fond;

(f) "**mjera**" označava svaku mjeru koju Strana preduzme, bilo da je ona u formi zakona, propisa, rješenja, postupka, prakse, odluke, upravne mjere ili u nekom drugom obliku;

(g) "**MFN**" označava najpovoljniju naciju;

(h) "**WTO**" označava Svjetsku trgovinsku organizaciju;

(i) "**WTO Sporazum**" označava Sporazum iz Marakeša o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije;

(j) "**Sporazum WTO-a o antidampinškim mjerama**" označava Sporazum WTO-a o primjeni člana VI GATT-a iz 1994. godine;

(k) "**Sporazum WTO-a o subvencijama i kompenzacijskim mjerama**" označava Sporazum WTO-a o subvencijama i kompenzacijskim mjerama iz Aneksa 1A Sporazuma WTO-a;

(l) "**Sporazum WTO-a o primjeni sanitarnih i fitosanitarnih mjera**" označava Sporazum o primjeni sanitarnih i fitosanitarnih mjera iz Aneksa 1A Sporazuma WTO-a;

(m) "**Sporazum WTO-a o zaštitnim mjerama**" označava Sporazum o zaštitnim mjerama iz Aneksa 1A Sporazuma WTO-a;

(n) "**Sporazum WTO-a o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva (TRIPS)**" označava Sporazum o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva iz Aneksa 1C Sporazuma WTO-a; i

(o) "**Sporazum WTO-a o tehničkim barijerama u trgovini**" označava Sporazum o tehničkim barijerama u trgovini iz Aneksa 1A Sporazuma WTO-a.

Dio II - Početne odredbe

Član 1.2.

Uspostava zone slobodne trgovine

Strane uspostavljaju zonu slobodne trgovine u skladu s odredbama ovog Ugovora te u skladu sa članom XXIV GATT-a iz 1994. godine i članom V GATS-a.

Član 1.3.

Ciljevi

Ciljevi ovog Ugovora su:

(a) liberalizacija i olakšavanje trgovine robama i uslugama između Strana u skladu s odredbama ovog Ugovora;

(b) podsticanje skladnog razvoja ekonomskih odnosa između Strana, kroz širenje međusobne trgovine, s ciljem unapređenja privrednih aktivnosti, poboljšanja uvjeta za život i zapošljavanje te finansijske stabilnosti u objema državama;

(c) osiguranje pravičnih uvjeta za konkurenciju u trgovini između Strana;

(d) doprinos skladnom razvoju i širenju svjetske trgovine uklanjanjem barijera u trgovini; i

(e) olakšavanje ekonomske integracije, održivog razvoja i kontinuiranog uključivanja Strana u globalne ekonomske integracije.

Član 1.4.

Odnos prema multilateralnim sporazumima

Strane potvrđuju svoja međusobna prava i obaveze u skladu sa Sporazumom WTO-a, uključujući GATT iz 1994. godine, GATS i svim kasnijim sporazumima i drugim multilateralnim sporazumima čije su potpisnice obje Strane.

Član 1.5.

Carinske unije, zone slobodne trgovine i pogranična trgovina

1. Ovaj Ugovor ne sprečava postojanje ili uspostavljanje carinskih unija, zona slobodne trgovine ili pograničnih trgovinskih aranžmana ukoliko oni nemaju negativan uticaj na trgovinski režim Strana, a posebno na odredbe koje se odnose na pravila o porijeklu predviđena ovim Ugovorom.

2. Informacije o sporazumima o uspostavi takvih carinskih unija ili zona slobodne trgovine će se, na zahtjev jedne ili druge Strane, razmjenjivati u okviru Zajedničkog odbora.

POGLAVLJE II TRGOVINA ROBAMA

Član 2.1.

Područje primjene

Odredbe ovog Poglavlja se primjenjuju na proizvode navedene u Poglavljima 1 do 24 Harmoniziranog sistema i proizvode navedene u Aneksu I ovog Ugovora (u daljem tekstu "poljoprivredni proizvodi") te proizvode navedene u Poglavljima 25 do 97 Harmoniziranog sistema s izuzetkom proizvoda navedenih u Aneksu I ovog Ugovora (u daljem tekstu "industrijski proizvodi") porijeklom iz Strana.

Član 2.2.

Klasifikacija roba

Za potrebe ovog Ugovora, klasifikacija roba u trgovini između Strana bit će u skladu s Harmoniziranim sistemom.

Član 2.3.

Uvozne carine, dažbine jednakog efekta i uvozne dažbine fiskalne prirode

1. Za industrijske proizvode definirane u članu 2.1. (Područje primjene), uvozne carine, dažbine jednakog efekta i uvozne dažbine fiskalne prirode koje se primjenjuju u Turskoj na proizvode porijeklom iz Bosne i Hercegovine bit će ukinute na dan stupanja na snagu ovog Ugovora.

2. Za poljoprivredne proizvode definirane u članu 2.1. (Područje primjene), uvozne carine koje se primjenjuju u Turskoj na proizvode porijeklom iz Bosne i Hercegovine bit će ukinute na dan stupanja na snagu ovog Ugovora, osim proizvoda navedenih u Aneksu II ovog Ugovora, na koje će se primjenjivati uvjeti koji su definirani u tom Aneksu.

3. Za poljoprivredne proizvode porijeklom iz Bosne i Hercegovine navedene u Aneksu III ovog Ugovora, pored uvoznih carina, bit će ukinute i dažbine jednakog efekta i uvozne dažbine fiskalne prirode u skladu s uvjetima definiranim u Aneksu III.

4. Za sve proizvode porijeklom iz Turske, uvozne uvozne carine, dažbine jednakog efekta i uvozne dažbine fiskalne prirode koje se primjenjuju u Bosni i Hercegovini bit će ukinute na dan stupanja na snagu ovog Ugovora.

5. Strane u međusobnoj trgovini neće uvoditi nove niti će povećavati postojeće uvozne carine, dažbine jednakog efekta i uvozne dažbine fiskalne prirode.

Član 2.4.

Izvozne carine, dažbine jednakog efekta i izvozne dažbine fiskalne prirode

1. Strane će na dan stupanja na snagu ovog Ugovora ukinuti sve izvozne carine, dažbine jednakog efekta i izvozne dažbine fiskalne prirode.

2. Strane u međusobnoj trgovini neće uvoditi nove izvozne carine, dažbine jednakog efekta i izvozne dažbine fiskalne prirode.

Član 2.5.

Količinska ograničenja i mjere jednakog efekta

1. Sva količinska ograničenja na uvoz i izvoz ili mjere jednakog efekta bit će ukinuta na dan stupanja na snagu ovog Ugovora.

2. Strane u međusobnoj trgovini neće uvoditi nova količinska ograničenja na uvoz i izvoz ili mjere jednakog efekta.

Član 2.6.

Uklanjanje tehničkih prepreka u trgovini

1. Prava i obaveze Strana u pogledu tehničkih propisa, standarda i odgovarajućih mjera uređena su Sporazumom WTO-a o tehničkim preprekama u trgovini.

2. Strane će saradivati i razmjenjivati informacije na polju ocjenjivanja usklađenosti, standardizacije, mjeriteljstva i akreditiranja s ciljem smanjivanja i/ili uklanjanja tehničkih prepreka u trgovini.

3. Svaka Strana će, na zahtjev druge Strane, dostaviti informacije o konkretnim pojedinačnim slučajevima tehničkih normi, standarda i mjera i vezi s njima.

4. U područjima u kojima su zaključeni i na snazi multilateralni (MLA) ili bilateralni (BLA) sporazumi između instituta za akreditaciju Strana i Evropske organizacije za akreditaciju (EA), Strane će:

a) uzajamno i automatski priznavati laboratorijske izvještaje koje izdaju njihove akreditirane laboratorije u okviru obima akreditacije, i

b) priznavati dokumente o ocjeni usklađenosti koje, kada se ispune uvjeti, izdaju njihova tijela akreditirana za ocjenjivanje usklađenosti. Zajednički odbor će ispitati ispunjavanje neophodnih uvjeta za sve postojeće i buduće slučajeve i odlučiti ili preporučiti dalje radnje potrebne za primjenu ovog podstava.

5. S ciljem uklanjanja tehničkih prepreka i efikasne provedbe ovog Ugovora u drugim područjima koja nisu obuhvaćena stavom 4. ovog člana, Strane će razmotriti zaključivanje sporazuma o uzajamnom priznavanju izvještaja o ispitivanju, potvrda o usklađenosti i drugih dokumenata koja se direktno ili indirektno odnose na ocjenjivanje usklađenosti onih proizvoda koji su predmet trgovine između Strana. Zajednički odbor će razmotriti svaku takvu inicijativu koju mu Strane dostave i može preporučiti da se počne s pregovorima, vodeći računa o takvim sporazumima između Bosne i Hercegovine i Evropske unije.

Član 2.7.

Poljoprivredna politika

1. Ne dovodeći u pitanje ustupke date u članu 2.3. (Carine na uvoz, dažbine s jednakim efektom i uvozne dažbine fiskalne prirode), odredbe ovog Poglavlja neće ni na koji način ograničavati Strane u vođenju njihovih poljoprivrednih politika ili preduzimanju bilo koje mjere u skladu s tim politikama, uključujući i provedbu sporazuma WTO-a.

2. Strane će obavještavati Zajednički odbor o promjenama u svojim poljoprivrednim politikama koje provode ili mjerama koje se primjenjuju, a koje mogu uticati na uvjete međusobne trgovine poljoprivrednim proizvodima. Na zahtjev jedne Strane, bez odlaganja će se održati konsultacije kako bi se ispitala situacija.

Član 2.8.

Posebne zaštitne mjere

Bez obzira na ostale odredbe ovog Ugovora, posebno člana 2.16. (Bilateralne zaštitne mjere), te s obzirom na posebnu osjetljivost poljoprivrednog tržišta, ako uvoz poljoprivrednih proizvoda porijeklom iz jedne Strane, a koji su predmetom ustupaka danih ovim Ugovorom, prouzrokuje ozbiljan poremećaj na tržištu ili domaćim regulatornim mehanizmima druge Strane, Strane će odmah pristupiti konsultacijama kako bi se pronašlo odgovarajuće rješenje. Dok se ne nađe takvo rješenje, pogođena Strana može preduzeti odgovarajuće mjere u skladu s odredbama GATT-a iz 1994. godine i drugih relevantnih sporazuma WTO-a.

Član 2.9.

Sanitarne i fitosanitarne mjere

1. Strane će primjenjivati svoje propise vezane za veterinarska, fitosanitarna i sanitarna pitanja, a posebno u razmjeni informacija o zaraznim bolestima životinja, karantenskim bolestima, biljnim štetočinama i korovu, vodeći računa o Sporazumu WTO-a o primjeni sanitarnih i fitosanitarnih mjera.

2. Strane će primjenjivati svoje propise vezane za veterinarska, fitosanitarna i sanitarna pitanja na nediskriminatoran način, i neće donositi nikakve nove mjere koje za posljedicu imaju neopravdano ograničavanje trgovine.

3. Veterinarske i sanitarne mjere i rad veterinarskih službi Strana bit će u skladu s Međunarodnim uredbom za epizootije i Codex Alimentariusom.

4. Fitosanitarne mjere i rad službi za zaštitu bilja Strana bit će u skladu s Međunarodnom konvencijom o zaštiti bilja.

5. Strane će razmjenjivati informacije o sanitarnoj i fitosanitarnoj zaštiti životinja, biljaka i proizvoda.

Član 2.10.

Pravila o porijeklu i saradnja između carinskih uprava

1. Aneksom IV (Pravila o porijeklu i načini administrativne saradnje) ovog Ugovora utvrđena su pravila o porijeklu i načini administrativne saradnje u vezi s njima koji će se primjenjivati u trgovini između Strana.

2. Strane će preduzeti odgovarajuće mjere, uključujući redovan nadzor Zajedničkog odbora i dogovore o administrativnoj saradnji, kako bi osigurale da se odredbe Aneksa IV (Pravila o porijeklu i načini administrativne saradnje) ovog Ugovora efikasno i skladno primjenjuju te da se u najvećoj mogućoj mjeri smanje formalnosti uvedene u trgovini i postignu obostrano zadovoljavajuća rješenja za sve poteškoće koje proisteknu iz primjene tih odredaba.

Član 2.11.

Unutrašnje oporezivanje

1. Svaka Strana će robama druge Strane odobriti nacionalni tretman u skladu sa članom III GATT-a iz 1994. godine, uključujući njegove interpretativne note. U tom smislu, član III GATT-a iz 1994. godine i njegove interpretativne note su ugrađene u i predstavljaju dio ovog Ugovora, mutatis mutandis.

2. Izvoznici ne mogu ostvariti pravo na povrat unutrašnjih poreza koji prelaze iznos indirektnog poreza propisanog za proizvode izvezene na teritoriju jedne Strane.

Član 2.12.

Državna trgovačka preduzeća

1. Kada se radi o međusobnim pravima i obavezama Strana u pogledu državnih preduzeća, primjenjuje se član XVII GATT-a iz 1994. godine, njegove napomene i dodatne odredbe te Dogovor o tumačenju člana XVII GATT-a iz 1994. godine, koje se ovim ugrađuju u i čine sastavni dio ovog Ugovora mutatis mutandis.

2. Strana može od druge tražiti informacije bilateralnim putem, kao što je predviđeno u podstavu 4(c) i 4(d) člana XVII GATT-a iz 1994. godine.

Član 2.13.

Subvencije i kompezatorne mjere

1. Kada se radi o međusobnim pravima i obavezama Strana u pogledu subvencija i kompezatornih mjera, primjenjuje se Sporazum WTO-a o subvencijama i kompezatornim mjerama.

2. Ovaj Ugovor ne daje nikakva dodatna prava niti uvodi bilo kakve dodatne obaveze Stranama u pogledu mjera

preduzetih u skladu sa Sporazumom WTO-a o subvencijama i kompenzatornim mjerama.

Član 2.14.
Damping

1. Kada se radi o međusobnim pravima i obavezama Strana u pogledu anti-dampinških mjera, primjenjuje se član VI GATT-a iz 1994. godine i Antidampinški sporazum WTO-a.

2. Ovaj Ugovor ne daje nikakva dodatna prava niti uvodi bilo kakve dodatne obaveze Stranama u pogledu mjera preduzetih u skladu sa članom VI GATT-a iz 1994. godine i Antidampinškim sporazumom WTO-a.

Član 2.15.

Opće zaštitne mjere

1. Kada se radi o međusobnim pravima i obavezama Strana u pogledu općih zaštitnih mjera, primjenjuje se član XIX GATT-a iz 1994. godine i Sporazum WTO-a o zaštitnim mjerama.

2. Ovaj Ugovor ne daje nikakva dodatna prava niti uvodi bilo kakve dodatne obaveze Stranama u pogledu mjera preduzetih u skladu sa članom XIX GATT-a iz 1994. godine i Sporazum WTO-a o zaštitnim mjerama.

Član 2.16.

Bilateralne zaštitne mjere

Bez obzira na član 2.15. (Opće zaštitne mjere), kad se neki proizvod uvozi u tako povećanim količinama i pod takvim uvjetima da prouzrokuje ili prijeti da prouzrokuje:

a) ozbiljnu štetu domaćim proizvođačima istih ili sličnih ili direktno konkurentnih proizvoda na teritoriji Strane uvoznice; ili

b) ozbiljne poremećaje u bilo kojem povezanom sektoru privrede ili teškoće koje bi mogle izazvati ozbiljno pogoršanje ekonomske situacije u regiji,

Strana uvoznica može preduzeti odgovarajuće mjere pod uvjetima i u skladu s postupkom utvrđenim u članu 2.18. (Postupak za primjenu bilateralnih zaštitnih mjera, mjera ponovnog izvoza ili mjera u slučaju ozbiljne nestašice).

Član 2.17.

Ponovni izvoz i ozbiljna nestašica

Kada postupanje u skladu s odredbama člana 2.4. (Izvozne carine, dažbine jednakog efekta i izvozne dažbine fiskalne prirode) i člana 2.5. (Količinska ograničenja i mjere jednakog efekta) dovodi do:

a) ponovnog izvoza u treću zemlju proizvoda protiv koje Strana izvoznica primjenjuje izvozna količinska ograničenja, izvozne carine ili mjere ili dažbine jednakog efekta; ili

b) ozbiljne nestašice ili prijetnje nestašicom proizvoda koji je bitan za Stranu izvoznicu;

te kada gore navedene situacije dovedu ili će vjerojatno dovesti do većih poteškoća za Stranu izvoznicu, ta Strana može preduzeti odgovarajuće mjere pod uvjetima i u skladu s postupcima utvrđenim u članu 2.18. (Postupak za primjenu bilateralnih zaštitnih mjera, mjera ponovnog izvoza ili mjera u slučaju ozbiljne nestašice). Te mjere će biti nediskriminirajuće i bit će ukinute kada uvjeti više ne budu opravdavali njihovo postojanje.

Član 2.18.

Postupak za primjenu bilateralnih zaštitnih mjera, mjera ponovnog izvoza ili mjera u slučaju ozbiljne nestašice

1. Prije pokretanja postupka za primjenu zaštitnih mjera iz člana 2.16. (Bilateralne zaštitne mjere) i člana 2.17. (Ponovni izvoz i ozbiljna nestašica), Strane će nastojati riješiti sve međusobne nesuglasice kroz direktne konsultacije.

2. U slučaju da jedna Strana uvoz proizvoda koji bi mogao prouzrokovati situaciju navedenu u članu 2.16. (Bilateralne zaštitne mjere) podvrgne upravnom postupku s ciljem brzog pribavljanja informacija o trgovinskim tokovima, ona će o tome obavijestiti drugu Stranu.

3. Ne dovodeći u pitanje stav 7. ovog člana, Strana koja razmatra pribjegavanje zaštitnim mjerama smjesta će o tome obavijestiti drugu Stranu i dostaviti joj sve relevantne informacije. Konsultacije između Strana će se održati bez odlaganja u okviru Zajedničkog odbora s ciljem pronalaženja rješenja prihvatljivog za Strane.

4. U vezi sa članom 2.16. (Bilateralne zaštitne mjere) i članom 2.17. (Ponovni izvoz i ozbiljna nestašica), Zajednički odbor će ispitati slučaj ili situaciju i može donijeti bilo koju odluku potrebnu za okončanje poteškoća o kojima ga je obavijestila pogođena Strana. U slučaju izostanka takve odluke u roku od trideset dana od dana upućivanja predmeta Zajedničkom odboru, pogođena Strana može donijeti mjere potrebne za poboljšanje situacije, a dužna je o preduzetim mjerama obavijestiti drugu Stranu.

5. O preduzetim zaštitnim mjerama odmah se obavještava druga Strana. Njihov obim i vremensko trajanje bit će ograničeni na ono što je najnužnije kako bi se popravila situacija koja je dovela do njihove primjene, te neće prelaziti štetu prouzrokovanu spornom praksom ili poteškoćom. Prednost će se davati onim mjerama kojima se najmanje remeti funkcioniranje ovog Ugovora.

6. Preduzete zaštitne mjere bit će predmetom periodičnih konsultacija u okviru Zajedničkog odbora s ciljem njihovog što skorijeg ublažavanja ili ukidanja kada uvjeti više ne budu opravdavali njihovo postojanje.

7. Ukoliko je zbog izuzetnih okolnosti koje zahtijevaju hitno djelovanje onemogućeno prethodno razmatranje predmeta, pogođena Strana može, u slučajevima iz člana 2.16. (Bilateralne zaštitne mjere) i člana 2.17. (Ponovni izvoz i ozbiljna nestašica), odmah početi primjenjivati privremene mjere koje su nužne kako bi se popravila situacija. O preduzetim mjerama će se bez odlaganja obavijestiti, te će se što je prije moguće održati konsultacije u okviru Zajedničkog odbora.

POGLAVLJE III TRGOVINA USLUGAMA Dio I - Opće odredbe

Član 3.1.

Područje primjene

1. Ovo Poglavlje se primjenjuje na sve mjere koje Strane uvedu ili primjenjuju, a koje utiču na trgovinu uslugama.

2. Ovo Poglavlje se ne primjenjuje na kabotažu u uslugama pomorskog prijevoza.

3. Ništa navedeno u ovom Poglavlju neće se tumačiti na način da od bilo koje Strane zahtijeva da privatizira javna preduzeća ili nameće bilo kakvu obavezu u pogledu vladinih nabavki.

4. Odredbe ovog Poglavlja ne primjenjuju se na usluge koje se pružaju u okviru vršenja vladinih ovlaštenja.

5. U skladu s odredbama ovog Poglavlja, svaka Strana zadržava pravo da vrši svoja ovlaštenja, regulira i donosi nove propise kako bi ostvarila legitimne ciljeve javnih politika¹.

¹ Za potrebe ovog stava, izraz "legitimni ciljevi javnih politika" obuhvata, ali bez ograničenja, javnu politiku u području sigurnosti, javnog zdravlja, zaštite okoliša, zaštite ličnih podataka, zaštite potrošača, sprečavanja nekurentnih postupaka, održivog razvoja itd.

6. Ovo Poglavlje se ne odnosi na subvencije ili dotacije koje daje Strana, uključujući i vladine zajmove, garancije i osiguranje.

7. Ovo Poglavlje se ne odnosi na:

(a) usluge domaćeg i međunarodnog zračnog prijevoza, navedenog ili navedenog u redovima letenja, te usluge koje se direktno odnose na ostvarivanje prometnih prava, osim:

- (i) usluge popravki i održavanja aviona;
- (ii) prodaje i marketinga usluga zračnog prijevoza;
- (iii) usluga kompjuterskog sistema rezervacija (CRS);
- (iv) zemaljskih usluga; i
- (v) rukovođenja i upravljanja aerodromima.

Član 3.2. Definicije

Za potrebe ovog Poglavlja:

(a) "**mjere koje Strana uvodi ili primjenjuje**" označava mjere koje uvode ili primjenjuju:

(i) centralne, regionalne ili lokalne vlasti ili organi; i
(ii) nevladina tijela u vršenju ovlaštenja koja su im povjerile centralne, ili lokalne vlasti ili organi;

(b) "**trgovina uslugama**" se definira kao pružanje usluge:

(i) s teritorije jedne Strane na teritoriju druge Strane;
(ii) koju na teritoriji jedne Strane pruža pružalac usluga iz te Strane korisniku usluga druge Strane;
(iii) koju pruža pružalac usluga iz jedne Strane kroz komercijalno prisustvo na teritoriji druge Strane; i
(iv) koju pruža pružalac usluga iz jedne Strane kroz prisustvo fizičkih osoba te Strane na teritoriji druge Strane;

(c) "**pravna osoba**" je:

(i) "u vlasništvu" osoba iz jedne Strane ako je više od 50 posto učešća u kapitalu te pravne osobe u vlasništvu osoba iz te Strane;

(ii) "pod nadzorom" osoba iz jedne Strane ako te osobe imaju ovlasti da imenuju većinu njenih direktora ili drukčije zakonito vode njeno poslovanje;

(iii) "povezana" s drugom osobom kad je ta druga osoba pod njenim nadzorom, ili kad je ona pod nadzorom te druge osobe, ili kad su i ona i ta druga osoba pod nadzorom iste osobe;

(d) "**preduzeće/pravna osoba**" označava svaki pravni subjekt propisno osnovan ili organiziran u skladu s važećim pravom te Strane, bilo u privatnom ili državnom vlasništvu ili pod njihovim nadzorom, uključujući svako dioničko društvo, povjereničko društvo, ortačko društvo, društvo jedne osobe, zajedničko ulaganje ili poslovno udruženje;

(e) "**pravna osoba jedne Strane**" označava pravnu osobu koja je:

(i) osnovana u skladu s pravom te Strane i koja stvarno posluje na teritoriji te Strane; ili

(ii) koja je, u slučaju pružanja usluge putem komercijalnog prisustva, u vlasništvu ili pod nadzorom:

1. fizičkih osoba iz te Strane; ili

2. pravnih osoba iz te Strane navedenih u podstavu (i);

(f) "**fizička osoba jedne Strane**" označava fizičku osobu koja ima državljanstvo Bosne i Hercegovine ili Turske prema njihovom odgovarajućem domaćem zakonodavstvu;

(g) "**usluge koje se pružaju u okviru vršenja vladinih ovlasti**" označavaju svaku uslugu koja se ne pruža ni na komercijalnoj osnovi niti u uvjetima konkurencije s jednim ili više pružalaca usluga;

(h) "**pružalac usluga jedne Strane**" označava svaku fizičku ili pravnu osobu jedne Strane koja pruža ili nastoji pružati neku uslugu;

(i) "**pružanje usluge**" obuhvata proizvodnju, distribuciju, marketing, prodaju i isporuku usluge;

(j) "**komercijalno prisustvo**" označava svaku vrstu poslovnog ili profesionalnog nastana, uključujući putem:

(i) osnivanja, kupovine ili postojanja pravne osobe, ili

(ii) formiranja ili postojanja podružnice ili predstavništva, na teritoriji jedne Strane s ciljem pružanja usluga;

(k) "**mjere koje Strane uvode ili primjenjuju, a koje utiču na trgovinu uslugama**" obuhvataju mjere koje se odnose na:

(i) kupovinu, plaćanje ili korištenje usluga;

(ii) pristup uslugama i korištenje usluga u vezi s pružanjem usluga za koje Strane zahtijevaju da se općenito javno nude;

(iii) prisustvo, uključujući komercijalno prisustvo, osoba iz jedne Strane radi pružanja usluga na teritoriji druge Strane;

(l) "**sektor**" usluge označava:

(i) u vezi sa specifičnom obavezom, jedan ili više ili sve podsektore te usluge, kako je navedeno u Rasporedu specifičnih obaveza te Strane

(ii) inače, cjelinu tog sektora usluge, uključujući sve njegove podsektore;

(m) "**korisnik usluge**" označava svaku osobu koja prima ili koristi usluge;

(n) "**direktni porezi**" obuhvataju sve poreze na ukupni prihod, na ukupni kapital ili na elemente prihoda ili kapitala, uključujući poreze na dobit od otuđivanja imovine, poreze na nekretnine, nasljedstva i darove te poreze na ukupni iznos nadnica ili plaća koje su isplatila preduzeća, kao i poreze na povećanje kapitala;

(o) "**monopol**" označava svaku javnu ili privatnu osobu koju je na određenom tržištu na teritoriji jedne Strane ovlastila ili formalno ili stvarno uspostavila ta Strana kao isključivog pružalaca tih usluga.

(p) "**usluge popravka i održavanja aviona**" označavaju one poslove koji se obavljaju na avionu ili njegovom dijelu dok je avion povučen iz prometa i ne obuhvataju tzv. linijsko održavanje;

(r) "**prodaja i marketing usluga zračnog prijevoza**" označavaju mogućnosti odgovarajućeg zračnog prijevoznika da slobodno prodaje i vrši marketing usluga zračnog prijevoza, uključujući sve aspekte marketinga poput istraživanja tržišta, oglašavanja i distribucije. Te djelatnosti ne obuhvataju određivanje cijena usluga zračnog prijevoza niti primjenjivih uvjeta;

(s) "**usluge kompjuterskog sistema rezervacija (CRS)**" označavaju usluge koje pružaju kompjuterski sistemi koji sadrže informacije o redovima letenja, slobodnim mjestima, cijenama karata i pravilima za izdavanje karata i koje omogućuju vršenje rezervacija ili izdavanje karata;

(t) "**zemaljske usluge**" označavaju pružanje sljedećih usluga na aerodromu na osnovu plaćanja naknade ili ugovora: zastupanje zračnih prijevoznika, upravljanje i nadzor; rad s putnicima; rukovanje prtljagom; usluge rukovanja rampama; posluživanje (osim pripreme hrane); rukovanje teretom i poštanske usluge; usluge točenja goriva u avione; održavanje i čišćenje aviona; zemaljski transport te letne operacije, vođenje administracije u pogledu posada i planiranje letova. Zemaljske usluge ne uključuju samostalno obavljanje zemaljskih usluga, sigurnost, linijsko održavanje, popravke i održavanje aviona niti upravljanje ili eksploataciju osnovne centralizirane aerodromske infrastrukture kao što su oprema za odleđivanje, sistemi distribucije goriva, sistemi rukovanja prtljagom i fiksni sistemi transporta unutar aerodroma;

(u) "**usluge rukovođenja i upravljanja aerodromima**" označavaju pružanje usluga zračnog terminala, uzletišta i drugih usluga aerodromske infrastrukture na bazi plaćanja

naknade ili ugovora. Usluge rukovođenja aerodromima ne obuhvataju usluge nadzora letenja.

Član 3.3.

Tretman najpovlaštenije nacije

1. Osim onoga što je navedeno u Listi MFN izuzeća Strane u Aneksu V (Raspored specifičnih obaveza u uslugama), ta Strana će odmah i bezuvjetno odobriti uslugama i pružiocima usluga druge Strane ne manje povoljan tretman od onog koji odobrava istim ili sličnim uslugama i pružiocima usluga neke treće zemlje.

2. Obaveze koje proističu iz stava 1. ovog člana ne odnose se na tretman odobren:

(a) na osnovu mjera koje osiguravaju priznavanje kvalifikacija, dozvole ili mjera opreza u skladu s Odjeljkom IV (Finansijske usluge);

(b) na osnovu bilo kojeg međunarodnog sporazuma ili aranžmana koji se u potpunosti ili dijelom odnosi na oporezivanje.

3. Ovaj član se ne primjenjuje na sporazume o ekonomskoj integraciji kojima se stvara unutrašnje tržište usluga a čija je potpisnica Strana.

Član 3.4.

Pristup tržištu

1. U vezi pristupa tržištu kroz oblike pružanja usluga navedene u članu 3.2. (Definicije), svaka Strana će uslugama i pružiocima usluga druge Strane odobravati tretman koji nije nepovoljniji od onog predviđenog uvjetima i ograničenjima koji su dogovoreni i navedeni u njenom Rasporedu.

2. U sektorima u kojima je preuzela obaveze pristupa tržištu, mjere koje Strana ne zadržava ili ne usvaja, bilo na bazi podjele na regije ili na cijeloj teritoriji, ako drukčije nije navedeno u njenom Rasporedu, definiraju se kao:

(a) ograničenja broja pružalaca usluga, bilo u obliku brojčanih kvota, monopola, isključivih pružalaca usluga ili zahtjeva za ispitivanje ekonomskih potreba;

(b) ograničenja ukupne vrijednosti uslužnih transakcija ili imovine u obliku brojčanih kvota ili zahtjeva za ispitivanjem ekonomskih potreba;

(c) ograničenja ukupnog broja uslužnih poslova ili ukupne količine uslužnih proizvoda izražene u navedenim brojčanim jedinicama u obliku kvota ili zahtjeva za ispitivanjem ekonomskih potreba;

(d) ograničenja ukupnog broja fizičkih osoba koje se mogu zaposliti u pojedinom sektoru usluga ili koje pružalac usluga može zaposliti, a koje su potrebne za pružanje određene usluge i koje su direktno povezane s tim u obliku brojčanih kvota ili zahtjeva za ispitivanjem ekonomskih potreba;

(e) mjere koje ograničavaju ili zahtijevaju određene vrste pravnih subjekata ili zajedničkog ulaganja kroz koje pružalac usluga može pružati usluge; i

(f) ograničenja učešća stranog kapitala izražena najvišim postotkom stranog učešća ili ukupnom vrijednošću pojedinačnog ili ukupnog stranog ulaganja.

Član 3.5.

Nacionalni tretman

1. U sektorima navedenima u njenom Rasporedu, a ovisno o svim uvjetima i ograničenjima koja su u njemu utvrđena, svaka Strana će uslugama i pružiocima usluga druge Strane vezano za sve mjere koje utiču na pružanje usluga odobravati tretman koji nije nepovoljniji od onog koji ona daje vlastitim istim ili sličnim uslugama i pružiocima usluga.

2. Strana može udovoljiti zahtjevu iz stava 1. ovog člana tako što će uslugama ili pružiocima usluga druge Strane odobravati tretman formalno jednak tretmanu koji daje

vlastitim istim ili sličnim uslugama i pružiocima usluga ili tretman formalno različit od takvog tretmana.

3. Smatra se da je formalno jednak ili formalno različit tretman nepovoljniji ako uvjete konkurencije mijenja u odnosu na iste ili slične usluge ili pružaoce usluga druge Strane u korist svojih usluga ili pružalaca usluga.

Član 3.6.

Dodatne obaveze

Strane mogu pregovarati obaveze vezane za mjere koje utiču na trgovinu uslugama, a koje ne podliježu unošenju u Raspored prema članu 3.4. (Pristup tržištu) ili članu 3.5. (Nacionalni tretman), uključujući i one koje se odnose na pitanja kvalifikacija, standarda ili pitanja dozvola. Takve obaveze će biti unesene u Raspored Strane.

Član 3.7.

Rasporedi specifičnih obaveza

1. Svaka Strana će u Rasporedu utvrditi specifične obaveze koje preuzima u skladu sa članom 3.4. (Pristup tržištu), članom 3.5. (Nacionalni tretman) i članom 3.6. (Dodatne obaveze). S obzirom na sektore u kojima se preuzimaju takve obaveze, svaki Raspored sadrži sljedeće:

(a) uvjete i ograničenja pristupa tržištu;

(b) uvjete i kvalifikacije nacionalnog tretmana;

(c) preduzimanje radnji u vezi dodatnih obaveza navedenih u članu 3.6. (Dodatne obaveze);

(d) ako je primjereno, vremenski okvir za provedbu takvih obaveza; i

(e) datum stupanja na snagu takvih obaveza.

2. Mjere koje nisu u skladu sa članom 3.4. (Pristup tržištu) i članom 3.5. (Nacionalni tretman) tretiraju se kako je predviđeno stavom 2. člana XX GATS-a.

3. Rasporedi specifičnih obaveza Strana navedeni su u Aneksu V (Rasporedi specifičnih obaveza u uslugama).

4. Nijedna Strana ne može donijeti nove ili više diskriminirajuće mjere u pogledu usluga ili pružalaca usluga iz druge Strane u odnosu na tretman koji se daje u skladu sa specifičnim obavezama preuzetim na osnovu stava 1. ovog člana.

Član 3.8.

Izmjene rasporeda

Strane će, na pisani zahtjev jedne Strane, održati konsultacije kako bi razmotrile svaku izmjenu ili povlačenje neke specifične obaveze u Rasporedu specifičnih obaveza Strane koja je podnijela zahtjev. Konsultacije će se održati u roku od tri mjeseca nakon što odgovarajuća Strana podnese zahtjev. Tokom konsultacija, Strane će nastojati osigurati da opći nivo obostrano povoljnih obaveza ne bude manje povoljan za trgovinu od onog koji je odobren u Rasporedu specifičnih obaveza prije nego što su takve konsultacije održane. Izmjene Rasporeda podliježu postupcima utvrđenim u članu 6.2. (Zajednički odbor) i članu 6.8. (Izmjene i dopune) Poglavlja VI (Institucionalne i završne odredbe).

Član 3.9.

Uzajamno priznavanje

1. U svrhu ispunjavanja svojih relevantnih standarda ili kriterija za izdavanje odobrenja, dozvola ili certificiranja pružalaca usluga, svaka Strana će s dužnom pažnjom razmotriti svaki zahtjev druge Strane za priznavanjem obrazovanja ili stečenog iskustva, ispunjavanja uvjeta ili dozvola ili certifikata koja izda druga Strana. To priznavanje može biti zasnovano na sporazumu ili dogovoru s drugom Stranom, ili samostalno odobreno.

2. U slučajevima kad jedna Strana prizna, na osnovu sporazuma ili dogovora, obrazovanje ili stečeno iskustvo,

ispunjavanje uvjeta ili izdane dozvole ili certifikate, na teritoriji treće države, ta Strana će drugoj Strani dati odgovarajuću mogućnost da ispregovara svoje pristupanje takvom sporazumu ili dogovoru, bilo postojećem ili budućem, ili da s njom ispregovara sličan sporazum ili dogovor. U slučajevima kad jedna Strana samostalno izvrši priznavanje, ona će drugoj Strani dati odgovarajuću mogućnost da dokaže da obrazovanje ili stečeno iskustvo, ispunjavanje uvjeta ili dozvole ili certifikate izdane na teritoriji te druge Strane treba također priznati.

3. Svaki takav sporazum ili dogovor ili samostalno priznavanje će biti u skladu s relevantnim odredbama Sporazuma o WTO-u, a posebno stava 3. člana VII GATS-a.

Član 3.10.

Transparentnost i objavljivanje povjerljivih informacija

1. Svaka Strana će provoditi ili uspostaviti odgovarajuće mehanizme za pružanje odgovora na upite zainteresiranih osoba u vezi svojih zakona i propisa koji se odnose na predmet ovog Poglavlja.

2. Ništa u ovom Poglavlju ne zahtijeva od bilo koje Strane da daje povjerljive informacije čije bi objavljivanje spriječilo provedbu zakona ili bi na drugi način bilo protivno javnom interesu ili bi moglo štetiti legitimnim komercijalnim interesima pojedinih javnih ili privatnih preduzeća.

3. Regulatorna tijela svake Strane će učiniti javno dostupnim uvjete, uključujući i svu potrebnu dokumentaciju, koji su potrebni za popunjavanje zahtjeva vezanih za pružanje usluga.

4. Na zahtjev podnosioca zahtjeva, regulatorno tijelo Strane će podnosioca obavijestiti o stanju njegovog zahtjeva. Ako su tom tijelu potrebne neke dodatne informacije, ono će bez nepotrebnog odlaganja o tome obavijestiti podnosioca zahtjeva.

5. Na zahtjev podnosioca čiji zahtjev nije prihvaćen, regulatorno tijelo koje je odbilo njegov zahtjev dužno je, u mjeri u kojoj je to moguće, podnosioca obavijestiti o razlozima za odbijanje zahtjeva.

Član 3.11.

Domaći propisi

1. Svaka Strana će osigurati da se sve mjere opće primjene obuhvaćene ovim Poglavljem koje utiču na trgovinu uslugama primjenjuju na razuman, objektivni i nepristrasan način.

2. Kako bi se osiguralo da mjere koje se odnose na zahtjeve za kvalifikacijama i postupcima, tehničke standarde i uvjete za izdavanje dozvola ne predstavljaju nepotrebne prepreke trgovini uslugama, svaka Strana će se pobrinuti da te mjere, u skladu s potrebama svakog sektora, budu:

(a) zasnovane na objektivnim i transparentnim kriterijima, kao što su stručnost i sposobnost za pružanje usluga;

(b) u slučaju postupaka za izdavanje dozvola, da same po sebi ne predstavljaju ograničenje za pružanje usluga.

3. U slučaju kada Strana zahtijeva odobrenje/ovlaštenje za pružanje neke usluge, ona će osigurati da njene nadležne vlasti:

(a) u razumnom roku nakon podnošenja zahtjeva koji se prema domaćim zakonima i propisima smatra potpunim, obavijeste podnosioca o odluci u vezi tog zahtjeva;

(b) odrede, u mjeri u kojoj je to izvodljivo, indikativni vremenski okvir za obradu zahtjeva;

(c) u slučaju odbijanja zahtjeva, direktno ili na njegov zahtjev obavijeste podnosioca, u mjeri u kojoj je to izvodljivo, o razlozima za odbijanje;

(d) na zahtjev podnosioca, pruže bez nepotrebnog odlaganja informacije o stanju zahtjeva;

(e) pruže podnositeljima mogućnost da isprave manje greške i propuste u svojim zahtjevima, koliko je to moguće, i nastoje dati upute u vezi s dodatnim informacijama koje su potrebne; i

(f) kada to smatraju prikladnim, prihvataju kopije dokumenata koje su ovjerene u skladu s njihovim domaćim zakonom umjesto izvornih dokumenata.

4. Svaka Strana će osigurati da svaka naknada za izdavanje odobrenja nadležnog organa bude razumna i da sama po sebi ne predstavlja ograničenje za pružanje odgovarajuće usluge.

5. Regulatorna tijela svake Strane će učiniti javno dostupnim uvjete, uključujući i svu potrebnu dokumentaciju, koji su potrebni za popunjavanje zahtjeva vezanih za pružanje usluga.

Član 3.12.

Uskraćivanje povlastica

Strana može uskratiti povlastice iz ovog Poglavlja pružaocu usluga iz druge Strane koji je pravna osoba ako ustanovi da je ta pravna osoba u vlasništvu ili pod nadzorom osoba iz države koja nije jedna Strana, a Strana koja uskraćuje povlasticu:

(a) nema diplomatske odnose s tom državom koja nije jedna Strana; ili

(b) donese ili primjenjuje mjere u odnosu na tu državu koja nije Strana ili osobu iz te države kojima se zabranjuje poslovanje s tom pravnom osobom ili koje bi bile prekršene ili izbjegnute ako bi se toj pravnoj osobi dodijelile povlastice iz ovog Poglavlja.

Član 3.13.

Revizija obaveza

Ako nakon što ovaj Ugovor stupi na snagu, Strana jednostrano još više liberalizira neku od svojih specifičnih obaveza, ona će razmotriti zahtjev druge Strane da se ta jednostrana liberalizacija uključi u ovaj Ugovor. Svakim takvim uključivanjem treba da se zadrži sveukupna ravnoteža obaveza koje je prema ovom Ugovoru preuzela svaka Strana.

Član 3.14.

Koprodukcija i audiovizuelne usluge

1. Uvažavajući činjenicu da audio-vizuelne koprodukcije u područjima koja obuhvataju film, animaciju i emitiranje programa mogu značajno doprinijeti razvoju audiovizuelne industrije te intenziviranju njihove međusobne razmjene i razumijevanja u području kulture i ekonomije, Strane se slažu da razmotre mogućnost pregovaranja koprodukcijskog sporazuma u audiovizuelnom sektoru.

2. Koprodukcijski sporazum, u skladu sa stavom 1. ovog člana, postaje sastavni dio ovog Ugovora nakon njegovog stupanja na snagu. O pojedinostima tog koprodukcijskog sporazuma pregovarala bi nadležna tijela Strana.

Dio II – Privremeno kretanje fizičkih osoba

Član 3.15.

Područje primjene

1. Ovaj Dio se odnosi na mjere koje utiču na kretanje fizičkih osoba koje su pružaoci usluga Strane te na fizičke osobe Strane koje je, radi pružanja usluga, zaposlio pružalac usluga Strane.

2. Ovaj Ugovor se ne odnosi na mjere koje utiču na fizičke osobe koje traže pristup tržištu rada Strane, niti na mjere vezane za državljanstvo, prebivalište ili zapošljavanje na trajnoj osnovi.

3. Ništa u ovom Ugovoru ne sprečava Stranu da primjenjuje mjere za regulisanje ulaska fizičkih osoba na njenu

teritoriju ili njihovog privremenog boravka na njenoj teritoriji, uključujući mjere potrebne za zaštitu integriteta i osiguranje urednog kretanja fizičkih osoba preko njenih granica, a pod uvjetom da se takve mjere ne primjenjuju na način koji bi poništio ili umanjio povlastice koje su nekoj Strani dane prema ovom Ugovoru.¹

Član 3.16.

Opći princip

Svaka Strana će što je moguće ekspeditivnije primjenjivati svoje mjere koje se odnose na odredbe iz ovog Dijela kako bi izbjegle nepotrebno ometanje ili odlaganje trgovine robama ili uslugama prema ovom Ugovoru.

Član 3.17.

Specifične obaveze

1. Prilikom određivanja obaveza u skladu sa članom 3.4. (Pristup tržištu) i članom 3.5. (Nacionalni tretman), svaka Strana će definirati u svom Rasporedu obaveze koje preuzima za ulazak i privremeni boravak na svojoj teritoriji fizičkih osoba iz druge Strane. U ovim Rasporedima definirat će se rokovi, ograničenja i uvjeti koji reguliraju te obaveze za svaku kategoriju pružalaca usluga, uključujući i dužinu boravka i eventualnu mogućnost produženja boravka, te sva brojčana ograničenja kao što su kvote i svaki zahtjev za ispitivanje ekonomskih potreba.

2. Svaka Strana će fizičkim osobama iz druge Strane odobriti ulazak i privremeni boravak u skladu s ovim Poglavljem, uključujući i rokove i uvjete za svaku kategoriju definirane u Aneksu V (Raspored specifičnih obaveza u uslugama) pod uvjetom da te fizičke osobe postupaju u skladu s relevantnim (imigracijskim) zakonima i propisima koji se odnose na ulazak i privremeni boravak, kao što su oni o javnom zdravlju i sigurnosti i nacionalnoj sigurnosti.

3. Sama činjenica da Strana odobrava ulazak i privremeni boravak fizičkoj osobi iz druge Strane neće se tumačiti na način da tu osobu oslobađa obaveze ispunjavanja svih važećih uvjeta za izdavanje dozvole ili drugih uvjeta za obavljanje profesije ili poslovanje na drugi način, uključujući sve obavezujuće kodekse ponašanja.

4. Strane će izbjegavati primjenu ispitivanja ekonomskih potreba i količinskih ograničenja ili drugih postupaka sličnog efekta kao uvjeta za ulazak i privremeni boravak za osobe premještene unutar društva, a koje su izvršni direktori ili stručnjaci kako je svaka Strana odredila u svom Rasporedu specifičnih obaveza.

Član 3.18.

Pružanje informacija

1. Za potrebe ovog Poglavlja, svaka Strana će osigurati da njeni nadležni organi učine javno dostupnim informacije potrebne za djelotvornu primjenu odobrenja za ulazak i privremeni boravak na njenoj teritoriji.

2. Informacije iz stava 1. ovog člana će posebno obuhvatati opis:

(i) svih kategorija odobrenja i dozvola koje se odnose na ulazak i privremeni boravak za svaku kategoriju navedenu u Aneksu V (Rasporedi specifičnih obaveza u uslugama);

(ii) uvjete i postupke za podnošenje zahtjeva za i izdavanje prve dozvole za ulazak i privremeni boravak, uključujući i uvjete koji se moraju ispuniti i način podnošenja zahtjeva; i

(iii) uvjete i postupke za podnošenje zahtjeva za izdavanje i obnavljanje odobrenja i dozvola za ulazak i privremeni boravak.

3. Svaka Strana će drugoj Strani dostaviti podatke o relevantnim publikacijama ili internetskim stranicama na kojima su dostupne informacije iz stava 2. ovog člana.

Član 3.19.

Ulazak, privremeni boravak i odgovarajući zahtjevi i postupci

1. Strane će, u skladu s domaćim zakonima i propisima, osigurati transparentnost, efikasnost, redovan i pravičan zakonski postupak u pogledu viza, radnih dozvola i slične vrste odobrenja kada se radi o ulasku i privremenom boravku fizičkih osoba koje pružaju usluge.

2. Dokumentacija koja se traži za izdavanje viza, radnih dozvola i slične vrste dokumenata mora biti relevantna i primjerena svrsi u koju se prikupljaju odobrenja.

3. Naknade za obradu zahtjeva za ulazak i privremeni boravak i rad pružalaca usluga bit će razumne i određivat će se s obzirom na uključene administrativne troškove.

4. Potpuni zahtjevi će se obrađivati promptno i ekspeditivno. Nadležni organi svake Strane će podnosioca zahtjeva za ulazak i privremeni boravak i radnu dozvolu obavijestiti o ishodu njegovog zahtjeva odmah po donošenju odgovarajuće odluke. U ovoj obavijesti će se, po potrebi, navesti trajanje boravka i svi drugi rokovi i uvjeti.

5. Zahtjevi za izdavanje radne dozvole obrađivat će se što je moguće ekspeditivnije, a u svakom slučaju rok za obradu zahtjeva neće biti duži od 60 dana.

6. Na zahtjev podnosioca, nadležni organi dotične Strane će, bez neopravdanog odlaganja i u mjeri u kojoj je to moguće, pružiti informacije o stanju njegovog zahtjeva.

7. U slučaju nepotpunog zahtjeva, podnositelj će u najkraćem roku biti obaviješten o informacijama potrebnim za kompletiranje zahtjeva te će mu biti dana mogućnost da popravi sve nedostatke u razumnom vremenskom periodu.

8. U slučaju odbijanja zahtjeva, podnositelj će biti obaviješten o odbijanju te će mu biti pružene informacije o postupcima revizije koji su na raspolaganju.

Dio III - Telekomunikacione usluge

Član 3.20.

Definicije

Za potrebe ovog Dijela:

"atribucija" označava preporučeni način opisivanja, karakteriziranja, dodjeljivanja, raspoređivanja i korištenja ograničenih telekomunikacionih resursa, uključujući frekvencije i brojeve;

"odobrenje" označava dozvole, koncesije, registracije ili druga odobrenja koja Strana može zahtijevati za pružanje javnih telekomunikacionih usluga;

"kolokacija" označava pristup i korištenje fizičkog prostora s ciljem instaliranja, održavanja i popravke opreme na objektima koji su u vlasništvu ili pod nadzorom i koje koristi neki drugi glavni pružalac javnih telekomunikacionih usluga;

"troškovno orijentiran" znači zasnovan na troškovima, i može uključivati razumnu dobit te može obuhvatiti različite troškovne metodologije za različite objekte ili usluge;

"preduzeće" kao što je određeno u članu 3.2. (Definicije) Poglavlja III (Trgovina uslugama);

"osnovni elementi" su oni elementi mreže ili javne telekomunikacione usluge;

(a) koji su neophodni za pružanje javnih telekomunikacionih usluga;

(b) koje isključivo ili pretežno pruža jedan pružalac ili ograničen broj pružalaca, i

¹ Sama činjenica da se za fizičke osobe zahtijeva viza neće se smatrati poništavanjem ili umanjavanjem povlastica prema uvjetima specifičnih obaveza iz Aneksa V (Rasporedi specifičnih obaveza u uslugama).

(c) koje ekonomski ili tehnički nije moguće zamijeniti kako bi se pružala usluga;

"krajnji korisnik" označava krajnjeg potrošača ili pretplatnika javne telekomunikacione usluge, uključujući pružaoca usluga koji nije pružalac javnih telekomunikacionih usluga;

"homologacija" označava - proces pribavljanja potvrda kojima nadležna agencija za nadzor potvrđuje, u svakom pojedinom slučaju, usklađenost tehničke opreme sa svim zakonskim zahtjevima u pogledu sigurnosti, neškodljivosti za zdravlje ljudi, kompatibilnosti i slično;

"interkonekcija" označava vezu između dvije ili više javnih telekomunikacionih mreža unutar teritorije jedne Strane kojom se korisnicima jednog pružaoca omogućava komuniciranje s korisnicima drugog pružaoca te pristup uslugama koje pruža neki drugi pružalac;

"sučelje" označava tačku povezivanja na mrežu, uključujući sve fizičke konekcije s njihovim tehničkim specifikacijama za pristup koje čine dio takve mreže i koje su neophodne za pristup mreži i efikasno komuniciranje putem mreže;

"iznajmljene linije" označava telekomunikacione linije između dvije ili više određenih tačaka koje su namijenjene za određenu upotrebu ili su na raspolaganju određenom klijentu ili drugim korisnicima koje odredi taj klijent;

"glavni pružalac" označava pružaoca javnih telekomunikacionih usluga koji ima mogućnost da bitno utiče na uvjete učešća, u smislu cijene i isporuke na relevantno tržište mreža ili javnih telekomunikacionih usluga, kao rezultat:

(a) nadzora nad osnovnim elementima ili,

(b) korištenja svog položaja na tržištu;

"element mreže" označava svaki objekat ili opremu koja se koristi za pružanje javnih telekomunikacionih usluga, njen tehnički opis mora uključiti njene karakteristike, funkcije i kapacitet koji nudi takav objekat ili oprema;

"nediskriminatoran" označava tretman koji nije nepovoljniji od onog koji se u istim ili sličnim okolnostima daje bilo kojoj drugoj mreži ili sličnom korisniku telekomunikacionih usluga;

"prenosivost broja" označava pravo krajnjih korisnika javnih telekomunikacionih usluga da zadrže, za fiksne telefonske brojeve na istoj lokaciji, a za mobilne telefonske brojeve na bilo kojoj lokaciji, iste telefonske brojeve kada prelaze u mrežu sličnog pružaoca javnih telekomunikacionih usluga;

"javna telekomunikaciona mreža" označava infrastrukturu koja se koristi za pružanje javnih telekomunikacionih usluga;

"javne telekomunikacione usluge" označavaju svaku telekomunikacionu uslugu koja se pruža javnosti. Te usluge mogu, između ostalog, obuhvatiti telefon i prijenos podataka, bez promjene oblika ili sadržaja tih informacija od jednog do drugog kraja, ali one isključuju informacione usluge;

"referentna interkonekcijska ponuda" označava ponudu glavnog pružaoca za interkonekciju koja je registrovana kod i odobrena od regulatornog tijela za telekomunikacije, a koja je u dovoljnoj mjeri detaljna da pružiocima javnih telekomunikacionih usluga koji žele da prihvate te cijene, rokove i uvjete, omogućuje da dobiju interkonekciju bez potrebe vođenja pregovora s dotičnim pružiocem;

"telekomunikacije" označavaju emitiranje, prijenos i prijem signala fizičkim, elektromagnetskim ili optičkim putem;

"regulatorno tijelo za telekomunikacije" označava tijelo ili tijela u sektoru telekomunikacionih usluga kojem su u

skladu s domaćim zakonodavstvom svake Strane povjerene sve regulatorne dužnosti;

"prikjučna tačka mreže" označava tačku priključka javne telekomunikacione mreže na objekte i opremu krajnjih korisnika ili, tamo gdje je to moguće, tačku priključka drugih telekomunikacionih mreža na nju; i

"korisnik" označava fizičku ili pravnu osobu, bilo da se radi o pretplatniku ili ne, koja koristi telekomunikacione usluge, a može biti i pružalac javnih telekomunikacionih usluga.

Član 3.21.

Područje primjene

1. Ovaj Dio se odnosi na:

(a) mjere koje donosi ili primjenjuje jedna Strana vezane za pristup i korištenje mreža i javnih telekomunikacionih usluga;

(b) mjere koje donosi ili primjenjuje jedna Strana vezane za obaveze operatora mreža ili pružalaca javnih telekomunikacionih usluga, i

(c) ostale mjere koje donosi ili primjenjuje jedna Strana vezane za mreže i javne telekomunikacione usluge.

2. Ovaj Dio se ne odnosi na mjere koje donosi i primjenjuje jedna Strana vezane za emitiranje¹ i kablovsku distribuciju radijskog i televizijskog programa namijenjenog javnosti, osim što garantuje preduzećima koja pružaju ove usluge pristup i kontinuirano korištenje mreža i javnih telekomunikacionih usluga, kao što je utvrđeno u članu 3.22. (Pristup i korištenje mreže i javnih telekomunikacionih usluga).

3. Ništa u ovom Dijelu neće se tumačiti na način da od Strane zahtijeva, ili da zahtijeva da Strana obaveže bilo koje preduzeće, na uspostavljanje, izgradnju, pribavljanje, iznajmljivanje i vođenje rada telekomunikacionih mreža ili pružanje javnih telekomunikacionih usluga ako se one ne pružaju javnosti.

4. Pored toga, neće se tumačiti da ovaj Dio sprečava neku Stranu da osobama koje su privatni operatori mreža zabrani korištenje svojih mreža za pružanje mrežnih i javnih telekomunikacionih usluga trećim osobama.

Član 3.22.

Pristup i korištenje mreže i javnih telekomunikacionih usluga

1. Ovisno o pravu Strane da ograniči pružanje usluga u skladu s rezervama izloženim u Aneksu V (Rasporedi specifičnih obaveza u uslugama), Strana će osigurati da preduzeća iz druge Strane koja pružaju telekomunikacione usluge imaju pristup mrežama ili javnim telekomunikacionim uslugama koje se nude na njenoj teritoriji ili preko njenih granica i može ih koristiti pod razumnim i nediskriminatornim uvjetima, uključujući između ostalog stavke definirane u stavu 2. do 6. ovog člana.

2. Svaka Strana će osigurati da tim preduzećima bude dozvoljeno da:

(a) kupuju ili iznajmljuju i priključuju krajnje ili druge uređaje za sučeljavanje s javnim telekomunikacionim mrežama;

(b) pružaju usluge krajnjim, pojedinačnim ili višestrukim korisnicima putem vlastitih ili iznajmljenih sklopova;

(c) povezuju privatne iznajmljene ili vlastite sklopove s mrežama i javnim telekomunikacionim uslugama te Strane ili sa sklopovima koje je iznajmilo ili koje su u vlasništvu drugog preduzeća, i

(d) obavljaju funkcije prespajanja, signalizacije, obrade i pretvaranja, i koriste operativne protokole po svom izboru.

3. Svaka Strana će osigurati da preduzeća iz druge Strane mogu koristiti mreže i javne telekomunikacione usluge za

¹ Emitiranje se definira onako kako je to određeno zakonodavstvom svake Strane.

prijenos informacija na svoju teritoriju ili preko njenih granica, i za pristup na teritoriji bilo koje Strane informacijama sadržanim u bazama podataka ili na drugi način pohranjenim u mašinski čitljivom obliku.

4. Neovisno o stavu 3. ovog člana, Strana može preduzeti potrebne mjere kako bi:

(a) osigurala sigurnost i povjerljivost poruka, i/ili

(b) zaštitila privatnost ličnih podataka krajnjih korisnika telekomunikacija;

pod uvjetom da se te mjere ne primjenjuju na način koji bi predstavljao sredstvo proizvoljne ili neopravdane diskriminacije ili prikrivenog ograničavanja trgovine uslugama.

5. Svaka Strana će osigurati da se ne nameću uvjeti za pristup i korištenje mreža ili javnih telekomunikacionih usluga osim onih koji se smatraju potrebnim da se:

(a) osigura odgovornost pružaoca javnih mreža ili usluga javnih telekomunikacija za javnu uslugu, posebno njihovu sposobnost da svoje mreže ili usluge učine dostupnim javnosti;

(b) zaštititi tehnička cjelovitost mreža ili javnih telekomunikacionih usluga; ili

(c) osigura da pružaoci usluga druge Strane ne pružaju usluge koje su Strane ograničile u Aneksu V (Rasporedi specifičnih obaveza u uslugama).

6. Pod uvjetom da zadovolje kriterije utvrđene u stavu 5. ovog člana, uvjeti za pristup i korištenje mreža ili javnih telekomunikacionih usluga mogu obuhvatiti:

(a) zahtjev za korištenje određenih tehničkih sučelja, uključujući i sučeljne protokole, za interkonekciju s tim mrežama i uslugama;

(b) zahtjeve za interoperabilnost tih usluga, ako je potrebno;

(c) homologaciju ili odobrenje terminala ili druge opreme koja se sučeljava s mrežom, te tehničke zahtjeve vezane za priključivanje takve opreme na te mreže; i

(d) ograničenja interkonekcije privatnih iznajmljenih ili vlastitih sklopova s takvim mrežama ili uslugama ili sa sklopovima koji su u vlasništvu ili ih je iznajmilo drugo preduzeće.

7. Ništa u ovom članu ne sprečava Stranu da od preduzeća zahtijeva dostavljanje obavijesti ili pribavljanje dozvole, koncesije, registracije ili druge vrste odobrenja kako bi pružalo neku vrstu javnih telekomunikacionih usluga na njenoj teritoriji.

Član 3.23.

Javna dostupnost kriterija za izdavanje dozvola

1. U slučaju kada se zahtijeva dozvola, sljedeće će biti učinjeno javno dostupnim:

(a) svi kriteriji za izdavanje dozvole i vremenski period koji je uobičajeno potreban za donošenje odluke o zahtjevu za izdavanje dozvole, i

(b) rokovi i uvjeti pojedinačnih dozvola.

2. Podnosilac zahtjeva će se, na zahtjev, obavijestiti o razlozima iz kojih se uskraćuje izdavanje dozvole.

Član 3.24.

Djelovanje pružalaca

Tretman glavnih pružalaca

1. Svaka Strana će osigurati da glavni pružaoci na njenoj teritoriji odobre pružiocima javnih telekomunikacionih usluga druge Strane tretman koji nije manje povoljan od onog koji ti pružaoci, u istim ili sličnim okolnostima, odobravaju svojim podružnicama, povezanim društvima ili nepovezanim društvima pružiocima usluga u pogledu:

(a) raspoloživosti, ponude, cijena ili kvaliteta mreža ili sličnih javnih telekomunikacionih usluga; i

(b) raspoloživosti tehničkih sučelja potrebnih za interkonekciju.

Konkurentne zaštitne mjere

1. Svaka Strana će provoditi odgovarajuće mjere kako bi spriječila da pružaoci koji su, pojedinačno ili putem spajanja, glavni pružaoci na svojoj teritoriji, primjenjuju ili nastave primjenjivati nekonkurentne prakse.

2. Nekonkurentne prakse navedene u stavu 1. ovog člana obuhvataju:

(a) obavljanje nekonkurentnih aktivnosti unakrsnog subvencioniranja;

(b) korištenje informacija dobivenih od konkurenata s nekonkurentnim rezultatima; i

(c) propust u pravovremenom pružanju drugim pružiocima javnih telekomunikacionih usluga tehničkih informacija o osnovnim elementima i komercijalno relevantnih informacija koje su tim pružiocima potrebne kako bi pružali telekomunikacione usluge.

Interkonekcija s glavnim pružiocima

A. Opći uvjeti

1. Svaka Strana će osigurati da glavni pružalac omogućiti interkonekciju:

(a) na svakoj tački na mreži gdje je to tehnički izvedivo;

(b) pod uvjetima (uključujući tehničke standarde i specifikacije) i cijenama koje nisu diskriminatorne u odnosu na druge pružaocce;

(c) čiji kvalitet neće biti lošiji od onog koji se pruža za vlastite slične usluge ili nepovezanim pružiocima usluga ili svojim podružnicama ili drugim povezanim društvima;

(d) pravovremeno, pod uvjetima (uključujući tehničke standarde i specifikacije) i troškovno-orientisanim cijenama koje su transparentne, razumne, uzimaju u obzir ekonomsku opravdanost i u dovoljnoj mjeri su razdvojene kako pružalac ne bi morao plaćati komponente mreže ili uređaje koji mu nisu potrebni za pružanje usluge, osim kada nakon analize tržišta regulatorno tijelo odluči da to nije neophodno da bi se postigla djelotvorna konkurencija; i

(e) na prethodno podneseni zahtjev, na dodatnim tačkama pored priključnih tačaka na mrežu koje se nude većini korisnika, uz naplatu nadoknade koja se ogleda u troškovima izgradnje potrebnih dodatnih objekata.

B. Interkonekcijske opcije

2. Svaka Strana će osigurati da pružaoci javnih telekomunikacionih usluga iz druge Strane mogu izvršiti međusobno povezivanje svojih objekata i opreme s objektima i opremom glavnih pružalaca na njenoj teritoriji, u skladu s najmanje jednom od sljedećih opcija:

(a) referentnom interkonekcijskom ponudom ili drugom standardnom interkonekcijskom ponudom koja sadrži cijene i uvjete koje glavni pružaoci nude pružiocima javnih telekomunikacionih usluga;

(b) uvjetima važećeg ugovora o interkonekciji; ili

(c) pregovaranjem novog ugovora o interkonekciji.

C. Javna dostupnost postupaka interkonekcije

3. Svaka Strana će učiniti dostupnim javnosti važeće postupke za interkonekciju s glavnim pružiocima na njenoj teritoriji.

4. Strana će učiniti javno dostupnim važeće postupke za pregovore o interkonekciji s nekim glavnim pružiocem na njenoj teritoriji.

5. Strana će osigurati način na koji pružaoci iz druge Strane mogu dobiti cijene, rokove i uvjete koji su potrebni za interkonekciju a koje nudi neki glavni pružalac. Ti načini obuhvataju najmanje osiguranje:

(a) javne dostupnosti ugovora o interkonekciji koji su na snazi između nekog glavnog pružaoca na njenoj teritoriji i drugih pružalaca javnih telekomunikacionih usluga na njenoj teritoriji;

(b) javne dostupnosti cijena, rokova i uvjeta za interkonekciju s nekim glavnim pružaocem koje određuje regulatorno tijelo za telekomunikacije ili drugo nadležno tijelo; ili

(c) javne dostupnosti referentne interkonekcijske ponude.

Usluge za koje se ove cijene, rokovi i uvjeti učine javno dostupnim ne smiju uključivati sve usluge vezane za interkonekciju koje nudi neki glavni pružalac, koje Strana odredi na osnovu svojih zakona i propisa.

Član 3.25.

Ponuda i određivanje cijena iznajmljenih sklopova

1. Svaka Strana će se pobrinuti da glavni pružaoci na njenoj teritoriji osiguraju preduzećima iz druge Strane iznajmljene sklopove, koje su javne telekomunikacione usluge, prema razumnim i nediskriminatornim rokovima, uvjetima i cijenama.

2. Za potrebe stava 1. ovog člana, svaka Strana će dati ovlaštenje svom regulatornom tijelu za komunikacije da od glavnih pružalaca na svojoj teritoriji zahtijeva da preduzećima iz druge Strane nude iznajmljene sklopove po paušalnoj cijeni ili po cijenama koje su zasnovane na kapacitetu i troškovno orijentirane.

Član 3.26.

Kolokacija

1. Svaka Strana će osigurati da glavni pružaoci na njenoj teritoriji osiguraju pružaocima javnih telekomunikacionih usluga iz druge Strane fizičku kolokaciju opreme potrebne za interkonekciju ili za pristup razdvojenim elementima mreže prema razumnim, nediskriminatornim i transparentnim rokovima, uvjetima i cijenama.

2. Svaka Strana može, u skladu s domaćim pravom i propisima, utvrditi elemente koji podliježu primjeni stava 1. ovog člana.

Član 3.27.

Pristup stubovima, vodovima, kanalima i prava prolaza

Svaka Strana će se pobrinuti da glavni pružaoci na njenoj teritoriji osiguraju pružaocima javnih telekomunikacionih usluga iz druge Strane pristup stubovima, vodovima, kanalima i prava prolaza prema razumnim i rokovima, uvjetima i razumnim i nediskriminatornim cijenama.

Član 3.28.

Preprodaja

Svaka Strana će osigurati da glavni pružaoci na njenoj teritoriji:

(a) nude pružaocima javnih telekomunikacionih usluga druge Strane na preprodaju, po razumnim¹ cijenama, javne telekomunikacione usluge koje ti glavni pružaoci pružaju krajnjim korisnicima po maloprodajnoj cijeni, i

(b) ne postavljaju diskriminatorne ili neopravdane uvjete ili ograničenja kod preprodaje ovakvih usluga².

Član 3.29.

Razdvajanje elemenata mreže

1. Svaka Strana će dati ovlaštenje svom regulatornom tijelu za telekomunikacije da od glavnih pružalaca na svojoj teritoriji zahtijeva da pružaocima javnih telekomunikacionih usluga iz druge Strane nude pristup elementima mreže razdvojeno u pogledu rokova, uvjeta i troškovno orijentisanih cijena za pružanje javnih telekomunikacionih usluga koje su razumne, nediskriminatorne i transparentne.

2. Svaka Strana može odrediti koji elementi mreže bi trebali biti dostupni na njenoj teritoriji i koji pružaoci mogu dobiti te elemente, u skladu s domaćim zakonima i propisima.

Član 3.30.

Interkonekcija

1. Svaka Strana će se pobrinuti da pružaoci javnih telekomunikacionih usluga na njenoj teritoriji direktno ili indirektno osiguraju interkonekciju pružaocima javnih telekomunikacionih usluga iz druge Strane u skladu s domaćim zakonodavstvom te Strane.

2. Za potrebe stava 1. ovog člana, svaka Strana će osigurati da pružaoci javnih telekomunikacionih usluga na njenoj teritoriji preduzmu razumne mjere kako bi zaštitili povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija ili vezanih za pružaoce ili krajnje korisnike javnih telekomunikacionih usluga te koristili te informacije samo za pružanje tih usluga.

Član 3.31.

Prenosivost broja

Svaka Strana će osigurati da pružaoci javnih telekomunikacionih usluga na njenoj teritoriji omogućuju prenosivost broja na povoljan način i prema razumnim nediskriminatornim rokovima i uvjetima.

Član 3.32.

Fleksibilnost pri izboru tehnologija

1. Nijedna Strana ne smije sprečavati pružaoce javnih telekomunikacionih usluga da imaju fleksibilnost pri izboru tehnologija koje koriste u pružanju svojih usluga, uključujući bežične mobilne usluge, u skladu s važećim tehničkim propisima u svakoj Strani.

2. Ništa u ovom članu neće se tumačiti na način da sprečava regulatorno tijelo da, u slučaju kad neki operater namjerava primijeniti drukčiji pristup usluzi koja je odobrena, zahtijeva dodatnu dozvolu ili drugo propisno odobrenje za pružanje takve javne telekomunikacione usluge.

Član 3.33.

Univerzalna usluga

1. Svaka Strana ima pravo da odredi koju vrstu obaveza u pogledu univerzalnih usluga želi usvojiti ili primijeniti.

2. Svaka Strana će svaku obavezu u pogledu univerzalne usluge koju usvoji ili provodi vršiti na transparentan, nediskriminatoran i konkurentno neutralan način te će osigurati da nijedna obaveza u pogledu univerzalne usluge ne predstavlja veće opterećenje od potrebnog za onu vrstu univerzalne usluge koju ta Strana odredi.

Član 3.34.

Raspodjela, dodjela i korištenje ograničenih resursa

1. Svaka Strana će provoditi postupke za raspodjelu, dodjelu i korištenje ograničenih telekomunikacionih resursa, uključujući frekvencije i brojeve, na objektivan, povoljan, transparentan i nediskriminatoran način, izuzimajući one koji su za vladinu upotrebu.

2. Mjere Strane vezane za raspodjelu i dodjelu frekvencija i upravljanje frekvencijskim spektrom ne predstavljaju mjere koje su, same po sebi, nespojive sa članom 3.4. (Pristup tržištu).

¹ Strana može utvrditi razumne cijene primjenom metodologije koju smatra odgovarajućom.

² Kada je tako utvrđeno domaćim pravom ili zakonodavstvom, Strana može zabraniti da preprodavač po veleprodajnim cijenama dobije javnu telekomunikacionu uslugu koja je po maloprodajnim cijenama dostupna samo ograničenoj kategoriji korisnika, i da je nudi drugoj kategoriji korisnika.

3. Slijedom toga, svaka Strana će zadržati pravo da uspostavi, provodi i primjenjuje politike upravljanja frekvencijskim spektrom koje za posljedicu mogu imati ograničavanje broja pružalaca javnih telekomunikacionih usluga sve dok se to radi u skladu s drugim odredbama ovog Ugovora. Pored toga, svaka Strana zadržava pravo na raspodjelu i dodjelu frekvencijskih pojava uz vođenje računa o sadašnjim i budućim potrebama i raspoloživosti spektra.

4. Svaka Strana će učiniti dostupnim javnosti trenutno stanje raspodijeljenih i dodijeljenih frekvencijskih pojava, ali neće biti obavezna da detaljno identificira raspodijeljene i dodijeljene frekvencije za određene vladine korisnike.

5. Kada se vrši raspodjela spektra nevladinih telekomunikacionih usluga, postupci svake Strane zasnovani će se na otvorenom i transparentnom procesu javnih komentara koji uzima u obzir javni interes. Ovi procesi će generalno biti zasnovani na tržišnom pristupu raspodjeli spektra zemaljskih nevladinih telekomunikacionih usluga.

Član 3.35.

Regulatorno tijelo

1. Svaka Strana će osigurati da njeno regulatorno tijelo za telekomunikacije bude neovisno, odvojeno i da ne polaže račune nijednom pružaocu javnih telekomunikacionih usluga.

2. U tu svrhu, svaka Strana će osigurati da njeno regulatorno tijelo za telekomunikacije nema nikakav finansijski interes ili operativne funkcije kod bilo kojeg pružaoca javnih telekomunikacionih usluga.

3. Svaka Strana će osigurati da odluke i postupci njenog regulatornog tijela budu nepristrasni prema svim učesnicima na tržištu. U tu svrhu, svaka Strana će osigurati da bilo kakav finansijski interes koji ta Strana ima kod pružaoca javnih telekomunikacionih usluga nema uticaja na odluke i postupke njenog regulatornog tijela za telekomunikacije.

4. Nijedna Strana neće nekom pružaocu javnih telekomunikacionih usluga odobriti tretman koji je povoljniji od onog odobrenog sličnom pružaocu iz druge Strane, s opravdanjem da je taj pružalac kojem je odobren povoljniji tretman u cjelosti ili djelimično u vlasništvu državne vlade bilo koje Strane.

Član 3.36.

Rješavanje domaćih telekomunikacionih sporova

Svaka Strana će osigurati da postoje interni mehanizmi za rješavanje sporova u skladu sa svojim važećim domaćim zakonodavstvom.

Član 3.37.

Transparentnost

U skladu sa svojim domaćim zakonodavstvom, svaka Strana će u najvećoj mogućoj mjeri:

(a) smjesta objaviti ili učiniti dostupnim javnosti propis kojim se uspostavlja regulatorno tijelo za komunikacije, uključujući i osnovu za taj propis.

(b) omogućiti zainteresiranim osobama, u najvećoj mogućoj mjeri, putem javne obavijesti dane dovoljno ranije, da daju primjedbe na svaki propis koji predloži regulatorno tijelo za telekomunikacije, i

(c) učiniti dostupnim javnosti mjere koje se odnose na mreže ili javne telekomunikacione usluge, uključujući mjere koje se tiču:

(i) cijena i drugih uvjeta pružanja usluge;

(ii) specifikacije tehničkih sučelja;

(iii) uvjeta za priključivanje terminala i ostale opreme na javnu telekomunikacionu mrežu;

(iv) zahtjeva za obavještenje, dozvolu, registraciju ili drugo odobrenje, ako takvi postoje;

(v) informacija o odgovornim tijelima za izradu, izmjene i usvajanje mjera vezanih za standarde koji utiču na pristup i korištenje, i

(vi) postupaka vezanih za rješavanje telekomunikacionih sporova, utvrđenih u članu 6.5. (Rješavanje sporova) i Aneksu VI (Rješavanje sporova).

Član 3.38.

Odnos prema drugim Poglavljima

U slučaju bilo kakve neusklađenosti između ovog Dijela i nekog drugog Poglavlja ovog Ugovora, prednost ima ovaj Dio kada se radi o neusklađenosti.

Član 3.39.

Standardi i međunarodne organizacije

Strane priznaju važnost međunarodnih standarda za globalnu kompatibilnost i interoperabilnost mreža ili telekomunikacionih usluga te se obavezuju da će te standarde promovirati kroz rad nadležnih međunarodnih tijela, uključujući Međunarodnu uniju za telekomunikacije i Međunarodnu organizaciju za standardizaciju.

Dio IV – Finansijske usluge

Član 3.40.

Područje primjene i definicije

1. Ovo Poglavlje utvrđuje principe regulatornog okvira za sve finansijske usluge za koje se daju specifične obaveze u Aneksu V (Rasporedi specifičnih obaveza u uslugama).

2. Za potrebe ovog Dijela:

"finansijske usluge" označavaju svaku uslugu finansijske prirode koju nekoj Strani nudi pružalac finansijskih usluga. Finansijske usluge obuhvataju sve usluge osiguranja i usluge u vezi s osiguranjem te sve bankarske i ostale finansijske usluge (osim osiguranja). Finansijske usluge uključuju sljedeće djelatnosti:

(a) Usluge osiguranja i u vezi s osiguranjem:

(i) direktno osiguranje (uključujući suosiguranje): životno; neživotno;

(ii) reosiguranje i retrocesija;

(iii) posredovanje u osiguranju, kao što je zastupanje i agencijsko posredovanje; i

(iv) pomoćne usluge u vezi s osiguranjem, kao što su konsultantske usluge, aktuarske usluge, usluge procjene rizika i usluge namirenja potraživanja; i

(b) Bankarske i ostale finansijske usluge (osim osiguranja):

(i) primanje depozita i drugih povratnih sredstava od pravnih subjekata;

(ii) davanje zajmova svih vrsta, uključujući potrošačke kredite, hipotekarne kredite, faktoring i finansiranje komercijalnog poslovanja;

(iii) finansijski lizing;

(iv) sve usluge plaćanja i prijenosa novca, uključujući kredite, kreditne i debitne kartice, putničke čekove i bankovne mjenice;

(v) garancije i obaveze;

(vi) trgovanje za svoj vlastiti ili za račun klijenata, bilo na berzi, ili na vanberzanskom tržištu ili na neki drugi način, sljedećim:

A. instrumentima tržišta novca (uključujući čekove, mjenice i potvrde o depozitu);

B. devizama;

C. derivativnim proizvodima koji uključuju ali se ne ograničavaju na terminske ugovore (fjučerse) i opcije;

D. instrumentima deviznog tečaja i kamatnih stopa, uključujući proizvode kao što su swapovi, sporazumi o terminskom tečaju;

E. prenosivim vrijednosnim papirima; i
F. ostalim prenosivim instrumentima i finansijskim sredstvima, uključujući zlatne poluge;

(vii) učešće u emisiji svih vrsta vrijednosnih papira, uključujući garantiranje otkupa i plasman u svojstvu agenta (bilo javne ili privatne emisije) i pružanje usluga vezanih za takve emisije;

(viii) novčano posredovanje;

(ix) upravljanje sredstvima, poput upravljanja gotovinom ili portfeljem, upravljanje svim oblicima zajedničkog ulaganja, upravljanje penzijskim fondovima, usluge deponiranja i čuvanja;

(x) usluge poravnanja i kliringa za finansijska sredstva, uključujući vrijednosne papire, derivativne proizvode, te druge prenosive instrumente;

(xi) pružanje i prijenos finansijskih informacija te obrada finansijskih podataka i odgovarajućih softvera; i

(xii) savjetodavne, posredničke i druge pomoćne finansijske usluge za sve djelatnosti navedene u tačkama od (i) do (xi), uključujući kreditne preporuke i analizu, istraživanje i savjetovanje u području ulaganja i portfelja, savjetovanje u pogledu kupovine i restrukturiranja i strategije preduzeća;

"pružalac finansijskih usluga" označava svaku fizičku ili pravnu osobu Strane koja želi pružati ili pruža finansijske usluge, ali ne uključuje javne subjekte;

"nova finansijska usluga" označava uslugu finansijske prirode, uključujući usluge vezane za postojeće i nove proizvode ili način na koji se proizvod isporučuje, koju ne pruža bilo koji pružalac finansijskih usluga na teritoriji Strane, ali koju pruža na teritoriji druge Strane;

"javni subjekt" označava:

(a) vladu, centralnu banku ili monetarnu vlast Strane ili subjekt u vlasništvu ili pod nadzorom Strane, koji se načelno bavi obavljanjem vladinih funkcija ili aktivnosti za vladine potrebe, isključujući subjekt koji se načelno bavi pružanjem finansijskih usluga na komercijalnoj osnovi; ili

(b) privatni subjekt koji obavlja funkcije koje uobičajeno obavlja centralna banka ili monetarna vlast kad obavlja te funkcije.

Član 3.41.

Mjere opreza

1. Svaka Strana može donijeti ili provoditi mjere iz razloga opreza¹, uključujući:

(a) zaštitu ulagača, deponenata, vlasnika polica ili osoba prema kojima pružalac finansijskih usluga ima fiducijarnu obavezu; i

(b) osiguranje integriteta i stabilnosti finansijskog sistema te Strane.

2. Ove mjere ne smiju predstavljati veće opterećenje nego je to potrebno kako bi ostvarile svoj cilj, a tamo gdje nisu u skladu s drugim odredbama ovog Ugovora, ne smiju se koristiti kao način na koji bi bilo koja Strana izbjegavala svoje obaveze ili dužnosti koje proizlaze iz tih odredbi.

3. Ništa u ovom Ugovoru neće se tumačiti na način da od Strane zahtijeva da otkrije informacije koje se odnose na poslove i račune pojedinih klijenata niti bilo kakve povjerljive ili zaštićene informacije koje se nalaze u posjedu javnih subjekata.

4. Ne dovodeći u pitanje druge načine reguliranja prekogranične trgovine finansijskim uslugama iz razloga

opreza, Strana može zahtijevati registraciju pružalaca prekograničnih finansijskih usluga druge Strane te finansijskih instrumenata.

Član 3.42.

Transparentnost

1. Strane priznaju važnost transparentnih propisa i politika koje uređuju djelatnosti pružalaca finansijskih usluga za olakšavanje pristupa stranih pružalaca finansijskih usluga tržištu druge Strane i njihovog poslovanja na tom tržištu. Svaka Strana se obavezuje da će promovirati regulatornu transparentnost u finansijskim uslugama.

2. Nadležna tijela svake Strane će zainteresiranim osobama staviti na raspolaganje domaće uvjete i važeće postupke za popunjavanje zahtjeva u vezi s pružanjem finansijskih usluga.

3. Ako je za pružanje finansijskih usluga obavezno posjedovanje dozvole ili odobrenja, nadležna tijela Strane će uvjete za dobivanje takve dozvole ili odobrenja učiniti javno dostupnim.

4. Svaka Strana će osigurati da se sve mjere opće primjene na koje se odnosi ovaj Dio provode na razuman, objektivni i nepristrasni način.

5. Svaka Strana će, u mjeri kojoj je to moguće, omogućiti razuman vremenski period od objavljivanja finansijskih propisa opće primjene do dana njihovog stupanja na snagu.

6. Svaka Strana će osigurati da se pravila opće primjene koja donesu ili provode samoregulirajuće organizacije određene Strane bez odlaganja objave ili na drugi način učine dostupnim na takav način koji će zainteresiranim osobama omogućiti da se s njima upoznaju.

7. Svaka Strana će primjenjivati ili uspostaviti odgovarajuće mehanizme za davanje odgovora na upite zainteresiranih osoba u vezi mjera opće primjene obuhvaćenih ovim Poglavljem.

Član 3.43.

Samoregulirajuće organizacije

Kada jedna Strana traži članstvo, učešće u ili pristup bilo kojoj samoregulirajućoj organizaciji, berzi ili tržištu vrijednosnih papira ili terminkih ugovora (fjučersa), klirinškoj agenciji ili bilo kojoj drugoj organizaciji ili udruženju, kako bi pružaoci finansijskih usluga iz druge Strane finansijske usluge pružali na ravnopravnoj osnovi s pružiocima finansijskih usluga te Strane, ili kada ta Strana tim subjektima direktno ili indirektno daje privilegije ili prednost u pogledu pružanja finansijskih usluga, ta Strana će osigurati da ti subjekti pružiocima finansijskih usluga iz druge Strane odobre nacionalni tretman i tretman najpovlaštenije nacije.

Član 3.44.

Sistemi plaćanja i obračuna

Prema uvjetima kojima se odobrava nacionalni tretman, svaka Strana će pružiocima finansijskih usluga druge Strane koji imaju poslovni nastan na njoj teritoriji odobriti pristup sistemima plaćanja i obračuna kojima upravljaju javni subjekti i zvaničnim mogućnostima finansiranja i refinansiranja koje su dostupne u okviru uobičajenog poslovanja. Cilj ovog člana nije da omogućava pristup sredstvima zajmodavca Strane u krajnjoj instanci.

Član 3.45.

Novo finansijske usluge

1. Svaka Strana će dozvoliti pružiocu finansijskih usluga iz druge Strane koji ima poslovni nastan na njoj teritoriji pružanje bilo koje nove finansijske usluge čije bi pružanje u istim ili sličnim okolnostima prema domaćem pravu ta Strana dozvolila svojim pružiocima finansijskih usluga, pod uvjetom

¹ Podrazumijeva se da izraz "razlozi opreza" može uključivati održavanje sigurnosti, stabilnosti, integriteta ili finansijske odgovornosti pojedinačnih pružalaca finansijskih usluga.

da za tu novu finansijsku uslugu nije potrebno donošenje nekog novog ili izmjena postojećeg zakona.

2. Strana može odrediti institucionalni i pravni oblik putem kojeg se usluga može pružati te može zahtijevati odobrenje za pružanje usluge. U slučajevima kada se zahtijeva takvo odobrenje, donosi se odluka u razumnom roku, a odobrenje se može odbiti samo iz razloga opreza.

Član 3.46.

Prijenos i obrada informacija

Ovisno o domaćem zakonodavstvu, nijedna Strana neće preduzimati mjere kojima se sprečava prijenos informacija ili obrada finansijskih informacija na ili s njene teritorije, uključujući prijenos podataka elektronskim putem, ili mjere kojima se, na osnovu pravila o uvozu u skladu s međunarodnim sporazumima, sprečava prijenos opreme, ako je takav prijenos informacija, obrada finansijskih informacija ili prijenos opreme neophodan za odvijanje uobičajenog poslovanja pružalaca finansijskih usluga druge Strane. Ništa u ovom članu ne ograničava pravo Strane da zaštititi lične podatke, privatnost i poverljivost privatnih podataka i računa osim ako se takvo pravo ne koristi kako bi se izbjeglo poštivanje odredbi ovog Poglavlja.

Član 3.47.

Specifična izuzeća

1. Ništa u ovom Dijelu neće se tumačiti na način da sprečava Stranu, uključujući njene javne subjekte, da na svojoj teritoriji isključivo provodi aktivnosti ili pruža usluge koje predstavljaju dio javnog penzijskog plana ili zakonski sistem socijalne sigurnosti, osim kada prema domaćim propisima takve aktivnosti mogu obavljati pružaoci finansijskih usluga u konkurenciji s javnim subjektima ili privatnim institucijama.

2. Ništa u ovom Ugovoru se neće primjenjivati na aktivnosti koje obavljaju centralna banka ili monetarne vlasti niti bilo koji drugi javni subjekt u provedbi monetarne ili politike deviznog tečaja.

3. Ništa u ovom Dijelu neće se tumačiti na način da sprečava Stranu, uključujući njene javne subjekte, da na svojoj teritoriji isključivo provodi aktivnosti ili pruža usluge za račun, s garancijom ili koristeći finansijska sredstva te Strane, uključujući njene javne subjekte, osim ako te aktivnosti prema domaćim propisima mogu obavljati pružaoci finansijskih usluga u konkurenciji sa javnim subjektima ili privatnim institucijama.

Član 3.48.

Priznavanje

1. Strana može priznati mjere opreza druge Strane prilikom odlučivanja o tome kako će se njene mjere koje se odnose na finansijske usluge primjenjivati. Takvo priznavanje, koje se može ostvariti putem harmonizacije ili na drugi način, može se zasnivati na sporazumu ili dogovoru između Strana, ili može biti samostalno odobreno.

2. Strana koja je, bilo u vrijeme stupanja na snagu ovog Ugovora ili nakon toga, potpisnica sporazuma ili dogovora iz stava 1. ovog člana s nekom trećom stranom će drugoj Strani dati adekvatnu mogućnost da pregovara svoje pristupanje takvim sporazumima ili dogovorima ili da pregovara njima slične sporazume ili dogovore, i to u okolnostima u kojima postoje ekvivalentni propisi, nadgledanje, provedba takvih propisa, i po potrebi postupaka u vezi s razmjenom informacija među stranama koje su sklopile sporazum ili dogovor. U slučaju kada Strana samostalno odobri priznavanje, ona će drugoj Strani dati adekvatnu mogućnost da dokaže postojanje takvih okolnosti.

Dio V – Usluge cestovnog prijevoza i pomoćne usluge

Član 3.49.

Područje primjene

1. Ovaj Dio se odnosi na mjere Strana koje utiču na trgovinu uslugama međunarodnog teretnog cestovnog prijevoza i pomoćnih usluga.

2. Tamo gdje je primjenjivo i u skladu s pravilima člana V GATT-a iz 1994. godine i relevantnim odredbama WTO Sporazuma o olakšavanju trgovine, ovaj Dio obuhvata i tranzitni promet.

Član 3.50.

Definicije

Za potrebe ovog Dijela;

"vozilo" označava motorno vozilo ili povezanu kombinaciju vozila koja su registrirana u Strani i koja se koriste isključivo za prijevoz robe.

"međunarodni cestovni prijevoz tereta" označava:

(a) vožnju koja se obavlja natovarenim ili nenatovarenim vozilom pri čemu se polazišno i odredišno mjesto nalazi na teritoriji Strane;

(b) vožnju koja se obavlja natovarenim ili nenatovarenim vozilom u tranzitu;

"pomoćne usluge" označavaju usluge razvrstane prema CPC klasifikaciji pod 741, 742, 748 i 749, koje se pružaju kao podrška međunarodnom cestovnom prijevozu tereta;

"prijevozna oprema" označava dio vozila čija je svrha nošenje tereta, koje ima nosače i koje se pomoću uređaja koji predstavlja dio vozila može odvojiti od vozila i ponovo montirati na njega;

"tranzit" označava prijevoz preko teritorije Strane kada prelazak preko te teritorije predstavlja samo dio cijelog putovanja koje počinje i završava se izvan granica Strane preko čije se teritorije odvija promet; i

"kvarljiva roba" označava robu koja se brzo kvari zbog svojih prirodnih svojstava, a posebno zbog nepostojanja odgovarajućih uvjeta skladištenja.

Član 3.51.

Sloboda tranzita

Strana neće uvoditi niti primjenjivati nikakvu mjeru koja predstavlja količinsko ograničenje ili ima jednak efekat na broj pružalaca usluga ili vozila u tranzitu.

Član 3.52.

Administrativni i tehnički zahtjevi

Strana neće uvoditi niti primjenjivati nikakve administrativne i tehničke zahtjeve¹ koji nisu zasnovani na objektivnim i transparentnim kriterijima, kao što su kompetentnost i sposobnost za pružanje usluga, te će osigurati da ti zahtjevi ne predstavljaju proizvoljnu ili neopravdanu diskriminaciju ili prikriveno ograničavanje trgovine uslugama obuhvaćenim ovim Dijelom.

Član 3.53.

Kretanje prijevozne opreme

Svaka Strana će dozvoliti prekogranično kretanje i tranzit prijevozne opreme² potrebne za pružanje usluga obuhvaćenim ovim Dijelom prema razumnim i nediskriminatornim odredbama i uvjetima.

¹ Ovaj član se neće primjenjivati na zahtjeve u pogledu raspodjele kvota za međunarodni cestovni prijevoz tereta i izdavanje prometnih dozvola.

² Za veću sigurnost, prikolice i poluprikolice pokrivene su definicijom vozila i ne smatraju se transportnom opremom.

Član 3.54.

Određeni cestovni pravci

Strana neće uvoditi niti primjenjivati nikakvu mjeru kojom se od pružalaca usluga iz druge Strane zahtijeva da koristi neki određeni cestovni pravac, što se ne traži od vlastitih pružalaca istih ili sličnih usluga.

Član 3.55.

Obavezni načini prijevoza

Nijedna Strana neće donijeti niti primjenjivati nikakve diskriminatorne mjere koje sprečavaju pružaoce usluga iz druge Strane da koriste način prijevoza koji preferiraju.

Član 3.56.

Kvarljiva roba

Strane priznaju bitnu ulogu koju cestovni prijevoz ima u pogledu pravovremene isporuke kvarljive robe i, s ciljem sprečavanja gubitka ili propadanja kvarljive robe koje se može izbjeći, one će:

a) dati odgovarajući prioritet pružiocima usluga i njihovim vozilima koja prevoze kvarljivu robu prilikom određivanja pregleda koji se mogu zahtijevati prilikom prelaska granica; i

b) nastojati izbjeći uvođenje restriktivnih mjera koje sprečavaju pravovremenu isporuku kvarljive robe.

Član 3.57.

Kazne

1. Svaka Strana će osigurati da kazne koje naplaćuju njeni nadležni organi budu razumne, nediskriminatorne i unaprijed utvrđene zakonom i to dovoljno detaljno kako bi pružaoци usluga mogli unaprijed procijeniti iznos koji se naplaćuje za svako kršenje.

2. Svaka Strana će osigurati da, u slučaju kada se nekom pružaoцу usluga naplati kazna zbog kršenja, ta kazna neće biti ponovo naplaćena za to isto konkretno kršenje tokom kretanja preko njene cjelokupne teritorije u okviru istog putovanja.

Član 3.58.

Pristup infrastrukturi i njeno korištenje

Strane neće uvoditi niti primjenjivati nikakvu mjeru koja bi uskratila pružiocima usluga iz druge Strane pristup odgovarajućoj prometnoj infrastrukturi ili njeno korištenje¹ prema razumnim i nediskriminatornim odredbama i uvjetima.

Član 3.59.

Finansijsko jamstvo

Ako nadležne vlasti jedne Strane zahtijevaju polaganje finansijskog jamstva kao uvjet za pružanje usluga obuhvaćenih ovim Dijelom na svojoj teritoriji, one će određiti razuman iznos tog jamstva, uzimajući u obzir uključeni rizik, te će pravovremeno osloboditi to jamstvo.

Član 3.60.

Transparentnost

1. Svaka Strana će učiniti javno dostupnim na internetu relevantne mjere koje utiču na pružanje usluga obuhvaćenih ovim Dijelom, uključujući po potrebi informacije o:

- (a) težini i dimenzijama vozila,
- (b) fiskalnim naknadama,
- (c) graničnim formalnostima,
- (d) socijalnim i okolinskim propisima, i
- (e) kaznama.

2. Svaka Strana će na ažuran način pružiti informacije na internetu o svim izmjenama i dopunama propisa, novim

propisima i međunarodnim sporazumima koji utiču na pružanje usluga obuhvaćenih ovim Dijelom.

Član 3.61.

Profesionalni vozači

Profesionalni vozači koje zapošljava pružalac usluga iz jedne Strane mogu se zadržati na teritoriji druge Strane bez vize najduže 90 dana u okviru svakog perioda od 180 dana.

Član 3.62.

Odnos prema drugim sporazumima

1. Strane potvrđuju svoja postojeća prava i obaveze prema drugim sporazumima čije su potpisnice obje Strane.

2. U slučaju bilo kakve neusklađenosti između odredbi ovog Ugovora koja utiče na usluge obuhvaćene ovim Dijelom i drugih sporazuma, primjenjivat će se odredba koja je najpovoljnija za pružaoца usluga.

Član 3.63.

Odnos prema Poglavlju III (Trgovina uslugama)

U slučaju bilo kakve neusklađenosti između odredbi ovog Dijela i Poglavlja III (Trgovina uslugama), prednost će imati odredbe ovog Dijela u mjeri u kojoj se radi o neusklađenosti.

Dio VI – Elektronska trgovina

Član 3.64.

Definicije

Za potrebe ovog Dijela:

"digitalni proizvodi" označavaju kompjuterske programe, tekst, video, slike, tonske snimke i druge proizvode koji su kodirani u digitalnom formatu i koji se proizvode za komercijalnu prodaju ili distribuciju i prenose elektronskim putem. Radi veće sigurnosti, digitalni proizvodi ne obuhvataju finansijske instrumente, uključujući novac, prikazane u digitalnom formatu;

"elektronska autentikacija" označava proces ili postupak provjere identiteta Strane u elektronskoj komunikaciji ili prometu i/ili osiguranje cjelovitosti elektronske komunikacije;

"elektronska trgovina" označava svaku ekonomsku ili komercijalnu aktivnost koja se obavlja elektronskim putem i bez ikakve fizičke interakcije;

"elektronske tehnologije" označavaju kombinaciju softvera i hardvera koja omogućuje interakciju između osoba iz Strana koje koriste dokument u elektronskom obliku;

"elektronski prijenos ili prenesen elektronskim putem" označava prijenose izvršene bilo kojim elektromagnetnim putem, uključujući putem fotona;

"lični podaci" označavaju sve podatke, uključujući informacije, o fizičkoj osobi čiji identitet je utvrđen ili se može utvrditi;

"administrativni trgovinski dokumenti" označavaju obrasce koje izdaju ili kontroliraju Strane koji se moraju popuniti od strane ili u ime uvoznika ili izvoznika u vezi s uvozom ili izvozom robe; i

"neželjena komercijalna elektronska poruka" označava elektronsku poruku koja je poslana u komercijalnu ili marketinšku svrhu na neku elektronsku adresu bez saglasnosti primaoca ili uprkos eksplicitnom odbijanju primaoca, putem pružaoца usluga pristupa internetu i, ako je tako predviđeno domaćim zakonima i propisima svake Strane, neke druge telekomunikacione usluge.

Član 3.65.

Područje primjene

Ovaj Dio se odnosi na mjere koje donese ili primjenjuje Strana koje utiču na trgovinu elektronskim putem.

¹ Za potrebe ovog člana, relevantna prometna infrastruktura označava svu infrastrukturu, uključujući objekte uz cestu, potrebnu za pružanje usluga koja je generalno dostupna pružiocima usluga.

Član 3.66.

Opće odredbe

1. Strane prepoznaju ekonomski rast i prilike koje se nude kroz sve veću upotrebu elektronske trgovine, posebno za preduzeća i potrošače, te važnost potrebe za stvaranjem takvog okruženja koje će imati povjerenje i sigurnost u njenu upotrebu.

2. Strane uviđaju da elektronska trgovina može povećati šanse za trgovinu i doprinijeti ekonomskom rastu te naglašavaju važnost promoviranja upotrebe elektronskih tehnologija u trgovini s ciljem smanjivanja troškova na najmanju moguću mjeru i olakšavanja trgovine.

Član 3.67.

Carine

1. Strane se slažu da neće uvoditi carine na elektronski prijenos između Strana.

2. Stav 1. ovog člana ne sprečava Strane da uvedu unutrašnje poreze ili druge unutrašnje naknade za elektronski prijenos.

Član 3.68.

Nediskriminatoran tretman digitalnih proizvoda

1. Nijedna Strana ne smije dodijeliti manje povoljan tretman digitalnim proizvodima koji su kreirani, proizvedeni, objavljeni, ugovoreni, stavljeni u promet ili po prvi put učinjeni dostupnim po komercijalnim uvjetima na teritoriji druge Strane ili digitalnim proizvodima čiji je autor, izvođač, proizvođač, programer ili vlasnik osoba iz druge Strane od onog koji dodjeljuje drugim istim ili sličnim digitalnim proizvodima.¹

2. Strane su saglasne da se ovaj član ne odnosi na subvencije ili dotacije koje daje Strana, uključujući zajmove, garancije i osiguranje dane uz podršku vlade.

3. Ovaj član se ne odnosi ni na jednu mjeru koja utiče na emitiranje programa.

Član 3.69.

Domaći okvir elektronskog prometa

Strane će nastojati izbjegavati svako nepotrebno regulatorno opterećenje elektronskog prometa.

Član 3.70.

Usluge elektronske autentikacije i certificiranja

1. Nijedna Strana neće donositi niti primjenjivati nikakve zakonske propise u pogledu elektronske autentikacije koji bi:

(a) Stranama u elektronskom prometu zabranjivali da međusobno odluče o odgovarajućim načinima elektronske autentikacije tog prometa; ili

(b) sprečavali Strane da pred sudskim ili upravnim vlastima dokažu da je njihov elektronski promet u skladu sa svim zakonskim zahtjevima u pogledu elektronske autentikacije.

2. Ne dovodeći u pitanje stav 1. ovog člana, Strana može, za neku određenu kategoriju elektronskog prometa ili elektronske komunikacije koja ima poseban značaj za taj promet, zahtijevati da način autentikacije bude u skladu s određenim standardima efekta ili da bude zasnovan na posebnom elektronskom certifikatu koji izdaje pružalac usluga certificiranja koji je akreditiran ili priznat u skladu sa zakonima i propisima te Strane, pod uvjetom da se takvim zahtjevom ispunjava neki legitimni cilj politike.

Član 3.71.

Zaštita ličnih podataka

1. Strane prepoznaju ekonomske i društvene prednosti zaštite ličnih podataka korisnika elektronske trgovine i činjenicu da ona doprinosi jačanju povjerenja potrošača u elektronsku trgovinu.

2. Svaka Strana će, na način koji bude smatrala prikladnim, zaštititi lične podatke korisnika elektronske trgovine. Lični podaci korisnika elektronske trgovine ne mogu se razmjenjivati s drugom Stranom bez saglasnosti korisnika.

3. Svaka Strana će nastojati da:

(a) donese ili primjenjuje domaći zakonski okvir koji osigurava zaštitu ličnih podataka korisnika elektronske trgovine; i

(b) razmjenjuje informacije o svojim iskustvima u zaštiti ličnih podataka.

Član 3.72.

Bespapirna trgovina

Strane će nastojati da:

(a) administrativne dokumente o trgovini učine dostupnim javnosti u elektronskom obliku; i

(b) prihvate administrativne dokumente o trgovini dostavljene elektronskim putem kao zakonski jednake verziji tih dokumenata na papiru.

Član 3.73.

Saradnja u području elektronske trgovine

1. Strane će razmjenjivati informacije i iskustva u pogledu zakona i propisa u području elektronske trgovine, a posebno u pogledu zaštite ličnih podataka i jačanja povjerenja korisnika.

2. Strane će voditi dijalog o regulatornim pitanjima koja se pojave u elektronskoj trgovini koji će se, između ostalog, odnositi na sljedeća pitanja:

(a) priznavanje certifikata o elektronskoj autentikaciji izdanih javnosti i olakšavanje prekograničnih usluga certificiranja;

(b) odgovornost pružalaca posredničkih usluga u pogledu prijenosa i pohranjivanja informacija;

(c) tretman neželjenih komercijalnih elektronskih poruka;

i

(d) sva druga pitanja od značaja za razvoj elektronske trgovine.

3. Ovaj dijalog će obuhvatiti razmjenu informacija o zakonodavstvu Strana u pogledu ovih pitanja, kao i o provedbi tog zakonodavstva.

Član 3.74.

Zaštita potrošača na internetu

1. Strane uviđaju važnost provedbe i donošenja transparentnih i djelotvornih mjera za zaštitu potrošača od prijevanih i obmanjujućih praksi u trgovini, kao i mjera koje pogoduju razvijanju povjerenja potrošača kada učestvuju u elektronskoj trgovini.

2. S tim ciljem, svaka Strana će u svojim domaćim zakonima usvojiti ili primjenjivati odredbe o zaštiti potrošača kako bi zabranila prijevarne i obmanjujuće prakse u trgovini koje nanose štetu potrošačima koji učestvuju u elektronskoj trgovini.

3. Strane će nastojati promovirati saradnju između svojih državnih tijela za zaštitu potrošača ili drugih relevantnih tijela u pogledu aktivnosti vezanih za prekograničnu elektronsku trgovinu s ciljem unapređenja dobrobiti i povjerenja potrošača.

4. Državna tijela za provedbu zaštite potrošača svake Strane će, u odgovarajućim slučajevima od obostranog interesa, nastojati saradivati s odgovarajućim tijelima iz druge Strane u provedbi svojih zakona koji se odnose na zaštitu potrošača kako

¹ Radi veće sigurnosti, u slučaju kada digitalni proizvod neke nepotpisnice Ugovora predstavlja "isti ili sličan digitalni proizvod", on će za potrebe ovog stava biti okarakteriziran kao neki "drugi isti ili sličan digitalni proizvod".

bi spriječili ili zaustavili prijevare i obmanjujuće komercijalne prakse u elektronskoj trgovini.

5. S tim ciljem, Strane trebaju razmjenjivati informacije i iskustva o svojim pristupima zaštiti potrošača koji učestvuju u elektronskoj trgovini te o drugim pitanjima vezanim za elektronsku trgovinu.

Član 3.75.

Neželjene komercijalne elektronske poruke

1. Svaka Strana će donijeti ili primjenjivati mjere u pogledu neželjenih komercijalnih elektronskih poruka koje:

(a) zahtijevaju od pošiljalaca neželjenih komercijalnih elektronskih poruka da omoguće primaocima zaustavljanje takvih poruka;

(b) zahtijevaju saglasnost primalaca, kako je to utvrđeno zakonima i propisima u svakoj Strani, za primanje komercijalnih elektronskih poruka; ili

(c) na drugi način osiguraju smanjenje neželjenih komercijalnih elektronskih poruka na najmanju moguću mjeru.

2. Svaka Strana će osigurati pravnu zaštitu od pošiljalaca neželjenih komercijalnih elektronskih poruka koji ne postupaju u skladu s njenim mjerama koje se provode u skladu sa stavom 1. ovog člana.

Član 3.76.

Pružanje usluga elektronskim putem

Strane potvrđuju da mjere koje utiču na pružanje usluge isporučene ili izvršene elektronskim putem podliježu obavezama sadržanim u relevantnim odredbama Poglavlja III (Trgovina uslugama) koje su predmetom bilo kojih izuzeća ili ograničenja navedenih u Aneksu V (Rasporedi specifičnih obaveza u uslugama) koja se primjenjuju na takve obaveze.

POGLAVLJE IV JAVNE NABAVKE

Član 4.1.

Cilj

Strane smatraju da otvoreni postupak za dodjelu ugovora o javnim nabavkama zasnovan na nediskriminaciji i reciprocitetu predstavlja poželjan cilj.

Član 4.2.

Područje primjene

Pristup postupcima za dodjelu ugovora bit će ograničen na područje primjene, pravila, postupke i ugovore iznad praga utvrđenog zakonodavstvom Strana. Ovaj Ugovor ne obuhvata ugovore izvan područja primjene zakona o javnim nabavkama Strana. S tim ciljem, svaka Strana nastoji osigurati da zakonski propisi koji se odnose na nabavke garantiraju transparentnost i pravičnu konkurenciju.

Član 4.3.

Nacionalni tretman

S obzirom na pristup postupcima za dodjelu ugovora, svaka Strana će robama i uslugama¹ iz druge Strane i dobavljačima iz druge Strane odmah i bezuvjetno odobriti tretman koji nije manje povoljan od tretmana koji ta Strana odobrava domaćim robama, uslugama i dobavljačima.

Član 4.4.

Industrijski razvoj

1. Prema stavu 2, 3. i 4. ovog člana, uzimajući u obzir razvojne potrebe i okolnosti Strana te ne dovodeći u pitanje član 4.3. (Nacionalni tretman), Strane mogu:

(a) primjenjivati preferencijalni tretman domaćeg u pogledu cijena dobavljača domaćih roba i usluga; i

(b) uvoditi ili provoditi kompenzacije.

2. S efektom od osam godina nakon stupanja na snagu ovog Ugovora, svaka Strana će primijeniti član 4.3. (Nacionalni tretman), u odnosu na:

(a) dobavljače robe porijeklom iz druge Strane, kako je definirano u članu 2.10. (Pravila o porijeklu robe i saradnja između carinskih uprava) Poglavlja II (Trgovina robama); i

(b) pružaoce usluga iz druge Strane koji imaju poslovni nastan i obavljaju značajne poslovne djelatnosti na teritoriji te Strane.

3. U pogledu preferencijalnog tretmana cijena, Strane neće povećavati maksimalnu prednost koja je na snazi na dan stupanja na snagu ovog Ugovora.

4. U slučaju da Strane, u pogledu preferencijalnog tretmana cijena ili kompenzacija u okviru nekog međunarodnog sporazuma, izričito ili prešutno odobre povoljniji tretman bilo kojoj trećoj strani ili stranama, ili prestanu odobravati preferencijalne cijene ili kompenzacije u okviru svog domaćeg zakonodavstva, svaka Strana će automatski omogućiti tu istu prednost drugoj Strani.

Član 4.5.

Sigurnosna i opća izuzeća

1. Ništa u ovom Poglavlju neće se tumačiti na način da sprečava bilo koju Stranu u preduzimanju bilo koje mjere ili neotkrivanju neke informacije koju smatra potrebnom za zaštitu svojih osnovnih sigurnosnih interesa u pogledu nabavke oružja, municije ili ratnog materijala ili nabavke neophodne za nacionalnu sigurnost ili za potrebe nacionalne odbrane.

2. Pod uvjetom da se takve mjere ne primjenjuju na način koji bi kod postojanja istih uvjeta predstavljao sredstvo proizvoljne ili neopravdane diskriminacije između Strana ili prikrivenog ograničavanja međunarodne trgovine, nijedna odredba ovog Poglavlja neće se tumačiti na način da sprečava bilo koju Stranu u donošenju ili provedbi mjera:

(a) potrebnih radi zaštite javnog morala, reda ili sigurnosti;

(b) potrebnih radi zaštite života ili zdravlja ljudi, životinja ili biljaka;

(c) potrebnih radi zaštite intelektualnog vlasništva; ili

(d) koje se odnose na robu ili usluge osoba s invaliditetom, filantropskih ustanova ili rada u zatvorima.

Član 4.6.

Odnos prema Poglavlju III (Trgovina uslugama)

Obaveze Strana na osnovu ovog Poglavlja podlijegat će svim uvjetima, rezervama i ograničenjima opisanim u Poglavlju III (Trgovina uslugama).

POGLAVLJE V OPĆE I ZAJEDNIČKE ODREDBE

Član 5.1.

Opća izuzeća

1. Ništa u ovom Ugovoru neće spriječiti Strane u preduzimanju radnji i uvođenju mjera u skladu sa članom XX GATT-a iz 1994. godine i člana XIV GATS-a, mutatis mutandis.

2. Zajednički odbor će u najvećoj mogućoj mjeri biti upoznat s mjerama preduzetim u skladu sa stavom 1. ovog člana, kao i o njihovom prestanku.

3. Strane razumiju da mjere navedene u članu XX(b) GATT-a iz 1994. godine i člana XIV(b) GATS-a obuhvataju okolinske mjere koje su potrebne radi zaštite života i zdravlja ljudi, životinja i biljaka, te da se član XX(g) GATT-a iz 1994. godine primjenjuje na mjere koje se odnose na očuvanje živih i neživih iscrpljivih prirodnih resursa.

¹ Radi veće sigurnosti, usluge uključuju i građevinske radove.

Član 5.2.

Sigurnosna izuzeća

Ništa u ovom Ugovoru neće se tumačiti na način:

(a) da od Strane zahtijeva da pruži neku informaciju čije se otkrivanje smatra protivnim njenim bitnim sigurnosnim interesima; (b) da sprečava neku Stranu u preduzimanju mjera koje smatra potrebnim radi zaštite svojih bitnih sigurnosnih interesa:

(i) u vezi s proizvodnjom ili prometom oružja, municije ili ratnog materijala ili u vezi s privrednim aktivnostima koje se direktno ili indirektno obavljaju u svrhu snabdijevanja vojnih struktura;

(ii) u vezi s fisiskim ili fuzijskim materijalima ili materijalima iz kojih se oni dobivaju; ili

(iii) za vrijeme rata ili drugih hitnih situacija u međunarodnim odnosima; ili

(c) da sprečava neku Stranu u preduzimanju mjera s ciljem ispunjavanja svojih međunarodnih obaveza u svrhu održavanja međunarodnog mira i sigurnosti.

Član 5.3.

Pravila o konkurenciji za preduzeća

1. Niže navedeno je nespojivo sa ispravnom primjenom ovog Ugovora ukoliko može uticati na trgovinu između Strana:

(a) svi sporazumi između preduzeća, odluke udruženja preduzeća i usklađene prakse između preduzeća koja kao svoj cilj ili rezultat imaju sprečavanje, ograničavanje ili narušavanje konkurencije;

(b) zloupotreba dominantnog položaja jednog ili više preduzeća na cijeloj teritoriji Strane ili na njenom značajnom dijelu.

2. Odredbe stava 1. ovog člana će se primjenjivati na aktivnosti svih preduzeća, uključujući javna preduzeća i preduzeća kojima Strane odobre posebna ili isključiva prava. Preduzeća kojima su povjerene uslužne djelatnosti od općeg ekonomskog interesa ili ona koja imaju karakter monopola koji ostvaruje prihod, podliježu odredbama stava 1. ovog člana u mjeri u kojoj primjena tih odredbi ne ometa provedbu, po zakonu ili u praksi, posebnih javnih zadataka koji su im dodijeljeni.

3. Kada se radi o poljoprivrednim proizvodima, odredbe stava 1.(a). ovog člana neće se primjenjivati na one sporazume, odluke i postupke koje čine sastavni dio organizacije nacionalnog tržišta.

4. Strane se obavezuju da će svoje zakone o konkurenciji provoditi na transparentan, pravovremen i nediskriminatoran način, uz uvažavanje principa pravičnosti postupka i prava na odbranu dotičnih strana s ciljem sprečavanja postupaka iz stava 1. ovog člana.

Član 5.4.

Plaćanja

1. Osim u okolnostima navedenim u članu 5.5. (Poteškoće u vezi s bilansom plaćanja), Strana neće primjenjivati ograničenja na međunarodne transfere i plaćanja za tekuće transakcije s drugom Stranom.

2. Ništa u ovom Ugovoru neće uticati na prava i obaveze Strana prema Sporazumu o Međunarodnom monetarnom fondu, uključujući devizna plaćanja koja su u skladu sa Sporazumom o Međunarodnom monetarnom fondu, pod uvjetom da ne primjenjuje ograničenja na kapitalne transakcije, osim prema članu 5.5. (Poteškoće u vezi s bilansom plaćanja) ili na zahtjev MMF-a.

Član 5.5.

Poteškoće u vezi s bilansom plaćanja

1. Strane će nastojati izbjegavati uvođenje mjera ograničenja, uključujući mjere koje se odnose na trgovinu robom i uslugama zbog poteškoća u vezi s bilansom plaćanja.

2. U slučaju kada jedna od Strana ima ozbiljne poteškoće u vezi s bilansom plaćanja ili joj one neposredno prijete, ta Strana može, u skladu s uvjetima utvrđenim u Sporazumu o WTO-u i u skladu sa Sporazumom o Međunarodnom monetarnom fondu, uvesti restriktivne mjere, uključujući i mjere koje se odnose na uvoz.

3. Strane podrazumijevaju da ograničenja navedena u stavu 1. ovog člana neće biti diskriminatorna, da će biti ograničenog trajanja te da ne smiju prelaziti ono što je neophodno kako bi se sanirala situacija u vezi s bilansom plaćanja. Mjere će se postepeno ublažavati s poboljšavanjem stanja u vezi s bilansom plaćanja te će biti ukinute kad uvjeti više ne budu opravdavali njihovo postojanje.

4. Odnosna Strana će o njihovom uvođenju odmah obavijestiti drugu Stranu i, kad god je to moguće, o vremenskom rasporedu njihovog ukidanja.

Član 5.6.

Intelektualno, industrijsko i trgovačko vlasništvo

1. Strane će osigurati odgovarajuću i djelotvornu zaštitu prava intelektualnog, industrijskog i trgovačkog vlasništva u skladu sa Sporazumom WTO-a o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva (TRIPS) i drugim međunarodnim sporazumima u području intelektualnog vlasništva čije su potpisnice. To obuhvata i djelotvorne načine provedbe tih prava.

2. Strane će redovno ocjenjivati provedbu ovog člana. Ako dođe do poteškoća koje utiču na trgovinu u vezi s pravima intelektualnog, industrijskog i trgovačkog vlasništva, bilo koja Strana može zahtijevati hitne konsultacije kako bi se iznašla obostrano zadovoljavajuća rješenja.

POGLAVLJE VI INSTITUCIONALNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 6.1.

Razvojna klauzula

1. Kad Strana smatra da bi u interesu privreda Strana bilo korisno razviti i produbiti odnose uspostavljene ovim Ugovorom njihovim proširenjem na područja koja njime nisu obuhvaćena, uputit će drugoj Strani obrazložen zahtjev. Zajednički odbor može ispitati takav zahtjev i, tamo gdje je to opravdano, dati svoje preporuke, posebno s ciljem započinjanja pregovora.

2. Sporazumi koji proisteknu iz postupka navedenog u stavu 1. ovog člana podlijegat će ratifikaciji Strana u skladu s njihovim unutrašnjim zakonodavstvom.

Član 6.2.

Zajednički odbor

1. Strane ovim osnivaju Zajednički odbor koji se sastoji od predstavnika Bosne i Hercegovine i Turske.

2. Prvi sastanak Zajedničkog odbora održat će se godinu dana nakon stupanja na snagu ovog Ugovora. Nakon toga, Zajednički odbor će se sastajati svake dvije godine u Bosni i Hercegovini ili u Turskoj naizmjenično, osim ako se Strane drukčije ne dogovore. Zajedničkim odborom će kopredsjedavati predstavnici koje imenuju Bosna i Hercegovina i Turska. Zajednički odbor će se dogovarati o rasporedu svojih sastanaka i utvrđivati svoj dnevni red.

3. Zajednički odbor:

(a) osigurava pravilno funkcioniranje ovog Ugovora;

(b) nadzire i olakšava provedbu i primjenu ovog Ugovora;

(c) nadzire rad svih pododbora, radnih grupa i drugih tijela uspostavljenih na osnovu ovog Ugovora;

(d) razmatra načine daljeg unapređivanja trgovinskih odnosa između Strana;

(e) ne dovodeći u pitanje član 5. Aneksa VI (Rješavanje sporova), nastoji riješiti probleme do kojih bi moglo doći u područjima obuhvaćenim ovim Ugovorom; i

(f) razmatra sva druga pitanja od interesa koja se odnose na neko područje obuhvaćeno ovim Ugovorom.

4. Zajednički odbor može:

(a) odlučivati o uspostavi ili raspuštanju pododbora ili im dodjeljivati odgovornosti;

(b) davati preporuke o pitanjima u vezi ovog Ugovora, uključujući preporuke za izmjene i dopune ovog Ugovora;

(c) mijenjati ovaj Ugovor ako ima posebna ovlaštenja za to;

(d) donositi tumačenja odredbi ovog Ugovora;

(e) donijeti svoj poslovnik o radu; i

(f) preduzimati bilo kakve radnje u obavljanju svoje funkcije, a prema dogovoru Strana.

Član 6.3.

Odlučivanje

1. Ne dovodeći u pitanje važeće zakonske uvjete i procedure Strana, Zajednički odbor će, s ciljem ostvarivanja ciljeva ovog Ugovora, imati ovlaštenja za donošenje odluka u pogledu svih pitanja u slučajevima predviđenim ovim Ugovorom.

2. Donesene odluke bit će obavezujuće za Strane. Strane će preduzeti potrebne mjere kako bi provele donesene odluke u skladu sa svojim važećim zakonskim uvjetima i procedurama.

3. Zajednički odbor će svoje odluke i preporuke donositi uzajamnom saglasnošću.

Član 6.4.

Koordinatori Ugovora

1. Strane ovim određuju sljedeće koordinate Ugovora:

(a) za Bosnu i Hercegovinu: Sektor za međunarodne trgovinske odnose Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa ili njegovog slijednika; i

(b) za Tursku: Generalnu direkciju za Evropsku uniju Ministarstva ekonomije ili njenog slijednika.

2. Koordinatori Ugovora će:

(a) pripremati dnevni red i koordinirati pripremu sastanaka Zajedničkog odbora;

(b) po potrebi, pratiti odluke koje donese Zajednički odbor;

(c) djelovati kao kontaktne tačke s ciljem olakšavanja komunikacije između Strana o svim pitanjima obuhvaćenim ovim Ugovorom, osim ako nije drukčije predviđeno ovim Ugovorom; i

(d) razmatrati svako drugo pitanje koje može uticati na funkcioniranje ovog Ugovora, a na zahtjev Zajedničkog odbora.

Član 6.5.

Rješavanje sporova

1. Strane će preduzeti sve potrebne mjere kako bi ispunile svoje obaveze na osnovu ovog Ugovora. One će osigurati da ciljevi utvrđeni u ovom Ugovoru budu ostvareni.

2. Svaki spor u vezi s tumačenjem, provedbom ili primjenom odredbi ovog Ugovora bit će riješen primjenom postupaka i mehanizama utvrđenih u Aneksu VI (Rješavanje sporova).

Član 6.6.

Protokoli, aneksi, dodaci, napomene i fusnote

Svi postojeći i budući protokoli, aneksi, dodaci, napomene i fusnote uz ovaj Ugovor čine njegov sastavni dio.

Član 6.7.

Povjerljivost

Kada Strana u skladu s ovim Ugovorom pruži drugoj Strani informacije koje je označila kao povjerljive, druga Strana će čuvati povjerljivost tih informacija. Takve informacije će se koristiti samo u svrhu koja im je određena i neće se na drugi način otkrivati bez posebnog dopuštenja Strane koja je pružila informaciju, osim ako se njeno otkrivanje ne zahtijeva u okviru sudskog postupka.

Član 6.8.

Izmjene i dopune

1. Izmjene i dopune ovog Ugovora mogu se vršiti uz pisani dogovor između Strana.

2. Izmjene i dopune ovog Ugovora podliježu ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju u skladu s unutrašnjim zakonskim uvjetima Strana.

3. Strane će jedna drugu putem diplomatskih kanala obavijestiti o okončanju svojih unutrašnjih zakonskih postupaka navedenih u stavu 2. ovog člana.

4. Izmjene i dopune ovog Ugovora stupit će na snagu prvog dana drugog mjeseca nakon datuma prijema posljednje obavijesti o okončanju unutrašnjih zakonskih postupaka ili u nekom kasnijem terminu, ako se Strane tako dogovore.

Član 6.9.

Stupanje na snagu

1. Ovaj Ugovor podliježe ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju u skladu s unutrašnjim zakonskim zahtjevima Strana.

2. Strane će jedna drugu obavijestiti, putem diplomatskih kanala, o okončanju svojih unutrašnjih pravnih procedura navedenih u stavu 1. ovog člana.

3. Ovaj Ugovor stupa na snagu prvog dana drugog mjeseca nakon datuma prijema posljednje obavijesti o okončanju unutrašnjih pravnih procedura.

4. Po stupanju na snagu ovog Ugovora, prestaje važenje sljedećeg:

- Ugovora o slobodnoj trgovini između Bosne i Hercegovine i Republike Turske, potpisanog 3. jula 2002. godine;

- Protokola o Izmjenama i dopunama Ugovora o slobodnoj trgovini između Bosne i Hercegovine i Republike Turske, potpisanog 14. maja 2009. godine; i

- Odluke broj 1/2011 Zajedničkog odbora uspostavljenog na osnovu Ugovora o slobodnoj trgovini između Bosne i Hercegovine i Republike Turske, potpisane 14. januara 2011. godine.

Član 6.10.

Rok važenja i otkazivanje

1. Ovaj Ugovor je zaključen na neograničen vremenski period.

2. Svaka Strana ga može otkazati putem diplomatskih kanala slanjem pisane obavijesti drugoj Strani. U takvom slučaju Ugovor se raskida prvog dana sedmog mjeseca nakon datuma kada je druga Strana primila obavijest.

3. Strane su se složile da se, u slučaju pristupanja jedne od Strana Evropskoj uniji, ovaj Ugovor raskida, bez ikakvih kompenzacija drugoj Strani, na dan prije datuma pristupanja Evropskoj uniji. U tom slučaju, Strana koja pristupa Evropskoj uniji će o tom pristupanju u razumnom vremenskom periodu obavijestiti drugu Stranu.

Član 6.11.

Vjerodostojni tekstovi

Ovaj Ugovor je sačinjen u dva originalna primjerka na engleskom jeziku, pri čemu su oba jednako vjerodostojna.

U POTVRDU TOGA niže potpisani, propisno ovlašteni opunomoćenici potpisali su ovaj Ugovor.

SAČINJENO u Ankari, 2. maja 2019. godine.

Za Bosnu i Hercegovinu

Predsjedavajući

Predsjedništva Bosne i Hercegovine

Milorad Dodik, s. r.

Za Republiku Tursku

Predsjednik

Recep **Tayyip Erdoğan**, s. r.

ANEKS I

(Lista proizvoda navedenih u članu 2.1. (Područje primjene) Poglavlja II (Trgovina robom))

HS broj	Opis proizvoda
2905 43	Manitol
2905 44	D-glucitol (sorbitol)
3302 10 29	Mješavine mirisnih tvari i mješavine
3501	- Kazein:
3501 10 10	-- Za proizvodnju regeneriranih tekstilnih vlakana
3501 10 50	-- Za industrijske upotrebe, osim proizvodnje prehrambenih proizvoda ili krme za stoku
3501 10 90	-- Ostalo
	- Ostalo
3501 90 90	-- Ostalo
3502	Albumini (uključujući koncentrate dvije ili više bjelančevina iz surutke, koji sadrže po masi više od 80% bjelančevina iz surutke, računato na suhu tvar), albuminati i ostali derivati albumina:
	- Albumin od jaja:
	-- Sušeni:
3502 11 10	-- Neupotrebljiv, ili će biti učinjen neupotrebljivim, za ljudsku ishranu
3502 11 90	-- Ostalo
	-- Ostalo:
3502 19 10	-- Neupotrebljiv, ili će biti učinjen neupotrebljivim, za ljudsku ishranu
3502 19 90	-- Ostalo
	- Albumin od mlijeka, uključujući koncentrate dvije ili više bjelančevina iz surutke:
3502 20 10	-- Neupotrebljiv, ili će biti učinjen neupotrebljivim, za ljudsku ishranu
	-- Ostalo:
3502 20 91	-- Sušeni (na primjer, u listovima, ljuskama, pahuljicama, prahu)
3502 20 99	-- Ostalo
	- Albumini, osim albumina od jaja i albumina od mlijeka (laktalbumin):
3502 90 20	-- Neupotrebljiv, ili će biti učinjen neupotrebljivim, za ljudsku ishranu
3502 90 70	-- Ostalo
3502 90 90	-- Albuminati i ostali derivati albumina
2852 90 00	-- Ostalo
3505 10	Dekstrini i ostali modificirani skrobovi
3505 10 10	Dekstrini
3505 10 90	Ostalo
3505 20	Ljepila
3809	Sredstva za doradu, nosači boje za ubrzanje bojenja ili fiksiranja tvari za bojenje i ostali proizvodi i preparati (na primjer, sredstva za apreturu i nagrizanje), koji se upotrebljavaju u industriji tekstila, papira, kože ili sličnim industrijama, na drugom mjestu nespomenuti niti obuhvaćeni
3809 10	- Na osnovi skrobnih tvari
	- Ostalo
3809 91	-- Koji se upotrebljavaju u tekstilnoj ili sličnim industrijama (isključujući 3809 91 00 90)
3809 92	-- Koji se upotrebljavaju u papirnoj ili sličnim industrijama (isključujući 3809 92 00 90)
3809 93	-- Koji se upotrebljavaju u kožnoj ili sličnim industrijama (isključujući 3809 93 00 90)

HS broj	Opis proizvoda
3824 60	Sorbitol, osim onog iz tarifnog broja 2905 44
4501	Prirodna pluta, sirova ili prosto pripremljena; otpaci od pluta; pluta drobljena, granulirana ili mljevena:
4501 10 00	- Prirodna pluta, sirova ili prosto pripremljena
4501 90 00	- Ostalo
5201 00	Pamuk, nekardiran ili nečešljan
5301	Lan, sirov ili obrađen ali ne preden; kučina i otpaci od lana (uključujući otpatke prede i raščupane tekstilne materijale)
5302	Konoplja (Cannabis sativa L.), sirova ili obrađena ali ne predena; cučina i otpaci od konoplje (uključujući otpatke prede i raščupane tekstilne materijale)

ANEKS II

(Naveden u stavu 2. člana 2.3. (Uvozne carine, dažbine jednakog efekta i uvozne dažbine fiskalne prirode) Poglavlja II (Trgovina robama))

1. Poljoprivredni proizvodi porijeklom iz Bosne i Hercegovine navedeni u Tabeli 1 su isključeni iz carinskih koncesija na uvoz u Tursku.

Tabela 1

HS broj	Opis proizvoda
0102	Žive životinje, vrste goveda
0104	Žive ovce i koze
ex 0105	Živa domaća perad iz vrste Gallus domesticus
0201	Govede meso, svježe ili rashlađeno
0202	Govede meso, smrznuto
0204	Ovčje ili kozje meso, svježe, rashlađeno ili smrznuto
0206	Jestivi klanički proizvodi od životinja vrsta goveda, svinja, ovaca, koza, konja, magaraca, mula i maza, svježi, rashlađeni ili smrznuti
ex 0207	Meso i jestivi klanički proizvodi od peradi iz vrste Gallus domesticus, svježi, rashlađeni ili smrznuti

2. Ne dovodeći u pitanje stav 1. ovog Aneksa, Turska će objaviti količine unilateralnih godišnjih bescarinskih tarifnih kvota na uvoz u Tursku mesa i proizvoda od mesa navedenih u Tabeli 1 i porijeklom iz Bosne i Hercegovine, koje će stupiti na snagu sa početkom od 1. januara svake godine.

3. Bez obzira na član 2.10 (Pravila o porijeklu i saradnja između carinskih uprava) Poglavlja II (Trgovina robama)

(a) tokom 24 mjeseca nakon stupanja na snagu ovog Ugovora, proizvodi obuhvaćeni tarifnom kvotom za tarifne brojeve 0201 i 0202 će steći status proizvoda s porijeklom ako su proizvedeni od životinja koje su cjelovito dobivene u Bosni i Hercegovini ili životinja koje su bile tovljene najmanje 90 dana u Bosni i Hercegovini;

(b) nakon toga, naprijed navedeni proizvodi će steći status proizvoda s porijeklom jedino ako su proizvedeni od životinja koje su cjelovito dobivene u Bosni i Hercegovini ili primjenom bilateralne kumulacije.

4. Ostali proizvodi navedeni u Tabeli 1, za koje se može odobriti godišnja bescarinska kvota navedena u stavu 2. ovog Aneksa, će dobiti status proizvoda s porijeklom jedino ako su proizvedeni od životinja koje su cjelovito dobivene u Bosni i Hercegovini ili primjenom bilateralne kumulacije.

ANEKS III

(Naveden u stavu 3. člana 2.3. (Uvozne carine, dažbine jednakog efekta i uvozne dažbine fiskalne prirode) Poglavlja II (Trgovina robama))

HS broj	Opis proizvoda	Poljoprivredna komponenta/Fond za stambenu izgradnju koji se primjenjuje unutar kvote	Godišnja carinska kvota
0303 14	Pastrmke (Salmo trutta,	0	100 tona

	Oncorhynchus mykiss, Oncorhynchus clarki, Oncorhynchus aguabonita, Oncorhynchus gilae, Oncorhynchus apache i Oncorhynchus chrysogaster)		
0303 25	Šaran (Cyprinus, Carassius, Ctenopharyngodon idellus, Hypophthalmichthys spp., Cirrhinus spp., Mylopharyngodon piceus, Catla catla, Labeo spp., Osteochilus hasselti, Leptobarbus hoeveni, Megalobrama spp.)	0	100 tona
0711 90 30	Kukuruz šećerac	0	300 tona
1806	Čokolada i ostali prehrambeni proizvodi koji sadrže kakao	0	500 tona
1904	Prehrambeni proizvodi dobiveni bubenjem ili prženjem žitarica ili proizvoda od žitarica (npr. kukuruzne pahuljice); žitarice (osim kukuruza) u zrnu ili u pahuljicama ili drukčije pripremljene (osim brašna, prekrupe i griza), prethodno kuhane ili drukčije pripremljene, koje nisu spomenute niti uključene na drugome mjestu	0	500 tona
1905	Kruh, peciva, kolači, keksi i ostali pekarski proizvodi sa sadržajem kakaa ili bez kakaa; hostije, prazne kapsule za farmaceutsku upotrebu, oblatne, rižin papir i slični proizvodi	0	2.500 tona
ex 2202	Vode, uključujući mineralne vode i gazirane vode, sa dodatim šećerom ili drugim sredstvima za zaslađivanje ili aromatizaciju i ostala bezalkoholna pića, osim sokova voća ili povrća iz tarifnog broja 2009		
2202 99 91	---- sa sadržajem po masi masti manje od 0,2% dobivene od proizvoda iz tarifnih brojeva 0401 do 0404	0	5.000 hl
2202 99 95	---- sa sadržajem po masi masti 0,2% ili više, ali manje od 2%		
2202 99 99	---- sa sadržajem po masi masti 2% ili više		

ANEKS IV

Pravila o porijeklu i načini administrativne saradnje

(Navedeni u članu 2.10. (Pravila o porijeklu i saradnja između carinskih uprava) Poglavlja II (Trgovina robama))

Član 1.

Odredbе koje se odnose na Regionalnu konvenciju o pan-euro-mediteranskim preferencijalnim pravilima o porijeklu

1. Pravila o porijeklu predviđena Protokolom I ovog Aneksa primjenjivat će se sve dok Regionalna konvencija o

pan-euro-mediteranskim preferencijalnim pravilima o porijeklu¹ (u daljem tekstu: "Konvencija") ne stupi na snagu, bar između Bosne i Hercegovine, Turske, svih zemalja ili teritorija koje učestvuju u procesu stabilizacije i pridruživanja Evropske unije² i Evropske unije.

2. U skladu sa stavom 1, Strane su saglasne da informiraju jedna drugu, bez odlaganja, o svakoj zamjeni postojećeg Protokola sa Konvencijom, radi blagovremenog ispunjavanja obaveza za početak primjene Konvencije između Bosne i Hercegovine i Turske.

Član 2.

Primjenljiva pravila o porijeklu u skladu sa Konvencijom

1. Od datuma obavještenja, koje će biti objavljeno u Službenom listu Evropske unije, koji ukazuje na ispunjenje potrebnih uvjeta za primjenu kumulacije između Bosne i Hercegovine i Turske (obavještenje u skladu sa članom 3. Dodatka I Konvencije), Protokol I ovog Aneksa prestat će se primjenjivati.

2. U svrhu primjene Ugovora od datuma navedenog u stavu 1, Dodatak I i, gdje je to prikladno, relevantne odredbe Dodatka II Regionalne konvencije, kao i odredbe koje su navedene u nastavku će se primjenjivati.

3. Sve reference na "relevantni sporazum" u Dodatku I i, gdje je to prikladno, u relevantnim odredbama Dodatka II Regionalne konvencije, tumačit će se tako da znače Ugovor.

4. U svrhu primjene Ugovora, član 3. Dodatka I Konvencije primjenjivat će se na:

(i) proizvode koji su obuhvaćeni Odlukom br. 1/95 Vijeća za pridruživanje EZ-Turska od 22. decembra 1995³. godine i "Sporazumom između Republike Turske i Evropske zajednice za uglj i čelik o trgovini proizvodima obuhvaćenim Ugovorom o osnivanju Evropske zajednice za uglj i čelik".

(ii) proizvode osim onih koji su navedeni u podstavu (i) samo kada su porijeklom iz Bosne i Hercegovine, Turske ili bilo koje zemlje ili teritorije koja učestvuje u procesu stabilizacije i pridruživanja Evropskoj uniji.

Član 3.

Rješavanje sporova

1. Kada nastanu sporovi u vezi sa procedurama provjere iz člana 32. Dodatka I Konvencije koji se ne mogu riješiti između carinskih organa koji traže provjeru i carinskih organa odgovornih za provedbu ove provjere, oni će biti podneseni Zajedničkom odboru predviđenom u članu 6.2 (Zajednički odbor) ovog Ugovora.

2. U svim slučajevima rješavanje sporova između uvoznika i carinskih organa Strane uvoznice vršit će se po zakonodavstvu te zemlje.

Član 4.

Izmjene važećih pravila o porijeklu

Zajednički odbor može odlučiti da izmijeni odredbe važećih pravila porijekla.

¹ Službeni list Evropske unije L 54, 26.2.2013., str. 4

² Kao što je definirano Zaključcima Vijeća za opće poslove u aprilu 1997. godine i saopćenjem Komisije u maju 1999. godine o uspostavi procesa stabilizacije i pridruživanja sa zemljama Zapadnog Balkana.

³ Odluka br. 1/95 Vijeća za pridruživanje EZ – Turska od 22. decembra 1995. primjenjuje se na proizvode koji nisu poljoprivredni proizvodi kako je definirano Sporazumom o pridruživanju između Evropske ekonomske zajednice i Turske i one koji nisu proizvodi od uglja i čelika kako je definirano Sporazumom između Evropske zajednice za uglj i čelik i Republike Turske o trgovini proizvodima koje pokriva Ugovor o osnivanju Evropske zajednice za uglj i čelik.

Član 5.

Povlačenje iz Konvencije

1. Ukoliko Bosna i Hercegovina ili Turska pismeno obavijeste depozitara Konvencije o svojoj namjeri da se povuku iz Konvencije u skladu sa njenim članom 9, Bosna i Hercegovina i Turska će odmah stupiti u pregovore o pravilima o porijeklu za potrebe provedbe Ugovora.

2. Do stupanja na snagu takvih novopregovoranih pravila o porijeklu, pravila o porijeklu sadržana u Dodatku I i, gdje je to prikladno, relevantne odredbe Dodatka II Konvencije, koja se primjenjuju u trenutku povlačenja, nastavit će se primjenjivati na Ugovor. Međutim, od trenutka povlačenja, pravila o porijeklu sadržana u Dodatku I i, gdje je to prikladno, relevantne odredbe Dodatka II Konvencije tumačit će se tako da dozvoljavaju samo bilateralnu kumulaciju između Bosne i Hercegovine i Turske.

Član 6.

Prijelazne odredbe - kumulacija

Bez obzira na član 16 (5) i 21 (3) Dodatka I Konvencije, kada kumulacija porijekla uključuje samo države članice EFTA-e, Farska ostrva, Evropsku uniju, Tursku i učesnike u procesu stabilizacije i pridruživanja, Republiku Moldovu i Republiku Gruziju, dokaz o porijeklu može biti potvrda o kretanju robe EUR.1 ili izjava o porijeklu.

PROTOKOL I o definiciji pojma "proizvodi s porijeklom" i načinima administrativne saradnje

SADRŽAJ

GLAVA I OPĆE ODREDBE

Član 1. Definicije

GLAVA II DEFINICIJA POJMA "PROIZVODI S PORIJEKLOM"

Član 2. Opći uvjeti

Član 3. Kumulacija u Turskoj

Član 4. Kumulacija u Bosni i Hercegovini

Član 5. Cjelovito dobiveni proizvodi

Član 6. Dovoljno obrađeni ili prerađeni proizvodi

Član 7. Nedovoljni postupci obrade ili prerade

Član 8. Kvalifikacijska jedinica

Član 9. Pribor, rezervni dijelovi i alati

Član 10. Setovi

Član 11. Neutralni elementi

GLAVA III TERITORIJALNI UVJETI

Član 12. Princip teritorijalnosti

Član 13. Direktni transport

Član 14. Izložbe

GLAVA IV POVRAT ILI IZUZEĆE

Član 15. Zabrana povrata ili izuzeća od carina

GLAVA V DOKAZ O PORIJEKLU

Član 16. Opći uvjeti

Član 17. Postupak za izdavanje potvrde o kretanju robe EUR.1

Član 18. Naknadno izdavanje potvrda o kretanju robe EUR.1

Član 19. Izdavanje duplikata potvrde o kretanju robe EUR.1

Član 20. Izdavanje potvrda o kretanju robe EUR.1 na osnovu prethodno izdatog ili popunjenog dokaza o porijeklu

Član 21. Odvojeno knjigovodstveno iskazivanje

Član 22. Uvjeti za popunjavanje izjave na računu

Član 23. Ovlašteni izvoznik

Član 24. Ispravnost dokaza o porijeklu

Član 25. Podnošenje dokaza o porijeklu

Član 26. Uvoz djelimičnih pošiljki

Član 27. Izuzeća od dokazivanja porijekla

Član 28. Popratni dokumenti

Član 29. Čuvanje dokaza o porijeklu i popratnih dokumenata

Član 30. Nepodudarnosti i formalne greške

Član 31. Iznosi izraženi u eurima

GLAVA VI ORGANIZACIJA ADMINISTRATIVNE SARADNJE

Član 32. Uzajamna pomoć

Član 33. Provjera dokaza o porijeklu

Član 34. Rješavanje sporova

Član 35. Kazne

Član 36. Slobodne zone

GLAVA VII ZAVRŠNE ODREDBE

Član 37. Roba na putu ili u skladištenju

Član 38. Pododbor za carine i pitanja porijekla

Član 39. Aneksi

Član 40. Izmjene Protokola

Lista aneksa

Aneks I Uvodne napomene uz listu u Aneksu II

Aneks II Lista prerada ili obrada koje je potrebno obaviti na materijalima bez porijekla kako bi dobiveni proizvod stekao status proizvoda s porijeklom

Aneks III Uzorci potvrda o kretanju robe EUR.1 i zahtjev za izdavanje potvrde o kretanju robe EUR.1

Aneks IV Tekst izjave na računu

Aneks V Proizvodi koji su isključeni iz kumulacije predviđene u članu 3. i 4.

GLAVA I OPĆE ODREDBE

Član 1.

Definicije

Za potrebe ovog Protokola:

(a) "izrada" znači bilo koju vrstu obrade ili prerade, uključujući sklapanje ili specifične postupke;

(b) "materijal" znači bilo koji sastojak, sirovinu, komponentu ili dio itd. koji se koristi u izradi proizvoda;

(c) "proizvod" znači proizvod koji se izrađuje, čak i ako je namijenjen za kasniju upotrebu u nekom drugom postupku izrade;

(d) "roba" znači i materijale i proizvode;

(e) "carinska vrijednost" znači vrijednost utvrđenu u skladu sa Sporazumom o provedbi člana VII Općeg sporazuma o carinama i trgovini (Sporazum WTO o carinskoj vrijednosti) iz 1994. godine;

(f) "cijena fco tvornica" znači cijenu plaćenu za proizvod proizvođaču u Bosni i Hercegovini ili u Turskoj u čijem je preduzeću obavljena zadnja obrada ili prerada, pod uvjetom da ta cijena uključuje vrijednost svih upotrijebljenih materijala, uz odbitak unutrašnjih poreza koji su ili mogu biti vraćeni nakon izvoza dobivenog proizvoda;

(g) "vrijednost materijala" znači carinsku vrijednost u vrijeme uvoza upotrijebljenih materijala bez porijekla ili, ako ona nije poznata i ne može se utvrditi, prvu cijenu koja se može utvrditi, a koja je za te materijale plaćena u Bosni i Hercegovini ili u Turskoj;

(h) "vrijednost materijala s porijeklom" znači vrijednost materijala kao što je definirano pod (g) primijenjeno mutatis mutandis;

(i) "dodana vrijednost" podrazumijeva cijenu proizvoda fco tvornica, umanjenju za carinsku vrijednost svakog uključenog materijala koji je porijeklom iz drugih zemalja navedenih u članovima 3. i 4, ako carinska vrijednost nije poznata ili se ne može utvrditi, prvu cijenu koja se može provjeriti, a koja je plaćena za materijale u Bosni i Hercegovini ili u Turskoj;

(j) "poglavlja" i "tarifni brojevi" znače poglavlja i tarifne brojeve (četverocifreni brojevi) korištene u nomenklaturi koja

čini Harmonizirani sistem naziva i šifarskih oznaka robe, naveden u ovom Protokolu kao "Harmonizirani sistem" ili "HS";

(k) "razvrstan" se odnosi na klasifikaciju proizvoda ili materijala pod određenim tarifnim brojem;

(l) "pošiljka" znači proizvode koje jedan izvoznik istovremeno šalje jednom primaocu ili proizvode obuhvaćene jednim prijevoznim dokumentom koji pokriva njihovu dopremu od izvoznika do primaoca ili, u nedostatku takvog dokumenta, proizvode obuhvaćene jednim računom;

(m) "područja" uključuju teritorijalne vode.

GLAVA II DEFINICIJA POJMA "PROIZVODI S PORIJEKLOM"

Član 2.

Opći uvjeti

1. Za potrebe provedbe ovog Sporazuma, sljedeći proizvodi smatrat će se proizvodima porijeklom iz Turske:

(a) proizvodi u potpunosti dobiveni u Turskoj u smislu značenja člana 5.;

(b) proizvodi dobiveni u Turskoj koji uključuju materijale koji nisu u potpunosti tamo dobiveni, pod uvjetom da su ti materijali prošli dovoljnu obradu ili preradu u Turskoj u smislu značenja člana 6.;

2. Za potrebe provedbe ovog Sporazuma, sljedeći proizvodi smatrat će se proizvodima porijeklom iz Bosne i Hercegovine:

(a) proizvodi u potpunosti dobiveni u Bosni i Hercegovini u smislu značenja člana 5.;

(b) proizvodi dobiveni u Bosni i Hercegovini koji uključuju materijale koji nisu u potpunosti tamo dobiveni, pod uvjetom da su ti materijali prošli dovoljnu obradu ili preradu u Bosni i Hercegovini u smislu značenja člana 6.

Član 3.

Kumulacija u Turskoj

1. Ne dovodeći u pitanje odredbe člana 2. (1), proizvodi će se smatrati porijeklom iz Turske, ako takvi proizvodi dobiveni tamo sadrže materijale porijeklom iz Bosne i Hercegovine, Turske ili bilo koje zemlje ili teritorije koja učestvuje u Procesu stabilizacije i pridruživanja Evropske unije¹, ili sadrže materijale porijeklom iz Zajednice na koje se primjenjuje Odluka br. 1/95 Vijeća za pridruživanje EZ – Turska od 22. decembra 1995.² godine, pod uvjetom da je obrada ili prerada izvršena u Turskoj veća od postupaka navedenih u članu 7. Neće biti potrebno da takvi materijali prođu dovoljnu obradu ili preradu.

2. Kada obrada ili prerada izvršena u Turskoj nije veća od postupaka navedenih u članu 7, dobiveni proizvod smatrat će se proizvodom s porijeklom iz Turske samo kada je tamo dodana vrijednost veća od vrijednosti korištenih materijala porijeklom iz bilo koje od drugih zemalja ili teritorija navedenih u stavu 1. Ako nije tako, dobiveni proizvod smatrat će se proizvodom s porijeklom iz zemlje koja daje najveću vrijednost materijala s porijeklom korištenih u proizvodnji u Turskoj.

¹ Kako je definirano u Zaključcima Vijeća za opće poslove u aprilu 1997. godine i Saopćenju Komisije iz maja 1999. godine o uspostavi Procesa stabilizacije i pridruživanja sa zemljama Zapadnog Balkana.

² Odluka br. 1/95 Vijeća za pridruživanje EZ – Turska od 22. decembra 1995. godine primjenjuje se na proizvode koji nisu poljoprivredni proizvodi kako je definirano Sporazumom o pridruživanju između Evropske ekonomske zajednice i Turske i one koji nisu proizvodi od uglja i čelika kako je definirano Sporazumom između Evropske zajednice za uglj i čelik i Republike Turske o trgovini proizvodima koje pokriva Ugovor o osnivanju Evropske zajednice za uglj i čelik.

3. Proizvodi, s porijeklom iz jedne od zemalja ili teritorija navedenih u stavu 1, koji nisu prošli bilo kakvu obradu ili preradu u Turskoj, zadržat će svoje porijeklo ako se izvezu u jednu od ovih zemalja ili teritorija.

4. Kumulacija predviđena u ovom članu može biti primijenjena samo pod uvjetom da:

(a) je preferencijalni trgovinski sporazum u skladu s članom XXIV Općeg sporazuma o carinama i trgovini (GATT) u primjeni između zemalja ili teritorija koje su uključene u stjecanje statusa proizvoda s porijeklom i zemlje odredišta;

(b) su materijali i proizvodi stekli status proizvoda s porijeklom primjenom pravila porijekla koja su identična onim datim u ovom Protokolu;

i

(c) su obavještenja koja ukazuju na ispunjavanje neophodnih uvjeta za primjenu kumulacije objavljena u Službenom glasniku Turske i u Bosni i Hercegovini, u skladu s njenim procedurama.

5. Turska će dostaviti Bosni i Hercegovini, detalje sporazumâ i njihova odgovarajuća pravila o porijeklu koja se primjenjuju s drugim zemljama ili teritorijama navedenim u stavu 1.

6. Proizvodi iz Aneksa V bit će isključeni iz kumulacije koju predviđa ovaj član.

Član 4.

Kumulacija u Bosni i Hercegovini

1. Ne dovodeći u pitanje odredbe člana 2.(2), proizvodi će se smatrati s porijeklom iz Bosne i Hercegovine, ako takvi proizvodi dobiveni tamo, sadrže materijale porijeklom iz Turske, Bosne i Hercegovine ili bilo koje zemlje ili teritorije koja učestvuje u Procesu stabilizacije i pridruživanja Evropske unije³, ili sadrži materijale porijeklom iz Zajednice na koje se primjenjuje Odluka br. 1/95 Vijeća za pridruživanje EZ – Turska od 22. decembra 1995.⁴ godine, pod uvjetom da je obrada ili prerada izvršena u Bosni i Hercegovini veća od postupaka navedenih u članu 7. Neće biti potrebno da takvi materijali prođu dovoljnu obradu ili preradu.

2. Kada obrada ili prerada izvršena u Bosni i Hercegovini nije veća od postupaka navedenih u članu 7, dobiveni proizvod smatrat će se proizvodom s porijeklom iz Bosne i Hercegovine samo kada je tamo dodana vrijednost veća od vrijednosti korištenih materijala s porijeklom iz bilo koje od drugih zemalja ili teritorija navedenih u stavu 1. Ako nije tako, dobiveni proizvod smatrat će se proizvodom s porijeklom iz zemlje koja daje najveću vrijednost materijala s porijeklom korištenih u proizvodnji u Bosni i Hercegovini.

3. Proizvodi, porijeklom iz jedne od zemalja ili teritorija navedenih u stavu 1, koji nisu prošli bilo kakvu obradu ili preradu u Bosni i Hercegovini, zadržavaju svoje porijeklo ako se izvezu u jednu od ovih zemalja ili teritorija.

4. Kumulacija predviđena u ovom članu može biti primijenjena samo pod uvjetom da:

(a) je preferencijalni trgovinski sporazum u skladu s članom XXIV Općeg sporazuma o carinama i trgovini (GATT)

³ Kako je definirano u Zaključcima Vijeća za opće poslove u aprilu 1997. godine i Saopćenju Komisije iz maja 1999. godine o uspostavi Procesa stabilizacije i pridruživanja sa zemljama Zapadnog Balkana.

⁴ Odluka br. 1/95 Vijeća za pridruživanje EZ – Turska od 22. decembra 1995. godine primjenjuje se na proizvode koji nisu poljoprivredni proizvodi kako je definirano Sporazumom o pridruživanju između Evropske ekonomske zajednice i Turske i one koji nisu proizvodi od uglja i čelika kako je definirano Sporazumom između Evropske zajednice za uglj i čelik i Republike Turske o trgovini proizvodima koje pokriva Ugovor o osnivanju Evropske zajednice za uglj i čelik.

u primjeni između zemalja ili teritorija koje su uključene u stjecanje statusa proizvoda s porijeklom i zemlje odredišta;

(b) su materijali i proizvodi stekli status proizvoda s porijeklom primjenom pravila porijekla koja su identična onim datim u ovom Protokolu;

i

(c) su obavještenja koja ukazuju na ispunjavanje neophodnih uvjeta za primjenu kumulacije objavljena u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine i u Turskoj u skladu s njenim procedurama.

5. Bosna i Hercegovina će dostaviti Turskoj, detalje sporazumâ, uključujući datume njihovog stupanja na snagu i njihova odgovarajuća pravila porijekla koja se primjenjuju s drugim zemljama ili teritorijama navedenim u stavu 1.

6. Proizvodi iz Aneksa V bit će isključeni iz kumulacije koju predviđa ovaj član.

Član 5.

Cjelovito dobiveni proizvodi

1. Cjelovito dobivenim u Bosni i Hercegovini ili u Turskoj smatrat će se sljedeći:

(a) mineralni proizvodi izvađeni iz njihovog tla ili morskog dna;

(b) tamo ubrani ili požnjeveni biljni proizvodi;

(c) tamo okoćene i uzgojene žive životinje;

(d) proizvodi od tamo uzgojenih živih životinja;

(e) proizvodi tamo dobiveni lovom ili ribarstvom;

(f) proizvodi morskog ribarstva i drugi proizvodi koji su izvađeni iz mora izvan teritorijalnih voda Bosne i Hercegovine ili Turske, njihovim plovilima;

(g) proizvodi izrađeni na njihovim brodovima tvornicama isključivo od proizvoda navedenih pod (f);

(h) tamo prikupljeni upotrebljavani predmeti, namijenjeni samo za recikliranje sirovina, uključujući upotrebljavane gume koje se mogu koristiti samo za protektiranje ili kao otpad;

(i) otpad i otpadne tvari od proizvodnih aktivnosti vodenih tamo;

(j) proizvodi izvađeni s morskog dna ili podzemlja izvan njihovih teritorijalnih voda, pod uvjetom da one imaju isključiva prava na obradu tog dna ili podzemlja;

(k) roba tamo proizvedena isključivo od proizvoda navedenih pod (a) do (j).

2. Pojmovi "njihova plovila" i "njihovi brodovi tvornice" u stavu 1.(f) i (g) primjenjivat će se samo na plovila i brodove tvornice:

(a) koji su registrirani ili se vode u Bosni i Hercegovini ili u Turskoj;

(b) koji plove pod zastavom Bosne i Hercegovine ili Turske;

(c) koji su najmanje 50% u vlasništvu državljana Bosne i Hercegovine ili Turske, ili društva sa sjedištem u jednoj od ovih država, u kojoj su direktor ili direktori, predsjednik poslovnog ili nadzornog odbora, te većina članova tih odbora državljani Bosne i Hercegovine ili Turske, te u kojima, dodatno, u slučaju partnerstva ili društava s ograničenom odgovornošću najmanje polovina kapitala pripada tim državama ili javnim tijelima ili državljanima navedenih država;

(d) na kojima su komandant i oficiri državljani Bosne i Hercegovine ili Turske; i

(e) na kojima su najmanje 75 posto posade državljani Bosne i Hercegovine ili Turske.

Član 6.

Dovoljno obrađeni ili prerađeni proizvodi

1. Za potrebe člana 2, proizvodi koji nisu cjelovito dobiveni smatraju se dovoljno obrađenim ili prerađenim kad su ispunjeni uvjeti navedeni u listi iz Aneksa II

Pomenuti uvjeti znače, za sve proizvode obuhvaćene ovim sporazumom, obradu ili preradu koja se mora obaviti na materijalima bez porijekla koji se koriste u izradi, te se primjenjuju samo u odnosu na takve materijale. Iz toga slijedi da ako se proizvod, koji je stekao status proizvoda s porijeklom ispunjenjem uvjeta navedenih u listi, koristi za izradu nekog drugog proizvoda, tada se na njega ne odnose uvjeti primjenjivi na proizvod u koji se on ugrađuje, te se ne uzimaju u obzir materijali bez porijekla koji su eventualno korišteni u njegovoj izradi.

2. Bez obzira na stav 1, materijali bez porijekla koji se prema uvjetima navedenim u listi ne bi smjeli koristiti u izradi proizvoda, ipak se mogu koristiti, pod uvjetom da:

(a) njihova ukupna vrijednost ne prede 10% tvorničke cijene proizvoda;

(b) se primjenom ovog stava ne prekorači bilo koji od procenata navedenih u listi kao maksimalna vrijednost materijala bez porijekla.

Ovaj stav neće se primjenjivati na proizvode obuhvaćene poglavljima 50 do 63 Harmoniziranog sistema.

3. Stavovi 1. i 2. primjenjivat će se u skladu s odredbama člana 7.

Član 7.

Nedovoljni postupci obrade ili prerade

1. Ne dovodeći u pitanje stav 2, sljedeći postupci smatrat će se nedovoljnom obradom ili preradom, da bi proizvod dobio status proizvoda s porijeklom, bilo da su ispunjeni ili ne uvjeti iz člana 6:

(a) postupci za očuvanje proizvoda u dobrom stanju za vrijeme prijevoza i skladištenja;

(b) rastavljanje i sastavljanje pošiljki;

(c) pranje, čišćenje; uklanjanje prašine, korozije, ulja, boje ili drugih tvari za prekrivanje;

(d) peglanje ili presovanje tekstila;

(e) jednostavni postupci bojenja i poliranja;

(f) ljuštenje, djelimično ili cjelovito bijeljenje, poliranje i glaziranje žita i riže;

(g) postupci bojenja šećera ili oblikovanja šećernih kocki;

(h) ljuštenje, uklanjanje koštica i guljenje voća, oraščića i povrća;

(i) brušenje, jednostavno drobljenje ili jednostavno rezanje;

(j) sijanje, prebiranje, razvrstavanje, usklađivanje, gradiranje, sparivanje (uključujući i sastavljanje setova proizvoda);

(k) jednostavno pakovanje u boce, konzerve, čuture, vrećice, sanduke, kutije, učvršćivanje na kartone ili ploče i svi ostali jednostavni postupci pakovanja;

(l) pričvršćavanje ili štampanje oznaka, naljepnica, natpisa i drugih sličnih znakova za razlikovanje na proizvodima ili njihovoj ambalaži;

(m) jednostavno miješanje proizvoda, bili oni različiti ili ne; miješanje šećera s bilo kojim drugim materijalom;

(n) jednostavno sklapanje dijelova proizvoda kako bi se dobio cjelovit proizvod ili rastavljanje proizvoda na dijelove;

(o) kombinacija dva ili više postupaka, navedenih pod (a) do (n);

(p) klanje životinja.

2. Svi postupci obavljani u Bosni i Hercegovini ili Turskoj na datom proizvodu uzimat će se zajednički prilikom

utvrđivanja da li prerade ili obrade, koje su obavljene na tom proizvodu, treba da budu smatrane nedovoljnim u smislu značenja stava 1.

Član 8.

Kvalifikacijska jedinica

1. Kvalifikacijska jedinica za primjenu odredbi ovog Protokola bit će konkretni proizvod, koji se smatra osnovnom jedinicom, kada se roba razvrstava upotrebom nomenklature Harmoniziranog sistema.

Iz toga slijedi da:

(a) kada je proizvod koji se sastoji od grupe ili skupa predmeta svrstan u jedan tarifni broj prema uvjetima Harmoniziranog sistema, cjelina čini jednu kvalifikacijsku jedinicu;

(b) kada se pošiljka sastoji od niza istih proizvoda razvrstanih pod isti tarifni broj Harmoniziranog sistema, svaki proizvod mora se uzimati pojedinačno prilikom primjene odredbi ovog Protokola.

2. Kada je, prema općem pravilu 5. Harmoniziranog sistema, za potrebe razvrstavanja, ambalaža uključena zajedno s proizvodom, ona će biti uključena i za potrebe utvrđivanja porijekla.

Član 9.

Pribor, rezervni dijelovi i alati

Pribor, rezervni dijelovi i alati poslani uz dio opreme, mašine, uređaja ili vozila, koji su dio normalne opreme i uključeni u njenu cijenu ili koji nisu zasebno fakturirani, smatraju se sastavnim dijelom te opreme, mašine, uređaja ili vozila.

Član 10.

Setovi

Setovi, kao što je definirano općim pravilom 3. Harmoniziranog sistema, smatrat će se proizvodom s porijeklom, kada svi proizvodi komponente imaju porijeklo. Međutim, kada se set sastoji od proizvoda s porijeklom i proizvoda bez porijekla, set u cjelini smatrat će se proizvodom s porijeklom pod uvjetom da vrijednost proizvoda bez porijekla ne prelazi 15 % cijene seta fco tvornica.

Član 11.

Neutralni elementi

Da bi se utvrdilo da li je neki proizvod s porijeklom, neće biti potrebno određivati porijeklo onoga što je moglo biti korišteno u njegovoj izradi, kako slijedi:

(a) energija i gorivo;

(b) pogon i oprema;

(c) mašine i alati;

(d) roba koja ne ulazi niti je namijenjena tome da uđe u konačni sastav proizvoda.

GLAVA III

TERITORIJALNI UVJETI

Član 12.

Princip teritorijalnosti

1. Osim kako je predviđeno u članu 3, 4. i stavu 3. ovog člana, uvjeti za stjecanje statusa proizvoda s porijeklom navedeni u Glavi II i dalje moraju biti ispunjeni u svakom trenutku u Bosni i Hercegovini ili u Turskoj.

2. Osim kako je predviđeno u članu 3. i 4. kada se roba s porijeklom, izvezena iz Bosne i Hercegovine ili iz Turske u neku drugu zemlju vrati, ona se mora smatrati proizvodima bez porijekla, osim kada je carinskoj službi moguće dokazati:

(a) da je vraćena roba ona ista koja je bila izvezena; i

(b) da nije bila podvrgnuta bilo kakvom postupku osim onog koji je bio potreban da se roba očuva u dobrom stanju dok je u toj zemlji ili dok se izvozila.

3. Na stjecanje statusa proizvoda s porijeklom u skladu sa uvjetima navedenim u Glavi II neće uticati obrada ili prerada izvršena izvan Bosne i Hercegovine ili Turske na materijalima izvezenim iz Bosne i Hercegovine ili iz Turske i naknadno ponovo uvezenim tamo, pod uvjetom:

(a) da su ti materijali cjelovito dobiveni u Bosni i Hercegovini ili u Turskoj ili da su prije izvoza prošli obradu ili preradu veću od nedovoljnih postupaka navedenih u članu 7.; i

(b) da je carinskoj službi moguće dokazati:

(i) da je ponovno uvezena roba dobivena obradom ili preradom izvezenih materijala; i

(ii) da ukupna dodana vrijednost ostvarena izvan Bosne i Hercegovine ili Turske primjenom odredbi ovog člana ne prelazi 10% cijene fco tvornica krajnjeg proizvoda za koji se traži status proizvoda s porijeklom.

4. Za potrebe stava 3, uvjeti za stjecanje statusa proizvoda s porijeklom navedeni u Glavi II neće se primjenjivati na obradu ili preradu obavljenu izvan Bosne i Hercegovine ili Turske. Ali kada je, u listi u Aneksu II, za određivanje statusa porijekla za krajnji proizvod predviđeno pravilo koje određuje maksimalnu vrijednost za sve ugrađene materijale bez porijekla, ukupna vrijednost materijala bez porijekla ugrađenih na teritoriji odnosno strane, zajedno s ukupnom dodanom vrijednošću ostvarenom izvan Bosne i Hercegovine ili Turske uz primjenu odredbi ovog člana, ne smije preći navedeni procenat.

5. Za potrebe primjene odredbi stavova 3. i 4, "ukupna dodana vrijednost" znači sve troškove koji nastanu izvan Bosne i Hercegovine ili Turske, uključujući vrijednost tamo ugrađenih materijala.

6. Odredbe stavova 3. i 4. neće se primjenjivati na proizvode koji ne ispunjavaju uvjete navedene u listi u Aneksu II ili koji se mogu smatrati dovoljno obrađenim ili prerađenim jedino ako je primijenjena opća tolerancija predviđena u članu 6.(2).

7. Odredbe stavova 3. i 4. neće se primjenjivati na proizvode iz poglavlja 50 do 63 Harmoniziranog sistema.

8. Svaka vrsta obrade ili prerade obuhvaćena odredbama ovog člana i obavljena izvan Bosne i Hercegovine ili Turske bit će obavljena po postupku vanjske prerade ili sličnim postupcima.

Član 13.

Direktni transport

1. Povlaštení tretman predviđen ovim sporazumom primjenjuje se samo na proizvode koji zadovoljavaju uvjete iz ovog Protokola, koji su direktno transportirani između Bosne i Hercegovine i Turske ili kroz teritorije drugih zemalja ili teritorija navedenih u članu 3. i 4. Međutim, proizvodi koji čine jednu pošiljku mogu biti transportirani preko drugih teritorija sa, ako do toga dođe, pretovarom ili privremenim uskladištenjem na tim teritorijama, pod uvjetom da oni ostanu pod nadzorom carinskih vlasti u zemlji provoza ili skladištenja i da se ne podvrgavaju drugim postupcima osim istovara, ponovnog utovara ili bilo kojeg postupka namijenjenog njihovom očuvanju u dobrom stanju.

Proizvodi s porijeklom mogu se cjevovodima transportirati preko druge teritorije koja nije teritorija Bosne i Hercegovine ili Turske.

2. Dokazi o tome da su uvjeti navedeni u stavu 1. ispunjeni pružit će se carinskim vlastima zemlje uvoznice predočavanjem:

(a) jednog prijevoznog dokumenta koji obuhvata put od zemlje izvoznice kroz zemlju provoza; ili

(b) potvrde izdane od carinskih vlasti zemlje provoza koja:

(i) sadrži tačan opis proizvoda;

(ii) navodi datume istovara i ponovnog utovara proizvoda i, gdje je to moguće, imena brodova ili drugih korištenih prijevoznih sredstava; i

(iii) potvrđuje uvjete pod kojima su proizvodi ostali u zemlji provoza; ili

(c) u pomanjkanju pomenutih, sve druge uvjerljive dokumente.

Član 14.

Izložbe

1. Na proizvode s porijeklom koji se šalju na izložbu u zemlju, osim onih navedenih u članu 3. i 4. i koji se nakon izložbe prodaju radi uvoza u Bosnu i Hercegovinu ili u Tursku, primjenjivat će se odredbe ovog Sporazuma pod uvjetom da se carinskim vlastima dokaže:

(a) da je izvoznik poslao te proizvode iz Bosne i Hercegovine ili iz Turske u zemlju u kojoj se održavala izložba te da ih je tamo izlagao;

(b) da je izvoznik prodao proizvode ili ih je na neki drugi način ustupio nekoj osobi u Bosni i Hercegovini ili u Turskoj;

(c) da su proizvodi, poslani za vrijeme ili odmah nakon izložbe, u stanju u kojem su bili i upućeni na izložbu; i

(d) da proizvodi, nakon upućivanja na izložbu, nisu bili korišteni u bilo kakvu svrhu osim za pokazivanje na izložbi.

2. Dokaz o porijeklu mora se izdati ili popuniti u skladu s odredbama Glave V. i predati carinskim vlastima zemlje uvoznice na uobičajen način. Na njemu mora pisati naziv i mjesto održavanja izložbe. Kada je to potrebno, mogu se zahtijevati dodatni dokumentirani dokazi o uvjetima pod kojima su proizvodi bili izlagani.

3. Stav 1. primjenjivat će se na bilo koju trgovinsku, industrijsku, poljoprivrednu ili zanatsku izložbu, sajam ili sličnu javnu priredbu ili izlaganje koji nisu organizirani u privatne svrhe u trgovinama ili poslovnim prostorima s ciljem prodaje stranih proizvoda, te za vrijeme kojih proizvodi ostaju pod carinskim nadzorom.

GLAVA IV

POVRAT ILI IZUZEĆE

Član 15.

Zabrana povrata ili izuzeća od carina

1. Materijali bez porijekla upotrijebljeni u proizvodnji proizvoda s porijeklom iz Bosne i Hercegovine, Turske ili jedne od zemalja ili teritorija navedenih u članu 3. i 4, za koje je dokaz o porijeklu izdat ili napravljen u skladu s odredbama Glave V neće ni u Bosni i Hercegovini ni u Turskoj biti predmet povrata ili izuzeća od carina bilo koje vrste.

2. Zabrana iz stava 1. primjenjivat će se na bilo koji aranžman o refundiranju, opraštanju ili neplaćanju, djelimično ili u cjelini, carina ili taksi jednakog učinka koje se primjenjuju u Bosni i Hercegovini ili u Turskoj, na materijale korištene u proizvodnji, kada se takvo refundiranje, opraštanje ili neplaćanje primjenjuje izričito ili u svrhu kada su dobiveni proizvodi od navedenih materijala izvezeni, a ne kada su zadržani za domaću upotrebu.

3. Izvoznik proizvoda obuhvaćenih dokazom o porijeklu bit će spreman podnijeti u bilo koje vrijeme, na zahtjev carinskih vlasti, sve odgovarajuće dokumente koji dokazuju da nije bilo povrata u odnosu na materijale bez porijekla upotrijebljene u proizvodnji odnosnih proizvoda te da su sve

carine ili takse jednakog učinka koje se primjenjuju na takve materijale stvarno plaćene.

4. Odredbe stavova od 1. do 3. također će se primjenjivati u odnosu na pakovanje u okviru značenja člana 8.(2), pribor, rezervne dijelove i alate u okviru značenja člana 9, te proizvode u setu u okviru značenja člana 10., kada su takvi predmeti bez porijekla.

5. Odredbe stavova od 1. do 4. primjenjivat će se samo u odnosu na materijale koji su one vrste na koje se ovaj Sporazum primjenjuje. Nadalje, oni neće sprečavati primjenu sistema izvoznog refundiranja za poljoprivredne proizvode, koji se primjenjuju nakon izvoza u skladu s odredbama ovog Sporazuma.

GLAVA V

DOKAZ O PORIJEKLU

Član 16.

Opći uvjeti

1. Proizvodi s porijeklom iz Bosne i Hercegovine će kod uvoza u Tursku i proizvodi s porijeklom iz Turske će kod uvoza u Bosnu i Hercegovinu imati povlastice iz ovog Sporazuma uz predočavanje bilo:

(a) potvrde o kretanju robe EUR.1, čiji se uzorak nalazi u Aneksu III; ili

(b) izjave, u daljem tekstu "izjava na računu", u slučajevima navedenim u članu 22.(1), čiji se tekst nalazi u Aneksu IV, koju izvoznik unosi na račun, dostavnicu ili bilo koji drugi komercijalni dokument koji dovoljno detaljno opisuje proizvode o kojima je riječ i tako omogućava njihovu identifikaciju.

2. Bez obzira na stav 1, proizvodi s porijeklom u smislu ovog Protokola će, u slučajevima navedenim u članu 27, koristiti povlastice ovog Sporazuma bez obaveze podnošenja bilo kojih od navedenih dokumenata.

Član 17.

Postupak za izdavanje potvrde o kretanju robe EUR.1

1. Potvrdu o kretanju robe EUR.1 izdat će carinske vlasti zemlje izvoznice na pisani zahtjev izvoznika ili, na odgovornost izvoznika, njegovog ovlaštenog predstavnika.

2. U tu svrhu, izvoznik ili njegov ovlašten predstavnik popunjava i potvrdu o kretanju robe EUR.1 i obrazac zahtjeva, čiji se uzorci nalaze u Aneksu III. Ovi obrasci popunjavaju se na jednom od jezika na kojem je sačinjen ovaj Sporazum te u skladu s odredbama domaćeg zakonodavstva zemlje izvoznice. Ako se popunjavaju rukom, treba da budu popunjeni tintom i štampanim slovima. Opis proizvoda mora biti unesen u polje rezervirano za tu svrhu, bez bilo kakvih praznih redova. Ako polje nije sasvim popunjeno, mora se povući vodoravna linija ispod zadnjeg reda opisa, te se prekriti prazan prostor.

3. Izvoznik koji podnosi zahtjev za izdavanje potvrde o kretanju robe EUR.1 bit će spreman, u svako doba, na zahtjev carinskih vlasti zemlje izvoznice, u kojoj je izdata potvrda o kretanju robe EUR.1, dati na uvid sve odgovarajuće dokumente kojima se dokazuje porijeklo odnosnih proizvoda, kao i to da su ispunjeni drugi uvjeti iz ovog Protokola.

4. Potvrdu o kretanju robe EUR.1 izdat će carinske vlasti Bosne i Hercegovine ili Turske ako se odnosni proizvodi mogu smatrati proizvodima s porijeklom iz Bosne i Hercegovine, Turske ili jedne od zemalja ili teritorija navedenih u članu 3. i 4. i ispunjavaju druge uvjete iz ovog Protokola.

5. Carinske vlasti koje izdaju potvrdu o kretanju robe EUR.1 preduzet će sve potrebne korake za provjeru porijekla proizvoda i ispunjenja drugih uvjeta iz ovog Protokola. U tu svrhu, imat će pravo zahtijevati bilo koji dokaz te obavljati bilo kakvu provjeru izvoznikovih računa ili bilo koju drugu provjeru

koju smatraju potrebnom. One će također osigurati da popunjavanje obrazaca navedenih u stavu 2. bude pravilno. Posebno će provjeravati da li je prostor rezerviran za opis proizvoda popunjen na način koji isključuje svaku mogućnost neistinitih dodataka.

6. Datum izdavanja potvrde o kretanju robe EUR.1 naznačava se u polju 11 potvrde.

7. Potvrdu o kretanju robe EUR.1 izdavat će carinske vlasti, a bit će stavljena na raspolaganje izvozniku čim se obavi ili osigura stvarni izvoz.

Član 18.

Naknadno izdavanje potvrda o kretanju robe EUR.1

1. Bez obzira na član 17.(7), potvrda o kretanju robe EUR.1 može biti izuzetno izdata nakon izvoza proizvoda na koje se ona odnosi, ako:

(a) nije bila izdata u vrijeme izvoza zbog grešaka ili nehotičnih propusta ili posebnih okolnosti; ili

(b) ako se carinskim vlastima dokaže da je potvrda o kretanju robe EUR.1 bila izdata ali pri uvozu nije bila prihvaćena zbog tehničkih razloga.

2. Za primjenu stava 1. izvoznik mora u svom zahtjevu naznačiti mjesto i datum izvoza proizvoda na koje se potvrda o kretanju robe EUR.1 odnosi, te navesti razloge svog zahtjeva.

3. Carinske vlasti mogu naknadno izdati potvrdu o kretanju robe EUR.1 tek nakon što provjerom utvrde da se podaci u izvoznikovom zahtjevu slažu s onima iz odgovarajuće evidencije.

4. Naknadno izdata potvrda o kretanju robe EUR.1 mora biti označena izrazom na engleskom jeziku: "ISSUED RETROSPECTIVELY".

5. Napomena navedena u stavu 4. unosi se u polje "Napomene" potvrde o kretanju robe EUR.1.

Član 19.

Izdavanje duplikata potvrde o kretanju robe EUR.1

1. U slučaju krađe, gubitka ili uništenja potvrde o kretanju robe EUR.1, izvoznik može podnijeti zahtjev carinskim vlastima koje su izdale potvrdu za izdavanje duplikata na osnovu izvozne dokumentacije koju one posjeduju.

2. Tako izdat duplikat mora biti označen sljedećom riječju na engleskom jeziku: "DUPLICATE".

3. Napomena navedena u stavu 2. unosi se u polje "Napomene" duplikata potvrde o kretanju robe EUR.1.

4. Duplikat, koji mora nositi datum izdavanja originala potvrde o kretanju robe EUR.1, stupit će na snagu od tog datuma.

Član 20.

Izdavanje potvrda o kretanju roba EUR.1 na osnovu prethodno izdatog ili popunjenog dokaza o porijeklu

Kad su proizvodi s porijeklom stavljani pod nadzor carinarnice u Bosni i Hercegovini ili u Turskoj, originalni dokaz o porijeklu moći će se zamijeniti jednom ili više potvrda o kretanju robe EUR.1 u svrhu slanja svih ili nekih od ovih proizvoda drugdje unutar Bosne i Hercegovine ili Turske. Zamjensku potvrdu(e) o kretanju robe EUR.1 izdat će carinarnice pod čiji su nadzor proizvodi stavljani.

Član 21.

Odvojeno knjigovodstveno iskazivanje

1. Ako nastanu značajni troškovi ili materijalne teškoće u čuvanju odvojenih zaliha materijala s porijeklom i materijala bez porijekla, koji su jednaki i međusobno zamjenjivi, carinske vlasti mogu, na pisani zahtjev zainteresiranih, dopustiti tzv. metodu "odvojenog knjigovodstvenog iskazivanja" za vođenje takvih zaliha.

2. Ova metoda mora osigurati da broj dobivenih proizvoda koji se smatraju proizvodima s porijeklom, unutar određenog referentnog perioda, bude jednak onome koji bi se dobio da su zalihe bile fizički odvojene.

3. Carinske vlasti mogu dati takvo odobrenje navedeno pod bilo kojim uvjetima, koji se smatraju potrebnim.

4. Ova metoda evidentira se i primjenjuje na osnovu općih računovodstvenih principa koji važe u zemlji u kojoj je proizvod bio proizveden.

5. Korisnik ovog pojednostavljenja može izdati, odnosno zatražiti dokaz o porijeklu, u zavisnosti od slučaja, za one količine proizvoda, koji se mogu smatrati proizvodima s porijeklom. Na zahtjev carinskih vlasti, korisnik će dati izjavu o načinu vođenja proizvoda.

6. Carinske vlasti nadzirat će upotrebu odobrenja i mogu ga povući u bilo kojem trenutku, ako ga korisnik na bilo koji način neispravno koristi ili propusti da ispuni neki od uvjeta propisanih ovim protokolom.

Član 22.

Uvjeti za popunjavanje izjave na računu

1. Izjavu na računu, kao što je navedeno u članu 16.(1)(b), može dati:

(a) ovlaštenu izvoznik u smislu značenja člana 23, ili

(b) bilo koji izvoznik za bilo koju pošiljku koja se sastoji od jednog ili više paketa koji sadrže proizvode s porijeklom, čija ukupna vrijednost ne prelazi 6.000 eura.

2. Izjava na računu može biti data ako se odnosni proizvodi mogu smatrati proizvodima porijeklom iz Bosne i Hercegovine, Turske ili jedne od zemalja ili teritorija navedenih u članu 3. i 4. i ako ispunjavaju druge uvjete iz ovog Protokola.

3. Izvoznik koji daje izjavu na računu bit će spreman, u bilo koje doba, na zahtjev carinskih vlasti zemlje izvoznice, podnijeti na uvid sve odgovarajuće dokumente kojima dokazuje porijeklo predmetnih proizvoda, kao i to da su ispunjeni ostali uvjeti iz ovog Protokola.

4. Izjavu na računu izvoznik će otkucati mašinom, otisnuti žigom ili odštampati na računu, dostavnici ili drugom komercijalnom dokumentu, izjavi čiji se tekst nalazi u Aneksu IV, koristeći jednu od jezičkih verzija navedenih u tom aneksu i u skladu s odredbama domaćeg zakonodavstva zemlje izvoznice. Ako se izjava ispisuje rukom, bit će napisana tintom štampanim slovima.

5. Izjava na računu mora nositi originalni svojeručni potpis izvoznika. Međutim, ovlaštenu izvoznik u značenju člana 23. ne mora potpisivati takve deklaracije pod uvjetom da se carinskim vlastima zemlje izvoznice pismeno obaveže da preuzima punu odgovornost za svaku izjavu na računu koja ga identificira, kao da je on sam svojeručno potpisao.

6. Izjavu na računu može popuniti izvoznik kada se proizvodi na koje se ona odnosi izvoze, ili nakon njihovog izvoza uz uvjet da se ona u zemlji uvoznici predoči ne kasnije od dvije godine nakon uvoza proizvoda na koje se odnosi.

Član 23.

Ovlaštenu izvoznik

1. Carinske vlasti zemlje izvoznice mogu ovlastiti bilo kojeg izvoznika (u daljem tekstu: ovlaštenu izvoznik), koji obavlja česte isporuke proizvoda iz ovog Sporazuma za popunjavanje izjava na računu bez obzira na vrijednost proizvoda o kojima je riječ. Izvoznik koji traži takvo ovlaštenje mora carinskim vlastima pružiti sve dokaze o porijeklu proizvoda kao i dokaze o ispunjavanju drugih uvjeta iz ovog Protokola.

2. Carinske vlasti mogu odobriti status ovlaštenog izvoznika uz bilo koje uvjete koje smatraju primjerenim.

3. Carinske vlasti odobrit će ovlaštenom izvozniku broj carinskog ovlaštenja koji se unosi u izjavu na računu.

4. Carinske vlasti nadzirat će upotrebu ovlaštenja od ovlaštenog izvoznika.

5. Carinske vlasti mogu u svako doba povući ovlaštenje. To će učiniti onda kad ovlašteni izvoznik više ne daje garancije navedene u stavu 1, ne ispunjava uvjete navedene u stavu 2. ili na neki drugi način nepravilno upotrebljava ovlaštenje.

Član 24.

Ispravnost dokaza o porijeklu

1. Dokaz o porijeklu važit će četiri mjeseca od datuma izdavanja u zemlji izvoznici, i u tom periodu mora biti podnesen carinskim vlastima zemlje uvoznice.

2. Dokazi o porijeklu, podneseni carinskim vlastima zemlje uvoznice nakon konačnog datuma za predočenje određenog u stavu 1, mogu biti prihvaćeni u svrhu primjene povlaštenog tretmana kada ti dokumenti nisu bili dostavljeni do konačnog datuma zbog izuzetnih okolnosti.

3. U ostalim slučajevima zakašnjelog predočavanja, carinske vlasti zemlje uvoznice mogu prihvatiti dokaze o porijeklu kada su proizvodi isporučeni prije pomenutog konačnog datuma.

Član 25.

Podnošenje dokaza o porijeklu

Dokazi o porijeklu bit će podneseni carinskim vlastima zemlje uvoznice u skladu s postupcima koji se primjenjuju u toj zemlji. Pomenute vlasti mogu zahtijevati prijevod dokaza o porijeklu te mogu također zahtijevati da uvoznu deklaraciju prati i izjava uvoznika o tome da proizvodi ispunjavaju uvjete potrebne za primjenu ovog Sporazuma.

Član 26.

Uvoz djelimičnih pošiljki

Kada se na zahtjev uvoznika, te pod uvjetima koje su odredile carinske vlasti zemlje uvoznice, rastavljeni ili nesastavljeni proizvodi u značenju iz Općeg pravila 2(a) Harmoniziranog sistema, koji spadaju u odjeljke XVI do XVII ili u tarifne brojeve 7308 i 9406 Harmoniziranog sistema, uvoze djelimičnim pošiljkama, carinskim vlastima se za takve proizvode podnosi samo jedan dokaz o porijeklu pri uvozu prve djelimične pošiljke.

Član 27.

Izuzeca od dokazivanja porijekla

1. Proizvodi koje privatne osobe kao male pakete šalju privatnim osobama ili koji čine dio ličnog prtljaga putnika bit će priznati kao proizvodi s porijeklom bez zahtjeva za podnošenje dokaza o porijeklu, pod uvjetom da se takvi proizvodi ne uvoze zbog trgovine, da su deklarirani kao proizvodi koji ispunjavaju uvjete iz ovog Protokola i kad nema sumnje u istinitost takve izjave. U slučaju proizvoda koji su poslani poštom, ova izjava može se dati na carinskoj deklaraciji CN22/CN23 ili na listu papira dodanom tom dokumentu.

2. Uvozi koji su povremeni i sastoje se isključivo od proizvoda za ličnu upotrebu primaoca ili putnika ili njihovih porodica neće se smatrati uvozom zbog trgovine ako je iz prirode i količine proizvoda očito da nije u pitanju nikakva trgovinska svrha.

3. Nadalje, ukupna vrijednost tih proizvoda ne smije prelaziti 500 eura u slučaju malih paketa ili 1200 eura u slučaju proizvoda koji čine dio ličnog prtljaga putnika.

Član 28.

Popratni dokumenti

Dokumenti navedeni u članu 17.(3) i 22.(3) koji se koriste u svrhu dokazivanja da se proizvodi obuhvaćeni potvrdom o

kretanju robe EUR.1 ili izjavom na računu mogu smatrati proizvodima s porijeklom iz Bosne i Hercegovine, Turske ili iz jedne od zemalja ili teritorija navedenih u članu 3. i 4. i ispunjavaju ostale uvjete iz ovog Protokola, mogu se, inter alia, sastojati od:

(a) direktnih dokaza o postupcima koje je preduzeo izvoznik ili dobavljač za dobivanje odnosno robe, sadržanih npr. u njegovim računima ili unutrašnjem knjigovodstvu;

(b) dokumenata koji dokazuju porijeklo upotrijebljenih materijala, koji se izdaju ili popunjavaju u Bosni i Hercegovini ili u Turskoj, kada se ti dokumenti koriste u skladu s domaćim zakonodavstvom;

(c) dokumenata koji dokazuju obradu ili preradu materijala u Bosni i Hercegovini ili u Turskoj, koji se izdaju ili popunjavaju u Bosni i Hercegovini ili u Turskoj, kada se ti dokumenti koriste u skladu s domaćim zakonodavstvom;

(d) potvrda o kretanju robe EUR.1 ili izjava na računu koje dokazuju porijeklo upotrijebljenih materijala, izdatih ili popunjenih u Bosni i Hercegovini ili u Turskoj u skladu s ovim protokolom, ili u jednoj od drugih zemalja navedenih u članu 3. i 4, u skladu s pravilima porijekla koji su identični pravilima u ovom Protokolu;

(e) odgovarajućih dokaza koji se odnose na obradu ili preradu izvršenu izvan Bosne i Hercegovine ili Turske primjenom člana 12, koji dokazuju da su zahtjevi iz tog člana zadovoljeni.

Član 29.

Čuvanje dokaza o porijeklu i popratnih dokumenata

1. Izvoznik koji podnosi zahtjev za izdavanje potvrde o kretanju robe EUR.1 čuvat će najmanje tri godine dokumente navedene u članu 17.(3).

2. Izvoznik koji daje izjavu na računu čuvat će najmanje tri godine kopiju te izjave na računu, kao i dokumente navedene u članu 22.(3).

3. Carinske vlasti zemlje izvoznice koje izdaju potvrdu o kretanju robe EUR.1 čuvat će najmanje tri godine obrazac zahtjeva naveden u članu 17.(2).

4. Carinske vlasti zemlje uvoznice čuvat će najmanje tri godine potvrde o kretanju robe EUR.1 i izjave na računu, koje su im podnesene.

Član 30.

Nepodudarnosti i formalne greške

1. Otkrivanje manjih nepodudarnosti između izjava u dokazu o porijeklu i onih u dokumentima podnesenim carinarnici u svrhu obavljanja formalnosti za uvoz proizvoda neće ipso facto učiniti dokaz o porijeklu nevažećim i ništavnim ako se propisno ustanovi da taj dokument zaista odgovara datim proizvodima.

2. Očite formalne greške, poput štamparskih grešaka u dokazu o porijeklu, neće biti razlog odbijanja tog dokumenta, ukoliko te greške nisu takve da izazivaju sumnje u vezi s tačnošću izjava datih u tom dokumentu.

Član 31.

Iznosi izraženi u eurima

1. Za primjenu odredbi člana 22.(1)(b) i člana 27.(3) u slučajevima kada su proizvodi fakturirani u nekoj drugoj valuti, a ne u eurima, iznose u domaćim valutama Bosne i Hercegovine i Turske i drugih zemalja ili teritorija navedenih u članu 3. i 4, koji odgovaraju iznosima izraženim u eurima, utvrdit će godišnje svaka zemlja na koju se to odnosi.

2. Pošiljka može uživati pogodnosti odredbi iz člana 22.(1)(b) ili člana 27.(3) pozivanjem na valutu u kojoj je račun ispostavljen, u skladu sa iznosom koji utvrdi zemlja na koju se to odnosi.

3. Iznosi koje treba primijeniti u bilo kojoj datoj domaćoj valuti bit će protuvrijednost u toj valuti iznosa izraženih u eurima na prvi radni dan u oktobru. Iznosi će biti dostavljeni Bosni i Hercegovini i Turskoj do 15. oktobra i primjenjivat će se od 1. januara sljedeće godine.

4. Zemlja može iznos, koji dobije prilikom preračunavanja iznosa izraženog u eurima u domaću valutu, zaokružiti prema gore ili prema dolje. Zaokruženi iznos ne smije se razlikovati od iznosa koji se dobije prilikom preračunavanja za više od 5 posto. Zemlja može zadržati i neizmijenjenu svoju domaću valutu u vrijednosti istog iznosa izraženom u eurima, ako prilikom godišnjeg usklađivanja predviđenog stavom 3. preračunata protuvrijednost tog iznosa, prije bilo kakvog zaokruživanja, rezultira povećanjem manjim od 15 posto iznosa protuvrijednosti u nacionalnoj valuti. Protuvrijednost u domaćoj valuti može ostati neizmijenjena, ako bi preračunavanje rezultiralo smanjenjem te protuvrijednosti.

5. Zajednički odbor će, na zahtjev Bosne i Hercegovine ili Turske, pregledati iznose izražene u eurima. Prilikom tog pregleda, Zajednički odbor uzet će u obzir da je poželjno očuvanje efekata predmetnih vrijednosnih ograničenja. U tu svrhu može donijeti odluku o promjeni iznosa izraženih u eurima.

GLAVA VI ORGANIZACIJA ADMINISTRATIVNE SARADNJE

Član 32.

Uzajamna pomoć

1. Carinske vlasti Bosne i Hercegovine i Turske dostavit će jedne drugima, posredstvom ovlaštenih carinskih vlasti, uzorke otisaka pečata koji se koriste u njihovim carinarnicama za izdavanje potvrda o kretanju robe EUR.1, zajedno s adresama carinskih vlasti odgovornih za provjeru tih potvrda i izjava na računu.

2. Radi osiguranja pravilne primjene ovog Protokola, Bosna i Hercegovine i Turska pomagat će jedna drugoj posredstvom nadležnih carinskih uprava u provjeri autentičnosti potvrda o kretanju robe EUR.1 ili izjava na računu te tačnosti podataka navedenih u tim dokumentima.

Član 33.

Provjera dokaza o porijeklu

1. Naknadne provjere dokaza o porijeklu obavljat će se nasumice ili kad god carinske vlasti zemlje uvoznice imaju opravdane sumnje u autentičnost takvih dokumenata, porijeklo odnosnih proizvoda ili u ispunjenje drugih uvjeta iz ovog Protokola.

2. Za potrebe provedbe odredbi iz stava 1. carinske vlasti zemlje uvoznice vratit će potvrdu o kretanju robe EUR.1 i račun, ako je bio podnesen, izjavu na računu ili kopiju tih dokumenata, carinskim vlastima zemlje izvoznice, uz navod razloga za provjeru, gdje je to potrebno. Svi pribavljeni dokumenti i podaci koji ukazuju da je podatak u potvrdi o porijeklu netačan bit će dostavljeni kao dokaz zahtjevu za provjeru.

3. Provjeru će obaviti carinske vlasti zemlje izvoznice. U tu svrhu one će imati pravo da zahtijevaju bilo koji dokaz te da obave bilo kakvu inspekciju izvoznikovih računa ili bilo koju drugu provjeru koju smatraju potrebnom.

4. Ako carinske vlasti zemlje uvoznice odluče da suspendiraju odobrenje povlaštenog tretmana odnosnim proizvodima u očekivanju rezultata provjere, uvozniku će biti ponuđeno preuzimanje robe uz sve mjere predostrožnosti koje se ocijene potrebnim.

5. Carinske vlasti koje zatraže provjeru bit će obaviještene o rezultatima te provjere što prije. Ti rezultati moraju jasno

pokazivati da li su dokumenti autentični i mogu li se odnosni proizvodi smatrati proizvodima s porijeklom iz Bosne i Hercegovine, Turske ili iz jedne od zemalja ili teritorija navedenih u članu 3. i 4. i da li ispunjavaju druge uvjete iz ovog Protokola.

6. Ako u slučajevima opravdane sumnje nema odgovora u roku od deset mjeseci od datuma zahtjeva za provjeru ili ako odgovor ne sadrži podatke dovoljne za utvrđivanje autentičnosti dokumenta o kojem je riječ ili stvarnog porijekla proizvoda, carinske vlasti koje su podnijele zahtjev će, osim u izuzetnim okolnostima, uskratiti pravo na povlašteni tretman.

Član 34.

Rješavanje sporova

Kad dođe do sporova u odnosu na postupke provjere iz člana 33, koji se ne mogu riješiti između carinskih vlasti koje su podnijele zahtjev za provjeru i carinskih vlasti zaduženih za obavljanje provjere ili kad se u njima postavlja pitanje tumačenja ovog Protokola, oni će biti upućeni Zajedničkom odboru. U svim slučajevima rješavanje sporova između uvoznika i carinskih vlasti zemlje uvoznice podlijegat će zakonodavstvu pomenute zemlje.

Član 35.

Kazne

Kazne će biti primjenjivane na bilo koju osobu koja izradi ili da izraditi dokument koji sadrži netačne podatke s ciljem pribavljanja povlaštenog tretmana za proizvode.

Član 36.

Slobodne zone

1. Bosna i Hercegovina i Turska preduzet će sve potrebne korake da osiguraju da proizvodi kojima se trguje, a obuhvaćeni su dokazom o porijeklu, te tokom transporta koriste slobodnu zonu smještenu na njihovoj teritoriji, ne budu zamijenjeni drugom robom te da ne budu podvrgnuti drugom rukovanju osim normalnih postupaka za sprečavanje njihovog propadanja.

2. Putem izuzeća od odredbi sadržanih u stavu 1, kad se proizvodi s porijeklom iz Bosne i Hercegovine ili iz Turske uvoze u slobodnu zonu i obuhvaćeni su dokazom o porijeklu, te se podvrgavaju tretmanu ili preradi, odnosno tijela izdat će novu potvrdu o kretanju EUR.1 na zahtjev izvoznika, ukoliko su tretman ili prerada u skladu s odredbama ovog Protokola.

GLAVA VII ZAVRŠNE ODREDBE

Član 37.

Roba na putu ili u skladištenju

Roba koja udovoljava odredbama Glave II i koja je, na datum stupanja na snagu ovog Protokola, na putu ili privremeno uskladištena u Bosni i Hercegovini ili u Turskoj u carinskim skladištima ili slobodnim zonama, može biti prihvaćena kao proizvodi s porijeklom, pod uvjetom da se u roku četiri mjeseca od tog datuma carinskim vlastima države uvoznice podnese dokaz o porijeklu izdan naknadno, te bilo koji dokumenti koji predstavljaju dodatne dokaze o uvjetima transporta.

Član 38.

Pododbor za carinske poslove i pitanja porijekla

Pododbor za carinske poslove i pitanja porijekla bit će ustanovljen u okviru Zajedničkog odbora sa ciljem da mu pomaže pri provedbi njegovih dužnosti te da osigura kontinuiran proces izvještavanja i konsultiranja između stručnjaka.

Bit će sačinjen od stručnjaka iz obje Strane zaduženih za pitanja koja se odnose na carinske poslove i pitanja porijekla.

Član 39.

Aneksi

Aneksi ovom Protokolu čine njegov sastavni dio.

Član 40.

Izmjene protokola

Zajednički odbor može odlučiti da izmijeni odredbe ovog Protokola.

ANEKS I

UVODNE NAPOMENE UZ LISTU U ANEKSU II

Napomena 1:

Lista donosi uvjete koje treba da ispunjavaju svi proizvodi da bi se smatrali dovoljno obrađenim ili prerađenim u smislu značenja člana 6. Protokola.

Napomena 2:

2.1 Prve dvije kolone u listi opisuju dobiveni proizvod. Prva kolona navodi broj tarifnog broja ili poglavlja iz Harmoniziranog sistema, a druga kolona daje opis robe koji se koristi u tom sistemu za taj tarifni broj ili poglavlje. Za svaki navod u prve dvije kolone dato je pravilo u koloni 3 ili 4. Kada u nekim slučajevima navodu iz prve kolone prethodi oznaka "ex", to znači da se pravila iz kolone 3 ili 4 odnose samo na dio tog tarifnog broja opisanog u koloni 2.

2.2 Kada je nekoliko tarifnih brojeva grupisano zajedno u koloni 1 ili je naveden broj poglavlja te se zbog toga u koloni 2 daje općenit opis proizvoda, susjedna pravila u koloni 3 ili 4 odnose se na sve proizvode koji su, prema Harmoniziranom sistemu, razvrstani pod tarifni broj odnosno poglavlja ili pod bilo koji od tarifnih brojeva grupisanih u koloni 1.

2.3 Kada su u listi različita pravila koja se primjenjuju na različite proizvode unutar nekog tarifnog broja, svaki uvučeni red sadrži opis tog dijela tarifnog broja obuhvaćen susjednim pravilima u koloni 3 ili 4.

2.4 Kada se za navod u prve dvije kolone daje pravilo i u koloni 3 i koloni 4, izvoznik može alternativno birati primjenu pravila bilo navedenog u koloni 3 ili onog navedenog u koloni 4. Ako u koloni 4 nije dato nikakvo pravilo u pogledu porijekla, mora se primijeniti pravilo navedeno u koloni 3.

Napomena 3:

3.1 Odredbe člana 6. Protokola u vezi s proizvodima koji su stekli status proizvoda s porijeklom, a koriste se u proizvodnji drugih proizvoda, primjenjivat će se bez obzira na to da li je taj status stečen unutar tvornice gdje se ovi proizvodi koriste ili u nekoj drugoj tvornici u Strani.

Primjer:

Motor iz tarifnog broja 8407, za koji pravilo kaže da vrijednost materijala bez porijekla koji mogu biti ugrađeni ne smije prelaziti 40 posto tvorničke cijene, izrađen je od "drugog legiranog čelika grubo oblikovanog kovanjem" iz tarifnog broja ex 7224.

Ako je to kovanje obavljeno u Strani na ingotu bez porijekla, on je već stekao porijeklo na osnovu pravila za tarifni broj ex 7224 u listi. Kovani materijal može se tada računati kao materijal s porijeklom u obračunu vrijednosti motora bez obzira na to da li je on proizveden u istoj ili drugoj tvornici u Strani. Vrijednost ingota bez porijekla time se ne uzima u obzir kod zbrajanja vrijednosti upotrijebljenih materijala bez porijekla.

3.2 Pravilo iz liste predstavlja minimalnu količinu potrebne obrade ili prerade, pa se preduzimanjem većeg stepena obrade ili prerade također stiče status proizvoda s porijeklom; i obratno, obavljanjem manjeg stepena obrade ili prerade ne može se steći status proizvoda s porijeklom. Tako da je, ako pravilo predviđa da se na određenom nivou proizvodnje može koristiti materijal bez porijekla, korištenje takvog materijala u

ranijoj fazi izrade dopušteno, dok korištenje tog materijala u kasnijoj fazi izrade nije dopušteno.

3.3 Ne dovodeći u pitanje Napomenu 3.2, kada se u pravilu upotrebljava izraz "Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja", tada materijali iz bilo kojeg tarifnog (ih) broja(eva) (uključujući materijale istog opisa i tarifnog broja kao i proizvod) mogu biti upotrijebljeni, ali uz bilo koja specifična ograničenja koja također mogu biti sadržana u pravilu.

Međutim, pojam "Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, uključujući druge materijale iz tarifnog broja ..." ili "Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, uključujući druge materijale iz istog tarifnog broja kao i proizvod", znači da se mogu upotrebljavati materijali iz bilo kojeg tarifnog (ih) broja(eva), osim onih istog opisa kao proizvod, kao što je navedeno u koloni 2 u listi.

3.4 Kad pravilo iz liste navodi da se proizvod može izradivati od više od jednog materijala, to znači da se može koristiti bilo koji materijal ili materijali. To ne zahtijeva da svi moraju biti korišteni.

Primjer:

Pravilo za tkanine iz tarifnih brojeva 5208 do 5212 određuje da se mogu koristiti prirodna vlakna te da se, između ostalih materijala, mogu koristiti i hemijski materijali. Ovo ne znači da se moraju koristiti i jedni i drugi; mogu se koristiti jedni ili drugi ili i jedni i drugi.

3.5 Kad pravilo iz liste navodi da proizvod mora biti izrađen od određenog materijala, taj uvjet očito ne sprečava upotrebu drugih materijala koji, zbog svoje unutrašnje prirode, ne mogu zadovoljiti to pravilo. (Vidi također donju napomenu 6.2 u vezi s tekstilom).

Primjer:

Pravilo za gotovu hranu iz tarifnog broja 1904, koje konkretno isključuje upotrebu žitarica i njihovih preradevina, ne sprečava upotrebu mineralnih soli, hemikalija i drugih dodataka koji nisu proizvedeni od žitarica.

Međutim, ovo se ne primjenjuje na proizvode koji se, iako ne mogu biti izrađeni od konkretnog materijala navedenog u listi, mogu proizvesti od materijala iste prirode u ranijoj fazi proizvodnje.

Primjer:

U slučaju odjevnog predmeta iz ex Poglavlja 62, izrađenog od netkanih materijala, ukoliko je za tu klasu proizvoda dozvoljeno korištenje samo pređe bez porijekla, nije moguće započeti s netkanom tkaninom - čak i ako se netkane tkanine inače ne mogu izradivati od pređe. U takvim slučajevima, početni materijal bi normalno bio u fazi koja prethodi pređi - a to je stanje vlakana.

3.6 Kada se u pravilu iz liste navode dva procenta maksimalne vrijednosti materijala bez porijekla koji se mogu koristiti, tada se ti procenti ne mogu zbrajati. Drugim riječima, maksimalna vrijednost svih korištenih materijala bez porijekla nikada ne smije preći najviši navedeni procenat. Nadalje, pojedinačni procenti ne smiju se preći u odnosu na konkretne materijale na koje se primjenjuju.

Napomena 4:

4.1 Pojam "prirodna vlakna" koristi se u listi za vlakna koja nisu vještačka ili sintetička. Ograničen je na faze prije pređenja, uključujući i otpad te, osim ukoliko nije određeno drukčije, uključuje nepredena vlakna koja nisu grebena, češljana ili na drugi način prerađena.

4.2 Pojam "prirodna vlakna" uključuje konjsku dlaku iz tarifnog broja 0503, svilu iz tarifnog broja 5002 i 5003, kao i vunena vlakna i finu ili grubu životinjsku dlaku iz tarifnih

brojeva 5101 do 5105, pamučna vlakna iz tarifnih brojeva 5201 do 5203 i druga biljna vlakna iz tarifnih brojeva 5301 do 5305.

4.3 Pojmovi "tekstilna pulpa", "hemijski materijali" i "materijali za izradu papira" koriste se u listi za opis materijala koji nisu razvrstani u poglavljima 50 do 63, a mogu se koristiti za izradu vještačkih, sintetičkih ili papirnih vlakana ili pređe.

4.4 Pojam "proizvedena sortirana vlakna" koristi se u listi za sintetičku ili vještačku kudjelju, sortirana vlakna ili otpad iz tarifnih brojeva 5501 do 5507.

Napomena 5:

5.1 Kada se za određeni proizvod iz liste upućuje na ovu napomenu, uvjeti navedeni u koloni 3 neće se primjenjivati na bilo koje osnovne tekstilne materijale korištene za izradu ovog proizvoda i koji zajedno predstavljaju 10 posto ili manje od ukupne težine svih upotrijebljenih osnovnih tekstilnih materijala. (Vidi također napomene 5.3 i 5.4).

5.2 Međutim, tolerancija navedena u Napomeni 5.1 može se primijeniti samo na mješovite proizvode izradene od dva ili više osnovnih tekstilnih materijala.

Osnovni tekstilni materijali su:

- svila,
- vuna,
- gruba životinjska dlaka,
- fina životinjska dlaka,
- konjska dlaka,
- pamuk,
- materijali za izradu papira i papir,
- lan,
- prirodna konoplja,
- juta i druga tekstilna vlakna od drvenog lika,
- sisal i druga tekstilna vlakna iz roda agava,
- kokos, abaka, rami i druga biljna tekstilna vlakna,
- sintetički proizvedeni filamenti,
- vještački proizvedeni filamenti,
- provodljivi filamenti,
- sintetička proizvedena sortirana vlakna od polipropilena,
- sintetička proizvedena sortirana vlakna od poliestera,
- sintetička proizvedena sortirana vlakna od poliamida,
- sintetička proizvedena sortirana vlakna od poliakrilonitrila,
- sintetička proizvedena sortirana vlakna od poliimida,
- sintetička proizvedena sortirana vlakna od politetrafluoroetilena,
- sintetička proizvedena sortirana vlakna od polifenilensulfida,
- sintetička proizvedena sortirana vlakna od polivinilhlorida,
- druga sintetička proizvedena sortirana vlakna,
- vještačka proizvedena sortirana vlakna od viskoze,
- druga vještačka proizvedena sortirana vlakna,
- poliuretanska pređa segmentirana s fleksibilnim segmentima od polietera, upletena ili neupletena,
- poliuretanska pređa segmentirana s fleksibilnim segmentima od poliestera, upletena ili neupletena,
- proizvodi iz tarifnog broja 5605 (metalizirana pređa) koji uključuju traku koja se sastoji od jezgre od aluminijske folije ili od jezgre od plastične folije sa slojem aluminijskog praha ili bez njega, debljine do 5 mm, spojenoj u sendvič pomoću prozirnog ili bojenog ljepila između dva sloja plastične folije,
- drugi proizvodi iz tarifnog broja 5605.

Primjer:

Pređa iz tarifnog broja 5205, izradeno od pamučnih vlakana iz tarifnog broja 5203 i sintetičkih sortiranih vlakana iz tarifnog broja 5506, je miješana pređa. Stoga, sintetička

sortirana vlakna bez porijekla koja ne zadovoljavaju pravila o porijeklu (koja zahtijevaju proizvodnju od hemijskih materijala ili tekstilne pulpe) mogu biti korištena, pod uvjetom da njihova ukupna težina ne prelazi 10 posto težine pređe.

Primjer:

Vunena tkanina iz tarifnog broja 5112, izradena od vunene pređe iz tarifnog broja 5107 i sintetičkih sortiranih vlakana iz tarifnog broja 5509, mješovita je tkanina. Stoga, sintetička pređa koja ne zadovoljava pravila o porijeklu (koja zahtijevaju proizvodnju od hemijskih materijala ili tekstilne pulpe), ili vunena pređa koja ne zadovoljava pravila o porijeklu (koja zahtijevaju proizvodnju od prirodnih vlakana, negrebenanih ili nečešljanih ili drukčije pripremljenih za pređenje), ili njihova kombinacija, može biti korištena, pod uvjetom da njihova ukupna težina ne prelazi 10 posto težine tkanine.

Primjer:

Čupava tekstilna tkanina iz tarifnog broja 5802, izradena od pamučne pređe iz tarifnog broja 5205 i pamučne tkanine iz tarifnog broja 5210, miješana je proizvod samo ako je pamučna tkanina i sama miješana tkanina izradena od pređe razvrstane u dva različita tarifna broja, ili ako su korištena pamučne pređe i same mješavine.

Primjer:

Ako je odnosna čupava tekstilna tkanina bila izradena od pamučne pređe iz tarifnog broja 5205 i sintetičke tkanine iz tarifnog broja 5407, onda su korištene pređe očito dva zasebna osnovna tekstilna materijala, pa je čupava tekstilna tkanina u skladu s tim miješani proizvod.

5.3 U slučaju proizvoda koji uključuju "poliuretanska pređa segmentirana s fleksibilnim segmentima od polietera, upleteno ili neupleteno", tolerancija za tu pređu je 20 posto.

5.4 U slučaju proizvoda koji uključuju "traku koja se sastoji od jezgra od aluminijske folije ili od jezgra od plastične folije sa slojem aluminijskog praha ili bez njega, debljine do 5 mm, spojenoj u sendvič pomoću prozirnog ili bojenog ljepila između dva sloja plastične folije", tolerancija za tu traku iznosi 30 posto.

Napomena 6:

6.1 Kada se u listi upućuje na ovu napomenu, tekstilni materijali (uz izuzetak podstava i međupodstava), koji ne zadovoljavaju pravilo utvrđeno u koloni 3 liste za izradeni odnosno proizvod, mogu se koristiti, pod uvjetom da su razvrstani u tarifni broj različit od broja proizvoda te da njihova vrijednost ne pređe 8 posto tvorničke cijene proizvoda.

6.2 Ne dovodeći u pitanje Napomenu 6.3, materijali koji nisu razvrstani u Poglavljima 50 do 63 mogu se slobodno koristiti u proizvodnji tekstilnih proizvoda, bilo da oni sadrže tekstil ili ne.

Primjer:

Ako pravilo iz liste propisuje da se za određeni tekstilni proizvod (poput pantalona) mora koristiti pređa, to ne sprečava korištenje metalnih proizvoda poput dugmadi, jer dugmad nisu razvrstana u Poglavljima 50 do 63. Iz istog razloga to ne sprečava ni korištenje patentnih zatvarača, iako patentni zatvarači normalno sadrže tekstil.

6.3 Kada se primjenjuje pravilo o procentu, vrijednost materijala koji nisu razvrstani u Poglavljima 50 do 63 mora se uzeti u obzir kod izračunavanja vrijednosti uključenih materijala bez porijekla.

Napomena 7:

7.1 Za potrebe tarifnih brojeva ex 2707, 2713 do 2715, ex 2901, ex 2902 i ex 3403, "specifični postupci" su sljedeći:

(a) vakuumska destilacija;

(b) redestilacija vrlo temeljitim postupkom frakcioniranja;

- (c) krekovanje;
(d) popravljnje;
(e) ekstrakcija pomoću selektivnih otapala;
(f) postupak koji obuhvata sve sljedeće aktivnosti: preradu koncentriranom sumpornom kiselinom, otopinom sumpornog trioksida u sumpornoj kiselini ili sumpornim anhidridom; neutralizaciju alkalnim agensima; dekolorizaciju i purifikaciju prirodno aktivnom zemljom, aktiviranom zemljom, aktiviranim ugljem ili boksitom;
(g) polimerizacija;
(h) alkilacija;
(i) izomerizacija.
- 7.2 Za potrebe tarifnih brojeva 2710, 2711 i 2712, "specifični postupci" su sljedeći:
(a) vakuumska destilacija;
(b) redestilacija vrlo temeljitim postupkom frakcioniranja;
(c) krekovanje;
(d) popravljnje;
(e) ekstrakcija pomoću selektivnih otapala;
(f) postupak koji obuhvata sve sljedeće aktivnosti: preradu koncentriranom sumpornom kiselinom, otopinom sumpornog trioksida u sumpornoj kiselini ili sumpornim anhidridom; neutralizaciju alkalnim agensima; dekolorizaciju i purifikaciju prirodno aktivnom zemljom, aktiviranom zemljom, aktiviranim ugljem ili boksitom;
(g) polimerizacija;
(h) alkilacija;
(ij) izomerizacija;
(k) samo u odnosu na teška ulja iz tarifnog broja ex 2710, odsumporavanje vodonikom koje rezultira smanjenjem od

najmanje 85 posto sadržaja sumpora u prerađivanim proizvodima (ASTM D 1266-59 T metoda);

(l) samo u odnosu na proizvode iz tarifnog broja 2710, deparafinacija nekim drugim procesom osim filtriranja;

(m) samo u odnosu na teška ulja iz tarifnog broja ex 2710, tretman vodonikom pod pritiskom većim od 20 bara i temperaturom većom od 250° C, uz upotrebu katalizatora, u neku drugu svrhu nego što je odsumporavanje, kada vodonik tvori aktivni element u hemijskoj reakciji. Dalji tretman vodonikom ulja za podmazivanje iz tarifnog broja ex 2710 (npr. hidrofinskiiranje ili dekolorizacija) radi poboljšanja boje ili stabilnosti ne smatra se specifičnim procesom;

(n) samo u odnosu na lož-ulja iz tarifnog broja ex 2710, atmosferska destilacija, pod uvjetom da se manje od 30 posto tih proizvoda - po zapremini, uključujući i gubitke - destilira na 300° C pomoću metode ASTM D 86;

(o) samo u pogledu drugih teških ulja osim plinskih i lož-ulja iz tarifnog broja ex 2710, tretman pomoću visokofrekventnog električnog pražnjenja bez iskenja.

(p) samo u slučaju sirovih proizvoda (osim vazelina, ozokerita, voska od lignita ili treseta, parafinskog voska koji sadrže po masi manje od 0,75 posto ulja) iz tarifnog broja ex 2712, uklanjanje ulja frakcionom kristalizacijom.

7.3 Za potrebe tarifnih brojeva ex 2707, 2713 do 2715, ex 2901, ex 2902 i ex 3403, jednostavne operacije kao što su: čišćenje, pretakanje, desalinizacija, odvajanje vode, filtriranje, bojenje, obilježavanje, dobivanje sadržaja sumpora usljed miješanja proizvoda s različitim sadržajima sumpora ili bilo koja kombinacija ovih operacija ili slične operacije ne daju porijeklo.

ANEKS II

LISTA PRERADA ILI OBRADA KOJE JE POTREBNO

OBAVITI NA MATERIJALIMA BEZ PORIJEKLA KAKO BI PRERAĐENI PROIZVOD STEKAO STATUS PROIZVODA S PORIJEKLOM

Svi proizvodi navedeni u listi ne moraju biti obuhvaćeni ovim sporazumom. Iz tog razloga neophodno je konsultirati ostale dijelove ovog Sporazuma.

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Obrada ili prerada obavljena na materijalima bez porijekla koja daje status proizvoda s porijeklom	
(1)	(2)	(3)	(4)
Poglavlje 1	Žive životinje	Sve životinje iz Poglavlja 1 bit će cjelovito dobivene	
Poglavlje 2	Meso i drugi jestivi klanični proizvodi	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali iz Poglavlja 1 i 2 cjelovito dobiveni	
Poglavlje 3	Ribe, ljuskari, mekušci i ostali vodeni beskičmenjaci	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali iz Poglavlja 3 cjelovito dobiveni	
ex Poglavlje 4 0403	Mliječni proizvodi; ptičja jaja; prirodni med; jestivi proizvodi životinjskog porijekla, nespomenuti i neobuhvaćeni na drugom mjestu, osim: Mlačenica, kiselo mlijeko i pavlaka, jogurt, kefir i ostalo fermentirano ili zakiseljeno mlijeko i pavlaka, koncentrirani ili nekoncentrirani s dodanim ili bez dodanog šećera ili drugih sredstava za zaslađivanje ili aromama ili s dodanim ili bez dodanog voća, orašastog voća ili kaka	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali iz Poglavlja 4 cjelovito dobiveni Proizvodnja u kojoj: - su svi upotrijebljeni materijali iz Poglavlja 4 cjelovito dobiveni, - je sav upotrijebljeni voćni sok (osim onog od ananasa, limuna i limeta ili grejpa) iz tarifnog broja 2009 s porijeklom, - vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 17 ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica	
ex Poglavlje 5 ex 0502	Proizvodi životinjskog porijekla, koji nisu spomenuti ni uključeni na drugom mjestu, osim: Čekinje i dlake domaćih ili divljih svinja, prerađene	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali upotrijebljeni iz Poglavlja 5 cjelovito dobiveni Čišćenje, dezinfekcija, sortiranje i ispravljanje čekinja i dlaka	
Poglavlje 6	Živo drveće i druge biljke; lukovice, korijenje i slično; rezano cvijeće i ukrasno lišće	Proizvodnja u kojoj: - su svi upotrijebljeni materijali u Poglavlju 6 cjelovito dobiveni, i	

		- vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica	
Poglavlje 7	Jestivo povrće i određeno korjenje i gomolji	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali iz Poglavlja 7 cjelovito dobiveni	
Poglavlje 8	Jestivo i orašasto voće; kore agruma ili dinja i lubenica	Proizvodnja u kojoj: - sve upotrijebljeno voće i orašasto voće cjelovito dobiveno; - vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 17 ne prelazi 30% vrijednosti cijene proizvoda fco tvornica	
ex Poglavlje 9	Kahva, čaj, maté-čaj i začini, osim:	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali iz Poglavlja 9 cjelovito dobiveni	
0901	Kahva, pržena ili nepržena sa ili bez kofeina; kahvine ljuske i opne; zamjene kahve koje sadrže kahvu bilo u kom procentu	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja	
0902	Čaj, aromatizirani ili nearomatizirani	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja	
ex 0910	Mješavine začina	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja	
Poglavlje 10	Žitarice	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali iz Poglavlja 10 cjelovito dobiveni	
ex Poglavlje 11	Proizvodi mlinске industrije; slad; skrob; inulin; pšenični gluten; osim:	Proizvodnja u kojoj su sve upotrijebljene žitarice, jestivo povrće, korijeni i gomolji iz tarifnog broja 0714 ili voće cjelovito dobiveni	
ex 1106	Brašno, krupica i brašno od osušenog, ljuštenog mahunastog povrća iz tarifnog broja 0713	Sušenje i mljevenje mahunastog povrća iz tarifnog broja 0708	
Poglavlje 12	Uljano sjemenje i plodovi; razno zrnevlje, sjeme i plodovi; industrijsko i ljekovito bilje; slama i glomazna stočna hrana	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali iz Poglavlja 12 cjelovito dobiveni	
1301	Šelak; prirodne gume, smole, gume-smole i uljane smole (npr. balzami)	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 1301 ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica	
1302	Biljni sokovi i ekstrakti; pektinske tvari, pektinati i pektati; agar-agar i ostale sluzi i zgušnjivači, modificirani ili nemodificirani, dobiveni od biljnih proizvoda: - Sluzi i zgušnjivači, modificirani, dobiveni iz biljnih proizvoda - Ostalo	Proizvodnja od nemodificiranih sluzi i zgušnjivača Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica	
Poglavlje 14	Biljni materijali za pletarstvo; biljni proizvodi nespomenuti i neobuhvaćeni na drugom mjestu	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali iz Poglavlja 14 cjelovito dobiveni	
ex Poglavlje 15	Masti i ulja životinjskog ili biljnog porijekla te proizvodi njihovog razlaganja; prerađene jestive masti; životinjski ili biljni voskovi; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
1501	Svinjska mast (uključujući salo) i mast peradi, osim onih iz tarifnog broja 0209 ili 1503: - Mast iz kostiju ili otpadaka - Ostalo	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim onih iz tarifnih brojeva 0203, 0206 ili 0207 ili od kostiju iz tarifnog broja 0506 Proizvodnja od mesa ili jestivih otpadaka svinjskog porijekla iz tarifnog broja 0203 ili 0206, ili od mesa i jestivih otpadaka peradi iz tarifnog broja 0207	
1502	Masti od goveda, ovaca ili koza, osim onih iz tarifnog broja 1503 - Masti iz kostiju ili otpadaka - Ostalo	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim onih iz tarifnog broja 0201, 0202, 0204 ili 0206 ili od kostiju iz tarifnog broja 0506 Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali iz Poglavlja 2 cjelovito dobiveni	
1504	Masti i ulja i njihove frakcije, od riba ili morskih sisara, rafinirani ili nerafinirani, ali hemijski nemodificirani: - Čvrste frakcije - Ostalo	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, uključujući druge materijale iz tarifnog broja 1504 Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali iz Poglavlja 2 i 3 cjelovito dobiveni	
ex 1505	Rafinirani lanolin	Proizvodnja od sirove masti od vune iz tarifnog broja 1505	
1506	Ostale životinjske masti i ulja i njihove frakcije, rafinirani ili nerafinirani, ali hemijski nemodificirani:		

1507 do 1515	<p>- Čvrste frakcije</p> <p>- Ostalo</p> <p>Biljna ulja i njihove frakcije: - Sojino ulje, ulje od kikirikija, palmino ulje, ulje od kokosovog oraha (kopre), ulje od palmine jezgre, "babassu" ulje, tungovo ulje, oitikina ulje, vosak od mirike i japanski vosak, frakcije jojoba ulja i ulja za tehničku ili industrijsku primjenu osim onih za proizvodnju od prehrambenih proizvoda za ljudsku ishranu</p> <p>- Čvrste frakcije, osim onih od ulja jojobe</p> <p>- Ostalo</p>	<p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, uključujući ostale materijale iz tarifnog broja 1506</p> <p>Proizvodnja u kojoj svi upotrijebljeni materijali iz Poglavlja 2 cjelovito dobiveni</p> <p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda</p> <p>Proizvodnja od drugih materijala iz tarifnih brojeva 1507 do 1515</p> <p>Proizvodnja u kojoj su sve upotrijebljene biljne tvari cjelovito dobivene</p> <p>Proizvodnja u kojoj: - su svi upotrijebljeni materijali iz Poglavlja 2 cjelovito dobiveni, i - su sve upotrijebljene biljne tvari cjelovito dobivene. Međutim, materijali iz tarifnih brojeva 1507, 1508, 1511 i 1513 mogu biti upotrijebljeni</p>	
1516	<p>Masti ili ulja životinjskog ili biljnog porijekla i njihove frakcije, djelimično ili potpuno hidrogenizirani, interesterificirani, reesterificirani ili elaidinizirani, bez obzira jesu li rafinirani ili nerafinirani, ali dalje nepripremljeni</p>	<p>Proizvodnja u kojoj: - su svi upotrijebljeni materijali iz Poglavlja 2 cjelovito dobiveni, i - su sve upotrijebljene biljne tvari cjelovito dobivene. Međutim, materijali iz tarifnih brojeva 1507, 1508, 1511 i 1513 mogu biti upotrijebljeni</p>	
1517	<p>Margarin, jestive mješavine ili preparati masti ili ulja životinjskog ili biljnog porijekla ili od frakcija različitih masti ili ulja iz ovog Poglavlja, osim jestivih masti ili ulja i njihovih frakcija iz tarifnog broja 1516</p>	<p>Proizvodnja u kojoj: - su svi upotrijebljeni materijali iz Poglavlja 2 i 4 cjelovito dobiveni, i - su sve upotrijebljene biljne tvari cjelovito dobivene. Međutim, materijali iz tarifnih brojeva 1507, 1508, 1511 i 1513 mogu biti upotrijebljeni</p>	
Poglavlje 16	<p>Preradevine od mesa, riba, ljuskavaca, mekušaca ili drugih vodenih beskičmenjaka</p>	<p>Proizvodnja: - od životinja iz Poglavlja 1, i/ili - u kojoj su svi upotrijebljeni materijali iz Poglavlja 3 cjelovito dobiveni</p>	
ex Poglavlje 17	<p>Šećer i proizvodi od šećera; osim:</p>	<p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda</p> <p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 17 ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica</p>	
ex 1701	<p>Šećer od šećerne trske i šećerne repe i hemijski čista saharoza, u čvrstom stanju, koji sadrži tvari za aromatizaciju ili bojenje</p>	<p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja uključujući druge materijale iz tarifnog broja 1702</p> <p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 17 ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Proizvodnja u kojoj svi upotrijebljeni materijali imaju porijeklo</p> <p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 17 ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica</p>	
1702	<p>Ostali šećeri, uključujući hemijski čistu laktozu, maltozu, glukozu i fruktozu, u čvrstom stanju, šećerni sirupi bez dodanih sredstava za aromatizaciju ili za bojenje; vještački med, miješan ili ne s prirodnim medom; karamel:</p> <p>- Hemijski čista maltoza i fruktoza</p> <p>- Ostali šećeri u čvrstom stanju, koji sadrže tvari za aromatiziranje ili bojenje</p> <p>- Ostalo</p>	<p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 17 ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica</p>	
ex 1703	<p>Melase dobivene pri ekstrakciji ili rafiniranju šećera, koje sadrže tvari za aromatizaciju ili bojenje</p>	<p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 17 ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica</p>	
1704	<p>Proizvodi od šećera (uključujući bijelu čokoladu), bez kaka</p>	<p>Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 17 ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica</p>	
Poglavlje 18	<p>Kakao i proizvodi od kaka</p>	<p>Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 17 ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica</p>	
1901	<p>Sladni ekstrakt; prehrambeni proizvodi od brašna, prekrupe, krupice, skroba ili sladnog ekstrakta, koji ne sadrže kakao ili sadrže manje od 40% po masi računato na potpuno odmašćenu osnovu, nespomenuti i neobuhvaćeni na drugom mjestu; prehrambeni proizvodi od robe iz tarifnog broja 0401 do 0404, koji ne sadrže kakao ili sadrže manje od 5% po masi računato na potpuno odmašćenu osnovu, nespomenuti ili neobuhvaćeni na drugom mjestu:</p>		

1902	<p>- Sladni ekstrakt - Ostalo</p> <p>Tjestenina, kuhana ili nekuhana ili punjena (mesom ili drugim materijama) ili drukčije pripremljena, kao što su špageti, makaroni, rezanci, lasanje, njoki, ravioli, kaneloni, "couscous" (kuskus), pripremljeni ili nepripremljeni:</p> <p>- Koji sadrže 20% ili manje mesa, mesnih proizvoda, ribe, ljuskavaca, mekušaca</p> <p>- Koji sadrže više od 20% mesa, mesnih proizvoda, ribe, ljuskavaca ili mekušaca</p>	<p>Izrada od žitarica iz Poglavlja 10</p> <p>Proizvodnja:</p> <p>- od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i</p> <p>- u kojoj vrijednost upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 17 ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Proizvodnja u kojoj su sve upotrijebljene žitarice i njihovi derivati (osim tvrdog žita i njihovih derivata) cjelovito dobiveni</p> <p>Proizvodnja u kojoj:</p> <p>- su sve upotrijebljene žitarice i njihovi derivati (osim tvrdog žita i njihovih derivata) cjelovito dobiveni;</p> <p>- svi upotrijebljeni materijali iz Poglavlja 2 i 3 cjelovito dobiveni</p> <p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja osim od krompirovog skroba iz tarifnog broja 1108</p> <p>Proizvodnja:</p> <p>- od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim onih iz tarifnog broja 1806,</p> <p>- u kojoj su sve upotrijebljene žitarice i brašno (osim pšenice durum i njenih derivata i kukuruza Zea indurata) cjelovito dobiveni, i</p> <p>- u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 17 ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim onih iz Poglavlja 11</p>
1903	<p>Tapioka i zamjene tapioke pripremljeni od skroba, u obliku pahuljica, zrnaca, kuglica ili u sličnim oblicima</p>	<p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja osim od krompirovog skroba iz tarifnog broja 1108</p>
1904	<p>Prehrambeni proizvodi dobiveni bubenjem ili prženjem žitarica ili proizvoda od žitarica (npr. kukuruzne pahuljice); žitarice (osim kukuruza) u zrnju, ili pahuljicama ili drukčije pripremljene (osim brašna, prekrupe i griza), prethodno kuhane, ili drukčije pripremljene, nespomenute ili neobuhvaćene na drugom mjestu</p>	<p>Proizvodnja:</p> <p>- od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim onih iz tarifnog broja 1806,</p> <p>- u kojoj su sve upotrijebljene žitarice i brašno (osim pšenice durum i njenih derivata i kukuruza Zea indurata) cjelovito dobiveni, i</p> <p>- u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 17 ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica</p>
1905	<p>Kruh, peciva, kolači, biskviti i ostali pekarski proizvodi s dodatkom kakaa ili bez dodatka kakaa; hostije, kapsule za farmaceutske proizvode, oblatne, rižin papir i slični proizvodi</p>	<p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim onih iz Poglavlja 11</p>
ex Poglavlje 20	<p>Proizvodi od povrća, voća, orašastog voća ili ostalih dijelova biljaka, osim:</p>	<p>Proizvodnja u kojoj je sve voće, orašasto voće i povrće cjelovito dobiveno</p>
ex 2001	<p>Jam, slatki krompir i slični jestivi dijelovi povrća koji sadrže 5% ili više skroba, pripremljeni ili konzervirani u sirćetu ili sirćetnoj kiselini</p>	<p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda</p>
ex 2004 i ex 2005	<p>Krompir u obliku brašna, griza ili pahuljica, pripremljeni ili konzervirani na drugi način osim u sirćetu ili sirćetnoj kiselini</p>	<p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda</p>
2006	<p>Povrće, voće, orasi, kore od voća i drugi dijelovi biljaka, konzervirani šećerom (osušeno, preliveno ili kristalizirano)</p>	<p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 17 ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica</p>
2007	<p>Džemovi, voćni želei, marmelade, pirei i paste od voća i od orašastog voća dobiveni kuhanjem, s dodanim ili bez dodanog šećera ili drugim sredstvima za zaslađivanje</p>	<p>Proizvodnja:</p> <p>- od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i</p> <p>- u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 17 ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica</p>
ex 2008	<p>- Orašasto voće, bez dodatka šećera ili alkohola</p> <p>- Maslac od kikirikija; mješavine na bazi žitarica; palminog jezgra; kukuruz</p> <p>- Ostalo, osim voća i orašastog voća, ukuhano drukčije nego na pari ili vodi, bez dodatka šećera, zamrznuto</p>	<p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svog upotrijebljenog orašastog voća i uljatog sjemena s porjeklom iz tarifnih brojeva 0801, 0802 i 1202 do 1207 prelazi 60% cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda</p> <p>Proizvodnja:</p> <p>- od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i</p> <p>- u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 17 ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica</p>
2009	<p>Voćni sokovi (uključujući mošt od grožđa) i sokovi od povrća, nefermentirani i bez dodanog alkohola, s dodanim ili bez dodanog šećera ili drugim sredstvima za zaslađivanje</p>	<p>Proizvodnja:</p> <p>- od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i</p> <p>- u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 17 ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica</p>
ex Poglavlje 21	<p>Razni prehrambeni proizvodi, osim:</p>	<p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda</p>
2101	<p>Ekstrakti, esencije i koncentri kahve, čaja ili maté čaja i dodaci na bazi ovih proizvoda ili</p>	<p>Proizvodnja:</p> <p>- od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim</p>

2103	na bazi kahve, čaja ili maté čaja; pržena cikorija i druge pržene zamjene kahve, i njihovi ekstrakti, esencije i koncentracije Sosovi i preparati za sosove; miješani začini i miješana začinska sredstva; brašno i griz od gorušice i pripremljena gorušica (senf): - Sosovi i preparati za sosove; miješani začini i miješana začinska sredstva	broja proizvoda, i - u kojoj je sva upotrijebljena cikorija cjelovito dobivena	
ex 2104	- Brašno i krupica od gorušice i pripremljena gorušica Supe i čorbe i dodaci za te proizvode	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, smije se upotrijebiti brašno od gorušice ili pripremljena gorušica (senf) Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim od prerađenog ili konzerviranog povrća iz tarifnih brojeva 2002 do 2005	
2106	Prehrambeni proizvodi nespomenuti ili neobuhvaćeni na drugom mjestu	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 17 ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica	
ex Poglavlje 22	Pića, alkoholi i sirće; osim:	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda - u kojoj je sve upotrijebljeno grožđe i bilo koji materijali dobiveni iz grožđa cjelovito dobiveno	
2202	Voda, uključujući mineralnu vodu i gaziranu vodu, s dodanim šećerom ili drugim sredstvima za zaslađivanje ili aromama, i ostala bezalkoholna pića, koji ne sadrže sokove od voća ili povrća iz tarifnog broja 2009	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 17 ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica, i - u kojoj su svi upotrijebljeni voćni sokovi (osim soka od ananasa, limete ili grejpa) s porijeklom	
2207	Nedenaturisani etilalkohol alkoholne jačine 80% volumena ili jači; etilalkohol i ostali alkoholi, denaturisani, bilo koje jačine	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim iz tarifnog broja 2207 ili 2208, i - u kojoj je sve upotrijebljeno grožđe ili materijali dobiveni od grožđa cjelovito dobiveni ili, ako su svi drugi upotrijebljeni materijali već s porijeklom, arrack može biti upotrijebljen do 5% ukupnog volumena	
2208	Nedenaturisani etilalkohol, alkoholne jačine manje od 80% volumena; rakije, likeri i ostala alkoholna pića	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim iz tarifnog broja 2207 ili 2208, i - u kojoj je sve upotrijebljeno grožđe ili materijali dobiveni od grožđa cjelovito dobiveni ili, ako su svi drugi upotrijebljeni materijali već s porijeklom, arrack može biti upotrijebljen do 5% ukupnog volumena	
ex Poglavlje 23	Ostaci i otpaci prehrambene industrije; pripremljena životinjska hrana, osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
ex 2301	Kitovo brašno; brašno, griz, pelete od ribe ili od ljuskara, mekušaca ili ostalih vodenih beskičmenjaka, neprikladni za ljudsku ishranu	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali iz Poglavlja 2 i 3 cjelovito dobiveni	
ex 2303	Ostaci od proizvodnje skroba iz kukuruza (izuzevši koncentrirane tečnosti za namakanje), što sadrže u suhoj tvari više od 40% proteina	Proizvodnja u kojoj je sav upotrijebljen kukuruz cjelovito dobiven	
ex 2306	Uljane pogače i ostali kruti ostaci dobiveni pri ekstrakciji maslinovog ulja, koji sadrže više od 3% maslinovog ulja	Proizvodnja u kojoj su sve upotrijebljene masline cjelovito dobivene	
2309	Proizvodi koji se upotrebljavaju za ishranu životinja	Proizvodnja u kojoj: - su sve upotrijebljene žitarice, šećer ili melase, meso ili mlijeko s porijeklom, i - svi upotrijebljeni materijali iz Poglavlja 3 cjelovito dobiveni	
ex Poglavlje 24	Duhan i prerađene zamjene duhana; osim:	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali iz Poglavlja 24 cjelovito dobiveni	
2402	Cigare, cigarilos i cigarete od duhana ili zamjena duhana	Proizvodnja u kojoj je najmanje 70% težine upotrijebljenog neprerađenog duhana ili otpadaka duhana iz tarifnog broja 2401 s porijeklom	
ex 2403	Duhan za pušenje	Proizvodnja u kojoj je najmanje 70% težine upotrijebljenog neprerađenog duhana ili otpadaka duhana iz tarifnog broja 2401 s porijeklom	
ex Poglavlje 25	So; sumpor; zemlja i kamen; gips; kreč i cement, osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
ex 2504	Grafit prirodni, kristalasti, obogaćen ugljikohidratima, pročišćen i u prahu	Obogaćenje sadržaja ugljikom, pročišćavanje i mljevenje grubog kristalastog grafita	

ex 2515	Mermer, grubo oblikovan piljenjem ili drukčije, u blokovima ili pločama u pravougaonim oblicima (uključujući četverougaoe), do 25 cm debljine	Obrada mramora debljine veće od 25 cm, piljenjem ili drukčije (i ako je već ispiljen)
ex 2516	Granit, porfir, bazalt, pješčar i drugo kamenje za spomenike i građevine, jednostavno obrađeno piljenjem ili na drugi način, u blokovima ili pločama u pravougaonim oblicima (uključujući četverougaoe), do 25 cm debljine	Obrada kamena debljine veće od 25 cm, piljenjem ili drukčije (i ako je već ispiljen)
ex 2518 ex 2519	Pečeni dolomit Drobljeni prirodni magnezij-karbonat (magnezit) u hermetički zatvorenim kontejnerima, i magnezij-oksidi, čisti ili nečisti, osim topljenog magnezij-oksida ili mrtvo pečenog (sinteriranog) magnezij-oksida	Pečenje nepečenog dolomita Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, dopuštena je upotreba prirodnog magnezij-karbonata (magnezita)
ex 2520	Gips, posebno obrađen za zubarstvo	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica
ex 2524 ex 2525 ex 2530	Prirodno azbestno vlakno Liskun u prahu Zemljane boje, pečene ili u prahu	Proizvodnja od koncentriranog azbesta Mljevenje liskuna ili otpadaka od liskuna Mljevenje ili pečenje zemljanih boja
Poglavlje 26	Rude, zgure i pepeli	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda
ex Poglavlje 27	Mineralna goriva, mineralna ulja i proizvodi njihove destilacije; bitumenozne materije; mineralni voskovi; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda
ex 2707	Ulja u kojima masa aromatskih premašuje masu nearomatskih sastojaka, slična mineralnim uljima dobivenim destilacijom ugljenih katrana na visokim temperaturama, gdje je destilirano više od 65% njihovog obima na temperaturi do 250°C (uključujući mješavinu esencije nafte i benzola), a namijenjeni su za pogonsko ili toplinsko gorivo	Radnje rafiniranja i/ili jednog ili više specifičnih procesa ⁽¹⁾ ili druge radnje u kojima svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja kao proizvod, mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica
ex 2709	Sirova ulja dobivena od bitumenoznih minerala	Destruktivna destilacija bitumenoznih materijala
2710	Naftna ulja i ulja dobivena od bitumenoznih minerala, osim sirovih; proizvodi nespomenuti niti obuhvaćeni na drugom mjestu, koji po masi sadrže 70% ili više naftnih ulja ili ulja dobivenih od bitumenoznih materijala, ako čine osnovne sastojke tih proizvoda; otpadna ulja	Radnje rafiniranja i/ili jednog ili više specifičnih procesa ⁽²⁾ ili druge radnje u kojima svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica
2711	Naftni plinovi i ostali plinoviti ugljikovodici	Radnje rafiniranja i/ili jednog ili više specifičnih procesa ⁽³⁾ ili druge radnje u kojima svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica
2712	Vazelin; parafinski vosak, mikrokristalni naftni vosak, presovani parafini, ozokerit, vosak od mrkog uglja i lignita, vosak od treseta, ostali mineralni voskovi i slični proizvodi dobiveni sintezom ili drugim postupcima, obojeni ili neobojeni	Radnje rafiniranja i/ili jednog ili više specifičnih procesa ⁽⁴⁾ ili druge radnje u kojima svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica
2713	Naftni koks, naftni bitumen i drugi ostaci iz nafte ili iz ulja od bitumenoznih materijala	Radnje rafiniranja i/ili jednog ili više specifičnih procesa ⁽⁵⁾ ili druge radnje u kojima svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, materijali

¹Za specijalne uvjete u vezi sa "specifičnim procesima" vidi Uvodne napomene 7.1 i 7.3

²Za specijalne uvjete u vezi sa "specifičnim procesima" vidi Uvodnu napomenu 7.2

³Za specijalne uvjete u vezi sa "specifičnim procesima" vidi Uvodnu napomenu 7.2

⁴Za specijalne uvjete u vezi sa "specifičnim procesima" vidi Uvodnu napomenu 7.2

⁵Za specijalne uvjete u vezi sa "specifičnim procesima" vidi Uvodne napomene 7.1 i 7.3

2714	Bitumen i asfalt, prirodni; bitumenozni i uljni škrljci i katranski pijesak; asfaltiti i asfaltne stijene	iz istog tarifnog broja kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica Radnje rafiniranja i/ili jednog ili više specifičnih procesa (¹) ili druge radnje u kojima svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica	
2715	Bitumenozne mješavine na bazi prirodnog asfalta, prirodnog bitumena, naftnog bitumena, mineralnog katrana ili mineralne katranske smole (na primjer, bitumenozne smole, "cut-backs")	Radnje rafiniranja i/ili jednog ili više specifičnih procesa (²) ili druge radnje u kojima svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica	
ex Poglavlje 28	Neorganski hemijski proizvodi; organski i neorganski spojevi plemenitih metala, metala rijetkih zemlji, radioaktivnih elemenata ili izotopa; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja kao proizvod, mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 20% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica
ex 2805	"Mischmetall"	Proizvodnja elektrolitičkim ili termalnim tretmanom u kojem vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica	
ex 2811	Sumportrioksid	Proizvodnja od sumpordioksida	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica
ex 2833	Aluminijulfat	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica	
ex 2840	Natrijperborati	Proizvodnja od disodij-tetraborat- pentahidrata	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica
ex 2852	Živini spojevi zasićenih acikličnih monokiselina i njihovih anhidrida, halogenida, peroksida i peroksid-kiselina; njihovi halogeni, sulfonirani, nitrirani ili nitrozni derivati Živini spojevi i interni eteri i njihovi halogeni, sulfonirani, nitrirani ili nitrozni derivati Živini spojevi heterocikličnih spojeva samo s azotovim heteroatomom (heteroatomima) Živini spojevi nukleinskih kiselina i njihovih soli, hemijski definiranih ili nedefiniranih; ostali heterociklični spojevi Živini spojevi naftenskih kiselina, njihove soli netopive u vodi i njihovi esteri Ostali živini spojevi od pripremljenih vezivnih sredstava za ljevaoničke kalupe ili ljevaoničke jezgre; hemijski proizvodi i pripravci hemijske ili srodnih industrija (uključujući one što se sastoje od mješavina prirodnih proizvoda), nespomenuti i neobuhvaćeni na drugom mjestu	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja. Međutim, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnih brojeva 2852, 2915 i 2916 neće prelaziti 20% cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja. Međutim, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 2909 neće prelaziti 20% cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja. Međutim, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnih brojeva 2852, 2932 i 2933 neće prelaziti 20% cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja. Međutim, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnih brojeva 2852, 2932, 2933 i 2934 neće prelaziti 20% cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim tarifnog broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 20% cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica
ex Poglavlje 29	Organski spojevi hemijski, osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 20% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica

¹Za specijalne uvjete u vezi sa "specifičnim procesima" vidi Uvodne napomene 7.1 i 7.3

²Za specijalne uvjete u vezi sa "specifičnim procesima" vidi Uvodne napomene 7.1 i 7.3

ex 2901	Aciklični ugljovodoniци koji se upotrebljavaju kao pogonsko ili toplinsko gorivo	Radnje rafiniranja i/ili jednog ili više specifičnih procesa (¹) ili druge radnje u kojima svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica	
ex 2902	Ciklani i cikleni (izuzev azulena), benzen, toluen, ksileni, za upotrebu kao pogonsko ili toplinsko gorivo	Radnje rafiniranja i/ili jednog ili više specifičnih procesa (²) ili druge radnje u kojima svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica	
ex 2905	Metalni alkoholi alkohola iz ovog tarifnog broja, te od etanola	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, uključujući druge materijale iz tarifnog broja 2905. Međutim, metalni alkoholi iz ovog tarifnog broja mogu se upotrijebiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 20% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica
2915	Zasićene aciklične mono-karbonske kiseline i njihovi anhidridi, halogenidi, peroksidi i peroksid-kiseline; njihovi halogeni, sulfo-nitro ili nitrozo derivati	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja. Međutim, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnih brojeva 2915 i 2916 neće prelaziti 20% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica
ex 2932	- Interni eteri i njihovi halogeni sulfonirani, nitrirani ili nitrozni derivati	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja. Međutim, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 2909 neće prelaziti 20% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica
	- Ciklični acetati i hemi-acetati, te njihovi halogeni, sulfonirani, nitrirani ili nitrozni derivati	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica
2933	Heterociklični spojevi samo s azotovim heteroatomom (heteroatomima)	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja. Međutim, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnih brojeva 2932 i 2933 neće prelaziti 20% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica
2934	Nukleinske kiseline i njihove soli, hemijski definirane ili nedefinirane; ostali heterociklični spojevi	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja. Međutim, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnih brojeva 2932, 2933 i 2934 neće prelaziti 20% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica
ex 2939	Koncentrati slame od maka koji po masi sadrže ne manje od 50% alkaloida	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica	
ex Poglavlje 30	Farmaceutski proizvodi; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 20% cijene proizvoda fco tvornica	
3002	Ljudska krv; životinjska krv pripravljena za upotrebu u terapijske, profilaktičke ili dijagnostičke svrhe; antiserumi i ostale frakcije krvi i modificirani imunološki proizvodi dobiveni biotehničkim procesima ili na drugi način; vakcine, toksini, kulture mikroorganizama (osim kvasca) i slični proizvodi: - Proizvodi koji se sastoje od dva ili više sastojaka, pomiješani za terapijsku ili profilaktičku upotrebu ili ne pomiješani proizvodi za ove svrhe, pakovani u odmjerene doze ili u oblike ili pakovani za maloprodaju - Ostalo -- Ljudska krv - Životinjska krv pripravljena za terapijsku ili profilaktičku upotrebu	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, uključujući druge materijale iz tarifnog broja 3002. Međutim, materijali istog opisa kao proizvod, mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 20% cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, uključujući druge materijale iz tarifnog broja 3002. Međutim, materijali istog opisa kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 20% cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, uključujući druge materijale iz tarifnog broja 3002. Međutim, materijali istog opisa kao	

¹Za specijalne uvjete u vezi sa "specifičnim procesima" vidi Uvodne napomene 7.1 i 7.3

²Za specijalne uvjete u vezi sa "specifičnim procesima" vidi Uvodne napomene 7.1 i 7.3

<p>3003 i 3004</p> <p>ex 3006</p>	<p>- - Frakcije krvi osim antiseruma, hemoglobina, globulina od krvi i serum globulina</p> <p>- - Hemoglobin, globulini od krvi i serum-globulini</p> <p>- - Ostalo</p> <p>Lijekovi (osim proizvoda iz tarifnog broja 3002, 3005 ili 3006):</p> <p>- dobiveni iz amikacina iz tarifnog broja 2941</p> <p>- ostalo</p> <p>- Farmaceutski otpaci navedeni u napomeni 4(k) u ovom Poglavlju</p> <p>- Sterilne hirurške ili zubarske prijanjajuće zapreke (barijere), apsorcijske ili ne</p> <p>- napravljene od plastike</p> <p>- napravljene od tkanine</p> <p>- Sprave koje se koriste za ostomiju</p>	<p>proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 20% cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, uključujući druge materijale iz tarifnog broja 3002. Međutim, materijali istog opisa kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 20% cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, uključujući druge materijale iz tarifnog broja 3002. Međutim, materijali istog opisa kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 20% cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, uključujući druge materijale iz tarifnog broja 3002. Međutim, materijali istog opisa kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 20% cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Proizvodnja od materijala iz istog tarifnog broja, osim broja proizvoda.</p> <p>Međutim, materijali iz tarifnih brojeva 3003 ili 3004 mogu biti upotrijebljeni pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 20% cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Proizvodnja:</p> <p>- od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, materijali iz tarifnih brojeva 3003 ili 3004 mogu biti upotrijebljeni pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 20% cijene proizvoda fco tvornica, i</p> <p>- u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Porijeklo proizvoda u njegovoj originalnoj klasifikaciji se neće mijenjati</p> <p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 39 ne prelazi 20% cijene proizvoda fco tvornica proizvoda</p> <p>Proizvodnja od:</p> <p>- prirodnih vlakana</p> <p>- vještačkih ili sintetičkih rezanih vlakana, negrebenanih ili nečešljanih ili drukčije pripremljenih za pređenje, ili</p> <p>- hemijskih materijala ili tekstilne pulpe</p> <p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica</p>	<p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25% cijene proizvoda fco tvornica</p>
<p>ex Poglavlje 31</p> <p>ex 3105</p>	<p>Đubriva, osim:</p> <p>Mineralna ili hemijska đubriva koja sadrže dva ili tri đubriva elementa: azot, fosfor i kalij; ostala gnojiva; proizvodi iz ovog Poglavlja u obliku tableta ili u sličnim oblicima, ili pakovanjima do 10 kg bruto mase, osim:</p> <p>- natrij-nitrata</p> <p>- kalcij-cianomida</p> <p>- kalij-sulfata</p> <p>- magnezij-kalij-sulfata</p>	<p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja kao proizvod, mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 20% cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Proizvodnja:</p> <p>- od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 20% cijene proizvoda fco tvornica, i</p> <p>- u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica</p>	<p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica</p>
<p>ex Poglavlje 32</p> <p>ex 3201</p>	<p>Ekstrakti za štavljenje ili bojenje; tanini i njihovi derivati; boje, pigmenti i druge tvari za bojenje; pripremljena premazna sredstva i lakovi; kitovi i druge mase za zaptivanje; štamparske boje i mastila; osim:</p> <p>Tanini i njihove soli, esteri, eteri i ostali derivati</p>	<p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 20% cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Proizvodnja od ekstrakta tanina biljnog porijekla</p>	<p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica</p>

3205	Lak boje; preparati na osnovi lak boja navedeno u Napomeni 3 uz ovo Poglavlje ⁽¹⁾	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim tarifnih brojeva 3203, 3204 i 3205. Međutim, materijali iz tarifnog broja 3205 mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 20% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica
ex Poglavlje 33	Eterična ulja i rezinoidi; parfimerijski, kozmetički ili toaletni proizvodi; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 20% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica
3301	Eterična ulja (bez terpentina ili s terpentinom), uključujući tzv. konkretne i absolute; rezinoidi; ekstrahovane uljane smole; koncentri eteričnih ulja u mastima, neeteričnim uljima, voskovima ili sličnom, dobiveni ekstrakcijom eteričnih ulja pomoću masti ili maceracijom; sporedni terpeniski proizvodi dobiveni deterpenacijom eteričnih ulja; vodeni destilati i vodene otopine eteričnih ulja	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, uključujući materijale različite "grupe" ⁽²⁾ ovog tarifnog broja. Međutim, materijali iz iste grupe mogu se koristiti, pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 20% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica
ex Poglavlje 34	Sapun, organska površinski aktivna sredstva, preparati za pranje, preparati za podmazivanje, vještački voskovi, pripremljeni voskovi, dodaci za poliranje ili čišćenje, svijeće i slični proizvodi, paste za modeliranje, "zubarski voskovi" te zubarski dodaci na bazi gipsa, osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 20% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica
ex 3403	Sredstva za podmazivanje koja sadrže po masi manje od 70% naftnih ulja ili ulja dobivenih od bitumenoznih minerala	Radnje rafiniranja i/ili jednog ili više specifičnih procesa ⁽³⁾ ili druge radnje u kojima su svi upotrijebljeni materijali razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica	
3404	Vještački voskovi i pripremljeni voskovi: - na bazi parafina, naftnih voskova, voskova dobivenih od bitumenoznih minerala, stisnutog parafina ili parafina s odstranjenim uljem - ostalo	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim: - hidrogenih ulja koja imaju svojstva voskova iz tarifnog broja 1516, - hemijski neodređene masne kiseline ili industrijski masni alkoholi koji imaju svojstva voskova iz tarifnog broja 3823, i - materijali iz tarifnog broja 3404 Međutim, ovi materijali se mogu upotrijebiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 20% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica
ex Poglavlje 35	Bjelačevinaste materije; modificirani skrobovi; ljepljiva; enzimi; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 20% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica
3505	Dekstrini i ostali modificirani skrobovi (npr. preželatirani i esterifikovani skrobovi); ljepljiva od skroba, ili dekstrina ili drugih modificiranih skrobova: - Skrobni eteri i esteri - Ostali	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, uključujući i druge materijale iz tarifnog broja 3505 Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim onih iz tarifnog broja 1108	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica
ex 3507	Pripremljeni enzimi nespomenuti i neobuhvaćeni na drugom mjestu	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica	
Poglavlje 36	Eksplzivni; pirotehnički proizvodi; šibice;	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih

¹ Napomena 3 uz Poglavlje 32 određuje da su ovi ovdje uključeni preparati za bojenje bilo kakvog materijala, odnosno koji su namijenjeni kao sastojak u proizvodnji sredstava za bojenje, pod uvjetom da nisu uvršteni u neki drugi tarifni broj u Poglavlju 32.

² "Grupa" podrazumijeva bilo koji dio tarifnog broja odvojen od ostalog polukolonom.

³ Za specijalne uvjete u vezi sa "specifičnim procesima" vidi Uvodne napomene 7.1 i 7.3

	piroforne smjese; određeni zapaljivi dodaci	broja, osim broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 20% cijene proizvoda fco tvornica	upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica
ex Poglavlje 37	Fotografski ili kinematografski proizvodi; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 20% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica
3701	Fotografske ploče i ravni filmovi, osjetljivi na svjetlost, neosvijetljeni, od bilo kojeg materijala osim od papira, kartona ili tekstila; ravni filmovi za trenutnu fotografiju, osjetljivi na svjetlost, neosvijetljeni, u kasetama ili bez kasete: - Film za trenutnu kolor fotografiju, u kasetama - Ostali	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim onih iz tarifnih brojeva 3701 ili 3702. Međutim, materijali iz tarifnog broja 3702 mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim onih iz tarifnih brojeva 3701 i 3702 mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 20% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica
3702	Fotografski filmovi u rolnama, osjetljivi na svjetlost, neosvijetljeni, od bilo kog materijala osim od papira, kartona ili tekstila; filmovi u rolnama za trenutne (brze) fotografije, osjetljivi na svjetlost, neosvijetljeni	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim onih iz tarifnih brojeva 3701 i 3702.	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica
3704	Fotografske ploče, filmovi, papir, karton i tekstil, osvijetljeni ali nerazvijeni	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim onih iz tarifnih brojeva 3701 do 3704	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica
ex Poglavlje 38	Razni hemijski proizvodi; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 20% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica
ex 3801	- Koloidni grafit u rastvoru ulja i polukoloidni grafit; karbonska pasta za elektrode - Grafit u obliku paste, gdje mješavina grafita i mineralnih ulja učestvuje u više od 30% mase	Proizvodnja u kojoj vrijednost upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 3403 ne prelazi 20% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica
ex 3803	Raфинirano tal-ulje	Raфинiranje sirovog tal-ulja	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica
ex 3805	Alkoholi sulfatnog terpentina, prečišćeni	Prečišćavanje destilacijom ili raфинiranjem sirovih alkohola od sulfatnog terpentina	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica
ex 3806	Smolni esteri	Proizvodnja od smolnih kiselina	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica
ex 3807	Katran od drveta (smola drvnog katrana)	Destilacija drvnog katrana	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica
3808	Insekticidi, rodenticidi, fungicidi, herbicidi, sredstva protiv klijanja i sredstva za reguliranje rasta biljaka, dezinfektanti i slični proizvodi, pripremljeni u oblicima ili pakovani za prodaju na malo ili kao preparati ili proizvodi (npr. posumporene trake, fitilji, svijeće i papiri za ubijanje muha)	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica	
3809	Sredstva za doradu, nosači boja, sredstva za ubrzavanje bojenja ili fiksiranje boje i drugi proizvodi i preparati (npr. sredstva za apreturu i nagrizanje), koja se upotrebljavaju u tekstilnoj, papirnoj, kožarskoj ili sličnim industrijama, nespomenuta i neobuhvaćena na drugom mjestu	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica	
3810	Preparati za dekapiranje metalnih površina; topitelji i drugi pomoćni preparati za lemljenje i zavarivanje; prašci i paste za lemljenje i zavarivanje; koje se sastoje od metala i drugih materijala; dodaci koji se upotrebljavaju kao jezgre ili obloge za elektrode ili šipke za zavarivanje	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica	

3811	<p>Preparati protiv detonacije, preparati za sprečavanje oksidacije, za sprečavanje taloženja smole, poboljšivači viskoziteta, preparati za sprečavanje korozije i drugi pripremljeni aditivi za mineralna ulja (uključujući benzin) ili za druge tečnosti koje se upotrebljavaju u iste svrhe kao mineralna ulja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pripremljeni preparati za ulje za podmazivanje što sadrže naftna ulja ili ulja dobivena od bitumenoznih minerala - Ostali 	<p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 3811 ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica</p>	
3812	<p>Pripremljeni ubrzivači vulkanizacije, složeni plastifikatori za gumu ili plastiku, nespomenuti i neobuhvaćeni na drugom mjestu; preparati za sprečavanje oksidacije i drugi složeni stabilizatori za gumu ili plastiku</p>	<p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica</p>	
3813	<p>Preparati i punjenja za uređaje za gašenje požara; napunjene granate za gašenje požara</p>	<p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica</p>	
3814	<p>Složeni organski rastvarači i razređivači, nespomenuti niti obuhvaćeni na drugom mjestu; sredstva pripremljena za skidanje premazanih sredstava ili lakova</p>	<p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica</p>	
3818	<p>Hemijski elementi dopirani za upotrebu u elektronici, u obliku diskova, pločica ili sličnih oblika; hemijski spojevi dopirani za upotrebu u elektronici</p>	<p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica</p>	
3819	<p>Tečnosti za hidraulične kočnice i ostale pripremljene tečnosti za hidrauličnu transmisiju, koje ne sadrže ili sadrže manje od 70% po masi, naftnih ulja, ili ulja dobivenih od bitumenoznih minerala</p>	<p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica</p>	
3820	<p>Preparati protiv smrzavanja i pripremljene tečnosti za odleđavanje</p>	<p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica</p>	
ex 3821	<p>Pripremljene podloge za održavanje mikroorganizama (uključujući viruse i slično) ili biljnih, humanih ili životinjskih ćelija</p>	<p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica</p>	
3822	<p>Dijagnostički ili laboratorijski reagensi na podlozi, pripremljeni dijagnostički ili laboratorijski reagensi na podlozi ili ne, osim onih iz tarifnog broja 3002 ili 3006; ispitani materijali</p>	<p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica</p>	
3823	<p>Industrijske monokarbonske masne kiseline; kiselina ulja od rafinacije, industrijski masni alkoholi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Industrijske monokarbonske masne kiseline; kiselina ulja od rafinacije - Industrijski masni alkoholi 	<p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda</p> <p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja uključujući druge materijale iz tarifnog broja 3823</p>	
3824	<p>Pripremljena vezivna sredstva za ljevačke kalupe ili ljevačke jezgre; hemijski proizvodi i preparati hemijske ili srodnih industrija (uključujući i one koji se sastoje od mješavina prirodnih proizvoda), nespomenuti niti obuhvaćeni na drugom mjestu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sljedeće iz ovog tarifnog broja: - - Pripremljena vezivna sredstva za ljevačke kalupe ili ljevačke jezgre od prirodnih smolnih proizvoda - - Naftenske kiseline, njihove soli nerastvorive u vodi i njihovi esteri - - Sorbitol osim onog iz tarifnog broja 2905 - - Sulfonat nafte, osim sulfonata nafte alkalnih metala, amonija ili etanolimina ili tiofenizirane sulfonske kiseline ulja dobivenih od bitumenoznih minerala, i njihove soli - - Izmjenjivači iona - - Sušaći vakuumskih cijevi - - Alkanizirani željezni oksidi za pročišćavanje plina - - Tekući amonijski plin i potrošni oksid proizveden u pročišćavanju ugljenog plina - - Sulfonaftene kiseline i njihove soli netopive u vodi, te njihovi esteri 	<p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 20% cijene proizvoda fco tvornica</p>	<p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Fusel-ulje i Dippel-ulje - Mješavine soli što sadrže razne anione - Želatinaste paste za grafičke reprodukcije, sa ili bez papirne ili tekstilne podloge - Ostalo 	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica	
3901 do 3915	Plastične mase u primarnim oblicima, otpaci, strugotine i ostaci plastičnih masa; osim proizvoda iz tarifnih brojeva ex 3907 i 3912 za koje važe pravila u nastavku: <ul style="list-style-type: none"> - Proizvodi adicijske homopolimerizacije u kojima jedan monomer učestvuje s više od 99% u težini u ukupnom sastavu polimera 	Proizvodnja u kojoj: <ul style="list-style-type: none"> - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica, i - u okviru gornjeg ograničenja, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 39 ne prelazi 20% cijene proizvoda fco tvornica ⁽¹⁾ 	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25% cijene proizvoda fco tvornica
ex 3907	- Ostalo Kopolimeri od polikarbonata i akrilonitril-butadien-styrene kopolimera (ABS)	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 39 ne prelazi 20% cijene proizvoda fco tvornica ⁽²⁾	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25% cijene proizvoda fco tvornica
3912	- Poliester Celuloza i njeni hemijski derivati, nespomenuti ili neobuhvaćeni na drugom mjestu, u primarnim oblicima	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja kao proizvod mogu se koristiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica ⁽³⁾	
3916 do 3921	Poluproizvodi i proizvodi od plastičnih masa; osim proizvoda iz ex 3916, ex 3917, ex 3920 i ex 3921 za koje vrijede slijedeća pravila: <ul style="list-style-type: none"> - Ravni proizvodi, bolje obrađeni nego samo površinski ili razrezani drukčije nego četvrtasto (uključujući pravougaono); ostali proizvodi obrađeni bolje nego samo površinski 	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 39 ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25% cijene proizvoda fco tvornica
	- Ostalo: <ul style="list-style-type: none"> - Proizvodi adicijske homopolimerizacije u kojima jedan monomer učestvuje s više od 99% u težini u ukupnom sastavu polimera 	Proizvodnja u kojoj: <ul style="list-style-type: none"> - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica, i - u okviru gornjeg ograničenja, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 39 ne prelazi 20% cijene proizvoda fco tvornica ⁽⁴⁾ 	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25% cijene proizvoda fco tvornica
ex 3916 i ex 3917	- Ostalo Profili i cijevi	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 39 ne prelazi 20% cijene proizvoda fco tvornica ⁽⁵⁾	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25% cijene proizvoda fco tvornica
	Proizvodnja u kojoj: <ul style="list-style-type: none"> - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica, i - u okviru gornjeg ograničenja, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz istog tarifnog broja kao proizvod, ne prelazi 20% cijene proizvoda fco tvornica 	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25% cijene proizvoda fco tvornica
ex 3920	- Ploče ili prevlake ionomera - Listovi regenerirane celuloze, poliamida ili polietilena	Proizvodnja od termoplastične djelimične soli koja je kopolimer etilena i metakrilične kiseline, djelimično neutralizirane metalnim ionima, u prvom redu cinka i natrija	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25% cijene proizvoda fco tvornica
ex 3921	Folije od plastičnih masa, metalizirane	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz istog tarifnog broja kao proizvod ne prelazi 20% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25% cijene proizvoda fco tvornica
		Proizvodnja od jako prozirne poliesterske folije	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25% cijene proizvoda fco tvornica

¹U slučaju proizvoda sačinjenih od materijala razvrstanih u tarifne brojeve 3901 do 3906 i od materijala razvrstanih u tarifne brojeve 3907 do 3911, ovo ograničenje odnosi se samo na onu grupu materijala koja po težini prevladava u proizvodu.

²U slučaju proizvoda sačinjenih od materijala razvrstanih u tarifne brojeve 3901 do 3906 i od materijala razvrstanih u tarifne brojeve 3907 do 3911, ovo ograničenje odnosi se samo na onu grupu materijala koja po težini prevladava u proizvodu.

³U slučaju proizvoda sačinjenih od materijala razvrstanih u tarifne brojeve 3901 do 3906 i od materijala razvrstanih u tarifne brojeve 3907 do 3911, ovo ograničenje odnosi se samo na onu grupu materijala koja po težini prevladava u proizvodu.

⁴U slučaju proizvoda sačinjenih od materijala razvrstanih u tarifne brojeve 3901 do 3906 i od materijala razvrstanih u tarifne brojeve 3907 do 3911, ovo ograničenje odnosi se samo na onu grupu materijala koja po težini prevladava u proizvodu.

⁵U slučaju proizvoda sačinjenih od materijala razvrstanih u tarifne brojeve 3901 do 3906 i od materijala razvrstanih u tarifne brojeve 3907 do 3911, ovo ograničenje odnosi se samo na onu grupu materijala koja po težini prevladava u proizvodu.

3922 do 3926	Proizvodi od plastičnih masa	debljine manje od 23 mikrona ⁽¹⁾ Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica	upotrijebljenih materijala ne prelazi 25% cijene proizvoda fco tvornica
ex Poglavlje 40 ex 4001 4005 4012 ex 4017	Kaučuk i proizvodi od kaučuka i gume, osim: Laminirane ploče ili krep guma za potplate - Mješavine kaučuka, ne vulkanizirane, u primarnim oblicima ili u obliku ploča, listova ili traka 4012 Protektirane ili upotrebljavane vanjske pneumatske gume; pune gume i gume sa zračnim komorama, protektori i štitnici od gume: - Protektirane gume, pune gume i gume sa zračnim komorama, od gume - Ostalo ex 4017 Proizvodi od tvrde gume	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda Laminiranje listova prirodnog kaučuka Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala, osim prirodne gume, ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica Protektiranje upotrebljivanih guma Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim onih iz tarifnih brojeva 4011 ili 4012 Proizvodnja od tvrde gume	
ex Poglavlje 41 ex 4102 4104 do 4106 4107, 4112 i 4113 ex 4114	Sirova krupna i sitna koža (osim krzna) i štavljena koža, osim: Sirova ovčja ili jagnjeća koža, bez vune Štavljena ili očišćena krupna i sitna koža, bez vune ili dlake, sječena ili nesječena, ali dalje nepripremljena 4107, 4112 i 4113 Koža dalje obrađena nakon štavljenja ili čišćenja, uključujući sušenu kožu, bez vune, sječenu ili nesječenu, osim kože iz tarifnog broja 4114 ex 4114 Lakovana koža i lakovana slojevitava koža; metalizirana koža	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda Struganje ovčjih i jagnječih koža s vunom Ponovno štavljenje koža ili proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim tarifnih brojeva 4104 do 4113 Proizvodnja od materijala iz tarifnih brojeva 4104 do 4106, 4107, 4112 ili 4113 pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica	
Poglavlje 42	Proizvodi od kože; sedlarski i kaišarski proizvodi; predmeti za putovanje, ručne torbe i slični spremnici; proizvodi od životinjskih crijeva (osim od dudovog svilca)	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
ex Poglavlje 43 ex 4302 4303	Prirodno i vještačko krzno; proizvodi od krzna, osim: Štavljena ili obrađena krzna, sastavljena: - Nape, četvorine i slični oblici - Ostalo 4303 Odjeća, pribor za odjeću i ostali proizvodi od krzna	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda Bijeljenje ili bojenje, uz to rezanje ili sastavljanje štavljenih ili obrađenih kožica krzna Proizvodnja od štavljenih ili obrađenih nesastavljenih kožica krzna Proizvodnja od štavljenih ili obrađenih kožica krzna nesastavljenih iz tarifnog broja 4302	
ex Poglavlje 44 ex 4403 ex 4407 ex 4408 ex 4409 ex 4410 do ex 4413 ex 4415 ex 4416 ex 4418 ex 4421	Drvo i drveni proizvodi; drveni ugali; osim: Drvo, grubo, četvrtasto tesano Drvo obrađeno po dužini rezanjem, glodanjem ili sječanjem ili ljuštenjem, ravno brušeno ili zupčasto spojeno, debljine veće od 6 mm Listovi furnira i listovi za šperploče debljine do 6 mm, spojeni, i drugo drvo piljeno po dužini, sječeno nožem ili ljušteno, debljine do 6 mm, ravnano, brušeno ili zupčasto spojeno Drvo profilirano po dužini bilo kojeg ruba, krajeva ili lica, brušeno ili zupčasto spojeno: - Brušeno ili zupčasto spojeno - Rubne letvice i vijenci Rubne letvice i vijenci od drveta za pokućstvo, okvire, za unutrašnju dekoraciju Drveni sanduci, kutije, gajbe, bubnjevi i slična pakovanja, od drveta Drvene bačve, burad, kace, vedra i drugi bačvarski proizvodi i dijelovi, od drveta - Građevinska stolarija i građa od drveta - Rubne letvice i vijenci Drvo obrađeno za šibice; drvene zakovice za cipele	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda Proizvodnja od grubo obrađenog drveta, s korom ili bez kore ili okresanog Blanjanje, brušenje ili zupčasto spajanje Spajanje, blanjanje, brušenje ili zupčasto spajanje Brušenje ili zupčasto spajanje Prerada u oblik rubnih letvica i vijenaca Prerada u oblik rubnih letvica i vijenaca Proizvodnja od dasaka, nerezanih u bilo kojim veličinama Proizvodnja od duga, piljenih ili nepiljenih na dvije glavne strane, ali ne drukčije obrađenih Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, mogu se koristiti celulozne daske od drveta, šindra i "šejl" Prerada u obliku rubnih letvica i vijenaca Proizvodnja od drveta iz bilo kojeg tarifnog broja, osim obrađenog drveta iz tarifnog broja 4409	
ex Poglavlje 45	Pluto i proizvodi od pluta; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog	

¹Sljedeće folije smatraju se jako prozirnim: folije čije se optičko dimljenje mjeri prema ASTM-D 1003-16 Gardner Hazemeter (tj. Hazefactor), manji je od 2 %.

4503	Proizvodi od prirodnog pluta	broja, osim broja proizvoda Proizvodnja od pluta iz tarifnog broja 4501	
Poglavlje 46	Proizvodi od slame, esparta ili od ostalih materijala za pletarstvo; košarački i korparski proizvodi	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
Poglavlje 47	Drvena celuloza ili celuloza od ostalih vlaknastih celuloznih materijala; papir ili karton (ostaci i otpaci) namijenjeni ponovnoj preradi	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
ex Poglavlje 48 ex 4811 4816 4817 ex 4818 ex 4819 ex 4820 ex 4823	Papir i karton; proizvodi od papirne mase, papira ili od kartona; osim: Papir i karton, namotan, sa crtama ili kockama Karbon-papir, samokopirajući papir i drugi papir za kopiranje ili prenošenje (osim onih iz tarifnog broja 4809), matrice za umnožavanje i offset-ploče, od papira, u kutijama ili bez kutija Poštanske omotnice, pisma omotnice, dopisnice i karte za dopisivanje, bez slike, od papira ili kartona; setovi za dopisivanje u kutijama, vrećicama i sličnim pakovanjima, od papira ili kartona Toaletni papir Kutije, vreće i vrećice i drugi spremnici za pakovanje od papira, kartona, celulozne vate ili listova ili traka od celuloznih vlakana Blokovi listovnog papira Ostali papir, karton, celulozna vata te listovi i trake od celuloznih vlakana, sječeni u određene veličine ili oblike	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda Proizvodnja od materijala za izradu papira iz Poglavlja 47 Proizvodnja od materijala za izradu papira iz Poglavlja 47 Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja od materijala za proizvodnju papira iz Poglavlja 47 Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja od materijala za proizvodnju papira iz Poglavlja 47	
ex Poglavlje 49 4909 4910	Štampane knjige, novine, slike i ostali proizvodi grafičke industrije; rukopisi, kucani tekstovi i nacrti; osim: Poštanske razglednice; čestitke i karte koje imaju lične poruke, štampane, ilustrirane ili neilustrirane, sa ili bez poštanskih omotnica ili ukrasa Kalendari svih vrsta, štampani, uključujući i kalendarske blokove: - "Vječni" kalendari ili kalendari s promjenjivim listovima na podlozi što nije ni papir ni karton - Ostalo	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim onih iz tarifnih brojeva 4909 i 4911 Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim onih iz tarifnih brojeva 4909 i 4911	
ex Poglavlje 50 ex 5003 5004 do ex 5006 5007	Svila; osim: Svileni otpaci (uključujući čahure neprikladne za odmotavanje, otpatke prede i raščupane tekstilne materijale), grebani ili češljani Svilena preda i preda od svilenih otpadaka Tkanine od svile ili svilenih otpadaka: - koje sadrže gumene niti - ostalo	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda Grebanje ili češljanje svilenih otpadaka Proizvodnja od ⁽¹⁾ : - sirove svile ili otpadaka svile, grebanih ili češljanih ili na drugi način pripremljenih za pređenje, - ostalih prirodnih vlakna, negrebananih ili nečešljanih ili na drugi način pripremljenih za pređenje, - hemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili - materijala za proizvodnju papira Proizvodnja od jednonitne prede ⁽²⁾ Proizvodnja od ⁽³⁾ : - kokosove prede - prirodnih vlakana - sintetičkog ili vještačkog rezanog vlakna, ni grebanog ni češljanog ni drukčije pripremljenog za pređenje,	

¹Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

²Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

³Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

		- hemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili - papira ili štampa s najmanje dvije radnje obrade ili završne obrade (npr. pranje, bijeljenje, mercerizacija, termofiksacija, čupavljenje, cijedenje, obrada za otpornost na skupljanje, trajna dorada, dekatiranje, impregnacija, krpanje i apretura), pod uvjetom da vrijednost upotrijebljenih tkanina bez štampe ne prelazi 47,5% cijene proizvoda fco tvornica	
ex Poglavlje 51 5106 do 5110	Vuna, fina ili gruba životinjska dlaka; preda i tkanine od konjske dlake; osim: Preda od vune, fine ili grube životinjske dlake ili konjske dlake	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda Proizvodnja od ⁽¹⁾ : - sirove svile ili otpadaka svile, grebanih ili češljanih ili na drugi način pripremljenih za pređenje, - prirodnih vlakana, negrebenanih ili nečešljanih ili na drugi način pripremljenih za pređenje, - hemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili - materijala za proizvodnju papira	
5111 do 5113	Tkanine od vune, fine ili grube životinjske dlake ili od konjske dlake: - koje sadrže gumene niti - ostalo	Proizvodnja od jednonitne prede ⁽²⁾ Proizvodnja od ⁽³⁾ : - kokosove prede - prirodnih vlakana - sintetičkog ili vještačkog rezanog vlakna, ni grebanog ni češljanog ni drukčije pripremljenog za pređenje, - hemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili - papira ili štampa s najmanje dvije radnje obrade ili završne obrade (npr. pranje, bijeljenje, mercerizacija, termofiksacija, čupavljenje, cijedenje, obrada za otpornost na skupljanje, trajna dorada, dekatiranje, impregnacija, krpanje i apretura), pod uvjetom da vrijednost upotrijebljenih tkanina bez štampe ne prelazi 47,5% cijene proizvoda fco tvornica	
ex Poglavlje 52 5204 do 5207	Pamuk; osim: Pamučna preda i konac	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda Proizvodnja od ⁽⁴⁾ : - sirove svile ili otpadaka svile, grebanih ili češljanih ili na drugi način pripremljenih za pređenje, - prirodnih vlakana, negrebenanih ili nečešljanih ili na drugi način pripremljenih za pređenje, - hemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili - materijala za proizvodnju papira	
5208 do 5212	Pamučne tkanine: - koje sadrže gumene niti - ostalo	Proizvodnja od jednonitne prede ⁽⁵⁾ Proizvodnja od ⁽⁶⁾ : - kokosove prede - prirodnih vlakana - sintetičkog ili vještačkog rezanog vlakna, ni grebanog ni češljanog ni drukčije pripremljenog za pređenje, - hemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili - papira ili štampa s najmanje dvije radnje obrade ili završne obrade (npr. pranje, bijeljenje, mercerizacija, termofiksacija, čupavljenje, cijedenje, obrada za otpornost na skupljanje, trajna dorada, dekatiranje, impregnacija, krpanje i apretura), pod uvjetom da vrijednost upotrijebljenih tkanina bez štampe ne prelazi 47,5% cijene proizvoda fco tvornica	
ex Poglavlje 53 5306 do 5308	Ostala biljna tekstilna vlakna; prede od papira i tkanine od prede od papira; osim: Preda od drugih biljnih tekstilnih vlakana,	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda Proizvodnja od ⁽¹⁾ :	

¹Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

²Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

³Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁴Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁵Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁶Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

5309 do 5311	<p>preda od papira</p> <p>Tkanina od ostalih biljnih tekstilnih vlakana; tkanina od papirnih vlakana: - koja sadrži gumene niti - ostalo</p>	<p>- sirove svile ili otpadaka svile, grebanih ili češljanih ili na drugi način pripremljenih za pređenje, - prirodnih vlakana, negrebenanih ili nečešljanih ili na drugi način pripremljenih za pređenje, - hemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili - materijala za proizvodnju papira</p> <p>Proizvodnja od jednonitne prede ⁽²⁾ Proizvodnja od ⁽³⁾: - kokosove prede - jutene prede - prirodnih vlakana - sintetičkog ili vještačkog rezanog vlakna, ni grebanog ni češljanog ni drukčije pripremljenog za pređenje, - hemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili - papira ili štampa s najmanje dvije radnje obrade ili završne obrade (npr. pranje, bijeljenje, mercerizacija, termofiksacija, čupavljenje, cijedenje, obrada za otpornost na skupljanje, trajna dorada, dekatiranje, impregnacija, krpanje i apretura), pod uvjetom da vrijednost upotrijebljenih tkanina bez štampe ne prelazi 47,5% cijene proizvoda fco tvornica</p>	
5401 do 5406 5407 i 5408	<p>Preda, monofilamenti i konac od vještačkih ili sintetičkih filamenata</p> <p>Tkanine od vještačke ili sintetičke filament prede: - koje sadrže gumene niti - ostalo</p>	<p>Proizvodnja od ⁽⁴⁾: - sirove svile ili otpadaka svile, grebanih ili češljanih ili na drugi način pripremljenih za pređenje, - prirodnih vlakana, negrebenanih ili nečešljanih ili na drugi način pripremljenih za pređenje, - hemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili - materijala za proizvodnju papira</p> <p>Proizvodnja od jednonitne prede ⁽⁵⁾ Proizvodnja od ⁽⁶⁾: - kokosove prede - prirodnih vlakana - sintetičkog ili vještačkog rezanog vlakna, ni grebanog ni češljanog ni drukčije pripremljenog za pređenje, - hemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili - papira ili štampa s najmanje dvije radnje obrade ili završne obrade (npr. pranje, bijeljenje, mercerizacija, termofiksacija, čupavljenje, cijedenje, obrada za otpornost na skupljanje, trajna dorada, dekatiranje, impregnacija, krpanje i apretura), pod uvjetom da vrijednost upotrijebljenih tkanina bez štampe ne prelazi 47,5% cijene proizvoda fco tvornica</p>	
5501 do 5507 5508 do 5511 5512 do 5516	<p>Vještačka ili sintetička rezana vlakna</p> <p>Preda i konac za šivanje od vještačkih ili sintetičkih rezanih vlakana</p> <p>Tkanina od vještačkih ili sintetičkih rezanih vlakana: - koja sadrži gumene niti - ostalo</p>	<p>Proizvodnja od hemijskih materijala ili tekstilne pulpe Proizvodnja od ⁽⁷⁾: - sirove svile ili otpadaka svile, grebanih ili češljanih ili na drugi način pripremljenih za pređenje, - prirodnih vlakana, negrebenanih ili nečešljanih ili na drugi način pripremljenih za pređenje, - hemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili - materijala za proizvodnju papira</p> <p>Proizvodnja od jednonitne prede ⁽⁸⁾ Proizvodnja od ⁽¹⁾:</p>	

¹Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

²Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

³Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁴Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁵Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁶Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁷Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁸Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

		<ul style="list-style-type: none"> - kokosove prede - prirodnih vlakana - sintetičkog ili vještačkog rezanog vlakna, ni grebanog ni češljanog ni drukčije pripremljenog za pređenje, - hemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili - papira ili štampa s najmanje dvije radnje obrade ili završne obrade (npr. pranje, bijeljenje, mercerizacija, termofiksacija, čupavljenje, cijedenje, obrada za otpornost na skupljanje, trajna dorada, dekatiranje, impregnacija, krpanje i apretura), pod uvjetom da vrijednost upotrijebljenih tkanina bez štampe ne prelazi 47,5% cijene proizvoda fco tvornica 	
ex Poglavlje 56	Vata, filc i netkani materijal; specijalna pređa; konopi, užad, konopci i kablovi i proizvodi od njih; osim:	Proizvodnja od ⁽²⁾ : <ul style="list-style-type: none"> - kokosove prede, - prirodnih vlakana - hemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili - materijala za proizvodnju papira 	
5602	Filc, impregniran ili neimpregniran, premazan, prevučeni ili laminiran: - Iglani filc	Proizvodnja od ⁽³⁾ : <ul style="list-style-type: none"> - prirodnih vlakana, ili - hemijskih materijala ili tekstilne pulpe Međutim: <ul style="list-style-type: none"> - pređa od polipropilenskog vlakna iz tarifnog broja 5402, - rezano polipropilensko vlakno iz tarifnog broja 5503 ili 5506, ili - filament kučine od polipropilenskog vlakna iz tarifnog broja 5501, kod kojih je u svim primjerima učešće svakog monofilamenta ili vlakna manje od 9 deciteksa mogu se upotrijebiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	
5604	- Ostalo Nit i kord od gume, prekriveni tekstilnim materijalom; tekstilna pređa, trake i slično iz tarifnog broja 5404 i 5405, impregnirani, prevučeni, premazani, obloženi gumom ili plastičnom masom: - Nit i kord od gume, prekriveni tekstilnim materijalom - Ostalo	Proizvodnja od ⁽⁴⁾ : <ul style="list-style-type: none"> - prirodnih vlakana - reznih vlakana dobivenih od kazeina, ili - hemijskih materijala ili tekstilne pulpe 	
5605	Metalizirana pređa, uključujući obavijenu pređu, koja se sastoji od tekstilne pređe, ili traka ili sličnog iz tarifnog broja 5404 ili 5405, kombinirano s metalom u obliku niti, traka ili praha, ili prekrivenih metalom	Proizvodnja od gumenih niti ili jezgri, neprekrivenih tekstilnim materijalom Proizvodnja od ⁽⁵⁾ : <ul style="list-style-type: none"> - prirodnih vlakana, negrebananih ili nečešljanih ili na drugi način obradenih za pređenje, - hemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili - materijala za proizvodnju papira 	
5606	Obavijena pređa, obavijene trake i slični oblici iz tarifnog broja 5404 ili 5405, (osim onih iz tarifnog broja 5605 i obavijene pređe od konjskih dlaka); žanila pređa (uključujući flikiranu žanila pređu); efektna pređa	Proizvodnja od ⁽⁶⁾ : <ul style="list-style-type: none"> - prirodnih vlakana - sintetičkog ili vještačkog vlakna, negrebanog ili nečešljanog ili na drugi način obradenog za pređenje, - hemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili - materijala za proizvodnju papira 	
Poglavlje 57	Tepisi i drugi tekstilni podni pokrivači: - od iglanog filca	Proizvodnja od ⁽⁷⁾ :	

¹Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

²Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

³Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁴Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁵Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁶Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁷Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

	<p>- od ostalog filca</p> <p>- Ostalo</p>	<p>- prirodnih vlakana, ili</p> <p>- hemijskih materijala ili tekstilne pulpe</p> <p>Međutim:</p> <p>- pređa od polipropilenskog vlakna iz tarifnog broja 5402,</p> <p>- polipropilensko vlakno iz tarifnog broja 5503 ili 5506, ili</p> <p>- filament kućine od polipropilenskog vlakna iz tarifnog broja 5501,</p> <p>kod kojih je u svim primjerima učešće svakog monofilamenta ili vlakna manji od 9 deciteksa, mogu se upotrijebiti pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica. Tkanine od jute smiju se koristiti kao podloga</p> <p>Proizvodnja od ⁽²⁾:</p> <p>- prirodnih vlakana, negrebnih ili nečešljanih ili na drugi način obradenih za pređenje, ili</p> <p>- hemijskih materijala ili tekstilne pulpe</p> <p>Proizvodnja od ⁽³⁾:</p> <p>- kokosove pređa ili jute prede,</p> <p>- prede od sintetičkih ili vještačkih filamenata,</p> <p>- prirodnih vlakana, ili</p> <p>- sintetičkog ili vještačkog rezanog vlakna negrebenanog ili nečešljanog ili na drugi način obradenog za pređenje</p> <p>Tkanine od jute smiju se koristiti kao podloga</p>	
ex Poglavlje 58	<p>Specijalne tkanine; tafting tkanine; čipke; tapiserije; pozamenterija; vez; osim:</p> <p>- kombinirane sa gumenim nitima</p> <p>- ostalo</p>	<p>Proizvodnja od jednonitne prede ⁽⁴⁾</p> <p>Proizvodnja od ⁽⁵⁾:</p> <p>- prirodnih vlakana</p> <p>- sintetičkog ili vještačkog rezanog vlakna, negrebenanog ili nečešljanog ili na drugi način odrađenog za pređenje, ili</p> <p>- hemijskih materijala ili tekstilne pulpe ili</p> <p>štampa s najmanje dvije radnje obrade ili završne obrade (npr. pranje, bijeljenje, mercerizacija, termofiksacija, čupavljenje, cijedenje, obrada za otpornost na skupljanje, trajna dorada, dekatiranje, impregnacija, krpanje i apretura), pod uvjetom da vrijednost upotrijebljenih tkanina bez štampe ne prelazi 47,5% cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda</p>	
5805	<p>Tapiserije ručno tkane, vrsta Gobelins, Flanders, Aubusson, Bauveais i slično i tapiserije rađene iglom (npr. sitnim bodom i unakrsnim bodom), konfekcionirane ili ne</p>	<p>Proizvodnja:</p> <p>- od materijala iz bilo kojeg tarifnog, osim broja proizvoda, i</p> <p>- u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica</p>	
5810	<p>Vež u metraži, u trakama ili motivima</p>	<p>Proizvodnja:</p> <p>- od materijala iz bilo kojeg tarifnog, osim broja proizvoda, i</p> <p>- u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica</p>	
5901	<p>Tekstilne tkanine prevučene ljepljivom ili skrobnim materijama koje se upotrebljavaju za vanjsko uvezivanje knjiga i za slične svrhe; tkanine za kopiranje; kanafas pripremljen za slikanje; krute tkanine ("buckram") i slične tkanine koje se upotrebljavaju u izradi šešira</p>	<p>Proizvodnja od prede</p>	
5902	<p>Kord tkanine za vanjske pneumatske gume od najlonske prede i ostalih poliamida, poliesteru i viskoznoj rajona, velike čvrstoće:</p> <p>- sa sadržajem 90% ili manje tekstilnih materijala u masi</p> <p>- ostalo</p>	<p>Proizvodnja od prede</p> <p>Proizvodnja od hemijskih materijala ili tekstilne pulpe</p>	
5903	<p>Tekstilne tkanine impregnirane, premazane, prevučene ili laminirane plastičnim masama, osim onih iz tarifnog broja 5902</p>	<p>Proizvodnja od prede ili</p> <p>štampa s najmanje dvije radnje obrade ili završne obrade (npr. pranje, bijeljenje, mercerizacija, termofiksacija, čupavljenje, cijedenje, obrada za</p>	

¹Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

²Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

³Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁴Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁵Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

5904	Linoleum, rezan ili nerezan u oblike, podni pokrivači na tekstilnoj podlozi koja je premazana, prevučena ili prekrivena, rezani ili nerezani u oblike	otpornost na skupljanje, trajna dorada, dekatiranje, impregnacija, krpanje i apretura), pod uvjetom da vrijednost upotrijebljenih tkanina bez štampe ne prelazi 47,5% cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja od prede ⁽¹⁾
5905	Zidne tapete od tekstila: - Impregnirane, premazane, prekrivene ili laminirane gumom, plastičnim masama ili drugim masama - Ostalo	Proizvodnja od prede Proizvodnja od ⁽²⁾ : - kokosove prede - prirodnih vlakana - sintetičkog ili vještačkog rezanog vlakna, negrebenanog ili nečešljanog ili na drugi način odrađenog za pređenje, ili - hemijskih materijala ili tekstilne pulpe ili štampa s najmanje dvije radnje obrade ili završne obrade (npr. pranje, bijeljenje, mercerizacija, termofiksacija, čupavljenje, cijedenje, obrada za otpornost na skupljanje, trajna dorada, dekatiranje, impregnacija, krpanje i apretura), pod uvjetom da vrijednost upotrijebljenih tkanina bez štampe ne prelazi 47,5% cijene proizvoda fco tvornica
5906	Gumirane tekstilne tkanine osim onih iz tarifnog broja 5902: - Pletene ili kukičane tkanine - Ostale tkanine od prede na osnovi sintetičkog vlakna, što sadrže više od 90% tekstilnih tvari po masi - Ostalo	Proizvodnja od ⁽³⁾ : - prirodnih vlakana - sintetičkog ili vještačkog rezanog vlakna, negrebenanog ili nečešljanog ili na drugi način obrađenog za pređenje, ili - hemijskih materijala ili tekstilne pulpe Proizvodnja od hemijskih materijala
5907	Tkanine na drugi način impregnirane, premazane ili prevučene; platna slikana za pozorišne kulise, tkanine za atelje i slične svrhe	Proizvodnja od prede Proizvodnja od prede ili štampa s najmanje dvije radnje obrade ili završne obrade (npr. pranje, bijeljenje, mercerizacija, termofiksacija, čupavljenje, cijedenje, obrada za otpornost na skupljanje, trajna dorada, dekatiranje, impregnacija, krpanje i apretura), pod uvjetom da vrijednost upotrijebljenih tkanina bez štampe ne prelazi 47,5% cijene proizvoda fco tvornica
5908	Filtiri od tekstila, tkani, opleteni ili pleteni, za lampe, peći, upaljače, svijeće ili slično; čarapice za plinsku rasvjetu i cjevaste pletene tkanine za čarapice; impregnirane ili neimpregnirane: - Čarapice za plinsku rasvjetu, impregnirane - Ostalo	Proizvodnja od cjevasto pletenog vlakna za plinsku rasvjetu Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda
5909 do 5911	Tekstilni proizvodi za industrijsku upotrebu: - Diskovi ili obruči za poliranje, osim od filca iz tarifnog broja 5911 - Tkanine, najčešće korištene u proizvodnji papira ili za druge tehničke svrhe, postavljene ili ne, impregnirane ili neimpregnirane ili presvučene, okrugli, beskonačni ili s jednim ili više osnovna i/ili potki, ili ravno tkani sa više osnovna i/ili potki iz tarifnog broja 5911	Proizvodnja od prede ili ostataka vlakna ili krpa iz tarifnog broja 6310 Proizvodnja od ⁽⁴⁾ : - kokosove prede - sljedećih materijala: - - prede od politetrafluoroetilena ⁽⁵⁾ , - - prede, višenitne, od poliamida, presvučene, impregnirane ili prekrivene fenolskom smolom, - - prede od sintetičkog tekstilnog vlakna aromatiziranog poliamida, dobivenog polikondenzacijom m-fenolenediamina i isoftalične kiseline, - - monofila od politetrafluoroetilena ⁽¹⁾ ,

¹Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

²Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

³Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁴Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁵Upotreba ovog materijala ograničena je na proizvodnju tkanina kakve se koriste za izradu papira.

	- Ostalo	- prede od sintetičkog tekstilnog vlakna od poli(p-fenilena tereftalamida), - prede od staklenih vlakana, presvučene fenolnom smolom i pojačano akrilnom predom ⁽²⁾ , - - kopoliestera monofilamenta i smola tereftalične kiseline i 1,4 cikloheksanedimetanol i isoftalična kiselina, - - prirodnih vlakana - - sintetičkog ili vještačkog rezanog vlakna, negrebenanog ili nečešljanog ili na drugi način obrađenog za pređenje, ili - - hemijskih materijala ili tekstilne pulpe Proizvodnja od ⁽³⁾ : - kokosove prede, - prirodnih vlakana, - sintetičkog ili vještačkog rezanog vlakna, negrebenanog ili nečešljanog ili na drugi način obrađenog za pređenje, ili - hemijskih materijala ili tekstilne pulpe	
Poglavlje 60	Pleteni ili kukičani materijali	Proizvodnja od ⁽⁴⁾ : - prirodnih vlakana, - sintetičkih ili vještačkih rezanih vlakana, negrebenanih ili nečešljanih ili na drugi način obrađenih za pređenje, ili - hemijskih materijala ili tekstilne pulpe	
Poglavlje 61	Odjeća i pribor za odjeću, pleteni ili kukičani: - dobiveni šivenjem ili spajanjem na drugi način, dvaju ili više dijelova trikotaže, što su bili razrezani u krojne oblike ili bili proizvedeni već oblikovani - ostalo	Proizvodnja od prede ⁽⁵⁾⁽⁶⁾ Proizvodnja od ⁽⁷⁾ : - prirodnih vlakana, - sintetičkih ili vještačkih rezanih vlakana, negrebenanih ili nečešljanih ili na drugi način obrađenih za pređenje, ili - hemijskih materijala ili tekstilne pulpe	
ex Poglavlje 62 ex 6202, ex 6204, ex 6206, ex 6209 i ex 6211 ex 6210 i ex 6216 6213 i 6214	Odjeća i pribor za odjeću, nepleteni ili kukičani; osim: Odjeća za žene, djevojčice i dojenčad, te drugi izrađeni pribor za odjeću, vezeni Protupožarna oprema od tkanine pokrivena poliesterskom aluminiziranom folijom Maramice, šalovi, ešarpe, marame, šamije i slični proizvodi: - vezeni - ostalo	Proizvodnja od prede ⁽⁸⁾⁽⁹⁾ Proizvodnja od prede ⁽¹⁰⁾ ili proizvodnja od nevezanih tkanina, pod uvjetom da vrijednost upotrijebljenih nevezanih tkanina ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica ⁽¹¹⁾ Proizvodnja od prede ⁽¹²⁾ ili proizvodnja od nepresvučenih tkanina, pod uvjetom da vrijednost upotrijebljenih nepresvučenih tkanina ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica ⁽¹³⁾ Proizvodnja od jednonitne nebijeljene prede ⁽¹⁴⁾⁽¹⁵⁾ ili proizvodnja od nevezanih tkanina, pod uvjetom da vrijednost upotrijebljenih nevezanih tkanina ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica ⁽¹⁶⁾ Proizvodnja od jednonitne nebijeljene prede ⁽¹⁾⁽²⁾	

¹Upotreba ovog materijala ograničena je na proizvodnju tkanina kakve se koriste za mašine za izradu papira.

²Upotreba ovog materijala ograničena je na proizvodnju tkanina kakve se koriste za mašine za izradu papira.

³Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁴Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁵Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁶Vidjeti Uvodnu napomenu 6.

⁷Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁸Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁹Vidjeti Uvodnu napomenu 6.

¹⁰Vidjeti Uvodnu napomenu 6.

¹¹Vidjeti Uvodnu napomenu 6.

¹²Vidjeti Uvodnu napomenu 6.

¹³Vidjeti Uvodnu napomenu 6.

¹⁴Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

¹⁵Vidjeti Uvodnu napomenu 6.

¹⁶Vidjeti Uvodnu napomenu 6.

6217	<p>Ostali gotovi pribor za odjeću; dijelovi odjeće ili pribora za odjeću, osim onih iz tarifnog broja 6212: - vezeni</p> <p>- Protupožarna oprema od tkanine pokrivene polieterskom aluminiziranom folijom</p> <p>- Pribor za okovratnike i orukvice, razrezano</p> <p>- Ostalo</p>	<p>prede ⁽¹⁾⁽²⁾ ili slaganje koje slijedi štampa s najmanje dvije radnje obrade ili završne obrade (npr. pranje, bijeljenje, mercerizacija, termofiksacija, čupavljenje, cijedenje, obrada za otpornost na skupljanje, trajna dorada, dekatiranje, impregnacija, krpanje i apretura), pod uvjetom da vrijednost svih upotrijebljenih tkanina bez štampe iz tarifnih brojeva 6213 i 6214 ne prelazi 47,5% cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Proizvodnja od prede ⁽³⁾ ili proizvodnja od nevezanih tkanina, pod uvjetom da vrijednost upotrijebljenih nevezanih tkanina ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica ⁽⁴⁾</p> <p>Proizvodnja od prede ⁽⁵⁾ ili proizvodnja od nevezanih tkanina, pod uvjetom da vrijednost upotrijebljenih nevezanih tkanina ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica ⁽⁶⁾</p> <p>Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Proizvodnja od prede ⁽⁷⁾</p>	
<p>ex Poglavlje 63 6301 do 6304 6305 6306</p>	<p>Ostali gotovi tekstilni proizvodi; kompleti; upotrebljavana odjeća i upotrebljavani tekstilni proizvodi; krpe; osim: Čebad, pokrivači, posteljina, itd; zavjese, itd; ostali proizvodi za uređenje stana: - od filca, od netkanog materijala</p> <p>- ostali: - - vezeni</p> <p>- - ostalo</p> <p>Vreće i vrećice za pakovanje robe</p> <p>Cerade, nadstrešnice i vanjski platneni zastori; šatori; jedra za čamce, daske za jedrenje ili suhozemna vozila; proizvodi za kampovanje: - od netkanog materijala</p>	<p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda</p> <p>Proizvodnja od ⁽⁸⁾: - prirodnih vlakana, ili - hemijskih materijala ili tekstilne pulpe</p> <p>Proizvodnja od jednonitne nebijeljene prede ⁽⁹⁾⁽¹⁰⁾ ili proizvodnja od nevezanih tkanina (osim pletenih i kukičanih), pod uvjetom da vrijednost upotrijebljenih nevezanih tkanina ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Proizvodnja od jednonitne nebijeljene prede ⁽¹¹⁾⁽¹²⁾ Proizvodnja od ⁽¹³⁾: - prirodnih vlakana - sintetičkih ili vještačkih reznih vlakana, negrebenanih ili nečešljanih ili na drugi način obrađenih za pređenje, ili - hemijskih materijala ili tekstilne pulpe</p> <p>Proizvodnja od ⁽¹⁴⁾⁽¹⁵⁾: - prirodnih vlakana, ili - hemijskih materijala ili tekstilne pulpe</p>	

¹Za specijalne uvjete u vezi s proizvodima izrađenim od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

²Vidjeti Uvodnu napomenu 6.

³Vidjeti Uvodnu napomenu 6.

⁴Vidjeti Uvodnu napomenu 6.

⁵Vidjeti Uvodnu napomenu 6.

⁶Vidjeti Uvodnu napomenu 6.

⁷Vidjeti Uvodnu napomenu 6.

⁸Za specijalne uvjete u vezi proizvoda izrađenih od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁹Vidjeti Uvodnu napomenu 6.

¹⁰Za vezene ili kukičane proizvode, neelastične ili gumirane, dobivene spajanjem dijelova trikotaže (reznih ili odmah oblikovanih), vidjeti Uvodnu napomenu 6.

¹¹Vidjeti Uvodnu napomenu 6.

¹²Za vezene ili kukičane proizvode, neelastične ili gumirane, dobivene spajanjem dijelova trikotaže (reznih ili odmah oblikovanih), vidjeti Uvodnu napomenu 6.

¹³Za specijalne uvjete u vezi proizvoda izrađenih od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

¹⁴Za specijalne uvjete u vezi proizvoda izrađenih od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

¹⁵Vidjeti Uvodnu napomenu 6.

6307	- ostalo Ostali gotovi proizvodi, uključujući modne krojeve za odjeću	Proizvodnja od jedonitne nebijeljene prede ⁽¹⁾⁽²⁾ Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	
6308	Kompleti koji se sastoje od komada tkanine i prede, s priborom ili bez pribora, za izradu prostirki, tapiserija, vezanih stolnjaka ili ubrusa ili sličnih tekstilnih proizvoda, pripremljeni u pakovanjima za prodaju na malo	Svaki proizvod u setu mora zadovoljavati određeno pravilo što važi i kad nije u setu. Međutim, u setu mogu biti proizvodi bez porijekla, pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 15% cijene seta fco tvornica	
ex Poglavlje 64	Obuća, nazuvci i slični proizvodi; dijelovi takvih proizvoda; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim od složenog gornjišta obuće pričvršćenog na unutrašnje potplate ili druge dijelove potplata iz tarifnog broja 6406	
6406	Dijelovi obuće (uključujući gornjište pričvršćeno ili ne na unutrašnju potplatu osim na vanjsku potplatu); ulošci za obuću, umeci za potpetice i slični proizvodi; nazuvci i slični proizvodi i njihovi dijelovi	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
ex Poglavlje 65	Šeširi, kape i ostala pokrivala glave, i njihovi dijelovi, osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
6505	Šeširi i druga pokrivala glave, pleteni ili kukičani, ili izrađeni od čipke, filca ili drugih tekstilnih metražnih materijala (osim od traka), postavljeni ili nepostavljeni ili ukrašeni; mreže za kosu bilo od kojeg materijala, postavljene ili nepostavljene ili ukrašene	Proizvodnja od prede ili tekstilnih vlakana ⁽³⁾	
ex Poglavlje 66	Kišobrani, suncobrani, štapovi, bičevi, korbači i njihovi dijelovi; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
6601	Kišobrani, suncobrani (uključujući štapove-kišobrane, vrtne kišobrane i slične kišobrane)	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica	
Poglavlje 67	Perje i paperje; preparirano i proizvodi izrađeni od perja i paperja; vještačko cvijeće; proizvodi od ljudske kose	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
ex Poglavlje 68	Proizvodi od kamena, gipsa, cementa, betona, azbesta, liskuna ili sličnih materijala; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
ex 6803	Proizvodi od prirodnog ili aglomeriranog škriljca	Proizvodnja od obradenog škriljca	
ex 6812	Proizvodi od azbesta; proizvodi od mješavina na osnovi azbesta i magnezij-karbonata	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja	
ex 6814	Proizvodi od liskuna, uključujući i aglomerirani ili rekonstituirani tinjac, na podlozi od papira, kartona ili ostalih materijala	Proizvodnja od obradenog liskuna (obuhvaćen aglomerirani ili rekonstituirani tinjac)	
Poglavlje 69	Keramički proizvodi	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
ex Poglavlje 70	Staklo i stakleni proizvodi; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
ex 7003, ex 7004 i ex 7005	Staklo s neflektirajućim slojem	Proizvodnja od materijala iz tarifnog broja 7001	
7006	Staklo iz tarifnih brojeva 7003, 7004 ili 7005, savijeno, s obradenim rubovima, gravirano, brušeno, emaljirano ili na drugi način obradeno, ali neuokvireno ili spojeno s drugim materijalima: - Postakljene podloge, obložene tankim dielektričnim filmom, poluprovodljivim, u skladu sa SEMII standardima ⁽⁴⁾ - Ostalo	Proizvodnja od materijala (podloge) iz tarifnog broja 7006	
7007	Sigurnosno staklo, od kaljenog ili slojevitog stakla	Proizvodnja od materijala iz tarifnog broja 7001	
7008	Višeslojni zidni elementi za izolaciju, od stakla	Proizvodnja od materijala iz tarifnog broja 7001	
7009	Staklena ogledala, uokvirena ili neuokvirena, uključujući retrovizore	Proizvodnja od materijala iz tarifnog broja 7001	
7010	Boce, tegle, lonci, fiole, ampule i ostali spremnici, od stakla, za transport ili pakovanje robe; tegle za čuvanje od stakla; čepovi, poklopci i ostali zatvarači, od stakla	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda ili rezanje staklenih predmeta, pod uvjetom da ukupna vrijednost upotrijebljenih nerezanih staklenih predmeta ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica	

¹Za specijalne uvjete u vezi proizvoda izrađenih od mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

²Vidjeti Uvodnu napomenu 6.

³Vidjeti Uvodnu napomenu 6.

⁴SEMII – Institut za poluprovodničku opremu i materijale.

<p>7013</p> <p>ex 7019</p>	<p>Stakleni proizvodi koji se upotrebljavaju za stolom, u kuhinji, u toaletne svrhe, u uredima, za unutrašnju dekoraciju ili slične svrhe (osim onih iz tarifnih brojeva 7010 ili 7018)</p> <p>Predmeti od staklenih vlakana (osim prede)</p>	<p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda ili rezanje staklenih predmeta, pod uvjetom da ukupna vrijednost upotrijebljenih nerezanih staklenih predmeta ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica ili ukrašavanje rukom (osim štampanja svile) puhanih staklenih proizvoda, pod uvjetom da ukupna vrijednost upotrijebljenih puhanih staklenih predmeta ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Proizvodnja od: - neobojenih svitaka, rovings prede, prede ili rezanog vlakna, ili - staklene vune</p>	
<p>ex Poglavlje 71</p> <p>ex 7101</p> <p>ex 7102, ex 7103 i ex 7104 7106, 7108 i 7110</p> <p>ex 7107, ex 7109 i ex 7111 7116</p> <p>7117</p>	<p>Prirodni ili kultivirani biseri, drago ili poludrago kamenje, plemeniti metali, metali platinirani plemenitim metalima, i proizvodi od njih, imitacije nakita; metalni novac, osim: Prirodni ili kultivirani biseri sortirani i privremeno nanizani radi lakšeg transporta</p> <p>Obrađeno drago ili poludrago kamenje (prirodno, sintetičko ili rekonstruirano) Plemeniti metali: - neobrađeni</p> <p>- poluobrađeni ili u prahu</p> <p>Metali obloženi plemenitim metalima, polupreradeni</p> <p>Predmeti od prirodnih ili kultiviranih bisera, dragog ili poludragog kamenja (prirodnih, sintetičkih ili rekonstruiranih)</p> <p>Imitacije nakita</p>	<p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda</p> <p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Proizvodnja od neobrađenog dragog ili poludragog kamenja</p> <p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim onih iz tarifnih brojeva 7106, 7108 i 7110 ili elektrolitička, termička ili hemijska separacija plemenitih metala iz tarifnih brojeva 7106, 7108 ili 7110 ili međusobno legiranje plemenitih metala iz tarifnih brojeva 7106, 7108 ili 7110 ili njihovo legiranje s prostim metalima</p> <p>Proizvodnja od neobrađenih plemenitih metala</p> <p>Proizvodnja od plemenitih metala, neobrađenih</p> <p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda ili proizvodnja od dijelova običnih metala, neplatiniranih ili prevučeni plemenitim metalima, pod uvjetom da vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica</p>	
<p>ex Poglavlje 72</p> <p>7207</p> <p>7208 do 7216</p> <p>7217</p> <p>ex 7218, 7219 do 7222</p> <p>7223</p> <p>ex 7224, 7225 do 7228</p> <p>7229</p>	<p>Željezo i čelik; osim:</p> <p>Poluproizvodi od željeza ili nelegiranog čelika</p> <p>Valjani ravni proizvodi, žica i šipke, profili od željeza ili nelegiranog čelika</p> <p>Hladno dobivena žica, od željeza ili nelegiranog čelika</p> <p>Polugotovi proizvodi, valjani ravni proizvodi, šipke i profili od nehrđajućeg čelika</p> <p>Hladno dobivena žica od nehrđajućeg čelika</p> <p>Polugotovi proizvodi, valjani ravni proizvodi, toplovaljana žica i šipke nepravilno namotani na kolutovima; šipke i profili od ostalih legiranih čelika; šuplje šipke za svrdla, od legiranih ili nelegiranih čelika</p> <p>Hladno dobivena žica od ostalih legiranih čelika</p>	<p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda</p> <p>Proizvodnja od materijala iz tarifnog broja 7201, 7202, 7203, 7204 ili 7205</p> <p>Proizvodnja od ingota ili drugih primarnih oblika iz tarifnog broja 7206</p> <p>Proizvodnja od polugotovih proizvoda iz tarifnog broja 7207</p> <p>Proizvodnja od ingota ili drugih primarnih oblika iz tarifnog broja 7218</p> <p>Proizvodnja od polugotovih proizvoda iz tarifnog broja 7218</p> <p>Proizvodnja od ingota i drugih primarnih oblika iz tarifnog broja 7206, 7218 ili 7224</p> <p>Proizvodnja od polugotovih proizvoda iz tarifnog broja 7224</p>	
<p>ex Poglavlje 73</p> <p>ex 7301 7302</p>	<p>Proizvodi od željeza ili čelika; osim:</p> <p>Žmurje (talpe)</p> <p>Dijelovi za izgradnju željezničkih ili tramvajskih kolosijeka od željeza ili čelika; šine, šine-vodilice i ozubljene šine, skretnički jezičci, središta, potezne motke i drugi dijelovi križanja ili skretnica, pragovi, vezice, šinske</p>	<p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda</p> <p>Proizvodnja od materijala iz tarifnog broja 7206</p> <p>Proizvodnja od materijala iz tarifnog broja 7206</p>	

<p>7304, 7305 i 7306 ex 7307</p> <p>7308</p> <p>ex 7315</p>	<p>stolice, klinovi šinskih stolica, podložne pločice, pričvrstne pločice, distantne šipke i motke i drugi dijelovi specijalno konstruirani za postavljanje, spajanje ili pričvršćivanje šina Cijevi, šuplji profili od željeza (osim od lijevanog željeza) ili čelika Cijevi ili pribor za cijevi od nehrđajućeg čelika (ISO br. X5CrNiMo 1712), koji se sastoji iz više dijelova</p> <p>Konstrukcije (osim montažnih zgrada iz tarifnog broja 9406) i dijelovi konstrukcija (npr. mostovi i sekcije mostova, vrata za brane, tornjevi, rešetkasti stubovi, krovovi, krovni kosturi, vrata i prozori i okviri za njih, pragovi za vrata, roloi, ograde i stubovi), od željeza ili čelika; limovi, šipke, profili, cijevi i slično, pripremljeni za upotrebu u konstrukcijama, željezni ili čelični Lanci protiv klizanja</p>	<p>Proizvodnja od materijala iz tarifnog broja 7206, 7207, 7218 ili 7224 Izvrtanje, bušenje, razvrtavanje, izvlačenje, bušenje, pjeskarenje od neobrađenih materijala, pod uvjetom da ukupna vrijednost upotrijebljenih neobrađenih metala ne prelazi 35% cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, zavareni uglovi, kalupi i profili iz tarifnog broja 7301 ne smiju se upotrijebiti</p> <p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 7315 ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica</p>	
<p>ex Poglavlje 74</p> <p>7401</p> <p>7402</p> <p>7403</p> <p>7404</p> <p>7405</p>	<p>Bakar i bakreni proizvodi; osim:</p> <p>Bakrenac; cement bakar (precipitat bakar)</p> <p>Nerafinirani bakar; bakrene anode za elektrolitičku rafinaciju</p> <p>Rafinirani bakar i legure bakra, sirovi: - Rafinirani bakar</p> <p>- Legure bakra i rafinirani bakar koji sadrži druge elemente</p> <p>Otpaci i ostaci, bakreni</p> <p>Predlegure bakra</p>	<p>Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda</p> <p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda</p> <p>Proizvodnja od rafiniranog bakra, sirovog ili od strugotina</p> <p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda</p> <p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda</p>	
<p>ex Poglavlje 75</p> <p>7501 do 7503</p>	<p>Nikl i proizvodi od nikla; osim:</p> <p>Niklov kamenac, sinterirani oksidi nikla i drugi međuproizvodi metalurgije nikla; sirovi nikl; nikleni otpaci i ostaci</p>	<p>Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda</p>	
<p>ex Poglavlje 76</p> <p>7601</p> <p>7602</p> <p>ex 7616</p>	<p>Aluminij i aluminijски proizvodi osim:</p> <p>Aluminij, sirovi</p> <p>Otpaci i ostaci od aluminija</p> <p>Proizvodi aluminija osim mreža, ograda, rešetaka, proizvoda za pojačanje i sličnih (uključujući beskrajne trake) od aluminijске žice, te ekspaniranog metala aluminija</p>	<p>Proizvodnja u kojoj: - svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda, i - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih proizvoda ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica ili proizvodnja termičkim ili elektrolitičkim postupkom od nelegiranog aluminija ili od otpadaka i ostataka aluminija</p> <p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda</p> <p>Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, žičane mreže, ograde, rešetke, proizvodi za pojačanje i slično (uključujući beskrajne trake) od aluminijске žice, ili ekspaniranog metala aluminija, mogu se upotrijebiti; i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica</p>	
<p>Poglavlje 77</p>	<p>Rezervirano za eventualnu novu upotrebu u HS</p>		
<p>ex Poglavlje 78</p>	<p>Olovo i olovni proizvodi; osim:</p>	<p>Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim</p>	

7801	Sirovo olovo: - Rafinirano olovo - Ostalo	broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja od olova u prvoj obradi ili "obrađenog" olova Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, otpaci i ostaci iz tarifnog broja 7802 se ne mogu koristiti Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
7802	Ostaci i otpaci, olovni	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
ex Poglavlje 79	Cink i proizvodi od cinka; osim:	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica	
7901	Cink, sirovi	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, otpaci i ostaci iz tarifnog broja 7902 se ne mogu koristiti	
7902	Ostaci i otpaci, od cinka	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
ex Poglavlje 80	Kalaj i proizvodi od kalaja; osim:	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica	
8001	Kalaj, sirovi	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, otpaci i ostaci iz tarifnog broja 8002 se ne mogu koristiti	
8002 i 8007	Ostaci i otpaci od kalaja; ostali proizvodi od kalaja	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
Poglavlje 81	Ostali obični metali, kermeti; proizvodi od njih: - Ostali obični metali, sirovi; proizvodi od njih - Ostalo	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz istog tarifnog kao proizvod ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
ex Poglavlje 82	Alati, nožarski proizvodi, kašike i viljuške, od običnih metala; njihovi dijelovi od običnih metala; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
8206	Alati iz dva ili više tarifnih brojeva od 8202 do 8205, u setovima za prodaju na malo	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim onih iz tarifnih brojeva 8202 do 8205. Međutim, alati iz tarifnih brojeva 8202 do 8205 mogu biti upotrijebljeni u sklopu seta, pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 15% cijene proizvoda fco tvornica	
8207	Zamjenjivi alat za ručne sprave, sa ili bez mehaničkog pogona, ili za alatne mašine (npr. za presovanje, utiskivanje, duboko izvlačenje, kovanje, štancanje, probijanje, narezivanje i urezivanje navoja, bušenje, proširivanje provrta, provlačenje, glodanje ili tokarenje) uključujući matrice za vučenje ili istiskivanje metala te alat za bušenje stijena i zemlje	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	
8208	Noževi i oštrice, za mašine ili mehaničke uređaje	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	
ex 8211	Noževi sa oštricama, nazubljenim ili ne (uključujući vrtno nožev), osim noževa iz tarifnog broja 8208	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, oštrice noževa i drške od običnih metala se mogu upotrijebiti	
8214	Ostali nožarski proizvodi (npr. mašine za šišanje i strižu, mesarske ili kuhinjske satare, mesarske sjekire i noževi za sjeckanje mesa, noževi za papir); setovi i instrumenti za manikir ili pedikir (uključujući i turpije za nokte)	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, ručke od običnih metala se mogu upotrijebiti	
8215	Kašike, viljuške, kutlače, kašike za pjenu, lopatice za serviranje kolača, noževi za ribu, noževi za maslac, štipaljke za šećer i sličan kuhinjski ili stoni pribor	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, ručke od običnih metala se mogu upotrijebiti	
ex Poglavlje 83	Razni proizvodi od običnih metala; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
ex 8302	Ostali okov, pribor i slični proizvodi prikladni za građenje, i automatski zatvarači vrata	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, drugi materijali iz tarifnog broja 8302 mogu se	

ex 8306	Statuete i drugi ukrasni predmeti, od običnih metala	<p>upotrijebiti, pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 20% cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, drugi materijali iz tarifnog broja 8306 mogu biti upotrijebljeni, pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica</p>	
ex Poglavlje 84	Nuklearni reaktori, kotlovi, mašine i mehanički uređaji; njihovi dijelovi; osim:	Proizvodnja:	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica
ex 8401	Nuklearni gorivi elementi	<p>- od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i</p> <p>- u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda</p>	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica
8402	Kotlovi za proizvodnju vodene ili druge pare (osim kotlova za centralno grijanje toplom vodom koji mogu proizvoditi paru niskog pritiska); kotlovi za pregrijanu vodu	<p>Proizvodnja:</p> <p>- od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i</p> <p>- u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica</p>	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25% cijene proizvoda fco tvornica
8403 i ex 8404	Kotlovi za centralno grijanje, osim kotlova iz tarifnog broja 8402 i pomoćni uređaji za kotlove za centralno grijanje	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim onih iz tarifnih brojeva 8403 i 8404	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica
8406	Turbine na vodenu i drugu paru	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	
8407	Klipni motori s unutrašnjim sagorijevanjem na paljenje pomoću svječića, s pravolinijskim ili rotacijskim kretanjem klipa	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	
8408	Klipni motori s unutrašnjim sagorijevanjem na paljenje pomoću kompresije (dizelski ili polidizelski motori)	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	
8409	Dijelovi prikladni isključivo ili uglavnom za upotrebu sa motorima iz tarifnog broja 8407 ili 8408	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	
8411	Turbomlazni motori, turbopropelerni motori i ostale plinske turbine	<p>Proizvodnja:</p> <p>- od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i</p> <p>- u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica</p>	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25% cijene proizvoda fco tvornica
8412	Ostale pogonske mašine i motori	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	
ex 8413	Pumpe za potiskivanje s rotacijskim kretanjem	<p>Proizvodnja:</p> <p>- od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i</p> <p>- u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica</p>	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25% cijene proizvoda fco tvornica
ex 8414	Industrijski ventilatori, puhala i slično	<p>Proizvodnja:</p> <p>- od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i</p> <p>- u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica</p>	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25% cijene proizvoda fco tvornica
8415	Uređaji za klimatizaciju, s ventilatorom na motorni pogon i elementima za mijenjanje topline i vlažnosti, uključujući mašine u kojima vlažnost ne može biti posebno regulirana	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	
8418	Frižideri, zamrzivači i ostali uređaji za hlađenje ili zamrzavanje, električni ili drugi; toplinske pumpe osim uređaja za klimatizaciju iz tarifnog broja 8415	<p>Proizvodnja:</p> <p>- od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i</p> <p>- u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica, i</p> <p>- u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez porijekla ne prelazi vrijednost svih upotrijebljenih materijala s porijeklom</p>	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25% cijene proizvoda fco tvornica
ex 8419	Mašine i uređaji za drvenu industriju, industriju za proizvodnju papirne mase i papira i kartona	<p>Proizvodnja u kojoj:</p> <p>- vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica, i</p> <p>- u gore spomenutim granicama, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz istog tarifnog broja kao proizvod, ne prelazi 25% cijene proizvoda fco tvornica</p>	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica
8420	Kalenteri ili ostale mašine za valjanje, osim onih za metale ili staklo, te valjci za njih	<p>Proizvodnja u kojoj:</p> <p>- vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica, i</p> <p>- u gore spomenutim granicama, vrijednost svih</p>	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica

8423	Vage (sa izuzetkom vaga osjetljivosti od 5 centigrama ili finijih), uključujući i mašine za brojenje ili kontrolu koje rade na osnovi vaganja mase, tegovi za vage svih vrsta	upotrijebljenih materijala iz istog tarifnog broja kao proizvod, ne prelazi 25% cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25% cijene proizvoda fco tvornica
8425 do 8428	Mašine i uređaji za dizanje, rukovanje, istovar ili utovar	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - u gore spomenutim granicama, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 8431, ne prelazi 10% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica
8429	Buldožeri, angložeri, grejderi, ravnjači, skreperi, bageri (gliboderi), utovarivači s kašikom, mašine za nabijanje i cestovni valjci, samohodni: - Cestovni valjci - Ostali	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - u gore spomenutim granicama, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 8431, ne prelazi 10% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica
8430	Ostale mašine za premještanje, ravnanje, struganje, kopanje, nabijanje, vađenje ili bušenje zemlje, minerala ili ruda; zabijala i mašine za vađenje šipova; plugovi za snijeg i čistači snijega	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - u gore spomenutim granicama, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 8431, ne prelazi 10% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica
ex 8431	Dijelovi prikladni za upotrebu isključivo ili uglavnom sa cestovnim valjcima	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	
8439	Mašine za proizvodnju celuloze od vlaknastih celuloznih materijala ili mašine za proizvodnju ili dovršavanje papira ili kartona	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - u gore spomenutim granicama, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz istog tarifnog broja kao proizvod, ne prelazi 25% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica
8441	Ostale mašine za preradu papirne mase, papira ili kartona, uključujući mašine za sječenje svih vrsta	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - u gore spomenutim granicama, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz istog tarifnog broja kao proizvod, ne prelazi 25% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica
ex 8443	Štampači, za uredske uređaje (na primjer uređaji za automatsku obradu podataka, uređaji za obradu teksta, i dr.)	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	
8444 do 8447	Mašine iz ovih tarifnih brojeva za upotrebu u tekstilnoj industriji	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	
ex 8448	Pomoćne mašine i mašine za upotrebu sa mašinama iz tarifnog broja 8444 i 8445	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	
8452	Mašine za šivenje, osim mašina za prošivanje knjiga iz tarifnog broja 8440; namještaj, postolja i poklopci posebno pripremljeni za mašine za šivenje; igle za mašine za šivenje: - Mašine za šivenje (samo mašine sa štep bodom), s glavama težine najviše 16 kg bez motora ili 17 kg s motorom - Ostalo	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica, - vrijednost svih materijala bez porijekla upotrijebljenih za slaganje glave (bez motora) ne prelazi vrijednost svih upotrijebljenih materijala s porijeklom, i - uređaji za zatezanje niti, za kukičanje i aparati za cik-cak moraju biti s porijeklom Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	
8456 do 8466	Alatne mašine i mašine i njihovi dijelovi i pribor iz tarifnih brojeva 8456 do 8466	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	
8469 do 8472	Uredske mašine (npr. pisaće mašine, mašine	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih	

8480	za računanje, mašine za automatsku obradu podataka, mašine za umnožavanje, mašine za spajanje) Kalupnici za lijevaonice metala; modelne ploče; modeli za kalupe; kalupi za metale (osim kalupa za ingote), metalne karbide, staklo, mineralne materije, guma ili plastične mase	materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica	
8482	Kuglični ili valjni ležaji	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25% cijene proizvoda fco tvornica
8484	Zaptivači od metalnih listova kombinirani s drugim materijalom ili od dva ili više slojeva metala; setovi zaptivača, različitih po sastavu materijala, u vrećicama, omotima ili sličnim pakovanjima; mehanički zaptivači	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	
ex 8486	- Alatne mašine za obradu svih vrsta materijala odvajanjem materijala laserom ili drugim svjetlosnim ili fotonskim snopom, ultrazvukom, elektroerozijom, elektrohemijom postupkom, snopom elektrona, snopom iona ili mlazom plazme - Alatne mašine (uključujući prese) za obradu metala savijanjem, presavijanjem, ispravljanjem, ravnanjem, sječenjem, bušenjem ili urezivanjem - Alatne mašine za obradu kamena, keramike, betona, azbestnog cementa ili sličnih mineralnih materijala ili za hladnu obradu stakla - Dijelovi i pribor priladni za upotrebu isključivo ili uglavnom sa mašinama iz tarifnih brojeva 8456, 8462 i 8464 - Šablonski instrumenti za obilježavanje koji se koriste za proizvodnju maski i mrežica od podloga presvučenih fotoosjetljivim materijama; njihovi dijelovi i pribor - Kalupi, za livenje pod pritiskom ili brizganjem - Ostale mašine za dizanje, rukovanje, utovar ili istovar - Dijelovi prikladni za upotrebu isključivo ili uglavnom sa mašinama iz tarifnog broja 8428 - Kamere koje se koriste za pripremu ploča za štampanje ili cilindara koji su aparati za pravljenje modela koji se koriste za proizvodnju maski ili mrežica od podloga presvučenih fotoosjetljivim materijama; njihovi dijelovi i pribor	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja: - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez porijekla ne prelazi vrijednost svih upotrijebljenih materijala s porijeklom Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi vrijednost 40% cijene proizvoda fco tvornica - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez porijekla ne prelazi vrijednost svih upotrijebljenih materijala s porijeklom Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica
8487	Dijelovi mašina bez električnih priključaka, izolatora, kalema, kontakata, ili drugih električnih dijelova, koji nisu spomenuti niti obuhvaćeni na drugom mjestu u ovom Poglavlju	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica
ex Poglavlje 85	Električne mašine i oprema i njihovi dijelovi; aparati za snimanje ili reprodukciju zvuka; televizijski aparati za snimanje ili reprodukciju slike i zvuka, i dijelovi i pribor za te proizvode; osim:	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% vrijednosti proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica
8501	Elektromotori i električni generatori (osim generatorskih agregata)	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - u gore spomenutim granicama, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 8503, ne prelazi 10% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica
8502	Električni generatorski agregati i rotacioni konvertori (pretvarači)	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica, i	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica

ex 8504	Uređaji za napajanje mašina za automatsku obradu podataka	- u gore spomenutim granicama, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnih brojeva 8501 i 8503, ne prelazi 10% cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	
ex 8517	Ostali aparati za prijenos ili prijem glasa, slika ili drugih podataka uključujući aparate za komunikaciju u bežičnoj mreži (kao lokalna mreža ili mreža širokog dosega) osim aparata za prijenos ili prijem iz tarifnog broja 8443, 8525, 8527 ili 8528	Proizvodnja: - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez porijekla ne prelazi vrijednost svih upotrijebljenih materijala s porijeklom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25% cijene proizvoda fco tvornica
ex 8518	Mikrofoni i njihovi stalci; zvučnici, u zvučnim kutijama ili ne; audio-frekvencijska električna pojačala; električni setovi za pojačavanje zvuka	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez porijekla ne prelazi vrijednost svih upotrijebljenih materijala s porijeklom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25% cijene proizvoda fco tvornica
8519	Aparati za snimanje ili reprodukciju zvuka	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez porijekla ne prelazi vrijednost svih upotrijebljenih materijala s porijeklom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica
8521	Aparati za pohranjivanje i reprodukciju slike, sa ili bez videoprijemnika	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez porijekla ne prelazi vrijednost svih upotrijebljenih materijala s porijeklom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica
8522	Dijelovi i pribor prikladni za upotrebu samo ili uglavnom s aparatima iz tarifnih brojeva 8519 do 8521	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	
8523	- Pripremljene nesnimljene podloge za snimanje zvuka ili slična snimanja drugih zapisa uključujući matrice i galvanske otiske za proizvodnju diskova, osim proizvoda iz Poglavlja 37 - Ploče, trake i ostale snimljene podloge sa zvučne ili druge slično snimljene pojave, uključujući matrice i galvanske otiske, sa izuzetkom proizvoda iz Poglavlja 37 - Kartice za detekciju i "pametne kartice" sa dva ili više elektronski integriranih sklopova - "Pametne kartice" sa jednim elektronski integriranim sklopom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja: - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - u gore spomenutim granicama, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 8523, ne prelazi 10% cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja: - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - u gore spomenutim granicama, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 8541 i 8542, ne prelazi 10% cijene proizvoda fco tvornica ili postupak raspršivanja pri čemu su integrirani sklopovi oblikovani na poluprovodničkoj podlozi selektivnim uvođenjem odgovarajućeg topila - dopanta, ne uzimajući u obzir, da li su sklopovi sastavljeni i/ili testirani u zemlji, koja nije navedena u članovima 3. i 4. Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25% cijene proizvoda fco tvornica
8525	Odašiljači za radiotelefoniju, radiotelegrafiju, radiodifuziju ili televiziju, bilo ili ne, s ugrađenim prijemnikom ili aparatom za snimanje zvuka ili reprodukciju zvuka; televizijske kamere; videokamere za statičke slike i druge videokamere (kamkorderi); digitalne kamere	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez porijekla ne prelazi vrijednost svih upotrijebljenih materijala s porijeklom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25% cijene proizvoda fco tvornica
8526	Radari, uređaji za radionavigaciju i radiouređaji za daljinsko upravljanje	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez porijekla ne prelazi vrijednost svih upotrijebljenih materijala s porijeklom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25% cijene proizvoda fco tvornica
8527	Prijemnici za radiotelefoniju, radiotelegrafiju i radiodifuziju, kombinirani ili ne, u istom kućištu, s aparatom za snimanje ili reprodukciju zvuka ili satom	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25% cijene proizvoda fco tvornica

8528	<p>- Monitori i projektori, bez ugrađenog televizijskog prijemnika, koji se uglavnom ili isključivo koriste u sistemu za automatsku obradu podataka iz tarifnog broja 8471</p> <p>- Ostali monitori i projektori, bez ugrađenog televizijskog prijemnika; Televizijski prijemnici sa ili bez ugrađenog prijemnika za radio difuziju ili aparata za snimanje ili reprodukciju zvuka ili slike;</p>	<p>porijekla ne prelazi vrijednost svih upotrijebljenih materijala s porijeklom</p> <p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Proizvodnja u kojoj:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez porijekla ne prelazi vrijednost svih upotrijebljenih materijala s porijeklom 	<p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25% cijene proizvoda fco tvornica</p>
8529	<p>Dijelovi prikladni uglavnom ili isključivo za upotrebu s aparatima iz tarifnih brojeva 8525 do 8528:</p> <ul style="list-style-type: none"> - namijenjeni uglavnom ili isključivo za upotrebu s videoaparatom za snimanje ili reprodukciju - namijenjeni uglavnom ili isključivo za upotrebu sa monitorima i projektorima, bez ugrađenog televizijskog prijemnika, koji se uglavnom ili isključivo koriste u sistemu za automatsku obradu podataka iz tarifnog broja 8471 - ostalo 	<p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Proizvodnja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica <p>Proizvodnja u kojoj:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez porijekla ne prelazi vrijednost svih upotrijebljenih materijala s porijeklom 	<p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25% cijene proizvoda fco tvornica</p>
8535	<p>Električni aparati za uključivanje i isključivanje ili zaštitu električnih strujnih kola, ili za ostvarivanje priključivanja za ili u električnim strujnim kolima za napon preko 1000 V</p>	<p>Proizvodnja u kojoj:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - u gore spomenutim granicama, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 8538, ne prelazi 10% cijene proizvoda fco tvornica 	<p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica</p>
8536	<p>Električni aparati za uključivanje i isključivanje ili zaštitu električnih strujnih kola, ili za ostvarivanje priključivanja za ili u električnim strujnim krugovima za napon preko 1000 V</p> <ul style="list-style-type: none"> - Konektori za optička vlakna, snopove optičkih vlakana ili kablove - - od plastike - - od keramike - - od bakra 	<p>Proizvodnja u kojoj:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - u gore spomenutim granicama, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 8538, ne prelazi 10% cijene proizvoda fco tvornica <p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda</p> <p>Proizvodnja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica 	<p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica</p>
8537	<p>Ploče, pultovi, stolovi, ormari i ostali nosači, opremljeni s dva ili više aparata iz tarifnog broja 8535 ili 8536, za električno upravljanje ili raspodjelu električne energije, uključujući one s ugrađenim instrumentima ili aparatima iz Poglavlja 90, i uređajima za numeričko upravljanje, osim komutacijskih aparata iz tarifnog broja 8517</p>	<p>Proizvodnja u kojoj:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - u gore spomenutim granicama, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 8538, ne prelazi 10% cijene proizvoda fco tvornica 	<p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica</p>
ex 8541	<p>Diode, tranzistori i slični poluprovodnički aparati, osim ploča još neizreznih u čipove</p>	<p>Proizvodnja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica 	<p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25% cijene proizvoda fco tvornica</p>
ex 8542	<p>Elektronska integrirana kola i mikrosklopovi: - Monolitna integrirana kola</p>	<p>Proizvodnja u kojoj:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - u gore spomenutim granicama, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnih brojeva 8541 i 8542, ne prelazi 10% cijene proizvoda fco tvornica ili postupak difuzije (u kojoj su integralna kola formirana na podlozi poluprovodnika selektivnim uvođenjem odgovarajućeg dopanta), skopljena ili neskopljena i/ili testirana u zemlji koja nije 	<p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25% cijene proizvoda fco tvornica</p>

	- Multičipna integrirana kola koja su dijelovi mašina ili aparata, koji nisu spomenuti niti obuhvaćeni na drugom mjestu u ovom Poglavlju - Ostalo	navedena u članovima 3 i 4. Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - u gore spomenutim granicama, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnih brojeva 8541 i 8542, ne prelazi 10% cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25% cijene proizvoda fco tvornica
8544	Izolirana žica (uključujući lakiranu ili anodiranu žicu), kablovi (uključujući koaksijalne kablove) i ostali izolirani električni provodnici, sa ili bez konektora; kablovi od optičkih vlakana, izrađeni od pojedinačno oplštenih vlakana, kombinirani ili ne s električnim provodnicima ili sa ili bez konektora	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	
8545	Ugljene elektrode, ugljene četkice, ugalj za sijalice, ugalj za baterije i drugi proizvodi od grafita ili od drugih vrsta uglja, sa ili bez metala, za električne svrhe	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	
8546	Električni izolatori od bilo kojeg materijala	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	
8547	Izolacijski dijelovi za električne mašine, uređaje ili opremu, izrađeni u cjelosti od izolacionog materijala ili samo s manjim komponentama od metala (npr. čahure s navojem) ugrađenim za vrijeme presovanja isključivo radi spajanja, osim izolatora iz tarifnog broja 8546; cijevi za električne provodnike i spojnice za njih, od običnih metala, obložene izolacijskim materijalom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	
8548	- Otpaci i ostaci od primarnih ćelija, primarnih baterija i električnih akumulatora; istrošene primarne ćelije, primarne baterije i električni akumulatori; električni dijelovi mašina ili aparata, nespomenuti niti obuhvaćeni na drugom mjestu u ovom poglavlju	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	
ex Poglavlje 86	Željezničke ili tramvajske lokomotive, njihovi dijelovi; željeznički ili tramvajski kolosiječni sklopovi i pribor i njihovi dijelovi; mehanička (uključujući elektromehaničku) signalna oprema za saobraćaj svih vrsta; osim:	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	
8608	Željeznički ili tramvajski šinski sklopovi i pribor; mehanička (uključujući elektromehaničku) oprema za signalizaciju, sigurnost ili oprema za kontrolu i upravljanje u saobraćaju na željeznici, tramvajima, putevima, unutrašnjim vodenim putevima, parkiralištima, lučkim instalacijama ili aerodromima; njihovi dijelovi	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica
ex Poglavlje 87	Vozila, osim željezničkih ili tramvajskih tračničkih vozila, i njihovi dijelovi i pribor; osim:	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	
8709	Samohodna radna kolica (autokare), bez uređaja za dizanje ili rukovanje, koja se upotrebljavaju u tvornicama, skladištima, lukama ili aerodromima za prijevoz robe na kratkim udaljenostima; vučna vozila koja se upotrebljavaju na peronima željezničkih stanica; dijelovi navedenih vozila	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica
8710	Tenkovi i druga oklopna borbeno vozila, motorizirana, opremljena ili neopremljena oružjem, i dijelovi takvih vozila	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica
8711	Motocikli (uključujući mopede) i bicikli opremljeni s pomoćnim motorom, sa ili bez bočne prikolice; bočne prikolice: - s klipnim motorom (osim rotacijskih klipnih motora) obima cilindra: -- do 50 cm ³	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez porijekla ne prelazi vrijednost svih upotrijebljenih	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 20% cijene proizvoda fco tvornica

	- - preko 50 cm ³	materijala s porijeklom Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez porijekla ne prelazi vrijednost svih upotrijebljenih materijala s porijeklom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25% cijene proizvoda fco tvornica
	- ostalo	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez porijekla ne prelazi vrijednost svih upotrijebljenih materijala s porijeklom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica
ex 8712	Bicikli bez kugličnih ležaja	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim onih iz tarifnog broja 8714	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica
8715	Dječja kolica i njihovi dijelovi	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica
8716	Prikolice i poluprikolice; ostala vozila, nesamokretna; njihovi dijelovi	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica
ex Poglavlje 88	Letjelice, svemirske letjelice i njihovi dijelovi; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica
ex 8804	Padobrani	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, uključujući ostale materijale iz tarifnog broja 8804	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica
8805	Oprema za lansiranje aviona; palubni zaustavljivači aviona ili slična oprema; zemaljski trenažeri letenja; dijelovi navedenih proizvoda	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica
Poglavlje 89	Brodovi, čamci i ploveće konstrukcije	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, trupovi broda iz tarifnog broja 8906 ne smiju se upotrebljavati	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica
ex Poglavlje 90	Optički, fotografski, kinematografski, mjerni i kontrolni instrumenti, instrumenti za ispitivanje tačnosti, medicinski ili hirurški instrumenti i aparati; njihovi dijelovi i pribor; osim:	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica
9001	Optička vlakna i snopovi optičkih vlakana; kablovi od optičkih vlakana osim onih iz tarifnog broja 8544; listovi i ploče od polarizirajućeg materijala, leće (uključujući kontaktne leće), prizme, ogledala, i ostali optički elementi, od bilo kojeg materijala, nemontirani, osim takvih elemenata od stakla optički neobrađenih	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	
9002	Leće, prizme, ogledala i drugi optički elementi, od bilo kojeg materijala, montirani, koji su dijelovi ili pribor za instrumente ili uređaje, osim takvih elemenata od stakla optički neobrađenih	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	
9004	Naočale i slični proizvodi, korektivni, zaštitni ili ostali	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	
ex 9005	Dalekozori (s jednim ili dva objektivna), optički teleskopi i njihova postolja, osim astronomskih refrakcijskih teleskopa i njihovih postolja	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica; i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez porijekla ne prelazi vrijednost svih upotrijebljenih materijala s porijeklom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica
ex 9006	Fotografske (osim kinematografskih) kamere; uređaj za fotografske bliceve i sijalice-blicevi osim sijalica s električnim paljenjem	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - u kojoj vrijednosti svih upotrijebljenih materijala bez porijekla ne prelazi vrijednost svih upotrijebljenih materijala s porijeklom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica
9007	Kinematografske kamere i projektori, sa ili bez ugrađenih aparata za snimanje ili	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi

	reprodukciju zvuka	broja proizvoda, - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - u kojoj vrijednosti svih upotrijebljenih materijala bez porijekla ne prelazi vrijednost svih upotrijebljenih materijala s porijeklom Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - u kojoj vrijednosti svih upotrijebljenih materijala bez porijekla ne prelazi vrijednost svih upotrijebljenih materijala s porijeklom Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	30% cijene proizvoda fco tvornica
9011	Optički mikroskopi, uključujući one za mikrofotografiju, mikrokinefotografiju i mikroprojekciju	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica
ex 9014	Ostali instrumenti i uređaji za navigaciju	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	
9015	Instrumenti i aparati za geodeziju, topografiju, zemljomjerstvo, niveliranje, fotogrametriju, hidrografiju, okeanografiju, hidrologiju, meteorologiju ili geofiziku, osim kompasa; daljinomjeri	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	
9016	Vage osjetljivosti do 5 centigrama ili finije, sa ili bez tegova	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	
9017	Instrumenti za crtanje, obilježavanje ili matematičko računanje (npr. aparati za crtanje, pantografi, uglomjeri, pribor za crtanje u setu, logaritamska računala, kalkulatori u obliku okrugle ploče); instrumenti za mjerenje dužine, koji se drže u ruci (npr. mjerne šipke i trake, mikrometri, pomična mjerila) nespomenuti i neobuhvaćeni na drugom mjestu u ovom Poglavlju	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	
9018	Instrumenti i aparati u upotrebi u medicinskim, hirurškim, zubarskim ili veterinarskim naukama, uključujući scintigrafske aparate i druge elektromedicinske aparate te instrumente za ispitivanje vida: - Zubarske stolice s ugrađenom zubarskom opremom ili aparatom za ispiranje usta vodom - Ostalo	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, uključujući ostale materijale iz tarifnog broja 9018 Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25% cijene proizvoda fco tvornica
9019	Aparati za mehanoterapiju; aparati za masažu, aparati za psihološka testiranja; aparati za ozonoterapiju, oksigenoterapiju, aerosol terapiju, vještačko disanje ili ostali terapeutski aparati za disanje	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25% cijene proizvoda fco tvornica
9020	Ostali aparati za disanje i plinske maske, osim zaštitnih maski bez mehaničkih dijelova i zamjenjivih filtera;	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25% cijene proizvoda fco tvornica
9024	Mašine i aparati za ispitivanje tvrdoće, čvrstoće na kidanje ili sabijanje, elastičnosti ili ostalih mehaničkih svojstava materijala (npr. metala, drveta, tekstila, papira, plastičnih masa)	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	
9025	Hidrometri i slični plutajući instrumenti, termometri, pirometri, barometri, higrometri i psihrometri, sa ili bez mogućnosti registriranja, i kombinacije ovih instrumenta	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	
9026	Instrumenti i aparati za mjerenje ili kontrolu protoka, nivoa, pritiska ili ostalih promjenjivih veličina tečnosti ili plinova (npr. mjeraci protoka, pokazivači nivoa, manometri, toplinomjeri), osim instrumenata i aparata iz tarifnih brojeva 9014, 9015, 9028 ili 9032	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	
9027	Instrumenti i aparati za fizikalne ili hemijske analize (npr. polarimetri, refraktometri, spektrometri, uređaji za analizu plina ili dima); instrumenti i aparati za mjerenje i kontrolu viskoziteta, poroznosti, ekspanzije, površinskog napona i slično; instrumenti i	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	

9028	aparati za kalorimetrijska, akustična i fotometrijska mjerenja ili kontrolu (uključujući ekspozimetre); mikrotomi Mjerila potrošnje ili proizvodnje plina, tečnosti ili elektriciteta, uključujući mjerila za njihovo baždarenje: - Dijelovi i pribor - Ostalo	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez porijekla ne prelazi vrijednost svih upotrijebljenih materijala s porijeklom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica
9029	Brojači obrtaja, brojači proizvodnje, taksimetri, brojači kilometara, brojači koraka i slično; pokazivači brzine i tahometri, osim onih iz tarifnog broja 9014 ili 9015; stroboskopi:	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	
9030	Osciloskopi, spektralni analizatori i ostali instrumenti i aparati za mjerenje ili ispitivanje električnih veličina, isključujući mjerila iz tarifnog broja 9028; instrumenti i aparati za mjerenje ili otkrivanje alfa, beta, gama, rentgenskih, svemirskih ili ostalih ionizirajućih zračenja	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	
9031	Instrumenti, aparati i mašine za mjerenje ili ispitivanje, nespomenuti niti obuhvaćeni na drugom mjestu u ovom poglavlju; projektori profila	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	
9032	Instrumenti i aparati za automatsku regulaciju ili upravljanje	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	
9033	Dijelovi i pribor (nespomenuti i neobuhvaćeni na drugom mjestu u ovom poglavlju) za mašine, uređaje, instrumente ili aparate iz Poglavlja 90	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	
ex Poglavlje 91	Satovi i ručni satovi i njihovi dijelovi; osim:	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	
9105	Ostali satovi	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez porijekla ne prelazi vrijednost svih upotrijebljenih materijala s porijeklom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica
9109	Ostali satni mehanizmi, kompletni i sastavljeni	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez porijekla ne prelazi vrijednost svih upotrijebljenih materijala s porijeklom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica
9110	Kompletni satni mehanizmi (za lične ili druge satove) nesastavljeni ili djelimično sastavljeni (mehanizmi u setovima); nekompletni satni mehanizmi (za lične ili druge satove), sastavljeni; grubo kompletirani mehanizmi za satove (lične ili druge)	Proizvodnja u kojoj: - vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica, i - u gore spomenutim granicama, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 9114 ne prelazi 10% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica
9111	Kućišta za ručne satove i dijelovi kutija	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica
9112	Kućišta i kutije za kućne, uredske i slične satove i kućišta i kutije sličnog tipa za drugu robu iz ovog poglavlja, i njihovi dijelovi	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica
9113	Kaiševi i narukvice za ručne satove i dijelovi za kaiševe i narukvice: - od običnog metala, pozlaćeni, posrebreni, platinirani ili presvućeni plemenitim metalima - ostalo	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica	
Poglavlje 92	Muzički instrumenti; dijelovi i pribor za takve proizvode	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco	

		tvornica	
Poglavlje 93	Oružje i municija; njihovi dijelovi i pribor	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica	
ex Poglavlje 94	Namještaj; posteljina; madraci; nosači madraca, jastuci i slični punjeni proizvodi; lame i druga svjetleća tijela, na drugom mjestu nespomenuti ili uključeni; osvijetljeni znakovi, osvijetljene pločice s imenima i slično; montažne zgrade; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica
ex 9401 i ex 9403	Namještaj od običnih metala, presvučen netapaciranom pamučnom tkaninom težine 300g/m ² ili manje	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda ili proizvodnja od pamučnih tkanina već proizvedenih u oblicima spremnim za upotrebu sa materijalima iz tarifnog broja 9401 ili 9403, pod uvjetom da: - vrijednost tkanina ne prelazi 25% cijene proizvoda fco tvornica, i - su svi ostali upotrijebljeni materijali s porijeklom i razvrstani unutar tarifnog broja različitog od tarifnog broja 9401 ili 9403	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40% cijene proizvoda fco tvornica
9405	Lampe i druga svjetleća tijela, uključujući reflektore i njihovi dijelovi, na drugom mjestu nespomenuti niti obuhvaćeni; osvijetljeni znakovi, osvijetljene pločice s imenima i slično, sa stalno fiksiranim svjetlosnim izvorom, i njihovi dijelovi na drugom mjestu nespomenuti niti obuhvaćeni	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica	
9406	Montažne zgrade	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica	
ex Poglavlje 95	Igračke, rekviziti za društvene igre i sport; njihovi dijelovi i pribor; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
ex 9503	Ostale igračke; umanjeni modeli i slični modeli za igru, s pogonom ili ne; slagalice svih vrsta	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica	
ex 9506	- Palice za golf i ostala oprema za golf	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, grubo oblikovani blokovi za izradu glava za golf štapove mogu biti upotrijebljeni	
ex Poglavlje 96	Razni proizvodi; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	
ex 9601 i ex 9602	Proizvodi životinjskog, biljnog ili mineralnog porijekla, za rezbarenje	Proizvodnja od materijala za rezbarenje iz istog tarifnog broja kao proizvod	
ex 9603	Metle i četke (osim metli i metlica od pruća, bez ili sa drškom, i četki od dlake vjeverica i lasica), mehaničke sprave za čišćenje poda koje se drže u ruci, bez motora, soboslikarski ulošci i valjci; brisači za podove i pajalice	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica	
9605	Putni setovi (neseseri) za ličnu higijenu, šivenje ili čišćenje cipela ili odijela	Svaki proizvod u setu mora udovoljavati pravilu koje bi važilo za taj proizvod u slučaju da nije uključen u set. Međutim, set može sadržavati i proizvode bez porijekla, pod uvjetom da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 15% cijene seta fco tvornica	
9606	Dugmad, drikeri, koje se zatvaraju utiskivanjem ili na drugi način, dugmad za presvlačenje i ostali dijelovi tih proizvoda; nedovršena dugmad	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica	
9608	Hemijske olovke; flomasteri i markeri s vrhom od filca ili drugog poroznog materijala; nalivpera i slična pera na punjenje; pera za kopiranje; patent-olovke, držala za pera, držala za olovke i slična držala; dijelovi (uključujući kape i klipse) navedenih proizvoda osim iz tarifnog broja 9609	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda. Međutim, pera ili njihovi vrhovi iz istog tarifnog broja kao proizvod mogu se koristiti	
9612	Trake za pisače mašine ili slične trake, natopljene štamparskom bojom ili drukčije pripremljene za davanje otisaka, uključujući na rolnama ili u patronama; jastučići za pečate, natopljeni ili nenatopljeni, s kutijom ili bez kutije	Proizvodnja: - od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda, i - u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50% cijene proizvoda fco tvornica	
ex 9613	Upaljači s električnom iskrom (piezo)	Proizvodnja u kojoj vrijednost upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 9613 ne prelazi 30% cijene proizvoda fco tvornica	

ex 9614	Lule za pušenje i glave lula	Proizvodnja od grubo obrađenih blokova	
Poglavlje 97	Umjetnine, kolekcionarski predmeti i starine (antikviteti)	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim broja proizvoda	

ANEKS III

uzorci potvrde o kretanju robe EUR.1 i

zahtjeva za izdavanje potvrde o kretanju robe EUR.1

Uputstvo za štampanje

1. Svaki formular bit će 210 x 297 mm; može se dopustiti odstupanje od minus 5 mm ili plus 8 mm po dužini. Mora se koristiti bijeli papir, prilagođen za pisanje, bez mehaničke pulpe i težine ne manje od 25g/m². Na pozadini će imati otisnut zeleni "guilloche" uzorak, što omogućuje da bilo kakvo krivotvorenje mehaničkim ili hemijskim sredstvima bude uočljivo.

2. Nadležne vlasti Strana mogu zadržati pravo štampanja potvrde ili taj posao mogu povjeriti ovlaštenoj štampariji. U posljednjem slučaju, svaki formular mora sadržavati bilješku o takvom dopuštenju. Svaki formular mora imati otisnut naziv i adresu štamparije ili znak po kojem štamparija može biti prepoznata. Također će imati serijski broj, štampan ili ne, na osnovu kojeg se može prepoznati.

POTVRDA O KRETANJU ROBE

1. Izvoznik (naziv, puna adresa, zemlja)	EUR.1 No A 000.000		
	Prije popunjavanja obrasca vidjeti napomene na poleđini.		
3. Primalac (naziv, puna adresa, zemlja) (neobavezno)	2. Potvrda se koristi u preferencijalnoj trgovini između		
	<p>.....</p> <p style="text-align: center;">i</p> <p>.....</p> <p>(unijeti odgovarajuće zemlje, grupe zemalja ili teritorije)</p>		
	4. Zemlja, grupa zemalja ili teritorija na kojoj se proizvodi smatraju proizvodima s porijeklom	5. Zemlja, grupa zemalja ili teritorija na koju se roba šalje	
6. Informacije u vezi s prijevozom (neobavezno)	7. Napomene		
8. Broj stavke; Oznake i brojevi; Broj i vrsta omota ⁽¹⁾ ; Opis robe	9. Bruto masa (kg) ili druga mjera (litri, m³, itd.)	10. Fakture (neobavezno)	
11. OVJERA CARINSKE SLUŽBE <i>Ovjereni deklaracija</i> Izvozni dokument ⁽²⁾ Obrazac Br: Od Carinarnica Zemlja ili teritorija izdavanja Mjesto i datum (potpis)	Pečat	12. IZJAVA IZVOZNIKA Ja, doljepotpisani, izjavljujem da gore opisana roba zadovoljava uvjete potrebne za izdavanje ove potvrde. Mjesto i datum (potpis)	

(1) Ako roba nije u paketima, navesti broj predmeta ili napomenu „u rasutom stanju“
(2) Popuniti samo ako to propisi zemlje izvoznice ili teritorije zahtijevaju.

13. ЗАХТЈЕВ ЗА ПРОВЈЕРУ, упућује се:	14. РЕЗУЛТАТ ПРОВЈЕРЕ
	Provedena provjera pokazuje (1) ☐ da je ovu potvrdu izdala navedena carinarnica i da su podaci u njoj tačni. ☐ da ova potvrda nije tačna niti ispravna (vidjeti napomene u prilogu).
Traži se provjera tačnosti i ispravnosti ove potvrde. (Mjesto i datum) Pečat (Potpis) (Mjesto i datum) Pečat (Potpis) (1) Unijeti X u odgovarajuće polje.

NAPOMENE

1. U potvrdi se ne smiju brisati ili pisati riječi jedne preko drugih. Svaka ispravka mora biti urađena precrtavanjem netačnih podataka i upisivanjem potrebnih korekcija. Svaku takvu ispravku mora parafom odobriti osoba koja je izdala potvrdu i ovjeriti carinska služba zemlje gdje je potvrda izdata.
2. Proizvodi se u potvrdu obavezno upisuju bez proreda, a ispred svakog proizvoda mora biti redni broj. Neposredno nakon posljednjeg proizvoda obavezno se podvlači vodoravna linija. Neispunjen prostor mora biti precrtan, tako da se onemogući bilo kakvo naknadno unošenje.
3. Roba mora biti opisana u skladu s trgovinskom praksom, s dovoljno detalja koji omogućuju njeno prepoznavanje.

ZAHTEJ ZA POTVRDU O KRETANJU ROBE

1. Izvoznik (naziv, puna adresa, zemlja)	EUR.1 No A 000.000	
	Prije popunjavanja obrasca vidjeti nepomene na poleđini.	
3. Primalac (naziv, puna adresa, zemlja) (neobavezno)	2. Zahtjev da se potvrda koristi u preferencijalnoj trgovini između i (unijeti odgovarajuće zemlje, grupe zemalja ili teritorije)	
	4. Zemlja, grupa zemalja ili teritorija na kojoj se proizvodi smatraju proizvodima s porijeklom	5. Zemlja, grupa zemalja ili teritorija na koju se roba šalje
6. Informacije u vezi s prijevozom (neobavezno)	7. Napomene	
8. Broj stavke; Oznake i brojevi; Broj i vrsta omota ⁽¹⁾; Opis robe	9. Bruto masa (kg) ili druga mjera (litri, m³, itd.)	10. Faktura (neobavezno)

⁽¹⁾ Ako roba nije u paketima, navesti broj predmeta ili napomenu „u rasutom stanju”

IZJAVA IZVOZNIKA

Ja, doljepotpisani izvoznik robe opisane na poleđini,

IZJAVLJUJEM da roba zadovoljava uvjete za izdavanje priložene potvrde;

DAJEM kako slijedi podatke na osnovu kojih roba zadovoljava gore navedene uvjete:

.....
.....
.....
.....

PODNOŠIM sljedeće dokazne dokumente ⁽¹⁾:

.....
.....
.....
.....

OBAVEZUJEM se da, na zahtjev nadležnih vlasti, podnesem svaki potrební dokument koji te vlasti mogu tražiti radi izdavanja priložene potvrde, te se obavezujem da ću, ukoliko bude zatraženo, prihvatiti svaku potrebnu provjeru mog knjigovodstva i svaku provjeru procesa proizvodnje gore spomenute robe, koju će provoditi navedene vlasti;

MOLIM izdavanje priložene potvrde za ovu robu.

.....
(Mjesto i datum)

.....
(Potpis)

⁽¹⁾ Na primjer: uvozni dokumenti, potvrde o kretanju robe, fakture, izjave proizvođača, itd, u vezi s proizvodima korištenim u proizvodnji ili ponovo izvezenom robom, u nepromijenjenom stanju.

ANEKS IV **Tekst izjave na računu**

Izjava na računu, čiji tekst je naveden u nastavku, mora biti izrađena u skladu s napomenama. Međutim, napomene nije potrebno otisnuti.

Bosanskohercegovačke verzije

Izvoznik proizvoda obuhvaćenih ovom ispravom (carinsko ovlaštenje br.....⁽¹⁾) izjavljuje da su, osim ako je to drukčije izričito navedeno, ovi proizvodi.....⁽²⁾ preferencijalnog porijekla.

Izvoznik proizvoda obuhvaćenih ovom ispravom (carinsko ovlaštenje br.....⁽¹⁾) izjavljuje da su, osim ako je to drukčije izričito navedeno, ovi proizvodi.....⁽²⁾ preferencijalnoga podrijetla.

Извозник производа обухваћених овом исправом (царинско овлашћење бр.....⁽¹⁾) изјављује да су, осим ако је то другачије изричито наведено, ови производи⁽²⁾ преференцијалног поријекла.

Turska verzija

İşbu Belge (Gümrük Onay No ...⁽¹⁾) kapsamındaki maddelerin ihracatçısı, aksi açıkça belirtilmedikçe, bu maddelerin.....⁽²⁾ tercihli maddeler olduğunu beyan eder.

Engleska verzija

The exporter of the products covered by this document (customs authorization No ...⁽¹⁾) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of ...⁽²⁾ preferential origin.

.....⁽³⁾

(Mjesto i datum)

.....⁽⁴⁾

(Potpis izvoznika, dodatno mora biti čitko navedeno ime osobe koja je izjavu potpisala)

⁽¹⁾ Kada izjavu na računu daje ovlašteni izvoznik, ovdje mora biti upisan broj ovlaštenja. Kada izjavu na računu nije dao ovlašteni izvoznik, riječi u zagradi ispuštaju se ili se taj prostor ostavlja prazan.

⁽²⁾ Navodi se porijeklo proizvoda.

⁽³⁾ Ovi navodi mogu se ispustiti ako je podatak sadržan u samom dokumentu.

⁽⁴⁾ U slučajevima kada se ne zahtijeva potpis izvoznika, izuzeće potpisa također se odnosi na navođenje imena potpisnika.

ANEKS V

Proizvodi izuzeti od kumulacije predviđene u članu 3. i članu 4.

KN broj	Opis
1704 90 99	Ostali proizvodi od šećera koji ne sadrže kakao.
	Čokolada i ostali prehrambeni proizvodi koji sadrže kakao: – kakao prah, s dodanim šećerom ili drugim sredstvima za zaslađivanje:
1806 10 30	– s masenim udjelom saharoze (uključujući invertni šećer izražen kao saharoza) ili izoglukoze izražene kao saharoza 65% ili većim ali manjim od 80%
1806 10 90	– s masenim udjelom saharoze (uključujući invertni šećer izražen kao saharoza) ili izoglukoze izražene kao saharoza 80% ili većim
	– ostali prehrambeni proizvodi koji sadrže kakao u blokovima, pločama ili šipkama mase veće od 2 kg ili u tekućem stanju, pasti, prahu, granulama ili u drugim oblicima u rasutom stanju, u posudama ili pakovanjima sa sadržajem većim od 2 kg – ostalo
1806 20 95	– ostalo
	Sladni ekstrakti, prehrambeni proizvodi od brašna, prekrupe, griza, skroba ili sladnog ekstrakta, koji ne sadrže kakao ili koji sadrže manje od 40% masenog udjela kaka, računato na potpuno odmašćenu osnovu, što nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu; prehrambeni proizvodi od robe iz tarifnih brojeva 0401 do 0404 koji ne sadrže kakao ili koji sadrže manje od 5% masenog udjela kaka, računato na potpuno odmašćenu osnovu, koji nisu spomenuti ni uključeni na drugom mjestu – ostalo – ostalo (osim sladnog ekstrakta)
1901 90 99	– ostalo
2101 12 98	Ostali preparati na bazi kahve
2101 20 98	Ostali preparati na bazi čaja ili mate čaja.
	Prehrambeni proizvodi koji nisu spomenuti ni uključeni na drugom mjestu: – ostalo
2106 90 59	– ostalo
	Prehrambeni proizvodi koji nisu spomenuti ni uključeni na drugom mjestu: – ostalo (osim koncentrata bjelančevina i teksturiranih bjelančevina tvari) – ostalo
2106 90 98	– ostalo
	Smjese mirisnih tvari i smjese (uključujući alkoholne otopine) na bazi jedne ili više tih tvari, vrsta koje se koriste kao sirovine u industriji; drugi preparati na bazi mirisnih tvari koji se koriste kao sirovine u proizvodnji pića: – za upotrebu u prehrambenoj industriji i industriji pića – za upotrebu u industriji pića: – preparati koji sadrže sva aromatična sredstva karakteristična za pića: – sa sadržajem alkohola većim od 0,5% vol – ostalo: – koji ne sadrže mliječnu mast, saharozu, izoglukoze, skrob ili glukozu, ili koji sadrže mliječnu mast s masenim udjelom manjim od 1,5%, saharozu ili izoglukoze s masenim udjelom manjim od 5%, glukozu ili skrob sa masenim udjelom manjim od 5%
3302 10 29	– ostalo

ANEKS V

Rasporedi specifičnih obaveza u uslugama

(navedeni u članu 3.7. (Rasporedi specifičnih obaveza) Poglavlja III (Trgovina uslugama))

**DODATAK I uz ANEKS V
RASPORED SPECIFIČNIH OBAVEZA
BOSNE I HERCEGOVINE
BOSNA I HERCEGOVINA – RASPORED
SPECIFIČNIH OBAVEZA
NAPOMENE S OBJAŠNENJEM**

1. Obaveze koje je Bosna i Hercegovina preuzela prema Poglavlju o Trgovini uslugama (Dio o Privremenom kretanju fizičkih osoba s ciljem pružanja usluga) ne primjenjuju se u slučajevima kada je svrha ili posljedica njihovog privremenog prisustva interveniranje ili na drugi način uticanje na ishod bilo kojeg radnog ili spora u vezi s upravljanjem ili pregovore.

2. Ovaj Raspored ne obuhvata mjere koje se odnose na zahtjeve u pogledu kvalifikacija i procedura, tehničke standarde i zahtjeve u pogledu izdavanja dozvola ako one ne predstavljaju ograničenje u pristupu tržištu ili nacionalnom tretmanu u smislu člana 3.4. (Pristup tržištu) i člana 3.5. (Nacionalni tretman) Poglavlja III (Trgovina uslugama). Te mjere (npr. potreba za pribavljanjem dozvole, obaveze u pogledu univerzalne usluge, potreba za pribavljanjem priznanja kvalifikacija u reguliranim sektorima i potreba polaganja posebnih ispita, uključujući ispit poznavanja jezika te potreba za zakonitim prebivalištem na teritoriji na kojoj se obavlja privredna djelatnost), čak i ako nisu navedene u listi, primjenjuju se u svakom slučaju na usluge i pružaoce usluga iz Turske.

Uvjeti i kriteriji koji se zahtijevaju za dobivanje svih dozvola i ovlaštenja, a koji su navedeni u ovom Rasporedu te oni koji se primjenjuju za članstvo u svim odgovarajućim komorama, ne ograničavaju pristup tržištu niti ograničavaju nacionalni tretman u smislu člana 3.4. (Pristup tržištu) i člana 3.5. (Nacionalni tretman) Poglavlja III (Trgovina uslugama).

3. Ništa sadržano u ovom Rasporedu neće se tumačiti na način da dovodi u pitanje provedbu bilo koje mjere u okviru vanjskotrgovinskog režima i odgovarajućih carinskih postupaka Bosne i Hercegovine koje se odnose na robe, u skladu s međunarodnim sporazumima čija je potpisnica Bosna i Hercegovina. U tom smislu, kada se radi o uslužnim sektorima, podsektorima ili djelatnostima u kojima uvoz i/ili izvoz robe može predstavljati sastavni dio pružanja usluga, kao što su usluge distribucije, usluge održavanja i popravka i usluge tehničkog ispitivanja i analize, sve relevantne vanjskotrgovinske i/ili carinske mjere će se i dalje primjenjivati, čak i kad nisu navedene u listi, na usluge i pružaoce usluga iz Turske.

4. Prava i obaveze na osnovu ovog Rasporeda neće imati automatski efekat, te stoga fizičkim ili pravnim osobama direktno ne dodjeljuju nikakva prava.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu	Ograničenja nacionalnog tretmana	Dodatne obaveze
I. HORIZONTALNE OBAVEZE			
Svi sektori uključeni u ovaj Raspored			
Šifre Centralne klasifikacije proizvoda (CPC) u ovom Rasporedu su one koje su sadržane u dokumentu: Statistical Papers Series M No. 77, Provisional Central Product Classification, Department of International Economic and Social Affairs, Statistical Office of the UN, New York, 1991.			
	Sektori u kojima se zadržava pravo na javnu participaciju 3) Usluge u kojima se zadržava pravo na javnu participaciju na nacionalnom ili lokalnom nivou mogu podlijeđati javnim		

	monopolima ili isključivim pravima dodijeljenim privatnim operatorima. ¹		
	<p>3) Predstavništva i podružnice Predstavništvo je dio preduzeća koje nema svojstvo pravne osobe. Predstavništva se mogu baviti samo istraživanjem tržišta, promotivnim ili aktivnostima predstavljanja. Ona ne mogu obavljati trgovačke djelatnosti. Strana pravna osoba može osnovati predstavništvo. Podružnica domaćeg preduzeća (domaće preduzeća mogu osnovati domaće ili strane pravne ili fizičke osobe) predstavlja dio preduzeća koji nema svojstvo pravne osobe. Podružnice se mogu baviti svim poslovnim djelatnostima preduzeća.</p>	<p>3) Manje povoljan tretman može se primijeniti na supsidijarna društva s registriranim sjedištem na teritoriji Strane gosta, osim kada se može dokazati njihova djelotvorna i trajna veza s privredom Strane gosta. Tretman odobren supsidijarnim društvima koja imaju registrirano sjedište, centralnu upravu ili glavno mjesto poslovanja unutar teritorije Strane gosta, ne može se odobriti podružnicama ili agencijama koje su osnovane u Strani gostu. Međutim, navedeni tretman će se odobriti podružnicama osim ako to nije izričito zabranjeno zakonskim propisima carinske unije čija je članica Strana gost.</p>	
	<p>4) Bez obaveza, osim u pogledu mjera koje se odnose na ulazak i privremeni boravak u Strani sljedećih kategorija fizičkih osoba koje pružaju usluge: (i) Premještaji unutar društva (ICT) Ulazak i pružanje usluga podliježe sljedećim uvjetima: - Dotična fizička osoba mora biti zaposlena od strane pravne osobe osnovane na teritoriji druge Strane najmanje jednu godinu neposredno prije datuma prijema. - Fizička osoba se privremeno premješta u kontekstu pružanja usluga na teritoriji druge Strane u neko društvo (supsidijarno društvo, podružnica, ured) naprijed navedene pravne osobe, koja stvarno pruža iste ili slične usluge u drugoj Strani. - Dotična fizička osoba mora pripadati jednoj od sljedećih kategorija: a) Osobe na rukovodećim ili izvršnim funkcijama: Osobe koje rade na visokim pozicijama unutar pravne osobe, koje prvenstveno upravljaju društvom, koje su pod općim nadzorom ili vođenjem pretežno upravnog odbora ili dioničara društva ili njima odgovarajućih osoba, uključujući: - upravljanje društvom, dijelom društva ili odjelom društva; - nadgledanje i nadzor nad radom ostalih nadzornih, stručnih i rukovodećih zaposlenika; - imaju ovlaštenje lično zapošljavati i otpuštati zaposlenike ili predlagati zapošljavanje ili otpuštanje zaposlenika ili obavljati ostale kadrovske aktivnosti. - Uvjet za obavljanje naprijed navedenih aktivnosti je radna dozvola. - Ulazak i boravak je ograničen na jednu godinu s mogućnošću produženja na najviše tri godine.</p>	<p>4) Bez obaveza, osim u pogledu mjera koje se odnose na kategorije fizičkih osoba navedene u koloni Pristup tržištu.</p>	
	<p>b) Specijalisti: Osobe koje su zaposlene od strane pravne osobe i koje imaju neka neuobičajena znanja neophodna za usluge koje društvo</p>		

¹Pravo na javnu participaciju postoji u sektorima kao što su usluge okoliša, konsultantske usluge koje se odnose na naučne i tehničke usluge, usluge istraživanja i razvoja društvenih i humanističkih nauka, usluge tehničkog ispitivanja i analize, javne zdravstvene usluge i javne socijalne usluge, usluge javnog obrazovanja, javni prijevoz, komunikacijske usluge. Isključiva prava na takve usluge često se dodjeljuju privatnim operatorima, na primjer, operatorima s koncesijama odobrenim od nadležnih vlasti, ovisno od specifične uslužne aktivnosti. Međutim, ako je tržište za uslugu otvoreno za više pružalaca usluga, naknadno neće biti predmet isključivih prava dodijeljenih privatnom operatoru. S obzirom da pravo na javnu participaciju također postoji na podcentralnom nivou, detaljno i iscrpno navođenje specifičnih sektora nije praktično.

	<p>pruža, znanja o istraživačkoj opremi ili upravljanju. Prilikom ocjene takvih znanja, vodit će se računa ne samo o znanju specifičnom za to društvo, nego i tome da li ta osoba ima visok stepen stručne osposobljenosti za određenu vrstu posla ili djelatnosti koja zahtijeva posebno stručno znanje, uključujući članstvo u akreditiranom strukovnom udruženju.</p> <p>- Uvjet za obavljanje aktivnosti je radna dozvola,</p> <p>Ulazak i privremeni boravak je ograničen na jednu godinu s mogućnošću produženja na najviše 3 (tri) godine.</p> <p>(ii) Poslovni posjetioci (PP)</p> <p>Dozvoljen je ulazak i privremeni boravak sljedećih kategorija bez primjene testa ekonomskih potreba u trajanju do 90 dana:</p> <p>a) Ponuđači usluga: Osobe koje nemaju boravak ili prebivalište u Strani koja je gost, a koje predstavljaju nekog pružaoca usluga i traže privremeni ulazak radi pregovora o prodaji usluga ili sklapanja ugovora o prodaji usluga u ime tog pružaoca usluga kada:</p>	<p>(ii) Poslovni posjetioci (PP)</p> <p>Bez obaveza osim mjera u pogledu kategorija fizičkih osoba koje su navedene i za koje su preuzete obaveze u koloni Pristup tržištu.</p>	
	<p>- Ti predstavnici neće biti uključeni u direktne transakcije s pravnim subjektima niti će sami pružati usluge.</p> <p>b) Osobe zadužene za uspostavu komercijalnog prisustva: Osobe koje rade na nekoj višoj poziciji, kako je definirano u gornjem tekstu pod (i) a), kod neke pravne osobe, i koje su zadužene za uspostavu komercijalnog prisustva nekog pružaoca usluga iz jedne Strane u drugoj Strani kada:</p> <p>- Ti predstavnici neće biti uključeni u direktne transakcije s građanstvom niti će sami pružati usluge; i</p> <p>- Pružalac usluga ima glavno mjesto poslovanja na teritoriji druge Strane, a nema komercijalno prisustvo u Strani gostu.</p> <p>(iii) Pružaoci usluga po ugovoru (PUU)</p> <p>Ulazak i pružanje usluga podliježe sljedećim uvjetima:</p> <p>- Fizičke osobe koje pružaju usluge na privremenoj osnovi kao zaposlenici neke pravne osobe koja nema komercijalno prisustvo u Strani gostu.</p> <p>- Pravna osoba je od krajnjeg potrošača u Strani gostu dobila ugovor o pružanju usluga na period od najviše 12 mjeseci kroz postupak koji garantira da je ugovor sačinjen u dobroj vjeri (bona fide) (npr. oglas o dostupnosti ugovora).</p> <p>- Ugovor o pružanju usluga mora biti u skladu sa zakonima, propisima i zahtjevima Strane gosta.</p> <p>- Fizička osoba koja traži pristup treba nuditi takve usluge kao zaposlenik pravne osobe koja tu uslugu pruža najmanje jednu godinu neposredno prije takvog premještanja.</p> <p>- Uvjet za obavljanje naprijed navedenih aktivnosti je radna dozvola,</p> <p>- Ulazak i privremeni boravak ograničen je na najviše šest mjeseci unutar bilo kojeg perioda od 12 mjeseci ili na vrijeme trajanja ugovora, ovisno o tome koji je period kraći.</p>	<p>(iii) Pružaoci usluga po ugovoru (PUU)</p> <p>Bez obaveza osim mjera u pogledu kategorija fizičkih osoba koje su navedene i za koje su preuzete obaveze u koloni Pristup tržištu.</p>	
	<p>- Broj osoba obuhvaćenih ugovorom o pružanju usluga ne smije biti veći od broja koji je potreban za ispunjenje</p>		

	obaveza iz ugovora.		
	(iv) Neovisni stručnjaci (NS) Ulazak i pružanje usluga podliježe sljedećim uvjetima: - Fizička osoba se pružanjem neke usluge bavi kao samozaposlena osoba s nastanom na teritoriji druge Strane. - Fizička osoba mora od krajnjeg potrošača u Strani gostu dobiti ugovor o pružanju usluga na drugi način, a ne preko neke agencije kako je definirano u CPC 872, na period od najviše 12 mjeseci kroz postupak koji garantira da je ugovor sačinjen u dobroj vjeri (bona fide), ako takav zahtjev postoji u Strani gostu. - Ugovor o pružanju usluga mora biti u skladu sa zakonima, propisima i zahtjevima Strane gosta. - Uvjet za obavljanje naprijed navedenih aktivnosti je radna dozvola.	(iv) Neovisni stručnjaci (NS) Bez obaveza osim mjera u pogledu kategorija fizičkih osoba koje su navedene i za koje su preuzete obaveze u koloni Pristup tržištu.	
	- Ulazak i privremeni boravak ograničen je na najviše šest mjeseci unutar bilo kojeg perioda od 12 mjeseci ili na vrijeme trajanja ugovora, ovisno o tome koji je period kraći.		
		Subvencije 3) Pravo na subvencije može biti ograničeno na pravne osobe osnovane na teritoriji Strane ili na određenom geografskom dijelu njene teritorije. Bez obaveza za subvencije za istraživanje i razvoj. Pružanje usluga ili njihovo subvencioniranje u javnom sektoru ne smatra se povredom ove obaveze. 4) U slučaju davanja subvencija fizičkim osobama, njihova dostupnost može biti ograničena na domaće državljane.	
II. SPECIFIČNE OBAVEZE PO SEKTORIMA			
1. POSLOVNE USLUGE			
A. Profesionalne usluge			
(a) Pravne usluge (samo usluge savjetovanja o stranom i međunarodnom pravu) (Dio CPC 861)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Obavezan je oblik "društva s ograničenom odgovornošću". Turski državljani moraju imati stručni naziv ("advokat") i biti upisani u Tursku advokatsku komoru. 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Zastupanjem stranaka pred sudovima u Bosni i Hercegovini mogu se baviti samo državljani Bosne i Hercegovine. Korištenje stručnog naziva ("advokat") rezervirano je za državljane Bosne i Hercegovine upisane u advokatske komore u Bosni i Hercegovini. Pravnici koji imaju državljanstvo Bosne i Hercegovine, a koje angažuje strani advokatski ured ne mogu pružati pravne usluge osim savjetodavnih usluga o stranom i međunarodnom pravu (CPC 861**). 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(b) Računovodstvene, revizorske i knjigovodstvene usluge (CPC 862)	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Većina vlasnika moraju biti ovlaštene računovode, revizori i knjigovode. 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Većina vlasnika moraju biti ovlaštene računovode, revizori i knjigovode. 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(c) Savjetodavne usluge u vezi s oporezivanjem (CPC 863)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je	

	u Horizontalnim obavezama	navedeno u Horizontalnim obavezama	
(d) Arhitektonske usluge (CPC 8671) (e) Usluge inženjeringa (CPC 8672) (f) Usluge integriranog inženjeringa (CPC 8673) isključujući gradnje	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(g) Usluge urbanističkog planiranja i pejzažne arhitekture (CPC 8674)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(h) Medicinske i stomatološke usluge (CPC 9312) (j) Usluge koje pružaju babice, medicinske sestre, fizioterapeuti i pomoćno medicinsko osoblje (CPC 93191)	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Bez obaveza 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Bez obaveza 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(i) Veterinarske usluge (CPC 932)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
B. Kompjuterske i srodne usluge (CPC 84). Prihvatanje "Sporazuma o obuhvatu kompjuterskih usluga – CPC 84" – reproducirano u aneksu			
Kompjuterske i srodne usluge (CPC 84)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
C. Usluge istraživanja i razvoja			
(a) Usluge istraživanja i razvoja u prirodnim naukama (CPC 851) (b) Usluge istraživanja i razvoja u društvenim i humanističkim naukama (CPC 852) (c) Interdisciplinarnе usluge istraživanja i razvoja (CPC 853)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
D. Usluge u vezi s nekretninama i zemljištem – Usluge vezane za aktivnosti posrednika u prometu nekretnina i ne uključuju kupovinu nekretnina i zemljišta u ime navedenih posrednika.			
(a) Koje se odnose na nekretnine u vlasništvu ili najmu/zakupu (CPC 821) (b) Na osnovu naknade ili ugovora (CPC 822)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
E. Usluge iznajmljivanja i davanja u zakup bez operatora			
(a) Vezane za brodove (CPC 83103)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(b) Vezane za avione (CPC 83104)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja, osim što avioni koje koriste avioprijevoznici iz BiH moraju biti registrirani u BiH. Izuzeće se može odobriti za ugovore o kratkoročnom zakupu ili u izvanrednim okolnostima. 3) Nema ograničenja, osim što da bi bio upisan u registar aviona BiH, avion mora biti vlasništvo fizičkih osoba koje ispunjavaju posebne kriterije za državljanstvo ili pravnih osoba koje ispunjavaju posebne kriterije u pogledu vlasničkog kapitala i kontrole (uključujući državljanstvo direktora). 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(c) Vezane za ostala prijevozna sredstva (CPC 83101+ 83102+ 83105)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja	

	4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(d) Vezane za ostale mašine i opremu (CPC 83106-83109)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(e) Vezane za prethodno snimljene videokasete i optičke diskove za korištenje u opremi za kućnu zabavu (CPC 83202)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
F. Ostale poslovne usluge			
(a) Usluge oglašavanja (CPC 871)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(b) Usluge istraživanja tržišta i ispitivanja javnog mnijenja (CPC 864)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(c) Usluge upravljačkog savjetovanja (CPC 865)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(d) Usluge vezane za upravljačko savjetovanje (CPC 866)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(e) Usluge tehničkog ispitivanja i analize (CPC 8676)	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(f) Usluge vezane za poljoprivredu, lov i šumarstvo (dio CPC 881) isključujući upravljanje i iskorištavanje prirodnih resursa	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(g) Usluge vezane za ribolov (CPC 882) isključujući upravljanje i iskorištavanje prirodnih resursa	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(h) Usluge vezane za rudarstvo (dio CPC 883) isključujući upravljanje i iskorištavanje prirodnih resursa	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(k) Usluge zapošljavanja i pribavljanja osoblja (CPC 872)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(m) Srodne usluge naučnog i tehničkog savjetovanja (CPC 8675)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(n) Održavanje i popravke opreme (isključujući morska plovila, avione i druga)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja	

prijevozna sredstva) (CPC 633, 8861-8866)	3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(o) Usluge čišćenja objekata (CPC 874)	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveze, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveze, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(p) Fotografiske usluge (CPC 875)	1) Bez obaveza, osim za fotografiranje iz vazduha: nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveze, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza, osim za fotografisanje iz vazduha: nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(q) Usluge pakovanja (CPC 876)	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(r) Štampanje, izdavaštvo (CPC 88442)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja, osim što strano ulaganje u izdavačku kuću ne smije biti veće od 49 posto 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(s) Kongresne usluge (CPC 87909)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(t) Ostalo - Usluge prevođenja i tumačenja (CPC 87905)	1) Nema ograničenja, osim usluga prevođenja i tumačenja pred domaćim sudovima: Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja, osim usluga prevođenja i tumačenja pred domaćim sudovima: Bez obaveza 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja, osim usluga prevođenja i tumačenja pred domaćim sudovima: Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja, osim usluga prevođenja i tumačenja pred domaćim sudovima: Bez obaveza 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
A/B Poštanske usluge i kurirske usluge¹ (CPC 7511-7512)			
Usluge koje se odnose na rukovanje ² poštanskim pošiljkama ³ u skladu sa sljedećim popisom podsektora, do odredišta u zemlji ili inostranstvu. (i) Rukovanje adresiranim pismonosnim pošiljkama na svim vrstama fizičkih medija ⁴ , uključujući - Hibridnu poštu - Direktnu poštu (ii) Rukovanje adresiranim paketima i pošiljkama ⁵ na svim vrstama fizičkih medija (iii) Rukovanje adresiranim novinskim proizvodima (iv) Rukovanje pošiljkama navedenim u gornjem tekstu pod (i) do (iii) kao preporučenim ili osiguranim pošiljkama (v) Usluge ekspresne dostave ¹ za pošiljke navedene u gornjem tekstu pod (i) do (iii)	1,2,3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1,2,3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	Napomena: Može se uvesti sistem dozvola za podsektore za koje postoji obaveza opće univerzalne usluge. Ove Dozvole mogu podlijegati posebnim obavezama univerzalnih usluga i/ili finansijskom doprinosu kompenzacijskom fondu.

¹Iako su rasprave o klasifikaciji u ovom sektoru još u toku, nacrti obaveza su navedeni u skladu sa predloženom klasifikacijom koja je notificirana WTO-u od EEC i njenih država članica 23. marta 2001. godine (doc. S/CSS/W/61) i upustva za raspoređivanje poštanskih /kurirskih usluga kosponzoriranih od strane EC 17. februara 2005. godine (WTO doc. TN/S/W/30), bez prejudiciranja ishoda diskusije o klasifikaciji poštanskih i kurirskih usluga.

²Izraz "rukovanje" uključuje provjeru, sortiranje, prijevoz i isporuku.

³ Poštanska pošiljka" se odnosi na pošiljke kojima rukuje bilo koja vrsta javnog ili privatnog komercijalnog operatora.

⁴Npr. pisma, razglednice.

⁵Obuhvata knjige i kataloge.

(vi) Rukovanje neadresiranim pošiljkama (vii) Razmjena dokumenata ² Podsektori (i), (iv) i (v) se isključuju ako pripadaju obimu usluga koje se mogu rezervirati kao što su: pismonosne pošiljke čija je cijena manja od petostruke vrijednosti osnovne javne cijene, pod uvjetom da im je težina manja od 350 grama ³ , te usluge preporučene pošte koja se koristi u sudskim ili upravnim postupcima, bez obzira na težinu pošiljke.			
C. Telekomunikacione usluge ⁴ CPC 7521-843 Obaveze koje preuzima BiH su zasnovane na principima sastavljanja rasporeda navedenim u "Napomenama za sastavljanje obaveza u osnovnim telekomunikacionim uslugama (S/GBT/W/2. Rev.1) i "Ograničenjima u pristupu tržištu za raspoloživost spektra" (S/GBT/W/3)			
Sve usluge koje se sastoje od prijena i prijema signala bilo kojim elektromagnetnim putem ⁵ , isključujući emitiranje. ⁶	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
3. GRADEVINSKE I SRODNE INŽENJERSKE USLUGE			
A. Opći građevinski radovi u visokogradnji (CPC 512) B. Opći građevinski radovi u niskogradnji (CPC 513) C. Instalaterski i montažni radovi (CPC 514+516) D. Završni radovi (CPC 517) E. Ostalo (CPC 511+515+518)	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
4. USLUGE DISTRIBUCIJE Niže navedeni podsektori isključuju trgovinu oružjem, eksplozivima i genetički modificiranim organizmima			
A. Usluge posrednika (CPC 6111, 6113, 6121, 621) B. Usluge trgovine na veliko (CPC 61111, 6113, 6121, 622) C. Usluge trgovine na malo (CPC 61112, 61120, 61220, 6113, 6121, 631, 632, D. Franšizno poslovanje (CPC 8929)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
5. OBRAZOVNE USLUGE Sve obrazovne usluge uključene u ovaj dio: - Niže navedeni podsektori obuhvataju samo obrazovne usluge koje se privatno finansiraju. - Obrazovne usluge u području istraga, sigurnosti i odbrane te historije i kulture naroda i nacionalnosti u BiH su isključene.			
B. Usluge srednjoškolskog obrazovanja (CPC 922)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
C. Usluge visokog obrazovanja (CPC 923)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
D. Obrazovanje odraslih (CPC 924)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja	

¹Usluge ekspresne dostave mogu uključivati brzo preuzimanje, prijevoz i dostavu dokumenata, štampanih pošiljki, paketa i/ili ostale robe, uz praćenje i stalni nadzor nad ovim pošiljkama tokom cjelokupnog perioda pružanja usluge. Ova obaveza ne uključuje usluge pomorskog prijevoza, niti usluge na koje se odnosi Aneks o avio prijevoznim uslugama.

²Osiguravanje sredstava, uključujući *ad hoc* prostor, kao i prijevoz od strane treće osobe, koje omogućuje samodostavu međusobnom razmjenu poštanskih predmeta između korisnika koji su pretplaćeni na ovu uslugu. Poštanski predmet odnosi se na predmete kojima rukuje bilo koji komercijalni operator, bilo javni ili privatni.

³"Pismonosne pošiljke": pisana komunikacija na svim vrstama fizičkih medija koju je potrebno prenijeti i isporučiti na adresu koju je pošiljatelj naveo na pošiljci ili njenom omotu. Knjige, katalogi, novine i periodične publikacije ne smatraju se pismonosnim pošiljkama.

⁴Fusnota radi pojašnjenja: BiH ima državni udio u određenim operatorima telekomunikacija. BiH zadržava svoje pravo na takav državni udio i u budućnosti. To ne predstavlja ograničavanje pristupa tržištu.

⁵Podsektori 2.C.h) do 2.C.m) iz Popisa sektorske klasifikacije usluga u MTN, GNS/W/120 (usluge dodatne vrijednosti) i podsektori 2.C.a) do 2.C.g) iz tog Popisa su ovdje uključeni. Podsektor 2.C.o) iz tog Popisa je također ovdje uključen u mjeri u kojoj potpada pod ovu definiciju. Za potrebe ovog Rasporeda, podsektor 2.C.n) iz tog Popisa ("On-line obrada informacija i/ili podataka (uključujući obradu transakcija)") predstavlja kompjutersku i srodnu uslugu i, kao takva, prikazana je u ovom Rasporedu obaveza pod 1.B.

⁶Emitiranje se definira kao neprekinuti lanac prijena potreban za distribuciju signala radijskog ili televizijskog programa javnosti, ali ne obuhvata dopunske veze između operatora.

	4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
E. Ostale obrazovne usluge (CPC 929) Usluge obuke (npr. podučavanje stranih jezika, obuka vozača, edukacija rukovodilaca/direktora, informatička obuka,) usluge organizacije ispita, kursevi nakon škole, obrazovni programi koji se nude za vrijeme raspusta, instrukcije i pripremni kursevi	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
6. USLUGE ZAŠTITE OKOLIŠA			
A. Voda za ljudsku upotrebu i upravljanje otpadnim vodama – usluge u pogledu otpadnih voda odgovaraju uslugama kanalizacije (CPC 9401) B. Upravljanje krutim/opasnim otpadom. Usluge odlaganja otpada (CPC 9402) - Sanitarne i slične usluge (CPC 9403)	1) Bez obaveza, osim savjetodavnih usluga, gdje: Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza, osim savjetodavnih usluga, gdje: Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
C. Zaštita okolnog zraka i klime. Usluge pročišćavanja ispusnih plinova (CPC 94040) D. Saniranje i čišćenje tla i vode. Tretman i saniranje onečišćenog/zagađenog tla i vode (dio CPC 9406). Odgovara dijelovima Usluga zaštite prirode i pejzaža E. Smanjenje buke i vibracija (CPC 9405) F. Zaštita bioraznolikosti i pejzaža - Usluge zaštite prirode i pejzaža (dijelovi CPC 9406 koji nisu obuhvaćeni pod D)	1) Bez obaveza, osim savjetodavnih usluga, gdje: Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza, osim savjetodavnih usluga, gdje: Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
7. FINANSIJSKE USLUGE - Prihvatanje novih finansijskih usluga ili proizvoda na tržištu može podlijegati postojanju i usklađenosti s regulatornim okvirom čija je svrha ostvarivanje ciljeva navedenih u članu 2.(a) Dijela o finansijskim uslugama.			
A. Sve usluge osiguranja i usluge povezane s osiguranjem			
(i) Direktno osiguranje (uključujući suosiguranje): (a) životno	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja Podružnica: Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja Podružnica: Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(i) Direktno osiguranje (uključujući suosiguranje): (b) neživotno. (ii) Reosiguranje i retrocesija; (iii) Posredovanje u osiguranju, kao što je zastupanje i agencijsko posredovanje; (iv) Pomoćne usluge u vezi s osiguranjem, kao što su konsultantske usluge, aktuarske usluge, usluge procjene rizika.	1) Bez obaveza osim osiguranja u pomorskom prometu putnika (redovnom ili izvanrednom), s tim da takvo osiguranje pokriva sve od sljedećeg: putnike koji se prevoze, vozilo koje prevozi putnike i svaku odgovornost koja iz tog proističe. 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja Podružnica: Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza osim osiguranja u pomorskom prometu putnika (redovnom ili izvanrednom), s tim da takvo osiguranje pokriva sve od sljedećeg: putnike koji se prevoze, vozilo koje prevozi putnike i svaku odgovornost koja iz tog proističe. 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
B. Bankarske i ostale finansijske usluge			
(v) Primanje depozita i drugih povratnih sredstava od pravnih subjekata; (vi) Davanje zajmova svih vrsta, uključujući potrošačke kredite, hipotekarne kredite, faktoring (prodaja prava potraživanja) i finansiranje komercijalnog poslovanja; (vii) Finansijski leasing; (viii) Sve usluge plaćanja i prijenosa novca, uključujući kredite, kreditne i debitne kartice, putničke čekove i bankovne mjenice; (ix) Garancije i obaveze; (x) Trgovanje za svoj vlastiti ili za račun klijenata, bilo na berzi, ili na vanberzanskom tržištu ili na neki drugi način, sljedećim: (a) instrumentima tržišta novca (uključujući čekove, mjenice i potvrde o depozitu); (b) devizama; (c) derivativnim proizvodima koji uključuju	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja, osim što je obavezno osnivanje društva specijaliziranog za upravljanje, u svrhu obavljanja djelatnosti upravljanja investicionim uzajamnim fondovima i investicionim društvima. Podružnica: Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama.	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama.	

<p>ali se ne ograničavaju na terminske ugovore (fjučerse) i opcije;</p> <p>(d) instrumentima deviznog tečaja i kamatnih stopa, uključujući proizvode kao što su swapovi, sporazumi o terminskom kursu;</p> <p>(e) prenosivim vrijednosnim papirima;</p> <p>(f) ostalim prenosivim instrumentima i finansijskim sredstvima, uključujući zlatne poluge.</p> <p>(xi) Učešće u emisiji svih vrsta vrijednosnih papira, uključujući garantiranje otkupa i plasman u svojstvu agenta (bilo javne ili privatne emisije) i pružanje usluga vezanih za takve emisije;</p> <p>(xii) Novčano posredovanje;</p> <p>(xiii) Upravljanje sredstvima, poput upravljanja gotovinom ili portfeljem, upravljanje svim oblicima zajedničkog ulaganja, usluge deponiranja i čuvanja;</p> <p>(xiv) Usluge poravnanja i kliringa za finansijska sredstva, uključujući vrijednosne papire, derivativne proizvode, te druge prenosive instrumente;</p> <p>(xv) Pružanje i prijenos finansijskih informacija te obrada finansijskih podataka i odgovarajućih softvera pružaoца drugih finansijskih usluga;</p> <p>(xvi) Savjetodavne, posredničke i druge pomoćne finansijske usluge za sve djelatnosti navedene u tačkama od (v) do (xv), uključujući kreditne preporuke i analizu, istraživanje i savjetovanje u području ulaganja i portfelja, savjetovanje u pogledu kupovine i restrukturiranja i strategije preduzeća.</p>			
8. USLUGE ZDRAVSTVENE I SOCIJALNE ZAŠTITE (Niže navedeni podsektori obuhvataju samo usluge koje se privatno finansiraju USLUGE ZDRAVSTVENE I SOCIJALNE ZAŠTITE)			
A. Bolničke usluge (CPC 9311) C. Usluge socijalne zaštite - Lječilišta i odmarališta, domovi za starije i nemoćne osobe (CPC 933)	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
B. Ostale usluge povezane sa zdravljem ljudi (CPC 9319 (osim 93191))	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
9. USLUGE KOJE SE ODOSE NA TURIZAM I PUTOVANJA			
A. Hoteli i restorani (uključujući ugostiteljstvo) (CPC 641-643)	1) Nema ograničenja, za ugostiteljske i usluge rezervacija ili online programe za učestale goste (online frequent guest programs) 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja, za ugostiteljske i usluge rezervacija ili online programe za učestale goste (online frequent guest programs) 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
B. Usluge turističkih agencija i turoperatora (CPC 7471)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
C. Usluge turističkih vodiča (CPC 7472)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
10. REKREATIVNE, KULTURNE I SPORTSKE USLUGE (Osim audiovizuelnih usluga)			
A. Ostale usluge zabave i kulturne usluge - Usluge rada kinematografa (dio CPC 96199) Isključujući filmove koji sadrže informacije o historiji, politici i društvu)	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza 2) Bez obaveza 3) Nema ograničenja, osim pristupa subvencijama 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim	

B. Usluge novinskih agencija (CPC 962)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	obavezama 1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
- Sportske i druge rekreativne usluge (CPC 964) osim usluga kladionica i kockarnica (CPC 9641, 96491)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
11. USLUGE PRIJEVOZA			
A. Usluge pomorskog prijevoza			
(a) Prijevoz putnika (CPC 7211) i (b) Prijevoz tereta (CPC 7212) isključujući kabotažu	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) (a) Osnivanje registriranog društva za upravljanje flotom pod nacionalnom zastavom: Bez obaveza (b) Ostali oblici komercijalnog prisustva za pružanje usluga međunarodnog pomorskog prijevoza: Nema ograničenja ¹ 4) (a) Posada broda: Bez obaveza (b) Ključno osoblje zaposleno u vezi s komercijalnim prisustvom prema obliku 3b) u gornjem tekstu: Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja, 2) Nema ograničenja 3) (a) Bez obaveza (b) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	Sljedeće lučke usluge su dostupne međunarodnim pružiocima usluga pomorskog prijevoza prema razumnim i nediskriminatornim rokovima i uvjetima od pružaoaca iz Bosne i Hercegovine 1. Peljarenje 2. Tegljenje i pomoć pri tegljenju 3. Snabdijevanje hranom, gorivom i vodom 4. Prikupljanje otpada i uklanjanje ostataka tereta 5. Usluge lučke kapetanije 6. Navigacijska pomoć 7. Operativne obalne usluge koje su neophodne za ukrcaj na brod, uključujući komunikacije, snabdijevanje vodom i električnu energiju 8. Usluge hitnih popravki 9. Sidrenje, privez i privezivačke usluge
(c) Iznajmljivanje plovila s posadom (CPC 7213) (d) Održavanje i popravak plovila (CPC 8868) (e) Usluge tegljenja i guranja (CPC 7214)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(f) Prateće usluge u pomorskom prijevozu (CPC 745)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
Pomoćne usluge u pomorskom prijevozu			
Usluge rukovanja teretom (kao što je definirano u daljem tekstu - 4)	1) Bez obaveza* osim - bez ograničenja u pogledu pretovara tereta (s broda na brod ili preko gata) i/ili korištenja opreme za rukovanje teretom na brodu. 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja**	1) Bez obaveza* osim - bez ograničenja u pogledu pretovara tereta (s broda na brod ili preko gata) i/ili korištenja opreme za rukovanje teretom na brodu. 2) Nema ograničenja	

¹Ostali oblici komercijalnog prisustva za usluge međunarodnog pomorskog prijevoza" označava mogućnost međunarodnih pružalaca usluga pomorskog prijevoza iz druge Strane da na lokalnom nivou poduzimaju sve aktivnosti koje su potrebne za pružanje djelimično ili u potpunosti integrirane usluge prijevoza svojim kupcima u kojima pomorski prijevoz predstavlja značajan element. (Ova obaveza se, međutim, neće tumačiti tako da na bilo koji način ograničava obaveze preuzete u okviru prekograničnog pružanja usluga).

Ove aktivnosti uključuju, ali bez ograničenja, sljedeće:

- (a) stavljanje na tržište i prodaju usluga pomorskog prijevoza i povezanih usluga putem direktnih kontakata s kupcima, od ponude do izdavanja računa, bilo da te usluge obavlja ili nudi sam pružalac usluge ili pružalac usluga s kojim je ponuđač usluge uspostavio stalne poslovne aranžmane;
- (b) nabavku, za vlastiti račun ili u ime klijenata (te preprodaju njihovim klijentima) bilo koje usluge prijevoza i povezanih usluga, uključujući usluge unutrašnjeg prijevoza na bilo koji način, posebno unutrašnjim plovnim putevima, cestom i željeznicom, potrebnih za pružanje integrirane usluge;
- (c) izradu dokumentacije u vezi s prijevoznim dokumentima, carinskim dokumentima i drugim dokumentima vezanim za porijeklo i karakter robe koja se prevozi;
- (d) pružanje poslovnih informacija svim sredstvima, uključujući kompjuterske informatičke sisteme i elektronsku razmjenu podataka (u skladu s odredbama iz dijela o telekomunikacijama);
- (e) stupanje u bilo kakve poslovne aranžmane (uključujući i učešće u dioničkom kapitalu društva) i zapošljavanje lokalno odabranog osoblja (ili, u slučaju stranog osoblja, u skladu s horizontalnim obavezama o kretanju osoba) s bilo kojom lokalno osnovanom pomorskom agencijom;
- (f) djelovanje u ime društava, organiziranje matične luke broda ili preuzimanje tereta kada se to zahtijeva.

*Obaveza za ovaj način pružanja usluga nije izvodljiva.

**U slučaju zauzimanja javne površine, može se primjenjivati postupak davanja koncesija ili dozvola za korištenje javnog dobra.

	4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
Usluge skladištenja (CPC 742)	1) Bez obaveza* 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja** 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza* 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
Carinske usluge (kao što je definirano u daljem tekstu - 5)	1) Bez obaveza* 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja** 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza* 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
Usluge kontejnerske stanice i terminala (kao što je definirano u daljem tekstu - 6)	1) Bez obaveza* 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja* 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza* 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
Usluge (pomorskih) agencija (kao što je definirano u daljem tekstu - 7)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	Vidi napomenu.
Usluge otpreme (pomorskog) tereta (kao što je definirano u daljem tekstu - 8)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	Vidi napomenu.
B. Prijevoz unutrašnjim plovnim putevima			
(a) Prijevoz putnika (CPC 7221) (b) Prijevoz tereta (CPC 7222)	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Bez obaveza 4) (a) Posade brodova: Bez obaveza (b) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Bez obaveza 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(c) Iznajmljivanje plovila s posadom (CPC 7223) (d) Održavanje i popravak plovila (CPC 8868) (e) Usluge tegljenja i guranja (CPC 7224)	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
C. Usluge zračnog prijevoza			
(d) Usluge popravka i održavanja aviona (dio CPC 8868)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
- Samo prodaja i marketing usluga zračnog prijevoza i usluga kompjuterskog sistema rezervacija (CRS)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Za distribuciju usluga zračnog prijevoza putem CRS-a koje pruža matični prijevoznik: Bez obaveza. 2) Nema ograničenja 3) Za distribuciju usluga zračnog prijevoza putem CRS-a koje pruža matični prijevoznik: Bez obaveza. 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
Zemaljske usluge, isključujući letačke operacije, upravljanje posadom i planiranje letova	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
Usluge rukovođenja i upravljanja aerodromima	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	

E. Usluge željezničkog prijevoza			
(a) Prijevoz putnika (CPC 7111) (b) Prijevoz tereta (CPC 7112) (d) Održavanje i popravak opreme za željeznički prijevoz (dio CPC 8868)	1) Bez obaveza, isključivo domaći pružalac (javna preduzeća) 2) Nema ograničenja 3) Bez obaveza 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza, isključivo domaći pružalac (javna preduzeća) 2) Nema ograničenja 3) Bez obaveza 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
F. Usluge cestovnog prijevoza			
(a) Prijevoz putnika (CPC 7121, 7122)	1) Bez obaveza, 2) Nema ograničenja 3) Bez obaveza 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Bez obaveza 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(b) Prijevoz tereta (CPC 7123) (c) Iznajmljivanje komercijalnih vozila s rukovaocem (CPC 7124)	1) Bez obaveza, 2) Nema ograničenja 3) Bez obaveza 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Bez obaveza 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(d) Održavanje i popravak opreme za cestovni prijevoz (CPC 6112)	1,2,3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1,2,3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
H. Prateće usluge u vezi sa svim načinima prijevoza, isključujući pomorski			
(a) Usluge rukovanja teretom (CPC 741)	1) Bez obaveza*, osim - bez ograničenja kod pretovara tereta (s broda na brod ili preko gata) i/ili korištenja opreme za rukovanje teretom na brodu. 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja** 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza*, osim - bez ograničenja kod pretovara tereta (s broda na brod ili preko gata) i/ili korištenja opreme za rukovanje teretom na brodu. 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(b) Usluge skladištenja i spremanja (CPC 742)	1) Bez obaveza* 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja** 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza* 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(c) Agencijske usluge kod prijevoza/otpreme tereta (CPC 748)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	

*Obaveza za ovaj način pružanja usluga nije izvodljiva.

**U slučaju zauzimanja javne površine, može se primjenjivati postupak davanja koncesija ili dozvola za korištenje javnog dobra.

NAPOMENA UZ OVAJ RASPORED

Tamo gdje usluge cestovnog, željezničkog i prijevoza unutrašnjim plovim putevima, kao i s njima povezane pomoćne usluge nisu na drugom mjestu u potpunosti obuhvaćene ovim Rasporedom, operator multimodalnog prijevoza će imati mogućnost da iznajmi ili uzme u zakup kamione, željezničke vagonne ili tegljače i s njima povezanu opremu, s ciljem otpreme tereta unutrašnjim plovim putevima, ili će imati pristup ili će moći koristiti ove oblike multimodalnih aktivnosti prema razumnim i nediskriminatorskim odredbama i uvjetima u svrhu provedbe operacija multimodalnog prijevoza. "Razumne i nediskriminatorske odredbe i uvjeti" znače, za potrebe operacija multimodalnog prijevoza i ove dodatne obaveze, mogućnost operatora multimodalnog prijevoza da dogovori pravovremeni prijevoz svoje robe, uključujući njeno prvenstvo u odnosu na robu koja je kasnije ušla u luku.

DEFINICIJE

1. Ne dovodeći u pitanje obim aktivnosti koje se mogu smatrati "kabotažom" prema relevantnom nacionalnom zakonodavstvu, ovaj Raspored ne obuhvata "usluge kabotaže".

2. "Ostali oblici komercijalnog prisustva za usluge međunarodnog prijevoza" označava mogućnost međunarodnih pružalaca usluga prijevoza iz druge Strane da na lokalnom nivou preduzimaju sve aktivnosti koje su potrebne za pružanje djelimično ili u potpunosti integrirane usluge prijevoza svojim kupcima među kojima svi vidovi prijevoza predstavljaju značajan element. (Ova obaveza se, međutim, neće tumačiti tako da na bilo koji način ograničava obaveze preuzete u okviru prekograničnog pružanja usluga).

Ove aktivnosti uključuju, ali bez ograničenja, sljedeće:

(a) marketing i prodaju usluga prijevoza i povezanih usluga putem direktnih kontakata s kupcima, od ponude do izdavanja računa, bilo da te usluge obavlja ili nudi sam pružalac usluge ili pružaoci usluga s kojim je prodavatelj usluge uspostavio stalne poslovne aranžmane;

(b) nabavku, za vlastiti račun ili u ime klijenata (te preprodaju njihovim klijentima) bilo koje usluge prijevoza i povezanih usluga, uključujući usluge unutrašnjeg prijevoza na bilo koji način, posebno unutrašnjim plovnim putevima, cestom i željeznicom, potrebnih za pružanje integrirane usluge;

(c) izradu dokumentacije u vezi s prijevoznim dokumentima, carinskim dokumentima i drugim dokumentima vezanim za porijeklo i karakter robe koja se prevozi;

(d) pružanje poslovnih informacija svim sredstvima, uključujući kompjuterske informatičke sisteme i elektronsku razmjenu podataka (u skladu s odredbama iz Dijela III (Telekomunikacije));

(e) stupanje u bilo kakve poslovne aranžmane (uključujući i učešće u dioničkom kapitalu društva) i zapošljavanje lokalno odabranog osoblja (ili, u slučaju stranog osoblja, u skladu s Horizontalnim obavezama o kretanju osoba) s bilo kojom lokalno osnovanom pomorskom agencijom;

(f) nastupanje, u ime društava, u organizaciji prekrcaja putnika ili preuzimanja tereta kad je to potrebno.

3. "Prijevoznik koji pruža usluge multimodalnog prijevoza" označava osobu u čije se ime izdaje teretnica/dokument multimodalnog prijevoza ili bilo koji drugi dokument kojim se dokazuje postojanje ugovora o multimodalnom prijevozu tereta, te koja je odgovorna za prijevoz robe u skladu s ugovorom o prijevozu.

4. "Usluge rukovanja teretom" označavaju aktivnosti koje obavljaju firme za utovar i istovar tereta, uključujući operatore terminala, ali isključujući direktne aktivnosti lučkih radnika, kada je ova radna snaga organizirana neovisno o firmama za utovar i istovar tereta i operatorima terminala. Obuhvaćene aktivnosti uključuju organizaciju i nadzor:

- utovara/istovara tereta na brod ili s broda;
- privezivanje/odvezivanje tereta;
- prijem/isporku i čuvanje tereta prije otpreme ili nakon istovara.

5. "Usluge carinjenja" (alternativno "usluge carinskog posredovanja") označavaju aktivnosti koje se sastoje od obavljanja carinskih formalnosti za drugu stranu u vezi s uvozom, izvozom ili prijevozom tereta, bez obzira na to pruža li tu uslugu pružalac usluga u okviru svoje osnovne ili sporedne djelatnosti.

6. "Usluge kontejnerske stanice i terminala" označavaju djelatnosti koje se sastoje od skladištenja kontejnera, u luci ili na kopnu, imajući u vidu njihovo punjenje/praznjenje, popravljavanje i stavljanje na raspolaganje za otpremu.

7. "Usluge agencija" označavaju djelatnosti zastupanja u svojstvu agenta, na određenom geografskom području, poslovnih interesa jedne ili više prijevozničkih linija ili društava u sljedeće svrhe:

- marketing i prodaja usluga prijevoza i usluga povezanih s njima, od izrade ponude do izdavanja računa i teretnica u ime društava, pribavljanje i preprodaja potrebnih srodnih usluga, izrada dokumentacije i pružanje poslovnih informacija;
- nastupanje, u ime društava, u organizaciji prekrcaja putnika ili preuzimanja tereta kad je to potrebno.

8. "Usluge špedicije" označavaju djelatnost koja se sastoji od organiziranja i praćenja otpreme u ime otpremnika pribavljanjem usluga prijevoza i srodnih usluga, izrade dokumentacije i pružanja poslovnih informacija.

(Prilog) I-A

Sporazum o području obuhvata CPC-a 84 – Kompjuterske i srodne usluge

1. CPC 84 obuhvata sve kompjuterske i srodne usluge.

2. Tehnološki razvoj je doveo do povećane ponude ovih usluga objedinjenih ili u paketu srodnih usluga koje mogu uključivati neke ili sve osnovne funkcije navedene u stavu 3. Na primjer, kod usluga kao što su poslužitelji web stranica ili domenski poslužitelji, rudarenje podataka (data mining) i mrežno računarstvo (grid computing), svaka se sastoji od kombinacije osnovnih kompjuterskih funkcija.

3. Kompjuterske i srodne usluge, bez obzira na to da li se pružaju preko mreže, uključujući internet, obuhvataju sve usluge koje pružaju bilo koje od sljedećeg ili njihovu bilo koju kombinaciju:

- savjetovanje, adaptaciju, strategiju, analizu, planiranje, specifikaciju, dizajn, razvoj, instalaciju, implementaciju, integraciju, testiranje, otklanjanje grešaka, ažuriranje, podršku, tehničku pomoć ili upravljanje kompjuterima ili kompjuterskim sistemima ili za njih;

- savjetovanje, strategiju, analizu, planiranje, specifikaciju, dizajn, razvoj, instalaciju, implementaciju, integraciju, testiranje, otklanjanje grešaka, ažuriranje, adaptaciju, održavanje, podršku, tehničku pomoć ili upravljanje ili korištenje softvera ili za njih;¹

- obradu podataka, pohranjivanje podataka, smještaj podataka ili usluge baza podataka;

- usluge održavanja i servisiranja uredskih aparata i opreme, uključujući kompjutere i

- usluge obuke za osoblje klijenata vezano za softver, kompjutere i kompjuterske sisteme i što nije na drugom mjestu spomenuto.

4. U mnogim slučajevima, kompjuterske i srodne usluge omogućavaju pružanje drugih usluga² bilo elektronskim ili drugim putem. Međutim, u takvim slučajevima, postoji važna razlika između kompjuterske i srodne usluge (npr. web-hosting ili aplikacijski hosting) i druge usluge koju je omogućila kompjuterska i srodna usluga. Druga usluga, bez obzira na to da li je omogućila kompjuterska ili srodna usluga, nije obuhvaćena CPC-om 84.

NAPOMENE uz Sporazum o području obuhvata CPC-a 84

Kompjuterske i srodne usluge

CPC ODJELJAK 84 - KOMPJUTERSKE I SRODNE USLUGE

841 Konsultantske usluge vezane za instaliranje kompjuterskog hardvera

¹ Izraz "softver" se može definirati kao skup uputa koje su potrebne kako bi kompjuteri funkcionirali i komunicirali. Mogu se razviti brojni različiti programi za specifične aplikacije (aplikacijski softver), i kupac može birati da li će koristiti standardne gotove programe (softverski paket), razvijati specifične programe za određene potrebe (prilagodeni softver) ili će koristiti njihovu kombinaciju.

² 5Npr. W/120.1.A.b (računovodstvene, revizorske i knjigovodstvene usluge), W/120.1.A.d. (arhitektonske usluge), W/120.1.A.h. (medicinske i stomatološke usluge), W/120.2.D (audiovizuelne usluge), W/120.5. (obrazovne usluge).

- 8410 84100 Konsultantske usluge vezane za instaliranje kompjuterskog hardvera
Usluge pomoći klijentima u instaliranju kompjuterskog hardvera (tj. fizičke opreme) i kompjuterskih mreža.
- 842 Usluge implementacije softvera
Sve usluge koje uključuju konsultantske usluge o razvoju i implementaciji softvera. Izraz "softver" se može definirati kao skup uputa koje su potrebne kako bi kompjuteri funkcionirali i komunicirali. Mogu se razviti brojni različiti programi za specifične aplikacije (aplikacijski softver), i kupac može birati da li će koristiti standardne gotove programe (softverski paket), razvijati specifične programe za određene potrebe (prilagođeni softver) ili će koristiti njihovu kombinaciju.
- 8421 84210 Konsultantske usluge za sisteme i softver
Usluge opće naravi prije razvoja sistema za obradu podataka i aplikacija. To mogu biti usluge upravljanja, usluge planiranja projekata, itd.
- 8422 84220 Usluge analize sistema
Usluge analize obuhvataju analizu potreba klijenta, definiranje funkcionalnih specifikacija te formiranje tima. Tu su također uključeni upravljanje projektom, tehnička koordinacija i integracija te definiranje systemske arhitekture.
- 8423 84230 Usluge dizajniranja sistema
Usluge dizajniranja obuhvataju tehnička rješenja u pogledu metodologije, osiguranja kvaliteta, izbora opreme softverskih paketa ili novih tehnologija, itd.
- 8424 84240 Usluge programiranja
Usluge programiranja obuhvataju fazu implementacije, tj. programe za pisanje i otklanjanje grešaka, provedbu testova, te obradu dokumentacije.
- 8425 84250 Usluge održavanja sistema
Usluge održavanja obuhvataju konsultantske i usluge tehničke pomoći softverskih proizvoda u upotrebi, preradu ili izmjene postojećih programa ili sistema te održavanje ažurne softverske dokumentacije i priručnika. Tu su također uključeni specijalistički poslovi, npr. konverzije.
- 843 Usluge obrade podataka
- 8431 84310 Usluge pripreme za unos podataka
Usluge zapisivanja podataka, kao što su unos podataka preko tastature, optičko skeniranje ili drugi načini unosa podataka.
- 8432 84320 Usluge obrade podataka i tabeliranja
Usluge kao što su obrada podataka i usluge tabeliranja, usluge kompjuterskog računanja te usluge davanja u zakup kompjuterskog vremena.
- 8433 84330 Time-sharing usluge (vremenski zakup)
Čini se da je ovo ista vrsta usluga kao 84320. Kompjutersko vrijeme se samo kupuje; ako se kupuje iz prostorija klijenta, onda se kupuju i telekomunikacione usluge. Usluge obrade podataka ili tabeliranja se također mogu kupiti od uslužnog ureda. U oba slučaja, usluge se mogu obraditi kroz zakup vremena. Stoga, nema jasne razlike između 84320 i 84330.
- 8439 84390 Ostale usluge obrade podataka
Usluge kojima se upravlja cjelokupnim radom objekta/ uređaja klijenta po ugovoru: usluge kontrole kvaliteta okoline kompjuterske prostorije, usluge upravljanja kombinacijama kompjuterske opreme na mjestu te usluge upravljanja procesima rada i distribucije kompjutera.
- 844 Usluge baza podataka
- 8440 84400 Usluge baza podataka
Sve usluge se pružaju iz primarno strukturiranih baza podataka putem komunikacijske mreže.
Izuzeca: Usluge prijenosa podataka i poruka (npr. usluge rada mreže, mrežne usluge dodatne vrijednosti) su klasificirane u klasu 7523 (Usluge prijenosa podataka i poruka).
Usluge u vezi dokumentacije koje se sastoje od preuzimanja informacija iz baza podataka su klasificirane u pod-klasu 96311 (Bibliotekarske usluge).
- 845 Usluge održavanja i popravka uredskih aparata i opreme, uključujući kompjutere
- 8450 84500 Usluge održavanja i popravka uredskih aparata i opreme, uključujući kompjutere
Usluge popravka i održavanja uredskih aparata, kompjutera i s njima vezane opreme.
- 849 Ostale kompjuterske usluge
- 8491 84910 Usluge pripreme podataka
Usluge pripreme podataka za klijente koje ne uključuju usluge obrade podataka.
- 8499 84990 Ostale kompjuterske usluge koje nisu na drugom mjestu spomenute
Ostale usluge vezane za kompjutere koje nisu na drugom mjestu spomenute, npr. usluge obuke osoblja klijenta te druge stručne kompjuterske usluge.

LISTA IZUZEĆA BOSNE I HERCEGOVINE OD PRIMJENE ČLANA II (STATUS NAJPOVLAŠTENIJE NACIJE)

Sektor ili podsektor	Opis mjera koje nisu u skladu sa članom II	Države na koje se mjere primjenjuju	Predviđeno trajanje	Uvjeti koji stvaraju potrebu za izuzećem
Svi sektori	Mjere zasnovane na bilateralnim sporazumima koje je Strana potpisala s ciljem osiguranja kretanja svih kategorija fizičkih osoba koje pružaju usluge.	<ul style="list-style-type: none">Evropska zajednica i njene države članice i Švicarska.	Neodređeno.	Sporazumi predviđaju proces progresivne liberalizacije trgovine između Strane i njenih regionalnih trgovinskih partnera.

DODATAK II uz ANEKS V
RASPORED SPECIFIČNIH OBAVEZA TURSKE
TURSKA – RASPORED SPECIFIČNIH OBAVEZA
NAPOMENE S OBJAŠNENJEM

1. U niže navedenoj listi obaveza (u daljem tekstu "ovaj Raspored") naznačeni su uslužni sektori koji su liberalizirani u skladu sa članom 3.7. (Rasporedi specifičnih obaveza) Poglavlja III (Trgovina uslugama), i, putem rezervi, ograničenja u pristupu tržištu i nacionalnom tretmanu koja se primjenjuju na usluge i pružaoce usluga iz Bosne i Hercegovine u ovim sektorima. Ovaj Raspored se sastoji od sljedećih elemenata:

(a) u prvoj koloni naznačen je sektor ili podsektor u kojem Turska preuzima obavezu te obim liberalizacije na koji se rezerve primjenjuju;

(b) u drugoj koloni opisane su rezerve koje se primjenjuju u odnosu na član 3.4. (Pristup tržištu) Poglavlja III (Trgovina uslugama) u sektoru ili podsektoru naznačenom u prvoj koloni;

(c) u trećoj koloni opisane su rezerve koje se primjenjuju u odnosu na član 3.5. (Nacionalni tretman) Poglavlja III (Trgovina uslugama) u sektoru ili podsektoru naznačenom u prvoj koloni; i

(d) u četvrtoj koloni opisane su dodatne obaveze u pogledu mjera koje utiču na pružanje usluga koje nisu predmet rasporeda prema članu 3.4. (Pristup tržištu) i 3.5. (Nacionalni tretman) Poglavlja III (Trgovina uslugama).

Ne preuzimaju se obaveze u pogledu pružanja usluga u sektorima i podsektorima koje su obuhvaćene ovim Ugovorom i koje nisu spomenute u ovom Rasporedu.

2. U ovom Rasporedu naznačena su četiri načina pružanja usluga. Oni se tumače na sljedeći način:

(a) Način pružanja u vidu "prekograničnog pružanja usluga" se tumači kao pružanje usluge s teritorije jedne Strane na teritoriju druge Strane, u skladu sa članom 3.2.(b.i) (Definicije) Poglavlja III (Trgovina uslugama).

(b) Način pružanja u vidu "2) potrošnje u inostranstvu" se tumači kao pružanje usluge s teritorije jedne Strane na teritoriju druge Strane, u skladu sa članom 3.2.(b.ii) (Definicije) Poglavlja III (Trgovina uslugama).

(c) Način pružanja u vidu "3) komercijalnog prisustva" se tumači kao pružanje usluge putem poslovnog nastana, u skladu sa članom 3.2.(b.iii) (Definicije) Poglavlja III (Trgovina uslugama).

(d) Način pružanja u vidu "4) prisustva fizičkih osoba" se tumači kao pružanje usluge kroz privremeno prisustvo fizičkih osoba u svrhu poslovanja, u skladu sa članom 3.2 (b.iv.) (Definicije) Poglavlja III (Trgovina uslugama).

3. Bez obzira na član 3.4. (Pristup tržištu) Poglavlja III (Trgovina uslugama), nediskriminacijski zahtjevi u pogledu vrste pravnog oblika društva ne moraju biti definirani u ovom Rasporedu kako bi ih primjenjivala ili usvojila Turska.

4. Turska ne preuzima nikakvu obavezu u pogledu ulaska i privremenog boravka kategorija fizičkih osoba koje nisu navedene u ovom Rasporedu.

Obaveze Turske u pogledu Privremenog kretanja fizičkih osoba s ciljem pružanja usluga ne primjenjuju se u slučajevima kada je svrha ili posljedica njihovog privremenog prisustva interveniranje ili na drugi način uticanje na ishod bilo kojeg radnog ili spora u vezi s upravljanjem ili pregovorom.

Osobe premještene unutar društva, diplomirani pripravnici, poslovni posjetioci i prodavaoci poslovnih usluga kojima je odobren ulazak i privremeni boravak dužni su poštivati zakone o imigraciji i radu Turske.

Turska može preduzeti bilo koje mjere koje utiču na fizičke osobe koje traže pristup tržištu rada Turske i mjere u pogledu državljanstva, prebivališta ili zapošljavanja na stalnoj osnovi.

5. U označavanju pojedinih sektora i podsektora, CPC označava Centralnu klasifikaciju proizvoda koju je objavio Statistički ured Ujedinjenih nacija, Statistical Papers, Series M, No. 77, CPC Prov, 1991. Poštanske/kurirske usluge su definirane u koloni odgovarajućeg sektora ili podsektora. Finansijske usluge su definirane u skladu s Dijelom o Finansijskim uslugama. CPC šifra uz koju je naznačena dvostruka zvjezdica "*" označava da je obuhvaćen "dio sektora". "Bez obaveze*" označava "tehničku neizvodljivost".

Redoslijed uslužnih sektora, podsektora i aktivnosti u ovom Rasporedu odražava Listu sektorske klasifikacije usluga iz dokumenta WTO-a MTN.GNS/W/120, od 10. jula 1991. godine.

6. Ovaj Raspored ne obuhvata mjere koje se odnose na zahtjeve u pogledu kvalifikacija i procedure, tehničke standarde i zahtjeve u pogledu izdavanja dozvola ako one ne predstavljaju ograničenje u pristupu tržištu ili nacionalnom tretmanu u smislu člana 3.4. (Pristup tržištu) i člana 3.5. (Nacionalni tretman) Poglavlja III (Trgovina uslugama). Te mjere (npr. potreba za pribavljanjem dozvole, obaveze u pogledu univerzalne usluge, potreba za pribavljanjem priznanja kvalifikacija u reguliranim sektorima i potreba polaganja posebnih ispita, uključujući ispit iz poznavanja jezika te potreba za zakonitim prebivalištem na teritoriji na kojoj se obavlja privredna djelatnost), čak i ako nisu navedene u listi, primjenjuju se u svakom slučaju na usluge i pružaoce usluga iz Bosne i Hercegovine.

Uvjeti i kriteriji koji se zahtijevaju za dobivanje svih dozvola i ovlaštenja, a koji su navedeni u ovom Rasporedu te oni koji se primjenjuju za članstvo u svim odgovarajućim komorama, ne ograničavaju pristup tržištu niti ograničavaju nacionalni tretman u smislu člana 3.4. (Pristup tržištu) i člana 3.5. (Nacionalni tretman) Poglavlja III (Trgovina uslugama).

7. Ništa sadržano u ovom Rasporedu neće se tumačiti na način da dovodi u pitanje provedbu bilo koje mjere u okviru vanjskotrgovinskog režima i odgovarajućih carinskih postupaka Turske koje se odnose na robe, u skladu s međunarodnim sporazumima čija je potpisnica Turska. U tom smislu, kada se radi o uslužnim sektorima, podsektorima ili djelatnostima u kojima uvoz i/ili izvoz robe može predstavljati sastavni dio pružanja usluga, kao što su usluge distribucije, usluge održavanja i popravka i usluge tehničkog ispitivanja i analize, sve relevantne vanjskotrgovinske i/ili carinske mjere će se i dalje primjenjivati, čak i kad nisu navedene u listi, na usluge i pružaoce usluga iz Bosne i Hercegovine.

8. U skladu sa članom 3.1. (Područje primjene) Poglavlja III (Trgovina uslugama), ovaj Raspored ne obuhvata mjere koje se tiču subvencija ili grantova koje daje Turska, uključujući i zajmove, garancije i osiguranje uz podršku vlade niti na bilo koji uvjet postavljen u pogledu primanja takvih subvencija ili grantova, bez obzira na to da li se subvencije ili grantovi nude isključivo za domaće usluge, domaće potrošače ili pružaoce usluga.

9. Prava i obaveze na osnovu ovog Rasporeda neće imati automatski efekat te stoga fizičkim ili pravnim osobama direktno ne dodjeljuju nikakva prava.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu	Ograničenja nacionalnog tretmana	Dodatne obaveze
I. HORIZONTALNE OBAVEZE KOJE SE ODNOSE NA SVE SEKTORE NAVEDENE U SEKTORSKOM DIJELU RASPOREDA			
SVI SEKTORI OBUHVACENI OVIM RASPOREDOM	<p>3) "Nema ograničenja za dionička društva, društva s ograničenom odgovornošću, komanditna društva, "kolektivna društva" kako su definirana u turskom Trgovačkom zakonu i Zakonu o direktnim stranim ulaganjima.". Bez obaveza za osnivanje ili kupovinu bilo koje druge vrste pravne osobe.</p> <p>Otvaranje predstavništva od strane društva osnovanog prema zakonima neke strane vlade podliježe odobrenju Ministarstva ekonomije, pod uvjetom da ne obavljaju komercijalnu djelatnost u Turskoj.</p> <p>Kupovina nekretnina:</p> <p>3) Prema Zakonu o zemljišnim knjigama, društvima sa stranim kapitalom dozvoljena je kupovina nekretnina u Turskoj za obavljanje poslovnih djelatnosti navedenih u Statutu njihovog preduzeća. Međutim, za kupovinu u vojnim zonama (zabranjenim vojnim zonama, vojnim sigurnosnim zonama i strateškim zonama) i posebnim sigurnosnim zonama neophodno je odobrenje turskih vojnih vlasti, odnosno pokrajinskih vlasti.</p> <p>1,3,4) Vijeće ministara ima ovlasti da utvrdi, izmijeni ili ograniči uvjete i/ili djelimično ili u potpunosti opozove ili ukine pravo stranih fizičkih osoba i pravnih osoba osnovanih prema zakonima strane vlade na kupovinu nekretnina, u skladu s nacionalnim interesima.</p>	<p>3) Podružnice:</p> <p>Uspostava podružnice društva od strane društva osnovanog prema zakonima neke strane vlade podliježe obavezi imenovanja fizičke osobe kao predstavnika s prebivalištem u Turskoj, koju društvo propisno ovlasti da ga u potpunosti zastupa.</p>	
	<p>Sektoru u kojima se zadržava pravo na javnu participaciju:</p> <p>Privredne djelatnosti u kojima se zadržava pravo na javnu participaciju na nacionalnom ili lokalnom nivou mogu podlijegati javnim monopolima ili isključivim pravima dodijeljenim privatnim operatorima.</p>		
	<p>4) Bez obaveza osim za mjere u vezi s ulaskom i privremenim boravkom fizičkih osoba iz sljedećih kategorija:</p> <p>I. Osobe premještene unutar društva su fizičke osobe koje su zaposlene od strane pravne osobe iz jedne Strane najmanje jednu godinu koje su privremeno premještene u jedno od njenih supsidijarnih društava, povezanih društava ili podružnica na teritoriji Turske. Dotična fizička osoba mora pripadati jednoj od sljedećih kategorija.</p> <p>Osobe na rukovodećim ili izvršnim funkcijama:</p> <p>Osobe koje rade na visokim pozicijama zaposlene od strane pravne osobe, koje prvenstveno upravljaju društvom, koje su pod općim nadzorom ili vodenjem pretežno upravnog odbora ili dioničara društva ili njima odgovarajućih osoba, uključujući:</p> <p>(A) upravljanje društvom, dijelom društva ili odjelom društva;</p> <p>(B) nadgledanje i nadzor nad radom ostalih nadzornih, stručnih i rukovodećih zaposlenika; i</p> <p>(C) imaju ovlaštenje lično zapošljavati i otpuštati zaposlenike ili predlagati zapošljavanje, otpuštanje zaposlenika ili obavljati ostale kadrovske aktivnosti.</p> <p>Specijalisti:</p> <p>Fizičke osobe koje su zaposlene od strane pravne osobe i koje posjeduju neka</p>		

	<p>neobičajena znanja neophodna za proizvodnju trgovačkog društva, znanja o istraživačkoj opremi, tehnikama ili upravljanju. Prilikom ocjene takvih znanja, vodit će se računa ne samo o znanju specifičnom za to društvo, nego i tome da li ta osoba ima visok stepen stručne osposobljenosti za određenu vrstu posla ili djelatnosti koja zahtijeva posebno stručno znanje, uključujući članstvo u akreditiranom strukovnom udruženju.</p>		
	<p>II. Pripravnici: označavaju fizičke osobe koje su zaposlene od strane pravne osobe iz jedne Strane najmanje jednu godinu, koje posjeduju univerzitetsku diplomu i koje su privremeno premještene u jedno od njenih supsidijarnih društava, povezanih društava ili podružnica na teritoriji Turske u svrhu razvoja karijere ili radi usavršavanja tehnika ili metoda poslovanja.¹</p>		
	<p>III. Poslovni posjetioci su fizičke osobe koje rade na nekoj višoj poziciji zaposlene od strane pravne osobe jedne Strane i koje su zadužene za uspostavu supsidijarnog društva, povezanog društva ili podružnice na teritoriji Turske. Oni nisu uključeni u direktne transakcije s građanstvom niti primaju naknadu od izvora koji se nalazi u Turskoj.</p>		
	<p>IV. Ponuđači poslovnih usluga: označavaju fizičke osobe koje su predstavnici pružaoca usluga iz jedne Strane i koje traže privremeni ulazak na teritoriju Turske radi pregovora o prodaji usluga ili sklapanja ugovora o prodaji usluga u ime tog pružaoca usluga. Oni nisu uključeni u direktnu prodaju s pravnim subjektima niti primaju naknadu od izvora koji se nalazi u Turskoj.</p>		
	<p>Osobe premještene unutar društva i pripravnici trebaju pribaviti radnu dozvolu od Ministarstva za rad i socijalnu sigurnost. Radne dozvole se, u skladu s odgovarajućim zakonima, propisima i zahtjevima Turske, mogu izdavati na period do jedne godine. Turska može odobriti produženje odobrenog perioda u skladu sa zakonima i propisima koji su na snazi na njenoj teritoriji.</p> <p>Poslovni posjetioci i ponuđači poslovnih usluga nisu obavezni pribaviti radnu dozvolu. Ulazak i privremeni boravak poslovnih posjetilaca i ponuđača poslovnih usluga može biti odobren, u skladu s odgovarajućim zakonima, propisima i zahtjevima Turske, na period do 90 dana unutar perioda od 180 dana.</p> <p>3,4) Strani inženjeri i arhitekta se mogu baviti pružanjem inženjerskih i arhitektonskih usluga u Turskoj tek nakon što postanu privremeni član odgovarajuće strukovne komore u okviru Unije komora turskih inženjera i arhitekata.</p>		

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu	Ograničenja u nacionalnom tretmanu	Dodatne obaveze
II. SPECIFIČNE OBAVEZE PO SEKTORIMA			
1. POSLOVNE USLUGE			

¹Od kompanije koja ih prima može se zahtijevati da prethodno dostavi na odobrenje program obuke koji pokriva cijelo vrijeme trajanja boravka, koji pokazuje da je svrha boravka usavršavanje koje odgovara nivou univerzitetske diplome.

A. Profesionalne usluge			
(a) Pravne usluge (samo usluge savjetovanja o stranom i međunarodnom pravu) (CPC 861**)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Obavezan je oblik "stranog partnerskog advokatskog društva (yabancı avukatlık ortaklığı)". 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Zastupanjem stranaka pred turskim sudovima mogu se baviti samo turski državljani. Korištenje stručnog naziva "avukat (advokat)" rezervirano je za državljane Turske upisane u Advokatske komore Turske. Pravnici koji imaju državljanstvo Turske, a koje angažira strano partnersko advokatsko društvo, ne mogu pružati pravne usluge osim savjetodavnih usluga o stranom i međunarodnom pravu (CPC 861**). 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(b) Računovodstvene, revizorske i knjigovodstvene usluge (CPC 862)	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Ovlašteni finansijski savjetnici ¹ mogu svoj rad udruživati u obliku "partnerskog društva (adi ortaklık)" ili "društvo kapitala ² (sermaye şirketi)" u skladu s turskim Trgovačkim zakonom, nakon što postanu članom odgovarajuće komore. Strane revizorske kuće mogu obavljati neovisne revizije u Turskoj pod uvjetom da su za to ovlaštene od strane Uprave za javni nadzor, revizijske i računovodstvene standarde, u skladu s principom reciprociteta. Za revizorske kuće obavezan je oblik "društva kapitala" u skladu s turskim Trgovačkim zakonom. Za revizorske kuće koje će obavljati reviziju institucija tržišta kapitala obavezan je oblik "dioničkog društva". Kako bi neka revizorska kuća bila ovlaštena: Revizori moraju biti vlasnici većinskog kapitala i glasačkih prava, a svi partneri firme će biti pripadnici profesije. ³ Svi članovi njenog upravljačkog tijela moraju biti pripadnici profesije, s tim da većina njih moraju biti revizori koji su u njoj stalno zaposleni, pod uvjetom da taj omjer ne prelazi sedamdeset pet posto. 4) Bez obaveza	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Strani nazivi i imena se ne mogu koristiti u nazivima partnerstava ili društava među turskim i stranim finansijskim savjetnicima. 4) Tursko državljanstvo je obavezno za računovođe i ovlaštene javne računovođe	
(c) Usluge oporezivanja Poslovne usluge poreznog planiranja i savjetovanja (CPC 86301)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(d) Arhitektonske usluge (CPC 8671)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(e) Usluge inženjeringa (CPC 8672)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(f) Usluge integriranog inženjeringa (CPC 8673)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(g) Usluge pejzažne arhitekture (dio CPC 8674)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja	

¹Izraz "finansijski savjetnik" korišten u ovoj stavki odnosi se na "ovlaštenog javnog računovođu" (*Serbest Muhasebeci Mali Müşavir*) prema "Zakonu br. 3568 o ovlaštenim javnim računovodama i javnim računovodama pod zakletvom". Strani finansijski savjetnici mogu biti ovlašteni, pod uvjetom reciprociteta, odobrenjem Premijera na prijedlog Ministarstva finansija.

²Vrste društava kapitala su "dioničko društvo (*anonim şirket*)", "društvo s ograničenom odgovornošću (*limited şirket*)" i "ograničeno partnerstvo (*sermayesi paylara bölünmüş komandit şirket*)".

³Pripadnici profesije su "ovlaštene javne računovođe (*serbest muhasebeci mali müşavir*)" ili "javne računovođe pod zakletvom (*yeminli mali müşavir*)" prema Zakonu br. 3568; i za njih postoji obaveza posjedovanja turskog državljanstva.

	4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(h) Veterinarske usluge (CPC 932) - samo za bolnice i laboratorije za životinje	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Bolnice i laboratorije za životinje u potpunom stranom vlasništvu mogu se osnivati u Turskoj pod uvjetom da su im svi zaposleni veterinari turski državljani. Odgovorni direktor bolnice ili laboratorije za životinje mora biti veterinar. Za veterinare postoji uvjet državljanstva. Obavezna je dozvola za rad koju izdaje Ministarstvo za hranu, poljoprivredu i stočarstvo. 4) Bez obaveza	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza	
B. Kompjuterske i srodne usluge			
(a) Konsultantske usluge vezane za instaliranje kompjuterskog hardvera (CPC 841)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(b) Usluge implementacije softvera (CPC 842)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(c) Usluge obrade podataka (CPC 843)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(d) Usluge baza podataka uključujući pohranjivanje podataka, data hosting i web hosting usluge (CPC 844)	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(e) Ostale kompjuterske i srodne usluge - Usluge održavanja i popravka uredskih aparata i opreme, uključujući kompjutere (CPC 845) - Usluge obuke osoblja klijenata (CPC 8490**)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
C. Usluge istraživanja i razvoja (isključujući istraživanja i razvoj koji se u potpunosti ili djelimično finansiraju iz javnih sredstava)			
(a) Usluge istraživanja i razvoja u prirodnim naukama (CPC 851 osim dijela CPC 85102 ¹) (b) Usluge istraživanja i razvoja u društvenim i humanističkim naukama (CPC 852) (c) Interdisciplinarne usluge istraživanja i razvoja (CPC 853)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja, osim za pravne osobe koje su propisno osnovane u Turskoj, ali koje nastupaju u ime stranih fizičkih ili pravnih osoba koje nemaju komercijalno prisustvo u Turskoj, koje su obavezne prethodno pribaviti dozvolu za provedbu naučnoistraživačkih aktivnosti na teritoriji Turske. 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama. Pored toga, strane fizičke osobe su obavezne prethodno pribaviti dozvolu za provedbu naučnoistraživačkih aktivnosti na teritoriji Turske.	
E. Usluge iznajmljivanja i davanja u zakup bez operatera			
(a) Vezane za brodove ² (CPC 83103) (b) Vezane za avione ⁶ (CPC 83104) (c) Vezane za ostalu prijevoznu opremu (CPC 83101+ 83105) 83105 (d) Vezane za ostale mašine i opremu (CPC 83106-83109) - Uključujući iznajmljivanje i davanje u zakup opreme za snimanje u studiju (dio CPC 83109) (e) Usluge davanja u zakup ili iznajmljivanja proizvoda za ličnu upotrebu i domaćinstvo (CPC 832)	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja osim što Turska može primijeniti test ekonomskih potreba u pogledu usluga iznajmljivanja i davanja u zakup (bez operatera) vezanih za ostalu prijevoznu opremu. 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
F. Ostale poslovne usluge			
(a) Usluge oglašavanja (CPC 871)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja	

¹Samo su usluge istraživanja i razvoja u području hemije obuhvaćene u okviru CPC-a 85102.

²Ova obaveza ne obuhvata niti daje bilo kakvo pravo u pogledu isticanja turske zastave.

	3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(b) Usluge istraživanja tržišta (CPC 864)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(c) Usluge upravljačkog savjetovanja (CPC 865)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(e) Usluge tehničkog ispitivanja i analize, isključujući usluge tehničkog ispitivanja, analiza i kontrole (inspekcije) vezane za izgradnju i građevinske materijale ¹ , plovila i avione i aktivnosti istraživanja mora. - Usluge ispitivanja i analize sastava i čistoće (CPC 86761**)²	1) Bez obaveza 2) Bez obaveza 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza 2) Bez obaveza 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
- Usluge ispitivanja i analize fizičkih svojstava (CPC 86762)	1) Bez obaveza 2) Bez obaveza 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza 2) Bez obaveza 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
- Usluge ispitivanja i analize ugrađenih mašinskih i električnih komponenti (CPC 86763)	1) Bez obaveza 2) Bez obaveza 3) Nema ograničenja, osim što uspostava komercijalnog prisustva za usluge ispitivanja i analize vezano za automobile i ostala motorna vozila podliježe testu ekonomskih potreba. Osnovni kriteriji: broj i uticaj na domaće dobavljače, zaštita javnog zdravlja, sigurnosti i okoliša. 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza 2) Bez obaveza 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
- Usluge tehničke kontrole (inspekcije) (CPC 86764)	1) Bez obaveza 2) Bez obaveza 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza 2) Bez obaveza 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(f) Usluge vezane za lov (CPC 881)	1) Obavezno komercijalno prisustvo 2) Nema ograničenja 3) Samo putničke agencije s dozvolom Tipa A mogu poslovati u ovom području uz uvjet pribavljanja dozvole za lov 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Obavezno komercijalno prisustvo 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(h) Usluge vezane za rudarstvo (CPC 883+5115)	1) Obavezno komercijalno prisustvo. 2) Nema ograničenja 3)³ Nema ograničenja 4) "Stalni nadzornici (daimi nezaretçi)" na rudarskim lokacijama moraju biti turski državljani. U pogledu ostalog: Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Obavezno komercijalno prisustvo 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) "Tehnički nadzornici (teknik nezaretçi)" i "stalni nadzornici (daimi nezaretçi)" na rudarskim lokacijama moraju biti turski državljani.	
(n) Održavanje i popravka opreme (isključujući morską plovila, avione i drugu prijevoznu opremu) (CPC 633+ 8861-8866)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(o) Usluge čišćenja objekata (CPC 874)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(p) Fotografске usluge (CPC 875) osim specijalističkih fotografskih usluga (CPC 87504)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno	

¹Turska ne preuzima nikakve obaveze u pogledu usluga tehničkog ispitivanja i analize vezane za sektor građevinarstva, uključujući aktivnosti na nadzoru izgradnje i građevina koje se obavljaju kako bi se osiguralo da cjelokupan proces izgradnje, kao i građevinski materijali koji se koriste pri izgradnji budu u skladu s tehničkim specifikacijama i standardima utvrđenim odgovarajućim zakonima i propisima.

²Samo usluge kontrole, ispitivanja i analize zraka, vode, nivoa buke i nivoa vibracija prema CPC-u 86761.

³Zakonima o nafti i rudarstvu predviđeno je da je za pružanje usluga vezanih za rudarstvo obavezno posjedovanje dozvole za rad.

	Horizontalnim obavezama	u Horizontalnim obavezama	
(q) Usluge pakovanja (CPC 876)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(r) - Štampanje (CPC 88442**)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
- Izdavaštvo (CPC 88442**) [isključujući usluge izdavanja novina, časopisa i publikacija novinskih agencija]	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Bez obaveza 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(s) Kongresne usluge (CPC 87909**)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(t) Ostalo - Usluge prevođenja i tumačenja (CPC 87905)	1,3) Nema ograničenja, osim usluga prevođenja i tumačenja koje pružaju tumači pod zakletvom/ovlašteni tumači u vezi s notarskim uslugama. - Usluge prijevoda prevodilaca pod zakletvom/ovlašteni prevodilaca: Bez obaveza 2) Nema ograničenja 4) Bez obaveza za usluge prijevoda prevodilaca pod zakletvom/ ovlašteni prevodilaca. Inače, bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja, osim kao što je navedeno u koloni o pristupu tržištu. 4) Bez obaveza za usluge prijevoda prevodilaca pod zakletvom/ ovlašteni prevodilaca. Inače, bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	

2. KOMUNIKACIJSKE USLUGE

A./B. Poštanske usluge (Poštanske usluge i kurirske usluge)

Poštanske usluge obuhvataju prijem, prikupljanje, obradu, otpremu, distribuciju i isporuku "poštanskih pošiljki", kako su definirane u zakonu o poštanskim uslugama br. 6475

1,3) Obavezan je oblik "društva s vlastitim kapitalom (sermaye şirketi)"¹.
"Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi (PTT A.Ş.)", preduzeće koje je u potpunosti u državnom vlasništvu, ovlašteno je na osnovu Zakona o poštanskim uslugama za pružanje poštanskih usluga u skladu s obavezom pružanja univerzalne usluge i ima pravo na monopol u pružanju sljedećih usluga:
- prijem, prikupljanje, sortiranje, transport, distribuciju i isporuku domaćih i međunarodnih pismonosnih pošiljki čiju težinu ili ograničenje u pogledu naknade utvrđuje Vijeće ministara²;
- Ne dovodeći u pitanje odredbe o elektronskom obavještanju iz Zakona o postupku oporezivanja br. 213 od 4/1/1961. godine, prijem, prikupljanje, sortiranje, transport, distribuciju i isporuku bilo koje vrste službenih obavještenja, uključujući i ona putem elektronskih medija, u okviru Zakona br. 7201 i drugih zakona;
- Poštanske usluge Oružanih snaga Turske u mirnodopskim uvjetima;
- Štampanja i prodaje poštanskih markica na kojima je naznačena naknada koja se plaća za poštanske usluge, personaliziranih maraka, komemorativnih maraka, razglednica i FCD (koverte koje pošte izdaju na dan izdavanja poštanske marke.
2) Nema ograničenja
4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama

1,3) Nema ograničenja
2) Nema ograničenja
4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama

C. Telekomunikacione (elektronske komunikacije) usluge³

¹U skladu sa članom 124. turskog Trgovačkog zakona (Zakon br. 6102), sljedeća društva se smatraju društvima s vlastitim kapitalom: "dioničko društvo (*anonim şirket*)"; "društvo s ograničenom odgovornošću (*limited şirket*)"; "ograničeno partnerstvo u kojem je kapital podijeljen na dionice (*sermayesi paylara bölünmüş komandit şirket*)".

²Sve dok težinu i/ili ograničenje u pogledu prava monopola utvrđuje Vijeće ministara, PTT A.Ş. će i dalje imati pravo monopola na sva otvorena i zatvorena pisma i razglednice koje predstavljaju bilo kakvu vrstu korespondencije bez ikakvog ograničenja u pogledu težine.

³Obim osnovnih telekomunikacija u ovom Rasporedu ne obuhvata nijednu vrstu usluga (analogno/digitalnog) emitiranja radijskog i TV programa i medijskih usluga javnosti na zahtjev.

<p>(a) Telefonske govorne usluge (b) Usluge prijenosa podataka komutacijom paketa (c) Usluge prijenosa podataka komutacijom sklopova (d) Usluge teleksa (f) Usluge telefaksa (g) Usluge privatnih zakupljenih sklopova (h) Elektronska pošta (i) Govorna pošta (j) Ponovno preuzimanje informacija s interneta i iz baza podataka (k) Elektronska razmjena podataka (l) Proširene telefaks usluge s dodatnom vrijednošću, uključujući pohranjivanje i prosljeđivanje, pohranjivanje i preuzimanje (m) Kod i protokol (n) On-line obrada informacija i/ili podataka (o) Ostale - Analogne/digitalne usluge mobilne telefonije - Usluge pejdžinga - Usluge kablovskog emitiranja¹ - Usluge satelitske komunikacije (VSAT, SCPC VSAT) - Usluge satelitske platforme - GMPCS usluge - Usluge infrastrukture - Mobilne radio usluge s privatnim/javnim pristupom - Usluge davanja informacija iz imenika</p>	<p>1,3) Osim državnih javnih organizacija i preduzeća u državnom vlasništvu predviđenih zakonom, kako bi bilo ovlašteno, obavezan je oblik dioničkog društva ili društva s ograničenom odgovornošću koje se nalazi u Turskoj. Usluge elektronskih komunikacija (telekomunikacija) i infrastrukture za koje je potrebno ovlaštenje u vidu ograničenog broja prava korištenja mogu pružati samo dionička društva. 2) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama</p>	<p>1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama</p>	
<p>(e) Telegrafске usluge</p>	<p>1) PTT A.Š., preduzeće koje je u potpunosti u državnom vlasništvu, je isključivi pružalac ovih usluga. 2) Nema ograničenja 3) PTT A.Š., preduzeće koje je u potpunosti u državnom vlasništvu, je isključivi pružalac ovih usluga. 4) Bez obaveza</p>	<p>1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza</p>	
<p>D. Audiovizuelne usluge (isključujući emitiranje)²</p>			
<p>(a) Usluge produkcije i distribucije kinematografskih djela i videozapisa (CPC 9611)</p>	<p>1) Nema ograničenja, osim obaveze uspostavljanja komercijalnog prisustva za distribuciju kinematografskih djela putem fizičkih medija (CD, videotrake, itd.). 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama</p>	<p>1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama</p>	
<p>(b) Usluge prikazivanja kinematografskih djela (CPC 9612) (samo od strane vlasnika kina)</p>	<p>1) Bez obaveza* 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama</p>	<p>1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama</p>	
<p>(c) Radio i televizijske usluge (CPC 96131, 96132)</p>	<p>1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama</p>	<p>1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama</p>	
<p>(d) Usluge distribucije radio i televizijskog programa³, isključujući prijenos</p>	<p>1) Nema ograničenja, osim što je obavezno uspostavljanje komercijalnog prisustva za distribuciju radio i TV programa putem fizičkih medija (CD, videotrake, itd.). 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama</p>	<p>1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama</p>	
<p>(e) Usluge snimanja zvučnih zapisa (Za potrebe ovog Rasporeda, djelatnost usluga snimanja zvučnih zapisa se definira kao snimanje niza muzičkih, govornih ili drugih zvukova u studiju, ali ne uključujući zvukove koji prate kinematografsko djelo, radio ili televizijski program ili drugo audiovizuelno djelo.)</p>	<p>1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama</p>	<p>1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama</p>	
<p>3. GRAĐEVINSKE I SRODNE INŽENJERSKE USLUGE (CPC 51)</p>			

¹Usluge kablovskog emitiranja obuhvataju samo prijenos TV signala, ali ne obuhvataju uređivačke aktivnosti vezane za sadržaj.

²Emitiranje obuhvata prijenos znakova ili signala putem bilo koje tehnologije za prijem i/ili prikazivanje signala audio i/ili vizuelnog programa od strane dijela ili cjelokupne javnosti.

³Radi veće sigurnosti, usluge distribucije u ovom kontekstu mogu uključivati dozvole radio i televizijskih programa izdate drugim pružiocima usluga za izlaganje, emitiranje ili prenošenje, iznajmljivanje, prodaju ili korištenje. Usluge prijenosa radio i televizijskog programa, uključujući i usluge na zahtjev, nisu obuhvaćene ovim Rasporedom.

Sve usluge koje potpadaju pod CPC 51	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
4. USLUGE DISTRIBUCIJE (Usluge distribucije ne obuhvataju usluge vezane za robu koja podliježe restrikcijama ili zabrani uvoza i izvoza; alkohol, duhan, elektronske cigarete i druge proizvode koji izazivaju ovisnost; farmaceutske proizvode; optičke proizvode; sjemena; gnojiva i druge poboljšivače tla, pesticide i preparate one vrste koja se koristi u prehrani životinja; drvo i ugalj; instrumente i aparate za mjerenje električne energije, plina i tečnosti; taksimetre; vatreno oružje i vojnu opremu; plemenite metale; otpad i ostatke i materijale za recikliranje; toksične tvari; nuklearnu energiju i vodu.)			
A. Usluge komisionara CPC 621 B. Usluge trgovine na veliko CPC 622, CPC 61111 C. Usluge trgovine na malo CPC 631, CPC 632, CPC 61112, CPC 6113, CPC 6121 D. Franšizno poslovanje ¹ Franšizno poslovanje vezano za nefinansijsku nematerijalnu imovinu (CPC 8929*) E. Ostalo Usluge trgovine na malo motornim gorivom (CPC 613)	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja, osim što Turska može na komercijalno prisustvo primijeniti test ekonomskih potreba. Za distribuciju energetskih proizvoda, primjenjuje se i ograničenje na ukupnu vrijednost prometa usluga putem gornje granice udjela na tržištu. 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama.	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama.	
5. OBRAZOVNE USLUGE**2			
A,B,E. Usluge osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja i ostale obrazovne usluge (CPC 921, 922, 929)	1,3) Strane fizičke i pravne osobe, direktno ili uspostavom partnerstva s turskim državljanima, mogu samo osnivati međunarodne obrazovne ustanove (uključujući strukovne i tehničke škole) i to samo za strane učenike. 2) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama. Pored toga, strani nastavnici i stručnjaci mogu raditi u osnovnoškolskim i srednjoškolskim obrazovnim ustanovama te u neformalnim obrazovnim ustanovama (tj. u centrima za učenje stranih jezika i centrima za strukovno osposobljavanje) nakon što od Ministarstva nacionalnog obrazovanja dobiju odobrenje za dobivanje radne dozvole koju izdaje Ministarstvo rada i socijalne sigurnosti. U međunarodnim obrazovnim ustanovama (uključujući i strukovne i tehničke škole) mora se postaviti nastavnik, turski državljanin, za pomoćnika direktora škole "Viši zamjenik direktora".	1,3) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
C. Usluge visokog obrazovanja (CPC 923)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Privatne univerzitete ["neprofitne fondacije ustanove visokog obrazovanja (vakif yükseköğretim kurumları)"] mogu osnivati samo fondacije osnovane u skladu s turskim Građanskim zakonikom i to donošenjem posebnog zakona. Svi članovi upravnog odbora ustanove visokog obrazovanja [tj. Upravni odbor (Mütevelli Heyeti)], kao i predsjednik (rektor) moraju biti turski državljani. 4) Svi članovi upravnog odbora ustanove visokog obrazovanja [tj. Upravni odbor (Mütevelli Heyeti)], kao i predsjednik (rektor) moraju biti turski državljani. Inače, bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
D. Obrazovanje odraslih (CPC 924)	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Strane osobe, direktno ili uspostavom partnerstva s turskim državljanima, mogu samo osnivati međunarodne obrazovne ustanove i to samo za strane učenike. 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama. Pored toga, strani nastavnici i stručnjaci mogu raditi u obrazovnim ustanovama nakon što od Ministarstva nacionalnog obrazovanja dobiju	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	

¹Pod uslugama franšiznog poslovanja u okviru stavke usluga distribucije podrazumijeva se distribucija robe preko franšiza.

²Ova obaveza obuhvata samo privatne obrazovne usluge.

	prethodno odobrenje za stjecanje radne dozvole koju izdaje Ministarstvo rada i socijalne sigurnosti.	
6. USLUGE ZAŠTITE OKOLIŠA*¹		
A. Usluge kanalizacije (CPC 9401)	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama
B. Usluge odlaganja otpada (CPC 9402)	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama
C. Sanitarne i slične usluge (CPC 9403)	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama
D. Ostale: - Usluge pročišćavanja ispusnih plinova (CPC 9404)	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama
- Usluge smanjenja buke (CPC 9405)	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama
7. FINANSIJSKE USLUGE HORIZONTALNE OBAVEZE		
Mjere koje se primjenjuju na pružanje usluga putem komercijalnog prisustva za sve sektore finansijskih usluga:		
Bankarske usluge	3) Dozvola za osnivanje banke, koja mora biti osnovana u obliku dioničkog društva, ili za otvaranje prve podružnice ili predstavništva strane banke u Turskoj izdaje se odlukom Odbora za reguliranje rada i nadzor banaka. Dozvola se također mora dobiti nakon okončanja postupka osnivanja ili otvaranja podružnice kako bi se moglo početi primati depozite i/ili obavljati bankarske transakcije. Ograničenja u kreditiranju za podružnice stranih banaka zasnovana su na kapitalu podružnice, a ne na globalnom kapitalu.	3) Nema ograničenja
Osiguranje	3) Osiguravajuća i reosiguravajuća društva moraju biti osnovana u obliku dioničkog društva ili društva za uzajamno osiguranje. Kako bi mogle početi s radom, osiguravajuća i reosiguravajuća društva moraju pribaviti dozvolu od Podsekretarijata trezora za svaku vrstu osiguranja s kojom žele raditi.	3) Nema ograničenja
Tržište vrijednosnih papira	3) Za uspostavu i rad institucija tržišta kapitala ² obavezno je pribaviti dozvolu Odbora za tržište kapitala. Također, banke koje se bave aktivnostima tržišta kapitala (investicijske usluge) obavezne su od Odbora za tržište kapitala pribaviti odgovarajuće certifikate o ovlaštenju za ove aktivnosti. Za osnivanje podružnica i agencija od strane institucija za posredovanje u trgovini	3) Nema ograničenja

¹Ponuda Turske u pogledu usluga zaštite okoliša isključuje pružanje usluga vode za ljudsku upotrebu, uključujući skupljanje, prečišćavanje i distribuciju vode kroz mrežu.

²Prema Zakonu o tržištu kapitala, utvrđene su sljedeće institucije tržišta kapitala:

- (a) Investicijska društva,
- (b) Šeme zajedničkog ulaganja,
- (c) Neovisni revizori, društva za procjenu i agencije za rangiranje koje obavljaju aktivnosti na tržištu kapitala,
- (d) Društva za upravljanje portfeljem,
- (e) Društva za hipotekarno finansiranje,
- (f) Fondovi za stambeno finansiranje i finansiranje imovine,
- (g) Društva za zakup imovine,
- (h) Centralne klirinške institucije,
- (i) Centralne institucije za poravnanje,
- (j) Trgovinski repozitoriji,
- (k) Ostale institucije tržišta kapitala, čije osnivanje i rad regulira Odbor za tržište kapitala.

	<p>vrijednosnim papirima osnovanih u Turskoj također je obavezno pribaviti dozvolu Odbora za tržište kapitala.</p> <p>Institucije za posredovanje u trgovini vrijednosnim papirima, investicijska društva i druge institucije tržišta kapitala, izuzimajući investicijske fondove¹ mogu se osnivati jedino u obliku dioničkog društva.</p> <p>Osnivanje podružnica i predstavništava stranih institucija za posredovanje u trgovini vrijednosnim papirima nije dozvoljeno.</p> <p>Odbor za tržište kapitala može preduzeti bilo koju mjeru kako bi osigurao da osnivanje institucija tržišta kapitala ili njihovih podružnica bude korisno za ekonomski razvoj Turske, kao i za stabilnost, pouzdanost i razvoj tržišta kapitala.</p>		
OSTALE FINANSIJSKE USLUGE			
A. Usluge finansijskog leasinga	<p>3) Društva za finansijski leasing (davaoci leasinga) se mogu osnivati jedino u obliku dioničkog društva.</p> <p>Za osnivanje društva za finansijski leasing potrebno je odobrenje Odbora za reguliranje rada i nadzor banaka. Također, potrebno je pribaviti dozvolu za rad nakon okončanja postupka osnivanja.</p>	3) Nema ograničenja	
B. Usluge faktoringa i potrošačkog finansiranja	<p>3) Društva za faktoring i društva za finansiranje moraju biti osnovana u obliku dioničkog društva.</p> <p>Za osnivanje društva za faktoring i društva za finansiranje potrebno je odobrenje Odbora za reguliranje rada i nadzor banaka. Također, potrebno je pribaviti dozvolu za rad nakon okončanja postupka osnivanja.</p>	3) Nema ograničenja	
C. Ovlaštene institucije (za trgovinu devizama)	<p>3) Za obavljanje aktivnosti ovlaštene institucije obavezno je pribaviti dozvolu od Podsekretarijata trezora. Podsekretarijat može preduzeti bilo koju mjeru kako bi osigurao da osnivanje ovlaštenih institucija ili njihovih kasnijih podružnica i agencija bude korisno za ekonomski razvoj Turske, kao i za stabilnost, pouzdanost i razvoj finansijskih tržišta.</p> <p>Ovlaštene institucije moraju biti osnovane u obliku dioničkog društva.</p>	3) Nema ograničenja	
D. Berza plemenitih metala	<p>3) Za rad institucija za posredovanje u trgovini plemenitim metalima potrebno je pribaviti dozvolu od Podsekretarijata trezora.</p> <p>Banke, ovlaštene institucije, dionička društva koja se bave trgovinom i proizvodnjom plemenitih metala, podružnice, koje se nalaze u Turskoj, društava s nastanom u inostranstvu koje se bave trgovinom i proizvodnjom plemenitih metala mogu se sa zahtjevom za rad obratiti Podsekretarijatu trezora. Pored toga, Podsekretarijatu trezora se može obratiti i sa zahtjevom za odobrenje za rad isključivo kao institucije za posredovanje u trgovini plemenitim metalima za čiji rad je potreban oblik dioničkog društva.</p>	3) Nema ograničenja	
FINANSIJSKE USLUGE (SPECIFIČNE OBAVEZE PO SEKTORIMA)			
Usluge osiguranja i usluge povezane s osiguranjem (i) Direktno osiguranje (A) Životno	<p>1) Nema ograničenja</p> <p>2) Nema ograničenja</p> <p>3) Nema ograničenja</p> <p>4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama</p>	<p>1) Nema ograničenja</p> <p>2) Nema ograničenja</p> <p>3) Nema ograničenja</p> <p>4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama</p>	
(B) Neživotno	<p>1,2) Bez obaveza, osim:</p> <p>(a) Kasko osiguranje aviona, helikoptera i brodova koji su kupljeni pomoću stranog zajma ili uzeti u zakup putem ugovora o finansijskom leasingu iz inostranstva, pod uvjetom da je trajanje osiguranja ograničeno na period zajma ili ugovora o leasingu.;</p> <p>(b) osiguranje od odgovornosti u pomorskom prometu;</p>	<p>1,2) Nema ograničenja</p> <p>3) Nema ograničenja</p> <p>4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama</p>	

¹Prema Zakonu o tržištu kapitala, mogu se osnivati investicijski fondovi ugovornog tipa u okviru pravila fonda i u skladu s principima fiducijarnog vlasništva.

	(c) osiguranje prijevoza uvezene i izvezene robe; (d) osiguranje od povreda, bolesti, zdravstveno i osiguranje motornih vozila, ograničeno na period boravka ili privremenog boravka osoba u inostranstvu, (e) osiguranje brodova i jahti registriranih u turskom Međunarodnom pomorskom registru. 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama		
(ii) Reosiguranje i retrocesija	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(iii) Posredovanje u osiguranju, kao što je brokersko i agencijsko posredovanje	1,2) Bez obaveza za posrednike (agente i posrednike) osim one koji se bave životnim osiguranjem i neživotnim kategorijama osiguranja navedenim u dijelu "(i)(B) Neživotno" i posrednika u reosiguranju. 3) Agencije za osiguranje i reosiguranje kao pravne osobe i posrednici moraju biti osnovani u Turskoj u obliku dioničkog društva ili društva s ograničenom odgovornošću. Generalni direktor i zamjenici direktora odgovorni za tehničke odjele moraju imati prebivalište u Turskoj. Agencije za osiguranje i posrednici osnovani u stranim zemljama mogu se baviti djelatnošću posredovanja u osiguranju jedino putem otvaranja podružnica u Turskoj. Gore navedeni institucionalni oblik i uvjet prebivališta odnose se i na podružnice. 4) Posrednici i agenti osiguranja i reosiguranja kao fizičke osobe moraju imati prebivalište u Turskoj. Inače, bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1,2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Nema ograničenja, osim što agenti kao fizičke osobe i posrednici u osiguranju i reosiguranju kao fizičke osobe moraju imati prebivalište u Turskoj.	
(iv) Pomoćne usluge u vezi s osiguranjem, kao što su konsultantske usluge, aktuarske usluge, usluge procjene rizika i usluge naplate odštetnih zahtjeva	1,2) Nema ograničenja, osim procjenitelja i aktuara. 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza za procjenitelje i aktuare. Inače, bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1,2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
Bankarske i ostale finansijske usluge (isključujući osiguranje)			
(v) Primanje depozita i drugih povratnih sredstava od pravnih subjekata	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nijedna fizička ili pravna osoba osim kreditnih institucija ili onih koje su za to ovlaštene posebnim propisima ne može od pravnih subjekata primiti depozite niti druga novčana sredstva koja im se vraćaju. 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(vi) Davanje zajmova svih vrsta, uključujući potrošačke kredite, hipotekarne kredite, faktoring i finansiranje komercijalnog poslovanja (A) Potrošački krediti	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Banke i finansijska društva mogu odobravati potrošačke kredite 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(B) Faktoring	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Banke i društva za faktoring se mogu baviti aktivnostima faktoringa. 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(C) Hipotekarni krediti	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Društva za finansijski leasing i finansijska društva za koja Agencija za reguliranje rada i nadzor banaka utvrdi da ispunjavaju uvjete za rad na stambenom finansiranju mogu se baviti trgovanjem hipotekarnim kreditima. Također, banke se mogu baviti trgovanjem u pogledu ovih aktivnosti. 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	

(D) Finansiranje komercijalnog poslovanja	Horizontalnim obavezama 1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Banke, društva za finansijski leasing, društva za faktoring i finansijska društva se mogu baviti ovim aktivnostima. 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(vii) Finansijski leasing	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Banke koje nisu ovlaštene za primanje depozita i društva za finansijski leasing mogu se baviti transakcijama finansijskog leasinga. 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(viii) Sve usluge plaćanja i prijenosa novca, uključujući kreditne i debitne kartice i putničke čekove	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Usluge plaćanja i prijenosa novca mogu obavljati jedino banke i institucije ovlaštene u skladu sa "Zakonom o plaćanju i vrijednosnim papirima, sistemima poravnanja, uslugama plaćanja i institucijama za elektronski novac". Institucije koje se bave pružanjem usluga plaćanja i prijenosa novca moraju biti osnovane u Turskoj, u obliku dioničkog društva. Usluge kreditnih i debitnih kartica mogu pružati jedino banke. Prijenos deviza u inostranstvo mora se obavljati preko bankarskog sistema. 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(ix) Garancije i obaveze	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(x) Trgovanje za svoj vlastiti ili za račun klijenata, bilo na berzi, ili na vanberzanskom tržištu ili na neki drugi način, sljedećim: (A) instrumentima tržišta novca (uključujući čekove i mjenice)	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Trgovanje instrumentima tržišta novca mogu obavljati i banke i institucije za posredovanje u trgovini vrijednosnim papirima; međutim, institucije za posredovanje u trgovini vrijednosnim papirima se ne mogu baviti trgovanjem čekovima i mjenicama. 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(B) devizama	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Banke, posrednici u trgovini devizama institucije za posredovanje u trgovini vrijednosnim papirima (ograničene na usluge i aktivnosti investiranja), kao i nacionalna poštanska uprava (PTT A.Ş.) mogu se baviti trgovinom devizama. 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(C) derivativnim proizvodima	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Ovlaštene banke i institucije za posredovanje u trgovini vrijednosnim papirima mogu se baviti trgovinom ovim proizvodima. Ovlaštene banke mogu izvršavati naloge za trgovinu derivativnim proizvodima osim onih zasnovanih na dioničkim indeksima i dionicama, te mogu u vlastito ime trgovati derivativnim instrumentima osim onih koji su zasnovani na dionicama. 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(D) instrumentima deviznog tečaja i kamatnih stopa	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Ovlaštene banke i institucije za posredovanje u trgovini vrijednosnim	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno	

	<p>papirima mogu se baviti trgovinom instrumentima deviznog tečaja i kamatnih stopa. Jedino institucije za posredovanje u trgovini vrijednosnim papirima mogu se baviti "transakcijama s finansijskom polugom", kako je definirano Zakonom o tržištu kapitala br. 6362 (tj. berzovno posredovanje u maloprodajnoj trgovini devizama).</p> <p>4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama</p>	u Horizontalnim obavezama	
(E) prenosivim vrijednosnim papirima	<p>1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Banke i institucije za posredovanje u trgovini vrijednosnim papirima mogu se baviti trgovinom ovim proizvodima. Međutim, jedino institucije za posredovanje u trgovini vrijednosnim papirima mogu pružiti investicijske usluge kao što je izvršavanje naloga i trgovanje dionicama za vlastiti račun. 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama</p>	<p>1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama</p>	
(F) ostalim prenosivim instrumentima i finansijskim sredstvima, uključujući zlatne poluge	<p>1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Banke i povezane institucije za posredovanje se mogu baviti trgovinom ovim proizvodima. 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama</p>	<p>1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama</p>	
(xi) garantiranje otkupa i plasman	<p>1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Razvojne i investicijske banke i institucije za posredovanje u trgovini vrijednosnim papirima mogu pružiti usluge garantiranja otkupa i plasmana vrijednosnih papira koje izdaju nakon što ih registruje Odbor za tržišta kapitala. 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama</p>	<p>1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama</p>	
(xii) novčano posredovanje	<p>1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama</p>	<p>1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama</p>	
(xiii) Upravljanje sredstvima, poput upravljanja [gotovinom] ili portfeljem, upravljanje svim oblicima zajedničkog ulaganja, upravljanje penzijskim fondovima, usluge deponiranja i čuvanja (A) Upravljanje portfeljem	<p>1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Razvojne i investicijske banke i institucije za posredovanje u trgovini vrijednosnim papirima (isključujući upravljanje zajedničkim ulaganjima) i društva za upravljanje portfeljem mogu pružiti ove usluge. 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama</p>	<p>1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama</p>	
(B) Upravljanje zajedničkim ulaganjima	<p>1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Društva za upravljanje portfeljem mogu upravljati portfeljima zajedničkih ulaganja. Investicijska društva također mogu upravljati svojim vlastitim portfeljima. 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama</p>	<p>1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama</p>	
(C) Upravljanje penzijskim fondovima	<p>1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Društva za upravljanje portfeljem mogu pružiti ove usluge. 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama</p>	<p>1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama</p>	
(D) Usluge deponiranja i čuvanja	<p>1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Ovlaštene banke i institucije za posredovanje u trgovini vrijednosnim papirima koje djeluju na tržištu kapitala mogu svojim klijentima pružiti usluge čuvanja. Depozitni računi vezani za instrumente tržišta kapitala, s izuzećem vladinih dužničkih instrumenata koji se drže</p>	<p>1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama</p>	

	u portfeljima banaka, mogu se čuvati samo u Agenciji za centralni registar. 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama		
(xiv) Usluge poravnanja i kliringa za finansijska sredstva, uključujući vrijednosne papire, derivativne proizvode i čekove	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Istanbulska banka za kliring, poravnanje i deponiranje (Takasbank) Inc., Centralna banka Republike Turske, Agencija za centralni registar Inc. (MKK) i drugi subjekti koje ovlaste Odbor za tržišta kapitala i Centralna banka Republike Turske (CBRT) mogu pružiti usluge kliringa i poravnanja vrijednosnih papira. Usluge kliringa čekova može pružiti samo institucija osnovana i/ili ovlaštena od strane Centralne banke Republike Turske. Vođenje platnog sistema može obavljati jedino Centralna banka Republike Turske i drugi subjekti koje ovlasti Centralna banka Republike Turske. Subjekt koji posluje kao sistem za plaćanje i poravnanje vrijednosnih papira mora biti osnovan u Turskoj u obliku dioničkog društva. 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(xv) Pružanje i prijenos finansijskih informacija od pružalaca drugih finansijskih usluga	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
- Obrada finansijskih podataka i pružanje i prijenos odgovarajućeg softvera od pružalaca drugih finansijskih usluga	1,2) Bez obaveza 3) Finansijske institucije su obavezne uspostaviti i održavati svoje centre za obradu podataka (i primarne i sekundarne informacione sisteme ¹⁾) u Turskoj za pohranjivanje i obradu finansijskih podataka. 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1,2) Bez obaveza 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
(xvi) Savjetodavne, posredničke i druge pomoćne finansijske usluge za sve djelatnosti navedene u tačkama od (v) do (xv), uključujući kreditne preporuke i analizu, istraživanje i savjetovanje u području ulaganja i portfelja te savjetovanje u pogledu kupovine i restrukturiranja i strategije preduzeća	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
8. USLUGE ZDRAVSTVENE I SOCIJALNE ZAŠTITE			
A. Bolničke usluge (CPC 9311)	1) Bez obaveza* 2) Nema ograničenja 3) Strani državljani mogu osnivati privatne bolnice uz odobrenje Ministarstva zdravlja. Broj i vrsta bolnica, grana medicine kojom se svaka bolnica bavi, obavezan broj zdravstvenog osoblja, kapacitet bolnice (broj kreveta), kao i nabavka medicinskih proizvoda može biti ograničena u skladu s investicijskim planovima zasnovanim na potrebama stambenih područja za uslugama zdravstvene zaštite. 4) Bez obaveza	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza	
9. USLUGE KOJE SE ODNOSE NA TURIZAM I PUTOVANJA			
A. Hoteli i restorani (CPC 641-643)	1) Bez obaveza* 2) Nema ograničenja ² 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama. Pored toga, nakon dobivanja odobrenja od Ministarstva rada i socijalne sigurnosti, na osnovu pozitivnog mišljenja Ministarstva unutrašnjih poslova i Ministarstva kulture i turizma, hoteli i restorani koji imaju certifikat o podsticajima, mogu zaposliti strano osoblje. Međutim, broj stranog osoblja koje će se	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	

¹Primarni sistemi se sastoje od infrastrukture, hardvera, softvera i podataka koji osiguravaju obavljanje finansijskih aktivnosti, kao i evidentiranje i korištenje informacija u elektronskim medijima na siguran način te moraju osigurati pristup po potrebi. Sekundarni sistemi su zamjena za primarne sisteme.

²Turski državljani mogu putovati u inostranstvo bez ikakvih ograničenja. Jedino su obavezni, uz određena izuzeća, platiti naknadu u TL u iznosu koji je ekvivalentan iznosu od 100 USD za svaki izlazak iz zemlje.

	zaposliti u jednom preduzeću ne smije prelaziti 10 posto od ukupnog osoblja. Ovaj broj se može povećati do 20 posto odlukom Ministarstva kulture i turizma.	
B. Usluge turističkih agencija i turoperatora (CPC 7471)	1) Obavezno komercijalno prisustvo. 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Turističke agencije osnovane prema zakonima stranih vlada ne mogu organizirati putovanja iz Turske u inostranstvo. 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama
10. REKREATIVNE, KULTURNE I SPORTSKE USLUGE		
A. Usluge zabave (uključujući pozorište i muziku uživo) - Usluge zabave teatarskog producenta, pjevačke grupe, benda i orkestra (CPC 96191)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama
Bibliotekarske usluge (CPC 96311)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama. Pored toga, nakon dobivanja odobrenja od Ministarstva rada i socijalne sigurnosti, na osnovu pozitivnog mišljenja Ministarstva unutrašnjih poslova i Ministarstva kulture i turizma, pružaoci usluga ovlašteni od strane Ministarstva kulture i turizma mogu zaposliti strano osoblje. Međutim, broj stranog osoblja koje će se zaposliti u jednom preduzeću ne smije prelaziti 10 posto od ukupnog osoblja. Ovaj omjer se može povećati do 20 posto uz odobrenje Ministarstva kulture i turizma na osnovu svakog pojedinačnog slučaja.	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja osim što naziv biblioteke mora biti na turskom jeziku. 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama
Usluge arhiva (CPC 96312)	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama. Pored toga, nakon dobivanja odobrenja od Ministarstva rada i socijalne sigurnosti, na osnovu pozitivnog mišljenja Ministarstva unutrašnjih poslova i Ministarstva kulture i turizma, pružaoci usluga ovlašteni od strane Ministarstva kulture i turizma mogu zaposliti strano osoblje. Međutim, broj stranog osoblja koje će se zaposliti u jednom preduzeću ne smije prelaziti 10 posto od ukupnog osoblja. Ovaj omjer se može povećati do 20 posto uz odobrenje Ministarstva kulture i turizma na osnovu svakog pojedinačnog slučaja.	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama
- Usluge muzeja osim historijskih mjesta i građevina (Osim usluga muzeja vezanih za vojsku) (CPC 69321**) - Usluge očuvanja historijskih mjesta i građevina (CPC 69322) - Usluge botaničkih i zooloških vrtova (CPC 96331) - Usluge prirodnih rezervata, uključujući usluge zaštite divljih životinja (CPC 96332)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama. Pored toga, nakon dobivanja odobrenja od Ministarstva rada i socijalne sigurnosti, na osnovu pozitivnog mišljenja Ministarstva unutrašnjih poslova i Ministarstva kulture i turizma, pružaoci usluga ovlašteni od strane Ministarstva kulture i turizma mogu zaposliti strano osoblje. Međutim, broj stranog osoblja koje će se zaposliti u jednom preduzeću ne smije prelaziti 10 posto od ukupnog osoblja. Ovaj omjer se može povećati do 20 posto uz odobrenje Ministarstva kulture i turizma na osnovu svakog pojedinačnog slučaja.	1) Nema ograničenja, osim u slučaju kada država vanjskim pružaocima povjeri pružanje usluga u područjima koje država kontrolira, zainteresirani pružalac usluga treba imati prebivalište u Turskoj kako bi mogao učestvovati na tenderu. 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama
11. USLUGE PRIJEVOZA		
A. Usluge pomorskog prijevoza osim kabotaže¹		

¹Ne dovodeći u pitanje obim aktivnosti koje se mogu smatrati "kabotažom" prema relevantnom nacionalnom zakonodavstvu, ovaj Raspored ne obuhvata "usluge pomorske kabotaže" za koje se smatra da obuhvataju prijevoz putnika ili robe između dvije luke u Turskoj i promet s polazištem i odredištem u istoj luci u Turskoj pod uvjetom da se taj promet uvijek odvija u teritorijalnim vodama Turske. Pored toga, prema "Zakonu o pomorskom prijevozu turskim obalnim vodama (kabotaži) i trgovini i poslovanju u turskim lukama i teritorijalnim vodama" (Zakon br: 815), pravo na prijevoz robe i putnika s jedne do druge tačke duž turskih obala te obavljanje tegljenja i peljarenja, kao i svih drugih lučkih usluga bilo koje vrste unutar ili između turskih luka i obala pripada isključivo brodovima i plovilima pod turskom zastavom u skladu

(a) Putnički prijevoz (CPC 7211)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Kako bi plovila pod turskom zastavom, broderska preduzeća moraju imati većinu od 51% dioničara koji su turski državljani. ¹ 4) Kapetan i posada plovila pod turskom zastavom trebaju biti turski državljani.	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Obavezno je tursko državljanstvo za kapetana i posadu.	
b) Prijevoz tereta (CPC 7212)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Kako bi plovila pod turskom zastavom, broderska preduzeća moraju imati većinu od 51% dioničara koji su turski državljani. 4) Kapetan i posada plovila pod turskom zastavom trebaju biti turski državljani.	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Obavezno je tursko državljanstvo za kapetana i posadu.	
(c) Iznajmljivanje plovila s posadom ² (CPC 7213)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Plovila koja unajme strani državljani ne mogu ploviti unutar turskih obalnih voda. Ova vrsta plovila se smatra stranim plovilima i ne može ploviti pod turskom zastavom. 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
d) Održavanje i popravak plovila (CPC 8868)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	
C. Usluge zračnog prijevoza			
(a) Prodaja i marketing usluga zračnog prijevoza	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama.	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama.	
(b) Usluge kompjuterskog sistema rezervacija (CRS)	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama.	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama.	
(c) Usluge popravke i održavanja aviona	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Za obavljanje funkcija održavanja i popravke aviona neophodno je odobrenje Ministarstva transporta, pomorstva i komunikacija. 4) Bez obaveza osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama.	1) Nema ograničenja 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama.	
(d) Zemaljske usluge (uključujući samo zemaljsko upravljanje, rad s putnicima, rukovanje prtljagom, rukovanje teretom i poštanske usluge, usluge rukovanja rampama, usluge za avione, rukovanje gorivom i uljima, zemaljski transport)	1) Bez obaveza* 2) Nema ograničenja 3) Za pružanje zemaljskih usluga neophodno je odobrenje Ministarstva transporta, pomorstva i komunikacija (dozvola tipa A ili tipa C). Odobrenja se daju samo trgovačkim društvima osnovanim u skladu s turskim Trgovačkim zakonom. U slučaju preduzeća koja pružaju zemaljske usluge, neophodno je pribaviti dozvole tipa A i C: a. Većina osoba ovlaštenih za upravljanje i predstavljanje preduzeća trebaju biti turski državljani. b. Prema osnovnom ugovoru, turski dioničari trebaju imati većinu glasačkih prava. Dozvole tipa A mogu dobiti i domaći avioprijevoznici za pružanje zemaljskih	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja, osim što se potrebna količina LC određuje na temelju načela reciprociteta 4) Bez obaveza osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama.	

sa članom 940 turskog Trgovačkog zakona (Zakon br. 6102). Plovila pod turskom zastavom u skladu sa zakonom o turskom međunarodnom registru brodova (Zakon br. 4490) koja ne ispunjavaju uvjete iz člana 940 turskog Trgovačkog zakona ne mogu obavljati gore navedene funkcije koje spadaju u djelokrug prava kabotaže. Radi daljeg pojašnjenja, ovaj Raspored ne uspostavlja nikakvo pravo na provedbu aktivnosti koje spadaju u djelokrug prava kabotaže kako je propisano u "Zakonu o pomorskom prijevozu turskim obalnim vodama (kabotaži) i trgovini i poslovanju u turskim lukama i teritorijalnim vodama" (Zakon br.: 815).

¹Svi turski brodovi plove pod turskom zastavom. Brod se smatra turskim jedino ako je njegov vlasnik (ili vlasnici) turski državljani. Međutim, turskim se smatraju i sljedeći brodovi: i) Brodovi koji pripadaju pravnim osobama, kao što su tijela, institucije, udruženja i fondacije formirane u skladu s turskim pravom, čija su većina članova Upravnog odbora turski državljani; ii) Brodovi koji pripadaju trgovačkim društvima čija su većina rukovodećeg osoblja i predstavnika turski državljani i koja su upisana u trgovački registar Turske.

²Ova obaveza ne obuhvata niti dodjeljuje nikakvo pravo u pogledu usluga pomorskog prijevoza.

	<p>usluga drugim avioprijevoznicima. Strani avioprijevoznici ne mogu pružati takve usluge.</p> <p>Usluge rada s putnicima, rukovanja rampama i kontrole utovara i komunikacija može pružati samo preduzeće za pružanje zemaljskih usluga koje ima dozvolu tipa A.</p> <p>Usluge snabdijevanja hranom i pićem mogu pružati samo preduzeća za pružanje zemaljskih usluga koja rade unutar aerodroma, preduzeća koja imaju dozvolu za pružanje usluga snabdijevanja hranom i pićem i domaći avioprijevoznici. Strani avioprijevoznici ne mogu pružati ove usluge.</p> <p>Dozvole za rad mogu biti ograničene u broju. Pri izdavanju dozvola za rad, uzimaju se u obzir kriteriji kao što su: područja uzletno-sletne piste, betonirani teren na aerodromu, platforme, rulne staze na aerodromu; dostupnost prostora za parking i radionice na aerodromu; postojeći fizički uvjeti na aerodromu i prognoza budućih tržišnih uvjeta te potrebe za dodatnim kapacitetom.</p> <p>4) Većina osoba ovlaštenih za upravljanje i predstavljanje preduzeća za pružanje zemaljskih usluga trebaju biti turski državljani. Inače, bez obaveza osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama.</p>		
e) Usluge rukovođenja i upravljanja aerodromima (obuhvataju aerodromsku infrastrukturu i operativne usluge, uključujući s njima povezane savjetodavne usluge.)	<p>1) Bez obaveza*</p> <p>2) Nema ograničenja</p> <p>3) Usluge upravljanja aerodromom mogu se pružati kroz prijenos prava na korištenje davanjem državnih aerodroma u zakup (uključujući i izgradnju i prijenos od strane subjekata iz privatnog sektora putem modela BOT ("izgradi-upravljaj-prenesi").</p> <p>Prijenos prava na korištenje kroz zakup vrši Generalna direkcija za državne aerodrome putem tendera na period od maksimalno 49 godina. Prijenos prava na korištenje kroz zakup podliježe odobrenju Ministarstva transporta, pomorstva i komunikacija.</p> <p>4) Bez obaveza osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama.</p>	<p>1) Bez obaveza</p> <p>2) Nema ograničenja</p> <p>3) Nema ograničenja</p> <p>4) Bez obaveza osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama.</p>	
E. Usluge željezničkog prijevoza (CPC 7111, 7112)	<p>1) Bez obaveza</p> <p>2) Nema ograničenja</p> <p>3) Za dobivanje odobrenja, neophodan uvjet je da trgovačko preduzeće bude osnovano u skladu s turskim Trgovačkim zakonom. TCDD A.Ş., preduzeće u potpunosti u državnom vlasništvu, ima pravo monopola na upravljanje prometom na domaćoj željezničkoj mreži, kao i korištenje željezničke infrastrukture koja je državno vlasništvo.</p> <p>4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama</p>	<p>1) Bez obaveza</p> <p>2) Nema ograničenja</p> <p>3) Nema ograničenja</p> <p>4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama</p>	
F. Usluge cestovnog prijevoza			
(a) Prijevoz putnika (CPC 7121 + 7122) (b) Prijevoz tereta (CPC 7123)	<p>1) Bez obaveza</p> <p>2) Nema ograničenja</p> <p>3) Uvjet za dobivanje prijevoznike dozvole je tursko državljanstvo ili pravna osoba osnovana prema relevantnim turskim zakonima.</p> <p>4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama</p>	<p>1) Bez obaveza</p> <p>2) Nema ograničenja</p> <p>3) Nema ograničenja</p> <p>4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama</p>	
(c) Prateće usluge u cestovnom prijevozu (CPC 744 osim 7442)	<p>1) Bez obaveza</p> <p>2) Nema ograničenja</p> <p>3) Nema ograničenja</p> <p>4) Bez obaveza osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama.</p>	<p>1) Bez obaveza</p> <p>2) Nema ograničenja</p> <p>3) Nema ograničenja</p> <p>4) Bez obaveza osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama.</p>	
H. Prateće usluge u vezi sa svim načinima prijevoza:			
(a) Usluge rukovanja teretom (CPC 741 osim usluga rukovanja pomorskim teretom)	<p>1) Bez obaveza</p> <p>2) Nema ograničenja</p> <p>3) Nema ograničenja</p> <p>4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama</p>	<p>1) Bez obaveza</p> <p>2) Nema ograničenja</p> <p>3) Nema ograničenja</p> <p>4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama</p>	
(b) Usluge skladištenja i spremanja osim "licenciranih"	<p>1) Bez obaveza</p>	<p>1) Bez obaveza</p>	

skladišta" (CPC 742).	2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja osim "carinskih skladišta" i "objekata za privremeni smještaj robe na carini". Za osnivanje i rad carinskih skladišta i objekata za privremeni smještaj robe na carini primjenjuje se test ekonomskih potreba. 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama.	2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja osim što carinska skladišta i privremene objekte za smještaj robe na carini mogu otvarati samo preduzeća koja rade najmanje dvije godine. 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama.	
- Licencirana skladišta (dio CPC 742) Licencirana skladišta predstavljaju sistem u kojem su poljoprivredni proizvodi koje je prikladno skladištiti (kao što su žitarice, mahunarke, sjemenke uljarica, pamuk, orasi, masline i maslinovo ulje) klasificirani u skladu s postojećim standardima za proizvode skladište nakon što ovlašteni klasifikatori odrede njihovu klasu, kvalitet i standarde.	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza, osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama.	
(c) Agencijske usluge kod prijevoza tereta (CPC 748)	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama.	1) Bez obaveza 2) Nema ograničenja 3) Nema ograničenja 4) Bez obaveza osim kao što je navedeno u Horizontalnim obavezama.	

LISTA MFN IZUZEĆA TURSKE

Sektor ili podsektor	Opis mjere koja ukazuje na neusklađenost sa članom xx o MFN (tretmanu najpovoljnije nacije)	Zemlje na koje se mjera odnosi	Predviđeno trajanje	Uvjeti koji stvaraju potrebu za izuzećem
SVI SEKTORI	(a) Odobranje u potpunosti nacionalnog tretmana za investicije državljana ili preduzeća iz zemalja kojima je zaključen Bilateralni sporazum o investicijama. (b)(i) Izvršenje transfere, u određenim periodima, državljana i preduzeća iz određenih zemalja koji su investirali u Turskoj.	Sve zemlje s kojima su sporazumi na snazi ili će to biti. Belgija-Luksemburg, Kuvajt	Neodređeno	Želja za stvaranjem povoljnih uvjeta za veću ekonomsku saradnju između Turske i spomenutih zemalja te podsticanje investicija državljana i preduzeća iz jedne zemlje na teritoriji drugih zemalja.
	(ii) Odobranje garancije deviznog rizika za određene zemlje za transfere koji nisu realizirani zbog teškoća u bilansu plaćanja.			
	(c) Pokrivanje "rizika trgovanja" kao subrogacija za neku zemlju.	Japan		
	(d) Sporazumi s tri zemlje, čiji članovi koji se odnose na status najpovoljnije nacije (MFN) ne obuhvataju derogaciju stavova koji se tiču povlastica koje se odobravaju investitorima iz trećih zemalja kao rezultat njihovog članstva ili pridruživanja zoni slobodne trgovine, ekonomskoj saradnji, carinskoj uniji ili zajedničkom tržištu.	Japan, Bangladeš, Njemačka		
SVI SEKTORI	Ograničenje u transferu premija kod programa dugoročnog osiguranja i zapošljavanja radnika iz stranih zemalja u stranim preduzećima se izuzima za jednu zemlju.	Libija	Neodređeno	Osigurati socijalnu sigurnost i kontinuirano zapošljavanje turskih radnika u navedenoj zemlji.
SVI SEKTORI	Ako je iznos konzularnih naknada koje bilo koja zemlja prikupi od turskih državljana veći od iznosa navedenog u tarifnoj listi, iznos konzularnih naknada prikupljenih od državljana te zemlje bit će uvećan na recipročnoj osnovi.	Sve zemlje	Neodređeno	Želja za osiguranjem jednakog tretmana državljana Turske.
SVI SEKTORI	Pod uvjetom da su zakonske odredbe rezervirane i uz uvjet reciprociteta, strane fizičke osobe bi mogle posjedovati nekretnine u Turskoj na osnovu kupovine ili nasljedstva.	Sve zemlje	Neodređeno	Osigurati pravo turskih državljana na kupovinu nekretnina u nekoj stranoj zemlji.
Profesionalne usluge	Ako bilo koja strana zemlja utvrdi zakonske i administrativne uvjete protiv turskih državljana u pogledu umjetničkih izvedbi i pružanja tih usluga, slične aktivnosti državljana te zemlje bi mogle biti zabranjene u Turskoj.	Sve zemlje	Neodređeno	Želja za stvaranjem povoljnih uvjeta za turske državljanke da obavljaju svoje aktivnosti pod jednakim uvjetima u drugim zemljama.

Usluge prijevoza	Stope poreza na dohodak i dobit preduzeća za strana društva koja se bave cestovnim, pomorskim i zračnim prijevozom se na recipročnoj osnovi mogu smanjiti na nulu ili povećati na novu stopu koja neće prelaziti dvostruku vrijednost postojeće stope koja može biti utvrđena od zemlje do zemlje za svaki oblik prijevoza odvojeno ili za sve oblike.	Sve zemlje	Neodređeno	Želja za olakšanjem i smanjenjem troškova prijevoznih usluga između Turske i drugih zemalja.
Usluge prijevoza	Usluge tranzita ili bilateralne usluge prijevoza mogu se izuzeti od plaćanja PDV-a. Ovo izuzeće se odobrava, uz uvjet reciprociteta, poreskim obveznicima iz odgovarajućih zemalja koji nemaju prebivalište, zakonsko ili poslovno sjedište u Turskoj.	Sve zemlje	Neodređeno	Želja za smanjenjem troškova i stvaranjem povoljnih uvjeta za pružanje usluga u ovom sektoru.
Usluge prijevoza	Primjena, na osnovu reciprociteta, ograničenja, zabrana, različitog tretmana i različitih tarifa za robu i prijevozna sredstva iz zemalja koje primjenjuju ograničenja, zabrane i drukčiji tretman prema turskim cestovnim, zračnim i pomorskim prijevoznim sredstvima.	Sve zemlje	Neodređeno	Želja za osiguranjem nesmetanog funkcioniranja uzajamnih prijevoznih usluga.
Usluge zračnog prijevoza - Zemaljske usluge	Primjenjuje se uvjet reciprociteta	Sve zemlje	Neodređeno	Želja za osiguranjem efektivnog pristupa tržištu i jednak tretman za turske pružaoce usluga.
Usluge cestovnog prijevoza	Odobrovanje, na osnovu reciprociteta, povlastica u pogledu kvota i naknada, oslobađanja od procedura odobrovanja.	Sve zemlje s kojima su sporazumi na snazi ili će to biti.	Neodređeno	Želja za olakšanjem usluga cestovnog prijevoza između Turske i drugih zemalja.
Usluge željezničkog prijevoza	Bilateralno smanjenje cijena zakupa željezničkih vagona iz zemalja navedenih u koloni pored (tačka a) i primjena nacionalnog tretmana za tarife recipročnog prijevoza robe sa zemljama navedenim u koloni pored (tačka b).	a) Sirija, Irak, Iran, Liban b) Zajednica neovisnih država i baltičke republike.	Neodređeno	Želja za olakšanjem usluga željezničkog prijevoza između Turske i drugih zemalja.
Računovodstvene, revizorske i knjigovodstvene usluge	Za obavljanje usluga "finansijskog savjetnika", državljanima zemalja koje su zvanično ozakonile principe u pogledu profesije finansijskog savjetovanja može biti odobreno, pod uvjetom reciprociteta i pod uvjetom da te osobe posjeduju karakteristike potrebne za profesiju finansijskog savjetovanja u Turskoj te da trebaju imati pravo na obavljanje sličnih usluga u svojoj zemlji.	Sve zemlje	Neograničeno	Želja za stvaranjem povoljnih uvjeta za turske finansijske savjetnike da obavljaju svoj posao pod jednakim uvjetima u cijelom svijetu.

ANEKS VI Rješavanje sporova

(Naveden u članu 6.5. (Rješavanje sporova) Poglavlja VI (Institucionalne i završne odredbe))

Član 1.

Cilj

Cilj ovog Aneksa je izbjegavanje i rješavanje svih sporova između Strana u vezi tumačenja i primjene ovog Ugovora u svrhu iznalaženja obostrano prihvatljivog rješenja, tamo gdje je to moguće.

Član 2.

Područje primjene

Osim u slučaju kada je ovim Ugovorom predviđeno drukčije, ovaj Aneks će se primjenjivati s ciljem izbjegavanja ili rješavanja svih sporova između Strana u pogledu tumačenja ili primjene odredbi ovog Ugovora, ili kad god Strana smatra da:

- (a) neka mjera druge Strane nije u skladu s obavezama prema odredbama ovog Ugovora; ili
- (b) druga Strana nije ispunila svoje obaveze prema odredbama ovog Ugovora.

Član 3.

Izbor foruma

1. U slučaju spora povodom bilo kojeg pitanja navedenog u članu 2. (Područje primjene) ovog Aneksa, do kojeg dođe prema ovom Ugovoru ili prema Sporazumu WTO-a, ili bilo

kojem drugom ugovoru čije su potpisnice obje Strane, Strana koja podnosi tužbu može izabrati forum za rješavanje spora.

2. Strana koja podnosi tužbu će unaprijed pismeno obavijestiti drugu Stranu o namjeri pokretanja spora pred određenim forumom.

3. Nakon što Strana koja podnosi tužbu izabere određeni forum, taj forum će se koristiti i svi drugi mogući forumi se isključuju.

4. Za potrebe ovog člana, smatrat će se da je Strana koja podnosi tužbu odabrala forum kada uputi zahtjev za uspostavu, ili predmet dostavi vijeću za rješavanje spora.

Član 4.

Konsultacije

1. Strane će u svakom trenutku nastojati da postignu dogovor o tumačenju i primjeni odredbi ovog Ugovora i da riješe svaki spor u vezi s njim kroz otvaranje konsultacija u dobroj vjeri s ciljem iznalaženja međusobno dogovorenog rješenja.

2. Jedna Strana će pismenim zahtjevom upućenim drugoj Strani zatražiti konsultacije, te će iznijeti razloge iz kojih upućuje zahtjev, utvrditi mjere koje predstavljaju sporno pitanje, navesti primjenjive odredbe Ugovora navedene u članu 2. (Područje primjene) ovog Aneksa, i razloge iz kojih se te odredbe primjenjuju.

3. Konsultacije će se održati u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva na teritoriji tužene Strane, osim ako se Strane drukčije ne dogovore. Smatrat će se da su konsultacije zaključene u roku od 60 dana od dana prijema zahtjeva, osim

ako se Strane drukčije ne dogovore. Konsultacije su povjerljive i ne dovode u pitanje prava bilo koje Strane u daljem postupku.

4. Konsultacije o hitnim pitanjima, uključujući i one u vezi kvarljive robe, će se održati u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva, a smatrat će se zaključenim u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva, osim ako se Strane drukčije ne dogovore.

5. Ako Strana kojoj je upućen zahtjev za konsultacije na njega ne odgovori u roku od 10 dana od dana prijema, ili ako se konsultacije ne održe u vremenskim okvirima navedenim u stavu 3. ili stavu 4. ovog člana, ili ako su konsultacije zaključene a nije došlo do međusobno dogovorenog rješenja, Strana koja podnosi tužbu može da zahtijeva uspostavu arbitražnog vijeća u skladu sa članom 5. (Pokretanje arbitražnog postupka) ovog Aneksa.

Član 5.

Pokretanje arbitražnog postupka

1. Kad Strane ne uspiju riješiti spor putem konsultacija kao što je predviđeno u članu 4. (Konsultacije) ovog Aneksa, Strana koja podnosi tužbu može zahtijevati uspostavu arbitražnog vijeća u skladu s ovim članom.

2. Zahtjev za uspostavu arbitražnog vijeća se pismenim putem upućuje tuženoj Strani. Strana koja podnosi tužbu u svom zahtjevu navodi specifičnu mjeru koja predstavlja sporno pitanje i daje objašnjenje o tome zašto ta mjera predstavlja kršenje primjenjivih odredbi Ugovora navedenih u članu 2. (Područje primjene) ovog Aneksa na način kojim je jasno predstavljen pravni osnov za tužbu.

Član 6.

Nadležnost

Osim ako se u roku od 20 dana od dana prijema zahtjeva za uspostavu arbitražnog vijeća Strane ne dogovore drukčije, arbitražno vijeće će biti nadležno da:

"ispita, u svjetlu relevantnih odredbi ovog Ugovora, pitanje koje se navodi u zahtjevu za uspostavu arbitražnog vijeća u skladu sa članom 5. (Pokretanje arbitražnog postupka) ovog Aneksa i donese zaključke, odluke i bilo kakve preporuke za rješavanje spora, te izradi pisani izvještaj, kao što je predviđeno u članu 9. (Izveštaj arbitražnog vijeća) ovog Aneksa."

Član 7.

Sastav i uspostava arbitražnog vijeća

1. Arbitražno vijeće čine tri člana. Svaka Strana imenuje člana u roku od 30 dana od prijema zahtjeva iz stava 1. člana 5. (Pokretanje arbitražnog postupka) ovog Aneksa, a ta dva člana sporazumno biraju trećeg člana u roku od 30 dana od imenovanja drugog od njih.

2. U roku od sedam dana od odabira trećeg člana, Strane odobravaju ili ne odobravaju imenovanje tog člana, koji će, u slučaju odobrenja, vršiti dužnost predsjedavajućeg arbitražnog vijeća.

3. Ako bilo koji član arbitražnog vijeća nije imenovan u skladu sa stavom 1. i 2. ovog člana, svaka Strana u sporu može od generalnog sekretara Stalnog arbitražnog suda u Haagu (PCA) zahtijevati imenovanje nedostajućeg/ih člana/ova arbitražnog vijeća u narednom roku od 30 dana.

4. Za potrebe stavova 2. i 3. ovog člana, u slučaju da je generalni sekretar PCA državljanin bilo koje Strane, tražit će se od zamjenika generalnog sekretara PCA ili sljedećeg službenika po funkciji koji nije državljanin niti jedne Strane da izvrši neophodna imenovanja.

5. Svaka osoba imenovana za člana arbitražnog vijeća mora imati stručno znanje ili iskustvo u području prava, međunarodne trgovine, drugih područja koja pokriva ovaj

Ugovor ili u rješavanju sporova koji nastanu na osnovu međunarodnih trgovinskih ugovora. Arbitražna vijeća za sporove o pitanjima opreza i drugim finansijskim pitanjima imat će potrebno stručno znanje relevantno za specifičnu finansijsku uslugu koja je predmet spora. Svaki član arbitražnog vijeća bit će neovisan, obavljat će funkciju u svom ličnom svojstvu i neće pripadati niti primati upute od bilo koje Strane ili organizacije vezane za spor, te će postupati u skladu s Aneksom VIII (Kodeks ponašanja arbitara). Ako Strana smatra da član arbitražnog vijeća krši ove zahtjeve, Strane će se konsultirati i ukoliko postignu dogovor, taj član će biti uklonjen, a imenovat će se novi član u skladu s ovim članom. Pored toga, predsjedavajući neće biti državljanin nijedne Strane niti će imati svoje uobičajeno boravište na teritoriji ili biti zaposlen od strane bilo koje Strane, niti će biti povezan sa sporom u bilo kojem svojstvu.

6. Ako član arbitražnog vijeća, koji je imenovan u skladu s ovim članom, ne bude u mogućnosti da učestvuje u postupku ili da ostavku, ili treba biti zamijenjen u skladu sa stavom 5. ovog člana, imenovat će se sljednik na isti način koji je propisan za imenovanje prvobitnog člana. Sljednik će imati sva ovlaštenja i dužnosti koje je imao prvobitni član. U tom slučaju, rad arbitražnog vijeća bit će obustavljen od dana kada prvobitni član ne bude u mogućnosti da učestvuje u postupku, da ostavku ili treba biti zamijenjen u skladu sa stavom 5. ovog člana. Rad arbitražnog vijeća će ponovo početi na dan imenovanja novog člana.

7. Datum uspostavljanja arbitražnog vijeća bit će datum odabira posljednjeg od tri člana.

Član 8.

Postupanje arbitražnog vijeća

1. Arbitražno vijeće zasjeda na zatvorenim sjednicama, osim ako Strane ne odluče drukčije.

2. Strane će imati priliku da predaju barem jedan pisani podnesak i prisustvuju svim izlaganjima, izjavama ili pobijanjima navoda u postupku. Sve informacije ili pisani podnesci koje Strana preda arbitražnom vijeću, uključujući sve komentare na privremeni izvještaj i odgovore na pitanja arbitražnog vijeća, bit će dostupni drugoj Strani.

3. Strana koja tvrdi da neka mjera druge Strane nije u skladu s ovim Ugovorom snosi teret dokazivanja te neusklađenosti. Strana koja tvrdi da neka mjera predstavlja izuzeće prema ovom Ugovoru snosi teret dokazivanja da je riječ o izuzeću.

4. Arbitražno vijeće se po potrebi treba konsultirati sa Stranama i osigurati odgovarajuće mogućnosti za postizanje obostrano zadovoljavajuće odluke ili rješenja o kojem je postignuta saglasnost obje Strane.

5. Arbitražno vijeće će uložiti sve napore da sve odluke budu donesene konsenzusom. Ako odluka ne može biti donesena konsenzusom, o spornoj stvari će se odlučiti većinom glasova.

6. Na zahtjev Strane, ili na sopstvenu inicijativu arbitražno vijeće može pribaviti informacije iz bilo kojeg izvora, uključujući i od Strana uključenih u spor, a koje smatra potrebnim za postupanje arbitražnog vijeća. Arbitražno vijeće također ima pravo da po potrebi zatraži relevantno mišljenje stručnjaka. Arbitražno vijeće će se konsultirati sa Stranama prije odabira tih stručnjaka. Sve informacije pribavljene na ovaj način moraju se saopćiti i dostaviti Stranama u svrhu dobivanja njihovih komentara.

7. Odlučivanje arbitražnog vijeća i dokumenti koji su mu podneseni se čuvaju i smatraju povjerljivim.

8. Bez obzira na stav 7. ovog člana, svaka Strana može davati javne izjave u pogledu svojih stavova vezanih za spor,

ali je dužna čuvati u povjerenju informacije i pisane podneske dostavljene arbitražnom vijeću od strane druge Strane, a koje druga Strana označi kao povjerljive. Kada Strana dostavi informacije ili pisane podneske označene kao povjerljive, ta Strana će, u roku od 30 dana od zahtjeva druge Strane, osigurati sažetak informacija ili pisanih podnesaka koji nije povjerljiv i može biti objavljen.

Član 9.

Izveštaj arbitražnog vijeća

1. Arbitražno vijeće će Stranama dostaviti privremeni izvještaj u kojem su navedeni:

- (a) sažetak podnesaka i argumenata Strana;
- (b) utvrđene činjenice, zajedno s obrazloženjem;

(c) odluka vijeća u pogledu tumačenja ili primjene odredbi ovog Ugovora ili toga da li sporna mjera nije u skladu s odredbama Ugovora ili da li Strana nije ispunila svoje obaveze prema odredbama ovog Ugovora, ili bilo koja druga odluka koja se traži u okviru nadležnosti vijeća; i

(d) ukoliko se utvrdi neusklađenost, preporuka vijeća da tužena Strana uskladi mjeru s obavezama prema ovom Ugovoru i, ukoliko su Strane saglasne, s načinom rješavanja spora,

najkasnije 90 dana od datuma uspostave arbitražnog vijeća. Ako smatra da ovaj rok ne može biti ispunjen, predsjedavajući arbitražnog vijeća mora u pisanoj formi obavijestiti Strane, navodeći razloge za kašnjenje i datum kada arbitražno vijeće planira dostaviti privremeni izvještaj. Arbitražno vijeće neće ni u kojem slučaju dostaviti privremeni izvještaj u roku dužem od 120 dana od dana svoje uspostave.

2. Svaka Strana može podnijeti pisani zahtjev arbitražnom vijeću za preispitivanje preciznih aspekata privremenog izvještaja u roku od 30 dana od njegove objave.

3. Nakon razmatranja pisanih komentara Strana u vezi privremenog izvještaja, arbitražno vijeće može izmijeniti izvještaj i izvršiti dalji pregled koji smatra potrebnim. U završnom izvještaju će se navesti stavke pobrojane u stavu 1. ovog člana, uključujući dostatnu raspravu o argumentima iz faze privremenog pregleda, i dati jasne odgovore na pisane komentare obje Strane.

4. Arbitražno vijeće će Stranama dostaviti završni izvještaj u roku od 150 dana od datuma uspostave arbitražnog vijeća. Ako smatra da se ovaj rok ne može ispuniti, predsjedavajući arbitražnog vijeća će u pisanoj formi o tome obavijestiti Strane, navodeći razloge za kašnjenje i datum kada arbitražno vijeće planira dostaviti završni izvještaj. Arbitražno vijeće ni u kojem slučaju neće dostaviti završni izvještaj u roku dužem od 180 dana od datuma svoje uspostave.

5. U hitnim slučajevima, uključujući one vezane za kvarljivu robu:

(a) arbitražno vijeće će uložiti sve napore da Stranama dostavi privremeni i završni izvještaj unutar polovine rokova navedenih u stavu 1. i 4. ovog člana. Ni u kojem slučaju arbitražno vijeće neće dostaviti završni izvještaj u roku dužem od 90 dana od datuma svoje uspostave;

(b) svaka Strana može arbitražnom vijeću podnijeti pisani zahtjev da preispita precizne aspekte privremenog izvještaja unutar polovine roka iz stava 2. ovog člana.

6. Završni izvještaj sadrži sljedeće:

- (a) opisni dio sa sažetkom podnesaka i argumenata Strana;
- (b) utvrđene činjenice;

(c) utvrđenu primjenjivost relevantnih odredbi i osnovno obrazloženje svih zaključaka; i

(d) preporuku da Strana koja je tužena uskladi mjeru sa obavezama prema ovom Ugovoru.

7. Svi zaključci, odluke i preporuke u završnom izvještaju arbitražnog vijeća su konačni i obavezujući za Strane, i ne

uspostavljaju nikakva prava niti obaveze za bilo koju osobu. Radi veće sigurnosti, ništa u završnom izvještaju ne može uvećati ili smanjiti prava i obaveze Strana prema ovom Ugovoru.

Član 10.

Provedba izvještaja arbitražnog vijeća

1. Tužena Strana će preduzeti sve mjere neophodne za postupanje po odlukama i svim preporukama iz završnog izvještaja arbitražnog vijeća u dobroj vjeri, a Strane će nastojati postići dogovor o roku u kojem će tužena Strana postupiti po tim odlukama i preporukama.

2. Najkasnije 30 dana od prijema završnog izvještaja tužena Strana će obavijestiti Stranu koja je podnijela tužbu o roku koji joj je potreban za usklađivanje (u daljem tekstu "razumni rok"), ako momentalno usklađivanje nije praktično moguće.

3. U slučaju da Strane nisu saglasne po pitanju razumnog roka za postupanje po odlukama i preporukama arbitražnog vijeća, Strana koja je podnijela tužbu će u roku od 50 dana od datuma dostavljanja završnog izvještaja zahtijevati u pisanoj formi od prvobitnog arbitražnog vijeća da utvrdi trajanje razumnog roka. Taj će zahtjev istovremeno biti upućen drugoj Strani. Prvobitno arbitražno vijeće će dostaviti odluku Stranama u roku od 20 dana od datuma podnošenja zahtjeva.

4. U slučaju da bilo koji član prvobitnog arbitražnog vijeća više nije dostupan, primijenit će se postupak naveden u članu 7. (Sastav i uspostava arbitražnog vijeća) ovog Aneksa. Rok za dostavljanje odluke o trajanju razumnog roka će biti 35 dana¹ od dana podnošenja zahtjeva iz stava 3. ovog člana.

5. Tužena Strana će u pisanoj formi obavijestiti Stranu koja je podnijela tužbu o svom napretku u postupanju po odlukama i preporukama arbitražnog vijeća najmanje jedan mjesec prije isteka razumnog roka.

6. Razumni rok može biti produžen međusobnim sporazumom Strana.

7. Prije isteka razumnog roka tužena Strana će obavijestiti Stranu koja je podnijela tužbu o svim mjerama koje je preduzela kako bi postupila po odlukama i preporukama arbitražnog vijeća.

8. U slučaju da Strane nisu saglasne o postojanju ili usklađenosti bilo koje mjere o kojoj je data obavijest iz stava 7. ovog člana s odredbama iz člana 2. (Područje primjene), Strana koja je podnijela tužbu može u pisanoj formi zahtijevati od prvobitnog arbitražnog vijeća da donese odluku o tome. U tom zahtjevu će navesti specifičnu spornu mjeru i odredbe člana 2. (Područje primjene) ovog Aneksa s kojima smatra da je ta mjera neusklađena, na način na koji se jasno može predstaviti pravni osnov za pritužbu, te će obrazložiti zašto je ta mjera neusklađena s odredbama člana 2. (Područje primjene) ovog Aneksa. Prvobitno arbitražno vijeće će obavijest o svojoj odluci dostaviti u roku od 45 dana od dana podnošenja zahtjeva.

9. U slučaju da bilo koji član prvobitnog arbitražnog vijeća više nije dostupan, primijenit će se postupak naveden u članu 7. (Sastav i uspostava arbitražnog vijeća) ovog Aneksa i Dodatku I uz ovaj Aneks (Pravila postupanja arbitražnog vijeća). Rok za donošenje odluke bit će 60 dana² od dana podnošenja zahtjeva navedenog u stavu 8. ovog člana.

¹ Radi veće sigurnosti, rok od 35 dana ne uključuje dane obustave iz stava 7. člana 7. (Sastav i uspostava arbitražnog vijeća) ovog Aneksa.

² Radi veće sigurnosti, rok od 60 dana ne uključuje dane obustave iz stava 7. člana 7. (Sastav i uspostava arbitražnog vijeća) ovog Aneksa.

Član 11.

Kompensacija i obustava ustupaka ili drugih obaveza

1. Ako tužena Strana ne obavijesti o bilo kojoj mjeri koju je prije isteka razumnog roka preduzela kako bi postupila u skladu s odlukama i preporukama arbitražnog vijeća, ili ako arbitražno vijeće utvrdi da nije preduzeta nikakva mjera za postupanje ili da je mjera, za koju je data obavijest prema stavu 7. člana 10. (Provedba izvještaja arbitražnog vijeća) ovog Aneksa, neusklađena s obavezama te Strane prema odredbama člana 2. (Područje primjene) ovog Aneksa, tužena Strana će, ukoliko to bude zahtijevala Strana koja je podnijela tužbu, pristupiti pregovorima sa Stranom koja je podnijela tužbu s ciljem iznalaženja obostrano prihvatljivog rješenja o kompenzaciji.

2. Ako se ne postigne dogovor o kompenzaciji u roku od dvadeset dana od dana prijema zahtjeva navedenog u stavu 1. ovog člana, Strana koja je podnijela tužbu će imati pravo da, po davanju obavijesti drugoj Strani, obustavi ustupke ili obaveze koje proizlaze iz bilo koje odredbe navedene u članu 2 (Područje primjene) ovog Aneksa u nivou koji odgovara poništenju ili šteti prouzrokovanoj kršenjem. U obavijesti će se precizirati nivo ustupaka ili drugih obaveza koje Strana koja je podnijela tužbu namjerava obustaviti i navesti razlozi na kojima se zasniva obustava. Strana koja je podnijela tužbu može provesti obustavu u svakom trenutku nakon isteka 30 dana od dana prijema obavijesti od strane tužene Strane, osim ukoliko tužena Strana nije zatražila arbitražu na osnovu stava 5. ovog člana.

3. Kompensacija iz stava 1. ovog člana i obustava iz stava 2. ovog člana bit će privremene mjere. Ni kompenzacija niti obustava nisu poželjnije više od potpunog otklanjanja neusklađenosti utvrđenih u završnom izvještaju arbitražnog vijeća. Obustava će se primjenjivati samo dok se neusklađenost u potpunosti ne otkloni ili dok se ne postigne obostrano prihvatljivo rješenje.

4. Prilikom razmatranja o tome koje će se koncesije ili druge obaveze obustaviti u skladu sa stavom 2:

(a) Strana koja je podnijela tužbu prvo treba nastojati obustaviti ustupke ili druge obaveze u odnosu na isti sektor/e kao i onaj u kojem je, u završnom izvještaju arbitražnog vijeća navedenom u članu 9. (Izvještaj arbitražnog vijeća) ovog Aneksa, utvrđena neusklađenost s obavezama iz ovog Ugovora;

(b) ako Strana koja je podnijela tužbu smatra da nije praktično moguće ili djelotvorno obustaviti ustupke ili druge obaveze u odnosu na isti sektor/e, ona može obustaviti ustupke ili druge obaveze u odnosu na drugi sektor/e; i

(c) Strana koja je podnijela tužbu će uzeti u razmatranje one ustupke ili druge obaveze čija bi obustava najmanje ometala provedbu ovog Ugovora.

5. Ako tužena Strana smatra da nivo obustave nije jednak nivou koji odgovara poništenju ili šteti prouzrokovanoj kršenjem, ona može u pisanoj formi zahtijevati da prvobitno arbitražno vijeće odluči o tom pitanju. O takvom zahtjevu će obavijestiti Stranu koja je podnijela tužbu prije isteka roka od 20 dana navedenog u stavu 2. ovog člana. Prvobitno arbitražno vijeće će, nakon što eventualno zatraži mišljenja stručnjaka, obavijestiti Strane o svojoj odluci o nivou obustave ustupaka ili drugih obaveza, u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva. Ustupci ili druge obaveze neće biti obustavljene sve dok prvobitno arbitražno vijeće ne dostavi obavijest o svojoj odluci, a sve obustave će biti u skladu s odlukom arbitražnog vijeća.

6. U slučaju da bilo koji član prvobitnog arbitražnog vijeća više nije dostupan, postupci navedeni u članu 7. (Sastav i uspostava arbitražnog vijeća) ovog Aneksa će se primjenjivati.

Rok za donošenje odluke bit će 45 dana¹ od dana podnošenja zahtjeva navedenog u stavu 5.

7. Obustava ustupaka ili drugih obaveza bit će privremene i neće se primjenjivati nakon što:

(a) Strane postignu zajednički dogovoreno rješenje u skladu sa članom 14. (Zajednički dogovoreno rješenje) ovog Aneksa; ili

(b) Strane postignu dogovor u vezi s tim da li se mjerom o kojoj je data obavijest prema stavu 1. člana 12. (Preispitivanje mjere preduzete s ciljem usklađivanja nakon obustave ustupaka ili drugih obaveza) ovog Aneksa tužena Strana usklađuje s odredbama iz člana 2. (Područje primjene) ovog Aneksa; ili

(c) bilo koja mjera za koju je utvrđeno da je neusklađena s odredbama navedenim u članu 2. (Područje primjene) ovog Aneksa bude povučena ili izmijenjena radi usklađivanja s tim odredbama, kao što je utvrđeno u stavu 2. člana 12. (Preispitivanje mjere preduzete s ciljem usklađivanja nakon obustave ustupaka ili drugih obaveza) ovog Aneksa.

Član 12.

Preispitivanje bilo koje mjere preduzete s ciljem usklađivanja nakon obustave ustupaka ili drugih obaveza

1. Tužena strana će obavijestiti Stranu koja je podnijela tužbu o bilo kojoj mjeri koju je preduzela u svrhu usklađivanja s odlukom arbitražnog vijeća i o svom zahtjevu za prekid obustave ustupaka ili drugih obaveza koje je primijenila Strana koja je podnijela tužbu.

2. Ako Strane ne postignu dogovor o tome da li se mjerom za koju je data obavijest tužena Strana usklađuje s odredbama navedenim u članu 6.2 (Područje primjene) ovog Aneksa u roku od 30 dana od dana prijema obavijesti, Strana koja je podnijela tužbu će uputiti zahtjev u pisanoj obliku prvobitnom arbitražnom vijeću da odluči o tom pitanju. O takvom će zahtjevu istovremeno obavijestiti i drugu Stranu. Odluka arbitražnog vijeća bit će saopćena Stranama u roku od 45 dana od dana podnošenja zahtjeva. Ako Strana koja je podnijela tužbu ne zahtijeva od arbitražnog vijeća da odluči o tom pitanju, ili arbitražno vijeće odluči da je bilo koja mjera preduzeta s ciljem usklađivanja s odredbama člana 2. (Područje primjene) ovog Aneksa, prekinut će se obustava ustupaka ili drugih obaveza.

3. U slučaju da bilo koji član prvobitnog arbitražnog vijeća više nije dostupan, primjenjivat će se postupci navedeni u članu 7. (Sastav i uspostava arbitražnog vijeća) ovog Aneksa. Rok za donošenje odluke bit će 60 dana² od dana podnošenja zahtjeva navedenog u stavu 2. ovog člana.

Član 13.

Obustava i okončanje arbitražnog postupka

1. Arbitražno vijeće će u svakom trenutku, na pisani zahtjev obje Strane, obustaviti svoj rad na period o kojem se Strane dogovore, ali koji neće biti duži od 12 mjeseci i nastaviti će sa radom po isteku dogovorenog roka na pisani zahtjev Strane koja je podnijela tužbu, ili prije isteka dogovorenog roka na pisani zahtjev obje Strane. Ako Strana koja je podnijela tužbu ne zahtijeva nastavak rada arbitražnog vijeća prije isteka dogovorenog perioda obustave, postupak rješavanja spora započet u skladu s ovim Aneksom će se smatrati okončanim. U skladu sa članom 3. (Odabir foruma) ovog Aneksa, obustava i okončanje rada arbitražnog vijeća ne dovode u pitanje prava nijedne Strane u nekom drugom postupku.

¹ Radi veće sigurnosti, rok od 45 dana ne uključuje dane obustave iz stava 7. člana 7. (Sastav i uspostava arbitražnog vijeća) ovog Aneksa.

² Radi veće sigurnosti, rok od 60 dana ne uključuje dane obustave iz stava 7. člana 7. (Sastav i uspostava arbitražnog vijeća) ovog Aneksa.

2. Strane mogu u svakom trenutku u pisanoj formi dogovoriti okončanje postupka rješavanja spora započetog u skladu s ovim Aneksom.

Član 14.

Zajednički dogovoreno rješenje

Strane mogu u svakom trenutku postići zajednički dogovoreno rješenje spora iz ovog Aneksa. O takvom rješenju će obavijestiti arbitražno vijeće, ako do njega dođu. Ako je za rješenje potrebno odobrenje u skladu s relevantnim domaćim postupcima bilo koje Strane, u obavijesti će se pozvati na ovu obavezu, a postupak rješavanja spora pokrenut u skladu s ovim Aneksom će biti obustavljen. Ako takvo odobrenje nije potrebno ili po prijemu obavijesti o završetku takvih domaćih postupaka, ovaj postupak bit će okončan.

Član 15.

Poslovník o radu

1. Postupci za rješavanja sporova prema ovom Aneksu bit će vođeni u skladu s Aneksom VII (Pravila postupanja arbitražnog vijeća) ovog Ugovora.

2. Bilo koji rok ili druga pravila i postupci za arbitražna vijeća predviđeni u ovom Aneksu mogu se promijeniti zajedničkim dogovorom Strana.

Član 16.

Pravila o tumačenju

Arbitražno vijeće tumači odredbe iz člana 2. (Područje primjene) ovog Aneksa u skladu sa običajnim pravilima tumačenja međunarodnog javnog prava, uključujući i onim kodificiranim u Bečkoj konvenciji o pravu međunarodnih ugovora iz 1969. godine.

Član 17.

Troškovi

Svaka Strana snosi troškove arbitra kojeg je imenovala, svoje troškove i pravne troškove. Troškove predsjedavajućeg arbitražnog vijeća i druge troškove u vezi s provedbom postupka snose Strane u jednakim dijelovima.

DODATAK I uz ANEKS VI

Poslovník o radu arbitražnog vijeća

Član 1.

Definicije

1. Za potrebe ovog Aneksa:

"savjetnik" označava osobu koju je Strana angažovala za savjetovanje ili pomoć Strani u vezi sa postupkom arbitražnog vijeća;

"arbitražno vijeće" označava vijeće uspostavljeno prema članu 7. (Sastav i uspostava arbitražnog vijeća) Aneksa VI (Rješavanje sporova);

"arbitar" označava člana arbitražnog vijeća uspostavljenog prema članu 7. (Sastav i uspostava arbitražnog vijeća) Aneksa VI (Rješavanje sporova);

"pomoćnik" označava osobu koja provodi istraživanja i pruža pomoć arbitru, u skladu s uvjetima imenovanja arbitra;

"Strana koja je podnijela tužbu" označava Stranu koja zahtijeva uspostavljanje arbitražnog vijeća prema članu 5. (Pokretanje arbitražnog postupka) Aneksa VI (Rješavanje sporova);

"Tužena strana" označava Stranu koja navodno krši odredbe člana 2. (Područje primjene) Aneksa VI (Rješavanje sporova); i

"predstavnik Strane" označava zaposlenika ili bilo koju osobu koju je imenovao vladin odjel ili agencija ili bilo koje javno tijelo Strane koja predstavlja Stranu za potrebe spora na osnovu ovog Ugovora.

Član 2.

Logističko vođenje

Tužena strana će biti zadužena za logističko vođenje postupka za rješavanje spora, naročito za organizaciju rasprava, osim ako se ne ugovori drukčije.

Član 3.

Obavijesti

1. Strane i arbitražno vijeće će dostavljati svaki zahtjev, obavijest, pisani podnesak ili drugi dokument putem elektronske pošte (e-mail), s kopijom koja će biti dostavljena istog dana putem preporučene pošte, kurira, telefaksa, uručenja uz priznаницu ili bilo kojeg drugog telekomunikacijskog sredstva koje osigurava dokaz o slanju. Osim ako se dokaže drukčije, e-mail poruka će se smatrati primljenom na dan njenog slanja.

2. Strana će drugoj Strani i svakom arbitru dostaviti elektronsku kopiju svakog svog pisanog podneska i odgovora. Papirni primjerak dokumenta će također biti dostavljen.

3. Sve obavijesti će biti adresirane na i dostavljene Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovinu ili njegovom slijedniku te Ministarstvu ekonomije Republike Turske, ili njegovom slijedniku.

4. Manje greške u pisanju u bilo kojem zahtjevu, obavijesti, pisanom podnesku ili drugom dokumentu vezanom za postupak arbitražnog vijeća mogu se ispraviti dostavljanjem novog dokumenta u kojem su jasno navedene izmjene, ukoliko se druga Strana tome ne protivi.

5. Ako je posljednji dan za dostavu dokumenta službeni praznik u bilo kojoj Strani, dokument se može dostaviti sljedećeg radnog dana.

Član 4.

Početak arbitraže

Osim ako Strane dogovore drukčije, sastat će se s arbitražnim vijećem u roku od sedam dana od dana uspostave arbitražnog vijeća kako bi odlučili o pitanjima koja Strane ili arbitražno vijeće smatraju prikladnim, uključujući naknadu i troškove koje treba platiti arbitrima. Arbitri i predstavnici Strana mogu učestvovati na ovom sastanku putem telekonferencijske ili videokonferencijske veze.

Član 5.

Inicijalni podnesci

Strana koja je podnijela tužbu će dostaviti svoj inicijalni pisani podnesak najkasnije 20 dana od dana uspostave arbitražnog vijeća. Tužena Strana će dostaviti svoj pisani protupodnesak najkasnije 20 dana nakon dana dostave inicijalnog pisanog podneska.

Član 6.

Rad arbitražnih vijeća

1. Predsjedavajući arbitražnog vijeća će predsjedavati svim sjednicama. Arbitražno vijeće može na predsjedavajućeg prenijeti nadležnost za donošenje administrativnih i procesnih odluka.

2. Osim ako ovaj Ugovor ne predviđa drukčije, arbitražno vijeće može obavljati svoje aktivnosti bilo kojim putem, uključujući putem telefona, telefaksa ili kompjuterskih veza.

3. Samo arbitri mogu učestvovati u raspravama arbitražnog vijeća, ali arbitražno vijeće može dozvoliti svojim pomoćnicima da prisustvuju raspravama. Sastavljanje bilo koje odluke ili preporuke ostaje isključiva odgovornost arbitražnog vijeća i ne može se prenositi na druge.

4. Kada se javi neko procesno pitanje koje nije obuhvaćeno ovim Ugovorom, arbitražno vijeće može u konsultaciji sa Stranama usvojiti odgovarajući postupak koji nije neusklađen sa ovim Ugovorom.

5. Kada arbitražno vijeće smatra da postoji potreba da se promijeni bilo koji rok primjenjiv u postupku ili da se izvrši bilo koja druga procesna ili administrativna prilagodba u postupku, obavijestit će Strane u pisanoj formi o razlozima za izmjenu ili prilagodbu uz navođenje roka ili prilagodbe koja je potrebna.

Član 7. Zamjena

1. Ako arbitar ne bude u mogućnosti da učestvuje u postupku ili da ostavku, ili ga treba zamijeniti, izabrat će se slijednik u skladu sa članom 7. (Sastav i uspostava arbitražnog vijeća) Aneksa VI (Rješavanje sporova).

2. Ako Strana smatra da arbitar ne postupa u skladu sa zahtjevima iz Kodeksa ponašanja iz Priloga II (Kodeks ponašanja arbitara) (u daljem tekstu: "Kodeks ponašanja") i da iz tog razloga treba biti zamijenjen, ta Strana treba obavijestiti drugu Stranu u roku od 15 dana od trenutka kada je saznala za okolnosti koje predstavljaju nepostupanje arbitra u skladu s Kodeksom ponašanja.

3. Ako Strana smatra da arbitar, osim predsjedavajućeg, ne postupa u skladu sa zahtjevima iz Kodeksa ponašanja, Strane će se konsultirati, i ako su saglasne, zamijenit će arbitra i odabrati zamjenu u skladu s postupkom navedenim u članu 7. (Sastav i uspostava arbitražnog vijeća) Aneksa VI (Rješavanje sporova).

4. Ako Strane ne postignu saglasnost o potrebi zamjene arbitra, svaka Strana može zahtijevati da se to pitanje uputi predsjedavajućem arbitražnog vijeća, čija će odluka biti konačna. Ako predsjedavajući, u skladu s tim zahtjevom, utvrdi da arbitar nije postupao u skladu sa zahtjevima iz Kodeksa ponašanja, novi arbitar će biti izabran. Strana koja je izabrala arbitra kojeg je potrebno zamijeniti će odabrati novog arbitra u skladu sa članom 7. (Sastav i uspostava arbitražnog vijeća) Aneksa VI (Rješavanje sporova). Ako Strana ne izabere novog arbitra u roku od pet dana od odluke predsjedavajućeg arbitražnog vijeća, predsjedavajući će zahtijevati od generalnog direktora PCA-a da imenuje arbitra u roku od 20 dana.

5. Ako Strana smatra da predsjedavajući arbitražnog vijeća ne postupa u skladu sa zahtjevima iz Kodeksa ponašanja, Strane će se konsultirati i, ukoliko budu saglasne, zamijenit će predsjedavajućeg i odabrati zamjenu u skladu s postupkom navedenim u članu 7. (Sastav i uspostava arbitražnog vijeća) Aneksa VI (Rješavanje sporova).

6. Ako Strane ne postignu dogovor o potrebi zamjene predsjedavajućeg, svaka Strana može zahtijevati da se to pitanje uputi nekoj neutralnoj trećoj strani. Ako Strane nisu u mogućnosti da se dogovore o neutralnoj trećoj strani, to pitanje će se uputiti generalnom sekretaru PCA-a, čija će odluka o potrebi zamjene predsjedavajućeg biti konačna. Ako neutralna treća strana ili generalni sekretar PCA-a, ovisno o slučaju, odluče da prvobitni predsjedavajući nije postupao u skladu sa zahtjevima iz Kodeksa ponašanja, Strane će se dogovoriti o zamjeni. Ako Strane ne postignu dogovor o novom predsjedavajućem, generalni sekretar PCA-a će, na zahtjev bilo koje Strane, izabrati novog predsjedavajućeg u roku od 20 dana od zahtjeva.

7. Postupak arbitražnog vijeća će biti obustavljen u periodu koji je potreban za provedbu postupka predviđenog u stavu 1. do 6. ovog člana.

Član 8. Rasprave

1. Osim ako se Strane dogovore drukčije, održat će se najmanje jedna rasprava. Predsjedavajući će zakazati datum i vrijeme rasprave u konsultaciji sa Stranama i drugim arbitrima i

to će u pisanoj formi potvrditi Stranama. Ovu informaciju će Strana zadužena za logističko vođenje postupka također učiniti javno dostupnom kada rasprava bude otvorena za javnost.

2. Osim ako se Strane dogovore drukčije, rasprava će se održati u Bosni i Hercegovini, kada je Strana koja je podnijela tužbu Turska, odnosno u Turskoj kada je Strana koja je podnijela tužbu Bosna i Hercegovina.

3. Arbitražno vijeće može sazvati dodatne rasprave ako se Strane o tome dogovore.

4. Svi arbitri će biti prisutni tokom cijelog trajanja svake rasprave.

5. Predstavnici Strane, savjetnici Strane, administrativno osoblje, tumači, prevodioci, izvjestioci i pomoćnici arbitara mogu prisustvovati raspravama, bez obzira na to da li su rasprave otvorene za javnost ili ne. Samo se predstavnici i savjetnici Strane mogu obratiti arbitražnom vijeću.

6. Najkasnije u roku od pet dana prije datuma rasprave, svaka Strana će arbitražnom vijeću i istovremeno i drugoj Strani dostaviti spisak imena osoba koje će iznositi usmene argumente ili izlaganja na raspravi u ime te Strane i drugih predstavnika ili savjetnika koji će prisustvovati raspravi.

7. Rasprave arbitražnih vijeća će biti zatvorene za javnost. Strane mogu odlučiti da rasprave djelimično ili u potpunosti otvore za javnost. Arbitražno vijeće će zasjedati na zatvorenim sjednicama kada podnesci i argumenti Strane sadrže povjerljive informacije.

8. Arbitražno vijeće će voditi raspravu na sljedeći način, osiguravajući da je Strani koja je podnijela tužbu i tuženoj Strani dodijeljeno jednako vrijeme:

podnesci

(a) podnesak Strane koja je podnijela tužbu; i

(b) protupodnesak tužene Strane.

odgovori

(a) odgovor Strane koja je podnijela tužbu; i

(b) protuodgovor tužene Strane.

9. Arbitražno vijeće može u svakom trenutku tokom rasprave postavljati pitanja bilo kojoj Strani.

10. Arbitražno vijeće će organizirati pripremu transkripta sa svake rasprave i dostavu kopije transkripta Stranama što je prije moguće.

11. U roku od 10 dana od datuma rasprave, svaka Strana može arbitražnom vijeću i istovremeno i drugoj Strani dostaviti dodatni pisani podnesak u vezi bilo kojeg pitanja koje se javi tokom rasprave.

Član 9.

Pitanja u pisanoj formi

1. Arbitražno vijeće može u svakom trenutku tokom postupka pisanim putem uputiti pitanja jednoj Strani ili objema Stranama. Arbitražno vijeće će osigurati da svaka Strana dobije kopiju svih pitanja koja je postavilo arbitražno vijeće.

2. Svaka Strana će također arbitražnom vijeću i istovremeno i drugoj Strani dostaviti kopiju svog pismenog odgovora na pitanja arbitražnog vijeća. Svaka će Strana imati mogućnost da dostavi pismene komentare na odgovor druge Strane u roku od 10 dana od dana prijema.

Član 10.

Povjerljivost

Strane i njihovi savjetnici će čuvati povjerljivost rasprava arbitražnog vijeća kada se rasprave održavaju na zatvorenim sjednicama, razmatranja i privremenog izvještaja vijeća, te svih pisanih podnesaka vijeću i komunikacije s vijećem. Svaka Strana i njeni savjetnici će čuvati u povjerenju sve informacije koje druga Strana dostavi arbitražnom vijeću, a koje ta Strana označi kao povjerljive. Ništa u ovom Aneksu ne sprječava neku

Stranu da iznese svoje stavove javnosti ako prilikom spominjanja informacija koje je dostavila druga Strana, a označila ih je kao povjerljive, ne iznese te informacije.

Član 11.

Ex parte kontakti

1. Arbitražno vijeće se neće sastajati sa, saslušati ili na drugi način kontaktirati Stranu u odsutnosti druge Strane.

2. Nijedan arbitar ne smije raspravljati o bilo kojem aspektu predmeta postupka s jednom Stranom ili obje Strane u odsutnosti drugih arbitara.

Član 12.

Hitni slučajevi

U hitnim slučajevima navedenim u Aneksu VI (Rješavanje sporova), arbitražno vijeće će, nakon konsultacije sa Stranama, po potrebi prilagoditi rokove iz ovog Aneksa i o tome obavijestiti Strane.

Član 13.

Prevođenje i tumačenje

1. Zajednički radni jezik u postupanju arbitražnog vijeća je engleski. Ako se Strana odluči koristiti tumačenjem tokom postupka, organizacija i troškovi idu na teret te Strane.

2. Svaki dokument podnesen na upotrebu u bilo kojem postupku u skladu sa ovim Aneksom bit će na engleskom jeziku. Ako neki originalni dokument nije sačinjen na engleskom jeziku, Strana koja ga podnosi na upotrebu u postupku će osigurati prijevod tog dokumenta.

Član 14.

Računanje rokova

1. Svi rokovi navedeni u ovom Aneksu će se računati prema kalendarskim danima, pri čemu prvi dan predstavlja dan nakon radnje ili činjenice na koju se odnosi.

2. Kada, iz razloga provedbe stava 5. člana 3, Strana primi dokument na drugi datum koji nije datum kada je isti dokument primila druga Strana, bilo koji rok čije računanje zavisi od tog prijema će se računati od posljednjeg datuma prijema tog dokumenta.

Član 15.

Drugi postupci

Osim ako nije predviđeno drukčije, ovaj Dodatak se također odnosi na postupke uspostavljene prema članu 10. (Provedba izvještaja arbitražnog vijeća), članu 11. (Kompenzacija i obustava ustupaka ili drugih obaveza) i članu 12. (Preispitivanje mjere preduzete s ciljem usklađivanje nakon obustave ustupaka ili drugih obaveza) Aneksa VI (Rješavanje sporova).

DODATAK II uz ANEKS VI Kodeks ponašanja arbitara

Član 1.

Definicije

1. U ovom Kodeksu ponašanja:

"**arbitar**" označava člana arbitražnog vijeća uspostavljenog prema članu 7. (Sastav i uspostava arbitražnog vijeća) Aneksa VI (Rješavanje sporova);

"**kandidat**" označava osobu koja se razmatra za odabir arbitra prema članu 7. (Sastav i uspostava arbitražnog vijeća) Aneksa VI (Rješavanje sporova);

"**pomoćnik**" označava osobu koja provodi istraživanja i pruža pomoć arbitru, prema uvjetima imenovanja arbitra;

"**postupak**" označava postupak arbitražnog vijeća prema Aneksu VI (Rješavanje sporova), osim ako nije drukčije određeno; i

"**osoblje**" u kontekstu arbitra, označava osobe koja usmjerava i kontrolira arbitar, a koje nisu pomoćnici.

Član 2.

Odgovornost za postupak

Tokom postupka, svaki kandidat i arbitar će izbjegavati nepriličnost i stvaranje dojma nepriličnosti, bit će neovisni i nepristrasni, izbjegavat će direktne i indirektne sukobe interesa i pridržavat će se visokih standarda postupanja kako bi se očuvao integritet i nepristrasnost mehanizma za rješavanje sporova. Arbitri neće primati upute od bilo koje organizacije ili vlade u vezi pitanja koja se razmatraju pred arbitražnim vijećem. Raniji arbitri se moraju pridržavati obaveza uspostavljenih u članu 6. (Obaveze ranijih arbitara) i članu 7. (Povjerljivost) ovog Aneksa.

Član 3.

Obaveze otkrivanja informacija

1. Prije potvrde njegovog ili njenog odabira za arbitra prema Aneksu VI (Rješavanje sporova), kandidat će otkriti svaki interes, vezu ili pitanje koje bi moglo uticati na njegovu ili njenu neovisnost ili nepristrasnost ili koje bi razumno moglo stvoriti dojam nepriličnosti ili pristrasnosti u postupku. U tom smislu, kandidat će uložiti sve razumne napore da bi saznao za bilo koje takve interese, veze ili pitanja.

2. Kandidat ili arbitar će Zajedničkom odboru saopćavati samo pitanja koja se tiču stvarnih ili potencijalnih kršenja ovog Kodeksa ponašanja kako bi ih Strane razmatrale.

3. Kada bude izabran, arbitar će i dalje ulagati sve razumne napore da sazna o bilo kakvim interesima, vezama ili pitanjima navedenim u stavu 1. ovog člana i otkrit će ih. Obaveza otkrivanja informacija je trajna dužnost koja od arbitra zahtijeva otkrivanje svih takvih interesa, veza ili pitanja koje se mogu javiti tokom bilo koje faze postupka čim arbitar sazna za njih. Arbitar će otkriti takve interese, veze ili pitanja tako što će pismenim putem informirati Zajednički odbor kako bi to Strane mogle razmatrati.

Član 4.

Dužnosti arbitara

1. Po izboru, arbitar će svoju dužnost tokom cijelog postupka obavljati temeljito i ekspeditivno, te pravično i marljivo.

2. Arbitar će razmatrati samo ona pitanja koja se postave tokom postupka te koja su neophodna za donošenje odluke i neće ovu dužnost prenositi ni na jednu drugu osobu.

3. Arbitar će preduzeti odgovarajuće korake kako bi osigurao da njegovih/njenih pomoćnici i osoblje budu upoznati i postupaju u skladu sa članom 2. (Odgovornost za postupak), članom 3. (Obaveza otkrivanja informacija) i članom 7. (Povjerljivost) ovog Aneksa.

4. Arbitar neće stupati u jednostrane (ex parte) kontakte u vezi s postupkom.

Član 5.

Neovisnost i nepristrasnost arbitara

1. Arbitar mora biti neovisan i nepristrasan i izbjeci stvaranje dojma nepriličnosti ili pristrasnosti i ne smije biti pod uticajem vlastitog interesa, vanjskog pritiska, političkih faktora, javnih zahtjeva i odanosti Strani ili straha od kritike.

2. Arbitar neće, bilo direktno ili indirektno, snositi bilo kakvu obavezu ili prihvatiti bilo kakvu korist koja bi na bilo koji način ometala, ili ostavljala dojam da ometa, propisno obavljanje njenih ili njegovih dužnosti.

3. Arbitar ne smije koristiti svoj položaj u arbitražnom vijeću za isticanje bilo kojih ličnih ili privatnih interesa i izbjegavat će radnje koje mogu stvoriti dojam da su drugi u posebnom položaju da mogu uticati na nju ili njega.

4. Arbitar ne smije dozvoliti da finansijske, poslovne, profesionalne, porodične ili društvene veze ili odgovornosti utiču na njeno ili njegovo ponašanje ili sud.

5. Arbitar će izbjegavati uspostavljanje odnosa ili stjecanje bilo kakvog finansijskog interesa koji bi mogao uticati na njenu ili njegovu nepristrasnost ili koji bi mogao razumno stvoriti dojam o nepriličnosti ili pristrasnosti.

Član 6.

Obaveze ranijih arbitara

Svi raniji arbitri moraju izbjegavati radnje kojima bi se mogao stvoriti dojam da su bili pristrasni u vršenju svojih dužnosti ili da su imali bilo kakvu korist od odluke ili rješenja arbitražnog vijeća.

Član 7.

Povjerljivost

1. Nijedan arbitar ili raniji arbitar neće ni u jednom trenutku otkriti ili iskoristiti nijednu informaciju koja nije za

Član 3.

Ova odluka će biti objavljena u "Službenom glasniku BiH-Međunarodni ugovori" na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku i stupa na snagu danom objavljivanja.

Broj 01-50-1-1430-34/20

13. maja 2020. godine

Sarajevo

javnost, a tiče se postupka ili je dobivena tokom postupka, osim u svrhu tog postupka, a naročito neće otkriti ili iskoristiti takvu informaciju kako bi stekao ličnu korist ili korist za druge ili uticao na interes drugih.

2. Arbitar neće otkriti odluku ili dijelove odluke arbitražnog vijeća prije njihovog objavljivanja u skladu s Aneksom VI (Rješavanje sporova).

3. Arbitar ili raniji arbitar neće ni u jednom trenutku otkriti razmatranja arbitražnog vijeća, ili stav bilo kojeg arbitra u vezi s razmatranjima.

Član 8.

Troškovi

Svaki arbitar će voditi evidenciju i dostaviti konačni obračun vremena posvećenog postupku i svojih troškova, kao i vremena i troškova svojih asistenata.

Predsjedavajući
Šefik Džaferović, s. r.

SADRŽAJ

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE

63	Odluka o davanju suglasnosti za ratifikaciju Konvencije o uzajamnoj administrativnoj pomoći u poreznim stvarima (MAC) (hrvatski jezik)	1	Odluka o davanju suglasnosti za ratifikaciju Ugovora o finansiranju (Vodovod i kanalizacija u Republici Srpskoj II) između Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Evropske investicione banke (bosanski jezik)	3
	Odluka o davanju suglasnosti za ratifikaciju Konvencije o uzajamnoj administrativnoj pomoći u poreskim stvarima (MAC) (srpski jezik)	1	Odluka o davanju suglasnosti za ratifikaciju Ugovora o zajmu (GrCF2 W2 - Projekt javnog prijevoza Sarajevo) između Bosne i Hercegovine i Europske banke za obnovu i razvoj (hrvatski jezik)	3
64	Odluka o davanju suglasnosti za ratifikaciju Ugovora o financiranju između Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Europske investicione banke - Mjere zaštite od poplava RS (hrvatski jezik)	2	Odluka o davanju suglasnosti za ratifikaciju Ugovora o zajmu (GrCF2 W2 - Projekat javnog prevoza Sarajevo) između Bosne i Hercegovine i Evropske banke za obnovu i razvoj (srpski jezik)	3
	Odluka o davanju suglasnosti za ratifikaciju Ugovora o finansiranju između Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Evropske investicione banke - Mjere zaštite od poplava RS (srpski jezik)	2	Odluka o davanju suglasnosti za ratifikaciju Ugovora o zajmu (GrCF2 W2 - Projekat javnog prijevoza sarajevo) između Bosne i Hercegovine i Evropske banke za obnovu i razvoj (bosanski jezik)	4
65	Odluka o davanju suglasnosti za ratifikaciju Ugovora o financiranju (Vodovod i kanalizacija u Republici Srpskoj II.) između Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Europske investicijske banke (hrvatski jezik)	2	Odluka o davanju suglasnosti za ratifikaciju Ugovora o financiranju (Koridor Vc - srednji dio) između Bosne i Hercegovine i Europske investicijske banke (hrvatski jezik)	4
		2		

	Одлука о давању сагласности за ратификацију Уговора о финансирању (Коридор 5ц-средњи дио) између Босне и Херцеговине и Европске инвестиционе банке (српски језик)	4	71	Одлука о ратификацији протокола број 15 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и темељних слобода (bosanski jezik)	17
	Одлука о давању сагласности за ратификацију Уговора о финансирању (Коридор 5с - средњи дио) између Босне и Херцеговине и Европске инвестиционе банке (bosanski jezik)	4		Одлука о ратификацији продужења важења Протокола између Вјећа министара Босне и Херцеговине и Владе Републике Словеније о сарадњи у области образовања (hrvatski jezik)	18
PRESJEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE					
68	Одлука о ратификацији Споразума између Вјећа министара Босне и Херцеговине и Савезне Владе Аустрије о размјени и међусобној заштити класифицираних података (hrvatski jezik)	5		Одлука о ратификацији продужења важења Протокола између Вјећа министара Босне и Херцеговине и Владе Републике Словеније о сарадњи у области образовања (bosanski jezik)	19
	Одлука о ратификацији Споразума између Савјета министара Босне и Херцеговине и Савезне Владе Аустрије о размјени и међусобној заштити класификованих података (српски језик)	7	72	Одлука о ратификацији Споразума између Вјећа министара Босне и Херцеговине и Владе Уједињених Арапских Емирата о зрачном промету између и изван њихових територија (hrvatski jezik)	20
	Одлука о ратификацији Споразума између Вјећа министара Босне и Херцеговине и Савезне Владе Аустрије о размјени и међусобној заштити класифицираних података (bosanski jezik)	10		Одлука о ратификацији Споразума између Вјећа министара Босне и Херцеговине и Владе Уједињених Арапских Емирата о ваздушном саобраћају између и изван њихових територија (српски језик)	27
69	Одлука о ратификацији Измјена и допуна из 2018. године Кодекса Конвенције о раду на мору (MLC) из 2006. године, Међународне организације рада (hrvatski jezik)	12		Одлука о ратификацији Споразума између Вјећа министара Босне и Херцеговине и Владе Уједињених Арапских Емирата о зрачном промету између и изван њихових територија (bosanski jezik)	35
	Одлука о ратификацији Измјена и допуна из 2018. године Кодекса Конвенције о раду на мору (MLC) из 2006. године, Међународне организације рада (српски језик)	13	73	Одлука о ратификацији Уговора о слободној трговини између Босне и Херцеговине и Републике Турске (hrvatski jezik)	43
	Одлука о ратификацији Измјена и допуна из 2018. године Кодекса Конвенције о раду на мору (MLC) из 2006. године, Међународне организације рада (bosanski jezik)	14		Одлука о ратификацији Уговора о слободној трговини између Босне и Херцеговине и Републике Турске (српски језик)	157
70	Одлука о ратификацији Протокола број 15 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и темељних слобода (hrvatski jezik)	15		Одлука о ратификацији Уговора о слободној трговини између Босне и Херцеговине и републике Турске (bosanski jezik)	284
	Одлука о ратификацији Протокола број 15 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода (српски језик)	16			